

Kommunfullmäktige (KF) kallas till sammanträde

Datum: 2019-04-29

Tid: kl. 17:00

Plats: Sessionssalen, kommunkontoret, Skillingaryd

Christer Holmgren (M)
Ordförande

Annika Hedvall
Sekreterare

Val av protokolljusterare samt godkännande av dagordning
Förslag på protokolljusterare: Ewa Magnusson (L) och Annelie Borgström (S)

Kallade ledamöter

Gert Jonsson (M), Mats Oskarsson (M), Ann-Katrin Löfstedt (M), Gunilla Otterberg (M), Allan Ragnarsson (M), Britt Johansson (M), Jörgen Johansson (C), Anna-Maria Toftgård (C), Pelle Philip (C), Ulf Abrahamsson (C), Ida Philip (C), Atcha Adinda (L), Ewa Magnusson (L), Magnus Thelin (L), Thomas Axelsson (KD), Jenny Larsen (KD), Maritha Bengtsson (KD), vice ordförande, Christer Sandén (KD), Sofia Isaksson (KD), Kenth Williamsson (S), Annelie Borgström (S), Roger Ödebrink (S), Carina Ödebrink (S), Marijo Corkovic (S), Christina Karlsson (S), Nadira Kilim (S), Tuula Ingner (S), Kenneth Åberg (S), Anna Karin Slunge (S), Robert Alkemark (S), 2:e vice ordförande, Stig-Göran Hultsbo (MP), Jan-Olof Svedberg (SD), Claes Nord (SD), Valter Hagström (SD), Niklas Oskarsson (SD), Jan-Erik Aronsson (SD), Lennart Karlsson (EMP), Klas Gustavsson (EMP), Elizabeth Orellana Bravo (S), Jan Sjögren (SD)

För kännedom till ersättare

Carl Johansson (M), Lars Seger (M), Werner Andersson (M), Adis Begovic (M), Carina Stridh Bjurhager (C), Sverker Bernhardsson (C), Sven Samuelsson (C), Malin Gustavsson (L), Nicklas Nordquist (KD), Viktoria Öneby (KD), Camilla Olsson (KD), Tommy Ottosson (S), Solweig Antonsson (S), Nexhat Shabani (S), Helena Erlandsson (S), Thomas Strand (S), Linnéa Lundgren (V), Malin Rehnstedt (MP), Michael Anderberg (MP), Lars-Olof Hinderesson (SD), Patrick Åhlin (SD), Johan Oskarsson (SD), Eva Malmberg (EMP), Jennie Lassen (EMP), Erica Gunnarsson Kibowa (V), Ann-Christin Holmgren (L)

Med anledning av behandling av årsredovisningen för 2018 bereds allmänheten tillfälle att ställa frågor med början klockan 17:00 enligt kommunfullmäktiges arbetsordning. Frågor kan inlämnas till kommunledningskontoret före sammanträdet om så önskas eller via e-post till kommunstyrelsen@vaggeryd.se. Handlingar inklusive årsredovisning finns tillgängliga på kommunkontoret i Skillingaryd och på www.vaggeryd.se.

- 1. Sammanträdets kungörande**
- 2. Upprop**
- 3. Val av protokolljusterare samt fastställande av tid och plats för protokollets justering**
- 4. Godkännande av dagordning**
- 5. Interpellationer och frågor**
- 6. Svar på interpellation till socialnämndens ordförande
- Kommunens insatser för att stödja brottsoffer när det gäller våld i nära relationer (KS 2019/070)**
- 7. Svar på interpellation till kommunstyrelsens ordförande angående Kreativ Arena (KS 2019/092)**
- 8. Inkomna motioner och medborgarförslag**
- 9. Medborgarförslag - Förbud mot tiggeri i kommunen (KS 2018/215)**
- 10. Årsredovisning och bokslut avseende verksamhetsåret 2018 för Vaggeryds kommun och kommunkoncern (KS 2019/007)**
- 11. Revisionsberättelse för 2018 - Beviljande av ansvarsfrihet (KS 2019/111)**
- 12. Miljöredovisning 2018 för Vaggeryds kommun (KS 2019/072)**
- 13. Årsredovisning och förvaltningsberättelse för räkenskapsåret 2018, Stiftelsen Regementsheden Skillingaryd (KS 2019/067)**

14. Taxor för rengöring/sotning och brandskyddskontroll (KS 2019/049)
15. Beslut om antagande, Vindbruksplan Vaggeryds kommun (KS 2017/164)
16. Ny översiktsplan Vaggeryds kommun (KS 2019/069)
17. Lokalöversyn Socialnämnden - redovisning (KS 2017/012)
18. Biblioteksplan 2018-2022 (KS 2018/123)
19. Kulturplan för Vaggeryds kommun (KS 2019/046)
20. Redovisning av motioner och medborgarförslag som inte är slutbehandlade (KS 2019/088)
21. Valärenden (KS 2019/006)
22. Delgivningar (KS 2019/004)

Ledamot i kommunfullmäktige som är förhindrad att delta i sammanträdet ska anmäla detta till kommunledningskontoret, tel. 0370-67 80 00 eller via e-post kommunstyrelsen@vaggeryd.se. Kallelse av ersättare sker genom kommunledningskontorets försorg.

6

Svar på interpellation till socialnämndens
ordförande - Kommunens insatser för att
stödja brottsoffer när det gäller våld i nära
relationer

KS 2019/070

Kommunfullmäktige (KF)

Mötesdatum

2019-03-25

§29

Interpellation till socialnämndens ordförande - Kommunens insatser för att stödja brottsoffer när det gäller våld i nära relationer (KS 2019/070)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att interpellationen besvaras vid kommunfullmäktiges sammanträde den 29 april 2019.

Sammanfattning

Interpellation har inlämnats till socialnämndens ordförande av Carina Ödebrink (S) angående kommunens insatser för att stödja brottsoffer när det gäller våld i nära relationer. Följande frågor ställs i interpellationen:

Hur säkerställs att de kvinnor och barn som utsätts eller bevittnar våld i nära relationer får den hjälp och stöttning som de har rätt till och behov av?

Hur ser det ut med samverkan mellan regionen och kommunen när det gäller våld i nära relationer?

Hur ser kontakterna och samarbetet ut med polisen när det gäller våld i nära relationer?

Vad avser du vidta för åtgärder mot bakgrund av det beskrivna i interpellationen?

Vaggeryd 2019-02-28

Interpellation
Till Socialnämndens ordförande

Kommunens insatser för att stödja brottsoffer när det gäller våld i nära relationer

Våld i nära relationer är ett stort samhällsproblem. Regeringen har beslutat om en nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

Många barn upplever våld i sin familj. Enligt brottsförebyggande rådet, BRÅ lever ca 150 000 barn i Sverige tillsammans med en förälder som blivit misshandlad av den andra föräldern.

Kvinnor och barn som drabbas av våld i nära relationer är beroende av att samhällets skyddsnät fungerar och ansvaret vilar på flera aktörer; socialtjänsten, hälso- och sjukvården, polisen m fl. Socialtjänsten har en lagstadgad skyldighet att hjälpa den som drabbas. Barn som tvingas bevittna våld i familjen är särskilt utsatta och socialtjänsten har ett särskilt ansvar att hjälpa dem.

Socialnämnden antog en handlingsplan mot våld i nära relationer 2012 som beskriver målet med arbetet och hur verksamheten organiseras och rutiner, kunskap och kvalitetssäkring av arbetet för att stödja de drabbade.

Målet för arbetet beskrivs på följande sätt:

De som utsätts för, bevittnar och utövar våld i nära relationer ska i samverkan med andra erbjudas skydd och stöd akut och vid behov över tid. Barns behov ska särskilt beaktas.

Socialtjänsten ska också föra statistik på antal våldsutsatta kvinnor och män, barn som bevittnat våld, män som förövare och kvinnor som förövare.

Handlingsplanen ska revideras och informeras om varje år.

I Öppna Jämförelser finns statistik samlat kring våld i nära relationer. Statistiken visar att det saknas överenskommelser med de aktörer utanför kommunen, (vuxenpsykiatri, primärvård, akutmottagningar, polisen kvinnojourer) som också ansvarar för att hjälpa och stödja kvinnor och barn.

Det har heller inte gjorts någon kartläggning av antalet vuxna som utsatts för våld av närstående.

Med anledning av ovanstående vill jag därför fråga socialnämndens ordförande:

Hur säkerställs att de kvinnor och barn som utsätts eller bevittnar våld i nära relationer får den hjälp och stöttning som de har rätt till och behov av?

Hur ser det ut med samverkan mellan regionen och kommunen när det gäller våld i nära relationer?

Hur ser kontakterna och samarbetet ut med polisen när det gäller våld i nära relationer?

Vad avser du vidta för åtgärder mot bakgrund av det ovan beskrivna?

Carina Ödebrink
Socialdemokraterna

7

Svar på interpellation till kommunstyrelsens
ordförande angående Kreativ Arena

KS 2019/092

Kommunfullmäktige (KF)

Mötesdatum

2019-03-25

§30

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande angående Kreativ Arena (KS 2019/092)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att interpellationen besvaras vid kommunfullmäktiges sammanträde den 29 april 2019.

Sammanfattning

Interpellation har inlämnats till kommunstyrelsens ordförande av Klas Gustavsson (EMP) angående Kreativ Arena. Motivering till interpellationen; under förra mandatperioden fick vi information om att kommunen hade ett hyreskontrakt gällande Kreativ Arena på 180 000 kr per år. Verksamheten inom "Kreativ Arena" hade dock upphört och kommunen betalade för tomma lokaler.

Följande frågor ställs i interpellationen:

Vilken är historien bakom Kreativ Arena?

Sitter vi fortfarande fast i hyreskontraktet?

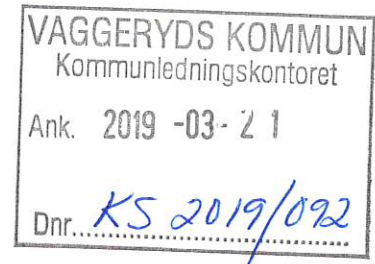
Vad är kostnaden hittills alternativt slutnotan för Kreativ Arena?

KOMMUNFULLMÄKTIGE Interpellation

Datum: 2019-03-20

Frågan ställs till: kommunstyrelsens ordförande Gert Jonsson

Kreativ Arena

Motivering till interpellationen

Under förra mandatperioden fick vi information om att kommunen hade ett hyreskontrakt gällande Kreativ Arena på 180 000 kr per år. Verksamheten inom "Kreativ Arena" hade dock upphört och kommunen betalade för tomma lokaler.

Med hänvisning till ovanstående önskas svar på följande frågor:

Vilken är historien bakom Kreativ Arena?

Sitter vi fortfarande fast i hyreskontraktet?

Vad är kostnaden hittills alternativt slutnotan för Kreativ Arena?

Klas Gustavsson (EMP)
ledamot Vaggeryds kommunfullmäktige

Inkomna motioner och medborgarförslag

Till
Kommunfullmäktige i Vaggeryds Kommun

Motion om att avlasta Valdshultsvägen från tung trafik inom detaljplanlagt mark.

Den tunga nyttotrafiken som årligen ökar i både västlig som östlig riktning på Valdshultsvägen skapar problem för boende inom detaljplanlagt boendemark. Dagens tunga nyttotrafik utgörs utav timmertransporter med släpp, dagliga nyttotransporter till Metallindustrier m.fl belägna väster om Skillingaryd. Trafiksäkerheten för alla men särskilt för barn är akut på Valdshultsvägen.

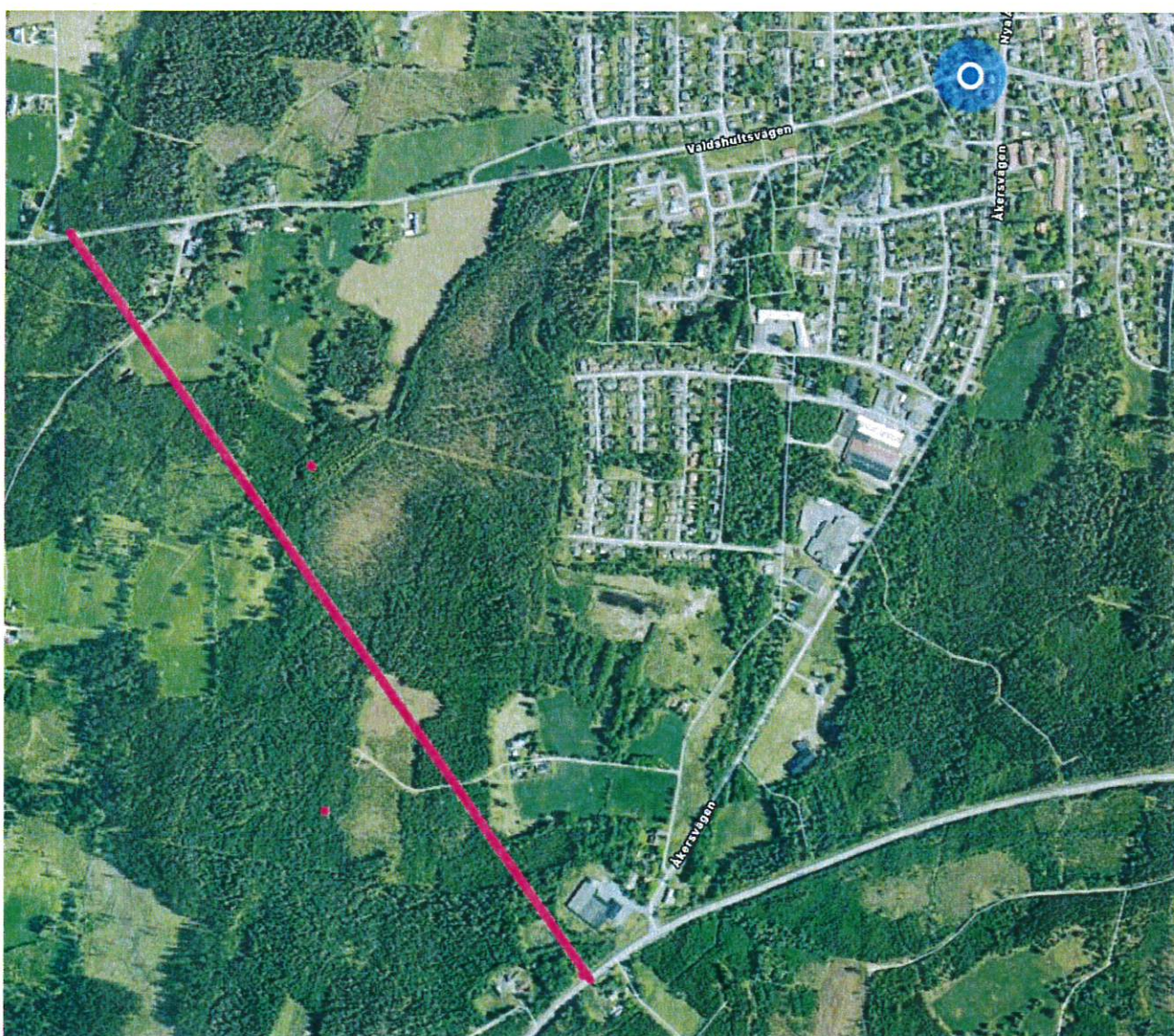
Sedan Nya Åkersvägens låga jernvägsundergång tillkom körs den tunga nyttotrafik in i Skillingaryd på Åkersvägen via Stenvadet från Väg 152 samt svänger in på Valdshultsvägen vid Skillingaryds äldsta 300 åriga vägkryss. Denna tunga nyttotrafik kommer ifrån samt söker sig tillbaka till Skillingaryds södra E4 påfarten.

Om en ny attraktiv vägalternativ skapas väster om Skillingaryd för den tung nyttotrafik som kommer ifrån eller skall vidare på väg 152 och E4 norr eller söderut så förenklas och förbättras radikalt trafikmiljön på Valdshultsvägen del inom detaljplanlagt område. Se bifogade kartsnitskiss.

Jag yrkar
att Vaggeryds kommun i samverkan med vägverket tillskapa en ny vägsträcka för Valdshultsvägen huvudtrafik och tunga nyttotrafik från plats väster om Smålands Bandfabrik till Stenvadet.

MARIJO CORKOVIC

Marijo Corkovic Skillingaryd (s)

Från: Vaggeryds kommun Kommunstyrelsen
Skickat: den 8 april 2019 08:23
Till: Rose-Marie Moberg
Ämne: VB: Medborgarförslag via webbformulär

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: noreply@vaggeryd.se <noreply@vaggeryd.se>
Skickat: den 5 april 2019 19:56
Till: Vaggeryds kommun Kommunstyrelsen <kommunstyrelsen@vaggeryd.se>
Ämne: Medborgarförslag via webbformulär

Kontaktuppgifter:

Från:

E-post:

Jag föreslår kommunfullmäktige besluta att:

Jag föreslår att någon typ av picknickbord placeras vid den cykelbana som finns i skogen norr om badplatsvägen i Vaggeryd. Platsen är välbesökt av både äldre och yngre barn (med och utan sina familjer). För att bli ännu mer inbjudande tycker jag därför att det bör finnas möjlighet till att kunna sitta ner på ett mer ordnat sätt och till exempel ta en fika och umgås. Det bör inte vara någon större kostnad för kommunen men det lär uppskattas av många.

Jag samtycker till att personuppgifterna som jag lämnat i formuläret finns med i underlaget som skickas ut i handlingarna för beslut och publiceras på vaggeryd.se.

Nej

Jag samtycker också till och förstår att Vaggeryds kommun registrerar och behandlar de personuppgifter som jag lämnat genom formuläret för att kunna hantera ärendet på ett smidigt sätt och fullgöra arbetsuppgifter kopplade till det.

Ja

Från: Vaggeryds kommun Kommunstyrelsen
Skickat: den 8 april 2019 08:24
Till: Rose-Marie Moberg
Ämne: VB: Medborgarförslag via webbformulär

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: noreply@vaggeryd.se <noreply@vaggeryd.se>
Skickat: den 5 april 2019 20:43
Till: Vaggeryds kommun Kommunstyrelsen <kommunstyrelsen@vaggeryd.se>
Ämne: Medborgarförslag via webbformulär

Kontaktuppgifter

Erik
Ryd
0734247170
Badplatsvägen 10
56732
Vaggeryd

E-post:
Tillvana@mac.com

Jag föreslår kommunfullmäktige besluta att:
Göra iordning iläggningsplatsen för båt som finns söder om Hjortsjöbadet. Att gräva ur så att det blir ett djup som tillåter kommuninvånare och turister att lägga i sin båt.

Sportfiske är en stor sysselsättning bland svenskarna och detsamma gäller naturligtvis även Vaggeryds kommuns invånare. Idag finns en väl iordningställd nedfart till iläggningsplatsen vid hjortsjöbadet. Problemet är att även nu när vattnet är hyffsat högt så går det inte lägga i en något större båt då det är för grunt. Att ha dit tex en traktorgrävare och gräva ur en ränna 3 meter bred och sju åtta meter ut från strandkanten åtgärdar problemet. Jag uppskattar att detta skulle ta max en förmiddag med maskin vilket inte innebär en allt för stor kostnad. Mervärdet för kommunens sportfiskeintresserade, båtintresserade samt turister är desto större.

Vi har en jättefin sjö mitt i samhället. Gör den tillgänglig för oss!

Jag samtycker till att personuppgifterna som jag lämnat i formuläret finns med i underlaget som skickas ut i handlingarna för beslut och publiceras på vaggeryd.se.

Ja

Jag samtycker också till och förstår att Vaggeryds kommun registrerar och behandlar de personuppgifter som jag lämnat genom formuläret för att kunna hantera ärendet på ett smidigt sätt och fullgöra arbetsuppgifter kopplade till det.

Ja

9

Medborgarförslag - Förbud mot tiggeri i
kommunen

KS 2018/215

Kommunstyrelsen (KS)

Mötesdatum

2019-04-03

§91

Medborgarförslag - Förbud mot tiggeri i kommunen (KS 2018/215)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att medborgarförslaget avslås.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Stig-Göran Hultsbo (MP) i handläggningen av detta ärende.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag, dat 2018-04-16, föreslår att kommunfullmäktige beslutar om ett tiggeriförbud i kommunen. Förslagsställaren anger att "Det är ett problem. De hämtas upp av någon på kvällen som kör oförsäkrade avställda bilar. Det är en form av organiserad människohandel där fattiga människor utnyttjas".

Penninginsamling på offentlig plats regleras genom de lokala ordningsföreskrifterna. Genom högsta förvaltningsdomstolens, HFD, dom i Vellinge kommuns överklagan av flera lägre instansers avslag på att reglera passiv penninginsamling, "tiggeri", är rättsläget numera klarlagt och kommunerna kan förbjuda tiggeri på geografiskt avgränsade ställen, om tiggeriet stör eller befaras kunna störa den allmänna ordningen.

Förslagsställaren föreslår ett generellt tiggeriförbud i kommunen. Med hänvisning till HFDs dom i Vellingemålet konstaterar undertecknad att det inte finns någon juridisk möjlighet att införa ett generellt tiggeriförbud i kommunen. De skäl som förslagsställaren anger kan inte heller ses som störande av den allmänna ordningen (oregistrerade bilar och påstådd människohandel) utan är direkta polisiära ansvarsområden som kommunen inte kan eller får reglera. Vidare anser undertecknad att de fåtal tiggare som vistas i kommunen inte för närvarande eller i en framtid kommer att orsaka några problem för den allmänna ordningen. Det finns därför inte skäl för kommunen att på någon lokal plats försöka införa något förbud eller någon begränsning av möjligheten till passiv penninginsamling/tiggeri.

Kommundirektör Annika Hedvall redogör för ärendet.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen 2019-03-20, § 64

Mötesdatum

Kommunstyrelsen (KS)

2019-04-03

- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-02-19
- Remiss till kommunledningskontoret för yttrande över medborgarförslaget
- Kommunfullmäktiges beslut 2018-09-03 § 122 Medborgarförslag - Förbud mot tiggeri i kommunen
- Medborgarförslag - Förbud mot tiggeri i kommunen

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2019-03-20

§64

Medborgarförslag – Förbud mot tiggeri i kommunen (KS 2018/215)

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att medborgarförslaget avslås.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag, dat 2018-04-16, föreslår att kommunfullmäktige beslutar om ett tiggeriförbud i kommunen. Förslagsställaren anger att ”Det är ett problem. De hämtas upp av någon på kvällen som kör oförsäkrade avställda bilar. Det är en form av organiserad människohandel där fattiga människor utnyttjas”.

Penninginsamling på offentlig plats regleras genom de lokala ordningsföreskrifterna. Genom högsta förvaltningsdomstolens, HFD, dom i Vellinge kommuns överklagan av flera lägre instansers avslag på att reglera passiv penninginsamling, ”tiggeri”, är rättsläget numera klarlagt och kommunerna kan förbjuda tiggeri på geografiskt avgränsade ställen, om tiggeriet stör eller befarsas kunna störa den allmänna ordningen.

Förslagsställaren föreslår ett generellt tiggeriförbud i kommunen. Med hänvisning till HFDs dom i Vellingemålet konstaterar undertecknad att det inte finns någon juridisk möjlighet att införa ett generellt tiggeriförbud i kommunen. De skäl som förslagsställaren anger kan inte heller ses som störande av den allmänna ordningen (oregistrerade bilar och påstådd människohandel) utan är direkta polisiära ansvarsområden som kommunen inte kan eller får reglera. Vidare anser undertecknad att de fåtal tiggare som vistas i kommunen inte för närvarande eller i en framtid kommer att orsaka några problem för den allmänna ordningen. Det finns därför inte skäl för kommunen att på någon lokal plats försöka införa något förbud eller någon begränsning av möjligheten till passiv penninginsamling/tiggeri.

Kommundirektör Annika Hedvall föredrar ärendet.

Yrkanden

Ordförande Gert Jonsson (M), Thomas Axelsson (KD), Kenth Williamsson (S) och Kenneth Åberg (S) föreslår att arbetsutskottet bifaller kommunledningskontorets förslag.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2019-03-20

Ulf Abrahamsson (C) meddelar att han inte tar ställning till förslaget idag, utan återkommer till kommunstyrelsen.

Propositionsordning

Ordförande frågar om arbetsutskottet kan bifalla kommunledningskontorets förslag och finner det bifallet.

Beslutsunderlag

- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-02-19
- Remiss till kommunledningskontoret för yttrande över medborgarförslaget
- Kommunfullmäktiges beslut 2018-09-03 § 122 Medborgarförslag - Förbud mot tiggeri i kommunen
- Medborgarförslag - Förbud mot tiggeri i kommunen

Kommunledningskontoret

Dnr KS 2018/215

Till kommunstyrelsen

Medborgarförslag – Förbud mot tiggeri i kommunen

Förslag till beslut

Medborgarförslaget avslås.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag, dat 2018-04-16, föreslår att kommunfullmäktige beslutar om ett tiggeriförbud i kommunen. Förslagsställaren anger att "Det är ett problem. De hämtas upp av någon på kvällen som kör oförsäkrade avställda bilar. Det är en form av organiserad människohandel där fattiga människor utnyttjas".

Penninginsamling på offentlig plats regleras genom de lokala ordningsföreskrifterna. Genom högsta förvaltningsdomstolens, HFD, dom i Vellinge kommuns överklagan av flera lägre instansers avslag på att reglera passiv penninginsamling, "tiggeri", är rättsläget numera klarlagt och kommunerna kan förbjuda tiggeri på geografiskt avgränsade ställen, om tiggeriet stör eller befarsas kunna störa den allmänna ordningen.

Förslagsställaren föreslår ett generellt tiggeriförbud i kommunen. Med hänvisning till HFDs dom i Vellingemålet konstaterar undertecknad att det inte finns någon juridisk möjlighet att införa ett generellt tiggeriförbud i kommunen. De skäl som förslagsställaren anger kan inte heller ses som störande av den allmänna ordningen (oregistrerade bilar och påstådd människohandel) utan är direkta polisiära ansvarsområden som kommunen inte kan eller får reglera. Vidare anser undertecknad att de fåtal tiggare som vistas i kommunen inte för närvarande eller i en framtid kommer att orsaka några problem för den allmänna ordningen. Det finns därför inte skäl för kommunen att på någon lokal plats försöka införa något förbud eller någon begränsning av möjligheten till passiv penninginsamling/tiggeri.

Ärende

Ett medborgarförslag lämnades in 2018-08-27 med förslag om att kommunfullmäktige beslutar om ett förbud mot tiggeri i kommunen. Skälen som anges är att "Det är ett problem. De hämtas upp av någon på kvällen som kör oförsäkrade avställda bilar. Det är en form av organiserad människohandel där fattiga människor utnyttjas."

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till kommunledningskontoret för yttrande.

Kommunledningskontorets synpunkter

På senare år har allt fler utsatta EU-medborgare sökt sig till Sverige. Flera försörjer sig genom tiggeri. Detta har inneburit att nya problemställningar och uppgifter har tillkommit för bl a kommuner.

Problem som uppstått i tiggeriets spår är bl a att tiggarna anses på vissa håll störa den allmänna ordningen och att deras natthärbärgen medför nedskräpning och sociala problem. Det kan dock konstateras att antalet tiggare minskat överlag, främst genom allmänhetens mindre benägenhet att skänka pengar. Denna förändring bottnar mycket i medias information och allmänhetens diskussion kring konstaterad människohandel och organiserad tiggeriverksamhet.

Möjligheten till penninginsamling kan kommunerna reglera genom de lokala ordningsföreskrifterna. Föreskrifterna bygger på ordningslagen (1993:1617) som syftar till att bl a trygga ordningen och säkerheten på offentliga platser och vissa andra områden. Lagen innehåller dock endast ett fåtal regler om allmän ordning och kommunerna har därför möjligheten att tillgodose behovet genom lokala ordningsföreskrifter. Grundläggande krav är dock att föreskrifterna; måste behövas för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats, inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet. Alla lokala föreskrifter ska anmälas till länsstyrelsen, som kan upphäva de föreskrifter som inte uppfyller kraven ovan.

I SKLs förslag till "allmänna lokala ordningsföreskrifter" finns krav på tillstånd för att få bedriva aktiv penninginsamling, alltså organisationer som samlar in pengar genom insamlingsbössor och liknande ska begära tillstånd för detta. Denna bestämmelse har Vaggeryds kommun inte infört, utan bössinsamling från tex hjälporganisationer får bedrivas utan tillstånd i vår kommun. Vellinge hade redan en sådan bestämmelse och deras ytterligare beslut var att på vissa utvalda geografiskt begränsade platser förbjuda passiv penninginsamling/ tiggeri. Detta har nu HFD sagt Ja till och två av de bärande skälen var att Vellinge noga definierat på vilka geografiska platser förbudet ska gälla och att kommunerna själva vet bäst vilka lokala föreskrifter som behövs.

Vid ett förbud i Vaggeryds kommun skulle ytterligare en markering få göras - gränsen mellan privat och allmän platsmark. Sitter tiggaren under ett skärmtak till en butik är detta troligen en privat mark och omfattas då inte av de lokala ordningsföreskrifterna i denna del.

Allmänt för lokala ordningsföreskrifter är att de inte får lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes rätt. Min bedömning är att Vaggeryds kommun inte har några problem med tiggeri på någon allmän plats och bör därför inte försöka genomföra någon form av förbud mot tiggeri.

Med hänvisning till ovanstående föreslår undertecknad ett avslag på medborgarförslaget.

Handläggare

Anna Gradeen

Verksamhetschef Integration och försörjning

Kommunledningskontoret

Medborgarförslag – Förbud mot tiggeri i kommunen

Ett medborgarförslag har inlämnats daterat 2018-04-16 med förslag att förbjuda tiggeri i Vaggeryds kommun.

Förslaget remitteras härmed till kommunledningskontoret för yttrande senast den 4 januari 2019.

För kommunstyrelsen

Gert Jonsson
Kommunstyrelsens ordförande

Annika Hedvall
Kommundirektör

Medborgarförslag – Förbud mot tiggeri i kommunen

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige remitterar medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag har inlämnats 2018-08-24 med förslag att förbjuda tiggeri i Vaggeryds kommun.

Beslutsunderlag

Inlämnat medborgarförslag 2018-08-24

Från: Vaggeryds kommun Kommunstyrelsen
Skickat: den 27 augusti 2018 12:53
Till: Rose-Marie Moberg
Ämne: VB: Medborgarförslag via webbformulär

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: noreply@vaggeryd.se <noreply@vaggeryd.se>
Skickat: den 24 augusti 2018 18:18
Till: Vaggeryds kommun Kommunstyrelsen <kommunstyrelsen@vaggeryd.se>
Ämne: Medborgarförslag via webbformulär

Kontaktuppgifter

Ingvar
Gustavsson
0703501380
Korpgatan 8
56733
Vaggeryd

E-post:
Ingvargustavsson@telia.com

Jag föreslår kommunfullmäktige besluta att:
Jag föreslår ett förbud mot tiggeri i kommunen.
Det är ett problem. De hämtas upp av någon på kvällen som kör oförsäkrade avställda bilar. Det är en form av organiserad människohandel där fattiga människor utnyttjas.

Jag samtycker till att personuppgifterna som jag lämnat i formuläret finns med i underlaget som skickas ut i handlingarna för beslut och publiceras på vaggeryd.se.

Ja

Jag samtycker också till och förstår att Vaggeryds kommun registrerar och behandlar de personuppgifter som jag lämnat genom formuläret för att kunna hantera ärendet på ett smidigt sätt och fullgöra arbetsuppgifter kopplade till det.

Ja

10

Årsredovisning och bokslut avseende
verksamhetsåret 2018 för Vaggeryds
kommun och kommunkoncern

KS 2019/007

§82

Årsredovisning och bokslut avseende verksamhetsåret 2018 för Vaggeryds kommun och kommunkoncern (KS 2019/007)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att:

- fastställa årets resultat samt
- i övrigt godkänna årsredovisningen 2018 för Vaggeryds kommun

Sammanfattning

Även 2018 har varit ett år i högkonjunktorens tecken. Det var också sista året på mandatperioden 2015-2018 som kännetecknats av en hög tillväxt på många plan i kommunen.

Utdebiteringen (skatten) höjdes med 30 öre inför 2018 och uppgick till 21.49 kr per intjänad 100-lapp. Höjningen motsvarade ett tillskott om ungefär 8,5 mnkr. Trots höjningen kan kommunen uppvisa den lägsta kommunalskatten i länet 2018.

Fullmäktiges mål, att vi ska vara en god och attraktiv kommun att bo, leva och verka i är och har varit ett av de mål där energin varit som högst i hela kommunen. Mycket aktiviteter har genomförts både inom den kommunala kärnverksamheten, men också i samhället i stort av driftiga företag och kreativa människor i syfte att på olika sätt bidra till kommunens fortsatta utveckling och attraktionskraft.

Antalet invånare fortsätter att växa i antal och vid årets utgång uppgick antalet till 13 980 personer (13 840), vilket är 140 fler än föregående årsskifte. För hela mandatperioden 2015-2018 kan Vaggeryds kommun stoltsera med en befolkningstillväxt på hela 751 personer.

Vårt bostadsbolag VSBO satte spaden i marken för två väldigt stora byggprojekt, ett i Vaggeryds centralort, "Tor" och ett i Skillingaryds centralort "Gästgivaren". Dessa två projekt motsvarar tillsammans över 100 lägenheter.

Kommunen kan också vara stolta över den fina 20:e platsen i landet i Svenskt näringslivs företagsranking. I länet hamnade kommunen på 1:a plats och blev också årets klättrare i länet, där vi förbättrade oss med 17 placeringar. Sveriges kommuner och landsting gör mätningar inom viktiga servicetjänster i myndighetsfrågor inom miljö och bygg som berör företag och privatpersoner, även här fick kommunen goda resultat (SKL-insikt). Vidare ses en positiv utveckling ibland annat SCBs mätning (Nöjd Region Index) där vi ser att fler personer

Kommunstyrelsen (KS)

Mötesdatum

2019-04-03

rekommenderar vår kommun som en god kommun att flytta till samt att våra innevånare upplever att det blivit bättre arbets- och utbildningsmöjligheter.

En meningsfull sysselsättning är på många olika sätt en viktig förutsättning för ett välmående samhälle och ungdomsarbetslösheten har många kommuner varit en utmaning för om åren. Vaggeryds kommun har sänkt sina redan låga siffror i kopplat till den öppna ungdomsarbetslöshet och sökanden i program med aktivitetsstöd till 5,6 % år 2018 (7,6 %). Nivån är den lägsta i länet och står sig också väldigt bra i ett riksperspektiv. Siffrorna för den totala arbetslösheten mäts till ungefär 3,8 procent vilket också är en väldigt bra siffra. Kommunen har också ett rekordlåg försörjningsstöd, där utbetalningarna under året har minskat ytterligare och vid årets slut uppgick till ungefär 5,1 mnkr (5,6 mnkr). Den positiva utvecklingen är förutom konjunktorens betydelse också ett resultat av ett målinriktat arbete i kommunen där man bland annat lyckas väldigt bra med att få nyanlända i arbete.

Vi har under de senaste åren satt fokus på arbetsgivarperspektivet och i det arbetet är sjukfrånvaron en indikator. Sjuktagen är på väg ned i den kommunala organisationen och vi har idag lägst långtidssjukskrivning i länet. I detta arbete har bland annat Socialnämnden gjort stora förbättringar och jobbat aktivt med frågan. Vi uppvisar också väldigt goda resultat i HME index och i årets medarbetarenkät, där vi har lyft oss ytterligare från redan tidigare goda resultat.

De kommunala verksamheterna redovisade vid boksluts- och analysdag på Tallnäs den 28 februari i allt väsentligt god balans mellan mål-medel och kvalitet vilket innebär att vi har en bra utgångspunkt inför 2019.

För att skapa förutsättningar för att bedriva en verksamhet med hög och jämn kvalitet över tid krävs en god och stabil ekonomi. En omvänd situation skapar ofta svårigheter och en lägre måluppfyllelse. För att uppnå detta har kommunfullmäktige formulerat nedanstående fyra finansiella mål.

Mål 1:

”Det årliga resultatet skall vara minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag, vilket motsvarar cirka 15 mnkr.”

Årets resultat uppgick till 25,6 mnkr, vilket motsvarar 3,2 procent av skatter och generella statsbidrag. Om reavinster ”fastigheter netto” tas bort uppnåddes ett resultat om plus 19,8 mnkr enligt balanskravsdefinitionen. Kommunens finansiella resultatmål (mål 1), har därmed uppnåtts under 2018.

Kommunstyrelsen (KS)

Mötesdatum

2019-04-03

Nämnder och styrelser har även i år visat god budgetföljsamhet på sista raden, tillsammans med reavinster på fastighetsaffärer och låga räntekostnader blev resultatet något bättre än målet om 15 miljoner kronor. Att ha överskott i kommunens finanser är en förutsättning för att kunna fortsätta utvecklas och växa i den takt som vi planerar för. Vi har stora investeringar framför oss och behöver göra överskott för att inte öka låneskulden för mycket.

Mål 2:

”Investeringar i skattefinansierad verksamhet skall finansieras med egna medel över en mandatperiod, vilket innebär att självfinansieringsgraden minst skall uppgå till 100 procent”.

Mål nr 2 (ovan) är inte uppnått. Självfinansieringsgraden för mandatperioden uppgick till 80,1 procent, vilket är lägre än målet om 100 % självfinansiering av skattefinansierade investeringar. För 2018 uppgick investeringarna totalt till 227 mnkr och i den skattefinansierade verksamheten till 103,3 mnkr. De skattefinansierade investeringarna kunde till 68 % betalas med egna medel. VA-investeringarna betalas av taxekollektivet och exploateringsverksamheten ska via framtida inkomster vid försäljningar återställa balansen.

Mål 3:

”Soliditeten med pensionsförpliktelser t.o.m. 97-12-31 ska inte understiga 30 procent.”

En ökad soliditet innebär bl.a. en minskad lånefinansiering och på sikt lägre finansiella kostnader. En hög soliditet innebär att både handlingsfriheten och förmågan att hantera svängningar i resultatutvecklingen ökar, en låg soliditet innebär det motsatta. Målet har uppnåtts. Men, soliditeten sjunker från 35,1 till 32,3 mellan 2017 och 2018. Kommunen genomför stora investeringsprojekt som successivt blir klara och aktiveras som tillgångar i balansräkningen. Detta trycker ner soliditeten. Förändringar i pensionsskuldens storlek som ligger utanför balansräkningen i en ansvarsförbindelse tillsammans med årliga avsättningar från pensionsmedelsförvaltningen är andra faktorer som tillsammans med det årliga resultatet påverkar soliditetens utveckling. Trots en relativt hög avsättning från pensionsmedelsförvaltningen (9,9 mnkr) och i princip oförändrad pensionsskuld (ansvarsförbindelsen) 255 mnkr inklusive löneskatt, har den höga investeringsnivån pressat tillbaka soliditeten med nästan 3 procentenheter jämfört 2017. Målet är satt som ett golv. Bedömningen utifrån nuvarande situation är att målet om 30 procent hotas kommande år mot bakgrund av den beslutade investeringsvolymen 2019 och framåt.

Vaggeryds samlade nettoinvesteringsvolym uppgick till 227 mnkr under 2018. Nivån är

Kommunstyrelsen (KS)

Mötesdatum

2019-04-03

mycket hög utifrån Vaggeryds kommuns storlek. Exploateringsverksamheten ingår med 74 mnkr och den affärdrivande verksamheten 49,8 mnkr.

Bland de större projekten under året återfinns:

- Exploatering vid E4:an, Stigamo, 69,6 mnkr (pågående),
- Mejeriet totalt 29 mnkr (pågående),
- Bullerbyns förskola 6 avd 20,3 mnkr,
- Bullerbyns tillagningskök 10,8 mnkr,
- Hjortsjöskolan och Fågelforsskolan arbetsmiljörelaterade investeringar 16,1 mnkr samt
- Åvikens förskola 6 avd 11,3 mnkr (pågående).

Kommunen har också sålt småhustomter för cirka 12 mnkr under året.

Mål 4:

”Den ekonomiska kontrollen och styrningen skall utvecklas, vilket dels innebär budget i balans och dels att prognossäkerheten ska förbättras och som mest avvika med 1 procent mot senaste prognosen.”

En ökad kontroll och styrning innebär bl.a. en tidig indikation om lägesbilden och en förbättrad framförhållning i att agera utifrån eventuella oförutsedda händelser. Politiska beslut ska vara finansierade. Budgetföljsamhet och prognossäkerhet är mått som fångar kontroll. Ett coachande och pedagogiskt förhållningssätt bidrar till att öka den ekonomiska medvetenheten i organisationen och är en framgångsfaktor. Kontrollperspektivet ger en indikation på hur väl den ekonomiska styrningen fungerar i kommunen.

Nämnder och styrelser visar även i år god budgetföljsamhet på sista raden och ett överskott om strax över 2 mnkr redovisas i den löpande verksamheten. Budgetföljsamhet i procent visar plus 0,3 % och prognossäkerhet för helheten uppgår likaså till 0,3 % för 2018. Mot bakgrund av att budgetföljsamheten varit god och prognossäkerheten hamnat inom toleransintervallet (+/- 1 %) får även detta mål anses uppnått 2018. I årsredovisningen redovisas även respektive nämnds prognossäkerhet.

Resultatet för hela koncernen visar i den sammanställda redovisningen ett resultat om 39,4 mnkr. Förutom kommunen ingår kommunens helägda bolag Vaggeryds Energi AB (VEAB) och Vaggeryd Skillingaryds Bostads AB (VSBO) och 15,7 % av Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM). Soliditeten för koncernen i den sammanställda redovisningen uppgår till 38,7 % (44,4 %). De långfristiga lånen i koncernen uppgår till 588,7 mnkr, där 195 mnkr avser kommunen, 328 mnkr avser VSBO, 50 mnkr VEAB och 15,7 mnkr

Kommunstyrelsen (KS)

Mötesdatum

2019-04-03

avser SÅM. Nivån är nästan 187,7 mnkr högre än 2017 års nivå om 401 mnkr. Ökningen om 187,7 mnkr kan härledas från kommunen +100 mnkr, VSBO + 72 mnkr och SÅM +15,7 mnkr.

VEAB redovisar ett resultat om 0,6 mnkr (1,7). VEAB har enligt ägardirektivet lämnat utdelning till ägaren med 0,4 mnkr. Rörelseresultatet i VEAB före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 8,6 mnkr (8,6 mnkr). Vaggeryd-Skillingaryd bostads AB (VSBO) redovisar likaså ett positivt resultat för 2018 om 5,9 mnkr (5,6). Rörelseresultatet i VSBO före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 9,5 mnkr (9,2 mnkr). Soliditetsmålet för VSBO är 15 % och under de senaste åren har soliditeten närmast sig målet. Bolagets soliditet sjönk emellertid från 14,1 % till 13,0 % år 2018. En anledning till den något minskade soliditeten är den höga investeringstakten. Pågående lägenhetsbyggnationer i Vaggeryd centralort "Tor" och i Skillingaryd centralort "Gästgivaren" har under året påverkat investeringsvolymen och dessa projekt pågår även under 2019 kommer sänka soliditeten kommande år.

Områdeschef etablering och försörjning Anna Gradeen, verksamhetsutvecklare Camilla Wallin Kupferberg och ekonomichef Jörgen Hansson redogör för varsina delar i årsredovisningen.

Expedieras till

Samtliga nämnder

Kommundirektör

Ekonomichef

Kanslichef

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen 2019-03-20, § 56
- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-03-12
- Årsredovisning 2018 Vaggeryds kommun till KS
- Integrationsmålen uppföljning mars 2019 - Arbetsmaterial

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2019-03-20

§56

Årsredovisning och bokslut avseende verksamhetsåret 2018 för Vaggeryds kommun och kommunkoncern (KS 2019/007)

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta att:

- fastställa årets resultat samt
- i övrigt godkänna årsredovisningen 2018 för Vaggeryds kommun

Sammanfattning

Även 2018 har varit ett år i högkonjunktorens tecken. Det var också sista året på mandatperioden 2015-2018 som kännetecknats av en hög tillväxt på många plan i kommunen.

Utdebiteringen (skatten) höjdes med 30 öre inför 2018 och uppgick till 21.49 kr per intjänad 100-lapp. Höjningen motsvarade ett tillskott om ungefär 8,5 mnkr. Trots höjningen kan kommunen uppvisa den lägsta kommunalskatten i länet 2018.

Fullmäktiges mål, att vi ska vara en god och attraktiv kommun att bo, leva och verka i är och har varit ett av de mål där energin varit som högst i hela kommunen. Mycket aktiviteter har genomförts både inom den kommunala kärnverksamheten, men också i samhället i stort av driftiga företag och kreativa människor i syfte att på olika sätt bidra till kommunens fortsatta utveckling och attraktionskraft.

Antalet invånare fortsätter att växa i antal och vid årets utgång uppgick antalet till 13 980 personer (13 840), vilket är 140 fler än föregående årsskifte. För hela mandatperioden 2015-2018 kan Vaggeryds kommun stoltsera med en befolkningstillväxt på hela 751 personer.

Vårt bostadsbolag VSBO satte spaden i marken för två väldigt stora byggprojekt, ett i Vaggeryds centralort, "Tor" och ett i Skillingaryds centralort "Gästgivaren". Dessa två projekt motsvarar tillsammans över 100 lägenheter.

Kommunen kan också vara stolta över den fina 20:e platsen i landet i Svenskt näringslivs företagsranking. I länet hamnade kommunen på 1:a plats och blev också årets klättrare i länet, där vi förbättrade oss med 17 placeringar. Sveriges kommuner och landsting gör mätningar inom viktiga servicetjänster i myndighetsfrågor inom miljö och bygg som berör företag och

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2019-03-20

privatpersoner, även här fick kommunen goda resultat (SKL-insikt). Vidare ses en positiv utveckling ibland annat SCBs mätning (Nöjd Region Index) där vi ser att fler personer rekommenderar vår kommun som en god kommun att flytta till samt att våra innevånare upplever att det blivit bättre arbets- och utbildningsmöjligheter.

En meningsfull sysselsättning är på många olika sätt en viktig förutsättning för ett välmående samhälle och ungdomsarbetslösheten har många kommuner varit en utmaning för om åren. Vaggeryds kommun har sänkt sina redan låga siffror i kopplat till den öppna ungdomsarbetslöshet och sökanden i program med aktivitetsstöd till 5,6 % år 2018 (7,6 %). Nivån är den lägsta i länet och står sig också väldigt bra i ett riksperspektiv. Siffrorna för den totala arbetslösheten mäts till ungefär 3,8 procent vilket också är en väldigt bra siffra. Kommunen har också ett rekordlåg försörjningsstöd, där utbetalningarna under året har minskat ytterligare och vid årets slut uppgick till ungefär 5,1 mnkr (5,6 mnkr). Den positiva utvecklingen är förutom konjunktorens betydelse också ett resultat av ett målinriktat arbete i kommunen där man bland annat lyckas väldigt bra med att få nyanlända i arbete.

Vi har under de senaste åren satt fokus på arbetsgivarperspektivet och i det arbetet är sjukfrånvaron en indikator. Sjuktalet är på väg ned i den kommunala organisationen och vi har idag lägst långtidssjukskrivning i länet. I detta arbete har bland annat Socialnämnden gjort stora förbättringar och jobbat aktivt med frågan. Vi uppvisar också väldigt goda resultat i HME index och i årets medarbetarenkät, där vi har lyft oss ytterligare från redan tidigare goda resultat.

De kommunala verksamheterna redovisade vid boksluts- och analysdag på Tallnäs den 28 februari i allt väsentligt god balans mellan mål-medel och kvalitet vilket innebär att vi har en bra utgångspunkt inför 2019.

För att skapa förutsättningar för att bedriva en verksamhet med hög och jämn kvalitet över tid krävs en god och stabil ekonomi. En omvänd situation skapar ofta svårigheter och en lägre måluppfyllelse. För att uppnå detta har kommunfullmäktige formulerat nedanstående fyra finansiella mål.

Mål 1:

”Det årliga resultatet skall vara minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag, vilket motsvarar cirka 15 mnkr.”

Årets resultat uppgick till 25,6 mnkr, vilket motsvarar 3,2 procent av skatter och generella

statsbidrag. Om reavinster ”fastigheter netto” tas bort uppnåddes ett resultat om plus 19,8 mnkr enligt balanskravsdefinitionen. Kommunens finansiella resultatmål (mål 1), har därmed uppnåtts under 2018.

Nämnder och styrelser har även i år visat god budgetföljsamhet på sista raden, tillsammans med reavinster på fastighetsaffärer och låga räntekostnader blev resultatet något bättre än målet om 15 miljoner kronor. Att ha överskott i kommunens finanser är en förutsättning för att kunna fortsätta utvecklas och växa i den takt som vi planerar för. Vi har stora investeringar framför oss och behöver göra överskott för att inte öka låneskulden för mycket.

Mål 2:

”Investeringar i skattefinansierad verksamhet skall finansieras med egna medel över en mandatperiod, vilket innebär att självfinansieringsgraden minst skall uppgå till 100 procent”.

Mål nr 2 (ovan) är inte uppnått. Självfinansieringsgraden för mandatperioden uppgick till 80,1 procent, vilket är lägre än målet om 100 % självfinansiering av skattefinansierade investeringar. För 2018 uppgick investeringarna totalt till 227 mnkr och i den skattefinansierade verksamheten till 103,3 mnkr. De skattefinansierade investeringarna kunde till 68 % betalas med egna medel. VA-investeringarna betalas av taxekollektivet och exploateringsverksamheten ska via framtida inkomster vid försäljningar återställa balansen.

Mål 3:

”Soliditeten med pensionsförpliktelser t.o.m. 97-12-31 ska inte understiga 30 procent.”

En ökad soliditet innebär bl.a. en minskad lånefinansiering och på sikt lägre finansiella kostnader. En hög soliditet innebär att både handlingsfriheten och förmågan att hantera svängningar i resultatutvecklingen ökar, en låg soliditet innebär det motsatta. Målet har uppnåtts. Men, soliditeten sjunker från 35,1 till 32,3 mellan 2017 och 2018. Kommunen genomför stora investeringsprojekt som successivt blir klara och aktiveras som tillgångar i balansräkningen. Detta trycker ner soliditeten. Förändringar i pensionsskuldens storlek som ligger utanför balansräkningen i en ansvarsförbindelse tillsammans med årliga avsättningar från pensionsmedelsförvaltningen är andra faktorer som tillsammans med det årliga resultatet påverkar soliditetens utveckling. Trots en relativt hög avsättning från pensionsmedelsförvaltningen (9,9 mnkr) och i princip oförändrad pensionsskuld (ansvarsförbindelsen) 255 mnkr inklusive löneskatt, har den höga investeringsnivån pressat tillbaka soliditeten med nästan 3 procentenheter jämfört 2017. Målet är satt som ett golv.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2019-03-20

Bedömningen utifrån nuvarande situation är att målet om 30 procent hotas kommande år mot bakgrund av den beslutade investeringsvolymen 2019 och framåt.

Vaggeryds samlade nettoinvesteringsvolym uppgick till 227 mnkr under 2018. Nivån är mycket hög utifrån Vaggeryds kommuns storlek. Exploateringsverksamheten ingår med 74 mnkr och den affärdrivande verksamheten 49,8 mnkr.

Bland de större projekten under året återfinns:

- Exploatering vid E4:an, Stigamo, 69,6 mnkr (pågående),
- Mejeriet totalt 29 mnkr (pågående),
- Bullerbyns förskola 6 avd 20,3 mnkr,
- Bullerbyns tillagningskök 10,8 mnkr,
- Hjortsjöskolan och Fågelforsskolan arbetsmiljörelaterade investeringar 16,1 mnkr samt
- Åvikens förskola 6 avd 11,3 mnkr (pågående).

Kommunen har också sålt småhustomter för cirka 12 mnkr under året.

Mål 4:

”Den ekonomiska kontrollen och styrningen skall utvecklas, vilket dels innebär budget i balans och dels att prognossäkerheten ska förbättras och som mest avvika med 1 procent mot senaste prognosen.”

En ökad kontroll och styrning innebär bl.a. en tidig indikation om lägesbilden och en förbättrad framförhållning i att agera utifrån eventuella oförutsedda händelser. Politiska beslut ska vara finansierade. Budgetföljsamhet och prognossäkerhet är mått som fångar kontroll. Ett coachande och pedagogiskt förhållningssätt bidrar till att öka den ekonomiska medvetenheten i organisationen och är en framgångsfaktor. Kontrollperspektivet ger en indikation på hur väl den ekonomiska styrningen fungerar i kommunen.

Nämnder och styrelser visar även i år god budgetföljsamhet på sista raden och ett överskott om strax över 2 mnkr redovisas i den löpande verksamheten. Budgetföljsamhet i procent visar plus 0,3 % och prognossäkerhet för helheten uppgår likaså till 0,3 % för 2018. Mot bakgrund av att budgetföljsamheten varit god och prognossäkerheten hamnat inom toleransintervallet (+/- 1 %) får även detta mål anses uppnått 2018. I årsredovisningen redovisas även respektive nämnds prognossäkerhet.

Resultatet för hela koncernen visar i den sammanställda redovisningen ett resultat om 39,4

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2019-03-20

mnkr. Förutom kommunen ingår kommunens helägda bolag Vaggeryds Energi AB (VEAB) och Vaggeryd Skillingaryds Bostads AB (VSBO) och 15,7 % av Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM). Soliditeten för koncernen i den sammanställda redovisningen uppgår till 38,7 % (44,4 %). De långfristiga lånen i koncernen uppgår till 588,7 mnkr, där 195 mnkr avser kommunen, 328 mnkr avser VSBO, 50 mnkr VEAB och 15,7 mnkr avser SÅM. Nivån är nästan 187,7 mnkr högre än 2017 års nivå om 401 mnkr. Ökningen om 187,7 mnkr kan härledas från kommunen +100 mnkr, VSBO + 72 mnkr och SÅM +15,7 mnkr.

VEAB redovisar ett resultat om 0,6 mnkr (1,7). VEAB har enligt ägardirektivet lämnat utdelning till ägaren med 0,4 mnkr. Rörelseresultatet i VEAB före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 8,6 mnkr (8,6 mnkr). Vaggeryd-Skillingaryd bostads AB (VSBO) redovisar likaså ett positivt resultat för 2018 om 5,9 mnkr (5,6). Rörelseresultatet i VSBO före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 9,5 mnkr (9,2 mnkr). Soliditetsmålet för VSBO är 15 % och under de senaste åren har soliditeten närmast sig målet. Bolagets soliditet sjönk emellertid från 14,1 % till 13,0 % år 2018. En anledning till den något minskade soliditeten är den höga investeringstakten. Pågående lägenhetsbyggnationer i Vaggeryd centralort "Tor" och i Skillingaryd centralort "Gästgivaren" har under året påverkat investeringsvolymen och dessa projekt pågår även under 2019 kommer sänka soliditeten kommande år.

Ekonomichef Jörgen Hansson går igenom årsredovisningen.

Expedieras till

Samtliga nämnder
Kommundirektör
Ekonomichef
Kanslichef

Beslutsunderlag

- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-03-12
- Årsredovisning 2018 Vaggeryds kommun till KSAU 2019-03-20

Kommunledning

Dnr KS 2019/007

Till Kommunstyrelsen

Årsredovisning och bokslut avseende verksamhetsåret 2018 för Vaggeryds kommun och kommunkoncern

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige att:

- fastställa årets resultat samt
- i övrigt godkänna årsredovisningen 2018 för Vaggeryds kommun

Sammanfattning av ärendet

Även 2018 har varit ett år i högkonjunktrens tecken. Det var också sista året på mandatperioden 2015-2018 som kännetecknats av en hög tillväxt på många plan i kommunen.

Utdebiteringen (skatten) höjdes med 30 öre inför 2018 och uppgick till 21.49 kr per intjänad 100-lapp. Höjningen motsvarade ett tillskott om ungefär 8,5 mnkr. Trots höjningen kan kommunen uppvisa den lägsta kommunalskatten i länet 2018.

Fullmäktiges mål, att vi ska vara en god och attraktiv kommun att bo, leva och verka i är och har varit ett av de mål där energin varit som högst i hela kommunen. Mycket aktiviteter har genomförts både inom den kommunala kärnverksamheten, men också i samhället i stort av driftiga företag och kreativa människor i syfte att på olika sätt bidra till kommunens fortsatta utveckling och attraktionskraft.

Antalet invånare fortsätter att växa i antal och vid årets utgång uppgick antalet till 13 980 personer (13 840), vilket är 140 fler än föregående årsskifte. För hela mandatperioden 2015-2018 kan Vaggeryds kommun stoltsera med en befolkningstillväxt på hela 751 personer.

Vårt bostadsbolag VSBO satte spaden i marken för två väldigt stora byggprojekt, ett i Vaggeryds centralort, ”Tor” och ett i Skillingaryds centralort ”Gästgivaren”. Dessa två projekt motsvarar tillsammans över 100 lägenheter.

Kommunen kan också vara stolta över den fina 20:e platsen i landet i Svenskt näringslivs företagsranking. I länet hamnade kommunen på 1:a plats och blev också årets klättrare i länet, där vi förbättrade oss med 17 placeringar. Sveriges kommuner och landsting gör mätningar inom viktiga servicetjänster i myndighetsfrågor inom miljö och bygg som berör företag och privatpersoner, även här fick kommunen goda resultat (SKL-insikt). Vidare ses en positiv utveckling ibland annat SCBs mätning (Nöjd Region Index) där vi ser att fler personer rekommenderar vår kommun som en god kommun att flytta till samt att våra innevånare upplever att det blivit bättre arbets- och utbildningsmöjligheter.

En meningsfull sysselsättning är på många olika sätt en viktig förutsättning för ett välmående samhälle och ungdomsarbetslösheten har många kommuner varit en utmaning för om åren. Vaggeryds kommun har sänkt sina redan låga siffror i kopplat till den öppna ungdomsarbetslöshet och sökanden i program med aktivitetsstöd till 5,6 % år 2018 (7,6 %). Nivån är den lägsta i länet och står sig också väldigt bra i

ett riksperspektiv. Siffrorna för den totala arbetslösheten mäts till ungefär 3,8 procent vilket också är en väldigt bra siffra. Kommunen har också ett rekordlåg försörjningsstöd, där utbetalningarna under året har minskat ytterligare och vid årets slut uppgick till ungefär 5,1 mnkr (5,6 mnkr). Den positiva utvecklingen är förutom konjunkturons betydelse också ett resultat av ett målinriktat arbete i kommunen där man bland annat lyckas väldigt bra med att få nyanlända i arbete.

Vi har under de senaste åren satt fokus på arbetsgivarperspektivet och i det arbetet är sjukfrånvaron en indikator. Sjuktalet är på väg ned i den kommunala organisationen och vi har idag lägst långtidssjukskrivning i länet. I detta arbete har bland annat Socialnämnden gjort stora förbättringar och jobbat aktivt med frågan. Vi uppvisar också väldigt goda resultat i HME index och i årets medarbetarenkät, där vi har lyft oss ytterligare från redan tidigare goda resultat.

De kommunala verksamheterna redovisade vid boksluts- och analysdag på Tallnäs den 28 februari i allt väsentligt god balans mellan mål-medel och kvalitet vilket innebär att vi har en bra utgångspunkt inför 2019.

För att skapa förutsättningar för att bedriva en verksamhet med hög och jämn kvalitet över tid krävs en god och stabil ekonomi. En omvänd situation skapar ofta svårigheter och en lägre måluppfyllelse. För att uppnå detta har kommunfullmäktige formulerat nedanstående fyra finansiella mål.

Mål 1:

”Det årliga resultatet skall vara minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag, vilket motsvarar cirka 15 mnkr.”

Årets resultat uppgick till 25,6 mnkr, vilket motsvarar 3,2 procent av skatter och generella statsbidrag. Om reavinster ”fastigheter netto” tas bort uppnåddes ett resultat om plus 19,8 mnkr enligt balanskravsdefinitionen. Kommunens finansiella resultatmål (mål 1), har därmed uppnåtts under 2018.

Nämnder och styrelser har även i år visat god budgetföljksamhet på sista raden, tillsammans med reavinster på fastighetsaffärer och låga räntekostnader blev resultatet något bättre än målet om 15 miljoner kronor. Att ha överskott i kommunens finanser är en förutsättning för att kunna fortsätta utvecklas och växa i den takt som vi planerar för. Vi har stora investeringar framför oss och behöver göra överskott för att inte öka låneskulden för mycket.

Mål 2:

”Investeringar i skattefinansierad verksamhet skall finansieras med egna medel över en mandatperiod, vilket innebär att självfinansieringsgraden minst skall uppgå till 100 procent”.

Mål nr 2 (ovan) är inte uppnått. Självfinansieringsgraden för mandatperioden uppgick till 80,1 procent, vilket är lägre än målet om 100 % självfinansiering av skattefinansierade investeringar. För 2018 uppgick investeringarna totalt till 227 mnkr och i den skattefinansierade verksamheten till 103,3 mnkr. De skattefinansierade investeringarna kunde till 68 % betalas med egna medel. VA-investeringarna betalas av taxekollektivet och exploateringsverksamheten ska via framtida inkomster vid försäljningar återställa balansen.

Mål 3:

”Soliditeten med pensionsförpliktelser t.o.m. 97-12-31 ska inte understiga 30 procent.”

En ökad soliditet innebär bl.a. en minskad lånefinansiering och på sikt lägre finansiella kostnader. En hög soliditet innebär att både handlingsfriheten och förmågan att hantera svängningar i resultatutvecklingen ökar, en låg soliditet innebär det motsatta. Målet har uppnåtts. Men, soliditeten sjunker från 35,1 till 32,3 mellan 2017 och 2018. Kommunen genomför stora investeringsprojekt som successivt blir klara och aktiveras som tillgångar i balansräkningen. Detta trycker ner soliditeten. Förändringar i pensionsskuldens storlek som ligger utanför balansräkningen i en ansvarsförbindelse tillsammans med årliga avsättningar från pensionsmedelsförvaltningen är andra faktorer som tillsammans med det årliga resultatet påverkar soliditetens utveckling. Trots en relativt hög avsättning från pensionsmedelsförvaltningen (9,9 mnkr) och i princip oförändrad pensionsskuld (ansvarsförbindelsen) 255 mnkr inklusive löneskatt, har den höga investeringsnivån pressat tillbaka soliditeten med nästan 3 procentenheter jämfört 2017. Målet är satt som ett golv. Bedömningen utifrån nuvarande situation är att målet om 30 procent hotas kommande år mot bakgrund av den beslutade investeringsvolymen 2019 och framåt.

Vaggeryds samlade nettoinvesteringsvolym uppgick till 227 mnkr under 2018. Nivån är mycket hög utifrån Vaggeryds kommuns storlek. Exploateringsverksamheten ingår med 74 mnkr och den affärdrivande verksamheten 49,8 mnkr.

Bland de större projekten under året återfinns:

- Exploatering vid E4:an, Stigamo, 69,6 mnkr (pågående),
- Mejeriet totalt 29 mnkr (pågående),
- Bullerbyns förskola 6 avd 20,3 mnkr,
- Bullerbyns tillagningskök 10,8 mnkr,
- Hjortsjöskolan och Fågelforsskolan arbetsmiljörelaterade investeringar 16,1 mnkr samt
- Ävikens förskola 6 avd 11,3 mnkr (pågående).

Kommunen har också sålt småhustomter för cirka 12 mnkr under året.

Mål 4:

”Den ekonomiska kontrollen och styrningen skall utvecklas, vilket dels innebär budget i balans och dels att prognossäkerheten ska förbättras och som mest avvika med 1 procent mot senaste prognosen.”

En ökad kontroll och styrning innebär bl.a. en tidig indikation om lägesbilden och en förbättrad framförhållning i att agera utifrån eventuella oförutsedda händelser. Politiska beslut ska vara finansierade. Budgetföljsamhet och prognossäkerhet är mått som fångar kontroll. Ett coachande och pedagogiskt förhållningssätt bidrar till att öka den ekonomiska medvetenheten i organisationen och är en framgångsfaktor. Kontrollperspektivet ger en indikation på hur väl den ekonomiska styrningen fungerar i kommunen.

Nämnder och styrelser visar även i år god budgetföljsamhet på sista raden och ett överskott om strax över 2 mnkr redovisas i den löpande verksamheten. Budgetföljsamhet i procent visar plus 0,3 % och prognossäkerhet för helheten uppgår likaså till 0,3 % för 2018. Mot bakgrund av att budgetföljsamheten varit god och prognossäkerheten hamnat inom tolerans intervallet (+/- 1 %) får även detta mål anses uppnått 2018. I årsredovisningen redovisas även respektive nämnds

prognossäkerhet.

Resultatet för hela koncernen visar i den sammanställda redovisningen ett resultat om 39,4 mnkr. Förutom kommunen ingår kommunens helägda bolag Vaggeryds Energi AB (VEAB) och Vaggeryd Skillingaryds Bostads AB (VSBO) och 15,7 % av Kommunalförbundet Samverkan Återvinning Miljö (SÅM). Soliditeten för koncernen i den sammanställda redovisningen uppgår till 38,7 % (44,4 %). De långfristiga lånen i koncernen uppgår till 588,7 mnkr, där 195 mnkr avser kommunen, 328 mnkr avser VSBO, 50 mnkr VEAB och 15,7 mnkr avser SÅM. Nivån är nästan 187,7 mnkr högre än 2017 års nivå om 401 mnkr. Ökningen om 187,7 mnkr kan härledas från kommunen +100 mnkr, VSBO + 72 mnkr och SÅM +15,7 mnkr.

VEAB redovisar ett resultat om 0,6 mnkr (1,7). VEAB har enligt ägardirektivet lämnat utdelning till ägaren med 0,4 mnkr. Rörelseresultatet i VEAB före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 8,6 mnkr (8,6 mnkr). Vaggeryd-Skillingaryd bostads AB (VSBO) redovisar likaså ett positivt resultat för 2018 om 5,9 mnkr (5,6). Rörelseresultatet i VSBO före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 9,5 mnkr (9,2 mnkr). Soliditetsmålet för VSBO är 15 % och under de senaste åren har soliditeten närmast sig målet. Bolagets soliditet sjönk emellertid från 14,1 % till 13,0 % år 2018. En anledning till den något minskade soliditeten är den höga investeringstakten. Pågående lägenhetsbyggnationer i Vaggeryd centralort "Tor" och i Skillingaryd centralort "Gästgivaren" har under året påverkat investeringsvolymen och dessa projekt pågår även under 2019 kommer sänka soliditeten kommande år.

Ärende

.

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder
Kommundirektör
Ekonomichef
Kanslichef

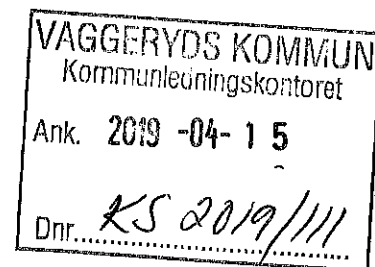
Handläggare

Jörgen Hansson
Ekonomichef

11

Revisionsberättelse för 2018 - Beviljande av
ansvarsfrihet

KS 2019/111

Till
Fullmäktige i Vaggeryds kommun
212000-1611

Revisionsberättelse för år 2018

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer/revisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi har under året granskat årsredovisning, delårsredovisning, haft särskilda möten med samtliga nämnder samt genomfört fyra fördjupade granskningar.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Vaggeryds kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och endast delvis de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2018.

Till revisionsberättelsen bifogas revisorernas redogörelse samt granskningsrapporter från lekmannarevisorerna samt revisionsberättelser för samtliga företag.

Skillingaryd den 15 april 2019

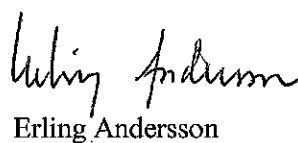
Bo Holst

Sture Filipsson

LarsErik Joakimsson

Erling Andersson

Katarina Gustavsson

Bilagor:

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna samt revisionsberättelser för följande aktiebolag (bilaga 1):

Vaggeryds Energi AB 556215-6421

Vaggeryds Bostäder Aktiebolag 556409-5742

Till årsstämman i **Vaggeryd-
Skillingaryds Bostads AB**

org. nr. 556527-8651

Till fullmäktige i Vaggeryds kommun

Granskningsrapport för år 2018

Vi, av fullmäktige i Vaggeryds kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Vaggeryd- Skillingaryds Bostads AB:s verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter och kommunala befogenheter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorernas ansvar är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna skall enligt revisionsreglementet särskilt yttra sig över huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån de syften som angivits i bolagsordningen och ägardirektiv, liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt utifrån de syften som uttrycks i bolagsordningen och ägardirektiv. Bolagets verksamhet har bedrivits inom de ramar kommunala befogenheterna utgör.

Vi bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Skillingaryd, 2019-03-25

Erling Andersson
Lekmannarevisor

Katarina Gustavsson
Lekmannarevisor

Rapport avseende granskning av årsredovisning 2018-12-31 Vaggeryds Kommun

April 2019

Pernilla Rehnberg, Sebastian Lundin och Erik Muregård

**VAGGERYDS
KOMMUN**

Innehåll

Innehåll	2
Sammanfattning	3
Inledning	6
Granskningsresultat	8

Sammanfattning

Uppdrag och Bakgrund

Revisorerna ska enligt kommunallagen pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsbokslutet.

Revisionsfråga

Är räkenskaperna rättvisande och är resultatet i årsbokslutet förenligt med de mål fullmäktige beslutat?

Underliggande revisionsfrågor:

- Kvalitetssäkring av årsredovisningens delar. Innehåller dokumentet den information som föreskrivs av lag om kommunal redovisning samt gällande rekommendationer?
- Granskning av väsentliga resultat- och balansposter med avseende på fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt och förpliktelser samt innehåll och presentation.
- Redogör årsredovisningen för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut? Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Är resultatet i årsbokslutet förenligt med de mål fullmäktige beslutat?
- Är balanskravet uppfyllt?

Revisionskriterier

Följande revisionskriterier används:

- Kommunallagen
- Kommunala redovisningslagen
- God revisionssed för kommunal verksamhet
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Svar på revisionsfrågan

Vår bedömning är att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller uppgifter som är väsentliga för att bedöma verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning. Vi bedömer räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande.

Vår bedömning är att resultatet i årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål fullmäktige beslutat för god ekonomisk hushållning.

Vidare är vår bedömning att resultatet i årsredovisningen endast delvis är förenligt med de verksamhetsrelaterade mål fullmäktige beslutat för god ekonomisk hushållning.

Iakttagelser

Vid granskning av väsentliga resultatposter och balansposter har vi gjort följande noteringar:

- Barn- och utbildningsnämnden och överförmyndaren redovisar i år ett underskott mot budget om -3,8 mkr respektive -0,6 mkr. Övriga nämnder visar ett överskott gentemot budget.
- Årets resultat är 25,6 mkr, totalt justerat resultat enligt balanskravet är 19,8 mkr. Det lagstadgade balanskravet för 2018 är därmed uppfyllt. Föregående år var justerat resultat enligt balanskravet 7,0 mkr, vilket innebär att kommunen även uppfyllde balanskravet föregående år.
- En utvärdering av samtliga av kommunfullmäktiges fyra fastställda finansiella mål för 2018 presenteras i årsredovisningen. Vår bedömning är att målen är relevanta för kommunens styrning. Vaggeryd kommun har uppfyllt tre av fyra finansiella mål per 2018-12-31
- I årsredovisningen redovisas de verksamhetsmässiga målen. Av totalt 10 kommunövergripande verksamhetsmål är 3 mål uppfyllda, 7 mål delvis uppfyllda och 0 mål ej uppfyllda. Av totalt 103 nämndmål bedömer kommunstyrelsen att 47 mål är uppfyllda, 27 är mer än 50 % uppfyllda, 24 påbörjade och 5 ej påbörjade.
- Vi noterar att Vaggeryd kommun använder sig av två olika bedömningsskalor vid måluppfyllelsen. En bedömningsskala för kommunfullmäktiges 10 övergripande mål där målen delas upp i "uppfyllt", "delvis uppfyllt" och "ej uppfyllt" samt en för de 103 nämndmålen som delas upp i "uppfyllt", ">50 % uppfyllt", "påbörjat" och "ej påbörjat". Vi anser att användandet av två bedömningsskalor försvårar för den externa läsaren.
- De övergripande verksamhetsmässiga målen som kommunfullmäktige beslutat om kan inte på ett enkelt sätt mätas i nyckeltal och verksamhetsmått. Det skapar utrymme för en godtycklig bedömning av måluppfyllelsen. Utifrån den information som finns i årsrapporten är det svårt för den externa läsaren att göra en bedömning om huruvida de övergripande målen uppfylls eller inte.

Rekommendationer

Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas att arbeta för en ökad måluppfyllelse.

Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas att använda sig av samma bedömningsskala vid måluppfyllelsen.

Kommunstyrelsen rekommenderas att för de 10 övergripande verksamhetsmässiga målen skapa tydliga målindikatorer.

Jönköping den 12 april 2019

DELOITTE AB

Sebastian Lundin
Revisor

Pernilla Rehnberg
Auktoriserad revisor

Inledning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vaggeryds kommun har Deloitte genomfört en granskning av kommunens årsredovisning per 2018-12-31.

Enligt lag om kommunal redovisning (KRL) ska en kommuns årsredovisning redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut. Rådet för kommunal redovisning (RKR), vars huvuduppgift är att främja och utveckla god redovisningssed i kommuner och landsting i enlighet med KRL, har gett ut rekommendationer för den kommunala redovisningen. I tillämpliga delar ska även normering från Redovisningsrådet och Bokföringsnämnden användas. Enligt KRL och kommunallagen (KL) är det kommunstyrelsen som ansvarar för årsredovisningens upprättande.

1. Uppdrag och bakgrund

Revisorerna ska enligt kommunallagen pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsbokslutet.

1.1. Revisionsfråga

Är räkenskaperna rättvisande och är resultatet i årsbokslutet förenligt med de mål fullmäktige beslutat?

Underliggande revisionsfrågor:

- Kvalitetssäkring av årsredovisningens delar. Innehåller dokumentet den information som föreskrivs av lag om kommunal redovisning samt gällande rekommendationer?
- Granskning av väsentliga resultat- och balansposter med avseende på fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt och förpliktelser samt innehåll och presentation.
- Redogör årsredovisningen för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut? Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Är resultatet i årsbokslutet förenligt de mål fullmäktige beslutat?
- Är balanskravet uppfyllt?

1.2. Revisionskriterier

Följande revisionskriterier används:

- Kommunallagen
- Kommunala redovisningslagen
- God revisionssed för kommunal verksamhet
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

1.3. Avgränsning

Granskningen omfattar genomgång av årsredovisningen med fokus på förvaltningsberättelse, verksamhetsredovisningen, resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys, nothänvisningar samt sammanställd redovisning.

1.4. Metod

Revision har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Revisionen innefattar att utifrån en bedömning av väsentlighet och risk granska ett särskilt urval av underlag till belopp och annan information i räkenskapshandlingarna.

I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och kommunstyrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som kommunstyrelsen gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen.

Granskningsresultat

2.1 Kvalitetssäkring av årsredovisningens delar

Nedan presenteras vår granskning av årsredovisningen baserat på revisionskriterierna. För att tydliggöra huruvida Vaggeryds kommuns årsredovisning är i överensstämmelse med kommunallagen och lagen om kommunal redovisning finns nedan en tabell över ett antal lagkrav:

Tabell 1: Uppfyllelse mot KL och KRL

Lagkrav	Lagrum	Uppfyller?
Ska innehålla en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet	KRL 4 kap 1§	Ja
Sådana förhållanden som inte ska redovisas i balans- eller resultaträkningarna, men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning	KRL 4 kap 1§ 1p	Ja
Upplysning om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut	KRL 4 kap 1§ 2p	Ja
Upplysning om kommunens förväntade utveckling	KRL 4 kap 1§ 3p	Ja, återfinns i nämndernas verksamhetsberättelser.
Väsentliga personalförhållanden och uppgift om sjukfrånvaro	KRL 4 kap 1§ 4p KRL 4 kap 1a§	Ja, återfinns i avsnittet "Personalredovisning".
Kommunens investeringsverksamhet	KRL 4 kap 2§	Ja, återfinns i avsnittet "Investeringsredovisning".
Redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten	KRL 4 kap 3§	Ja, återfinns i avsnittet "nämndernas verksamhetsberättelser"
Hur ett eventuellt negativt resultat ska regleras – balanskravet	KRL 4 kap 4§	Ja
Hur målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts	KRL 4 kap 5§	Finansiella mål Av 4 mål har 3 uppfyllts.

Verksamhetsmål

Av totalt 10 mål har 3 uppfyllts, 7 delvis uppfyllts och 0 ej uppfyllts.

Uppställningen av årsredovisningen bör överensstämma med resultaträkning, kassaflödesanalys och balansräkning enligt årsredovisningen under det närmast föregående räkenskapsåret. Vidare bör årsredovisningen innehålla väsentliga nyckeltal och jämförelsesiffror för motsvarande period föregående år. Motsvarande redovisningsprinciper bör också gälla. Väsentliga notupplysningar bör dessutom ingå i årsredovisningen.

Uppställningarnas form beträffande resultat- och balansräkning, kassaflödeanalys, noter och övriga finansiella analyser för kommunen överensstämmer med uppställningen i senaste årsredovisningen. Utfallet för rapportperioden avseende Vaggeryds kommun jämförs med utfallet för motsvarande period 2017. Uppställningsformerna överensstämmer med senaste årsredovisningen. Vissa övriga finansiella analyser har omarbetats för en ökad transparens för läsaren.

Årsredovisningen bör också omfatta både kommunen och kommunkoncernen. Årsredovisningen för Vaggeryds kommun innehåller en koncernredovisning för applicerbara delar.

Iakttagelse

Vår bedömning är att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller den information som föreskrivs av lag om kommunal redovisning samt gällande rekommendationer.

2.2 Granskning av väsentliga resultat- och balansposter

Enligt KRL 5:1 ska resultaträkningen redovisa samtliga intäkter och kostnader samt hur det egna kapitalet förändrats under året.

Balansräkningen ska enligt KRL 5:2 redovisa förvaltningens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Resultaträkning 2018 jämförelse mot föregående år

Nedan presenteras ett utdrag ur Vaggeryd kommuns resultaträkning för år 2018 och år 2017 vilka presenteras i årsredovisningen för respektive år.

Tabell 2: Utdrag ur kommunens resultaträkning år 2018 och år 2017

Nämnd/verksamhet (mkr)	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring, mkr	Förändring, %
Revision	-0,7	-0,7	0	0%
Valnämnd	-0,2	-0,01	-0,19	0%
Överförmyndarverksamhet	-1,5	-0,6	-0,9	150%
Kommunstyrelse	-63,1	-62,1	-1	2%
Miljö- och byggnämnd	-4,2	-5,7	1,5	-26%
Kultur- och fritidsnämnd	-30,4	-30,3	-0,1	0%
Elverksstyrelse	3,7	4,5	-0,8	-18%
Barn- och utbildningsnämnd	-379,8	-359,2	-20,6	6%
Socialnämnd	-245,5	-241,2	-4,3	2%
Övriga poster som ej ingår i nämnderna ovan	-39,2	-38,4	-0,8	2%
Finansförvaltningen	786,5	742,6	43,9	6%
Årets resultat	25,6	8,9	16,71	

Vaggeryds kommun visar för år 2018 upp ett resultat om 25,6 mkr. I resultatet ingår engångsposter i form av reavinster fastigheter om -5,8 mkr.

De väsentligaste förklaringarna till årets resultat jämfört med föregående år är följande:

Barn- och utbildningsnämndens nettokostnader har ökat med -20,6 mkr då elevunderlaget och personalens lönekostnader har ökat jämfört med föregående år. Det är främst inom grundskolan där nettokostnaderna har ökat med ca -15,1 mkr. Större kostnadsökningar har även skett inom gymnasieskola, förskola och fritidshem där kostnaderna ökat med mellan -2,0 mkr till -2,7 mkr.

Socialnämndens nettokostnader har ökat med -4,3 mkr och förklaras av flera olika positiva och negativa intäkts- respektive kostnadsförändringar. Delvis så har nämnden under året minskat verksamheten för ensamkommande barn då Migrationsverket har minskat ersättningarna vilket har kan jämföras mot föregående år då nettokostnaderna uppgick till -3,1 mkr (intäkt). Dels så har kostnaderna för socialförvaltningens administration ökat med ca -5,8 mkr och beror på redovisningsteknisk justering avseende hur kommunen redovisar chefslöner.

Finansförvaltningens utfall är ca +43,9 mkr högre jämfört med föregående år. Skatteintäkterna har ökat till följd av fler invånare i arbete samt att en skattehöjning har skett under år 2018. Vidare har de generella statsbidragen ökat till följd av fler invånare i riket och den proportionerliga andelen som kommunen har erhållit i samband med detta.

Iakttagelse och rekommendation

Vi noterar att kommunstyrelsen inte gör någon skriftlig analys mot föregående år jämfört med årets utfall utan enbart mot budget. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att utföra skriftliga analyser även mot föregående års utfall.

Jämförelse mot budget

Förutom i samband med årsbokslutet gör kommunstyrelsen en budgetuppföljning som rapporteras till kommunfullmäktige per april och delårsbokslutet. Uppföljningen av budgeten och budgetuppföljningsrapporterna under året bedöms vara ett viktigt styrinstrument i kommunen.

Nedan följer ett sammandrag av kommunens resultaträkning för år 2018 i jämförelse med budget.

Tabell 3: Utdrag ur kommunens resultaträkning och budget

Nämnd/verksamhet (mkr)	Utfall 2018	Budget 2018	Förändring, mkr	%- Förändring
Revision	-0,7	-0,7	0,0	0,0%
Valnämnd	-0,2	-0,4	0,2	-50,0%
Överförmyndarverksamhet	-1,5	-0,9	-0,6	66,7%
Kommunstyrelse	-63,1	-64,2	1,1	-1,7%
Miljö- och byggnämnd	-4,2	-5,9	1,7	-28,8%
Kultur- och fritidsnämnd	-30,4	-30,9	0,5	-1,6%
Elverksstyrelse	3,7	1,5	2,2	146,7%
Barn- och utbildningsnämnd	-379,8	-376,0	-3,8	1,0%
Socialnämnd	-245,5	-245,6	0,1	0,0%
Övriga poster som ej ingår i nämnderna ovan	-39,2	-40,4	1,2	-3,0%
Finansförvaltning	786,5	778,5	8,0	1,0%
Årets resultat	25,6	15,0	10,6	70,7%

Kommunstyrelsen visar ett överskott jämfört med budget om +1,1 mkr. I raden kommunstyrelsen i tabellen ovan ingår flera verksamheter. Underskottet förklaras av både positiva och negativa kostnads- och intäktsavvikelser. Den positiva avvikelser förklaras delvis av att nämnden gör ett överskott inom välfärdstjänsterna mot budget om 1,7 mkr samtidigt som kommunledningen får ett underskott mot budget om -1,0 mkr där främst personalkostnader är i obalans med budget. Resterande avvikelser om +0,5 mkr mot budget för kommunstyrelsen förklaras av både positiva och negativa kostnads- och intäktsavvikelser.

Barn- och utbildningsnämnden visar ett negativt resultat mot budget om -3,8 mkr. Underskottet förklaras av både positiva och negativa kostnads- och intäktsavvikelser. I underskottet finns det poster som hänförs till tidigare år dels eleversättning -0,2 mkr och dels ersättning för asylsökande -0,9 mkr. Under år 2018 uteblev beräknade ersättningar för asylsökande om -1,1 mkr.

Vuxenutbildningen gör ett överskott om +3,5 mkr mot budget, detta kopplat till högre statsbidrag och lägre personalkostnader än budgeterat. Grundskola redovisar ett underskott om -7,6 mkr mot budget. Underskottet förklaras av fördelningen av statsbidrag, felbudgetering samt för hög bemanning under året. Skolskjutsar redovisar ett underskott mot budget om -1,3 mkr. Underskottet förklaras av resor utanför grundavtal som är dyrare än tidigare. Resterande avvikelser om -1,6 mkr mot budget för barn- och utbildningsnämnden förklaras av både positiva och negativa kostnads- och intäktsavvikelser.

Socialnämnden visar en positiv budgetavvikelse med + 0,1 mkr. Inom nämndens olika verksamhetsgrenar finns flera budgetavvikelser. Störst positiv avvikelse finns i socialförvaltningen, administration som har en avvikelse på +5,4 mkr. Störst negativ avvikelse förklaras av Myndighet barn och unga, särskilt boende, hemtjänst och övrig service samt LSS-insatser om samlat -7,5 mkr mot budget. Resterande avvikelse mot budget förklaras av flertalet positiva och negativa avvikelser.

Iakttagelse och rekommendation

Vår analys av kommunens totala resultaträkning i relation till budget visar inte på några väsentliga oförklarade differenser.

Balansräkningen

Nedan följer ett sammandrag av kommunens balansräkningar vilka presenteras i årsredovisningen. Därefter följer en analys av väsentliga balansposter och fluktuationer.

Tabell 4: Balansräkning

Mkr	2018	2017
Immateriella tillgångar	1	0
Mark, byggnader och anläggningar	708,2	554,3
Maskiner och inventarier	45,4	38,4
Exploateringsfastigheter	213,6	179
Aktier och andelar	30,7	30,8
Långfristiga fordringar	17,3	18,2
Värdepappersplaceringar	151,1	141,0
Förråd mm	1,8	1,8
Kortfristiga fordringar inkl kundfordran	76,5	77,2
Kassa och bank	0,8	0,8
Summa Tillgångar	1246,4	1041,5
Eget kapital	611,8	586,2
Avsättningar för pensionsförpliktelser	92,9	76,9
Övriga avsättningar	5,3	4,0
Långfristiga skulder	211,2	105,1
Kortfristiga skulder	325,2	269,3
Summa Eget kapital, avsättningar och skulder	1246,4	1041,5

Immateriella anläggningstillgångar

Verksamhetssystem 1,0 mkr (0 mkr)

Under året har Vaggeryds kommun investerat i nya verksamhetssystem. Vi har ej funnit något i vår granskning som tyder på att de immateriella anläggningstillgångarna skulle vara upptagna till felaktigt belopp.

Materiella anläggningstillgångar

Samtliga anläggningstillgångar finns i anläggningsregistret i Unit 4. Avskrivningar påbörjas när anläggningen tas i bruk i enlighet med god redovisningssed.

Som framgår av årsredovisningen har investeringar för den skattefinansierade och den affärsdrivande verksamheten genomförts med totalt ca 227,1 mkr vilket motsvarar 142 % av budgeterat anslag för perioden 2015-2018 (160 mkr). Kommunen har därför tagit tilläggsbeslut gällande investeringarna. Vi har stickprovsgranskat nyanskaffningarna mot underlag. Vi har även stämt av anläggningstillgångarna mot kommunens anläggningsregister.

Mark, byggnader och tekniska anläggningar, 708,2 mkr (554,3 mkr)

Mark, byggnader och tekniska anläggningar har ökat med 154 mkr. Förändringen av anskaffningar, utrangeringar och försäljningar för året uppgår till 186 mkr. Planenliga avskrivningar har gjorts med ca 32 mkr.

Maskiner och inventarier, 45,4 mkr (38,4 mkr)

Maskiner och inventarier har ökat med ca 7,0 mkr. Förändringen av anskaffningar, utrangeringar och försäljningar för året uppgår till 13,1 mkr. Planenliga avskrivningar har gjorts med ca 6,0 mkr.

Exploateringsfastigheter, 213,5 mkr (179,0 mkr)

Nettoinvesteringar i exploateringsfastigheter har gjorts om ca 34,5 mkr. Inga väsentliga utrangeringar har gjorts under året.

Iakttagelse

Vår slutsats efter genomförd granskning att kommunen upprättar noterna för materiella anläggningstillgångar i enlighet med god redovisningssed och RKR 11:4.

Aktier och andelar

Vi har stämt av aktier och andelar mot underlag. Innehaven minskade med 20 tkr jämfört med 2017. Det minskade innehavet avser försäljningar av aktier för AB Grundstenen.

Iakttagelse

Vi har i vår granskning inte noterat något som tyder på att aktier och andelar är upptagna till fel belopp.

Kortfristiga fordringar

Posten kortfristiga fordringar består av kundfordringar, förutbetalda kostnader, upplupna intäkter och momsfordran. Posterna övriga fordringar och momsfordringar kommenteras nedan.

Momsfordran, 15,2 mkr (8,1)

Fordran hos Skatteverket har ökat med 7,1 mkr vilket till största del ansökan om avdrag för moms avseende investeringar under året.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att momsfordran hos Skatteverket skulle vara upptagen till ett felaktigt värde.

Interimsfordringar, 17,5 mkr (22,5 mkr)

Interimsfordringar har minskat med -5,0 mkr jämfört med föregående år vilket till största del beror på fordran mot Migrationsverket. Fordran har dels minskat till följd av utbetalningar från Migrationsverket samt minskade ersättningar.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens interimsfordringar skulle vara upptagen till ett felaktigt värde.

Kassa och bank

Posten består av banktillgodohavanden och kontokort som finns ute i verksamheten. Vi har stämt av tillgångarna mot engagemangsbesked erhållna från bank.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens kassa och bank inte skulle vara upptagen till ett korrekt belopp.

Eget Kapital

Kommunens egna kapital har ökat med ca 25,6 mkr. Denna förändring består av årets resultat om ca 25,6 mkr.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens egna kapital är felaktigt redovisat.

Avsättningar för pensioner

Kommunen har avsättningar för pensioner. Kommunen tillämpar den lagstadgade blandmodellen. Blandmodellen innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas inklusive särskild löneskatt som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Utbetalningar för pensioner intjänade före 1998 bokförs därmed som årets kostnad tillsammans med årets intjänade pensioner. Detta överensstämmer med lagen om kommunal redovisning och rådet för kommunal redovisnings rekommendationer. Realiserade kapitalvinster och kapitalförluster redovisas som en avsättning och inte direkt som en intäkt eller kostnad i resultaträkningen för det innevarande året.

Vi har stämt av avsättningen för pensioner mot externa underlag.

Iakttagelse

Vi har i vår granskning noterat att kommunen skuldför samtliga realiserade vinster och förluster i värdepappersinnehaven. Detta avviker från redovisningen enligt god redovisningssed då eventuella realiserade vinster och förluster ska kostnads- respektive intäktsföras under innevarande år i resultaträkningen. Kommunen upplyser om avvikelser i sina redovisningsprinciper samt kvantifierar hur avvikelserna påverkar kommunens resultaträkning.

Långfristiga skulder

Kommunen har långfristiga skulder till Kommuninvest om 195 mkr, 13,4 mkr avseende anslutningsavgifter för vatten och avlopp samt 2,3 mkr som avser

handpenning för några exploateringsmarker. Posten långfristiga skulder har ökat med 106,0 mkr gentemot föregående år vilket beror på att nya lån tagits upp för att möta investeringarna.

Iakttagelse

Vi har gjort en avstämning av posten mot underlag. Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens långfristiga skulder inte skulle vara upptagna till rätt belopp.

Kortfristiga skulder

Posten kortfristiga skulder består av leverantörsskulder, moms och särskilda punktskatter, personalens skatter och arbetsgivaravgifter, övriga kortfristiga skulder, semesterlöneskuld, löneskatt, upplupna räntekostnader, upplupna pensionskostnader, förutbetalda intäkter, övriga upplupna kostnader m.m.

Nedan följer en analys av väsentliga delar av kortfristiga skulder.

Leverantörsskulder, 118,8 mkr (89,1 mkr)

Kommunen stämmer varje dag av leverantörsreskontran mot huvudboken.

Vi har granskat kommunens avstämning mot huvudboken och kan konstatera att denna är gjord. Posten har ökat med 29,7 mkr vilket beror på ökade investeringar i slutet av året.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något som indikerar ett felaktigt värde av leverantörsskulder.

Personalrelaterade skulder, 67,6 mkr (69,3 mkr)

Vi har stämt av personalens skatter och arbetsgivaravgifter mot inlämnade deklarationer och semesterlöneskulden mot semesterlöneskudslista. Posten har minskat med 1,7 mkr jämfört med föregående år.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att de personalrelaterade skulderna inte är rätt redovisade i bokslutet.

2.3 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen ska enligt KRL 8:2 innehålla en resultaträkning och en balansräkning som utgör en sammanställning av kommunens resultaträkning och resultaträkningarna för de övriga juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande.

Redovisningen skall vidare innehålla en balansräkning som utgör en sammanställning av kommunens balansräkning och balansräkningar för de övriga juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande.

Enligt rekommendation nr 8:1 från Rådet för kommunal redovisning är det god redovisningssed att inkludera en kassaflödesanalys.

Iakttagelse

Vi har granskat den sammanställda redovisningen och tillhörande tilläggsupplysningar utan anmärkning. Kommunens uppställning av den sammanställda redovisningen är i enlighet med god redovisningssed. Vi anser att årsredovisningen uppfyller kraven enligt KRL.

2.4 Årsredovisningens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

Enligt KRL 3:1 ska årsredovisningen redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut. Årsredovisningen innehåller resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys per affärsverksamhet.

Genom granskning och analyser presenterade under 2.2 har vi kontrollerat att årsredovisningen uppfyller kraven enligt KRL 3.

Iakttagelse

Vår bedömning är att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller uppgifter som är väsentliga för att bedöma verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning. Vi bedömer räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande.

2.5 Måluppfyllelse

Kommuner och landsting skall för verksamheten ange mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin skall de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning anges. I planen skall anges en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen. Som underlag tjänar den finansiella redovisningen, det vill säga externredovisningen. Exempel på vad som kan ingå i den finansiella målsättningen är resultatkrav med anledning av framtida kapacitetsbehov med nuvarande service. Resultatkravet bör ligga på en nivå som konsoliderar ekonomin. Andra exempel på mål är skuldsättningen på kort och lång sikt, soliditet samt hur investeringar och pensioner skall finansieras.

I samband med årsredovisningen görs en bedömning av hur verksamheterna bedrivs mot kravet om god ekonomisk hushållning. Bedömningen av årsredovisningen är en översiktlig granskning. Det huvudsakliga syftet är att ge ledning för den fortsatta styrningen av verksamheten för att en god ekonomisk hushållning uppnås.

Är de finansiella målen uppfyllda?

I årsredovisningen ska de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning utvärderas. De finansiella målen ska ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen. Den finansiella redovisningen, d.v.s. externredovisningen utgör underlag. Ett exempel på vad som kan ingå i den finansiella målsättningen är resultatkrav för att bibehålla nuvarande service. Resultatkravet bör ligga på en nivå som konsoliderar ekonomin. Andra exempel på mål är skuldsättningen på kort och lång sikt, soliditet samt hur investeringar och pensioner ska finansieras. Det är viktigt att mål och riktlinjer uttrycker realism och handlingsberedskap samt att de kontinuerligt utvärderas och omprövas.

I årsredovisningen redogörs för de finansiella målen, se tabell 5 nedan.

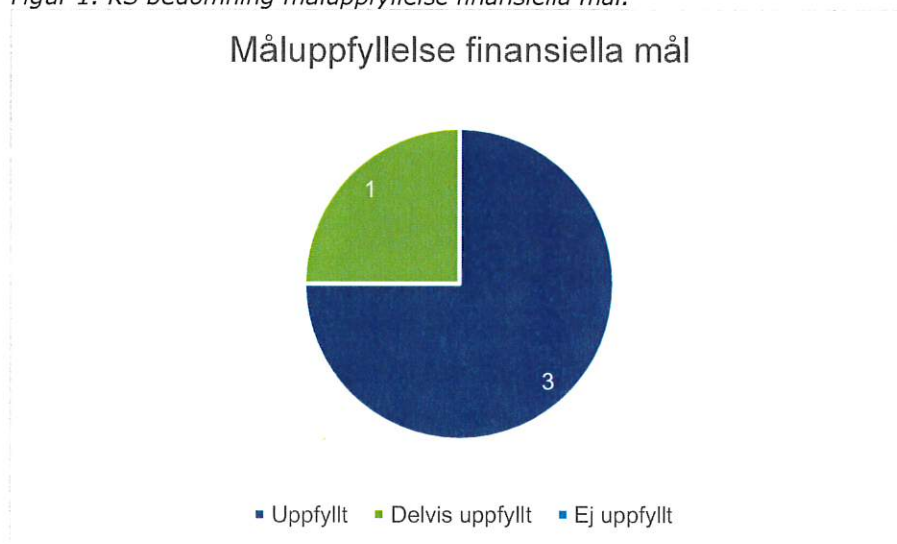
Tabell 5. Måuppfyllelse finansiella mål

Finansiellt mål	Aterkoppling till målen i årsredovisningen	Bedömning KS	Bedömning Deloitte
Det årliga resultatet skall vara minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag, vilket motsvarar cirka 15 mkr.	Kommunen redovisar ett resultat på 25,6 mkr, vilket motsvarar 3,2 % av skatter och generella statsbidrag.	Uppfyllt.	Uppfyllt
Investeringar i skattefinansierad verksamhet skall finansieras med egna medel över en mandatperiod, vilket innebär att självfinansieringsgraden minst skall uppgå till 100 procent.	För 2018 var den skattefinansierade verksamheten 103,3 mkr, vilket till 68 % kunde betalas med egna medel. Utfallet för mandatperioden 2015-2018 uppgår till 80,1 %.	Ej uppfyllt.	Ej uppfyllt
Soliditet med pensionsåtagande t.o.m. 97-12-31 ska inte understiga 30 procent.	Soliditeten under 2018 uppgår till 32,3 %. Kommunen gör bedömningen att målet är hotat inom de närmsta 2 åren utifrån nuvarande situation.	Uppfyllt.	Uppfyllt.
Den ekonomiska kontrollen och styrningen skall utvecklas, vilket dels innebär budget i balans och dels att prognossäkerheten ska förbättras och som mest avvika med 1 procent mot senaste prognos.	Två indikatorer används i årsredovisningen. Utfallet för budgetföljsamheten var 0,3 % för 2018. Utfallet för prognossäkerheten var 0,3 % för 2018.	Uppfyllt.	Uppfyllt.

lakttagelse

En utvärdering av samtliga av kommunfullmäktiges fyra fastställda finansiella mål för 2018 presenteras i årsredovisningen. Vår bedömning är att målen är relevanta för kommunens styrning. Vaggeryds kommun har uppfyllt tre av fyra finansiella målen per 2018-12-31. Vår samlade bedömning är att resultatet i årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål fullmäktige beslutat om.

Figur 1. KS bedömning måluppfyllelse finansiella mål.

Är de verksamhetsrelaterade målen uppfyllda?

Enligt KL skall det i årsredovisningen finnas en utvärdering av hur de uppsatta verksamhetsmålen uppfyllts. Kommunfullmäktige i Vaggeryd kommun har antagit tio övergripande mål för perioden 2015-2018.

Samtliga nämnder och bolag har brutit ned fullmäktiges övergripande mål i egna nämnds/bolagsspecifika mål. Totalt finns 103 nämnd/bolagsmål. Respektive nämnd/bolag har fastställt egna indikatorer för bedömning av sin måluppfyllelse. I årsredovisningen presenteras en uppföljning av samtliga nämnd- och bolagsmål samt målens indikatorer och mätvärden.

Kommunstyrelsen väger i årsredovisningen samman nämndernas måluppfyllelse för respektive fullmäktigemål till en samlad bedömning av kommunens måluppfyllelse.

Utvärdering av måluppfyllelsen för samtliga fullmäktigemål och nämndmål presenteras i årsredovisningen. Uppföljningarna av nämndernas måluppfyllelse redovisas enligt en särskild färgmarkerad skala:

- Grönt - Uppfyllt
- Gult - >50 % uppfyllt
- Orange - Påbörjat

- Rött - Ej påbörjat.

De tio övergripande fullmäktigemålen redovisas dock enligt följande skala:

- Grönt - Uppfyllt
- Gult - Delvis uppfyllt
- Rött - Ej uppfyllt.

Nedan följer en sammanställning av kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen för fullmäktiges mål. Enligt kommunstyrelsens bedömning har tre av tio av fullmäktiges mål uppfyllts per bokslutsdagen.

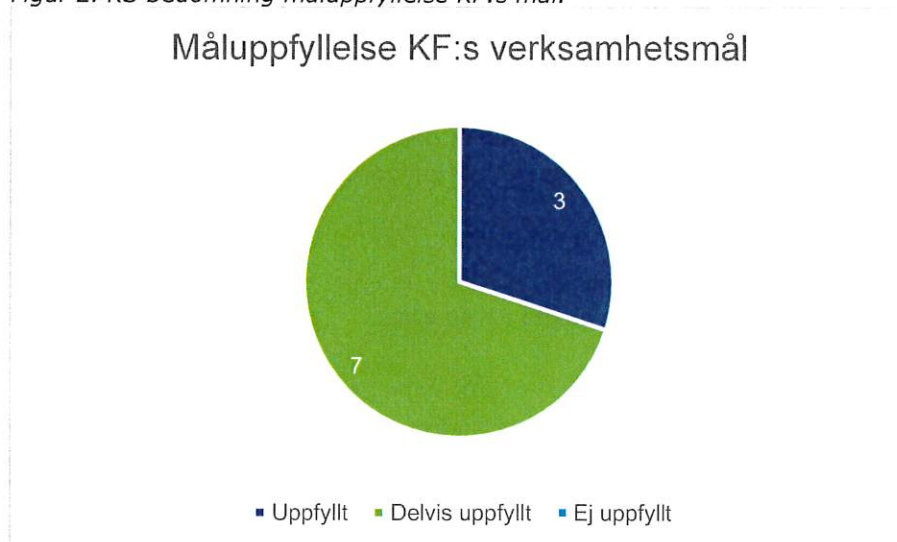
Tabell 6. KS bedömning övergripande måluppfyllelse verksamhetsmål

Verksamhetsmål	Aterkoppling till målen i årsredovisningen
01. a) Kommunen skall vara en god och attraktiv kommun att leva, bo och verka i. b) Det är viktigt att hela kommunen får möjlighet att utvecklas. Verksamheten på Skillingaryds skjutfält ska inte påverka bostadsutvecklingen utanför skjutfältets gränser.	Uppfylls delvis
02. a) Kommunens verksamheter ska vara lättillgängliga och ha ett positivt problemlösande förhållningssätt. b) Jämställdhet och ett barn- och ungdomsperspektiv beaktas i den kommunala planeringen.	Uppfylls delvis
03. Kommunen ska arbeta för att fler företag etablerar sig i kommunen. Såväl traditionella industriföretag som tjänsteföretag.	Uppfylls
04. Miljöfrågorna ska vara en naturlig del i alla kommunens verksamheter. Bl.a. genom minskade utsläpp av växthusgaser från energianvändning i byggnader och transporter ska den kommunala verksamheten bli klimatneutral.	Uppfylls delvis
05. Det ska vara ett gott förhållningssätt mellan personal, arbetsledning och politiken.	Uppfylls delvis
06. Politiken ska präglas av ekonomisk styrka och budgetföljsamhet.	Uppfylls
07. Kommunens elever ska lämna skolan med godkända betyg.	Uppfylls delvis
08. Kommunen ska vara en aktiv part i den regionala utvecklingen.	Uppfylls
09. Vaggeryds kommun ska stärka sin position som en god kulturkommun och verka för ett rikt och varierat föreningsliv i hela kommunen.	Uppfylls delvis
10. Mångfalden i de kommunala verksamheterna kan utvecklas genom att alternativa driftsformer prövas.	Uppfylls delvis

lakttagelse

I årsredovisningen presenteras årets måluppfyllelse för samtliga tio av fullmäktiges övergripande mål. Kommunstyrelsens samlade bedömning är att 3 mål uppfyllts och att 7 mål delvis uppfyllts.

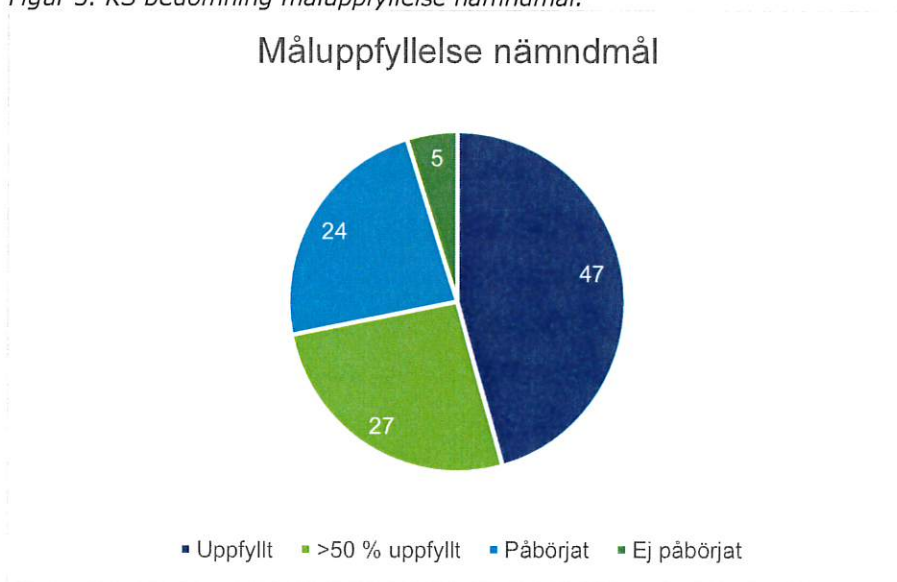
Figur 2. KS bedömning måluppfyllelse KF:s mål.

Då endast 30 % av målen uppnåtts är vår sammanfattande bedömning att resultatet endast delvis är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Av totalt 103 nämndmål bedömer kommunstyrelsen att 47 mål (46 %) är uppfyllda, 27 mål (26 %) är mer än 50 % uppfyllda, 24 mål (23 %) påbörjade och 5 mål (5 %) ej påbörjade.

Figur 3. KS bedömning måluppfyllelse nämndmål.

Vi noterar att Vaggeryd kommun använder sig av två olika bedömningsskalor vid måluppfyllelsen. En bedömningsskala för kommunfullmäktiges 10 övergripande mål där målen delas upp i "uppfyllt", "delvis uppfyllt" och "ej uppfyllt" samt en för de 103 nämndmålen som delas upp i "uppfyllt", ">50 % uppfyllt", "påbörjat" och "ej påbörjat". Vi bedömer att användandet av två bedömningsskalor försvårar för den externa läsaren.

De övergripande verksamhetsmässiga målen som kommunfullmäktige beslutat om kan inte på ett enkelt sätt mätas i nyckeltal och verksamhetsmått. Det skapar utrymme för en godtycklig bedömning av måluppfyllelsen. Utifrån den information som finns i årsrapporten är det svårt för den externa läsaren att göra en bedömning om huruvida de övergripande målen uppfylls eller inte.

Rekommendation

Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas att arbeta för en ökad måluppfyllelse.

Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas att använda sig av samma bedömningsskala vid måluppfyllelsen.

Kommunstyrelsen rekommenderas att för de 10 övergripande verksamhetsmässiga målen skapa tydliga målindikatorer.

2.6 Balanskravet

Vi har granskat att Vaggeryds kommun uppfyller balanskravet. Kommunen redovisar en balanskravsavstämning enligt kommunallagens krav i förvaltningsberättelsen under rubriken "Balanskravsutredning".

Det balanserade resultatet är enligt resultaträkningen ca + 25,6 mkr. Detta resultat har justerats med - 5,8 mkr avseende reavinster för försäljning av fastigheter. Justerat resultat för året uppgår då till + 19,8 mkr. Det lagstadgade balanskravet för 2018 är därmed uppfyllt. Föregående år redovisade kommunen ett justerat resultat om + 7,0 mkr och således var balanskravet uppfyllt även föregående år.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients' most complex business challenges. To learn more about how Deloitte's approximately 244,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on [LinkedIn](#) or [Twitter](#).

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

© 2019 Deloitte AB

12

Miljöredovisning 2018 för Vaggeryds kommun

KS 2019/072

Kommunstyrelsen (KS)

Mötesdatum

2019-04-03

§80

Miljöredovisning 2018 (KS 2019/072)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner Miljöredovisning 2018 och att innehållet beaktas i budgetarbetet för 2020.

Sammanfattning

I april 2018 beslutades kommunfullmäktige om ett reviderat miljöprogram för perioden 2018-2021. Under första delen av 2018 arbetade verksamheterna enligt tidigare miljöprogram 2014-2017. I miljöredovisningen för 2018 redovisas således åtgärds- och måluppfyllelse för miljöprogrammet 2014-2017 samt åtgärdsuppfyllelse och målprognos för miljöprogrammet 2018-2021.

Varje nämnd och kommunalt bolag har rapporterat genomförande av åtgärderna. Vissa nämnder och bolag har även rapporterat in statistik. Utifrån inkomna underlag har kommunledningskontoret upprättat en miljöredovisning för kommunkoncernens samlade miljöarbete under 2018.

Miljöstrateg Lina Larsson redogör för miljöredovisningen.

Expedieras till

Samtliga nämnder och kommunala bolagsstyrelser i Vaggeryds kommun

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen 2019-03-20, § 54
- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-03-07
- Miljöredovisning 2018 version till KS

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2019-03-20

§54

Miljöredovisning 2018 (KS 2019/072)

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar föreslå att kommunfullmäktige godkänner Miljöredovisning 2018 och att innehållet beaktas i budgetarbetet för 2020.

Sammanfattning

I april 2018 beslutades kommunfullmäktige om ett reviderat miljöprogram för perioden 2018-2021. Under första delen av 2018 arbetade verksamheterna enligt tidigare miljöprogram 2014-2017. I miljöredovisningen för 2018 redovisas således åtgärds- och måluppfyllelse för miljöprogrammet 2014-2017 samt åtgärdsuppfyllelse och målprognos för miljöprogrammet 2018-2021.

Varje nämnd och kommunalt bolag har rapporterat genomförande av åtgärderna. Vissa nämnder och bolag har även rapporterat in statistik. Utifrån inkomna underlag har kommunledningskontoret upprättat en miljöredovisning för kommunkoncernens samlade miljöarbete under 2018.

Miljöstrateg Lina Larsson redogör för miljöredovisningen.

Expedieras till

Samtliga nämnder och kommunala bolagsstyrelser i Vaggeryds kommun

Beslutsunderlag

- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-03-07
- Miljöredovisning 2018

Miljöredovisning 2018

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta att kommunfullmäktige godkänner Miljöredovisning 2018 och att innehållet beaktas i budgetarbetet för 2020.

Sammanfattning av ärendet

I april 2018 beslutades kommunfullmäktige om ett reviderat miljöprogram för perioden 2018-2021. Under första delen av 2018 arbetade verksamheterna enligt tidigare miljöprogram 2014-2017. I miljöredovisningen för 2018 redovisas således åtgärds- och måluppfyllelse för miljöprogrammet 2014-2017 samt åtgärdsuppfyllelse och målprognos för miljöprogrammet 2018-2021.

Varje nämnd och kommunalt bolag har rapporterat genomförande av åtgärderna. Vissa nämnder och bolag har även rapporterat in statistik. Utifrån inkomna underlag har kommunledningskontoret upprättat en miljöredovisning för kommunkoncernens samlade miljöarbete under 2018.

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder och kommunala bolagsstyrelser i Vaggeryds kommun

Handläggare

Handläggare Lina Larsson, miljöstrateg och ansvarig chef Torbjörn Åkerblad, kanslichef

Miljöredovisning 2018

Ansvarig tjänsteman: Miljöstrateg

Beslutad av Kommunfullmäktige 2019-xx-xx

Innehåll

Innehåll	2
Förord.....	3
Sammanfattning	4
Uppföljning av Miljöprogrammet 2014-2017	6
Uppföljning av Miljöprogrammet 2018-2021	9
Statistik och nyckeltal – Begränsad klimatpåverkan.....	11
Statistik och nyckeltal – God bebyggd miljö	19
Statistik och nyckeltal – Bara naturlig försurning	25
Statistik och nyckeltal – Ingen övergödning	27
Statistik och nyckeltal – Levande sjöar och vattendrag	31
Statistik och nyckeltal – Grundvatten av god kvalitet	33
Statistik och nyckeltal – Myllrande våtmarker.....	34
Statistik och nyckeltal – Levande skogar	35
Statistik och nyckeltal – Ett rikt odlingslandskap	37
Statistik och nyckeltal – Frisk luft	40
Statistik och nyckeltal – Giftfri miljö.....	43
Åtgärder – Begränsad klimatpåverkan.....	50
Åtgärder – God bebyggd miljö	51
Åtgärder – Bara naturlig försurning	54
Åtgärder – Ingen övergödning	54
Åtgärder – Levande sjöar och vattendrag	55
Åtgärder – Grundvatten av god kvalitet	56
Åtgärder – Myllrande våtmarker.....	57
Åtgärder – Levande skogar	57
Åtgärder – Ett rikt odlingslandskap	58
Åtgärder – Ett rikt och växt- och djurliv	58
Åtgärder – God bebyggd miljö	59
Åtgärder - Grön handlingsplan.....	60
Åtgärder – Frisk luft.....	61
Åtgärder - Giftfri miljö	62
Åtgärder - Säker strålmiljö.....	64
Åtgärder - Verksamhetsutveckling	65
Åtgärder – Kommunikation och beteendeförändring.....	67

Förord

Den torra och varma sommaren 2018 gav oss en försmak i vad vi kan vänta oss i ett framtida klimat. Även om just den här sommaren inte kan sättas i direkt samband med klimatförändringarna så påminner det oss om hur viktigt det är att vi alla arbetar tillsammans med våra övergripande miljömål för en bättre och mer hållbar miljö. Det viktiga i miljöarbetet är att alla förvaltningar och kommunala bolag känner ansvar för att hela tiden flytta fram positionerna.

Under 2018 har Vaggeryds Kommun miljöprogram reviderats och antagits i Kommunfullmäktige. De nya målen i miljöprogrammet kopplar an till de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030 och ger oss förutsättningar att bidra till ett hållbart samhälle. Det reviderade miljöprogrammet har också fått ett nytt kapitel "Grön handlingsplan" som lyfter in frågor om grön infrastruktur och ekosystemtjänster som vi tidigare inte arbetat med.

Inom målområdet "Grön Handlingsplan" har det varit ett omfattande arbete med att ta fram en kommunövergripande Grönstrukturplan. Grönstrukturplanen har presenterats och förankrats för politiken i kommunstyrelsen och kommer att bidra med värdefull information och planeringsunderlag i vårt samhällsbyggande.

Under 2018 har vi även nått framsteg inom miljömålet Begränsad klimatpåverkan som är en av våra största utmaningar. En kartläggning av kommunens fordonsflotta samt fordonshanteringen inleddes under 2018 och det framkom att behovet av samordning inom området är stort. Under året har vi utökat både antalet av fossilfria fordon och miljöbilar där främst Socialnämnden visar vägen och är ett gott exempel.

I och med vår utökning av fossilfria fordon krävs att vi har en laddinfrastruktur som kan matcha utvecklingen. Tack var ett bra samarbete och koncerngränserna har vi hittat ett arbetssätt som säkerställer att vi kommer att ha laddplatser till våra elbilar under 2019. Vaggeryds energi har under 2018 installerat 12 laddplatser och många fler är på gång under 2019.

Det reviderade miljöprogrammet väger in ett utökat och mer långsiktigt hållbarhetstänk. Detta har avspeglats i målen om vilket mat vi ska servera i våra kommunala verksamheter. Fokus har flyttats från att enbart satsa på ekologisk mat till att även köpa in svenska och närproducerade livsmedel och servera mat i säsong. Det innebär att vi framöver ytterligare kommer kunna stötta våra lokala livsmedelsproducenter samt bidra till en ökad självförsörjningsgrad i kommunen och länet.

Ett sätt att mäta hur och om vår kommun utvecklas i rätt riktning när det gäller miljöarbetet är att jämföra oss med andra kommuner. I Aktuell hållbarhetsranking för 2018 klättrade Vaggeryds kommun i placeringarna till en 114 plats vilket var en förbättring jämfört med 2017.

I 2018 års redovisning finns så mycket mer att läsa om och ovan skrivet var bara ett litet axplock. Det viktiga är ändå att se att vi går i rätt riktning och vi lär oss mer och att vi i kommande fullmäktigemål betonar vikten av en långsiktig och hållbar Vaggeryds kommun.

Gert Jonsson

Kommunstyrelsens ordförande

Sammanfattning

Miljöfrågorna är en del av alla nämnders och kommunala bolags ordinarie arbete och inget som kan ligga vid sidan av. Målet är att miljö blir en naturlig del i alla verksamheter till nytta både för det interna miljöarbetet och för den strategiska samhällsutvecklingen. Planering- och redovisningscykeln (budgetarbetet) är ett av verktygen för att gå från ord till handling.

Under 2018 reviderades miljöprogrammet och kommunfullmäktige beslutade om de nya målen 2018-04-23. Åtgärderna i det reviderade miljöprogrammet beslutades av respektive nämnd och styrelse under hösten 2019. Eftersom vi under 2018 har arbetat både enligt det tidigare miljöprogrammet (2014-2017) och enligt det reviderade miljöprogrammet (2018-2021) kommer en mål- och åtgärdsuppföljning ske för båda miljöprogrammen. Alla mål och åtgärder finns att läsa i sin helhet som PDF-dokument eller på Vaggeryds kommuns Miljöbarometer på som också hittas på www.vaggeryd.se/miljo.

Hänt under 2018

Under 2018 har genomförandet av det tidigare miljöprogrammet fortsatt och kommunfullmäktige beslutade om ett reviderat miljöprogram. Ett urval av det som hänt är:

1. Under året har en kartläggning gjorts av alla förvaltningars arbete med att byta ut till fossilfria fordon och hur vår fordonshantering ser ut i dagsläget. Vi har under 2018 ökat våra fossilfria fordon till 10 % och andelen miljöbilar är 27 %.
2. Arbetet med en kommunövergripande grönstrukturplan i kommunen har pågått där fokus har varit på grön infrastruktur samt ekosystemtjänster.
3. Projektet Hela RESAN som samordnas av Energikontoret Norra Småland har startats upp med bland annat ett regionalt elcykelbibliotek där fler av våra verksamheter har lånat elcyklar. Genom projektet har vi även installerat närmare 50 fordonsstatistiksystem i våra tjänstebilar som ska kompletteras med elektroniska körjournaler under 2019.
4. Vaggeryds kommun har tillsammans med 7 andra kommuner i länet samt Länsstyrelsen tagit fram en digital grundläggande miljöutbildning som riktar sig till alla anställda i kommunen. Vaggeryds kommun har även valt att ge allmänheten möjlighet att utföra utbildningen som nås via vaggeryd.se.
5. Vaggeryds kommun har tagit beslut om att delta i projektet FASTR som syftar till att stötta en snabbare omställning till fossilfria transporter i Jönköpings län med fokus på både stad och land. Projektet pågår 2019-2021.
6. Under 2018 har Vaggeryds energi satt upp 12 laddplatser för elfordon för våra egna tjänstefordon, därutöver har vi 4 publika laddplatser i Skillingaryd och Vaggeryd som driftas av Vaggeryds energi. Vi har beviljats bidrag från Klimatklivet till att installera ytterligare 28 laddplatser under 2019.

7. Miljöhörnorna har under året har 5 teman; Solceller och solenergi, Earth hour, Natur i Vaggeryds kommun, Ekosystemtjänster samt Hållbar konsumtion och återbruk. Temat om solceller uppmärksammades både i Jönköpings-Posten och i radio P4. Vid temat om ekosystemtjänster lånades en utställning från Höga kustens naturum med stora tovade djur och informationsskyltar om pollinering. I samband med detta hölls även en fullsatt föreläsning om Människan relation till naturen av Martin Emtenäs.
8. Under 2018 påbörjades arbetet med att inventera alla våra kemikalier och upprätta kemikalieförteckningar samt att upphandla ett digitalt kemikaliehanteringssystem. Systemet kommer att underlätta för oss i vårt kommande arbete att fasa ut farliga kemikalier i alla våra verksamheter.
9. Det interna priset för Bra miljöinsats delades ut till Hemtjänsten som har gjort en stor upphandling av elbilar till sina verksamheter och är en föregångare i vårt mål om att byta ut till fossilfria fordon. Det externa miljöpriset delades ut till Häradsköps gård för sitt arbete med ekologiska livsmedel och att synliggöra närproducerade råvaror i sin gårdsbutik.

Uppföljning av Miljöprogrammet 2014-2017

Måluppföljning för Miljöprogrammet 2014-2017

Innan det reviderade miljöprogrammet beslutades i april 2018 arbetades enligt det tidigare miljöprogrammet. En slutlig redovisning av mål- och åtgärdsuppfyllelse redogörs således även för det tidigare miljöprogrammet i miljöredovisningen för 2018. I kommunens tidigare miljöprogram (2014-2017) fanns 105 åtgärder som är indelade i olika målområden baserat på Sveriges nationella miljömål. Kommunen har även valt att lägga till ytterligare Kommunen har även valt att lägga till ytterligare två målområden, verksamhetsutveckling samt kommunikation och beteendeförändring. I tabell 1 nedan redovisas det bedömda måluppfyllelsen för de 16 olika målområdena. Varje måls genomförandegrad bedöms med måtten *Genomförd* (G), *Mer än till hälften genomförd* (H), *Påbörjad* (P) eller *Ej påbörjad* (E).

Målområde	Antal åtgärder	Total status
Begränsad klimatpåverkan	13	H
Frisk luft	2	H
Bara naturlig försurning	2	G
Giftfri miljö	13	H
Skyddande ozonskikt	2	G
Säker strålmiljö	3	H
Ingen övergödning	4	H
Levande sjöar och vattendrag	6	H
Grundvatten av god kvalitet	4	H
Myllrande våtmarker	2	G
Levande skogar	1	G
Ett rikt odlingslandskap	1	G
God bebyggd miljö	32	H
Ett rikt växt- och djurliv	2	G
Verksamhetsutveckling	7	H
Kommunikation och beteendeförändring	11	G

Tabell 1. Tabellen visar den bedömda måluppfyllelsen för de 16 olika målområdena under perioden 2014-2018.

Åtgärdsuppföljning för det tidigare miljöprogrammet (2014-2017)

I kommunens tidigare miljöprogram (2014-2017) fanns 105 åtgärder som är indelade i olika målområden baserat på Sveriges nationella miljömål. Varje åtgärds genomförandegrad bedöms med måtten *Genomförd* (G), *Mer än till hälften genomförd* (H), *Påbörjad* (P) eller *Ej påbörjad* (E).

Status (antal)	2015	2016	2017	2018
Genomförda	31	38	53	64
Mer än till hälften genomförda	20	19	18	12
Påbörjade	43	40	26	21
Ej påbörjade	11	8	8	8

Tabell 2. Åtgärderna i det tidigare miljöprogrammets (2014-2017) genomförandegrad (antal).

Status (%)	2015	2016	2017	2018
Genomförda	31	36	50	61
Mer än till hälften genomförda	19	18	17	11
Påbörjade	41	38	25	20
Ej påbörjade	10	8	8	8

Tabell 3. Åtgärdernas i det tidigare miljöprogrammets (2014-2017) genomförandegrad (%).

Det tidigare miljöprogrammet gällde för perioden 2014-2017 men arbetet med åtgärderna fortsatte under första delåret av 2018 tills det reviderade miljöprogrammet beslutades. Andelen genomförda åtgärder i det tidigare miljöprogrammet uppgick 2018 till 61 % och 31 % av åtgärderna är bedömda som påbörjade eller till hälften genomförda. Endast 8 % är ännu inte påbörjade. Anledningarna till att genomförandegraden inte uppnådde 100 % är flera. Bland de åtgärder som ej är påbörjade gick några inte att genomföra p g a ändrad lagstiftning, i några fall har ekonomiska eller personella resurser inte tillsatts och i några fall har verksamheterna inte prioriterat åtgärden. Bland de åtgärder som är påbörjade eller till hälften genomförda är den största anledningen till detta att åtgärderna innebär ett långsiktigt arbete som inte kan färdigställas under en 4-årsperiod. De flesta av dessa åtgärder finns även med i det reviderade miljöprogrammet.

Länsstyrelsens åtgärdsprogram – tillägg till miljöprogrammet

Länsstyrelsen tar fram regionala åtgärdsprogram med åtgärder som kommunerna själva kan välja om de vill åta sig att genomföra eller inte. Många av åtgärderna i miljöprogrammet kommer från de regionala åtgärdsprogrammen. I december 2016 gjordes ett tillägg till miljöprogrammet där 27 stycken åtgärder från 3 olika åtgärdsprogram lades till de redan 105 befintliga åtgärderna i miljöprogrammet. Nedan redovisas genomförandegraden för åtgärderna i tillägget till miljöprogrammet, se tabell 4.

Inför det reviderade miljöprogrammet valde nämnderna att 10 åtgärder följer med in i det reviderade miljöprogrammet. Övriga åtgärder var antingen genomförda eller bedömdes inte längre möjliga att genomföra alternativt möjligt att lägga tid och resurser på.

Status (antal)	2017	2018
Genomförda	6	8
Mer än till hälften genomförda	2	2
Påbörjade	12	9
Ej påbörjade	7	8

Tabell 4. Genomförandegrad (antal) för åtgärderna i tillägget till miljöprogrammet

Uppföljning av Miljöprogrammet 2018-2021

Måluppföljning av Miljöprogrammet 2018-2021

Miljöarbetet redovisas med utgångspunkt från det reviderade miljöprogrammet 2018-2021. Miljöprogrammet har delats in i fyra olika områden: "Kommunen ska vara klimatsmart och resurseffektiv", "Kommunen värnar om naturtillgångarna", "Kommunen har en god levnadsmiljö" och "Det ska vara lätt att göra rätt". Inom varje delområde finns ett eller flera nationella miljömål kopplade och därutöver våra regionala och lokala mål.

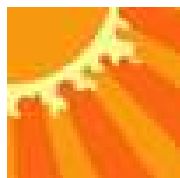
Under 2018 införskaffades det digitala miljöredovisningsverktyget Miljöbarometern där alla våra mål, nyckeltal och åtgärder finns upplagda. I Miljöbarometern finns även en bedömning av hur långt vi har kommit med våra åtgärder och status för nyckeltal samt en bedömning av måluppfyllelsen. För 2018 redovisas målprognosen för respektive målområde.

Målområde	Bedömning	
Kommunen ska vara klimatsmart och resurseffektiv		
Begränsad klimatpåverkan		Det är osäkert om målet kan uppnås
God bebyggd miljö		Det är osäkert om målet kan uppnås
Kommunen värnar om våra naturtillgångar		
Bara naturlig försurning		Målet ser ut att uppnås
Ingen övergödning		Det är osäkert om målet kan uppnås
Levande sjöar och vattendrag		Målet ser ut att uppnås
Grundvatten av god kvalitet		Det är osäkert om målet kan uppnås
Myllrande våtmarker		Målet ser ut att uppnås
Levande skogar		Det är osäkert om målet kan uppnås
Ett rikt odlingslandskap		Det är osäkert om målet kan uppnås
Ett rikt växt- och djurliv		Målet ser ut att uppnås
Kommunen har en god levnadsmiljö		
Frisk luft		Målet ser ut att uppnås
Giftfri miljö		Det är osäkert om målet kan uppnås
Skyddande ozonskikt		Målet är uppnått
Säker strålmiljö		Målet ser ut att uppnås
Grön handlingsplan		Det är osäkert om målet kan uppnås
Det ska vara lätt att göra rätt		
Verksamhetsutveckling		Det är osäkert om målet kan uppnås
Kommunikation och beteendeförändring		Målet ser ut att uppnås

Tabell 5. Tabellen visar den bedömda måluppfyllelsen för miljöprogrammets målområden för perioden 2018-2021.

Kommunen ska vara klimatsmart och resurseffektiv

Området fokuserar på mål som berör minskade fossila utsläpp, kollektivtrafik, energieffektivisering och förnyelsebar energi. De miljömål som berörs är Begränsad klimatpåverkan och God bebyggd miljö.

Miljömålet Begränsad klimatpåverkan

Utsläpp av växthusgaser skall minska så att halten i atmosfären kan stabiliseras på en nivå där människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. För uppnå detta är det viktigt att vi övergår från fossila bränslen till förnybara samt att vi väljer el som har ett förnybart ursprung.

Total målbedömning: 😞 Det är osäkert om målet kommer att uppnås.

Inriktningsmål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Målet är att öka andelen förnybar energi som produceras och används samt att bli fossilbränslefria

Detaljerade mål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Målet är att bidra till etappmålet i länets klimat- och energistrategi att utsläppen av växthusgaser i Jönköpings län år 2020 ska vara 30% lägre än år 1990. Utsläppen räknas som koldioxidekvivalenter.
2. Målet är att bidra till etappmålet i länets klimat- och energistrategi att det år 2020 finns solcells- och vindkraftsanläggningar som, tillsammans med el från kraftvärme, gör att Jönköpings län till minst 50% är självförsörjande på el.
3. Målet är att bidra till etappmålet i länets klimat- och energistrategi att år 2020 är all energi för uppvärmning av bostäder och lokaler fossilbränslefri.
4. Målet är att kommunen ska vara drivande för att en hållbar laddinfrastruktur byggs upp i kommunen.

Detaljerade mål för kommunkoncernen

1. Vi ska till år 2020 ha minskat körsträckan¹ med fossila bränslen med 20 % räknat från 2010. Detta motsvarar 30 600 mil.

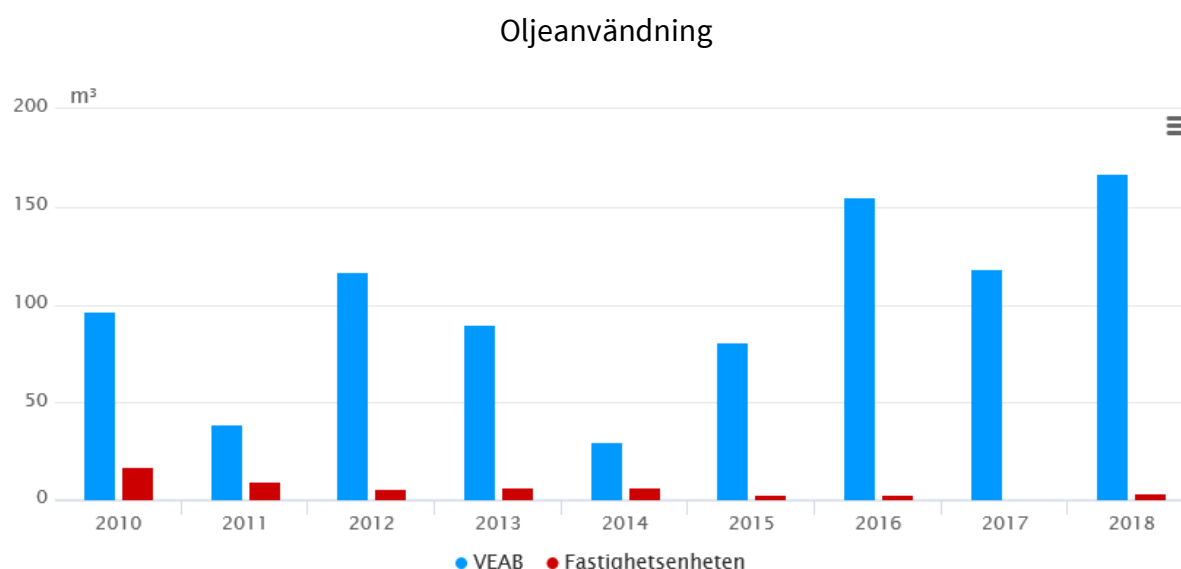
¹ Personbilar och lätta lastbilar som leasas, hyrs och ägs av kommunkoncernen samt privat bil i tjänsten.

2. Vi ska till år 2020 ha minskat energianvändningen för transporter² med 10 % räknat från 2010. Detta motsvarar 88 MWh.
3. Vi ska till år 2020 öka andelen fordon som drivs med förnybara bränslen eller el till 50%.
4. Vi ska till år 2020 öka andelen miljöbilar³ till 75 %.
5. Vi ska till år 2021 öka andelen ursprungsmärkt förnybar el till 100 %.
6. Vi ska bygga ut laddinfrastrukturen för kommunens egna elfordon och för att kunna erbjuda kommunens anställda och besökare laddningsmöjligheter

Statistik och nyckeltal – Begränsad klimatpåverkan

Förnyelsebar energi och fossila bränslen

Ett av målen är att vi ska bli fossilbränsle fria. Detta mäts genom olje användningen i fastighetsenheten och Vaggeryds energis verksamheter, se figur 1 nedan samt genom andelen fossil energi i våra transporter.

Figur 1. Diagrammet visar olje användningen i fastighetsenheten och VEAB:s verksamheter.

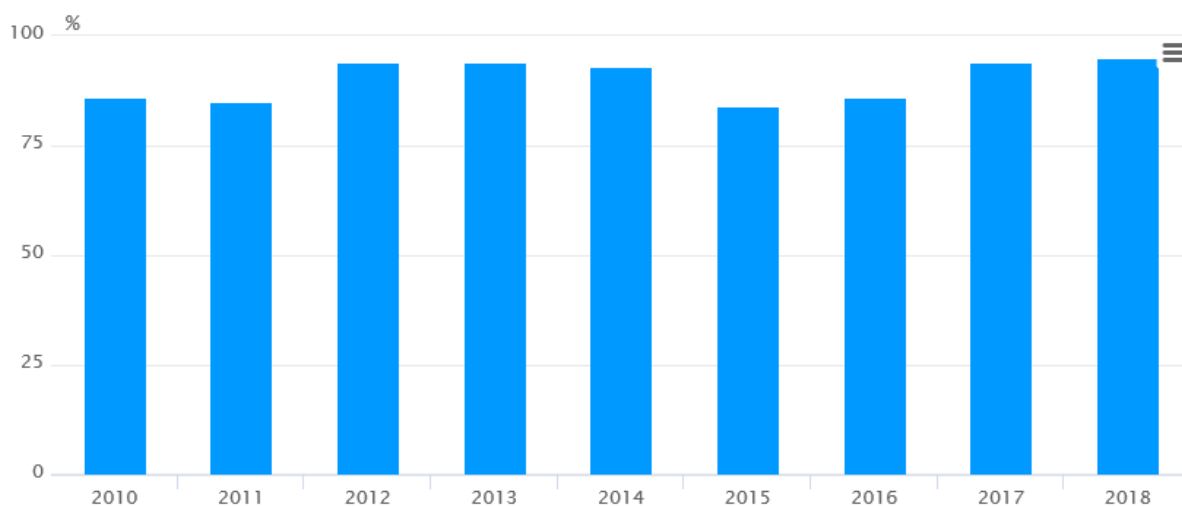
Olja används som komplement till andra bränsleslag. Mängden beror bland annat på hur kall vintern varit och därmed hur mycket olja som VEAB behövt använda som spetslast. Andelen Fastighetsenheten använder numera endast olja som komplement vid Svenarums och Hoks skolor, huvudlasten pellets.

² Personbilar och lätta lastbilar som leasas, hyrs och ägs av kommunkoncernen.

³ Regeringens definition av miljöbil enligt vägtrafikskattelagen.

I figur 2 nedan visas att vi inte har lyckats minska andelen fossil energi i våra transporter. Andelen inköpt fossil energi till våra fordon är fortsatt hög. Den lägsta procentsatsen uppmättes under 2010-2011 samt under 2015. Under 2010 och 2011 hade vi 67 respektive 68 fordon och etanolanvändningen låg på ca 15 500 liter. Under 2015 hade vi 87 fordon och en etanolförbrukning på ca 19 000 liter. Att vi ökar andelen fossil energi till våra fordon under 2017 och 2018 beror på att vi har utökat vår fordonsflotta till över 100 fordon samt att etanolförbrukningen är nere på ca 1000 liter. I denna uträkning är inte energiförbrukning med för våra elbilar.

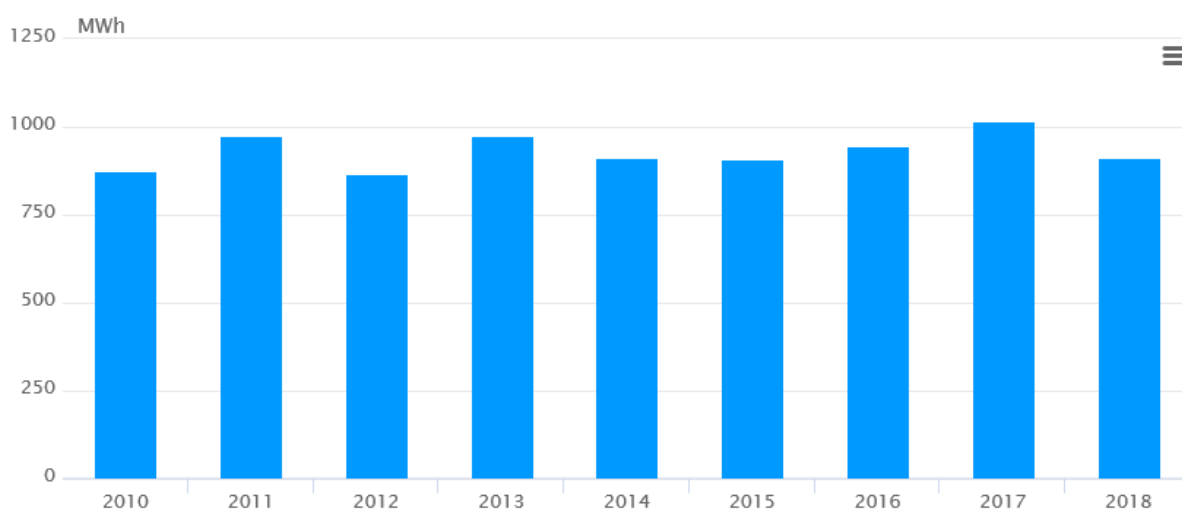
Andel fossil energi i våra transporter (%)

Figur 2. Diagrammet visar andel inköpt fossil energi av totalt inköpt energi för transporter i kommunkoncernen.

Vi ska även minska energianvändningen i våra transporter med 10 % räknat från 2010 till 2020. I figur 3 nedan visas att vi ligger på en något högre nivå 2018 än 2010.

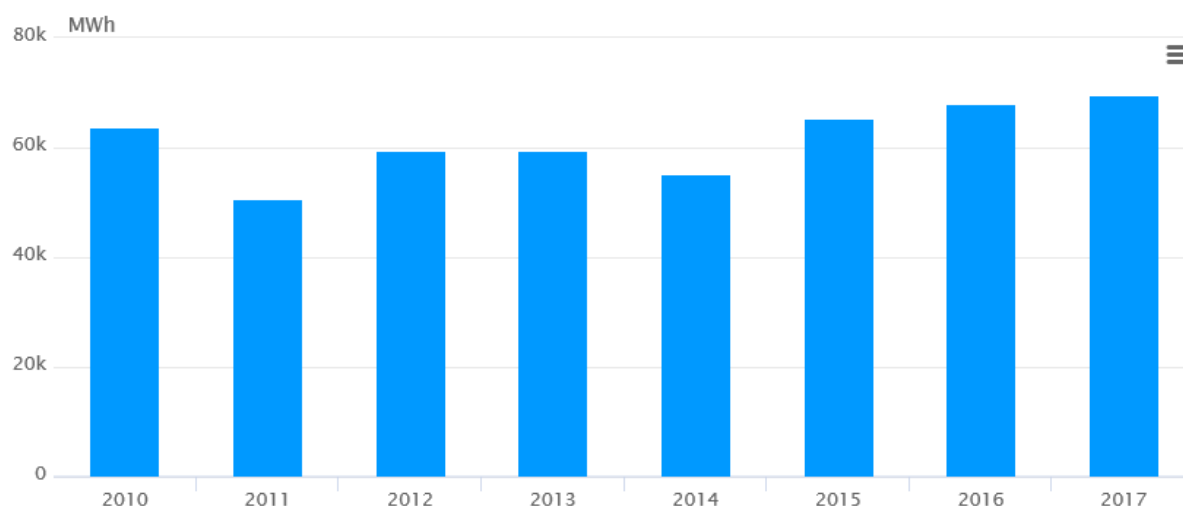
Energianvändning i kommunkoncernens transporter

Figur 3. Diagrammet visar energianvändningen för kommunkoncerns transporter.

Vi ska öka andelen förnyelsebar energi i kommunen. I kommunen saknas till exempel större vindkraftsområden vilket skulle kunna öka andelen förnyelsebar energi. Under 2017 och 2018 har kommunen påbörjat arbete med att ta fram en vindbruksplan, som kommer att beslutas under 2019. VEAB producerar också el från vattenkraft liksom andra vattenkraftsägare, se figur 5. För mer information om vattenkraft se sidan tabell 5 nedan och för mer information om solceller se figur 17 och 18.

Producerad förnybar energi i kommunen

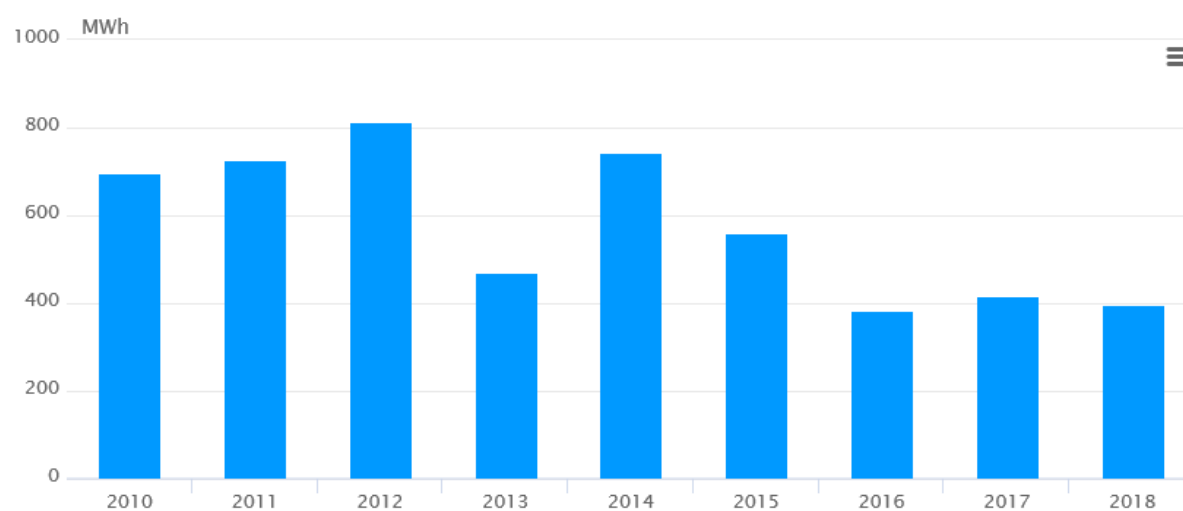

Figur 4. Diagrammet visar den producerade förnybara energin i Vaggeryds kommun som geografiskt område och omfattar fjärrvärme, värmepumpar, spillvärme och rökgaskondens.

Elproduktion och förnybar el

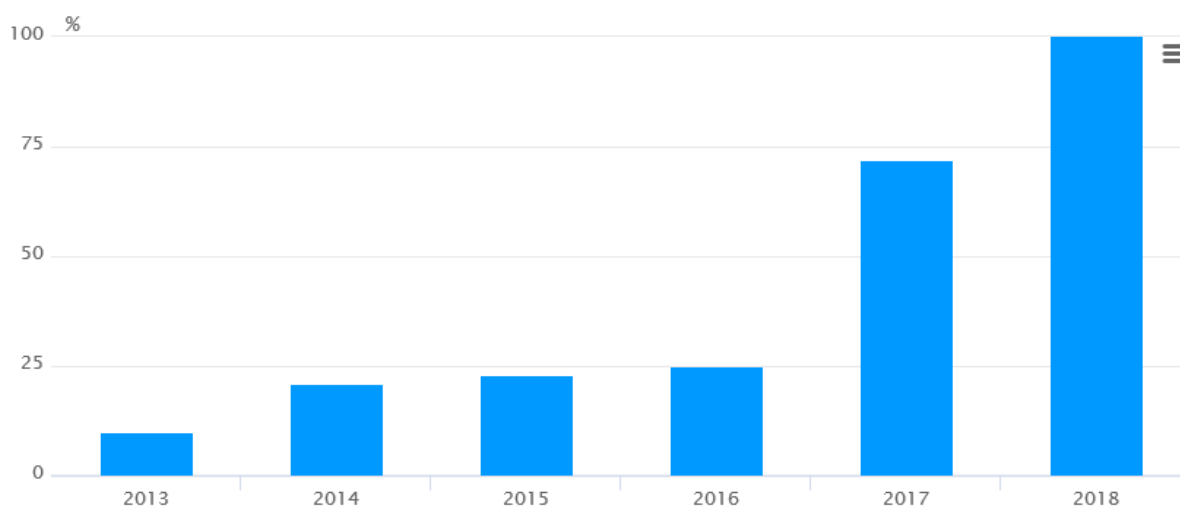
Vi har mål om att vi ska öka andelen förnyelsebar el samt att enbart handla ursprungsmärkt förnybar el.

Elproduktion från vattenkraftverk

Figur 5. Diagrammet visar elproduktionen från VEAB:s vattenkraftverk.

Andel ursprungsmärkt el

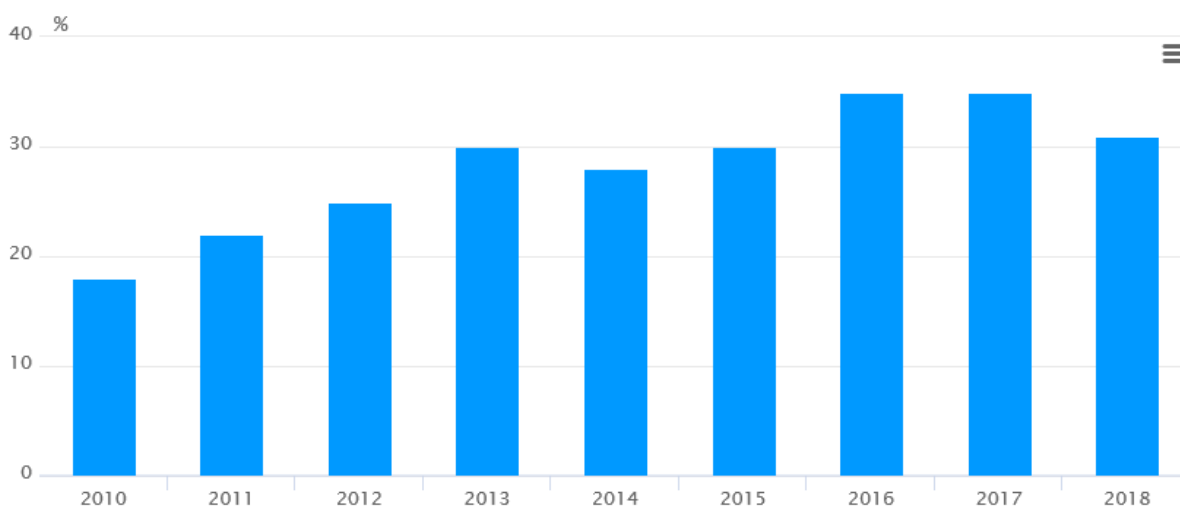
Figur 6. Diagrammet visar andelen ursprungsmärkt el i kommunkoncernen.

Under 2018 uppnådde vi målet med att all el ska vara ursprungsmärkt i kommunkoncernen, se figur 6 ovan.

Transporter och resor

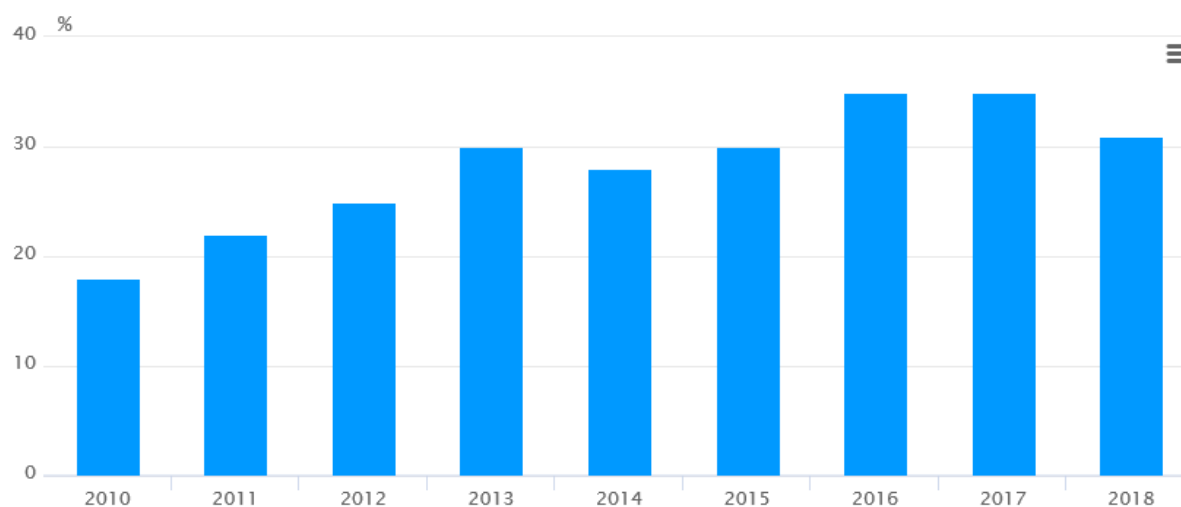
Kommunen ska öka andelen fordon med förnyelsebara bränslen eller el med 50 % samt andelen miljöbilar till 75 % till år 2020. Med den utveckling som sker kommer vi inte att nå målet till 2020. Under 2017 och 2018 har enbart rena elbilar räknats in i denna kategori. Tidigare år har även etanolbilarna räknats in men eftersom de i princip enbart tankas med bensin har de tagits bort från kategorin fossilfria fordon.

Andelen fordon med förnyelsebara bränslen eller el

Figur 7. Diagrammet visar andelen fordon med förnyelsebara bränslen eller el.

Andel fordon som är miljöbilar

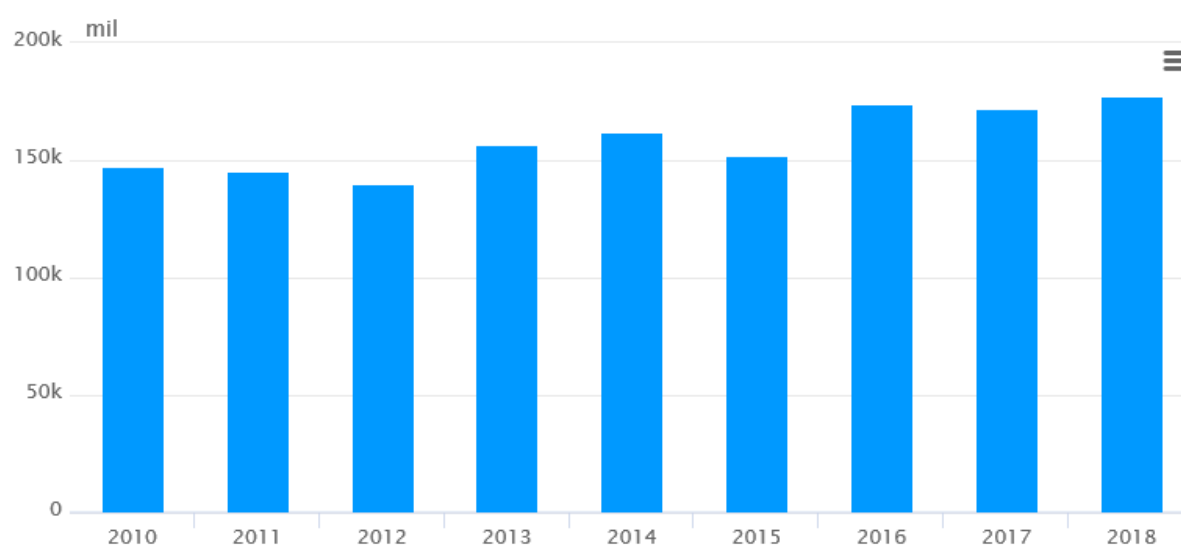

Figur 8. Diagrammet visar andelen miljöbilar i kommunkoncernen.

Vi har även mål om att vi ska minska den totala körsträckan i kommunkoncernen. I figur 9 nedan visas att vi har ökat den totala körsträckan sedan 2010. Under 2018 körde vi 177 156 mil jämfört med 147 405 mil 2010. Ökningen beror till viss del på att inrapporteringen har förbättrats under åren samt att sedan 2014 inkluderar statistiken även övriga hyrbilar hyrda hos Hertz (korttidshyror) samt hemsjukvården ingår i verksamheten sedan 2013

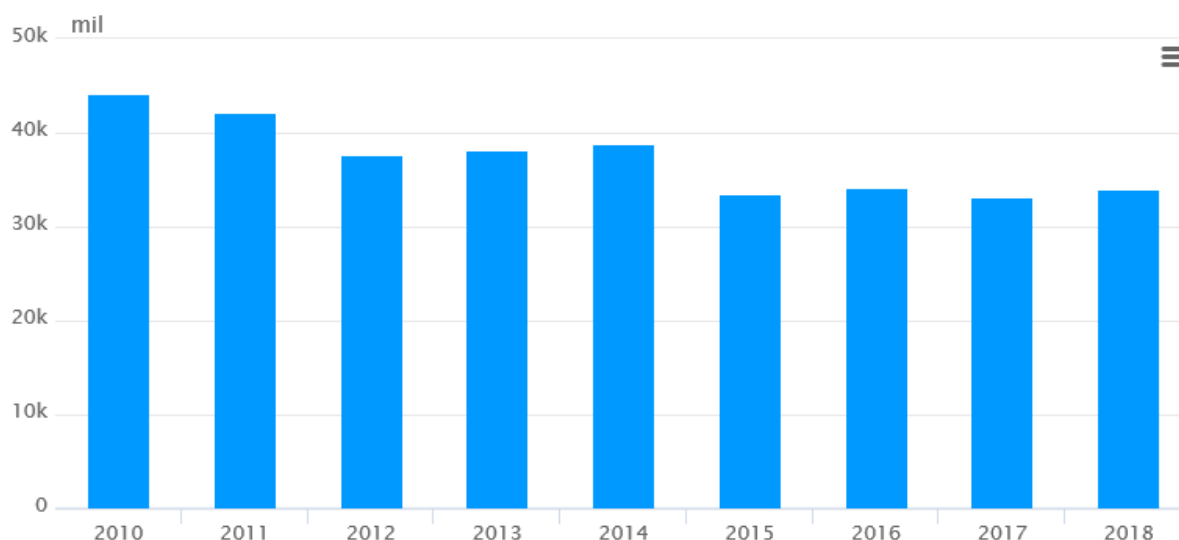
Att minska transporter med privat bil i tjänsten är en viktig del och där har vi lyckats minska körsträckan sedan 2010, se figur 10 nedan. Vissa verksamheter har som mål att besöka de som de är till för oftare vilket strider mot målet om minskad körsträcka.

Körsträcka totalt i kommunkoncernen

Figur 9. Diagrammet visar den totala körsträckan i kommunkoncernen.

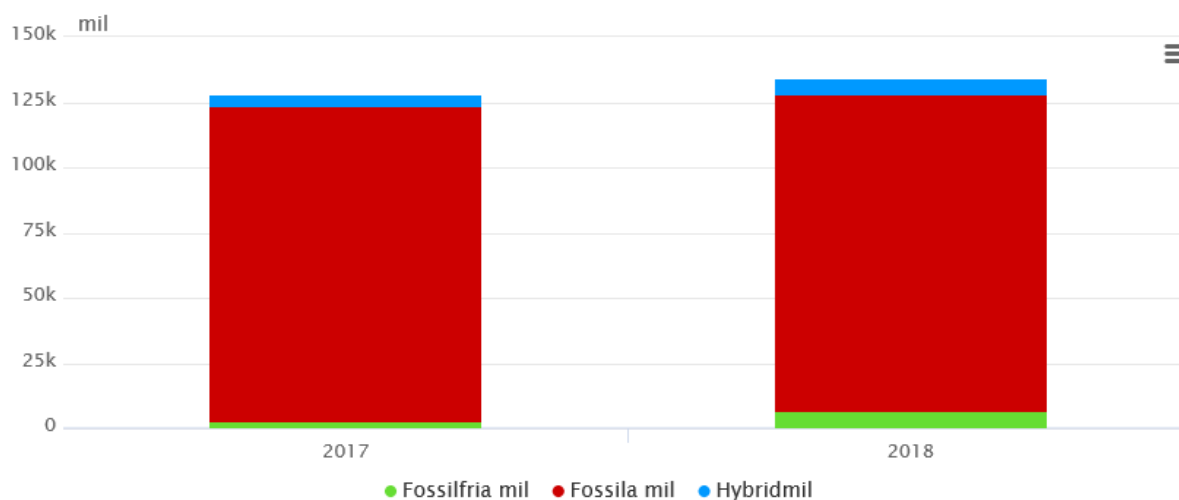
Körsträcka privata bilar i tjänsten

Figur 10. Diagrammet visar körsträckan med privata bilar i tjänsten.

I figur 11 nedan redovisas den totala körsträckan som sker med fordon med fossilt bränsle samt med fordon med fossilfritt bränsle eller hybridbilar. Under 2018 var 5,1 % av de körda milen med elbilar samtidigt som andelen elbilar utgör 10,4 % av fordonsflottan.

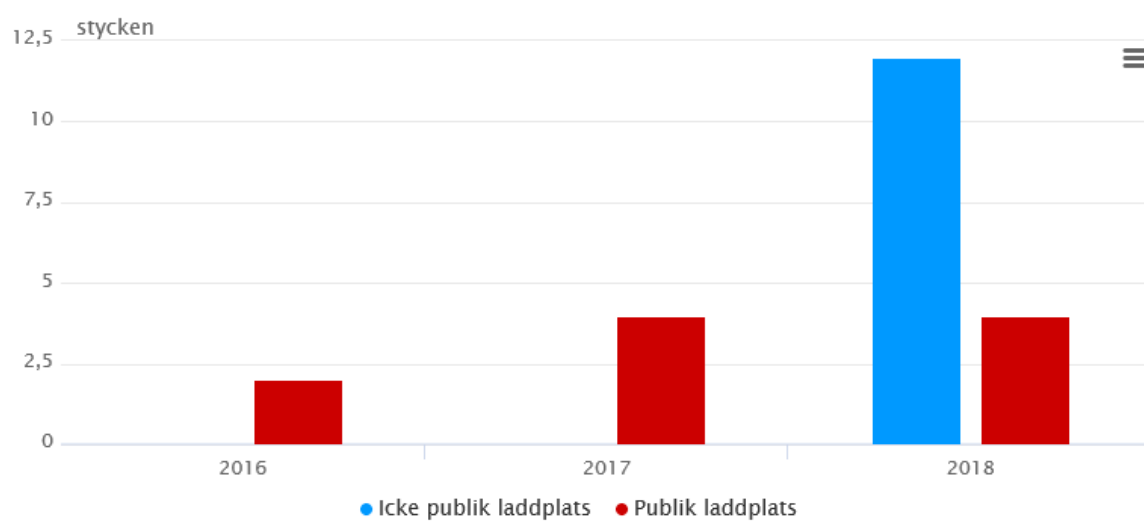
Antal fossila och icke-fossila mil

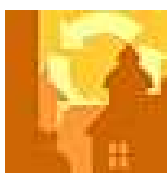
Figur 11. Diagrammet visar antalet mil som körts med fossilt bränsle, elbilar samt hybridbilar i kommunkoncernen.

I och med att vi har mål om att byta ut vår fordonsflotta till bilar med förnyelsebara bränslen eller el behöver vi också säkerställa att det finns en laddinfrastruktur för våra elbilar. I figur 12 nedan visas antalet publika och icke-publika laddplatser i kommunen. Under 2016 och 2017 hade vi enbart publika laddplatser i kommunen, det vill säga sådana laddplatser som även är öppna för allmänheten. Under 2018 sattes 12 icke-publika laddplatser upp i kommunen vid olika kommunala verksamheter. Den stora investeringen och snabba takten att sätta upp laddstolpar har delvis möjliggjorts av bidraget Klimatklivet från Naturvårdsverket.

Antalet laddplatser i kommunen

Figur 12. Diagrammet visar antalet icke-publika samt publika laddplatser i kommunen som driftas av Vaggeryds energi.

Miljömålet God bebyggd miljö

Byggnader och anläggningar skall lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt som erbjuder en hälsosam livsmiljö samt medverkar till en god regional och global miljö. En viktig del i arbetet är att vi måste bli mer energieffektiva men också att vi är smarta och väljer energi med ett hållbart och förnybart ursprung.

Total målbedömning: 😊 Det är osäkert om målet kommer att uppnås.

Inriktningsmål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Målet är att minska energianvändningen och öka andelen hållbart resande.

Detaljerade mål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Målet är att bidra till etappmålet i länets klimat- och energistrategi att energianvändningen i Jönköpings län år 2020 ska vara 30% effektivare än år 2008 och vara högst 11 000 GWh.
2. Målet är att bidra till etappmålet i länets klimat- och energistrategi att år 2020 har nästan alla tätorter utbyggd fjärrvärme eller närvärme med enbart förnybar energi.
3. Målet är att bidra till etappmålet i länets klimat- och energistrategi att andelen kollektivtrafik eller cykel ökat med 20% till år 2020 räknat från år 2002.

Detaljerade mål för kommunkoncernen

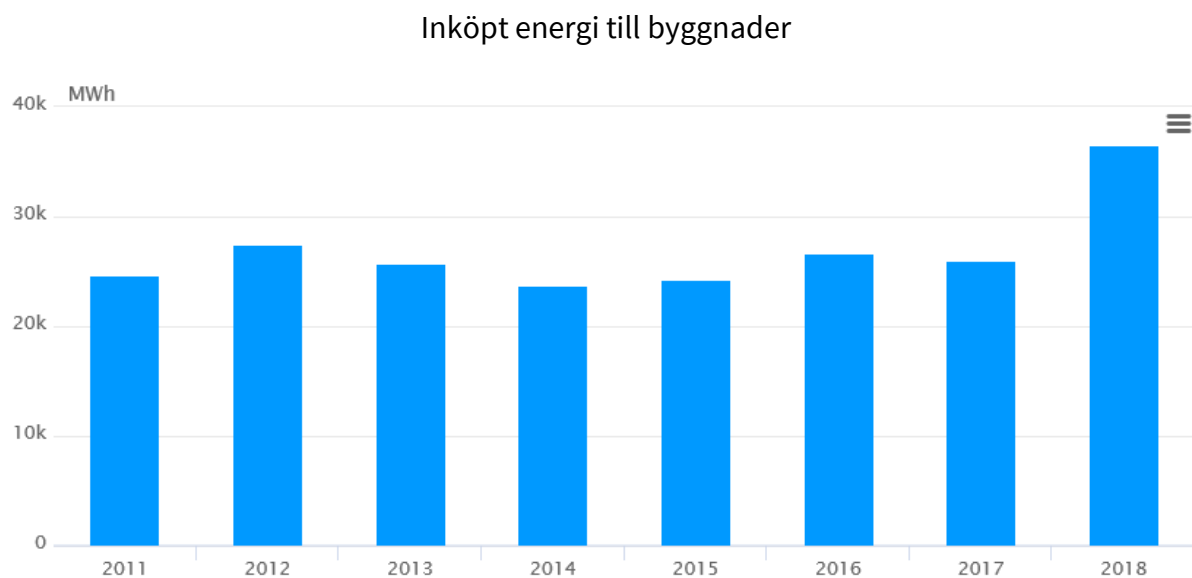
1. Vi ska till år 2020 energieffektivisera och minska energianvändningen i byggnader med 20%. Detta motsvarar 5 522 MWh. 2010 är basår.
2. Målet är att vi ska uppföra solceller på i princip all egen nybyggnation. Vid allnybyggnation ska en solcellskalkyl upprättas och om återbetalningstiden är max 15 år ska solceller sättas upp.
3. Vi ska ställa energi- och miljökrav vid alla egna nybyggnationer.
4. Vi ska konvertera alla fastigheter som förvärvas till fossilbränslefri värmekälla.
5. Vi ska utveckla och främja cykeltrafiken i kommunen.

6. Vi ska anlägga minst en gång- och cykelvägsträcka per år.
7. Kommunen ska sträva efter att minimera elanvändningen för uppvärmning av fastigheter till förmån för fjärrvärme

Statistik och nyckeltal – God bebyggd miljö

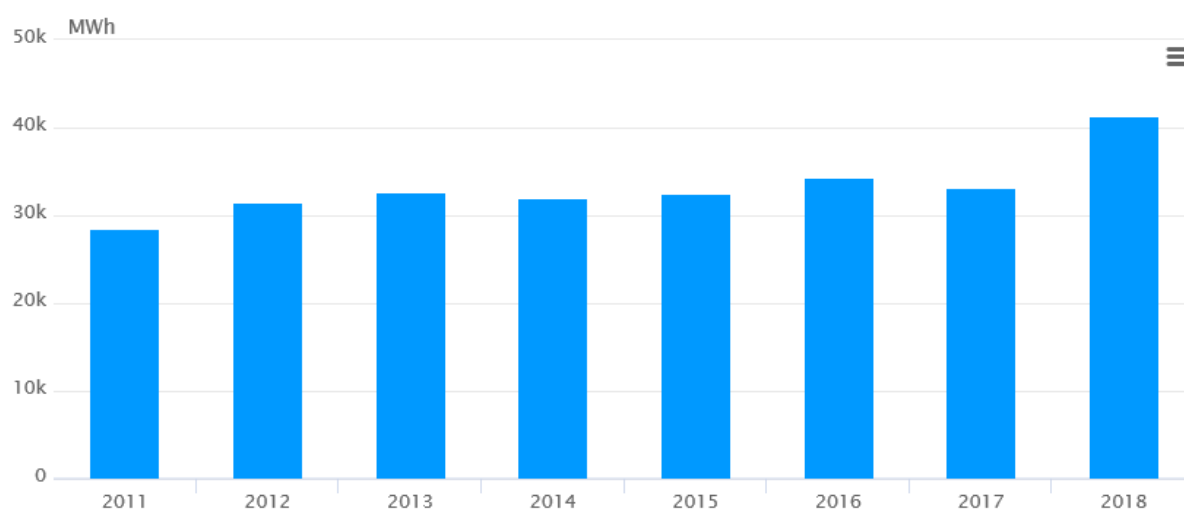
Energi

Vi har mål om att vi ska minska energianvändningen samt att vi ska bli mer energieffektiva. I figur 13 nedan visas att den inköpta energin till byggnader inte har minskat utan ökat jämfört med 2011. Den totala inköpta energin till VEAB:s kontorslokaler och värmeverk, VSBo:s bostadsbestånd, fastighetsenhetens lokalbestånd samt VA-verksamheten och utomhusbelysning med mera har också ökat under perioden 2011-2018. Vi kommer ha svårt att nå målen om minskad energiförbrukning samt energieffektivisering.

Figur 13. Diagrammet visar den inköpta energin till byggnader för VEAB, VSBo och fastighetsenhetens lokalbestånd.

Inköpt energi daggradskorrigerad

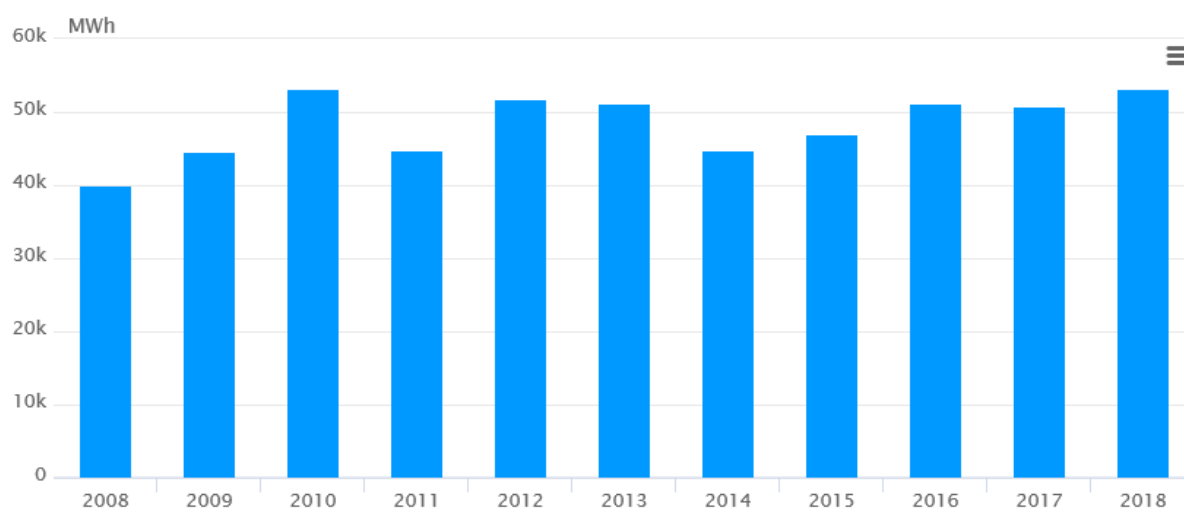

Figur 14. Diagrammet visar kommunens totala inköpta energi (daggradskorrigerad).

Fjärrvärme

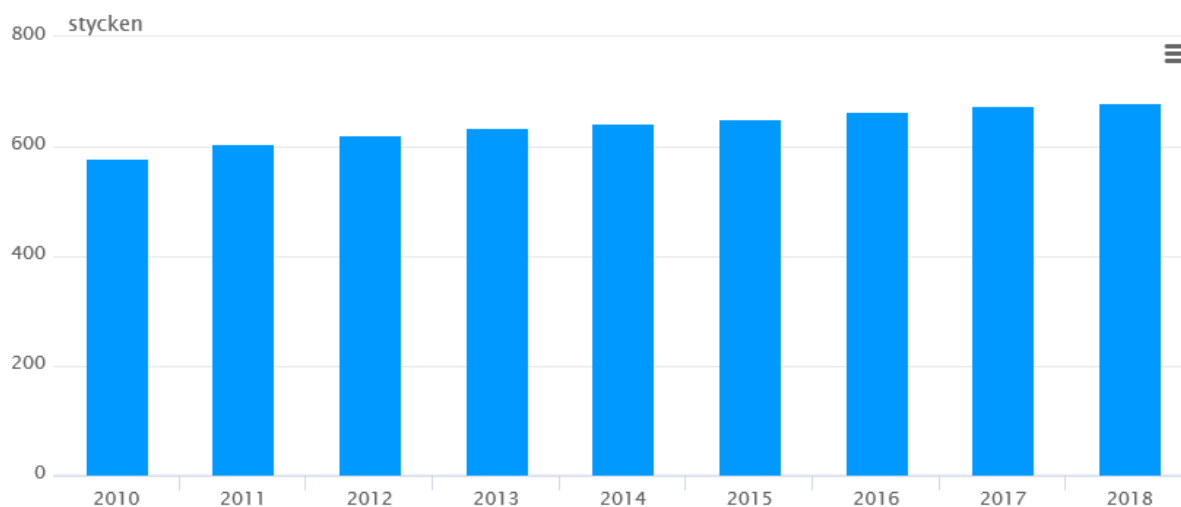
Våra mål om ökad fjärrvärmeanvändning går i rätt riktning och vi bidrar till målen om utökad utbyggnation av fjärrvärme.

Fjärrvärmeleverans

Figur 15. Diagrammet visar den totala fjärrvärmeleveransen av Vaggeryds energi.

Fjärrvärmekunder

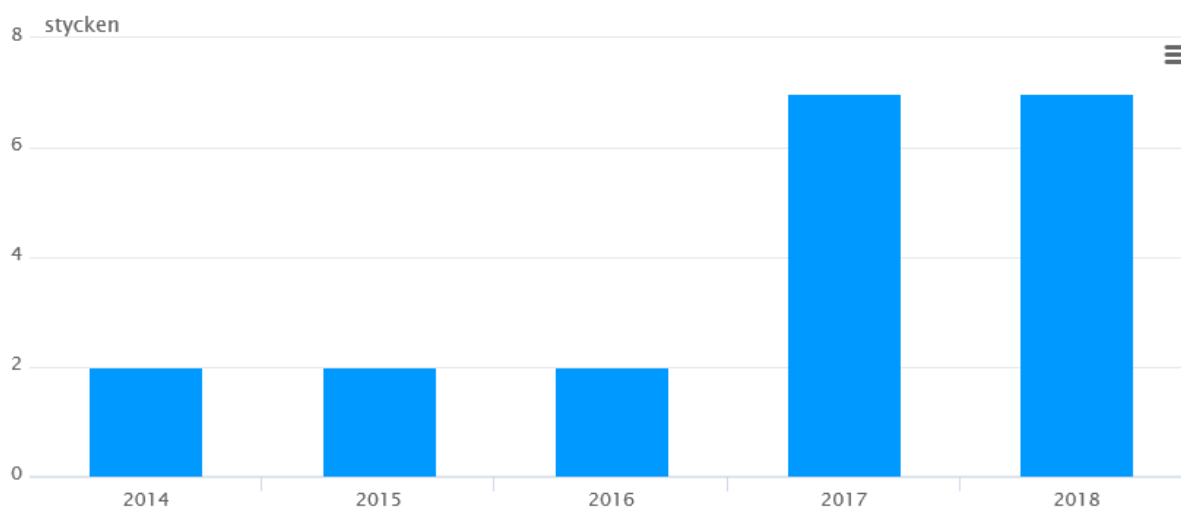

Figur 16. Diagrammet visar antalet fjärrvärmekunder hos Vaggeryds energi.

Solenergi

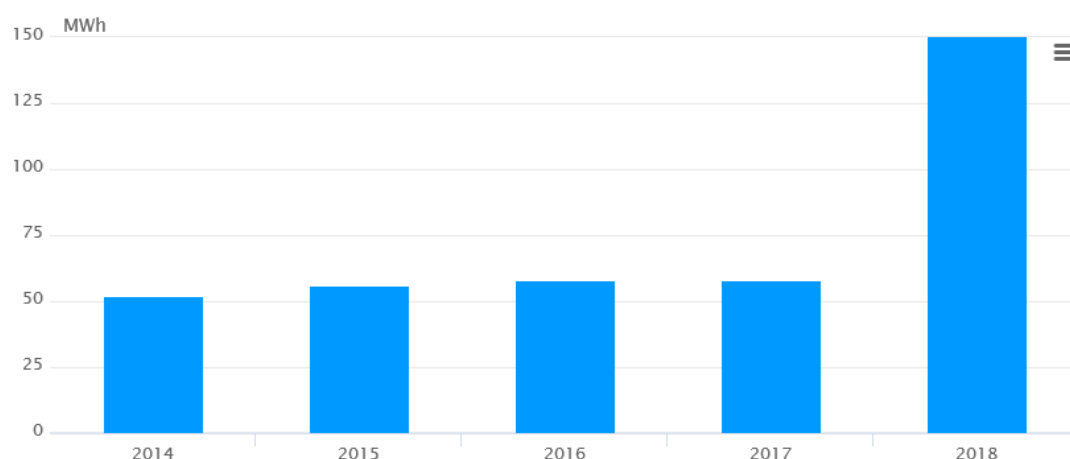
Vi utökar våra solcellsanläggningar samt vår produktion av solcellsel under 2017 och 2018. Under 2017 har vi installerat i fler solcellsanläggningar och i dagsläget finns det 7 stycken anläggningar för produktion av solenergi som är godkända för elcertifikat, se figur 17. Dessa är Skillingehus, VEAB, Reningsverket i Skillingaryd, Familjecentralen, Hjortsjöskolan, Vaggeryds sim- och sporthall samt Skillingaryds arena. Under 2018 planerades och söktes investeringsbidrag för ytterligare anläggningar som kommer att sättas upp under 2019. Under 2018 ser vi en stor utveckling av mängden producerad solcellsenergi vilket beror på att det under senare delen av 2017 installerades 5 nya solcellsanläggningar, se figur 18.

Antal solcellsanläggningar

Figur 17. Diagrammet visar antalet solcellsanläggningar i kommunen.

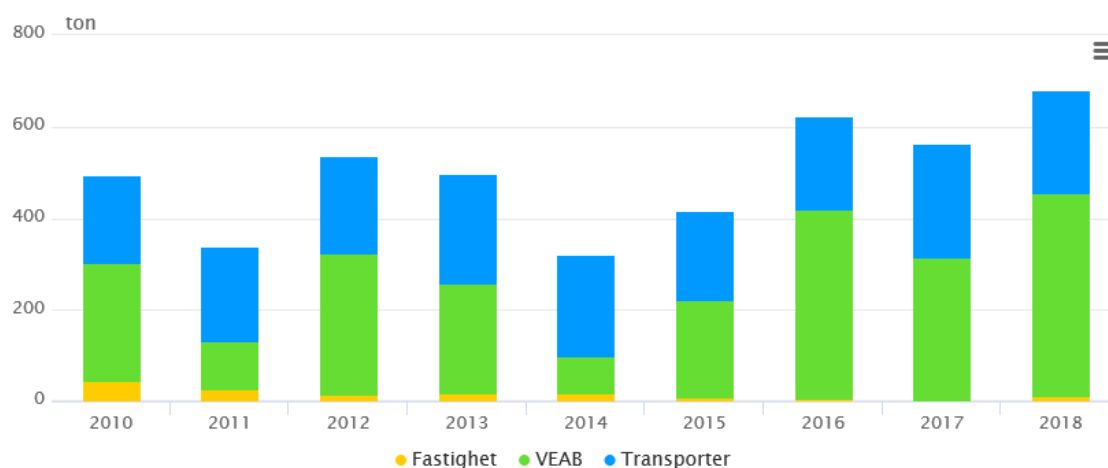
Producerad solenergi

Figur 18. Diagrammet visar den producerade solcellsenergin vid kommunens och Vaggeryds energis solcellsanläggningar.

Fossila koldioxidutsläpp

Direkta fossila koldioxidutsläpp

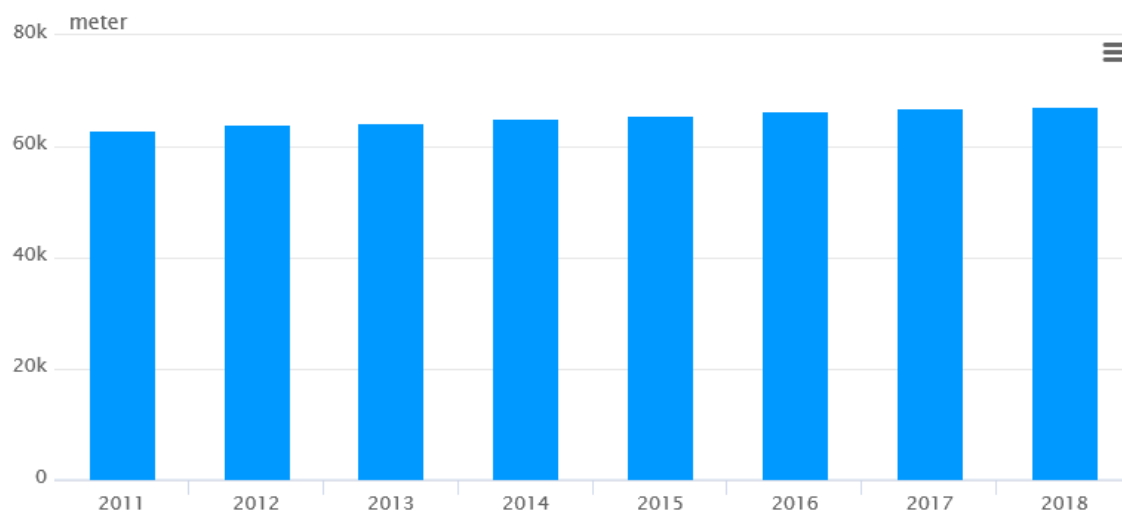

Figur 19. Diagrammet visar mängden direkta fossila koldioxidutsläpp från våra transporter, fastighetsenhetens lokalbestånd samt VEAB:s värmeverk.

De största fossila koldioxidutsläppen 2018 kom från Vaggeryds Energi AB:s värmeverk, se figur 19. I fjärrvärmeverken används olja som spetslast och beroende på temperatur varierar mängden olja som behöver användas. De senaste åren har vi haft kalla vintrar vilket ökar behovet av att använda olja. Under 2018 hade vi en lång och kall vinter under januari till mitten av april. I samband med detta var det även biobränslebrist på skogsbränsle och pellets vilket gjorde att andelen olja i bränslemixen ökade till 2,06 %. De senaste åren har även Vaggeryds energi framgångsrikt lyckats få in större industrier i fjärrvärmesystemet som tillsammans med utbyggnad av befintliga kunders värmebehov resulterar i en högre efterfrågan på värme. När det gäller kommunala transporter har kommunen stora möjligheter att minska utsläppen. Koldioxidutsläppen från kommunens transporter minskade något år 2018 jämfört med 2017. Fastighetsenhetens lokalbestånd använder en mindre mängd olja som ger fossila koldioxidutsläpp.

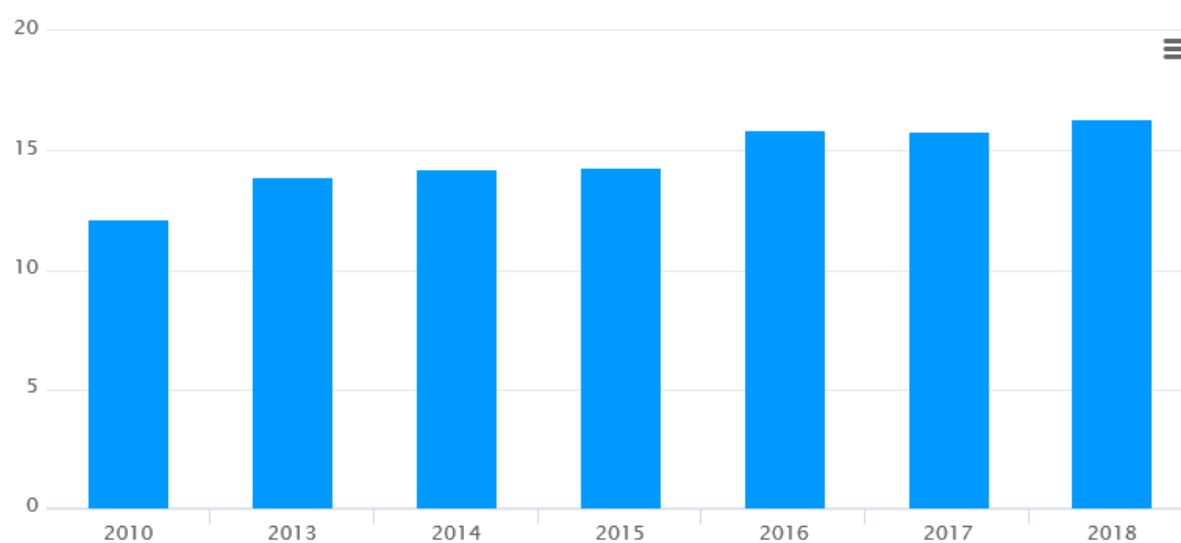
Transporter och resor

Cykelvägar i kommunen

Figur 20. Diagrammet visar antalet meter cykelväg som finns i kommunen.

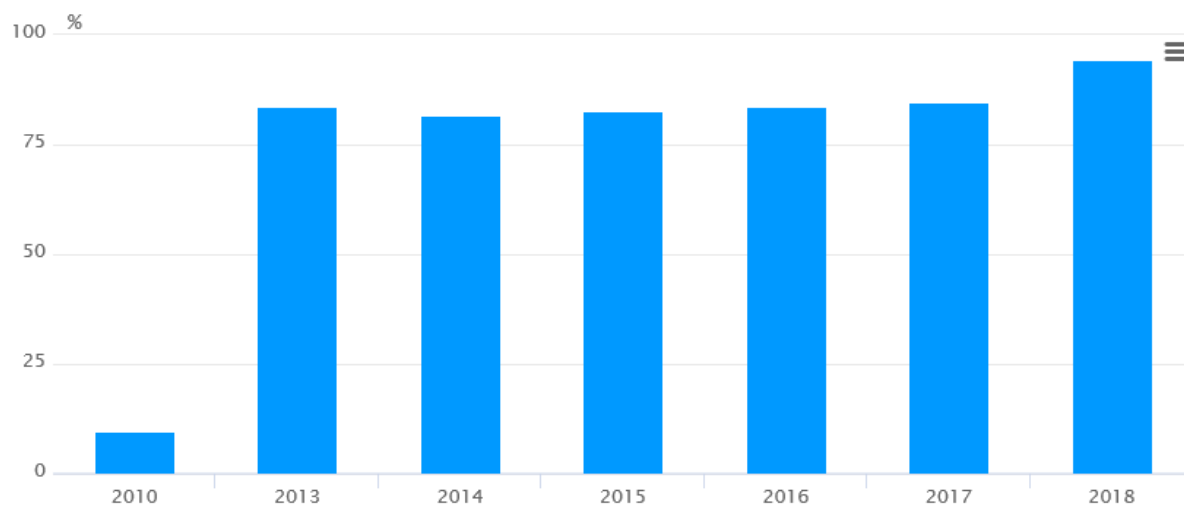
Resor med kollektivtrafik per invånare

Figur 21. Diagrammet visar antalet resor med kollektivtrafik i kommunen per kommuninvånare.

Antalet resor med kollektivtrafiken i kommunen har en positiv trend och antalet resor per invånare ökar.

Andelen förnyelsebart bränsle i busstrafiken

Figur 22. Diagrammet visar andel förnyelsebart bränsle i busstrafikens fordon (Källa JLT).

Kommunen värnar om våra naturtillgångar

Området fokuserar på mål som berör de ekologiska värdena och naturtillgångarna, både på land och i akvatiska miljöer. De miljömål som berörs är Bara naturlig försurning, Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt djur- och växtliv och Ett rikt odlingslandskap.

Miljömålet Bara naturlig försurning

Försurade ämnen skall inte tillkomma mark och vatten genom nedfall eller markanvändning. Försurade marker och sjöar påverkar den biologiska mångfalden negativt och åtgärder så som kalkning utförs för att mildra skadorna.

Total målbedömning: 😊 Målet ser ut att uppnås.

Inriktningsmål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Målet är att förbättra vattenkemisk och biologisk status i sjöar och vattendrag så att de inte är påverkade av försurningen.

Detaljerade mål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Målet är att antalet försurningspåverkade sjöar och vattendrag ska minska.
2. Målet är ett pH på lika med eller över 6,0⁴ och alkalinitet på minst 0,1 mmol/liter.

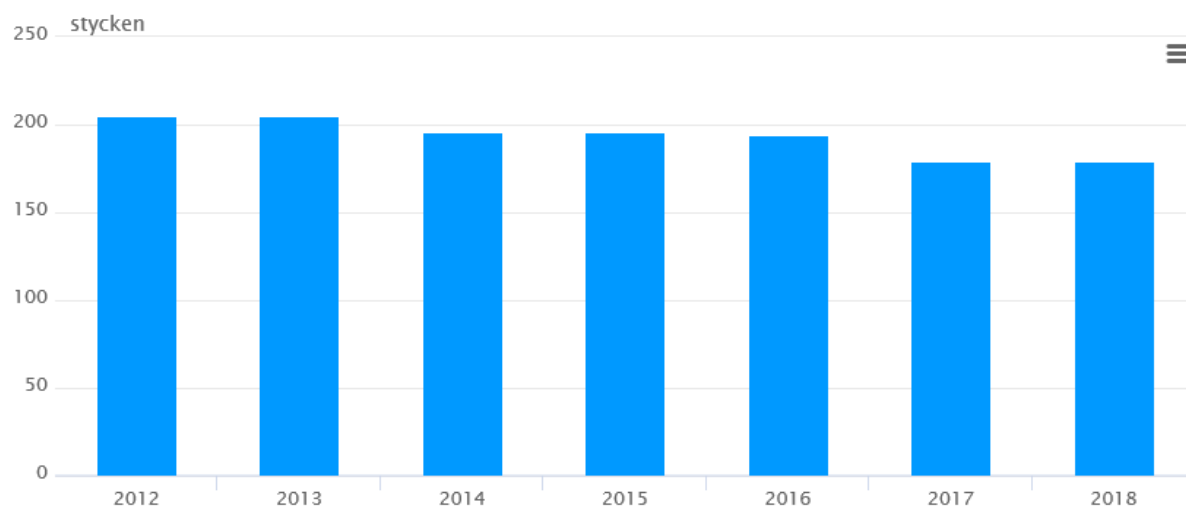
Statistik och nyckeltal – Bara naturlig försurning

Försurning

Kommunen är huvudman för kalkningen som har pågått sedan 1983. 2018 spreds 1 747 ton kalkprodukt fördelat på 57 sjöar och 122 våtmarker, se figur 23 och 24. Kalkningen har dock minskat sedan starten 2004 vilket visar på att det gett avsedd effekt. Kalkningen sker på hösten och nästan hela mängden sprids med helikopter, endast två sjöar kalkas med båt. För att kontrollera kalkeffekten ansvarar kommunen för att vattenprover tas i ett 75-tal provpunkter.

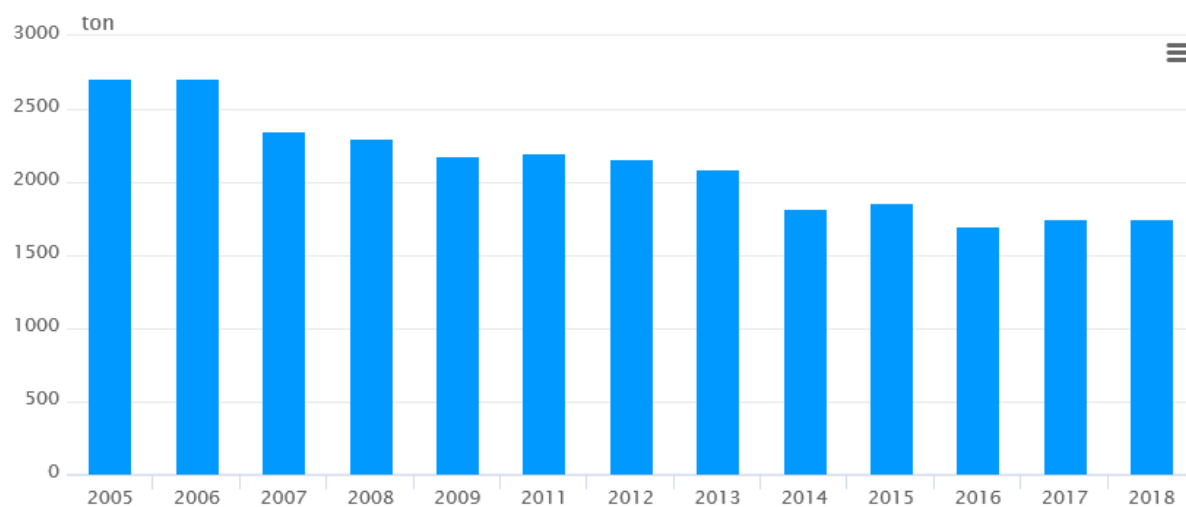
⁴ Kommunen har ett högre pH-mål jämfört med länsstyrelsen vars pH-mål i merparten av vattendragen är 5,6. Motivet för ett högre pH-mål är att negativa konsekvenser för de biologiska värdena bedöms vara stora med ett så lågt målvärde som pH 5,6.

Antalet sjöar och våtmarker som kalkas

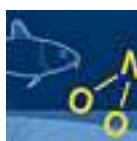

Figur 23. Diagrammet visar antalet sjöar och vattendrag som kalkats under perioden 2012-2018.

Kalkmängden som sprids årligen i kommunen

Figur 24. Diagrammet visar mängden kalk som sprids i kommunen under perioden 2004-2018.

Miljömålet Ingen övergödning

Halterna av de övergödande ämnen som tillförs mark och vatten skall vara så låga så att de inte negativt inverkar på människors hälsa eller förutsättningarna för biologisk mångfald. Mätningar utförs bl.a. på utsläppen från reningsverket.

Total målbedömning: 😞 Det är osäkert om målet kommer att uppnås.

Inriktningsmål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Målet är att minimera utsläppen av övergödande ämnen.

Detaljerade mål för kommunkoncernen

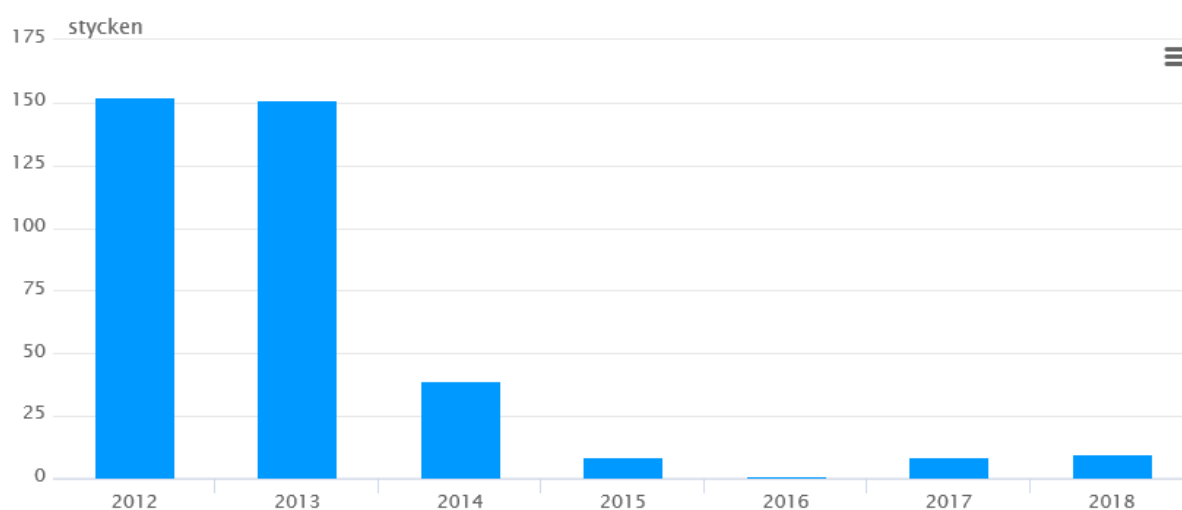
1. Vi ska som ett genomsnitt inventera 20 enskilda avlopp per år (egeninrättade inventeringar).
2. Utsläppen från reningsverket i Skillingaryd ska i utsläppspunkten i ledningen till våtmarken (punkt B) inte överstiga följande riktvärden:
 - N_{tot} 15 mg/l
 - P_{tot} 0,8 mg/l
 - BOD_7 10 mg/l

Statistik och nyckeltal – Ingen övergödning

Utsläpp av övergödande ämnen

Inventeringar av enskilda avlopp utförs årligen av miljö- och byggnämnden för att säkerställa att avloppet håller det mått som krävs för att undvika utläckage av kväve och fosfor. Under 2011-2012 pågick det externfinansierade avloppsprojektet därav möjligheten att inventera fler avlopp, se figur 25. Miljö- och byggförvaltningen har som mål att under 2019 inventera 190 enskilda avlopp.

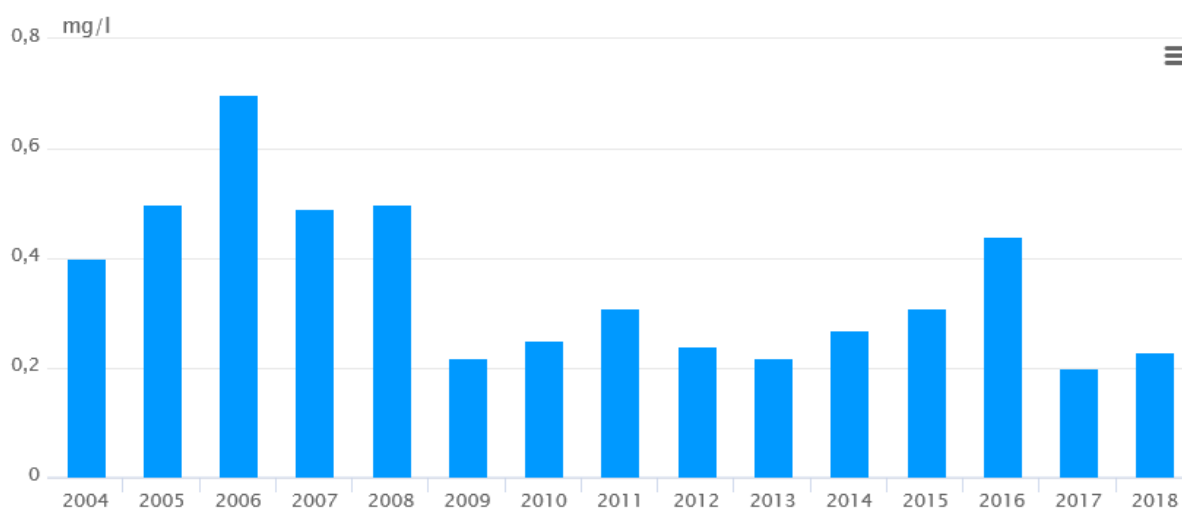
Inventerade enskilda avlopp

Figur 25. Diagrammet visar antalet inventerad enskilda avlopp under perioden 2012-2018.

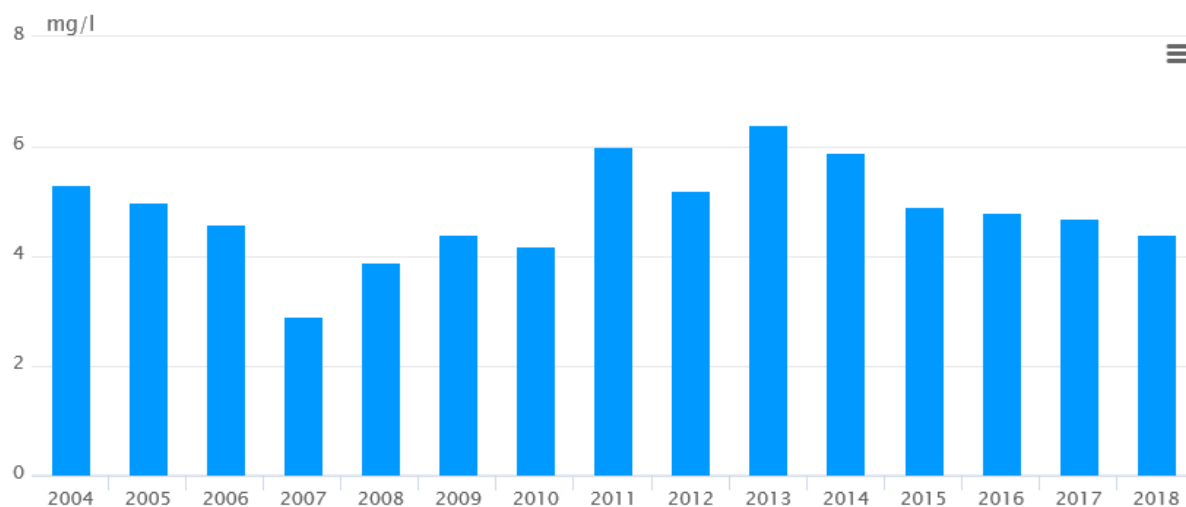
Vid reningsverket i Skillingaryd mäts halten fosfor, kväve och BOD7 i renat avloppsvatten för att säkerställa att halterna inte överstiger de riktvärden som anges i tillståndsbeslutet, se figur 26, 27 och 28. 97 % av avloppsvattnet förs till Skillingaryds reningsverk. I Bondstorp behandlas 2 procent, i Hagafors 0,7 procent och i Svenarum 0,3 procent. Reningsverken i Hagafors och Svenarum planeras att läggas ner inom de närmaste åren och istället kommer avloppsvattnet att pumpas och behandlas på Skillingaryds reningsverk.

Halten fosfor i renat avloppsvatten

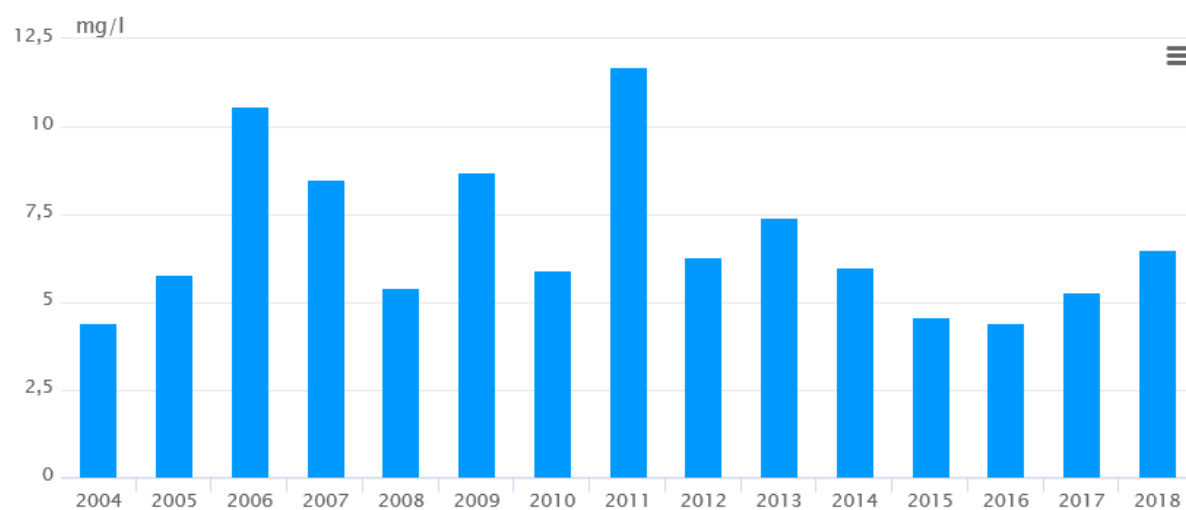
Figur 26. Diagrammet visar halten fosfor i renat avloppsvatten under perioden 2004-2018.

Halten BOD7 i renat avloppsvatten

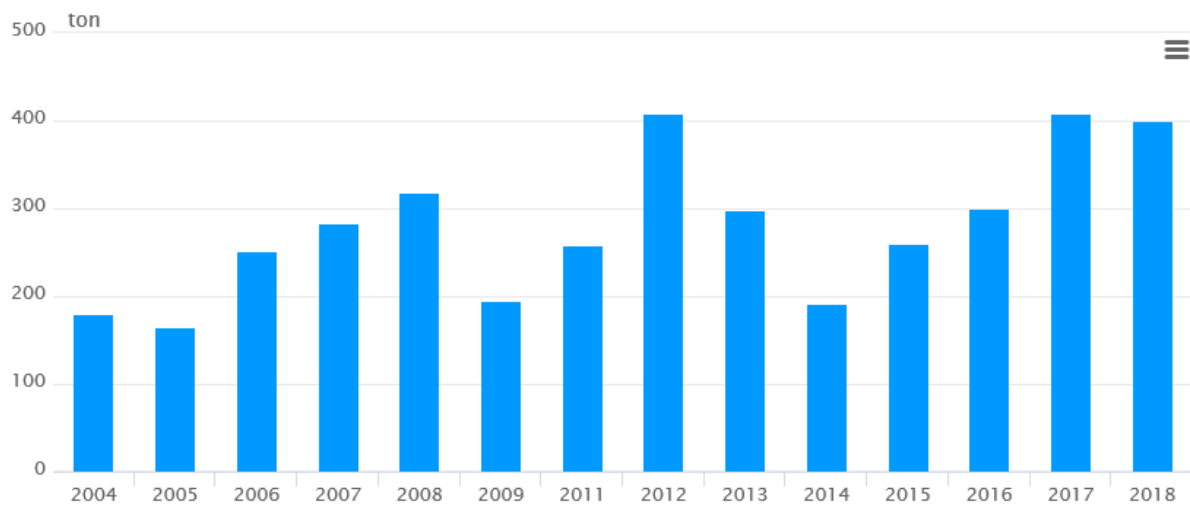
Figur 27. Diagrammet visar halten BOD7 i renat avloppsvatten under perioden 2004-2018.

Halten kväve i renat avloppsvatten

Figur 28. Diagrammet visar halten kväve i renat avloppsvatten under perioden 2004-2018.

Mängden fosfor och kväve som tillförs vattendragen

Figur 29. Nettotillförsel av kväve och fosfor till vattendragen från avrinningsområdet. I uppgiften ingår urlakning från omgivande mark till vattendrag samt utsläpp från mänsklig aktivitet t ex jordbruk, avloppsreningsverk, enskilda avlopp och dagvattnen. Mängden är starkt kopplad till om det varit mycket nederbörd. Källa 2004-2014 Miljö- och bygg. Källa 2015-2018 SMHI.

Miljömålet Levande sjöar och vattendrag

Statusen på sjöar och vattendrag skall förbättras så att de är ekologiskt hållbara och att deras variationsrika livsmiljöer bevaras.

Total målbedömning: 😊 Målet ser ut att uppnås.

Inriktningsmål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Målet är att förbättra statusen så att alla sjöar och vattendrag har god vattenstatus.
2. Målet är att stärka den biologiska mångfalden och blå infrastrukturen i kommunen

Detaljerat mål för kommunkoncernen

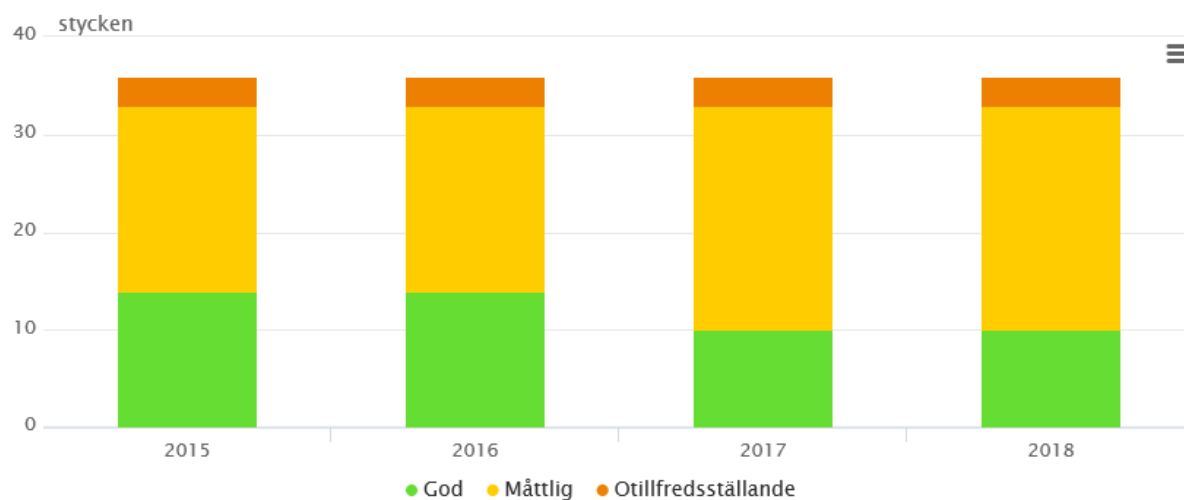
1. Vi ska genomföra åtgärderna i vattenförvaltningens åtgärdsprogram.

Statistik och nyckeltal – Levande sjöar och vattendrag

Ekologisk och kemisk ytvattenstatus

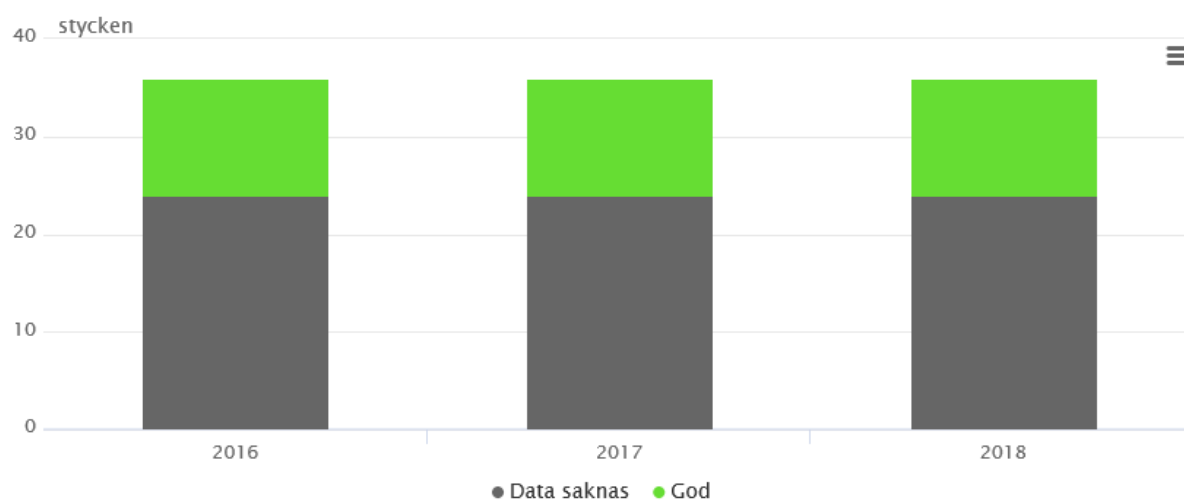
Målet är att alla våra sjöar och vattendrag ska ha god vattenstatus. Den ekologiska och kemiska vattenstatusen bedöms nationellt av Vattenmyndigheterna och det har skett en mycket liten förändring sedan bedömningarna påbörjades, se figur 30 och 31. I princip ingen av Sveriges ytvattenförekomster har god kemisk status om man räknar halterna av kvicksilver. Bedömningarna av kemisk status har därför även gjorts för en del av ytvattenförekomsterna där kvicksilver inte är en parameter. Av Vaggeryds kommuns 36 ytvattenförekomster har 12 stycken bedömts ha God kemiska status. För resterande 24 ytvattenförekomster har ingen bedömning gjorts.

Ekologisk status för ytvattenförekomster

Figur 30. Diagrammet visar antalet ytvattenförekomster som har god ekologisk status (grön), måttlig ekologisk status (orange) och otillfredsställande ekologisk status (orange).

Kemisk status för ytvattenförekomster

Figur 31. Diagrammet visar antalet ytvattenförekomster som har god kemisk status (grön) samt antalet ytvattenförekomster som ej är bedömda (grå).

Miljömålet Grundvatten av god kvalitet

Dricksvattenförsörjningen ska vara säker och hållbar samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.

Total målbedömning: 😞 Det är osäkert om målet kommer att uppnås.

Inriktningsmål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Målet är att förbättra statusen och skydda vattenkvaliteten, enligt vattendirektivet, så att alla grundvattenförekomster har god vattenstatus.
2. Målet är att säkerställa en långsiktig och säker dricksvattenförsörjning i kommunen.

Detaljerat mål för kommunkoncernen

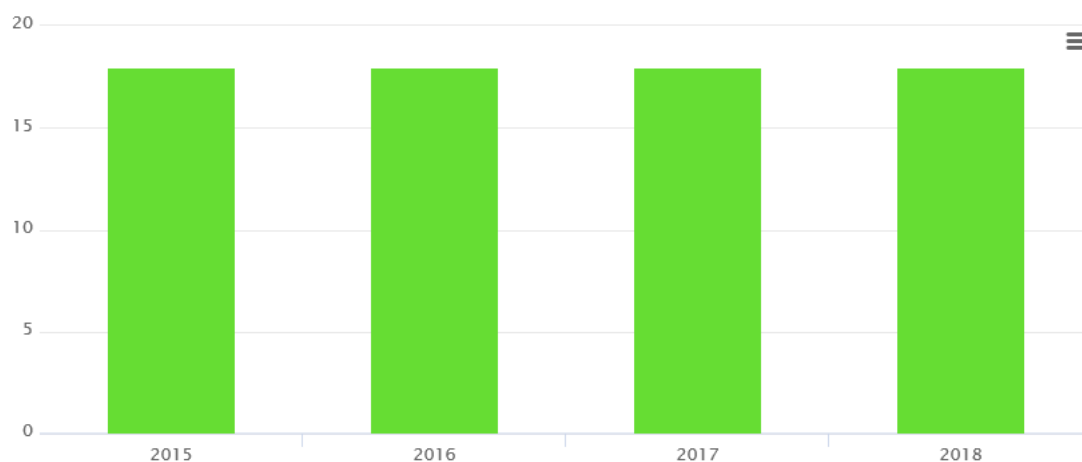
1. Vi ska verka för att alla allmänna vattentäkter ska ha vattenskyddsområden.

Statistik och nyckeltal – Grundvatten av god kvalitet

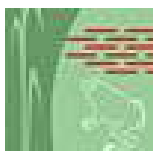
Grundvattenförekomsternas status

Målet är att förbättra statusen och skydda vattenkvaliteten, enligt vattendirektivet, så att alla grundvattenförekomster har god vattenstatus. Bedömningen av grundvattenstatusen görs nationellt av Vattenmyndigheten.

Grundvattenförekomsternas status

Figur 32. Diagrammet visar antalet grundvattenförekomster med god vattenstatus i Vaggeryds kommun.

Miljömålet Myllrande våtmarker

I syfte att våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion bevaras skall vi inte tillåta torvtäkter för de mossar med höga natur- och/eller kulturvärden.

Total målbedömning: 😊 Målet ser ut att uppnås.

Inriktningsmål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Målet är att bibehålla ekologisk och vattenhushållande funktion i våtmarkerna.

Detaljerat mål för det geografiska området

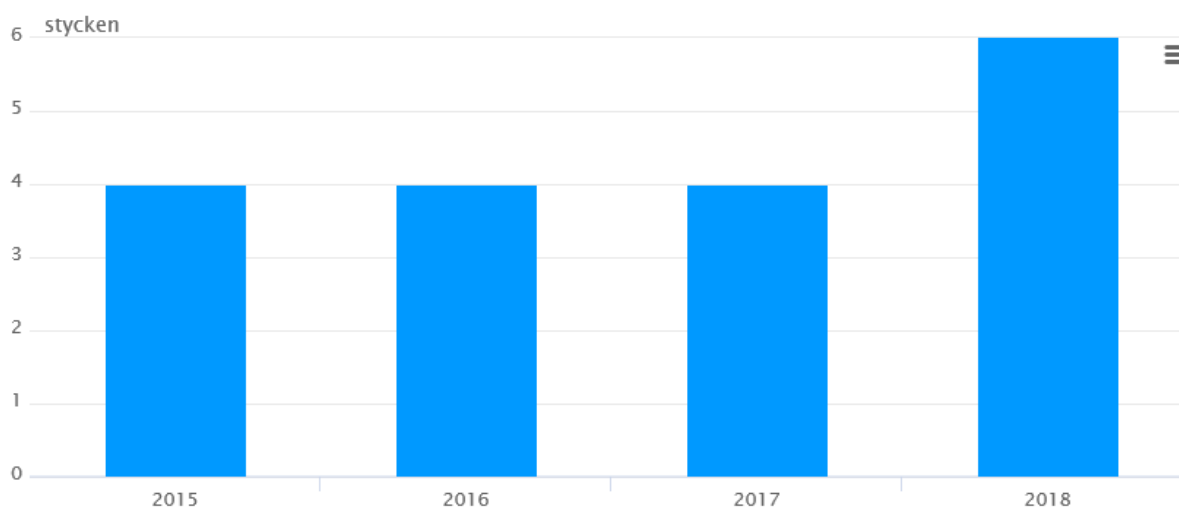
1. Vi ska inte tillåta torvtäkter för mossar med höga natur- och/eller kulturvärden (klass 1 och 2 i våtmarksinventeringen). För mossar i klass 3 och 4 ska täkt undvikas om den inverkar menligt på väsentliga motstående intressen.

Statistik och nyckeltal – Myllrande våtmarker

Våtmarker

Antalet våtmarker med torvtäktstillstånd har öka under 2018. Dock har inga mossar med VMI-klass 1 eller 2 exploaterats.

Antal torvmarker med tillstånd för torvbrytning

Figur 33. Diagrammet visar antalet torvtäkter med tillstånd för torvbrytning i Vaggeryds kommun.

Miljömålet Levande skogar

Andelen skyddad natur och certifierat skogsbruk ser till att värna om skogen och skogsmarkens biologiska produktion, biologisk mångfald samt kulturmiljö- och sociala värden.

Total målbedömning: 😞 Det är osäkert om målet kommer att uppnås.

Inriktningsmål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Målet är att öka skötseln av skogar så att den biologiska mångfalden bevaras och den biologiska produktionen skyddas samt att ibland och lämna skogen orörd.

Detaljerat mål för det geografiska området

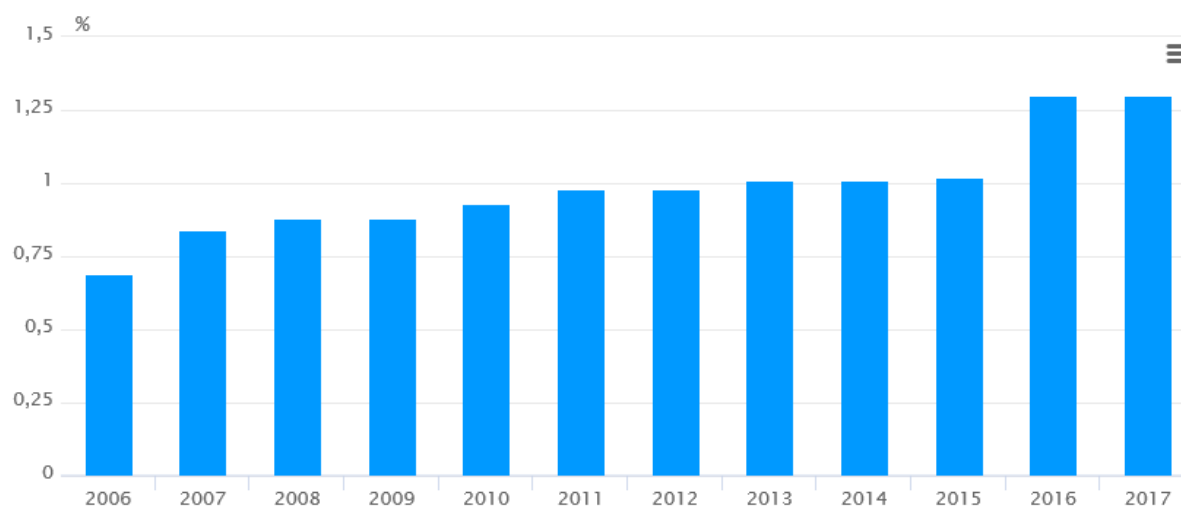
1. Vi ska i första hand sköta våra tätortsnära kommunägda skogar med avseende på rörligt friluftsliv genom ett hyggesfritt skogsbruk.
2. Vi ska öka andelen lövskog på kommunalt ägd skogsmark.

Statistik och nyckeltal – Levande skogar

Skyddad natur och certifierat skogsbruk

Under 2017 har andelen skyddad natur, dvs nationalpark, naturreservat eller biotopskyddsområde, ökat från 1,02 % av kommunens areal till 1,3 %, figur 34. Den totala skyddade arealen uppgår nu till 1 151 ha. Ökningen jämfört med 2015 beror till stor del på att det i maj 2016 bildades ett ca 469 ha stort naturreservat i Vaggeryd och Gnosjö kommuner varav ca 286 ha ligger i Vaggeryds kommun. Naturreservatet heter Långö mosse och Svanasjön och angränsar till Store mosse nationalpark. Under 2018 bildades ytterligare ett naturreservat i Vaggeryds kommun på 26,3 ha som kallas Stensjökvarnskogen. Dessa uppgifter finns inte med i statistiken eftersom statistiken för skyddade områden levereras först i maj 2019 av SCB. I kommunen finns nu totalt 9 naturreservat: Brokullen, Gärhovs storäng, Hatten, Lilla Kungsbacken, Lyngemadssjön, Tjurhults mosse, Mässeberg, Långö mosse och Svanasjön, Stensjökvarnskogen samt Östermoskogen som är vårt enda kommunala naturreservat.

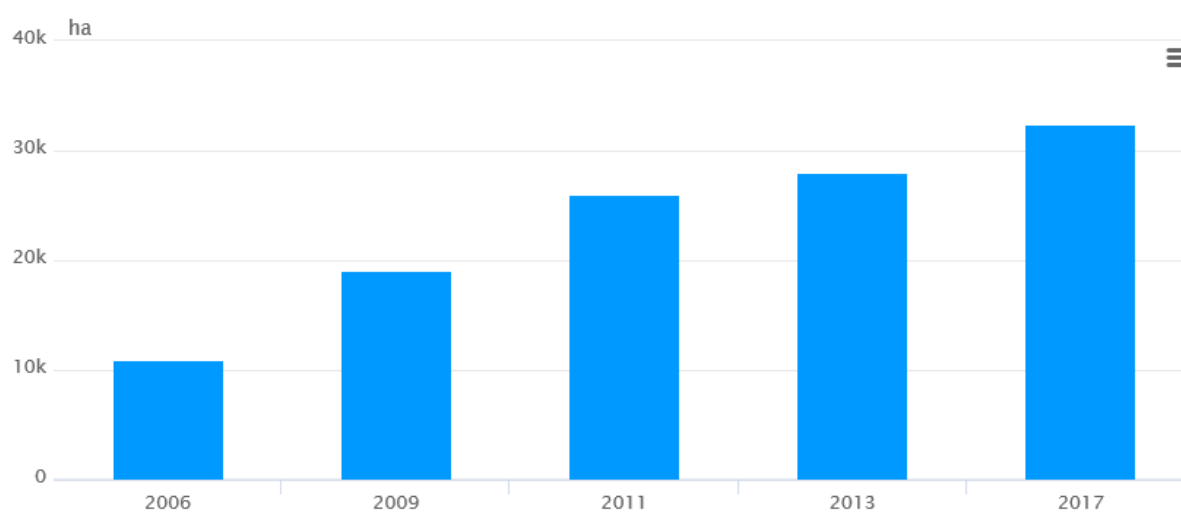
Andel skyddad natur

Figur 34. I diagrammet visas andelen skyddad natur i form av nationalparker, naturreservat, djur- och växtskyddsområden samt biotopskyddsområden i kommunen.

Andelen certifierat skogsbruk i kommunen enligt FCS (Forest Stewardship Council) har ökat sedan 2006, se figur 35.

Antalet hektar certifierat skogsbruk i kommunen

Figur 35. I diagrammet visas antalet hektar certifierat skogsbruk i kommunen.

Miljömålet Ett rikt odlingslandskap

Skötseln av odlings- och betesmarker skall öka i syfte att förbättra deras naturvärden och samtidigt värna om biologisk- och livsmedelsproduktion samt den biologiska mångfalden och kulturmiljövärden.

Total målbedömning: 😐 Det är osäkert om målet kommer att uppnås.

Inriktningsmål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Målet är att öka skötseln av odlings- och betesmark så att naturvärdena ökar.

Detaljerat mål för det geografiska området

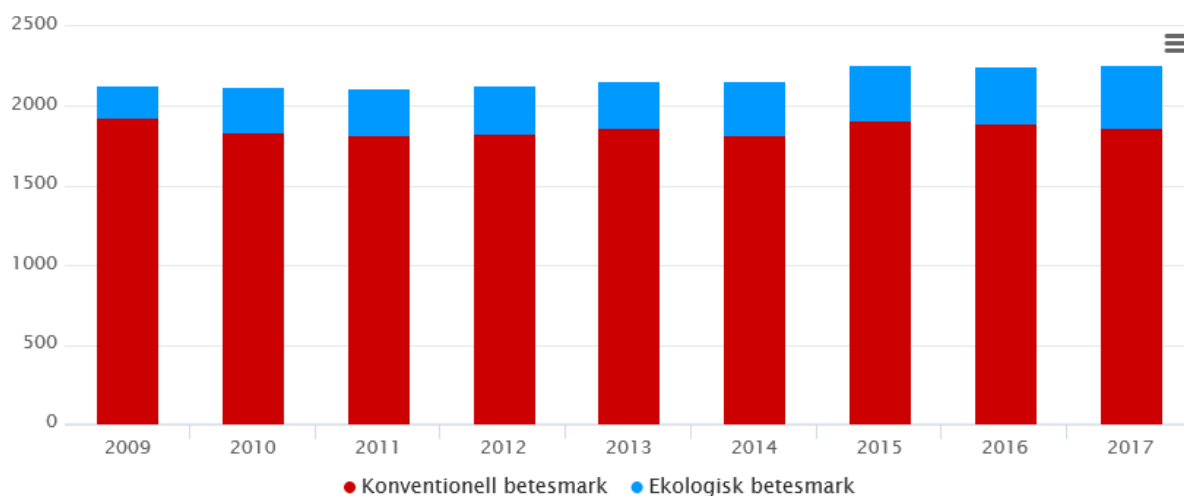
1. Vi ska sträva efter att de kommunalt ägda betesmarkerna sköts av betande djur.

Statistik och nyckeltal – Ett rikt odlingslandskap

Åker- och betesmark

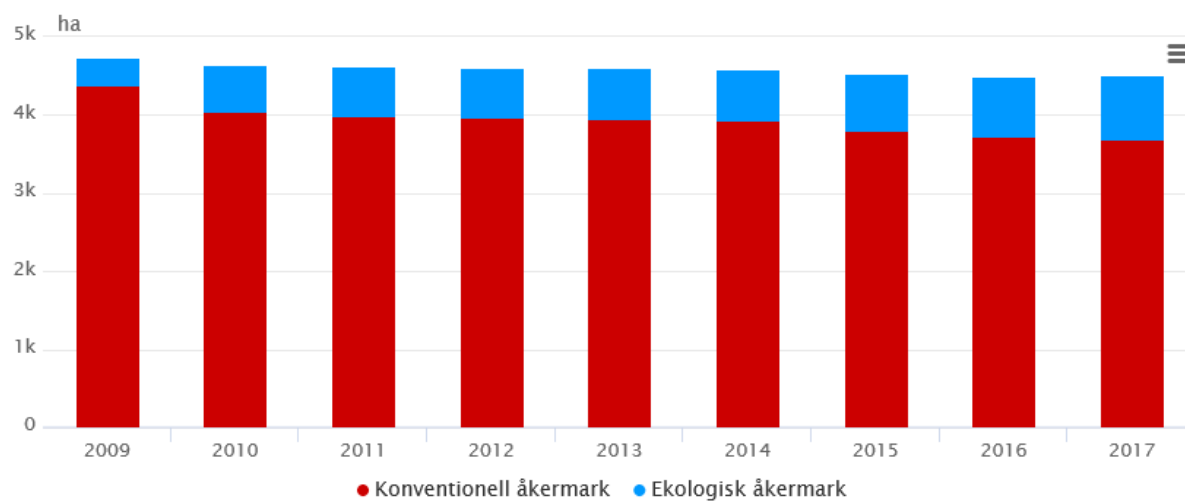
Data saknas i Jordbruksverkets statistikdatabas för 2018 gällande arealen åker- och betesmark. Arealen betesmark i kommunen har minskat med 2,7 % mellan 2004-2017. Trenden för betesmark är dock svagt positiv sedan 2009, se figur 36. Åkerarealen i kommunen har mellan 2005-2017 minskat med 5,6 %. Arealen ekologisk åkermark och ekologisk betesmark ökat stort, dock från låga ursprungsnivåer, se figur 37.

Areal konventionell och ekologisk betesmark

Figur 36. Diagrammet visar arealen konventionell och ekologisk betesmark.

Areal konventionell och ekologisk åkermark

Figur 37. Diagrammet visar arealen konventionell och ekologisk åkermark under perioden 2009-2017.

Miljömålet Ett rikt växt- och djurliv

För att värna om arterna livsmiljöer och ekosystem är det viktigt att träd med miljö- och/eller kulturvärden skyddas och bevaras.

Total målbedömning: 😊 Målet ser ut att uppnås.

Inriktningsmål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Målet är att säkerställa livskraftiga bestånd och naturmiljöer samt att människor har tillgång till god natur- och kulturmiljö.

Detaljerat mål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Vi ska öka kunskapen om allemansrätten hos våra invånare.

Kommunen har en god levnadsmiljö

I följande avsnitt fokuserar vi på mål som berör kvalitén på vår fysiska levnadsmiljö, till exempel luftföroreningar, kemikalier i produkter och förorenade områden. De miljömål som berörs av Frisk luft, Giftfri miljö, Skyddande ozonskikt och Säker strålmiljö. I avsnittet berörs även levnadsmiljö i form av fysisk planering där vi tar hänsyn till de gröna värdena i samhällsplaneringen, till exempel ekosystemtjänster och grön infrastruktur.

Miljömålet Frisk luft

Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas. Det är därför viktigt med återkommande kontroller av luften särskilt vid högtrafikerade områden och platser där människor vistas ofta och länge.

Total målbedömning: 😊 Målet ser ut att uppnås.

Inriktningsmål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Målet är en bra luftkvalitet så att människors hälsa och miljön inte skadas.

Detaljerat mål för kommunkoncernen

1. Vi ska ha en systematisk och återkommande kontroll av miljökvalitetsnormerna och miljökvalitetsmålen för luft.⁵

Statistik och nyckeltal – Frisk luft

Luftkvalité

För att säkerställa att vi har en god luftkvalité i kommunen utförs årligen mätningar eller modelleringar av partikelhalter (PM10), halter av kvävedioxid (NO₂) samt halterna av bensen. Arbetet med luftkvalitén samordnas gemensamt av kommunerna i länet genom Jönköpings län luftvårdsförbund.

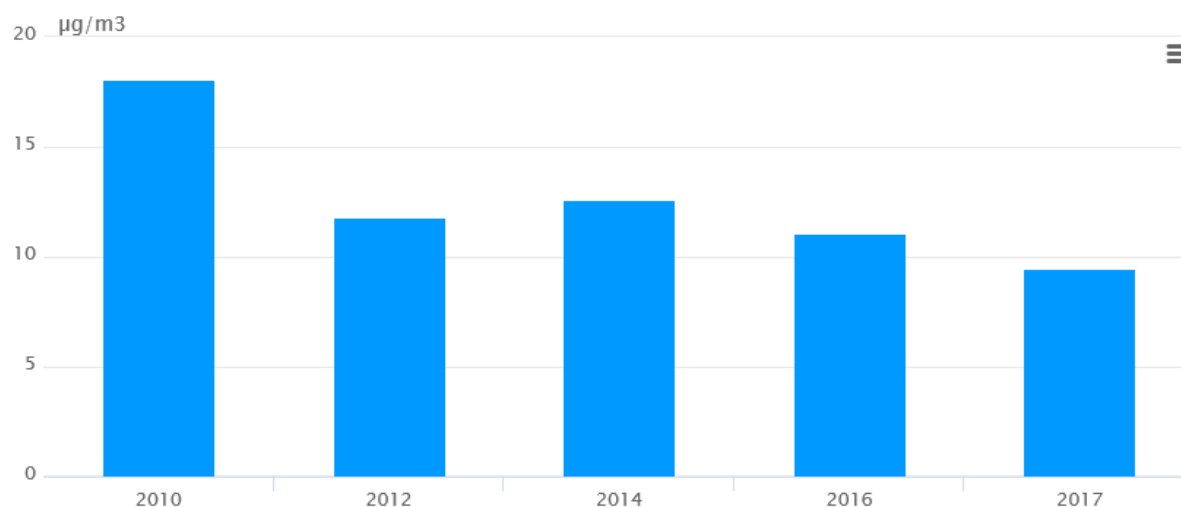
I Vaggeryds kommun görs mätningarna vid Hokvägen (vid Gärhovsvägen), Jönköpingsvägen vid Hjortsjöskolan, Jönköpingsvägen norr om Stödstorpsrondellen, Storgatan norr om rondellen vid Verkstadsgatan, Storgatan söder om rondellen vid Verkstadsgatan, Södra vägen söder om rondellen vid Ljungbergsgatan och vid Storgatan vid Fågelforsskolan.

⁵ Detta verifieras genom mätning, beräkning eller objektiv bedömning från 2013. För målvärden se länken: <http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Sveriges-miljomal/Miljokvalitetsmalen/Frisk-luft/Precisering-av-Frisk-luft/>

Halten partiklar får inte överstiga 15 mikrogram/m³ räknat som årsmedelvärde för att klara miljö kvalitetsmålets precisering och 40 mikrogram/m³ för att klara miljö kvalitetsnormen, se figur 38. Halten kvävedioxid får inte överstiga 20 mikrogram/m³ räknat som årsmedelvärde för att klara miljö kvalitetsmålets precisering och 40 mikrogram/m³ för att klara miljö kvalitetsnormen, se figur 39. Halten bensen får inte överstiga 1 mikrogram/m³ räknat som årsmedelvärde för att klara miljö kvalitetsmålets precisering och 5 mikrogram/m³ för att klara miljö kvalitetsnormen, se figur 40.

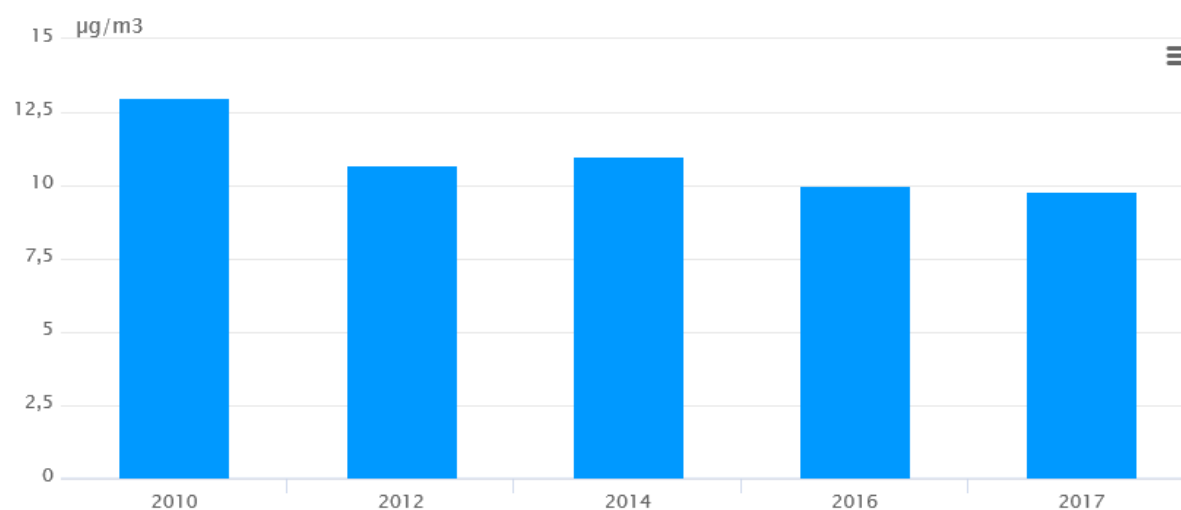
Resultaten från modellering och mätning av luftkvaliteten för 2018 ska under 2019 sammanställas i en utvärderingsrapport. Samverkansområdet för luftkvalitetskontroll som kommun ingår i ansvarar för detta och resultaten redovisas i Miljöredovisning 2019.

Halten av partiklar (PM10) i luften

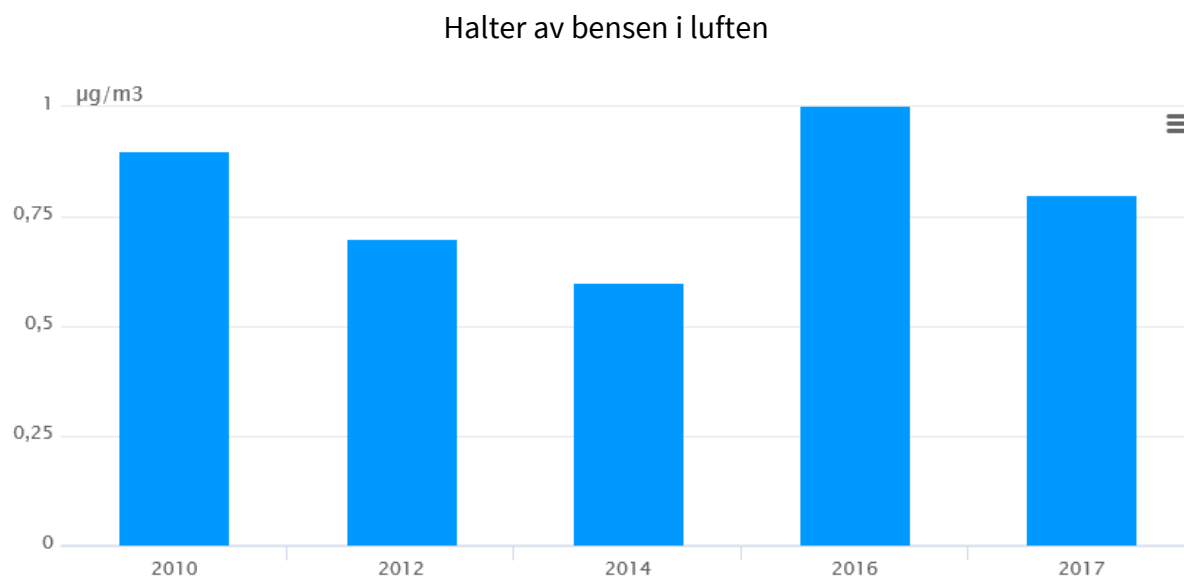

Figur 38. Diagrammet visar uppmätta eller modellerade halter av partiklar (PM10) i luften vid olika mätpunkter i Vaggeryds kommun.

Halten av kvävedioxid (NO₂) i luften

Figur 39. Diagrammet visar uppmätta eller modellerade halter av kvävedioxid (NO₂) i luften vid olika mätpunkter i Vaggeryds kommun.

Figur 40. Diagrammet visar uppmätta eller modellerade halter av bensen i luften vid olika mätpunkter i Vaggeryds kommun.

Miljömålet Giftfri miljö

Ämnen som skapats i eller utvunnits av samhället skall inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden ifall de släpps ut i miljön. Användningen av gifter minskas genom att ekologisk odling då inga bekämpningsmedel används.

Total målbedömning: 😞 Det är osäkert om målet kommer att uppnås.

Inriktningsmål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Målet är att begränsa påverkan på människors hälsa och miljön.
2. Målet är att minska förekomsten av miljögifter i barns vardag.

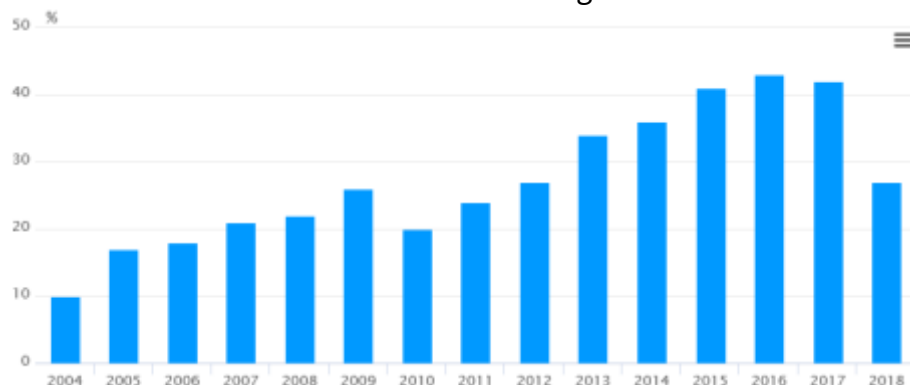
Detaljerade mål för kommunkoncernen

1. Målet är att sträva efter att andelen ekologisk mat i kostorganisationens livsmedelsbudget ska öka.
2. Vi ska ersätta de farligaste kemikalierna med mer miljöanpassade alternativ.
3. Vi ska ställa kemikaliekraav vid upphandling där så är möjligt
4. Kommunen ska sträva efter att servera närproducerad mat och servera råvaror utifrån säsong

Statistik och nyckeltal – Giftfri miljö

Ekologiska livsmedel och ekologisk betes- och åkermark

Andelen ekologiska livsmedel

Figur 41. I diagrammet visas andelen ekologiska livsmedel av livsmedelsbudgeten i barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningens verksamheter.

Kommunen har under 2018 tagit ett helhetsgrepp kring hållbarhetsfrågan och ekologiska livsmedelsinköp blir en av många viktiga aspekter för hållbara måltider. Andelen ekologiska livsmedelsinköp har under 2018 minskat till 27 % från de senaste årens ca 40 %. Minskningen beror dels på minskade inköp av närproducerat kravkött. För att minska koldioxidutsläppet mängden nöt- och fläskkött minskats för att kunna öka mängden fisk, kyckling och vegetariska rätter. Målet är att byta ut en nöt- och fläskrätt till en vegetarisk rätt i veckan. All kyckling, nöt- och fläskkött vi köper in är fött, uppfött, slaktat, styckat och förädlad i Sverige. Kommunen arbetar strategiskt med att servera frukt och grönt i säsong. Då det är säsong i Sverige för äpplen och då dess kvalitet är god väljs äppelsorter från Sverige framför ekologisk import. En annan hållbarhetsfråga som kommunen aktivt arbetar med är att minska matsvinnet med 20 % till 2021. I och med detta kan kommunen aktivt välja en konventionell råvara framför en ekologisk råvara om kvaliteten är bättre på den konventionella råvaran.

Miljömålet Skyddande ozonskikt

Ozonskiktet skall utvecklas så att det långsiktigt ger skydd mot skadlig UV-strålning, ett steg i detta har varit utfasningen av ozonpåverkande köldmedier.

Total målbedömning: 😊 Målet är uppnått.

Detaljerat mål för kommunkoncernen

1. Vi ska säkerställa att kunskapen om ozonskiktet finns i vår verksamhet.

Miljömålet Säker strålmiljö

Strålningens skadliga effekter skall inte påverka människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Detta skall åtgärdas genom kontroller av radon samt tillgång till skugga i offentliga miljöer och skolgårdar.

Total målbedömning: 😊 Målet ser ut att uppnås.

Inriktningsmål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Målet är att skydda invånarna mot skadliga effekter av solexponering och annan skadlig strålning.

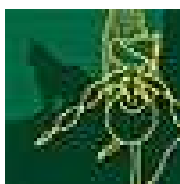
Detaljerade mål för kommunkoncernen

1. Vi ska år 2021 ha tillgång till skugga i offentliga miljöer och på skolgårdar.
2. Målet är att verka för att kommunala solarier ska avvecklas.

Grön handlingsplan

Målområdet grön handlingsplan omfattar ekosystemtjänster, grön infrastruktur, friluftsliv samt tätortsnära natur. Grön infrastruktur definieras som ett ekologiskt funktionellt nätverk av livsmiljöer och strukturer, naturområden samt anlagda element som utformas, brukas och förvaltas på ett sätt så att biologisk mångfald bevaras och för samhället viktiga ekosystemtjänster främjas i hela landskapet. Ekosystemtjänster är de produkter och tjänster från naturens ekosystem som bidrar till människans välbefinnande. Det handlar om vanliga produkter som spannmål, kaffebönor och träråvara samt tjänster som att rena vatten, reglera klimat och pollinera växter. Vi människor får nyttan antingen direkt, som när växter producerar syre. Eller genom en insats, som när vi bedriver jordbruk som ger livsmedel.

Total målbedömning: 😬 Det är osäkert om målet kommer att uppnås.

Inriktningsmål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Målet är att stärka och synliggöra de gröna värdena som grön infrastruktur och ekosystemtjänster i kommunen.
2. Målet är att alla ska ha tillgång till tätortsnära friluftsområden.

Detaljerade mål för kommunkoncernen

1. Vi ska beakta och värna alla skyddsvärda träd som finns inom kommunen i detaljplaneringen och vid byggnationer.
2. Vi ska ha en kommunövergripande grönstrukturplan som stärker de gröna värdena i kommunen.
3. Vi ska värna om våra tätortsnära kommunala marker som är värdefulla ur natur- eller friluftssynpunkt.

Det ska vara lätt att göra rätt

I Vaggeryds kommuns miljöarbete spelar anställda, invånare, näringsliv och föreningar en stor roll i hållbarhetsarbetet. Genom att skapa förutsättningar att göra rätt val i vardagen uppnår vi tillsammans en bättre miljö idag och en ljusare framtid för kommande generation. Vaggeryds kommun ska bli bättre på att kommunicera miljöarbetet, både externt och internt. Avsnittet berör kapitlen Kommunikation och beteendeförändring samt Verksamhetsutveckling.

Verksamhetsutveckling

Verksamheterna i kommunen skall utvecklas så att miljö- och hållbarhetsfrågor blir en naturlig del av arbetet.

Total målbedömning: 😞 Det är osäkert om målet kommer att uppnås.

Inriktningsmål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Målet är att utveckla miljö- och hållbarhetsfrågorna till att vara en naturlig del av företagens och organisationers ledning och styrning.

Detaljerade mål för kommunkoncernen

1. Vi ska arbeta för att förebygga avfallet i alla våra verksamheter och ha som mål att avfallsmängden ska minska med 10 % till år 2021 jämfört med 2017.
2. Vi ska minska användningen av engångsprodukter och ha som mål att minska förbrukningen med 10 % till år 2021 jämfört med 2017.
3. Vi ska minska användningen av engångsprodukter med fossilt ursprung och engångsmaterial i förnyelsebart material ska främjas.

Kommunikation och beteendeförändring

Både externa och interna aktiviteter med miljötema anordnas för att lyfta fram specifika ämnen samt påminna om det övergripande miljöarbetet för att så frön och engagera till ett mer hållbart och miljöinriktad levnadssätt.

Total målbedömning: 😊 Målet ser ut att uppnås.

Inriktningsmål för det geografiska området Vaggeryds kommun

1. Målet är att öka både den generella kunskapen om miljö- och hållbarhetsfrågor samt den specifika ämneskompetensen.
2. Målet är att få till en beteendeförändring hos kommuninvånarna inom konsumtion och livsstil.
3. Målet är att våra kommuninvånare ska göra fler hållbara resor.

Detaljerat mål för kommunkoncernen

1. Vi ska minska matsvinnet i våra verksamheter med 20 % till 2021 jämfört med de mätningar som utförts under 2017 och 2018.
2. Vi ska nå ut med kommunens miljöarbete till allmänheten med fokus på målgruppen barn och unga.
3. Vi ska utföra informationskampanjer om hållbar konsumtion och livsstil inom målgrupperna skola, föreningar och företag.
4. Vi ska ta fram en digital, översiktlig och lättläst version av miljöprogrammet riktat till kommuninvånarna.

Åtgärdsuppföljning av det reviderade miljöprogrammet (2018-2021)

I april 2018 beslutade kommunfullmäktige om ett reviderat miljöprogram med nya mål. Under hösten 2018 beslutade alla nämnder och styrelser 78 åtgärder kopplade till målen. I det reviderade miljöprogrammet finns ett nytt kapitel "Grön handlingsplan" som berör bland annat grön infrastruktur, ekosystemtjänster och friluftslivet, frågor som tidigare inte funnits med i miljöprogrammet. Åtgärder följs upp två gånger per år, vid delårs- och årsredovisningen. Genomförandegraden för åtgärden bedöms som beslutad att genomföras (vit), påbörjad (gul), genomförd/genomförs kontinuerligt /grön) eller försenad (röd).

Målområde	Antal åtgärder	Bedömning
Kommunen ska vara klimatsmart och resurseffektiv		
Begränsad klimatpåverkan	6	
God bebyggd miljö	12	
Kommunen ska värna om våra naturtillgångar		
Bara naturlig försurning	1	
Ingen övergödning	3	
Levande sjöar och vattendrag	3	
Grundvatten av god kvalitet	2	
Myllrande våtmarker	2	
Levande skogar	3	
Ett rikt odlingslandskap	1	
Ett rikt växt- och djurliv	1	
Kommunen har en god levnadsmiljö		
God bebyggd miljö	3	
Grön handlingsplan	11	
Frisk luft	1	
Giftfri miljö	13	
Skyddande ozonskikt	-	
Säker strålmiljö	2	
Det ska vara lätt att göra rätt		
Verksamhetsutveckling	7	
Kommunikation och beteendeförändring	7	

Tabell 6. Tabellen visar antalet åtgärder per målområde samt den sammanlagda åtgärdsbedömningen för respektive målområde under 2018.

Kommunen ska vara klimatsmart och resurseffektiv

Området fokuserar på mål som berör minskade fossila utsläpp, kollektivtrafik, energieffektivisering och förnyelsebar energi. De miljömål som berörs är Begränsad klimatpåverkan och God bebyggd miljö.

Åtgärder - Begränsad klimatpåverkan

Åtgärdsstatus - Begränsad klimatpåverkan	Antal åtgärder
Beslutad men ej påbörjad 	-
Påbörjad 	3
Genomförd/genomförs kontinuerligt 	1
Försenad 	2

Öka andelen miljöanpassade fordon

Under 2018 har kommunkoncernens fordonshantering och utbytesplanerna kartlagts och granskats. De utbytesplaner som tagits fram visar att vi inte kommer att nå målet med 50 % fossilfria fordon och 75 % miljöbilar till 2020 med de resurser som finns i dagsläget. Flera förvaltningar och bolag har dock bidragit till målet. Bland annat har miljö- och byggförvaltningen bytt ut sin enda bil till en elbil, tekniska kontoret har ersatt en äldre bensin/etanolbil mot en bensin/elhybrid och barn- och utbildningsförvaltningen har under 2018 leasat två elbilar som under 2019 kommer att tas i bruk och placeras på strategiska platser. Målet är att utvärdera användningen av dessa i förhållande till en minskad användning av privata bilar i tjänsten. Därutöver har VSBo köpt in ytterligare en elbil och kommunledningskontoret har utökat till 2 elbilar i bilpoolen. Även arbetsmarknadsenheten har skaffat sin första elbil under 2018.

Ansvar: Kommunstyrelsen, Barn- och utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Miljö- och byggnämnden, Socialnämnden, Tekniska nämnden, VEAB, VSBo och Elverket.

Utredda utökning av den kommunala bilpoolen

Åtgärden har inte påbörjats under 2018. Däremot har frågan tagits upp i arbetet med översynen av kommunens fordonshantering och utbyte av fordon i den kommunala fordonsflottan.

Ansvar: Kommunstyrelsen, Barn- och utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Miljö- och byggnämnden, Socialnämnden, Tekniska nämnden, VEAB, VSBo och Elverket.

Utredda frågan om diversierad milersättning

Åtgärden har inte påbörjats under 2018. Förhoppningsvis kan denna del fångas i handlingsplanen för resvaneanalysen som ska genomföras under 2019.

Ansvar: Kommunstyrelsen, Barn- och utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Miljö- och byggnämnden, Socialnämnden, Tekniska nämnden, VEAB, VSBo och Elverket.

■ *Utbyggnadsstrategi av laddinfrastrukturen för elbilar*

Vi ska aktivt arbeta för att förbättra laddinfrastrukturen i kommunen genom att identifiera och kartlägga vilka strategiska platser som är i behov av laddstolpar. Arbetet sker kontinuerligt men något särskilt framtagna strategi finns inte.

Ansvar: Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden, VEAB

■ *Resvaneanalys*

Under hösten 2018 har statistik samlats in och levererats till konsulten för resvaneanalysen. Resvaneenkäten låg ute på intranätet så att anställda kunde fylla i den men på grund av lågt deltagande så låg den även ute under januari 2019. Nästa steg är att en arbetsgrupp från kommunen tillsammans med konsulten ska genomföra en workshop där en kommunspecifik handlingsplan ska tas fram.

Ansvar: Kommunstyrelsen, Barn- och utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Miljö- och byggnämnden, Socialnämnden och Tekniska nämnden

■ *Verka för att en biogasmack etableras i kommunen*

Under 2018 skrev Vaggeryds kommun på "Överenskommelse kring biogas i Jönköpings län". Överenskommelsen innebär bland annat att kommunen ska övergå till biogasfordon när ett tankställe för biogas finns etablerat i kommunen. Vaggeryds kommun gick även med i projektet FASTR- snabbare omställning till fossilfria transporter i Jönköpings län" som syftar till att både stad och land i Jönköpings läns ak ha tillgång till en mångfald av förnybara och icke fossila drivmedel- och laddningsalternativ. FASTR ska bidra till att ge samhället förutsättningar att nå målet om en fossiloberoende fordonsflotta 2030 och med ambitionen att bli ett plusenergilän.

Ansvar: Kommunstyrelsen

Åtgärder - God bebyggd miljö

Åtgärdsstatus - God bebyggd miljö	Antal åtgärder
Beslutad men ej påbörjad ☐	1
Påbörjad ☐	6
Genomförd/genomförs kontinuerligt ☒	5
Försenad ☐	-

■ *Anslutning av industri till fjärrvärmenätet*

Under 2018 har dialog förts med de stora industrierna i Vaggeryd och Skillingaryd som inte har fjärrvärme men som har möjlighet att ansluta till befintligt fjärrvärmenät. Att ansluta stora industrier med fjärrvärme sker vanligen i samband med att industrin gör en större förändring i sin verksamhet, vilket kräver tålamod och förtroende i dialogen. Dialog pågår och sker i positiv anda.

Ansvar: VEAB

■ *Belysning*

Utbyte av belysning sker kontinuerligt med hänsyn till ålder och skadegörelse. Vid utbyte av belysning väljs LED-lampor.

Ansvar: Tekniska nämnden

■ *Energi och drift*

Fortskridande driftoptimeringar vad gäller användningstider i kommunens lokaler. Dessa skall om möjligt synkroniseras mot till exempel schema i barn- och utbildningsförvaltningens lokaler.

Ansvar: Tekniska nämnden och VSBo

■ *Hänsyn till energi-, miljö- och kemikaliekrav vid byggnation*

Vid upphandling ställs miljökrav för nybyggnation motsvarande Kommuninvests krav för gröna lån. 80 % av kraven för Boverkets byggregler ställs för energiförbrukning.

Ansvar: Tekniska nämnden och VSBo

■ *Energieffektivisering tekniska kontoret*

Under 2018 har viss utomhusbelysning bytts ut till LED-belysning. I en fjärdedel av Skillingaryds samhälles östra del är gatubelysning utbytt till LED-belysning. Ett antal avloppspumpar har bytts ut till mer energieffektiva pumpar.

Ansvar: Tekniska nämnden

■ *Fortsatta fönsterbyten*

Under november 2018 har fönsterbyte utförts i kvarteret Hackan vilket innebär att 20 stycken lägenheter har fått nya fönster.

Ansvar: VSBo

■ *Fossilbränsle fria värmekällor*

Under 2018 har fastigheten "Skillingarydssalvan" köpts in. Under juni 2019 planeras ett utbyte av oljepanna till fjärrvärme eller värmepump.

Ansvar: Tekniska nämnden

■ *Minimera elanvändningen vid uppvärmning*

I samband med viss ombyggnation planerar vi för konvertering från direktverkande el till fjärrvärme på Lagaparken i Vaggeryd.

Ansvar: Tekniska nämnden, VSBo, VEAB

■ *Producera förnyelsebar energi i form av solenergi*

Under 2018 har solceller satts upp på Nya Bullerbyns förskola. Upphandling av solceller är klar vid Åvikens förskola och Mejeriet och upphandling pågick under 2018 vid Fenix 1 och Brandstationen i Vaggeryd.

Ansvar: Tekniska nämnden och VSBo

□ *Reglera temperaturen i bassängerna i Vaggeryds simhall*

Det har påbörjats en diskussion om en tänkt renovering senast 2022. Det återstår dock ett tydligt politiskt beslut för detta innan man kan påbörja ett underlag för en renovering. Om detta beslutas kommer det att vara en omfattande renovering och åtgärd som kräver ett noggrant underlag som måste inledas i god tid.

Ansvar: Tekniska nämnden och Kultur- och fritidsnämnden

□ *Ny belysning till elljusspåret i Vaggeryd*

Ny belysning är planerad under 2019 och upphandlades under 2018.

Ansvar: Kultur- och fritidsnämnden

□ *Upprätta en energieffektiviseringsplan för Movalla & Vaggeryd*

En energideklaration är genomförd på Movalla och Vaggeryds IP med innehållande förslag som ska genomföras.

Ansvar: Kultur- och fritidsnämnden

Kommunen värnar om våra naturtillgångar

Området fokuserar på mål som berör de ekologiska värdena och naturtillgångarna, både på land och i akvatiska miljöer. De miljömål som berörs är Bara naturlig försurning, Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt djur- och växtliv och Ett rikt odlingslandskap.

Åtgärder – Bara naturlig försurning

Åtgärdsstatus – Bara naturlig försurning	Antal åtgärder
Beslutad men ej påbörjad 	-
Påbörjad 	-
Genomförd/genomförs kontinuerligt 	1
Försenad 	-

Kalkning och kalkeffektuppföljning

Kalkning genomförs årligen i de sjöar och våtmarker som är drabbade av försurning. Både antalet sjöar och våtmarker samt mängden kalk har minskat vilket innebär att vattnet sakta återhämtar sig.

Ansvar: Miljö- och byggnämnden

Åtgärder – Ingen övergödning

Åtgärdsstatus – Ingen övergödning	Antal åtgärder
Beslutad men ej påbörjad 	-
Påbörjad 	2
Genomförd/genomförs kontinuerligt 	1
Försenad 	-

Förvaltningsövergripande VA-plan

Under hösten 2018 har en arbetsgrupp med representanter från kommunledningskontoret, miljö- och byggförvaltningen och tekniska kontoret påbörjat arbetet med att ta fram en förvaltningsövergripande dagvattenstrategi. Arbetet har delats upp i Del 1 Mål och strategier och Del 2 handlingsplan. I december 2018 skickades Del 1 Mål och strategier ut på remiss. Arbetet med Del 2 Handlingsplan planeras till våren 2019 för att kunna färdigställas och beslutas under hösten 2019.

Ansvar: Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden och Miljö- och byggnämnden

Inventera och åtgärda enskilda avlopp

Arbete med inventering har påbörjats och minst 5 avlopp blev åtgärdade under 2018.

Ansvar: Miljö- och byggnämnden

■ *Tillsyn för att minska mängden in- och utläckage*

Vid inspektioner så ställs krav för att minska mängden inläckage av ovidkommande vatten till avloppsreningsverk samt för att undvika bräddning.

Ansvar: Miljö- och byggnämnden

Åtgärder - Levande sjöar och vattendrag

Åtgärdsstatus - Levande sjöar och vattendrag	Antal åtgärder
Beslutad men ej påbörjad ☐	-
Påbörjad ☐	3
Genomförd/genomförs kontinuerligt ☐	-
Försenad ☐	-

■ *Hänsyn till biologisk mångfald i VA-planen*

Under hösten 2018 har en arbetsgrupp med representanter från kommunledningskontoret, miljö- och byggförvaltningen och tekniska förvaltningen påbörjat arbetet med att ta fram en förvaltningsövergripande dagvattenstrategi. I december 2018 skickades Del 1 Mål och strategier ut på remiss.

Under 2018 har Tekniska kontoret i sitt arbete med att minska ovidkommande vatten i spillvattenledningar utrett inläckage i Hagafors och förnyat 310 meter ledning. I mars 2018 tog kommunstyrelsen beslut om hur arbetet med att utveckla Vattennära mötesplatser längs Lagan i Vaggeryds kommun de kommande åren ska genomföras. Syftet med programmet är bland annat att öka attraktionskraften av Lagan och dess omgivningar.

Ansvar: Tekniska nämnden

■ *Långsiktigt skydd för dricksvattenförsörjningen*

a) Det finns 3 stycken enskilda vattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller producerar mer än 10 m³/dygn inom kommunen. Ingen av dessa har någon form av skydd men arbete pågår med detta.

b) Kommunen har inga befintliga vattenskyddsområden som inrättades före miljöbalkens ikraftträdande.

c) Kommunen har inte tillsyn över några allmänna eller enskilda vattenskyddsområden. Det finns principförslag för inrättande av VSO till Åker och Bondstorp. Ligger som vilande i dagsläget.

d) Den nuvarande översiktsplanen tar inte hänsyn till den regionala vattenförsörjningsplanen. Kommande översiktsplan kommer att ta den hänsynen.

e) Det finns i dagsläget två tillståndspliktiga vattentäkter som har tillstånd för uttag.

I övrigt pågår arbete med att leta reservvattentäkter.

Ansvar: Kommunstyrelsen, Tekniska nämnden och Miljö- och byggnämnden

■ *Vattennära mötesplatser Lagan*

Ett skissförslag har tagits fram för Vattennära mötesplatser utmed Lagan i Vaggeryd. Samordning har även skett med projektgruppen för LONA-projektet Natur- och kulturled längs med Lagan i Skillingaryd. Vid Åhult och vid Fågelforsdammen har miljöförbättringar genomförts och en mötesplats har skapats i Åhult. I Södra Park i Vaggeryd har röjning och avverkning med hänsyn till naturvärden påbörjats. Anläggning av stigar och gräsmiljöer har tagits fram för mötesplatsen. En dagvattendamm har anlagts och dagvattenrening med utlopp i Lagan har förbättrats.

Ansvar: Tekniska nämnden

Åtgärder – Grundvatten av god kvalité

Åtgärdsstatus – Grundvatten av god kvalité	Antal åtgärder
Beslutad men ej påbörjad 	-
Påbörjad 	1
Genomförd/genomförs kontinuerligt 	-
Försenad 	1

■ *Information till fastighetsägare med enskilt dricksvatten*

Information finns på hemsidan och uppdateras kontinuerligt. Ett utskick till fastighetsägare gjordes 2015.

Ansvar: Miljö- och byggnämnden

■ *Tillgängliggörande av analysresultat*

Länsstyrelsen ska göra en översyn av vilken typ av analysdata, i vilken format data ska samlas in och på vilket sätt som andra (t ex kommuner, Trafikverket och SGU) samlar in data. Länsstyrelsen ska även ta fram ett informationsmaterial om vikten att rapportera in analysresultat samt i vilket format data ska rapporteras. Inget av detta är förmedlat till kommunen.

Ansvar: Miljö- och byggnämnden och Tekniska nämnden

Åtgärder – Myllrande våtmarker

Åtgärdsstatus – Myllrande våtmarker		Antal åtgärder
Beslutad men ej påbörjad		-
Påbörjad		1
Genomförd/genomförs kontinuerligt		1
Försenad		-

 Guidning på våtmark eller annan naturtyp

Kommunen anordnade tillsammans med ideella föreningar i LONA-projektet ”Fågelforsleden - Natur- och kultur längs med Lagan” en sommarvandring. Vandringen hölls den 13 juni och gick längs med delar av leden längs med Lagan, vid Fågelforsdammen.

Ansvar: Miljö- och byggnämnden

 Restaurera och informera om bidrag

I augusti 2018 hölls ett informationsmöte angående hur markägare och organisationer kan söka bidrag för våtmarksrestaurering. Informationsmötet lockade både markägare och föreningar och Länsstyrelsens våtmarkssamordnare var inbjuden för att tillsammans med miljöstrategen hålla i informationsmötet.

I december 2018 lämnades en bidragsansökan in för LONA-medel för att restaurera våtmarkerna vid Skillingaryds dämme. Ansökan är ett samarbetsprojekt med kommunen och Skillingaryd/Vaggeryds ornitologiska förening. Vid tiden för miljöredovisningen har vi inte fått besked om vi beviljas bidrag eller ej.

Ansvar: Kommunstyrelsen

Åtgärder – Levande skogar

Åtgärdsstatus – Levande skogar		Antal åtgärder
Beslutad men ej påbörjad		-
Påbörjad		3
Genomförd/genomförs kontinuerligt		-
Försenad		-

 Skötsel av tätortsnära skogar

Arbete med att se över vilka skogar som berörs av åtgärden har påbörjats.

Ansvar: Tekniska nämnden

Frihuggning av skyddsvärda träd

Under 2018 har kanslienheten i samarbete med Tekniska förvaltningen lämnat in en ansökan om LONA-bidrag för att kommunicera skyddsvärda träd samt utföra frihuggning av skyddsvärda träd. Det är oklart om pengar kommer att beviljats för åtgärden.

Ansvar: Tekniska nämnden

Synliggöra och kommunicera skyddsvärda träd

I december 2018 lämnades en bidragsansökan in för LONA-medel. Ansökan innebar att kommunicera och synliggöra ett 100-tal skyddsvärda träd i kommunen genom beständiga informationsskyltar. Ansökan innebar även samarbete med förskolor för att ge en ökad förståelse för träd och trädens betydelse. Ansökan innehöll även en del om att vi ska frihugga skyddsvärda träd på kommunal mark.

Projektet är ett förvaltningsövergripande projekt mellan kommunledningskontoret och tekniska förvaltningen där även barn- och utbildningsförvaltningen blir delaktiga som en aktör i förskolan.

Vid tidpunkten för miljöredovisningen har vi inte fått besked om vi beviljats bidrag eller ej.

Ansvar: Tekniska nämnden och Kommunstyrelsen

Åtgärder – Ett rikt odlingslandskap

Åtgärdsstatus – Ett rikt odlingslandskap	Antal åtgärder
Beslutad men ej påbörjad 	1
Påbörjad 	-
Genomförd/genomförs kontinuerligt 	-
Försenad 	-

Kommunalt ägda betesmarker

Åtgärden kommer att påbörjas under våren 2019.

Ansvar: Kommunstyrelsen

Åtgärder – Ett rikt och växt- och djurliv

Åtgärdsstatus – Ett rikt växt- och djurliv	Antal åtgärder
Beslutad men ej påbörjad 	-
Påbörjad 	1
Genomförd/genomförs kontinuerligt 	-
Försenad 	-

Öka kunskapen om allemansrätten

Information om allemansrätten finns på Vaggeryds kommuns hemsida. I samband med projektet Vattennära mötesplatser kommer det att finnas information om allemansrätten på skyltar för de olika platserna.

Ansvar: Tekniska nämnden, Kommunstyrelsen och Kultur- och fritidsnämnden

Kommunen har en god levnadsmiljö

I följande avsnitt fokuserar vi på mål som berör kvalitén på vår fysiska levnadsmiljö, till exempel luftföroreningar, kemikalier i produkter och förorenade områden. De miljömål som berörs av Frisk luft, Giftfri miljö, Skyddande ozonskikt och Säker strålmiljö. I avsnittet berörs även levnadsmiljö i form av fysisk planering där vi tar hänsyn till de gröna värdena i samhällsplaneringen, till exempel ekosystemtjänster och grön infrastruktur.

Åtgärder – God bebyggd miljö

Åtgärdsstatus – God bebyggd miljö	Antal åtgärder
Beslutad men ej påbörjad 	-
Påbörjad 	1
Genomförd/genomförs kontinuerligt 	1
Försenad 	1

Kommunala kulturmiljöunderlag och kulturmiljöprogram

Arbete med åtgärden har inte påbörjats under 2018.

Ansvar: Kultur- och fritidsnämnden

Rutin för arbetet med planbesked

Under 2018 har en blankett för planbesked och en checklista tagits fram i samarbete med Länsstyrelsen. Planarkitekterna har vid arbetet med nya detaljplaner påbörjat en ny rutin med uppstartsmöten där blanketten och checklistan går igenom med berörda tjänstemän. Åtgärden är genomförd.

Ansvar: Kommunstyrelsen

Utveckla och främja cykeltrafiken i kommunen

Under året har tekniska förvaltningen anlagt ca 50 meter cykelväg, vilket är långt under målet. Tekniska förvaltningen hade planer på att bygga en cykelväg som skulle binda samman Vaggeryd och Skillingaryds samhälle men politiken ändrade sitt beslut.

Under december 2018 fick alla anställda i kommunen genomföra en resvaneenkät där de fick svara på sina resvanor gällande tjänsteresor och arbetspendling. Under 2019 kommer arbetet fortsätta med att ta fram en handlingsplan för hur vi ska göra fler hållbara resor.

Inom projektet Hela RESAN har kommunen lånat elcyklar och ellådcyklar till olika verksamheter, bland annat Skillingehus, AME, förskolor och Remida. Möjligheten att låna elcyklar finns inom projektet t o m juni 2020.

Ansvar: Tekniska nämnden och Kommunstyrelsen

Åtgärder - Grön handlingsplan

Åtgärdsstatus – Grön handlingsplan		Antal åtgärder
Beslutad men ej påbörjad	☐	6
Påbörjad	☒	5
Genomförd/genomförs kontinuerligt	☒	-
Försenad	☒	-

☒ *Teckna naturvårdsavtal för Grönelund och Friluftsgården*

Under 2018 har arbetet med att utreda frågan om att skydda områdena Grönelund, Friluftsgården och Bäckalyckan. KSAU beslutade 2018-01-24 (KS 2018/016) att Bäckalyckan ska skyddas genom att fortsatt finnas med i kommunens grönplan och översiktsplan som ett område som ska bevaras samt att Friluftsgården och Grönelund ska skyddas genom naturvårdsavtal.

Ansvar: Kommunstyrelsen

☐ *Använda framtagna kunskapsunderlag som prioriteringsunderlag*

Arbete med åtgärden har ej påbörjats under 2018. Länsstyrelsen ska bjuda in till en workshop i hur kartskikten kan användas.

Ansvar: Tekniska nämnden och Kommunstyrelsen

☒ *Ekosystemtjänster för kommunala bolag*

VSBo har lagt gröna tak på komplementbyggnader vid nybyggnation och månar om en grön yttre miljö med hänsyn till tillgänglighet och solskydd. VSBo möjliggör för odling i kolonilotter och månar om den yttre miljön även i det befintliga beståndet.

Ansvar: VSBo och Kommunstyrelsen

☐ *Hänsyn till skyddsvärda träd*

Arbete har inte påbörjats med att ta fram en rutin för hur vi ska ta hänsyn till skyddsvärda träd vid exploatering. Många av våra verksamheter tar dock hänsyn till skyddsvärda träd redan i dagsläget.

Ansvar: Tekniska nämnden och VSBo

☒ *Insatser för grönstrukturen*

Under 2018 har tekniska kontoret påbörjat arbete med projektet Vattennära mötesplatser Lagan vilket är en stor insats som kommer att gynna den tätortsnära miljön.

Ansvar: Tekniska nämnden, VSBo och Kommunstyrelsen

☐ *Inventera vandringshinder i det kommunala vägnätet*

Åtgärden har inte påbörjats under 2018.

Ansvar: Tekniska nämnden

 Ta fram en grönstrukturplan

Arbetet med Grönstrukturplanen pågår och merparten av underlagsrapporterna är klara eller nästan klara. Under våren 2019 inleds slutarbetet med det sammanfattande huvuddokumentet där förslag på åtgärder baserade på rapporternas analyser redovisas.

Ansvar: Kommunstyrelsen

 Tillgängliggör friluftsliv och friluftsområden för fler

Arbetet med åtgärden har inte påbörjats under 2018.

Ansvar: Tekniska nämnden och Kultur- och fritidsnämnden

 Utbildning om planering och skötsel av kommunens marker

Åtgärden har inte påbörjats under 2018.

Ansvar: Tekniska nämnden

 Öka andelen lövskog på kommunalt ägd mark

Tekniska verksamheten strävar efter att öka andelen lövskog på kommunalt ägd mark. Något mål om hur stor andel som ska vara lövskog har inte satts under 2018.

Ansvar: Tekniska nämnden

 Kartläggning av socialt viktiga områden

Åtgärden är inte påbörjad under 2018 men arbetet kan komma att ingå i det vidare arbetet med grönstrukturplanen under 2019.

Ansvar: Kultur- och fritidsnämnden och Kommunstyrelsen

Åtgärder - Frisk luft

Åtgärdsstatus - Frisk luft	Antal åtgärder
Beslutad men ej påbörjad 	-
Påbörjad 	-
Genomförd/genomförs kontinuerligt 	1
Försenad 	-

 Kontrollera luftkvalitén

Luftkvalitetsmätningar sker regelbundet.

Ansvar: Miljö- och byggnämnden

Åtgärder - Giftfri miljö

Åtgärdsstatus – Giftfri miljö		Antal åtgärder
Beslutad men ej påbörjad		-
Påbörjad		10
Genomförd/genomförs kontinuerligt		3
Försenad		-

 Arbete med saneringsåtgärder av riskklass 1 objekt

Miljö- och byggförvaltningen har ställt krav på de två riskklass 1 objekt som finns i kommunen. Den ena har gjort inventering och den andra har gjort provtagning. 1 av objekten finns med i miljö- och byggförvaltningens planering för 2019.

Ansvar: Miljö- och byggnämnden

 Arbete med saneringsåtgärder av riskklass 2-objekt

Arbete med saneringsåtgärder har påbörjats på riskklass 2-objekt i Vaggeryds kommun. 3 objekt är klara.

Ansvar: Miljö- och byggnämnden

 Fasa ut farliga kemikalier

Under hösten 2018 har alla verksamheter inventerat sitt kemikalieinnehav samt upprättat en kemikalieförteckning. Under 2019 togs beslutet att köpa in ett digitalt kemikaliehanteringssystem där alla kemikalier ska föras in. I kemikaliehanteringssystemet kommer produkternas farlighet kunna bedömas, vilket inte är gjort sedan tidigare. I och med det digitala kemikaliehanteringssystemet kommer vi kunna få en bättre överblick av kemikalieinnehavet och kunna arbeta med utfasning av farliga kemikalier.

Tillsynsmyndigheten lyfter frågan vid inspektioner. Krav på att kemikalieförteckning ska vara på ämnesnivå ställs.

Ansvar: Miljö- och byggnämnden, Kommunstyrelsen, Kultur- och fritidsnämnden, Tekniska nämnden, VSBo

 Inventering och riskklass enligt MIFO fas 1

Arbetet med föreläggande om inventering har påbörjats.

Ansvar: Miljö- och byggnämnden

 Minska användningen av kreosotstolpar inom eldistributionen

Under 2018 har 149 kreosotstolpar tagits ner. Det beräknas finnas ca 1400 stycken kvar.

Ansvar: Elverket

 Undersökning av potentiellt förorenade områden

Minst 3 objekt med riskklass 2 eller 1 har genomfört en MIFO 2. Vaggeryds kommun har uppnått sitt mål men eftersom åtgärden berör alla kommuner i länet så därför får vi vänta till 2021 innan vi vet om målet är uppfyllt för länet.

Ansvar: Miljö- och byggnämnden

■ *Digitalt kemikaliehanteringssystem*

Under 2018 påbörjades ett arbete med att undersöka behovet av ett digitalt kemikaliehanteringssystem i våra verksamheter samt att inventera alla våra kemikalier. Det visade sig snabbt att behovet var stort och att vi i många verksamheter inte uppfyllde de grundläggande kraven för kemikaliehantering.

En marknadsundersökning av leverantörer utfördes och utvärderades i både pris och användarvänlighet. Kommunens ledningsgrupp sa i januari 2019 ja till att införskaffa ett digitalt kemikaliehanteringssystem och införskaffande kommer att ske under våren 2019.

Ansvar: Miljö- och byggnämnden, Kommunstyrelsen, Kultur- och fritidsnämnden, Tekniska nämnden, VSBo, VEAB, Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden

■ *Ekologisk, närproducerad och säsongsbetonad kost*

Det förberedande arbetet med livsmedelsupphandlingen påbörjades under 2018 för att öka andelen närproducerad mat. Både socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen har påbörjat arbetet med att servera närproducerad, ekologisk och säsongsbetonad mat.

Ansvar: Kommunstyrelsen, Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden

■ *Inventera och åtgärda PCB i byggnader*

Under 2018 har ca 1 200 meter PCB fog tagits bort från Fågelforsskolan 7-9 hus F.

Ansvar: Tekniska nämnden

■ *Kemikalieklok förskola*

I januari 2018 bjöds all förskolepersonal (även andra aktörer) in till en föreläsning och Kemikalieklok förskola som hölls av företaget Kemikalieklok.

Arbetet med att inventera och rensa ut giftiga leksaker, möbler, tyger med mera har pågått på förskolorna under hela 2018.

Under 2018 har även en handlingsplan för kemikalieklok förskola tagits fram som ska implementeras i verksamheterna under 2019.

Ansvar: Barn- och utbildningsnämnden

■ *Kontroll av informationskravet i REACH*

Under 2018 har en elev vid Fenix påbörjat ett projektarbete som handlar om informationskravet i REACH. Uppgifter om kemikalier i ett 20-tal varor i olika varugrupper har begärts in från butiker i kommunen. Projektarbetet kommer att färdigställas och presenteras under våren 2019.

Ansvar: Miljö- och byggnämnden

■ Undersökning av kvicksilver i fisk

Det har hittills varit svårt att få in fisk att analysera men nedan presenteras resultat från tre sjöar i Vaggeryds kommun. I Svinsjön och Vederydssjön har det fiskats abborre och i Fängen/Sandsjön har det fiskats gädda.

Analyserna visar att fisken i både Vederydssjön och Svinsjön överstiger gränsvärdet för abborre på 0,5 mg/kg våtvikt. Halterna uppmättes i Vederydssjön till 0,88 mg/kg våtvikt och i Svinsjön till 0,58 mg/kg våtvikt.

Analysen av gädda i Fängen/Sandsjön uppmättes till mellan 0,444 – 1,01 mg/kg för 4 olika gäddor. Gränsvärdet för saluförd gädda är 1 mg/kg våtvikt.

Ansvar: Miljö- och byggnämnden

■ Minska gifter i barns vardag

Arbetet fortskrider med att arbeta mot en giftfri vardag för våra barn. Under året har arbete genomförts med en Handlingsplan för Kemikalieklok förskola som ska implementeras i förskolorna under 2019. Informationen kommer även nå hemmen. Arbetet kvarstår för fritidshem, skolor, föreningar och andra verksamheter.

Ansvar: Kommunstyrelsen, Barn- och utbildningsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden

Åtgärder - Säker strålmiljö

Åtgärdsstatus – Säker strålmiljö	Antal åtgärder
Beslutad men ej påbörjad 	-
Påbörjad 	1
Genomförd/genomförs kontinuerligt 	1
Försenad 	-

■ Avveckla kommunala solarium

Kultur- och fritidsnämnden beslutade den 29 augusti 2018 att från och med den 1 september 2018 stänga solarieverksamheten i sim- och sporthallarna.

Ansvar: Kultur- och fritidsnämnden

■ Solskydd på skolor, förskolor och fritidshem

Nästa steg är att inventera skolor och fritidshem för att se vilka platser som behöver solskydd. Inventeringen kommer att utföras under 2019.

Ansvar: Barn- och utbildningsnämnden

Det ska vara lätt att göra rätt

I Vaggeryds kommuns miljöarbete spelar anställda, invånare, näringsliv och föreningar en stor roll i hållbarhetsarbetet. Genom att skapa förutsättningar att göra rätt val i vardagen uppnår vi tillsammans en bättre miljö idag och en ljusare framtid för kommande generation. Vaggeryds kommun ska bli bättre på att kommunicera miljöarbetet, både externt och internt. Avsnittet berör kapitlen Kommunikation och beteendeförändring samt Verksamhetsutveckling.

Åtgärder - Verksamhetsutveckling

Åtgärdsstatus - Verksamhetsutveckling	Antal åtgärder
Beslutad men ej påbörjad 	3
Påbörjad 	3
Genomförd/genomförs kontinuerligt 	1
Försenad 	-

Digital miljöutbildning

Under 2018 har ca 190 anställda utförts utbildningen. Målet är att alla anställda ska genomgå utbildningen under 2019.

Ansvar: Kommunstyrelsen, Barn- och utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Miljö- och byggnämnden, Socialnämnden, Tekniska nämnden, VEAB, VSBo och Elverket.

Förebygga avfall

Arbetet med att förebygga avfall är gemensamt för alla våra verksamheter. Arbetet har inte påbörjats under 2018 och att påbörja ett gemensamt arbete är en fördel.

Socialförvaltningen anger att de planerar att påbörja uppdraget med att identifiera verksamheternas avfall under våren 2019.

Ansvar: Kommunstyrelsen, Barn- och utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Miljö- och byggnämnden, Socialnämnden, Tekniska nämnden, VEAB, VSBo och Elverket.

Minska engångsprodukterna & byt ut till mindre miljöpåverkan

Arbetet med att minska våra engångsprodukter och byta ut till mindre miljöpåverkande produkter är ett gemensamt arbete för alla förvaltningar och bolag.

Arbetet har inte påbörjats under 2018 men både Socialförvaltningen och Tekniska förvaltningen anger att de under 2019 kommer att identifiera vilka engångsprodukter som används i verksamheterna.

Ansvar: Kommunstyrelsen, Barn- och utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Miljö- och byggnämnden, Socialnämnden, Tekniska nämnden, VEAB, VSBo och Elverket.

■ *Revidera ägardirektiven*

Förutsättningarna för att revidera ägardirektiven för de kommunala bolagen redan inför bolagens årsstämmor ses över under februari månad. Nya direktiv skulle då kunna gälla från årsskiftet 2019-2020.

Ansvar: Kommunstyrelsen

■ *Upphandling med miljöfokus*

Under 2018 har nya avtal på lekmaterial upphandlas där produkterna som uppfyller hållbarhetskrav för Giftfri förskola finns tydligt märkta i kommunens beställningssystem. Det finns även möjlighet att filtrera och bara se produkter som uppfyller krav på Giftfri förskola.

Upphandlingsenheten fick i uppdrag från Barn- och utbildningsförvaltningen och Socialförvaltningen att se över beställarorganisation med syfte att minska antal beställare. Detta kommer även att påverka antal leveranser eftersom beställningarna kommer att samordnas inom flera enheter.

Som en del av Klimatveckan 2018 har Vaggeryds kommun upphandlingsenhet deltagit i en dialog med temat framtidens hållbara måltider i Eksjö, Björnstorps Gård. Kommunen blev inbjuden att berätta om erfarenheterna av att leverera och handla lokalt producerat kött.

Ansvar: Kommunstyrelsen

□ *Uppmärksamma goda initiativ inom miljöområdet*

Åtgärden är inte påbörjad under 2018.

Ansvar: Barn- och utbildningsförvaltningen

■ *Utveckla det digitala samhället*

Fiber:

Östra fiberföreningen ska vara klar med sin del av kommunens landsbygd senast 2019-08-30.

Västra fiberföreningen har precis börjat med Åkersnoden och totalt beräknar man vara klar med sin del av landsbygden under slutet av 2020.

Vaggeryds energi räknar med att senast 2020 ha erbjudit och anslutit alla som bor i tätorterna Vaggeryd, Skillingaryd, Klevshult, Hok och Byarum till en fiberförbindelse.

Kommunens verksamheter som ännu inte är anslutna med fiber kommer att bli detta i den takt som de tre ovanstående aktörerna bygger ut.

E-tjänster:

Kommunen fortsätter med att utveckla sina digitala tjänster för medborgare och företag. I och med att tjänsterna nu blir mer komplexa med kopplingar till olika system och intressenter så tar det också längre tid innan de blir genomförda. Internt inom kommunen pågår arbetet med att införa olika former av digitaliseringsstöd och förbättringar.

Ansvar: Kommunstyrelsen

Åtgärder – Kommunikation och beteendeförändring

Åtgärdsstatus – Kommunikation och beteendeförändring		Antal åtgärder
Beslutad men ej påbörjad		-
Påbörjad		4
Genomförd/genomförs kontinuerligt		3
Försenad		-

 Informationskampanj om hållbar konsumtion och livsstil

Under 2018 uppmärksammade kommunen temat hållbar konsumtion och livsstil med initiativet "Green friday" som är en motpol till den stora konsumtionsdagen "Black friday". Green friday uppmuntrade till ett mer hållbart förhållningssätt till konsumtion genom att köpa second hand, laga och reparera, byta med varandra o s v.

Ansvar: Kommunstyrelsen

 Informera om miljö-, energi, klimat- och naturfrågor

Miljö- och byggförvaltningen jobbar kontinuerligt med målet genom att sprida information vid inspektioner, vid telefonkontakt, via hemsidan mm. Via projektet incitament för energieffektivisering lämnas information och broschyrer om energi.

Ansvar: Miljö- och byggnämnden

 Kommunicera miljöprogrammets innehåll och resultat

Under året har förvaltningarna fortsatt att titta på miljöfilmer under sina APT-möten och diskuterar frågor kopplade till de olika områdena Spara energi, Återvinning, Transporter och Upphandla och köp med hänsyn.

En populärvetenskaplig version av miljöprogrammet finns framtaget i både tryckt version och som digitalt material på både intranätet och vår externa webbplats.

Under 2018 delades priset Årets miljöinsats ut till Hemtjänsten. Hemtjänsten fick priset tack vare sitt arbete med att ställa om till en fossilfri fordonsflotta med ett stort antal elbilar.

Ansvar: Kommunstyrelsen

 Utveckla och marknadsföra bibliotekets miljöhörnor

Det är svårt att uppskatta, då inga mätningar görs, men återbrukstemat verkar ha lockat flest besökare till Miljöhörnan.

Vi har installerat en mossvägg till Miljöhörnan i Vaggeryds bibliotek samt köpt en grön fåtölj, för att göra Miljöhörnan mer inbjudande och trivsamt. Miljöhyllan vid Skillingaryds bibliotek har monterats ned under senhösten pga målningsarbeten i biblioteket. Den kommer att få annan placering under 2019.

Ansvar: Kultur- och fritidsnämnden

■ *Informera hyresgästerna om vardagliga miljö- och energitips*

I samband med att ny hyresgäst kvitterar ut nycklar delas det ut ett set med sorteringskassar till hyresgästen. Ett sätt att försöka få hyresgästerna att sortera skräp och sopor på rätt sätt. I info-bladet som gick ut i september informerades om hur man som hyresgäst bör göra för att få ett bra inomhusklimat när den kalla årstiden närmar sig.

Ansvar: VSBo

■ *Kommunicera kommunens miljöarbete till allmänheten*

Under 2018 har det tagits fram en populärvetenskaplig version av miljöprogrammet som har tryckts upp för att kunna delas ut till anställda och allmänheten. Det populärvetenskapliga miljöprogrammet ligger även digitalt på vår interna och externa webbplats.

Under 2018 har det skett en del extern kommunikation till allmänheten. I februari uppmärksammades Vaggeryds kommuns deltagande i Solmatchen som arrangerades av klimatrådet i både Jönköpings-Posten, Skillingaryd.nu och P4 Jönköping. I maj uppmärksammades i skillingaryd.nu och P4 Jönköping att kommunen lånat elcyklar från projektet Hela RESAN. Vi gjorde även en film som visades ca 1 500 gånger på Facebook där förskolan lånade ellådcyklar till sina verksamheter. I september anordnades även Green Charge Road show där fossilfria fordon visades upp på torget i Skillingaryd.

Under Klimatveckan anordnades en utställning i Miljöhörnan i Vaggeryds som handlade om ekosystemtjänster med fokus på pollinering. Utställningen lånades av Höga kusten Naturum. Under Klimatveckan anordnades också en föreläsning med Martin Emtén som pratade om människans relation till naturen. Även detta uppmärksammades i lokalpressen. Föreläsningen var nästan fullsatt i Fenix aula och finansierades av LONA-medel via arbetet med grönstrukturplanen.

I september föreläste miljöstrategen om kommunens miljöprogram och miljömål för Rotaryföreningen i Skillingaryd.

Ansvar: Kommunstyrelsen

■ *Minska matsvinnet i våra verksamheter*

Barn- och utbildningsförvaltningen har under 2018 mätt matsvinnet vid 5 förskolor och skolor under en vecka. Socialförvaltningen har också påbörjat mätningen av matsvinnet vid Furugården under 2018.

I december 2018 beviljades kommunen bidrag från Klimatklivet (Naturvårdsverket) för att under 5 år arbeta med att minska matsvinnet i förskolor, skolor och äldreboenden. Arbetet kommer att till stor del ske genom den s k Göteborgsmodellen och stor vikt kommer att läggas vid kommunikationsarbetet.

Ansvar: Barn- och utbildningsnämnden och Socialförvaltningen

Årsredovisning och förvaltningsberättelse för
räkenskapsåret 2018, Stiftelsen
Regementsheden Skillingaryd

KS 2019/067

Kommunstyrelsen (KS)

Mötesdatum

2019-04-03

§89

Årsredovisning och förvaltningsberättelse för räkenskapsåret 2018, Stiftelsen Regementsheden Skillingaryd (KS 2019/067)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisningen och förvaltningsberättelse för Stiftelsen Regementsheden Skillingaryd för räkenskapsåret 2018.
- Kommunfullmäktige beslutar att bevilja styrelsen ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2018.

Sammanfattning

Årsredovisning och revisionsberättelse har inkommit för Stiftelsen Regementsheden Skillingaryd för räkenskapsåret 2018.

Revisorerna tillstyrker att förbundets årsredovisning godkänns att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2018.

Yrkanden

Kenneth Åberg (S) och Thomas Axelsson (KD) föreslår att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag.

Propositionsordning

Ordförande frågar om kommunstyrelsen kan bifalla arbetsutskottets förslag och finner det bifallet.

Expedieras till

Stiftelsen Regementsheden Skillingaryd

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen 2019-03-20, § 62
- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-03-05
- Anhållan om ansvarsfrihet
- Årsredovisning för räkenskapsåret 2018, Stiftelsen Regementsheden Skillingaryd

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2019-03-20

§62

**Årsredovisning och förvaltningsberättelse för räkenskapsåret 2018,
Stiftelsen Regementsheden Skillingaryd (KS 2019/067)**

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna årsredovisningen och förvaltningsberättelse för Stiftelsen Regementsheden Skillingaryd för räkenskapsåret 2018.
- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att bevilja styrelsen ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2018.

Sammanfattning

Årsredovisning och revisionsberättelse har inkommit för Stiftelsen Regementsheden Skillingaryd för räkenskapsåret 2018.

Revisorerna tillstyrker att förbundets årsredovisning godkänns att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2018.

Expedieras till

Stiftelsen Regementsheden Skillingaryd

Beslutsunderlag

- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-03-05
- Anhållan om ansvarsfrihet
- Årsredovisning för räkenskapsåret 2018, Stiftelsen Regementsheden Skillingaryd

Kommunledningskontoret

Dnr KS 2019/067

Till Kommunstyrelsen

Årsredovisning och förvaltningsberättelse för räkenskapsåret 2018, Stiftelsen regementsheden

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen och förvaltningsberättelse för Stiftelsen Regementsheden Skillingaryd för räkenskapsåret 2018.
2. Kommunfullmäktige beviljar styrelsen ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2018.

Sammanfattning av ärendet

Årsredovisning och revisionsberättelse har inkommit för Stiftelsen Regementsheden Skillingaryd för räkenskapsåret 2018.

Revisorerna tillstyrker att förbundets årsredovisning godkänns att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2018.

Ärende

1. Bakgrund: Årsredovisning och förvaltningsberättelse för räkenskapsåret 2018, Stiftelsen Regementsheden
2. Ekonomiska konsekvenser: Ekonomin redovisas i balansräkningen
3. Politiska mål kopplade till ärendet: Miliseum bidrar bland annat till det övergripande fullmäktigemålet om att kommunen ska vara en god kulturkommun och ha ett rikt föreningsliv
4. Agenda 2030: Mål fyra syftar bland annat till att främja ett livslångt lärande, vilket stiftelsens verksamheter gör inom sina olika verksamheter och projekt
5. Samråd: Stiftelsen har i sina verksamheter en bred samverkan nationellt, regionalt och lokalt
6. Uppföljning och utvärdering: Revisionen anser att Stiftelsen handlat enligt lagar och riktlinjer och fyllt sitt ansvar
7. Förvaltningens helhetsbedömning: Stiftelsen har en ansenlig bredd i sina verksamheter som involverar människor i alla åldrar och även skolverksamhet, forskning och föreningsliv, ideellt arbete och andra organisationer. Kommunledningskontoret helhetsbedömning är att muséet bidrar med en positiv påverkan inom alla sina verksamhetsområden.
8. Beslutsunderlag: Anhållan om ansvarsfrihet, Årsredovisning och förvaltningsberättelse för räkenskapsåret 2018, Revisionsberättelse upprättad av Deloitte AB

Beslutet ska skickas till

Stiftelsen regementsheden

Handläggare

Torbjörn Åkerblad, kanslichef

Kommunstyrelsen i Vaggeryds Kommun

Anhållan om ansvarsfrihet

Styrelsen för Stiftelsen Regementsheden Skillingaryd (org nr 826001-2508) anhåller härmed om ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2018. Enligt §10 i Stiftelsens stadgar åligger det Kommunfullmäktige i Vaggeryds Kommun att senast fyra månader efter verksamhetsårets utgång, dvs i april månad, bevilja styrelsen ansvarsfrihet.

Skillingaryd som ovan

Bengt Dahlqvist
Ordf

Bifogas:

Årsredovisning för verksamhetsåret 2018, upprättad av styrelsen. Reviderad av såväl auktoriserad revisor som kommunrevisor, båda utsedda av Vaggeryds kommun.

Revisionsberättelse, upprättad av Deloitte AB.

Stiftelsen Regementsheden Skillingaryd
Org nr 826001-2508

Årsredovisning för räkenskapsåret 2018

Styrelsen avger följande årsredovisning.

Innehåll	Sida
- förvaltningsberättelse	2-9
- resultaträkning	10
- balansräkning	11
- noter	12-13
- underskrifter	14

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i kr. Uppgifter inom parentes avser föregående år (2017).

Vid utarbetandet av årsredovisningen har beaktats de rekommendationer som Stiftelsen erhållit från revisorerna om innehåll och utformning.

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Bildande

Stiftelsen bildades den 15 april 1986.

Stiftelsens ändamål enligt dess stadgar är att bedriva museiverksamhet avseende:

- Den försvarshistoriska utvecklingen i Småland
- Artilleriverksamheten vid Jönköpings Slott och fältartilleriet vid Smålands Artilleriregemente.

Stiftelsen ska bedriva museiverksamheten inom Skillingaryds Läger. Museet ska även utgöra truppslagsmuseum för Ingenjörtrupperna.

Styrelse

Ordinarie ledamöter:

Bengt Dahlqvist, ordförande	kommunalt mandat
Jan Gustavsson	kommunalt mandat
Hans-Peter Waldener	styrelsens mandat
Liselotte Munther	styrelsens mandat

Ersättare:

Kaj Nordquist	styrelsens mandat
Sven-Olov Carlsson	kommunalt mandat

Adjungerade ledamöter är för närvarande Sven Engkvist och Göran Svensson. Museets stödförening representeras av Axel Forthmeier. Styrelsens mandatperiod är densamma som för kommunala val.

Till styrelsens förfogande står museichefen Sven Engkvist. Han ingår även i styrelsen för Kamratföreningen Smålandsartillerister. Han representerar Stiftelsen i Jönköpings Läns Museikollegium, i kultursekreterargruppen GGVV samt i nätverket Sveriges Militärhistoriska Arv (SMHA).

Stadgar

Nuvarande stadgar antogs av styrelsen 2010-03-16, efter genomförd permutation.

Syfte och målsättning

Stiftelsen Regementsheden Skillingaryd har till uppgift att bedriva museiverksamhet avseende den försvarshistoriska utvecklingen i Småland, samt artilleriverksamheten vid Jönköpings Slott och fältartilleriet vid Smålands Artilleriregemente. Stiftelsen skall bedriva museiverksamheten inom Skillingaryds Läger och även utgöra truppslagsmuseum för Ingenjörtrupperna. Museiverksamheten bedrivs under namnet Miliseum Skillingaryd. Namn och logotyp beslutades av interimsstyrelsen den 18 september 2009.

De två statliga uppdrag, vilka Stiftelsen erhållit inom ramen för nätverket Sveriges Militärhistoriska Arv (SMHA), är:

- att i ett nationellt perspektiv skildra begreppet Regementsheden och den gamla indelta armén, dess soldater och deras familjer, samt
- att utgöra nationellt museum för Ingenjörtrupperna.

Sammanträden

Styrelsen har haft fem (6) protokollförda sammanträden under 2018: den 30 januari, den 27 februari (årsmöte), den 8 maj, den 4 oktober och den 6 december.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Förtjänstmedalj

Stiftelsens förtjänstmedalj (i valören silver) har under året utdelats vid ett (2) tillfälle till nedanstående:

Erik Broberg, SMHA (2018-02-22)

Ny hemsida

Genom mycket gott samarbete med lokala webdesignern Medialyftet och med generöst bistånd från SMHA, har en ny hemsida – och därmed ett modernt digitalt "ansikte utåt" för Miliseum – skapats. Fr o m sommaren 2018 är sidan www.miliseum.com operativ.

Folke Bernadotteakademin

Under året har genom SMHA samarbetet med Folke Bernadotteakademin fortsatt, innebärande att besökare på Miliseum, via en direktlänk till Folke Bernadotteakademin digitala arkiv i Stockholm, kan forska i de över 2,5 miljoner aktstycken som arkivet för närvarande disponerar.

Sveriges Veteranförbund Fredsbaskrarna.

Samarbetet med Veteranförbundet har fortsatt och utökats, främst genom att förbundet nu har egna lokaler inom Skillingaryds Läger och genom att förbundet påbörjar digitalisering av sina föremålssamlingar. Ett samverkansavtal har 2018-10-04 tecknats med förbundet och en första utbildning i digitalregistrering har genom SMHA försorg hållits med dess lokala funktionärer.

Fortifikationsverket.

Den goda samverkan med Fortifikationsverket har fortsatt och under året har museichefen medverkat i Skötselrådets arbete.

Försäkring.

Samarbetet från 2017 med Söderberg & Partners avseende Stiftelsens försäkringar har under året fortsatt.

Verksamheten under räkenskapsåret

Ekonomi

Under året har Stiftelsens verksamhet finansierats genom statligt verksamhetsstöd från SMHA (verksamhetsbidrag och projektbidrag). Från och med år 2011 medverkar även Vaggeryds kommun i Stiftelsens finansiering. Åren 2011, 2012, 2013 och 2014 tillhandahöll Vaggeryds Kommun 1 mkr varje år för finansiering av verksamhet knuten till Stiftelsen.

Stiftelsens ekonomi handhas av ekonomichefen på Jönköpings Läns Museum. Stiftelsen har bankkonto i Handelsbanken.

Till Stiftelsens förfogande finns även kvarvarande delar (281 tkr) av de från Jönköpings Kommun till Vaggeryds Kommun år 2008 överförda medlen.

Årets ekonomiska redovisning framgår av resultat- och balansräkning.

Personal

Stiftelsen bedriver sin verksamhet med minsta möjliga antal anställda och med största möjliga ideella och arbetsmarknadspolitiska insatser.

Nedanstående personer har, i olika former, varit anställda vid Vaggeryds Kommun och verksamma vid Stiftelsen under året:

Engkvist, Sven: museichef (100%), ansvarig för Stiftelsens museala verksamhet samt personalansvarig.

Arvidsson, Henrik: bibliotekarie (20%), fr.o.m 2016. Fr o m 1 november 2018 endast 10% ; museipedagog (50%) fr o m 1 april.

Ribic, Mersiha: bildregistrator mm (50%), engagerad genom Kulturarvsliftet/Hembygdsrådet/AME.

Kaj Nordquist har, efter sitt inträde i pension, fortsatt sitt värdefulla engagemang på idéell basis.

Publik verksamhet, utställningar mm.

Verksamheten har under året präglats av gängse museiverksamhet och digitalisering av de förrådsställda samlingarna, av biblioteket och av bildarkivet.

Sven Engkvists engagemang som militärhistorisk konsult i samband med de arkeologiska undersökningarna av Jönköpings Slotts östra befästningsverk och uppföljningen av desamma har fortsatt.

Den 22 april deltog Miliseum i kommunens "konstrunda".

Den 25 april avhölls kommunens "Kulturting" på Miliseum.

V. 22 medverkade Miliseum i kommunens Krisberedskapsvecka.

Den 14 september genomfördes Miliseums 5-årsjubileum (2013-2018), med medverkan av bl a Smålands Husarer.

1 nov - 31 dec visades den egenproducerade utställningen "Svenskar i Första världskriget", med anledning av att det är 100 år sedan kriget avslutades (11 nov).

Den 10 november medverkade Miliseum i Arkivförbundets årliga "Arkivens Dag".

Skolklassvisningar är 14 st (35). Minskningen beror på att vi tidigare år inom ramen för Tidsbrons samarbete med ReMida tillsammans kunnat bidra till klassernas resa till Skillingaryd genom utnyttjande av "Skapande skola-medel". Gruppguidningar i övrigt är 33 st (34) och slutligen har vid 3 st (3) tillfällen föredragningar hållits av Miliseums personal på andra platser.

Vi noterar en markant ökning av de digitala kontakterna med våra besökare/brukare. Detta såväl vad avser rena faktaförfrågningar, som följande av våra Facebookinlägg, besök på vår hemsida mm.

Besökare och brukare.

För extra tydlighets skull väljer vi fr o m 2018 års redovisning att skilja mellan anläggningsbesökare (vilka fysiskt besökt våra utställningar) och verksamhetsbesökare (vilka tagit del av vårt övriga utbud).

Anläggningsbesökare

Totalt har 3165 st (4849) personer besökt Miliseums utställningar under året. Av dessa är 1929 betalande i någon form, övriga 1236 är barn och fribiljetter. Vi saknar fortfarande huvuddelen av de tyska besökarna, med stor sannolikhet som en följd av att Hapimag olyckligtvis ej längre används som semesterby.

Biblioteket och forskarplatserna (FBA och Soldatreg.) har nyttjats av 26 (28) personer.

Summa: 3191 st

Verksamhetsbesökare

Soldattorpet Lillemo har besökts av 1233 (298) personer.

Geocachepunkt "Lillemo" och "Miliseum" (med information om torpet och Miliseum): sammanlagt 24 st (50).

Nya hemsidan www.miliseum.com (Besöksstatistik finns endast fr o m december): 175 st

Miliseums Facebooksida har vid årsskiftet 1737 (1378) följare (mer om Facebook på följande sida).

Summa: 3169 st

Summa summarum: 6360 st (10585).

Kommentar: Den prognos inför 2018, som upprättades i samband med 2017 års årsredovisning, visade sig stämma relativt väl. De dryga 3000 verksamhetsbesökare och kanske 700 anläggningsbesökare (främst barn och unga), som vårt projekt Tidsbron tidigare årligen genererat, bortföll. Sveriges Militärhistoriska Dagar kunde av brist på stöd inte genomföras. Därmed uteblev ytterligare kanske 1500 verksamhetsbesökare. Vad som inte kunde förutses, var den extremt varma sommaren, som drabbade verksamheten mitt i

högsäsong, vilket gjorde att anläggningsbesökarna under de kritiska månaderna juni-augusti minskade med närmare hälften, jämfört med tidigare år. Detta sammantaget gör 2018 till verksamhetens hittills klart sämsta år, sett till antal besökare.

Facebook

Under året har arbetet med Miliseums facebookside ytterligare intensifierats och vid årsskiftet har sidan hela 1739 (1378) ständiga följare. Det är personer som får intressant information från Miliseum varje gång som vi publicerar något, vilket sker minst 3 ggr/vecka (dvs c:a 150 ggr/år). Vi har därför valt att ta upp dessa som "verksamhetsbesökare". Fortlöpande uppdateringar med Veckans föremål, bok och bild, samt notiser om verksamheten, röner mycket stor uppmärksamhet och leder till omfattande interaktion. C:a 40 000 unika besökare har gjort c:a 250 000 unika besök på sidan.

Stödförening

Skillingaryds Militärhistoriska Förening arrangerade traditionsenligt två så kallade "lägerkvällar" under året.

Föremålsbestånd och föremålshantering

Stiftelsens föremålsbestånd har även detta år något ökats. Inga skador och ingen vandalisering har noterats på den förrådsställda materielen. Fordonen har med jämna mellanrum startats och körts, för att hålla dem i skick.

PRIMUS-registreringen har fortsatt i begränsad omfattning. C:a 12100 föremål fanns vid årsskiftet registrerade i PRIMUS. Av dessa är c:a 11600 (11400) även fotograferade. Föremålen kan beskådas digitalt på www.digitalmuseum.se.

Miliseums i många fall anmärkningsvärda och till del unika samlingar av föremål, böcker och bilder, nu digitalt registrerade, publikt tillgängliga genom tjänsten Digitalt Museum och kopplade till riksantikvarieämbetets "Kringla", har uppmärksammats av Europeana och gjort Miliseum näbart och känt ute i Europa.

Under året har initierats en genomgång och i förekommande fall konservatorsinsatser på Miliseums konstsamling. I första hand är det de tre 1600-talsmålningarna som rengjorts och fått en behövlig ansiktslyftning. Arbetet har utförts i konservatorsateljén på Jönköpings Läns Museum och finansieringen har tagits ur Stiftelsens egna, för detta ändamål, fonderade medel.

Biblioteket

Registreringsarbetet med biblioteket har fortsatt som tidigare år. Registrering och sortering sker i katalogsystemet Dewey. I dagsläget finns 11250 bok- och mediatitlar (10496) registrerade. Böckerna är, förutom på Miliseum, även sökbara i Vaggeryds Kommuns biblioteks databas KOHA. Biblioteket har under året vid ett antal tillfällen utnyttjats av skolungdomar från kommunens skolor inom ramen för deras projekt- och examensarbeten.

Fotoarkivet

Även fotoarkivet digitaliseras fortlöpande. I skrivande stund finns 11500 (8836) fotografier scannade och registrerade i PRIMUS. Huvuddelen av bilderna har militärt ursprung och många är av stort lokalthistoriskt värde. Totalt torde fotoarkivet, när det väl blir färdigt en dag, uppgå till kanske 40.000 bilder.

Tack!

Följande aktörer har under verksamhetsåret 2018 gjort sig förtjänta av ett särskilt tack för synnerligen värdefullt bistånd och givande samarbete (utan inbördes ordning):

Sveriges Militärhistoriska Arv

Vaggeryds Kommun

Riksförbundet Sveriges Militärkulturhistoriska Föreningar

Stiftelsen Fortifikationsgeneralens enskilda medelskassor, Stockholm

Stiftelsen Fortifikationsklubbens museifond, Stockholm.

Stiftelsen Jönköpings Läns Museum, Jönköping

Göta Ingenjörregemente, Ing 2, Eksjö

Folke Bernadotteakademin, Stockholm

Sveriges Veteranförbund Fredsbaskrarna, Örebro

Idéellt arbete

Det idéella engagemanget i Stiftelsens verksamhet ligger i stort sett konstant, jämfört med föregående år. Stiftelsen tackar främst Kaj Nordquist, Sven-Olov Carlsson, Ola Hugosson, Anders Palm, Johan Erlandsson och Jörgen Åberg. Summa c:a 2000 (2000) idéella timmar har genomförts under året.

Gåvor

Följande personer har under året överlämnat gåvor till Stiftelsen och dess museiverksamhet Miliseum. Stiftelsen framför sitt varma tack härför till:

Mattias Bokinge, Skillingaryd (Tilläggsstecken eldledare)

Susanne Samuelsson, Skillingaryd (Arméns hudsalva)

Kaj Nordquist, Bruzaholm (Militärhistorisk litteratur)

Johan Eklöf, Eksjö (Carl Eklöfs uniformer)

Lars Andersson, Eksjö (Kungafondscigaretter mm)

Per Larsson, Södertälje (Div militär litteratur)

Ola Korsfeldt, Korsberga (Div militär litteratur, tavla mm)

Torsten Gerhardsson, Stockholm (Laddningshylsa m/34)

Per-Allan Johansson, Jönköping (Div militära reglementen)

Prognoser för den närmaste framtiden.

Miliseum är en stor resurs för skolans samtliga nivåer. Vi kommer följdriktigt att fortsätta vårt arbete för att öka antalet skolklassbesök, främst lokala. Vårt omfattande digitala arbete och tillgängliggörande av våra samlingar kommer att fortsättas så långt möjligt är.

Personalfrågan kräver en långsiktig lösning. I dagsläget går verksamheten runt på 1,6 tjänster, vilket är otillräckligt och leder till ständig varannanveckas helgtjänstgöring för personalen, samt att befintlig kompetens inte kan utnyttjas optimalt. Dessutom saknas uthållighet – varje sjukdomsbortfall e.dyl påverkar omedelbart öppethållandet.

Resultaträkning (kr)	Not	2018	2017
Intäkter			
Bidrag från SMHA	2	1 247 538	1 090 524
Bidrag från Arvsfonden		0	882 773
Övriga intäkter		<u>125 424</u>	<u>153 203</u>
Summa intäkter		1 372 962	2 126 500
Kostnader			
Handelsvaror		0	17 152
Övriga kostnader	3	<u>1 412 402</u>	<u>2 008 780</u>
Summa kostnader		1 412 402	2 025 932
Rörelseresultat		-39 440	100 568
Finansiella poster		0	0
Årets resultat		-39 440	100 568

Balansräkning (kr)	Not	2018-12-31	2017-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier		22 117	29 517
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav		<u>0</u>	<u>0</u>
Summa anläggningstillgångar		22 117	29 517
Omsättningstillgångar			
Kassa och bank		2 567 899	2 829 036
Kundfordringar		0	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		<u>6 181</u>	<u>4 000</u>
Summa omsättningstillgångar		<u>2 574 080</u>	<u>2 833 036</u>
Summa tillgångar		<u>2 596 197</u>	<u>2 862 553</u>
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Stiftelsekapital	4	2 152 842	2 192 283
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		0	100 939
Övriga kortfristiga skulder		197 190	208 703
Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter		<u>246 165</u>	<u>360 628</u>
Summa kortfristiga skulder		443 355	670 270
Summa eget kapital och skulder		2 596 197	2 862 553
Ställda panter		inga	inga
Ansvarsförbindelser		inga	inga

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagens bestämmelser och bokföringsnämndens allmänna råd.

Värderingsprinciper mm

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Not 1

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2018		2017	
	Antal på balansdagen	Varav män	Antal på balansdagen	Varav män
Styrelseledamöter	4	75%	4	50%
Museichef	1	100%	1	100%

Not 2

Bidrag från SMHA

Stiftelsen uppbär fr.o.m 2008 ekonomiskt stöd från Statens Försvarshistoriska Museer (SFHM), administrerat av Sveriges Militärhistoriska Arv (SMHA). Stödet är en följd av de båda statliga uppdrag som Stiftelsen erhöll i samband med dess permutation och omlokalisering till Vaggeryds kommun. Stödet avser huvudsakligen driftkostnader, men det finns även möjlighet att erhålla stöd för olika projekt inom museets verksamhetsområde. Årets intäkter består av bidrag enligt ovan.

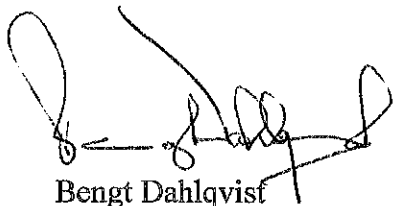
Not 3

Kostnader	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Kostnader Torpet	23 530	12 803
Fordon	39 057	24 829
Verksamhetskostnader	85 721	26 537
Driftskostnader	149 318	130 906
Externa tjänster	49 491	89 331
Hyra	657 482	469 568
Utställningsproduktion	16 618	15 928
Tidsbron	0	882 779
Marknadsföring	0	22 581
Sveriges militärhistoriska helg	0	195 580
Övriga projektkostnader	383 785	131 788
Försäljning	0	17 152
Avskrivningar	<u>7 400</u>	<u>6 150</u>
	1 412 402	2 025 932

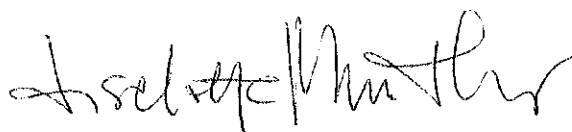
Not 4

Stiftelsekapital	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Ingående stiftelsekapital	2 192 282	2 091 714
Årets resultat	<u>-39 440</u>	<u>100 568</u>
Utgående stiftelsekapital	2 152 842	2 192 282

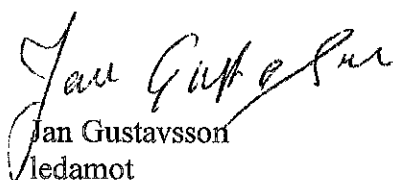
Skillingaryd 2019-02-14

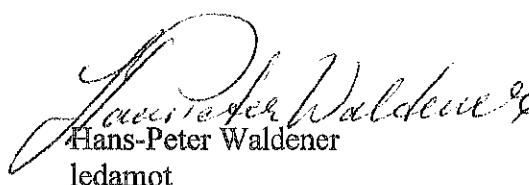
Bengt Dahlqvist
ordförande

Liselotte Munther
v. ordf.

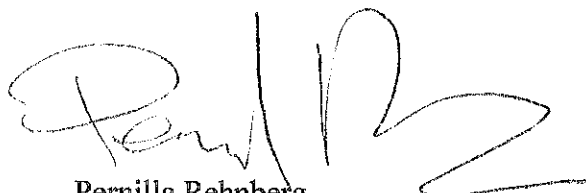

Jan Gustavsson
ledamot

Hans-Peter Waldener
ledamot

Vår revisionsberättelse har avgivits 2019-02-20

Pernilla Rehnberg
Auktoriserad revisor

Bo Holst
Kommunrevisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till styrelsen i Stiftelsen Regementsheden Skillingaryd
organisationsnummer 826001-2508

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Regementsheden Skillingaryd för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att

upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande

transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stiftelsen Regementsheden Skillingaryd för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31.

Enligt min uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

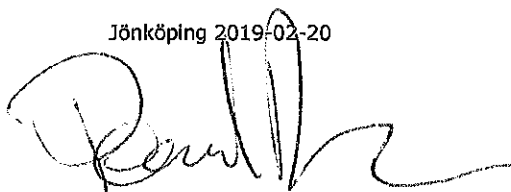
Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande.

Jönköping 2019-02-20

Pernilla Rehnberg
Auktoriserad revisor

14

Taxor för rengöring/sotning och
brandskyddskontroll

KS 2019/049

Kommunstyrelsen (KS)

Mötesdatum

2019-04-03

§90

Taxor för rengöring/sotning och brandskyddskontroll (KS 2019/049)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

- att taxor för rengöring/sotning och brandskyddskontroll för Vaggeryds kommun antas att gälla fr o m 1 juni 2019 samt att därmed tidigare taxor upphör att gälla från samma datum.
- att taxor indexjusteras årligen 1 januari i enlighet med sotningsindex fastställt av Sveriges kommuner och Landsting.

Sammanfattning

Kommunen ansvarar enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor för rengöring/sotning och brandskyddskontroll i kommunen. I Vaggeryds kommun är verksamheten utlagd på entreprenad. Kommunen fastställer taxor för verksamheten. Upphandling av verksamheten har genomförts under 2018 och ny taxekonstruktion har tagits fram.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen 2019-03-20, § 63
- Räddningstjänstens tjänsteskrivelse 2019-02-10
- Taxa rengöring 20190601 Vaggeryd
- Taxa brandskyddskontroll 20190601 Vaggeryd

§63

Taxor för rengöring/sotning och brandskyddskontroll (KS 2019/049)

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

- att taxor för rengöring/sotning och brandskyddskontroll för Vaggeryds kommun antas att gälla fr o m 1 juni 2019 samt att därmed tidigare taxor upphör att gälla från samma datum.
- att taxor indexjusteras årligen 1 januari i enlighet med sotningsindex fastställt av Sveriges kommuner och Landsting.

Sammanfattning

Kommunen ansvarar enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor för rengöring/sotning och brandskyddskontroll i kommunen. I Vaggeryds kommun är verksamheten utlagd på entreprenad. Kommunen fastställer taxor för verksamheten. Upphandling av verksamheten har genomförts under 2018 och ny taxekonstruktion har tagits fram.

Beslutsunderlag

- Räddningstjänstens tjänsteskrivelse 2019-02-10
- Taxa rengöring 20190601 Vaggeryd
- Taxa brandskyddskontroll 20190601 Vaggeryd

Räddningstjänsten

Dnr KS 2019/049

Till kommunstyrelsen

Taxor för rengöring/sotning och brandskyddskontroll

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige

- att taxor för rengöring/sotning och brandskyddskontroll för Vaggeryds kommun antas att gälla fr o m 1 juni 2019 samt att därmed tidigare taxor upphör att gälla från samma datum.
- att taxor indexjusteras årligen 1 januari i enlighet med sotningsindex fastställt av Sveriges kommuner och Landsting.

Sammanfattning av ärendet

Kommunen ansvarar enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor för rengöring/sotning och brandskyddskontroll i kommunen. I Vaggeryds kommun är verksamheten utlagd på entreprenad. Kommunen fastställer taxor för verksamheten. Upphandling av verksamheten har genomförts under 2018 och ny taxekonstruktion har tagits fram.

Ärende

Enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor har kommunen att ansvara för att rengöring/sotning och brandskyddskontroll av fasta förbränningsanordningar (eldstäder och rökkanaler) och imkanaler i restauranger, storkök och därmed jämförbara utrymmen utförs. Rengöring/sotning och brandskyddskontroll ska utföras enligt frister som fastställs av kommunen. Kommunen har också att besluta om taxor för rengöring/sotning och brandskyddskontroll.

Kommunen kan utföra verksamheten i egen regi eller genom entreprenör. Utförandet av rengöring/sotning och brandskyddskontroll kan ske av en entreprenör för varje del eller av en för både rengöring (sotning) och brandskyddskontroll.

Avtal med nuvarande entreprenörer har gällt sedan 2014-01-01 och nuvarande taxor är fastställda att gälla till dess nytt avtal om rengöring/sotning samt brandskyddskontroll träder i kraft.

Habo, Mullsjö, Vaggeryd, Eksjö, Aneby, Sävsjö och Jönköpings kommuner har gemensamt genomfört upphandling samordnad av upphandlingsenheten i Jönköpings kommun.

En arbetsgrupp bestående av representanter för dessa kommuner har tillsammans med upphandlare från Jönköpings och Vaggeryds kommun utvärderat inkomna anbud. Respektive kommun fattar beslut om entreprenör.

Inkomna anbud har utvärderats utifrån uppställda krav vad avser bland annat kompetens, ekonomiska förutsättningar och förmåga och erfarenheter. Utvärderingen är vidare gjord utifrån lägsta pris för respektive kommun.

I samband med upphandlingen har taxor för rengöring/sotning och brandskyddskontroll

moderniserats. Kommunen ska fastställa dessa taxor. Taxorna indexjusteras årligen 1 januari i enlighet med sotningsindex som fastställs av Sveriges Kommuner och Landsting.

Kommunen har även om verksamheten är utlagd på entreprenad ansvar för att verksamheten utförs i enlighet med gällande lagstiftning. För att på ett bättre sätt i framtiden fullgöra kommunens åligganden enligt lagstiftningen avser kommunerna att gemensamt anställa en samordnare. Detta samordningsuppdrag finansieras till större delen genom att det i taxorna ingår en ersättning som entreprenören skall ersätta kommunerna med.

Handläggare

Fredrik Björnberg
Räddningschef

Taxa för rengöring/sotning 2019 inom Vaggeryds kommun

Taxan gäller från 20190601

För utförande av rengöring enligt 3 kap 4 § Lag (SFS 2003:778)
om skydd mot olyckor samt tillhörande föreskrifter utgår ersättning enligt denna taxa.

1.	Regelbunden rengöring av objekt i småhus	exkl moms	inkl moms
1.1	Grundavgift		
1.1.1	För inställelse för rengöring utgår avgift med..... <i>Inrymmer fastigheten komplementbyggnader, vilkas avstånd till småhuset inte överstiger 200 m, så anses rengöringsobjekten i dessa tillhöra småhuset.</i>	151 kr	188 kr
1.2	Rengöringsavgift För rengöring av objekt med tillhörande rökkanal/kanaler i småhus utgår avgift enligt nedan. I avgiften ingår omhändertagande av de produkter (sot från konvektionsdelarna och rökkanalen) som genereras vid rengöringen. <i>Detta gäller ej för restprodukter (aska) som uppstår vid förbränning av bränsle i eldstaden.</i>	<u>Objektpris</u>	
1.2.1	Första objektet i varje byggnad	151 kr	188 kr
1.2.2	Varje tillkommande objekt utöver första objektet	75 kr	94 kr
1.3	Rengöring av objekt i lägenheter i flerbostadshus. I de fall rengöringen budas och debiteras mot varje enskild bostadslägenhet gäller avgift enligt 1,1 och 1.2. Utförs brandskyddskontrollen i flera lägenheter samordnat av en beställare gäller avgift enligt punkt 1.1 och 3.1		
1.4	Avvikelser Om det vid utförandet av rengöring enligt ovan föreligger omständigheter eller sådana avvikelser som medför att tidsåtgången för rengöring avsevärt förlängs, uttas ersättning för rengöring i stället i form av grundavgift enligt 1.1 samt timmersättning enligt 3.1 <i>Om avvikelse enligt ovan uppstår ska ägaren till rengöringsobjektet informeras skriftligt om detta, samt om vilka åtgärder som kan/bör vidtas för att underlätta arbetet.</i>		
2.	Rengöring av övriga objekt		
2.1	För rengöring i byggnader som ej är småhus och/eller där värmepannans effekt överstiger 60 KW samt för rengöring av imkanaler i storkök, utgår ersättning enligt nedan		
2.2	Timersättning utgår med belopp enligt punkt 3.1.		
2.3	För inställelse för rengöring enligt punkt 2. uttas en avgift per man. <i>Avgift för flera utförare får endast uttas om förutsättningarna är sådana att rengöringsobjektet kräver detta.</i>	162 kr	203 kr
3.	Timersättning		
3.1	Timersättning utgår med <i>För arbete under ordinarie arbetstid räknas påbörjad kvartstimma som hel kvartstimma. För arbete på utanför ordinarie arbetstid räknas påbörjad halvtimma som hel halvtimma. Taxor för 1 beräknas på 93% av timersättning 3.</i>	405 kr	506 kr

4.0 Övriga bestämmelser

4.1 Extra inställelse

4.1.1

I de fall aviserad rengöring inte kan utföras på grund av att avbokning ej skett och tillträde inte är möjlig, utgår ersättning med grundavgift enligt 1. För den rengöring som sedan genomförs vid annat tillfälle debiteras enligt nedan:

I de fall ombokning sker till tid då arbete pågår i området, utgår ersättning enligt 1. Om ombokning sker till tid då arbete inte pågår i området, utgår ersättning enligt 2.2 och 2.3.

4.2 Arbete utom ordinarie arbetstid.

För rengöring utom ordinarie arbetstid, orsakat av att objektet inte är tillgängligt under ordinarie arbetstid, utgår ersättning med pris som anges i 3.1 samt tillägg för ökad lönekostnad motsvarande högst centralt kollektivavtal.

För rengöring utom ordinarie arbetstid för objekt under 1.2 och 1.3 utgår ersättning med grundavgift och 150 % av objektspris.

4.3 Speciell teknisk utrustning och förbrukningsmaterial

I angivna priser ingår kostnaden för konventionell teknisk utrustning. För användning av speciell teknisk utrustning exempelvis tvättaggregat samt kemikalier och annat förbrukningsmaterial utgår tilläggsersättning enligt överenskommelse.

Stoftsug anses vara konventionell utrustning.

4.4 Beställt arbete

För annat av kunden beställt arbete inom ramen för den föreskrivna rengöringen enl LSO uttas ersättning per man och timma enligt pkt 2.

4.5 Indexering av taxan

Ersättning för rengöring enligt denna taxa revideras årligen med de av centrala parterna Sveriges kommuner och landsting och Skorstensfejarmästarnas riksförbund publicerat sotningsindex. Justering genomförs per den 1 januari respektive år enligt föregående års indextal.

Taxa för brandskyddskontroll 2019 inom Vaggeryds kommun

Taxan gäller från 20190601

För utförande av brandskyddskontroll enligt 3 kap 4 § Lag (SFS 2003:778)
om skydd mot olyckor samt tillhörande föreskrifter utgår ersättning enligt denna taxa.

1.	Regelbunden kontroll av objekt i småhus	exkl moms	inkl moms
1.1	Grundavgift		
1.1.1	För inställelse för brandskyddskontroll utgår avgift med..... <i>Inrymmer fastigheten komplementbyggnader, vilkas avstånd till småhuset inte överstiger 200 m, så anses kontrollobjektet i dessa tillhöra småhuset.</i>	255 kr	318 kr
1.2	Kontrollavgift	<u>Objektpris</u>	
1.2.1	För brandskyddskontroll av objekt med tillhörande rök- förbindelsekanal eller bikanal i småhus utgår avgift enligt nedan		
1.2.2	Första objektet i varje byggnad.	255 kr	318 kr
1.2.3	Varje tillkommande objekt utöver första objektet.	127 kr	159 kr
1.2.4	Vid utökad kontroll genom temperturmätning eller läckagemätning debiteras timkostnad även för mertiden enligt punkt 3.1.		
1.3	Kontroll av lägenheter i flerbostadshus. I de fall brandskyddskontroll budas och debiteras mot varje enskild bostadslägenhet gäller avgift enligt 1.1 och 1.2. Utförs brandskyddskontrollen i flera lägenheter samordnat av en beställare gäller avgift enligt punkt 1.1 och 3.1		
2.	Kontroll i övriga objekt och kontroll i särskilt fall		
2.1	För brandskyddskontroll i byggnader som ej är småhus och/eller där värmepannans effekt överstiger 60 KW samt imkanaler i storkök, utgår ersättning enligt nedan. Detsamma gäller när kontroll utförs i annat fall efter särskilt beslut av kommunen, samt för av kund beställd kontroll med anledning av att man önska ta avställd eldstad i bruk.		
2.2	Timersättning utgår med belopp enligt punkt 3.1.		
2.3	För inställelse för brandskyddskontroll enligt punkt 2. uttas en avgift per man. <i>Avgift för flera utförare får endast uttas om förutsättningarna är sådana att kontrollobjektet kräver detta.</i>	255 kr	318 kr
3.	Timersättning		
3.1	Timersättning utgår med <i>För arbete under ordinarie arbetstid räknas påbörjad kvartstimma som hel kvartstimma. För övertidsarbete räknas påbörjad halvtimma som hel halvtimma.</i>	509 kr	636 kr

4.0 Övriga bestämmelser

4.1 Extra inställelse

4.1.1 I de fall aviserad kontroll inte kan utföras på grund av att avbokning ej skett och tillträde inte är möjlig, utgår ersättning med grundavgift enligt 1. För den kontroll som sedan genomförs vid annat tillfälle debiteras enligt nedan:

I de fall ombokning sker till tid då arbete pågår i området, utgår ersättning enligt 1. Om ombokning sker till tid då arbete inte pågår i området, som anges i 2.2 och 2.3. *Ersättning enligt 2.2 gäller för tid på plats.*

4.1.2 Separat utförd efterkontroll av förelagt åtgärd debiteras med timkostnad enligt 2.2.

4.2 Arbete utom ordinarie arbetstid.

För kontroll utom ordinarie arbetstid, orsakat av att objektet inte är tillgängligt under ordinarie arbetstid, utgår ersättning med pris som anges i 3.1 samt tillägg motsvarande den ökade lönekostnaden motsvarande högst centralt kollektivavtal. För kontroll utom ordinarie arbetstid för objekt under 1.2 och 1.3 utgår ersättning med grundavgift och 150 % av objektspris.

4.3 Speciell teknisk utrustning och förbrukningsmaterial

I angivna priser ingår kostnaden för teknisk utrustning och förbrukningsmaterial samt för protokollering av brandskyddskontrollen.

4.4 Indexering av taxan

Ersättning för brandskyddskontroll enligt denna taxa revideras årligen med de av centrala parterna Sveriges kommuner och landsting och Skorstensfejarmästarnas riksförbund publicerat sotningsindex. Justering genomförs per den 1 januari respektive år enligt föregående års indextal.

15

Beslut om antagande, Vindbruksplan
Vaggeryds kommun

KS 2017/164

Kommunstyrelsen (KS)

Mötesdatum

2019-04-03

§83

Beslut om antagande, Vindbruksplan Vaggeryds kommun (KS 2017/164)

Beslut

Kommunstyrelsen antar Särskilt utlåtande som sin egen.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att anta vindbruksplanen med följande ändringar:

Skrivningen i vindbruksplanen om 40 dB(A) ska ersättas med 35 dB(A).

En översyn av samtliga i vindbruksplanen tagna ställningstaganden, i syfte att ytterligare förtydliga att vindbruksplanen är en översiktlig och schematisk känslighetsanalys som inte kan ersätta en mer detaljerad lämplighetsanalys i det enskilda vindkraftsärendet.

Vindbruksplanens ställningstaganden bör således inte formuleras med ska / ska inte utan snarare bör /bör inte.

Samt ytterligare redaktionella ändringar såsom exempelvis:

- uppdatering av inledande text över ärendets gång,
- uppdatering av kartbilden sida 14,
- ev. uppdatering av vindkraftsstatistik,
- ev. uppdatering av tabell över vattenförekomster sida 51,
- kompletterande information över brunnsområden i berört/da områdesbeskrivning/ar
- texten "är värda att bevara" på sida 49 byts ut mot "har ett högt bevarandevärde".

Reservationer

Femklövern reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut och meddelar att de avser att före justeringen lämna en skriftlig reservation.

Sammanfattning

Vindbruksplanen har ställts ut för samråd under tiden 3 juli 2017 t.o.m.

6 september 2017. Under samrådstiden har det getts tillfälle för myndigheter, kommuner, privatpersoner, företag, föreningar och politiska partier att skriftligen lämna synpunkter. Inkomna synpunkter under samrådet har redovisats och bemötts i en samrådsredogörelse.

Vindbruksplanen har sedan samrådet justerats, kompletterats och ställts ut under tiden 19 mars 2018 t.o.m. 14 maj 2018. Även under utställningstiden har berörda myndigheter och

Kommunstyrelsen (KS)

Mötesdatum

2019-04-03

allmänheten haft möjlighet att lämna synpunkter.

På uppdrag av kommunstyrelsens arbetsutskott, 2018-06-13, § 166 återremitterades därför ärendet till kommunledningskontoret för att på nytt belysa och redovisa vilka konsekvenser respektive buffringsavstånd för 700 meter, 1 000 meter respektive 1 500 meter har.

Kommunstyrelsen beslutande 2018-10-03 §214 att

- Skrivningen i vindbruksplanen om 35 dB(A) ersätts åter med 40 dB(A).
- Kommunstyrelsen beslutar att efter justering av text och kartmaterial i enlighet med kommunens särskilda utlåtande i kombination med de justeringar som scenario 1b innebär ställa ut vindbruksplanen på nytt enligt scenario 1b.

Vindbruksplanen ställdes ut för om granskning under perioden 2018-11-19 t.o.m. 2019-01-21. Inkomna synpunkter redovisas och bemöts i Granskningsyttrande efter förnyad utställning av Vaggeryds kommuns Vindbruksplan.

Konsult Eva Djupfors närvarar via telefon och går igenom granskningsutlåtandet. Kommunstyrelsens ledamöter ges möjlighet att ställa frågor.

Yrkanden

Kenth Williamsson (S) meddelar att hans tidigare förslag i kommunstyrelsens arbetsutskott står kvar att skrivningen i vindbruksplanen ska vara 35 dB(A).

Ordförande Gert Jonsson (M), Ulf Abrahamsson (C) och Jörgen Johansson (C) föreslår att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag.

Kenth Williamsson (S) begär ajournering för diskussion i partigrupperna.

Sammanträdet ajourneras kl. 13:55-14:05

Sammanträdet återupptas.

Kenneth Åberg (S) föreslår att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag med ändringen att skrivningen i vindbruksplanen ska vara 35 dB(A) istället för 40 dB(A).

Jan-Olof Svedberg (SD) föreslår bifall till Kenneth Åbergs förslag.

Kommunstyrelsen (KS)

Mötesdatum

2019-04-03

Propositionsordning

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut, arbetsutskottets förslag och Kenneth Åbergs förslag, och ställer förslagen mot varandra och finner att arbetsutskottets förslag antas.

Votering

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för bifall till arbetsutskottets förslag

Nej-röst för bifall till Kenneth Åbergs förslag

Omröstningsresultat enligt bilaga till protokollet, omröstning 1.

Kommunstyrelsen beslutar, med 7 Nej-röster mot 6 Ja-röster, att bifalla Kenneth Åbergs förslag.

Expedieras till

Kommunledningskontoret

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen 2019-03-20, § 51
- Socialdemokraternas reservation till KSAU 2019-03-20 § 51
- 20190327 Särskilt utlåtande efter förnyad utställning av Vaggeryds vindbruksplan
- 2019-04-03 Antagandehandling MKB Vaggeryds vindbruksplan
- Antagandehandling Vaggeryds Vindbruksplan
- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-03-06

Kommunstyrelsen (KS)

Mötesdatum
2019-04-03

Voteringslista: §83

Ärende: Beslut om antagande, Vindbruksplan Vaggeryds kommun, KS 2017/164

Voteringslist(or)

Omröstning 1

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Gert Jonsson (M), ordförande	X		
Thomas Axelsson (KD), ledamot	X		
Magnus Thelin (L), ledamot		X	
Allan Ragnarsson (M), ledamot	X		
Jörgen Johansson (C), ledamot	X		
Kristin Stark (MP), ledamot	X		
Kenneth Åberg (S), ledamot		X	
Anna Karin Slunge (S), ledamot		X	
Jan-Erik Aronsson (SD), ledamot		X	
Jan-Olof Svedberg (SD), ledamot		X	
Nexhat Shabani (S), ersättare		X	
Kenth Williamsson (S), 2:e vice ordförande		X	
Ulf Abrahamsson (C), vice ordförande	X		
Resultat	6	7	0

Reservation från moderaterna, centern, kristdemokraterna och miljöpartiet i ärendet om antagande av Vindbruksplan för Vaggeryds Kommun. 2019-04-08

Ovanstående partier reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut och till förmån för förslaget från Ksau i antagande av Vindbruksplan för Vaggeryds Kommun.

Motivet är bl.a. följande.

Uppdraget att upprätta en Vindbruksplan är från antagande av ÖP 2012 och som vann laga kraft 2014-04-28.

Syftet med Vindbruksplanen är underlätta handläggningen av förekommande ärenden i vindkraftsetableringar med en översiktlig och schematisk känslighetsanalys och skall utgöra ett tematiskt tillägg till nuvarande översiktsplan.

I uppdraget att fram vindbruksplan så ingår riktlinjer beslutade av Kommunfullmäktige för vindkraft som ska gälla i Vaggeryds Kommun.

I riktlinjerna kan man utläsa följande:

RIKTLINJER

Vindkraft

Dessa riktlinjer skall gälla för vindkraft i Vaggeryds kommun.

- Vindkraftverk skall placeras så att de inte medför en negativ påverkan på areella näringar, natur-, kultur- eller friluftsområden eller andra allmänna intressen. Hänsyn skall tas till lokala och regionala värden, till exempel det stora vild marksliknande området mellan Bondstorp och Nyholm.
- Vid byggnation av fler än ett verk bör de placeras i grupper där verken är av samma storlek och utseende.
- Reklam, text eller logotyper får inte förekomma på tornet eller vingarna.
- Vindkraftverk skall inte lokaliseras närmare tätort (eller sammanhållen bebyggelse) än 1000 meter. Detta för att ge byar och tätorter utvecklingsmöjligheter.
- Vid byggnation av vindkraftverk skall dialog ske tidigt med berörda av exploateringen. Alla markägare inom 500 meter från tänkt lokalisering skall beredas tillfälle att yttra sig och husägare och boende inom 1000 meter skall beredas tillfälle att yttra sig.
- Tillståndsgivningen skall vara restriktiv i områden där det finns efterfrågan på mark för bebyggelse för att slå vakt om landsbygdens möjligheter att utvecklas. Däremot kan mindre så kallade gårdsverk placeras bostadsnära inom den egna tomten för fastighetsägarens egna energibehov förutsatt att gårds- miljön inte bedöms vara del i en kulturmiljö eller att verket på annat sätt stör en viktig landskapsbild.
- När det gäller störningar från vindkraftverken får buller från vindkraftverk vid bebyggelse inte överstiga 40dBA vid fasad utomhus. Skuggeffekten från vindkraftverken får högst vara 8 timmar per kalenderår.
- Vindkraft skall inte placeras så att verken skadar riksintressen. Vindkraftverk skall inte heller påverka viktiga landskapsbilder negativt till exempel särskilt känsliga områden med skydd för landskapsbilden eller kulturmiljöer.

- Att ett område är riksintresse för vindbruk är vägledande vid prövning av mark- och vattenanvändning. Det är alltså först i tillståndsprövningen i det enskilda fallet som riksintresset får en betydelse. Då bedöms riksintresse för vindbruk mot andra befintliga riksintressen, exempelvis naturvård, kulturminnesvård, försvarsmaktens intressen.
- Ansökningar skickas på remiss till försvarsmakten.
- Kommunen ska verka för och ställa som krav att vindkraftsexploatören upplåter del av vindkraftsparken för privatpersoner att köpa andelar i.
- Kommunen skall även verka för att vindkraften bidrar till en utveckling av bygden runt om t.ex. genom bygdepeng eller investeringar i infrastruktur eller föreningsliv.
- Kommunen skall låta upprätta en Vindbruksplan.

En parlamentarisk grupp har sedan 2016 arbetat med Vindbruksplanen under ca 2 år. I vindbruksgruppen har det rått en politisk samsyn förutom SD.

Vindbruksplanen är nu efter sista korrigeringar i ksau nu utarbetad som översiktlig och schematisk känslighetsanalys där utpekade områden beskrivs som möjliga till vindbruk med hänsyn tagna till riktlinjerna.

Vindbruksplanen ersätter inte mera detaljerad lämplighetsanalys som behövs göras i det enskilda ansökningsärendet.

Kommunstyrelsens förslag till beslut som det nu föreligger KF är dock djupt missvisande då inte beslutstext på 35db stämmer överens med det i planen angivna kartmaterialet från sida 54 till och med sida 119.

Läsare och användare av vindbruksplanen som den nu föreligger kan ju få uppfattningen att de markerade områdena i planen klarar nytt angivet 35 db tal vilket är felaktigt.

Med rätt kartmaterial så blir området att bygga vind bruk så pass minimalt att Vaggeryds Kommun med detta säger nej vind bruk inom kommunens gränser.

Ett sådant ställningstagande gör att vi inte avser att följa kommunala, regionala och nationella mål och åtaganden i syfte att med fossilfri el möjliggöra en mera begränsad klimatpåverkan.

Vaggeryds Kommun är en växande kommun med ett expansivt och elintensivt näringsliv. Vi alla borde inse att vi måste producera mer hållbar el för att ersätta mindre miljövänlig elproduktion.

Med Kommunstyrelsens förslag till beslut ställer sig Vaggeryds Kommun utanför och förväntar oss att andra kommuner i vår omgivning ska stå värld för den nära och fossilfria elproduktionen som vi alla vet att framtiden behöver.

Nedanstående Ks ledamöter yrkar därför att Ksau förslag till Vindbruksplan ska kvarstå.

Gert Jonsson (m)

Allan Ragnarsson (m)

Ulf Abrahamsson (c)

Thomas Axelsson (kd)

Jörgen Johansson (c)

Kristin Stark (mp)

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2019-03-20

§51

Beslut om antagande, Vindbruksplan Vaggeryds kommun (KS 2017/164)

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar föreliggande granskningsyttrande som sin egen.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta vindbruksplanen med följande ändringar:

En översyn av samtliga i vindbruksplanen tagna ställningstaganden, i syfte att ytterligare förtydliga att vindbruksplanen är en översiktlig och schematisk känslighetsanalys som inte kan ersätta en mer detaljerad lämplighetsanalys i det enskilda vindkraftsärendet.

Vindbruksplanens ställningstaganden bör således inte formuleras med ska / ska inte utan snarare bör /bör inte.

Samt ytterligare redaktionella ändringar såsom exempelvis:

- uppdatering av inledande text över ärendets gång,
- uppdatering av kartbilden sida 14,
- ev. uppdatering av vindkraftsstatistik,
- ev. uppdatering av tabell över vattenförekomster sida 51,
- kompletterande information över brunnsområden i berört/da områdesbeskrivning/ar
- texten "är värda att bevara" på sida 49 byts ut mot "har ett högt bevarandevärde".

Reservationer

Kenth Williamsson (S) och Kenneth Åberg (S) reserverar sig mot arbetsutskottets beslut och meddelar att de avser att före justeringen lämna en skriftlig reservation.

Sammanfattning

Vindbruksplanen har ställts ut för samråd under tiden 3 juli 2017 t.o.m.

6 september 2017. Under samrådstiden har det getts tillfälle för myndigheter, kommuner, privatpersoner, företag, föreningar och politiska partier att skriftligen lämna synpunkter.

Inkomna synpunkter under samrådet har redovisats och bemötts i en samrådsredogörelse.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2019-03-20

Vindbruksplanen har sedan samrådet justerats, kompletterats och ställts ut under tiden 19 mars 2018 t.o.m. 14 maj 2018. Även under utställningstiden har berörda myndigheter och allmänheten haft möjlighet att lämna synpunkter.

På uppdrag av kommunstyrelsens arbetsutskott, 2018-06-13, § 166 återremitterades därför ärendet till kommunledningskontoret för att på nytt belysa och redovisa vilka konsekvenser respektive buffringsavstånd för 700 meter, 1 000 meter respektive 1 500 meter har.

Kommunstyrelsen beslutande 2018-10-03 §214 att

- Skrivningen i vindbruksplanen om 35 dB(A) ersätts åter med 40 dB(A).
- Kommunstyrelsen beslutar att efter justering av text och kartmaterial i enlighet med kommunens särskilda utlåtande i kombination med de justeringar som scenario 1b innebär ställa ut vindbruksplanen på nytt enligt scenario 1b.

Vindbruksplanen ställdes ut för om granskning under perioden 2018-11-19 t.o.m. 2019-01-21. Inkomna synpunkter redovisas och bemöts i Granskningsyttrande efter förnyad utställning av Vaggeryds kommuns Vindbruksplan.

Konsult Eva Djupfors närvarar via telefon och går igenom granskningsyttrandet.

Yrkanden

Kenneth Åberg (S) föreslår en ytterligare redaktionell ändring: Texten "är värda att bevara" på sida 49 byts ut mot "har ett högt bevarandevärde".

Ordförande Gert Jonsson (M) föreslår bifall till kommunledningskontorets förslag att anta granskningsyttrandet och föreslå kommunfullmäktige att anta vindbruksplanen med de föreslagna ändringar och redaktionella ändringarna med Kenneth Åbergs tillägg.

Kenth Williamsson (S) föreslår avslag på att anta vindbruksplanen med motiveringen att skrivningen i vindbruksplanen ska vara 35 dB(A) och ordet "ska" inte ska ändras till "bör" i texten.

Propositionsordning

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut, Gert Jonssons förslag och Kenth

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2019-03-20

Williamssons förslag, och ställer förslagen mot varandra och finner att Gert Jonssons förslag antas.

Votering

Omröstning begärs. Arbetsutskottet godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för bifall till Gert Jonssons förslag

Nej-röst för bifall till Kenth Williamssons förslag

Omröstningsresultat enligt bilaga till protokollet, omröstning 1.

Arbetsutskottet beslutar, med 3 Ja-röster mot 2 Nej-röster, att bifalla Gert Jonssons förslag.

Expedieras till

Kommunledningskontoret

Beslutsunderlag

- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-03-06
- Granskningsyttrande efter förnyad utställning för Vaggeryds kommuns Vindbruksplan

Datum 2019-03-19

SÄRSKILT UTLÅTANDE EFTER FÖRNYAD UTSTÄLLNING AV VAGGERYDS VINDBRUKSPLAN

KSAU 2019-03-20, § 51

antagen som sin egen KS 2019-04-03, § XXX

Dnr. KS/2017/164

Särskilt utlåtande efter förnyad utställning av Vaggeryds Vindbruksplan

Bakgrund

Vaggeryds vindkraftsplan är ett tematiskt tillägg till Vaggeryds kommuns översiktsplan.

Vindbruksplanen har, på uppdrag av kommunstyrelsen, upprättats i samarbete av kommunledningskontoret och miljö- och byggförvaltningen i Vaggeryds kommun och Vatten och Samhällsteknik AB genom Eva Djupfors. Följande personer har ingått i kommunens arbetsgrupp: Torbjörn Åkerblad, Dörte Schuldt, Hanna Grönlund och Lina Larsson.

Vindbruksplanen återspeglar en kommuntäckande känslighetsanalys för exploatering av vindkraft och är avsedd att underlätta hanteringen av framtida vindkraftärenden.

Vindbruksplanen ställdes ut för samråd under sommaren 2017. Under samrådet har det getts möjlighet för myndigheter, kommuner, privatpersoner, företag, föreningar och politiska partier att lämna synpunkter på planförslaget. Inkomna synpunkter under samrådet har sammanställts och bemötts i kommunens *Samrådsredogörelse Vaggeryds vindbruksplan*, dat. 2018-02-28. KS 2018-03-07, § 041.

Efter planens justering i enlighet med samrådsredogörelsen har vindbruksplanen ställts ut fr.o.m. 19 mars 2018 t.o.m. 14 maj 2018. Under utställningstiden har berörda myndigheter och allmänheten åter haft möjlighet att lämna synpunkter. Under utställningstiden inkomna synpunkter har bemötts i: *Sammanställning av och svar på inkomna synpunkter under första utställningen av Vaggeryds vindbruksplan*, dat. 2018-11-09. KS 2018-10-03, § 214.

På grund av motstridiga beslut inför vindbruksplanens utställning i mars beslutades det vid KS sammanträde 2018-10-03, § 214 att gå vidare med en förnyad utställning av planen. Föreliggande dokument är en sammanställning över inkomna synpunkter under vindbruksplanens förnyade utställning.

Läshänvisning

Nedan redovisas inkomna yttranden i sin helhet följt av Vaggeryd kommuns kommentarer samt eventuella förslag till redaktionella ändringar. Tabellens numrering är inte avsedd att tillmäta vissa yttranden större vikt än andra. Samtliga sidhänvisningar och områdesbeteckningar i denna sammanställning refererar till vindbruksplanens förnyade utställningshandling.

GRANSKNINGSYTTRANDET	KOMMUNENS KOMMENTARER
STATLIGA MYNDIGHETER	
LÄNSSTYRELSEN JÖNKÖPIGS LÄN Vaggeryds kommun har tagit fram en vindbruksplan som ett tematiskt tillägg till översiktsplanen. Planen har varit på samråd samt utställning under 2017 respektive 2018. De justeringar som gjorts efter utställning har varit av sådan karaktär att kommunen beslutat att ställa ut planen på nytt. Kommunen har under den förnyade utställningen översänt planen till Länsstyrelsen för granskning enligt 3 kap. 14 § plan- och bygglagen. Länsstyrelsens roll i planprocessen Under utställningstiden ska Länsstyrelsen avge ett granskningsyttrande över planförslaget. Av yttrandet ska det framgå om förslaget uppfyller lagkraven vad gäller riksintressen, miljö- kvalitetsnormer, redovisning av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, mellankommunal samordning och bebyggelsens lämplighet i förhållande till hälsa och säkerhet samt risken för olyckor, översvämning eller erosion. Landsbygdsutveckling i strandnära läge är inte relevant i detta ärende. Riksintresse för totalförsvarets militära del Vaggeryds kommun berörs av flera olika typer av riksintressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del. Det gäller såväl öppet redovisade riksintressen som riksintressen som omfattas av sekretess. Vindbruksplanen har inte uttryckt hur riksintresset ska tillgodoses på annat sätt än att totalförsvarets intressen har redovisats som en restriktion inom respektive områdesbeskrivning. Detta innebär att översiktsplanen inte kan anses tillgodose riksintresset för totalförsvarets militära del. Dessa frågor måste lösas vid senare planläggning eller annan lokaliseringsprövning. Miljökvalitetsnormer Miljökvalitetsnormer är inte rimligt att väga in på denna övergripande nivå. Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att frågan om miljökvalitetsnormer får bedömas i det enskilda ärendet i samband med senare prövning.	- - Instämmer, totalförsvarets intressen skall bevakas i varje enskilt vindkraftsärende. Den slutliga lämplighetsbedömningen av en vindkraftsetablerings lokalisering görs i den prövning som sker enligt gällande lagstiftning. Noteras.

Mellankommunal samordning Mellankommunala frågor har behandlats på ett godtagbart sätt. Planförslaget föranleder inte krav på särskild mellankommunal samordning. Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning eller erosion. Frågor kopplade till hälsa och säkerhet och risk för olyckor, översvämning och erosion är inte rimligt att ta ställning till på översiktsplanenivå. Den slutliga lämplighetsbedömningen av en vindkraftsetablerings lokalisering görs i den prövning som sker enligt miljöbalken. Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.	-
REGIONEN JÖNKÖPINGS LÄN Region Jönköpings län har erhållit tillfälle att avge yttrande på Vindbruksplan för Vaggeryds kommun. Planen ställs ånyo ut då den tidigare planen har omarbetats helt, med hänsyn till inkomna synpunkter. Sammanfattning Region Jönköpings län konstaterar att en omarbetad vindbruksplan har resulterat i en gedigen och väl grundad plan. Regionen vill uttrycka tydligt behovet av att regionala och nationella fysiska förutsättningar tas hänsyn till i den fortsatta analysen och planeringen av vindkraftsanläggningar. Synpunkter på förslaget Vaggeryds kommun har omarbetat sitt förslag till vindbruksplan för kommunen, med syfte att identifiera potentiella lokaliseringalternativ för vindkraftsverk samt att presentera ett kommunövergripande planeringsunderlag i form av en översiktlig känslighetsanalys. Den utarbetade planen är ett vägledande dokument. Den presenterade analysen för de olika tänkbara områdena är grundlig och kan enligt Region Jönköpings läns bedömning, på ett bra sätt utgöra underlag för fortsatt arbete. I planen beskrivs även regionala mål för klimat liksom Klimatrådets målsättning.	- Noteras. -

Vaggeryds kommun har rikligt med regional och nationell infrastruktur inom kommunen som utgör fysiska förutsättningar/hinder för vindkrafts-utbyggnad. Exempel härpå är befintlig väg- och järnvägsinfrastruktur, sträckning för ny järnväg Byarum-Tenhult, sträckning för ny stambana för höghastighetstrafik, Jönköping Airport samt försvarsmaktsanläggningar. Region Jönköpings län ser det som mycket angeläget att dessa förutsättningar tas hänsyn till i fortsatt analys och planering av vindkraft. I likhet med förra samrådstillfället vill Region Jönköpings län betona betydelsen av bredbands-aspekter vid etablering av vindkraft och tillhörande elnätsuppgärdering.	- Noteras. Noteras.
FÖRSVARSMAKTEN Försvarsmaktens synpunkt från tidigare yttrande FM2018-7248:3, daterat 2018-05-09 kvarstår. Myndigheten anser även fortsatt att det kan bli missvisande att kommunen pekar ut potentiella vindbruksområden som riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områden av betydelse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap 9 § första och andra stycket miljöbalken. Försvarsmakten vill ytterligare en gång poängtera att alla de utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områden av betydelse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap 9 § första och andra stycket miljöbalken. Områdena berör såväl öppet redovisade riksintressen samt riksintressen som omfattas av sekretess enligt 15 kap 2 § offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400). Försvarsmakten noterar att övriga förändringar som förordades i yttrande FM2018-7248:3 har genomförts av kommunen. För frågor i ärendet kontakta handläggaren som angetts i yttrandet.	Noteras. Förutsatt att texter i handlingen och kartbilagan läses framgår tydligt faktum att det förekommer såväl öppet redovisade riksintressen som riksintressen som omfattas av sekretess. Vidare anges upprepade gånger i handlingen att vindkraftverk oavsett var i kommunen de placeras riskerar att medföra konflikter med Försvarsmaktens intressen. Av vindbruksplanen framgår även tydligt att den slutliga lämplighetsbedömningen av en vindkraftsetablerings lokalisering görs i den prövning som sker enligt gällande lagstiftning. Noteras. - Noteras.

TRAFIKVERKET De synpunkter som Trafikverket tidigare förde fram under samrådsskedet har i allt väsentligt beaktats. Trafikverket har sålunda inget att erinra.	-
LANTMÄTERIET Lantmäteriet har inga synpunkter på utställningshandlingarna (daterade 2018-11-19).	-

NÄMNDER OCH FÖRVALTNINGAR	
MILJÖ OCH BYGGNÄMNDEN Miljö- och byggnämnden har tagit del av utställningshandlingarna och har följande synpunkter: Ett förtydligande av respektavstånd gällande LIS-områden och de vatten dessa ligger intill behöver göras. Sammanfattning av ärendet Vaggeryds kommun har tillsammans med Vatten- och Samhällsteknik AB upprättat en vindbruksplan. Vindbruksplanen är ett kommuntäckande tematiskt tillägg till kommunens översiktsplan. Syftet med planen är att identifiera potentiella lokaliseringalternativ för vindkraftverk i kommunen. Vid utpekande av potentiella områden för vindkraft har bland annat vindförhållanden, områdets landskapsmässiga värden liksom förekomst av motstående markanvändningsintressen vägts in. Vindbruksplanen är inte juridisk bindande och varje enskilt vindkraftsärende kommer att prövas enligt gällande lagstiftning ibland annat miljöbalken och plan- och bygglagen. Vindbruksplanen har ställts ut för samråd under tiden 3 juli 2018 tom 6 september 2017 samt varit på utställning under tiden 19 mars 2018 tom 14 maj 2018. Inkomna synpunkter har bemöts i en ”samrådsredogörelse”, se KS beslut 2018-03-07 § 041 samt i ”Yttranden och svar efter Vaggeryds	Redaktionell ändring/förtydligande avseende detta införs i texthandlingen inför planens antagande. - - -

Vindbruksplans första utställning”, se KS beslut 2018-10-03 § 214. Miljö- och byggnämnden lämnade yttranden under samrådet som under utställningen har föranlett justeringar av vindbruksplanen. Justeringarna efter utställningstiden har varit av sådan karaktär att vindbruksplanen nu ställs ut på nytt. Under den förnyade utställningstiden finns åter möjlighet att lämna synpunkter som kan föranleda ytterligare justeringar av planen. Inkomna synpunkter som resulterar i ändringar i text eller kartbilder redovisas sedan i kommunens ”utlåtande”. Den förnyade utställningstiden varar i 2 månader, från och med 19 november 2018 tom 21 januari 2019. Förändringar i förslaget till vindbruksplanen efter första utställning Miljö- och byggnämndens synpunkter vid den tidigare utställningen har beaktats och inarbetats i den föreliggande utställningshandlingen så långt det är möjligt. Det finns fortfarande kvar öppna ställningstaganden där det krävs bedömning i varje enskilt ärende vilket är oundvikligt. I korthet har följande ändringar gjorts i vindbruksplanen: - Skrivningen om 35 dB(A) som riktvärde tas bort i texthandlingen. Vid KS sammanträde 2018-10-04, efter vindbruksplanens utställning, togs beslut om att åter ange 40 dB(A), i enlighet med rådande praxis i domstol. - Ett respektavstånd på minst 4 gånger den totala vindkraftshöjden ska uppfyllas till bostäder. Tidigare skrivning var ”bostads- och övrig bebyggelse”. - Kommunens ställningstagande är att etablering av vindkraft inte ska tillåtas inom det stora opåverkade området som pekas ut enligt avgränsningen i gällande Översiktsplan 2012.	- - Noteras. - - Kommunens bedömning är att etablering av vindkraft inte är lämpligt inom det stora opåverkade området som pekats ut i gällande Översiktsplan 2012. Dock är vindbruksplanen inte rättsligt bindande och bedömningsgrunderna av översiktlig karaktär. Ställningstaganden i vindbruksplanen ersätter, som tidigare poängterats, inte en lämplighetsbedömning enligt gällande lagstiftning, i det enskilda fallet. Att vindkraftverk kan komma till stand även
--	---

- Kommunen bedömer etablering av vindkraftverk utanför de 32 utpekade potentiella vindkraftsområdena som inte önskvärt. - Länsstyrelsen har identifierat ostörda/ bullerfria områden med hjälp av en GIS-modell. I jämförelse med verkligheten ger modellen en förenklad bild. Vaggeryds kommun bedömer potentiella vindbruksområden som sammanfaller med de av länsstyrelsen utpekade ostörda områdena generellt som extra känsliga för vindkraft. Något som ska tas ställning till i varje enskilt vindkraftsärende. Motivering <i>I Sammanfattning av bedömningsgrunder och kartanalysen</i> anges att ett respektavstånd om 1500 meter till sjöar och vattendrag där LIS-områden har pekats ut har använts vid buffringen för framtagning av de potentiella vindbruksområdena. I text på sidan 25 står att kommunens ställningstagande är att ett respektavstånd om minst 1500 meter ska hållas till de åar och sjöar som i kommunens tillägg till ÖP över Landsbygdsutveckling i strandnära lägen pekats ut som LIS-områden. Det står alltså inte att det handlar om ett avstånd till LIS-områden utan det gäller exempelvis hela Råsjön. Texten under Sammanfattning av bedömningsgrunder och kartanalysen bör kompletteras med att kommunen anser att ett respektavstånd om 1500 meter ska hållas till de sjöar och vattendrag som LIS-områden angränsar till. Arbetet har i föreliggande utställningshandling resulterat i sammanlagt 32 potentiella vindbruksområden. Att etablera vindkraft inom resterande områden bedömer Vaggeryds kommun inte som önskvärt. Det torde innebära att miljö- och byggnämnden vid ett anmälningsärende gällande vindkraft utanför de utpekade områdena ska förbjuda verksamheten. Sökande kan då överklaga nämndens beslut, med oviss utgång.	utanför de i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena kan därmed inte uteslutas. - - Det stämmer berörda sjöars strandlinje har i sin helhet buffrats med 1500 meter, så som det beskrivs sida 7 och 25. Skrivningen sida 7 förtydligas inför vindbruksplanens antagande. Vindbruksplanen är omfattande, dock av översiktlig och schematisk karaktär. Vindbruksplanen ska därför ses som en första översiktlig känslighetsanalys. Oavsett slutsatser och bedömningar i vindbruksplanen måste varje enskilt vindkraftsärende bedömas individuellt, oavsett om det gäller ett anmälnings- eller tillståndsärende. Vindbruksplanen kan inte ersätta detaljeringsgraden som bör tillämpas vid lämplighetsprövningen av vindkraft för en specifik plats.
--	--

Utställningshandlingarna hittas på kommunens webbplats www.vaggeryd.se/bygga-bo-och-miljo/samhallsutveckling-och-planering/vindbruksplan	-
TEKNISKA FÖRVALTNINGEN VA-enheten i Vaggeryds kommun har lite synpunkter på föreslagen vindbruksplan. VA-enheten ställer frågan om vindbruksplanen inte kan komma att hindra framtida brunnsområden för kommunal vattenförsörjning? Främst gällande område 1 och 5 enligt bifogad karta. VA-enheten anser att det medför en viss åverkan när vindkraftverken byggs i största allmänhet så det kanske inte är så lämpligt att placera vindkraftverken i närheten av de redovisade brunnsområdena. Ur säkerhetssynpunkt finns det bl.a. olja i verken som kan riskera att förorena framtida kommunala dricksvattentäkter, såsom de är placerade idag. Det var ju ett vindkraftverk i Vetlanda som välte julen 2015 och där skvätte det ut en hel del olja exempelvis.	- - Noteras. Områdesbeskrivningarna för de potentiella vindbruksområdena som berörs utav brunnsområden kompletteras med information om en eventuell intressekonflikt. Frågan behöver utredas i varje enskilt vindkraftsärende. Vindbruksplanen ska ses som ett levande dokument och kan komma att justeras i framtiden ifall ett brunnsområde klassas som vattenskyddsområde och därmed eventuellt bedöms som olämpligt för vindkraft.
FÖRENINGAR	
FÖRENINGEN BEVARA VILDMARKEN Som framgår av förslaget finns det idag få vildmarksområden i södra Sverige som är opåverkade av buller från trafikleder, industri- verksamheter och liknande och som inte har störande ljus. Vindbruksplanen berör sådana områden och vi i föreningen <i>Bevara vildmarken</i> anser att dessa värden borde väga ännu tyngre vid tillståndsgivning till etablering av en så pass störande verksamhet som vindbruksparker utgör. Rent allmänt anser vi att redan störda områden, till exempel i närheten av större trafikleder och i närheten av urbana miljöer borde vara mer lämpliga för vindbruk än miljöer som hittills inte nämnvärt störs av mänsklig verksamhet. Dessutom kommer ju nu mer och mer	Noteras. Noteras.

havsbaserade vindbruksparker. Föreningen konstaterar med tillfredsställelse att kommunen i det föreliggande förslaget fortsatt skyddar det i kommunens översiktsplan 2012 angivna ”stora opåverkade området” genom att inte förlägga något potentiellt vindbruksområde inom detta. Vi menar dock att det finns fler områden som är opåverkade, även om de inte till ytan är lika omfattande. Högsta tillåtna ljudnivå Föreningen beklagar att kommunen genom Kommunstyrelsens beslut den 3 oktober 2018 nu frångår sin uppfattning att ljudnivån vid bostadsfasad skall begränsas till 35 dB(A) och i stället nu accepterar att gränsen sätts vid 40 dB(A). Vi anser detta vara en allvarlig försämring för berörda boende inte minst med hänsyn till den omvittnat stora osäkerheten i hur bullerstörningarna faktiskt kommer att upplevas. Vi menar att gränsen åter skall bestämmas till 35 dB(A). Avstånd till bebyggelse Föreningen vidhåller på de grunder vi framförde i vårt yttrande den 13 maj 2018 att minimiavståndet till bostadsbyggnad – utöver regeln om minst 4 gånger den totala vindkraftsverkshöjden - bör sättas till 1000 meter eller i vart fall till det avstånd, 800 meter, som Energimyndigheten rekommenderar vid områden som utgör riksintresse för vindkraft. Vattenskyddsområden – våtmarker När det gäller det tidigare potentiella vindbruksområdet nr 5, nu nr 4, vidhåller vi vår uppfattning att området, för att skydda våtmarkerna och förekommande fåglar och fladdermöss, helt bör utgå som potentiellt vindbruksområde. De kompletterande skrivningar som nu införts i områdesbeskrivningen (sid. 63) räcker enligt vår uppfattning inte, så länge området fortsatt kvalificeras som potentiellt vindbruksområde.	Noteras. Kommunen står dock fast vid skrivningen 40 dB(A) då det är de värdet som använts i en rad domar avseende vindkraft i svensk domstol. Noteras. Noteras. Den slutliga lämplighetsbedömningen av en vindkraftsetablerings lokalisering görs i den prövning som sker enligt gällande lagstiftning. Naturvärden och förekomsten av skyddsvärda arter kan innebära att vindkraftverk inte kan tillåtas inom utpekat potentiellt område.
--	---

FÖRENINGEN VINDKRAFTSPARK BOARP EKESÅS Föreningen "Vindkraftpark i Boarp Nej Tack" vill lämna nedanstående synpunkter på den av Kommunstyrelsen i Vaggeryds Kommun utställda Vindbruksplanen. Då den ursprungliga Vindbruksplanen utställdes till allmänhetens beskådande antog vi i vår förening beslutet att stödja denna plan. Detta av det skälet att vi ansåg den vara bra och väl underbyggd. Det främsta skälet för detta var att man förslog en högsta ljudnivå vid bostad på 35 dBA. I nedanstående faksimil återges Ursprungsskrivningen i denna fråga: "Som ett generellt mått i planeringssammanhang rekommenderas (avseende ljudstörningar) enligt Boverket 500 meter som respektavstånd mellan bostäder och vindkraftverk samt att 40 dB(A) ekvivalent ljudnivå utomhus ej får överskridas. Vaggeryds kommuns ställningstagande är att de potentiella vindbruksområdena i föreliggande kartanalys inte får hamna närmre än 700 meter till bostäder och att ett riktvärde på 35 dB(A) ekvivalent ljudnivå utomhus ej får överskridas vid bostäders uteplatser. Gängse Teoretiska bullerberäkningar ska avse verk i full gång, och inte nedvarvade eller strypta verk." Efter första remissomgången fanns inga ändringsförslag angående ovanstående skrivning från någon av remissinstanserna. Vi anser fortfarande att denna skrivning är bra och korrekt. Om det förslås att ändras eller ändras detta innehåll så vill vi inte stödja denna Vindbruksplan. Detta med 35db(A) är en grundbult i hela planen. Andra ändringar som förslås från andra remissinstanser lämnar vi här ingen åsikt om.	- Noteras. Kommunens tidigare ställningstagande om 35 dBA är missvisande eftersom en rad domar i Mark- och miljööverdomstolen visar att svensk rättspraxis är 40 dBA. Länsstyrelsen har varit mycket tydliga med att det i dagsläget inte finns något lagstöd för 35 dBA. Noteras. Noteras.
---	---

SKILLINGARYD-/VAGGERYDS ORNITOLOGISKA FÖRENING Vi har tagit del av reviderad vindbruksplan och har inget nytt att tillägga. Föreningen ser fram emot att få ta del av framtida vindkraftsfrågor. Viktigt är att planen är ett levande dokument då nya naturvärden kan tillkomma i framtiden.	- Noteras. Noteras.
GRANNKOMMUNER	
JÖNKÖPINGS KOMMUN Jönköpings kommun har fått Vindbruksplan för Vaggeryds kommun för synpunkter i samband med förnyad utställning. Jönköpings kommun har tidigare lämnat synpunkter i samband med samråd och utställning. Jönköpings kommun avstår från att lämna några ytterligare synpunkter.	-
VÄRNAMO KOMMUN Bakgrund Värnamo kommun har fått ta del av Vaggeryd kommuns andra utställningsförslag för Vindbruksplan Vaggeryds kommun – Tematiskt tillägg till Vaggeryds kommuns översiktsplan. Planens förnyande utställningstid har ägt rum under perioden, 19 november–21 januari 2019. Värnamo kommun har under planens samrådstid och planens första utställningstid lämnat synpunkter. Utredning Värnamo kommun är framförallt berörd av två områden, C och D som enligt planförslaget är utpekade som potentiella vindbruksområden inom stoppområde. Område C gränsar till kommunen och område D föreligger inom 1-3 km från kommungränsen. Värnamo kommun ser det därav som extra angeläget att tidig dialog förs mellan kommunerna vid en eventuell etablering av vindkraftverk inom dessa områden.	- - Noteras.

Sammanfattning Värnamo kommun har inget ytterliga att erinra mot det reviderade planförslaget.	-
SÄVSJÖ KOMMUN <u>Förslag till beslut</u> Utvecklingsavdelningen föreslår kommunstyrelsen att besluta: <u>Ärendebeskrivning och bakgrund:</u> Vaggeryds kommun har upprättat en vindbruksplan. Vindbruksplanen är ett kommuntäckande tematiskt tillägg till kommunens översiktsplan. Syftet med planen är att identifiera potentiella lokaliseringalternativ för vindkraftverk i kommunen. Sammantaget ställer vi oss bakom vindbruksplanen för Vaggeryds kommun med beaktande av följande punkter: Vindbruksplanen pekar ut tre områden som angränsar till Sävsjö kommun, område M, L och P. Enligt utställningshandlingen ligger dessa områden inom Stoppområde höga objekt-Hagshult övningsflygplats. Då försvarsmaktens intressen har företräde framför vindkraftens intressen kommer etablering av vindkraftverk troligen inte vara möjligt i ovan nämnda områden. Sävsjö kommun delar denna uppfattning. Förutsatt att avgränsningen för försvarsmaktens riksintresse kvarstår anser Sävsjö kommun sig inte bli berörda av vindbruksplanen för Vaggeryds kommun.	- - - Noteras.
GISLAVEDS KOMMUN Beslut Kommunstyrelsen beslutar att Gislaveds kommun inte har något att erinra mot Vaggeryds kommuns förslag till vindbruksplan. Ärendebeskrivning Vaggeryds kommun ha tagit fram ett förslag på vindbruksplan som utgör ett tematiskt tillägg till den kommunomfattande översiktsplanen. Planen ställs nu ut för andra gången då synpunkter på den förra utställningsversionen resulterade i flera	- -

ändringar. Planförslaget omfattar nu 32 olika områden som pekas ut som potentiella vindbruksområden. I den föregående utställningsversionen av planen pekade Vaggeryds kommun ut flera potentiella vindbruksområden i anslutning till gränsen mot Gislaveds kommun. Gislaveds kommun har i sin kommunomfattande översiktsplan, med hänvisning till en rad motstående intressen, bedömt att det inte är lämpligt med vindbruk i gränsområdena till Vaggeryds kommun. Kommunen påpekade detta i sitt tidigare yttrande till Vaggeryds kommun som i denna utställningsversion tagit bort sina tidigare förslag. Därmed stämmer de båda kommunernas avvägningar om lämplighet med vindbruk i gemensamma gränsområden överens. Planförslaget har också tydliga riktlinjer när det gäller samråd med grannkommuner om etablering av vindkraft i gränsområden. Etableringar inom två kilometer till kommungräns ska föregås av samråd med berörda kommuner och det är önskvärt att så även sker med etableringar med ett avstånd på tre kilometer. Beslutsunderlag Remiss - Vindbruksplan Vaggeryds kommun, utställningsversion daterad 16 november 2018, inklusive bilagor. Sammanställning av och svar på inkomna synpunkter under första utställningen av Vaggeryds kommuns vindbruksplan daterad 10 oktober 2018. Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 12 december 2018.	- Noteras. - -
POLITISKA PARTIER	
SVERIGEDEMOKRATERNA Sverigedemokraterna i Vaggeryds kommun är emot all etablering av vindkraftsparker inom kommunen. Detta beroende på att lokalisering, utformning och påverkan av nära bebyggelse är allt för stor. Ljudnivå på 35 decibel eller över är inte hållbart.	Noteras. -

Att bygga kraftverk som är upp till 250 m och mer är ur miljösynpunkt helt förkastligt. Detta med tanke på att områden som beskrivs är att betrakta som högriskområde. Inte minst för vårt fågelliv. Det finns kungsörn i närliggande område. Även andra häckande fåglar. Dessutom finns det gott om sträckande fågel och av fladdermuslokaler. Inom området finns naturområde med särskild nyckelbiotop som är att ta hänsyn till. Boendes syn på saken som angränsar till den tänkta nyetableringen måste få en mycket större genomslagskraft. Nära vindkraftverk uppstår buller och också en visuell påverkan. Inte minst fauna och flora. För Sverigedemokraterna Vaggeryd, 2019-01-21	Noteras. Den slutliga lämplighetsbedömningen av en vindkraftsetablerings lokalisering görs i den prövning som sker enligt gällande lagstiftning. Där förekomst av till exempel skyddsvärda fågel- eller fladdermusarter kan misstänkas kommer områdena i fråga att inventeras för att i det enskilda ärendet kunna göra en lämplighetsbedömning. Noteras. Noteras.
---	--

PRIVATPERSONER	
PRIVATPERSON Det känns väl inte som om det har något större värde att skriva mer i detta ämne, kommunledningskontoret kommer ju ändå försöka se till att Länsstyrelsen får igenom sina synpunkter och önskemål, men här kommer några rader till. Ifrån början var det ju jag själv och gruppen "Vindkraft i Boarp Nej Tack" som lämnade in det medborgarförslag som sedan utmynnade i en vindbruksplan. Den vindbruksplan som först kom ut såg vi då som mycket bra. Sedan kom det in en förskräcklig massa halvt obegripliga inlägg och yttranden ifrån vår egen kommun och länsstyrelse. Men trots detta så röstades den igenom Kommunstyrelsen med nivån 35 decibel, glädjen blev dock kortvarig... Kommunledningskontoret drog tillbaka vindbruksplanen för återremiss, och återigen kom det till en massa text och yttranden ifrån kommun och länsstyrelse.	- - Noteras. -

Dessa vidhåller 40 dBA vid husvägg och hänvisar till Boverket, Boverket som fortfarande hävdar att 500 m är ok, trots att verken numera många gånger är mer än tre gånger så höga än 2009, året som detta avstånd fastställdes. Nu har kommunen förvisso skrivit in 700 m, men tänk er ett verk som är 200-220 m eller mer, vad betyder då skillnaden på 200 m på avstånden 500 m eller 700 m. De långtidsmätningar som genomförts visar att ljudet ifrån ett vindkraftverk kan ge variationer på 8 – 12 dBA på ett avstånd av ca 1 km till en vindkraftspark beroende på vädret, kuperad terräng och markytans egenskaper. En ökning på bara 1dBA är väldigt mycket mer ljud än vad man kan tro, så hur blir det då vid plus 10-12 dBA ? Det finns professionella som kan berätta mer detaljerat om detta, men kommunen har bara bjudit in representanter för vindkraftsindustrin till kommunfullmäktige..... Jag har sedan 2014 löpande skickat information om vindkraftens baksida till berörda politiker i Vaggeryds kommun. Erbjudit dem studiebesök på platser där det gått åt skogen. Även drabbade har erbjudit sig att komma till Vaggeryd för att berätta om sina erfarenheter. Men mottagandet/intresset för detta i Skillingehus kan ju milt uttryckas som ” svalt ” det är Noll. Samtliga utmejl, mejlsvar, skrivelser och beslut Ifrån dag 1 (Maj 2014) finns arkiverade, bara att plocka fram den dag de behövs. Hoppas förstås innerligt att jag aldrig någonsin skall behöva plocka fram något av detta för att hjälpa människor som hamnat i kläm på grund av en vindbruksplan som inte tillräckligt skyddat dem mot vindkraftsindustrins framfart.	Eftersom 40 dBA är praxis i svensk domstol vore det missvisande att ange 35 dBA i vindbruksplanen. Vindbruksplanen anger förutom 700 meter även ett ställningstagande om att avståndet mellan bostad och ett vindkraftverk inte ska tillåtas bli kortare än 4 gånger den totala verkshöjden. Ett verk med en totalhöjd om 200 meter får då ett avstånd på 800 meter, ett verk på 220 meter ett avstånd på 880 meter, osv. Noteras.
--	---

Jag tror och hoppas förstås fortfarande på att vårt fullmäktige kommer att ta ett förnuftigt beslut, och anta en vindbruksplan som skyddar Vaggeryds landsbygd och människorna som bor här.	Noteras.
PRIVATPERSON Som ägare av fastigheten Rumperyd 1:11 i Vaggeryds kommun önskar vi framföra följande. Vi instämmer helt i "Föreningen Bevara Vildmarkens" nu avgivna yttrande och vill särskilt - med hänvisning också till den närmare motivering som vi angav i vårt yttrande den 13 maj 2018 (se Samrådssammanställningen sid. 22 ff.) - framhålla vad föreningen anför i följande avseenden: - Skydd för det i Översiktsplanen redovisade MB 3:2 området. Det är glädjande att kommunen genom att nu inte placera några potentiella vindbruksområden inom detta område fortsätter sitt under så många år upprätthållna skydd för områdets unika, tysta vildmarkskaraktär. - När det gäller bullerskyddet för boende är det däremot starkt otillfredsställande dels att kommunen nu ansett sig nödsakad att återgå till att sätta gränsen vid 40 dBA, dels att minimiavståndet till bostadsbyggnad satts till 700 meter – visserligen kompletterat med regeln om minst 4 gånger den totala vindkraftsverkshöjden. Vi hemställer att de gränser föreningen i båda dessa hänseenden anger i sitt yttrande skall gälla.	- - Noteras.
BAYWA RE SCANDINAVIAN AB Med detta yttrande redovisas härmed synpunkter och kommentarer från BayWa r.e. Scandinavia AB såsom företrädare för projektutvecklarna för Vaggeryds Vindbrukspark (gemensamt "Yttrandena" eller motsvarande) vad avser Förnyad utställningshandling av den 9 november rörande Vindbruksplan i Vaggeryds kommun. Yttrandena har tidigare lämnat yttrande beträffande Vindbruksplanen den 6 september	- -

2017 vad avser Samrådshandlingen med samrådstid 3 juli 2017 tom 6 september 2017 och den 14 maj 2018 vad avser Utställningshandlingen med utställningstid 19 mars 2018 tom 14 maj 2018. Båda dessa yttrandena hänvisas till såsom ”tidigare yttrande”. För information om projektutvecklarna och den planerade Vaggeryds Vindbrukspark som Yttrandena företräder hänvisas till tidigare yttrande. Samtliga handlingar vad avser ansökan om miljötillstånd för Vaggeryds Vindbrukspark finns dessutom hos Vaggeryds kommun sedan i vart fall den 20 september 2017. Inledning Yttrandena konstaterar att Vaggeryds kommun med föreliggande Förnyad utställningshandling tagit ett steg i rätt riktning för att ge möjlighet till att kunna förverkliga de ambitioner med miljöarbetet, och i detta fallet förnyelsebar energi, som kommunen kommunicerar i och med föreslagen bullerbegränsning om 40 dB vid bostad. Vaggeryds kommun har dock föreslagit att potentiella vindbruksområden inom det som benämns det stora opåverkade området helt utgår. Detta senare förslag ifrågasätts och kommenteras särskilt i det fortsatta. Vindkraftsärenden i Vaggeryds kommun Förnyad utställningshandling anger följande vad avser vindbruk inom Vaggeryds kommun per 2018-11-09: - Inga uppförda vindkraftverk (gårdsverk finns); - Fyra beviljade vindkraftverk; - 27 vindkraftverk som för närvarande handläggs (Vaggeryds vindkraftspark); - 6 verk för vilka ”uppgift saknas” (Åsthult), och - 24 ej aktuella, återkallade ärenden (Mosshult-Palsbo och Kylås). Kommunen har under arbetet med Vindbruksplanen enligt Förnyad utställningshandling inte tagit hänsyn till pågående vindkraftsärenden. Sett till Vaggeryd kommuns övergripande förutsättningar så är ovanstående ett mycket blygsamt, om inte i det	- Noteras. Kartbilden sida 14 är från den 2017-09-23, kartbilden uppdateras inför vindbruksplanens antagande. Noteras.
--	--

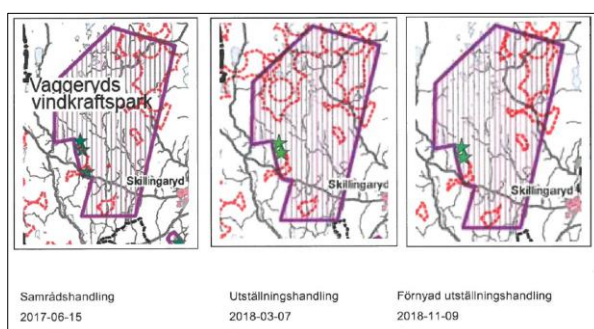
närmaste obefintligt, bidrag till Sveriges ambitioner vad avser omställning till förnyelsebar energi genom vindbruk. Med de ändringar och justeringar som Yttrandena förslår i detta yttrande så bedöms chanser som mycket god till att förbättra kommunens tillskott i detta avseende. Elcertifikat Vaggeryds kommun anger i Förnyad utställningshandling (bl.a. på sida 13 i Vindbruksplanen) att utbyggnaden av vindkraft i Sverige i dagsläget främst drivs av incitamenten inom elcertifikatssystemet. Detta är inte en korrekt angivelse. Investeringsbedömningar de senaste åren har baserats på marginella om några intäkter alls vad avser elcertifikat i och med en antagen tidigareläggning av måluppfyllelse av Sveriges ambitioner om förnyelsebar energi. Energimyndigheten bekräftas denna bild men har föreslagit att elcertifikatsystemet inte skall justeras vad avser tidigareläggning av stoppmekanism för att balansera utbud och efterfrågan. I och med denna förändrande marknadssituation så ankommer det på projektutvecklare och andra intressenter, inte minst berörda kommuner, att möjliggöra skaleffekter i samband med utvecklingen av förnyelsebar energi. Detta har inte beaktats i tillräcklig omfattning i Förnyad utställningshandling. Vindpotential Utvecklingen av vindbruket är i allt väsentligt ett prioriterat samhällsintresse, vilket även till stor del bekräftats av Vaggeryd kommun. Precis som det konstaterats i Förnyad utställningshandling är vindförhållandena goda i stora delar av Vaggeryds kommun, varför det är bra att kommunen nu tar det nationella intresset för vindbruk på allvar och planerar för en utbyggnad av detsamma. Det noteras särskilt att Vaggeryds kommun understryker vindpotentialen upp mot navhöjder om 140 meter ovan mark vilket till fullo innehålls i den ansökan om tillstånd som föreligger för Vaggeryds Vindbrukspark. Det är positivt att Vaggeryds kommun anser att vindbruket skall kunna synas i samhället och att etableringen måste kunna ske i balans med andra intressen. När det gäller miljöutbytet för dagens vindkraftverk så är det inte sällan utmärkt för höga	Noteras. Beträffande textavsnitt förtydligas inför vindbruksplanens antagande. - Noteras.
---	--

vindkraftverk med stora rotorerna även för vindpotential understigande 7 m/s. Lägre vindpotential kompenseras med större rotorerna även för vindpotential understigande 7 m/s. Lägre vindpotential kompenseras med större rotorerna varför Yttrandena anser att Vaggeryds kommun inte behöver beakta vindpotentialen såsom styrande för utpekande av potentiella vindbruksområden. Det måste vara projektutvecklare och investerare tillsammans med markägare som i första hand bedömer kvalitet i förhållande till etableringskostnader, marknadspriser och inte minst skaleffekter vad avser en potentiell vindbrukspark som sådan.

Oavsett vilket så bekräftar Förnyad utställningshandling Vaggeryds Vindbrukspark såsom lämplig placerad och designad i förhållande till redovisad vindkartering, se bilaga 1.

Det stora "opåverkade" området

Yttrandena noterar att Vaggeryds kommun i Förnyad utställningshandling har uteslutit potentiella vindbruksområden i det som benämns det stora opåverkade området. Detta är en stor och negativ förändring i förhållande till den tidigare Utställningshandlingen. I figur nedan redovisas hur potentiella områden för vindbruk (rödmarkerade) redovisats av Vaggeryds kommun under processen Vaggeryds Vindbruksplan.

Yttrandena har sedan 2011 arbetat med utvecklingen av Vaggeryds Vindbrukspark och redan den 20 augusti 2012 haft en inledande dialog med ledande företrädare för Vaggeryds kommun. Det stora opåverkade området diskuterades redan inledningsvis i utvecklingsprocessen och i dialogen aldrig varit föremål för någon motstridighet vad avser Vaggeryds kommuns markplanering. I samrådsredogörelsen

Instämmer.

I samrådshandlingen pekades det inte ut några potentiella vindbruksområden inom det stora opåverkade området. Efter påtryckningar från länsstyrelsens sida pekades potentiella vindbruksområden i utställningshandlingen ut även inom det stora opåverkade området, med av er citerat ställningstagande nedan.

av den 15 juni 2017 noterades och kommenterades dock kommunens ändrade inställning som ändrades i och med Utställningshandlingen av den 7 mars 2017. I samrådsredogörelsen för Samrådshandlingen avger Vaggeryds kommun dessutom följande efter muntligt samråd med Länsstyrelsen: <i>”Ställningstagandet avseende det stora opåverkade området i Vaggeryds kommun revideras efter muntligt samråd med länsstyrelsen, dvs potentiella vindbruksområden pekas ut även inom detta område. Dock är kommunen fortsatt av den åsikt att etableringen av vindkraft endast får komma till stånd efter mycket grundliga avväganden som baseras på seriöst framtagna underlag vad bl.a. avser förekomsten av skyddsvärda arter och vindkraftens påverkan på dessa.”</i> De delar av projektområdet för Vaggeryds Vindbrukspark som också sammanfaller med del av det stora opåverkade området som har utpekats av Vaggeryds kommun är produktionsskog, vilket innebär att det aktuella området inte borde klassas som opåverkat. De inventeringar som har gjorts för tillståndsansökan för Vaggeryds Vindbrukspark, arkeologisk utredning etapp 1 utförd av Arkeologacentrum 2015, naturvärdesinventering utförd av Enetjärn 2015 och landskapsanalys utförd av Sweco 2015, har ingående inventerat projektområdet och pekat ut de områden av värde som bör bevaras. De torde vara oomtvistat att Yttrandena uppfyller Vaggeryd kommuns krav på, seriöst framtagna underlag i enlighet med samrådsredogörelsen ovan. Områden bortom dessa inventerade områden för Vaggeryds Vindbrukspark har Yttrandena ingen synpunkt kring vad avser markanvändningen i sig och desamma torde vara stora nog att fortsatt skapa värde såsom stora och opåverkade. Yttrandena noterar nu att Vaggeryds kommun i Förnyad utställningshandling återgått till vad som angavs i Samrådshandlingen utan att några materiella saker tillkommit eller förändrats och trots att Yttrandena visat på seriöst framtagna handlingar och utredningar till stöd för en potentiell vindbruksetablering i det stora	Precis som ställningstagandet om 35 dBA, inför den förnyade utställningen slutligen bedömdes som missvisande, eftersom rättspraxis är 40 dBA, bedömdes det som ett tvetydligt ställningstagande att å ena sidan peka ut potentiella vindbruksområden inom det stora opåverkade området men å andra sidan stå fast vid översiktsplanens ställningstagande om att vilja bevara områdets vildmarkskaraktär. Under vindbruksplanens samrådsskede har BayWa r.e. bl.a. angett följande i sitt yttrande: <i>”I samrådshandlingen anges att prövning av etablering av vindbruk inom det stora opåverkade området i västra delen av kommunen skall ske restriktivt. Yttrandena har i detta fallet inget att erinra i föreslaget generella ställningstagande men behöver poängtera värdet och behovet av att i detalj studera de faktiska omständigheterna i varje enskilt fall såsom för Vaggeryds Vindbrukspark”.</i> Vaggeryds kommun instämmer i yttrandet ovan och har under arbetets gång förtydligat att vindbruksplanens bedömningar är av översiktlig karaktär. Vindbruksplanen kommer att nyttjas som ett vägledande dokument för beslut om framtida markanvändning. Vilket inte innebär att i vindbruksplanen icke utpekade potentiella vindbruksområden generellt behöver uteslutas för etablering av vindkraft efter närmare studier och utredningar av detsamma. Omvänt kan det förhålla sig inom områden som har pekats ut som potentiella vindbruksområden. Dessa områden kan inte per automatik bedömas som lämpade för vindkraft, även här krävs mer ingående studier i varje enskilt vindkraftsärende. Kommunens bedömningar som redovisas i vindbruksplanen är, som tidigare nämnt, av övergripande karaktär och ersätter inte en lämplighetsprövning enligt gällande lagstiftning. Inför vindbruksplanens förnyade utställning beslutades att stå fast vid det i gällande översiktsplan utpekade stora opåverkade området. Såväl översiktsplanen som
---	--

opåverkade området. Yttrande kan inte heller inhämta information om Länsstyrelsens ändrade inställning i frågan varför Vaggeryds kommun ändrade inställning ifrågasätts. I tillägg till ovan angivet så är stora opåverkade områden skyddade enligt 3 kapitlet miljöbalken (1998:808) (fortsättningsvis MB). Skyddet innebär att stora mark- och vattenområden som är opåverkade eller i stort opåverkade av exploatering eller andra ingrepp ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan påverka områdets karaktär. Med ”påverka områdets karaktär” avses en påverkan som görs på ett sätt som inte går att reparera. Att Vaggeryds vindkraftspark till viss del kommer att påverka områdets karaktär i en del där Vaggeryds Vindbrukspark är planerad att etableras är enligt vår mening ostridigt. Vad vi dock menar är att påverkan är rimlig och möjlig att reparera eftersom vindkraftsverken kan och ska nedmonteras efter drifttiden. Enligt tillståndsansökan för Vaggeryds Vindbrukspark ska marken återställas till ursprunglig användning. Området kommer med andra ord att återställas till sitt ursprungliga användande och påverkan blir därmed inte oreparerbar utan tvärtom, helt reversibel. Därmed kan enligt miljöbalken vindkraftverk och stora opåverkade områden samexistera. Enligt SkogsSverige tar det cirka 70-120 år innan en gran är fullvuxen. Att avverka träd och i detta fallet granar är med andra ord ett tidsmässigt större ingrepp än vindkraftverk. Yrkandena har via satellitbilder åskådliggjort dessa frekventa och helt rättmätiga avverkningar inom det stora opåverkade området som stöd för ytterligare yttrande, se bilaga 2. Figuren nedan visa Vaggeryds Vindbrukspark planerad utifrån potentiella vindbruksområden enligt Utställningshandlingen daterad 2018-03-07.	vindbruksplanen ska dock ses som levande strategiska dokument som kan och bör aktualitetsförklaras under varje mandatperiod. Ifall området ifråga av någon anledning inte längre bedöms leva upp till kommunens tidigare bedömning om att vara skyddsvärd som just ett sammanhängande stort opåverkat område så kan områdets gränser komma att justeras vid framtida revideringar eller aktualitetsförklaringar av kommunens översiktsplan/vindbruksplan. Vaggeryds kommun instämmer i yttrandets resonemang om att etablering av vindkraftverk i viss mån kan ses som ett reversibelt ingrepp. Vidare instämmer Vaggeryds kommun generellt i att vildmarkskaraktär påverkas drastiskt om 120 årig gammelskog avverkas. Däremot är det svårt att påstå att en produktionsskog eller ett återplanterat skogshygge med ungskog inte skulle ha några rekreativa värden förrän skogen åter är mogen för avverkning efter cirka 70 år. Under vindkraftverkens livstid däremot är det påtagligt att områdets rekreativa värden påverkas, exempelvis genom blinkande ljus, alstring av ljud, skuggor, tillfartsvägar, fundament och transformatorstation. Vaggeryds kommun anser generellt att vindkraftverk dels med tanke på miljön och av samhällsekonomiska skäl bör ersättas genom nya verk då området väl förberetts och tagits i bruk för vindkraft. Detta naturligtvis under förutsättning att det inte uppstått olägenheter under brukningstiden som inte kan eller kunnat åtgärdas.
---	--

Datum 2019-03-19

SÄRSKILT UTLÅTANDE EFTER FÖRNYAD UTSTÄLLNING AV VAGGERYDS VINDBRUKSPLAN

KSAU 2019-03-20, § 51

antagen som sin egen KS 2019-04-03, § XXX

Dnr. KS/2017/164

Yrkandena anser att Vaggeryds kommun genom Förnyad utställningshandling inte har övertygat i handläggning och bedömning av möjlig vindbruksetablering i den del av det stora opåverkade området som avser Vaggeryds vindkraftspark. Yrkande anmodar Vaggeryds kommun att ompröva sitt förslag till vad som ursprungligen kommunicerats mellan Yttrandena och Vaggeryds kommun och som till viss del föreslagits gälla för Utställningshandlingen daterad 2018-03-07.

Natura 2000-områden

Natura 2000-områden utgör ett starkare skydd för miljön i ett område än ett stort opåverkat område. Gällande Natura 2000-områden har Naturvårdsverket gjort en utredning huruvida Natura 2000-områden och vindkraft går ihop och de har kommit fram till följande i Naturvårdsverkets rapport 6473:

”Etablering är huvudsakligen möjlig i sådana delar av ett Natura 2000-område där det inte förekommer livsmiljöer eller arter som området

Se tidigare svar.

avser att skydda. Det krävs alltså att en etablering av vindkraft inte leder till skador eller betydande störningar på de livsmiljöer och arter som avses skyddas av det aktuella Natura 2000-området, dvs att det finns förutsättningar för tillstånd enligt 7 kap. 28 b § miljöbalken. Redan en risk för betydande påverkan aktualiserar tillståndskravet. Etablering av vindkraft i Natura 2000-områden bedöms därmed alltid tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken. På grund av lagstiftningens utformning kan inga generella utpekanden av lämpliga eller olämpliga Natura 2000-områden göras, utan en prövning måste ske i varje enskilt fall för en eventuell etablering.

Det är alltså en sakprövning i sig som måste ske för att göra en bedömning om vindkraftverken kan skada det som Natura 2000-området avser att skydda. Då Natura 2000-områden har ett starkare skydd än stora opåverkade områden är det inte rimligt att ta ställning till ett generellt stopp för vindbruk inom det stora opåverkade området utan seriöst genomförda utredningar på så sätt som angavs i Vaggeryds kommun i Utställningshandlingen.

Markanvändning utanför potentiella områden för vindbruk

I förnyad utställningshandling anges att prövning av etablering av vindbruk utanför utpekade potentiella områden för vindbruk skall ske restriktivt. Yttrandena har i detta fallet inget att erinra i föreslaget generella ställningstagande men behöver poängtera värdet och behovet av att i detalj studera de faktiska omständigheterna i varje enskilt fall såsom för Vaggeryds Vindbrukspark. Detta i synnerhet som Vaggeryds kommun i Förnyad utställningshandling anger att det inte är möjligt eller rimligt att på ett heltäckande sätt analysera och utvärdera alla intressen som kan föreligga i samband med vindbruk. I synnerhet gäller detta för icke utpekade potentiella områden som binder ihop två eller flera utpekade potentiella områden för vindbruk för att därmed skapa en större sammanhängande vindbruksanläggning.

Buller

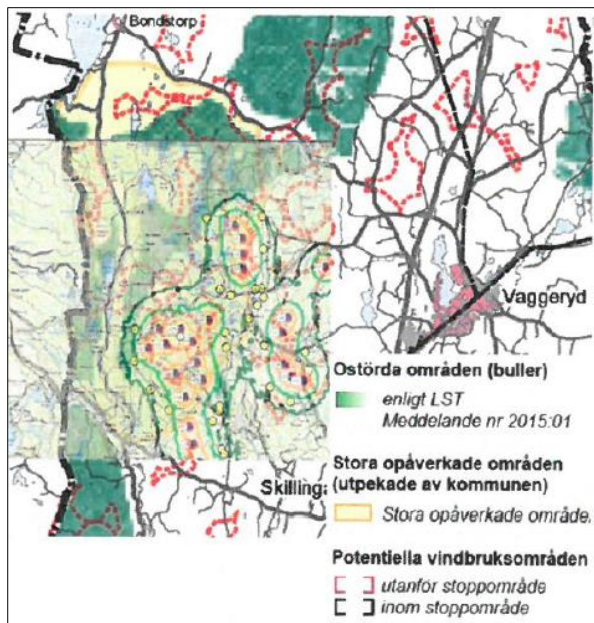
Med hänvisning till tidigare yttrande så kan vi konstatera och samtycker till att Vaggeryds kommun i föreliggande Förnyad utställnings-

Se tidigare svar. Kommunens ställningstaganden i vindbruksplanen utgör inte något generellt stopp.

Instämmer, se tidigare svar.

handling anslutit sig till praxis för maximalt buller från vindbruk, nämligen 40 dB(A) såsom begränsningsvärde.

Länsstyrelsen har i meddelande nr 2015:01 informerat om kartläggning av tysta områden inom Vaggeryds kommun. Med tyst område avses områden där bullernivån ej överstiger 35 dB(A). I figuren nedan redovisas beräknad ljudutbredning för Vaggeryds Vindkraftspark och åskådliggör 35-dB-kurvan såsom mörkgrön färg. Mörkgröna fält i figur nedan anger de av LST inventerade tysta områdena. Beräkningen visar att Vaggeryds Vindkraftspark mycket väl kan samexistera även med utpekade tysta områden med vindkraftverk etablerade inom det stora opåverkade området då intrånget är marginellt.

Respektavstånd

Det är inte praxis i Sverige med säkerhetsavstånd mellan vindkraftverk och bostäder, utan det är i allt väsentligt ljudbegränsningar som dikterar avstånd, även om Boverket har rekommendationer på 500 m (inom 500 m kan 40 dB(A) nivån svårtligen innehållas) se t.ex. Mark- och miljööverdomstolens domar i mål M 1344-16 respektive M 4596-15, daterade 2016-12-14.

Yttrandena anser att Vaggeryds kommuns medvetenhet och ambition med högeffektiva

Noteras.

Naturligtvis kan bostäder, precis som yttrandena nämner, köpas upp och rivas och frågan om

vindbruksparker vilket innebär högre vindkraftverk blir motstridigt till den angivelse om minsta avstånd som föreslås enligt Vaggeryd kommuns Förnyad utställningshandling och att det saknar grund i faktiska risker som föreligger. Yttrandena menar att säkerhetsavståndet såsom föreslagits kommer att inskränka på möjligheterna att etablera förnyelsebara energikällor, utan att vara baserat på undersökningar som stödjer att risken från vindbruk är av sådan art att dessa avstånd krävs. De ljudbegränsningar som finns tar hänsyn till alla dokumenterade risker som kan uppstå vid vindkraftsetablering. I Vindbruksplanen vill Vaggeryds kommun ha så höga verk som möjligt för att åtnjuta den goda vindpotentialen, men restriktioner gällande respektavstånd hämmar i vissa fall denna möjlighet, trots att alla enligt praxis är övriga uppsatta krav innehålls.

Alternativt föreslår Yttrandena en formulering att det bör vara ett visst avstånd till sammanhållen bebyggelse då det även finns visst lagstöd för detta, men att avsteg är möjliga dock med hänsyn till bullerbegränsningar. Även här blir det en konflikt med hur höga verk man kan använda sig av om man väljer att basera avståndet på verkshöjden. Lagstiftaren har även angett gällande sammanhållen bebyggelse att det inte endast ska röra sig om byggnader gjorda som anläggningar, men att byggnader såsom skjul ska kunna inbegripas (se prop. 2009/10:170 s 143). Lagstiftaren har samtidigt sagt att det är en bedömning i det enskilda fallet och definitionen av sammanhållen bebyggelse inte är passande i alla situationer. Sammanhållen bebyggelse i fråga om vindbruk bör definieras som minst tre stycken bostadshus inom ett visst avstånd för att undvika tolkningsproblematik, dock att avsteg även kan göras från denna definition från fall till fall. En sådan formulering bidrar även till att regleringen inte gör skillnad mellan människor som bor på landsbygden och de i tätorten, vilket varit medialt uppmärksammas synpunkter. Yttrandena anser att en sådan föreslagen formulering möjliggör vindbruk såväl som ger ett adekvat skydd och riktlinje för kommunens arbete.

En annan problematik som utgörs av bullerbegränsningarna och särskilt respektavstånd med Förnyad utställningshandling utpekade potentiella områdena för vindbruk är när vindbruk

lämpliga avstånd till en viss byggnad i så fall bli en ickefråga. Buffringar och ställningstagandena i vindbruksplanen är generella och ersätter, som tidigare nämnt, inte lämplighetsprövningen i det enskilda fallet.

Vindbruksplanens förnyade utställningshandling redovisar att rättspraxis om 40 dB(A) måste hållas. Buffringen om 700 meter har i samspråk med länsstyrelsen bedömts som en relevant avgränsning i relation till 40 dB(A). Precis som ni nämner i ert yttrande kan det i den enskilda lämplighetsbedömningen visa sig att kortare avstånd kan eller längre avstånd måste hållas till bostadshus. Buffringen om 700 meter är alltså en schematisk redovisning över vilka avstånd till befintliga bostadshus kommunen i den över-siktliga känslighetsanalys bedömt som trovärdigt.

Ställningstagandet i den förnyade utställningshandlingen om att kommunen anser att ett avstånd på 4 gånger den totala verkshöjden ska hållas till bostäder har inte tagits med tanke på eventuella säkerhetsaspekter. Ställningstagandet grundar sig i antagandet att ju högre ett vindkraftsverk är desto större påverkan har verket visuellt sett på omgivande landskapsbild, dvs på desto större avstånd upplevs verket dominerande och påverkar på så sätt pågående markanvändning. Förstås är även detta ställningstagande generellt och ersätter inte lämplighetsprövningen i det enskilda ärendet. Dock ger det en fingervisning om att kommunen generellt anser att ett avstånd på minst 4 gånger den totala verkshöjden ska hållas i de fall berörda personer finner att föreslagen placeringen blir alltför störande/dominerande i relation till bostaden i fråga.

Kommunens avsikt har inte varit att göra skillnad på människor beroende på var de råkar vara bosatta. De längre buffringsavstånden än 700 meter till tätorter och samhällen grundar sig i en generell bedömning om att det är troligare att tätorter och samhällen kommer att expandera under en överskådlig framtid.

Instämmer, se tidigare svar.

projekteras nära bostadshus där tanken är att dessa ska klassas som en faktisk etablering. Yttrandena vill med denna synpunkt uppmärksamma Vaggeryds kommun på att även i Förnyad utställningshandling icke utpekade potentiella områden för vindbruk mycket väl kan komma att bli lämpliga såvitt de föreliggande motstridiga intressena undanröjs eller på annat sätt hanteras. Yttrandena har till Länsstyrelsen i Östergötlands län lämnat in en ansökan vad avser Vaggeryds vindkraftspark som sedan den 20 september 2017 avvaktar kommunens ställningstagande med beaktande av aktuell Vindbruksplan. Yttrandena utgår nu från att Vaggeryds kommun med föreliggande yttrande i beaktande tar ställning för en vindbruksplan för att möjliggöra Vaggeryds kommuns, aktuella markägarens och Yttrandenans intresse om att kunna fortsätta utveckla förnyelsebar energi i och med planerna på i första hand Vaggeryds Vindkraftsplan.	Vaggeryds kommuns vindbruksplan har arbetats fram utan att kommunen i sina generella bedömningar och ställningstaganden har tagit hänsyn till varken tidigare eller pågående vindkraftsärenden i kommunen. Vindbruksplanen är inte juridiskt bindande och ska endast ses som en första känslighetsanalys som inte kan ersätta lämplighetsbedömningar för det enskilda vindkraftsärendet. Om och på vilken plats i kommunen ett vindkraftsverk eller -park kan komma till stånd avgörs i det enskilda anmälnings respektive tillståndsärendet. Vindbruksplanen ska endast ses som en första känslighetsanalys som på ett översiktligt, schematiskt och tydligt sätt återspeglar kommunens inställning till i vindbruksplanen behandlade markanvändningsintressen i relation till vindkraft.
--	--

Datum 2019-03-19

SÄRSKILT UTLÅTANDE EFTER FÖRNYAD UTSTÄLLNING AV VAGGERYDS VINDBRUKSPPLAN

KSAU 2019-03-20, § 51

antagen som sin egen KS 2019-04-03, § XXX

Dnr. KS/2017/164

Förslag till beslut:

Kommunstyrelsen antar föreliggande granskningsyttrande som sin egen,

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta vindbruksplanen med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning med följande ändringar:

En översyn av samtliga i vindbruksplanen tagna ställningstaganden, i syfte att ytterligare förtydliga att vindbruksplanen är en översiktlig och schematisk känslighetsanalys som inte kan ersätta en mer detaljerad lämplighetsanalys i det enskilda vindkraftsärendet. Vindbruksplanens ställningstaganden bör således inte formuleras med *ska / ska inte* utan snarare *bör /bör inte*.

Samt ytterligare redaktionella ändringar såsom exempelvis:

- uppdatering av inledande text över ärendets gång,
- förtydliga att sjöars stränder som berörts av LIS områden buffrats med 1500 m i sin helhet.
- uppdatering av kartbilden sida 14,
- ev. uppdatering av vindkraftsstatistik,
- ev. uppdatering av tabell över vattenförekomster sida 51,
- kompletterande information över brunnsområden i berört/da områdesbeskrivning/ar,
- formuleringen sida 49 "är värda att bevara" förtydligas till "har ett högt bevarandevärde".

Miljökonsekvensbeskrivning Vindbruksplan Vaggeryds kommun

Tematiskt tillägg till Vaggeryds kommuns Översiktsplan

Ansvarig förvaltning: Kommunstyrelsen

Ansvarig tjänsteman: Lina Larsson

ANTAGANDEHANDLING, KS § **XXX**, 2019-03-27, KF § **XXX**, 2019-04-03

Dnr KS/2017/164
2019-03-27

Innehåll

Medverkan.....	4
Inledning	5
De tre alternativen	8
Miljökonsekvenser för Alternativ I: Huvudalternativet	10
Miljökonsekvenser för Alternativ II: Nollalternativet	20
Miljökonsekvenser för Alternativ III: Sidoalternativet	21
Slutsats.....	23
Icke-teknisk sammanfattning	24
Källor	26

Medverkan

Vindbruksplan för Vaggeryds kommun har, på uppdrag av kommunstyrelsen, upprättats i samarbete av kommunens Samhällsbyggnadsavdelning och Vatten och Samhällsteknik AB genom Eva Djupfors.

Följande personer har ingått i kommunens arbetsgrupp: Torbjörn Åkerblad, Dörte Schuldt, Hanna Grönlund, Madeleine Larsson, Ivar Pettersson och Lina Larsson. Föreliggande miljökonsekvensbeskrivning har tagits fram av Vatten och Samhällsteknik AB genom Eva Djupfors.

Inledning

Vindbruksplanens innehåll och huvudsakliga syfte

Vindbruksplanen för Vaggeryds kommun är ett tillägg till kommunens översiktsplan och ett led i kommunens översiktliga planering. Vindbruksplanens syfte är att utgöra ett kommunövergripande planeringsunderlag i form av en översiktlig känslighetsanalys för vindkraft i Vaggeryds kommun.

Analysen som bland annat gjorts mot bakgrund av den nationella vindkarteringen¹ och i avvägning mellan i kommunen förekommande markanvändningsintressen, natur- och kulturvärden, estetiska samt landskapsbildmässiga värden har mynnat i utpekandet av 32 potentiella vindbruksområden.

Planen återspeglar en rad aspekter som bör beaktas inför etablering av vindkraftsanläggningar i Vaggeryds kommun och kommer på så vis att underlätta ärendehantering för framtida vindkraftsärenden i kommunen.

Bedömningar i vindbruksplanen grundar sig i huvudsak på en översiktlig kartanalys. Mer detaljerade studier kommer att krävas i varje enskilt vindkraftsärende och ge information om den specifika platsens lämplighet för vindkraft. Exempelvis måste beräkningar avseende ljudalstring

och skuggpåvekan genomföras samt risker för påverkan av skyddsvärda arter undersökas mer noggrant än vad som har varit möjligt inom ramen för vindbruksplanen.

Kommunen tar inte ställning till militärens intressen som inom stora delar av kommunen med all sannolikhet kommer vara en avgörande faktor för möjligheten till att etablera vindkraft.

De utpekade potentiella vindbruksområdena är avsedda att gälla för medelstora och stora vindkraftsanläggningar, det vill säga anmälnings- och tillståndspliktiga vindkraftsanläggningar. Kommunen bedömer det som ej önskvärt och ställer sig restriktivt till etablering av anmälnings- och tillståndspliktiga vindkraftverk utanför de i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena.

Miniverk och gårdsverk har i föreliggande arbete inte behandlats. Generellt kan påverkan på omgivningen antas vara mindre för miniverk och gårdsverk varför kommunen bedömer att dessa kan uppföras även i områden som i denna plan inte pekats ut som potentiella vindbruksområden.

Nationella energipolitiska mål

Sveriges ambitioner om att bygga ut förnybar energi utgår ifrån de energipolitiska målen till 2020 som finns inom EU. Enligt ett av dessa ska Sverige 2020 uppnå minst 49 % förnybar energi. Riksdagen höjde ambitionen genom ett nationellt mål om

¹ Energimyndigheten 2011.

minst 50 % förnybar energi till 2020. Under 2012 passerade Sverige målgränsen 51 % förnybar energi i systemet. Sedan de energipolitiska målen för 2020 togs har regeringen (Prop. 2017/18:228) föreslagit en ambitionshöjning om att Sverige ska uppnå 100 % förnybar elproduktion 2040.

Produktionen av olika energislag fördelade sig i Sverige 2016 enligt följande:

Energislag	cirka TWh	Andel
Vattenkraft	62	40 %
Kärnkraft	61	40 %
Kraftvärme	9	6 %
Industriell kraftvärme	6	4 %
Vindkraft	16	10 %
Övrig värmekraft	0,02	
Summa	154	100 %

Statistiken uppdateras kontinuerligt på Energimyndighetens hemsida www.energimyndigheten.se och på Svenska Kraftnätets hemsida www.svk.se.

Riksdagen har sedan 2002 antagit en planeringsram för vindkraft enligt vilket 30 TWh (varav 10 TWh havsbaserade verk) ska produceras år 2020. Ska planeringsramen nås krävs år 2020 en installation av cirka två gånger den år 2016 installerade effekten.

Planeringsramen om 30 TWh vindkraft är att betrakta som ett politiskt ställningstagande och ett stöd i planeringen för kommuner, länsstyrelser och myndigheter.

Utbyggnaden av vindkraft i Sverige drivs i dagsläget främst av incitamenten inom elcertifikatsystemet, som har ett gemensamt

mål med Norge om ytterligare 28,4 TWh förnybar elproduktion till 2020 jämfört med 2012. Sverige har dessutom som mål

att öka den förnybara elproduktionen med ytterligare 18 TWh till 2030. På grund av de låga priserna på elcertifikat begränsas utbyggnaden numera till de absolut lönsammaste och mest vindutsatta platserna i Sverige.

Regionala mål

Sedan 2011 samverkar länets kommuner, regionen, flera myndigheter, högskolan och ett stort antal företag i Klimatrådet. Ett av rådets mål är att åstadkomma en energiomställning. Genom samverkan önskar man att länet på ett kraftfullt och effektivt sätt ska bidra till det nationella klimatmålet och att Jönköpings län år 2050 ska vara ett plusenergilän till gagn för medborgare och näringsliv i Jönköpings län. Visionen innebär att 9 TWh el ska produceras i Jönköpings län genom förnybar energi 2050.

Lokala mål

I Vaggeryd kommunens miljöprogram, som antogs 2014-09-29 § 84, nämns att kommunen ska sträva för en minskad klimatpåverkan.

Ett övergripande mål är att öka förnybar energi som produceras och används i Vaggeryds kommun samt att bli fossilbränslefri.

Som detaljerade mål anges att bidra till etappmålet i länets klimat- och energistrategi genom att:

- utsläppen av växthusgaser i Jönköpings län år 2020 ska vara 30% lägre än år 1990.
- det år 2020 finns solcells- och vindkraftsanläggningar som, tillsammans med el från kraftvärme, gör att Jönköpings län till minst 50% är självförsörjande på el.
- all energi för uppvärmning av bostäder och lokaler är fossilbränslefri år 2020.
- nästan alla tätorter har utbyggd fjärrvärme eller närvärme med enbart förnybar energi år 2020.

Bland annat anges följande åtgärdsförslag:

- verka för ökad andel vindkraft med lokalt ägande.
- utreda möjligheten att producera förnyelsebar energi.

MKB:ns bakgrund och syfte

Enligt 6 kap. miljöbalken 1998:808 (MB) ska en miljöbedömning göras för de planer vars genomförande innebär en betydande miljöpåverkan. En översiktsplan (ÖP) kan generellt antas medföra en betydande miljöpåverkan, ett tematiskt tillägg till ÖP som en vindbruksplan likaså. Därför ska en miljöbedömning genomföras för Vaggeryds kommuns vindbruksplan. I en miljöbedömning ingår att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Syftet med föreliggande MKB är att belysa de konsekvenser som kan förväntas

uppträda vid ett genomförande av vindbruksplanen. MKB:n kommer att ingå i beslutsunderlaget för vindbruksplanens antagande.

För att upptäcka eventuella brister i planförslaget och vid behov kunna justera vindbruksplanens innehåll har arbetet med MKB:n pågått parallellt med planprocessen.

MKB:ns innehåll och avgränsning

MKB:ns innehåll

Enligt MB 6 kap. ska MKB:n redovisa den betydande miljöpåverkan som vid genomförandet av vindbruksplanen kan antas uppkomma med avseende på biologisk mångfald, befolkning, människors hälsa, djurliv, växtliv, mark, vatten, luft, klimatfaktorer, materiella tillgångar, landskap, bebyggelse, forn- och kulturlämningar och annat kulturarv. Miljöbalken anger vidare att miljökonsekvenserna inte endast ska beskrivas för planförslaget i sig utan även för ett rimligt sidoalternativ och för ett nollalternativ.

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska förutom miljömässiga konsekvenser även de samlade sociala och ekonomiska konsekvenserna redovisas.

Eftersom vindbruksplanens rekommendationer och ställningstaganden är av översiktlig karaktär så behandlas även de förväntade miljömässiga, sociala och ekonomiska konsekvenserna övergripande i MKB:n.

Konsekvenserna ska därför identifieras i större detaljeringsgrad, än vad som är möjligt inom ramen för vindkraftsplanen, i samband med bygglovets respektive tillståndsansökan i varje enskilt vindkrafts-ärende.

MKB:ns avgränsning

En avgränsning beträffande MKB:ns innehåll, omfattning och detaljeringsgrad ska enligt MB 6 kap. genomföras.

En bedömning av vad som bör belysas i MKB:n har gjorts mot de aspekter som nämns i miljöbalkens 6 kap. 12 §, samt de råd angående miljöbedömningar av planer och program som ges i "Naturvårdsverkets handbok 2009:1" och plan- och bygglagen.

Muntligt samråd avseende Miljökonsekvensbeskrivningens avgränsning har hållits med länsstyrelsen, 2017-08-30.

Bedömningsgrunder har avgränsats till följande frågeställningar:

Motiveringen till efterföljande avgränsning av miljöaspekter är att dessa anses vara mest intressanta med hänsyn till allmänhetens intressen.

- Uppfylls vindbruksplanens syfte?
- Beaktas hushållningsbestämmelserna enligt Miljöbalkens 3 och 4 kap.?
- Hur hanteras frågor avseende påverkan på landskapsbilden?
- På vilket sätt påverkas för vindkraften aktuella miljö kvalitetsmål?
- På vilket sätt påverkas aktuella miljö kvalitetsnormer?

- Vilka är de sociala och ekonomiska konsekvenserna?

Läsanvisning

I de efterföljande avsnitten bedöms och beskrivs både konsekvenser, eventuella åtgärder, ett rimligt sidoalternativ samt ett nollalternativ med hänsyn till vindbruksplanens syfte och geografiska räckvidd.

Bedömningen av miljökonsekvenser inleds med en kort beskrivning av utgångspunkterna för de tre olika alternativen. För att läsaren lättare ska kunna tolka och jämföra de tre alternativen beskrivs inledningsvis vilka antaganden/scenarier som utgått ifrån. Samtliga alternativ behandlas enligt de frågeställningar som är resultatet av avgränsningen.

Som tidigare nämnts är osäkerheten för den framtida utvecklingen avseende vindkraftsfrågor stor, varför bedömningar och slutsatser i denna MKB är generella antaganden och tolkningar.

De tre alternativen

Alternativ I: Huvudalternativet

Huvudalternativet innebär ett scenario enligt vindbruksplanens förnyade utställningshandling.

Vindkraftsplanen fungerar som ett komplementär tematiskt planeringsunderlag som underlättar kommunens handläggning av vindkraftsärenden.

Genom en översiktlig känslighetsanalys av en rad i kommunen förekommande markanvändningsintressen, natur- och kulturvärden har 32 potentiella vindbruksområden identifierats. Områdenas totala yta motsvarar cirka 9 % av kommunens mark- och vattenareal.

Enligt huvudalternativet ges tydliga signaler avseende var kommunen bedömer att vindkraftverk efter ytterligare mer noggranna inventeringar och utredningar kan komma till stånd och inom vilka områden kommunen anser att en etablering av anmälnings- eller tillståndspliktiga vindkraftsanläggningar inte är önskvärt.

Genom huvudalternativet skapar Vaggeryds kommun goda förutsättningar att bidra till såväl regeringens nationella mål för vindkraft som att uppnå Klimatrådets mål för Jönköpings län om att bli ett Plusenergilän år 2050.

Alternativ II: Nollalternativet

Nollalternativet motsvarar utvecklingsförloppet vid avsaknad av en vindbruksplan som beslutsunderlag.

Utan ett vägledande dokument som vindbruksplanen utgör kan två scenarier antas:

a-scenario: Vindkraftsetablering sker i områden som i huvudsak är lämpliga ur vindenergisynpunkt. Vindkraftverk möjliggörs inom mycket stora geografiska områden, så att klimatmålen och i sin tur indirekt en rad andra miljö kvalitetsmål främjas. Dock går helhetsbilden förlorad, vindbruksplaneringen sker ur ett

kortsiktigt perspektiv och andra intressen måste stå tillbaka på grund av vindkraftsetableringar.

b-scenario: Vindkraftsaktörer söker sig till andra kommuner då Vaggeryds kommun inte visat på de förutsättningar för vindkraft som finns inom kommunen. Handläggningen av vindkraftsärenden drar ut på tiden, då varken handläggningsrutiner eller ett politiskt beslutsunderlag finns.

Nollalternativets **a-scenario** innebär inte en optimal situation avseende hushållningsprincipen av markområden och främjandet av miljö kvalitetsmålen. Detta med hänsyn till att etableringen av vindkraftsanläggningar vid avsaknad av ett helhets täckande underlagsmaterial riskerar att hamna i konflikt såväl med motstående markanvändningsintressen, natur- och kulturvärden som med miljö kvalitetsmål.

Nollalternativets **b-scenario** innebär jämförelsevis ett sämre alternativ i kommunens strävan att bidra till såväl regeringens nationella mål för vindkraft som att uppnå Klimatrådets mål för Jönköpings län om att bli ett Plusenergilän år 2050. Detta under antagandet att förbrukningen av fossila bränslen minskar för varje vindkraftverk som etableras.

Inom ramen för denna miljökonsekvensbeskrivning har kommunen valt att endast gå närmare in på scenario a.

Alternativ III: Sidoalternativ

Sidoalternativet innebär ett scenario där samtliga områden som har ett minsta avstånd på 500 meter till befintliga bostäder och som enligt miljöbalken inte är skyddade som riksintresse för kulturmiljövård, Natura 2000, naturreservat eller vattenskyddsområde klassats som potentiella vindbruksområden.

Bevarandevärden i geografiska områden utanför riksintressena som till exempel besöksmål för turism och friluftslivet, landsbygdsområden i strandnära lägen (LIS) eller annan framtida markanvändning beaktas därmed inte i sidoalternativet.

Vidare antas att efterfrågan för etablering av vindkraftverk i kommunen är omfattande och att kommunen ställer sig positiv till etablering av såväl större vindkraftsanläggningar som enstaka verk i samtliga potentiella vindbruksområden.

Miljökonsekvenser för Alternativ I: Huvudalternativet

Uppfylls vindbruksplanens syfte?

Enligt huvudalternativet redovisas till vindkraften motstående intressen. En helhetsbild ges för de förutsättningar som finns för vindkraft i kommunen.

Kommunens ställningstaganden kring vilka områden som har potential för

vindkraft tar både nationella, regionala och lokala intressen i beaktande. Hänsyn tas till miljömässiga såväl som sociala och ekonomiska aspekter.

Vissa bedömningsgrunder som exempelvis landskapsbildens värden är subjektiva varför en risk för intressekonflikter, i form av olika uppfattningar om landskapets känslighet för vindkraft, inte kan uteslutas.

Vindbruksplanen fungerar som ett planeringsunderlag och gynnar en strukturerad utbyggnad av vindkraft i kommunen.

Beaktas hushållningsbestämmelserna i MB 3 och 4 kap?

Syftet med hushållningsbestämmelserna är att främja en hållbar utveckling genom att användningen av mark, vatten och fysisk miljö i övrigt sker på ett sätt som tryggar en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning av mark och vatten. Enligt hushållningsbestämmelserna ska områden av riksintresse för naturvård, kulturmiljövård och friluftsliv skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön.

I huvudalternativet pekas det inte ut några potentiella vindbruksområden inom ovan nämnda riksintresseområden samt redovisas med hänsyn till ekologiska, sociala och kulturella aspekter bevarandevärda områden/platser.

Vindbruksplanen redogör tydligt inom vilka geografiska områden kommunen anser att etablering av vindkraftverk är svårt eller ej möjligt att förena med naturvärden, kulturmiljön eller andra markanvändningsintressen.

Eftersom rekommendationer och ställningstaganden i vindbruksplanen är av övergripande karaktär är detaljstudier avseende eventuell påverkan på områden som skyddas enligt hushållningsbestämmelserna i samband med lokaliseringen av vindkraftverk i varje enskilt ärende av stor vikt.

Hur hanteras frågor avseende påverkan på landskapsbilden?

Kommunens olika landskapskaraktärer bedöms skilja sig i sin tålighet för visuella ingrepp som etablering av vindkraftverk innebär. Vindbruksplanen tar i sina rekommendationer och riktlinjer hänsyn till landskapstypernas fysiska skala, strukturer, ekologiska och kulturhistoriska sammanhang och drar slutsatser avseende områdets olika tålighet för visuella ingrepp.

Områden som är mindre än 30 ha pekas inte ut som potentiella vindbruksområden. Detta är ett indirekt ställningstagande i önskan om att styra etableringen av vindkraftverk till en strukturerad utbyggnad med gruppstationer snarare än att enstaka

verk etableras här och var. Landskapets totala visuella påverkan bedöms nämligen sett till installerad effekt som mindre för gruppstationer än för enstaka verk.

Som tidigare nämnts är vindbruksplanen av övergripande karaktär och bedömningar av landskapets tålighet sett till visuell påverkan subjektiva. Vindbruksplanen poängterar därför att visuella effekter ska detaljstuderas för varje vindkraftsverk/gruppstation av verk med hjälp av bildmontage och/eller filmanimering från olika blickpunkter.

På vilket sätt påverkas de för vindkraften aktuella miljökvalitetsmålen?

Enligt dagens kunskapsläge avseende klimatförändringar så bedöms vindkraftens miljövinster globalt sett som mycket positiva. Lokalt betraktat innebär vindkraftverk dock ett ingrepp i landskapet och kan medföra negativa konsekvenser.

Tydligast positiv påverkan kan huvudalternativet antas få på målet *Begränsad klimatpåverkan* som knyter an till de internationella klimatavtalen².

Enligt schablonmässiga beräkningar i vindbruksplanens sista kapitel möjliggör de 32 utpekade potentiella

² FN:s klimatkonvention och Parisavtalets mål är att den globala uppvärmningen inte ska överstiga mer än två grader.

vindbruksområdena sammanlagt en teoretisk utbyggnad av 0,37 TWh vindkraftsel/år.

Huvudalternativet kan vidare antas ge kumulativa positiva effekter på fler miljö-kvalitetsmål genom att en större andel vindkraft som energikälla i ett långsiktigt perspektiv bidrar till en minskad mängd fossila utsläpp.

Nedan ges två exempel på indirekt positiv påverkan av att fossila utsläpp minskas;

1. Försurning av mark och vatten beror bland annat på surt regn som orsakas av utsläpp av svavelhaltiga föroreningar som återfinns i vissa typer av fossila bränslen. Minskade fossila utsläpp leder därför indirekt till minskad försurning av sjöar och vattendrag.
2. Klimatförändringarna påverkar biologisk mångfald och ekosystemtjänster direkt genom förändrad temperatur, nederbörd och isförhållanden. Detta förväntas orsaka förändringar av arters utbredningsmönster, inbördes konkurrensförhållanden och populationsstorlekar samt risk för att arter dör ut.³ Minskade utsläpp av fossila föroreningar kan därför indirekt minska påverkan på den biologiska mångfalden, orsakade av klimatförändringar.

I följande avsnitt behandlas direkta konsekvenser för miljö-kvalitetsmålen Giftfri miljö, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, God bebyggd miljö samt Ett rikt

växt- och djurliv. Indirekta positiva effekter på dessa mål enligt tidigare resonemang kommer inte att beskrivas ytterligare, men bör finnas i åtanke vid bedömning av påverkan på målen.

Giftfri miljö

”Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försumbar. Halterna av naturligt förekommande ämnen är nära bakgrundsnivåerna.”

Driften av vindkraftverk kräver kylsystem, som kan innehålla glykol, samt smörjfett, smörj- och hydrauloljor. Mängden oljor och kylvätska varierar på vindkraftverkets storlek och modell.

Tillstånd/bygglov bör endast ges till verk som är konstruerade på ett sätt som garanterar att eventuella oljeläckage etc. automatisk kan fångas upp utan att marken i anslutning till anläggningen förorenas.

Frågan om tänkbara risker för oljeläckage, t.ex. i samband med byte av transformatorolja i ställverket, samt förslag på åtgärdsplan vid inträffad olycka har inte utretts i vindbruksplanen men bör redovisas för varje enskilt vindkraftärende.

³ Regeringens proposition 2013/14:141.

Levande sjöar och vattendrag

”Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas.”

I samarbete med Vattenmyndigheterna och länsstyrelsen har 55 vattenförekomster pekats ut inom Vaggeryds kommun (se vindbruksplanen, avsnitt om Vattenförekomster).

Fem områden i Vaggeryds kommun har pekats ut som värdefulla vatten, med syfte att skydda vattenanknutna natur- och kulturmiljöer enligt miljö kvalitetsmålet Levande sjöar och vattendrag.

Sjöar och vattendrag i kommunen har ett generellt strandskydd på 100 meter från strandlinjen.

Enligt huvudalternativet ska hänsyn tas till samtliga yt- och grundvattenförekomster, oavsett ifall dessa nämns särskilt i VISS eller är skyddade som fiskevårdsområde.

Vindbruksplanen anger även att det bör hållas ett respektavstånd på 1 000 meter till strandkant i värdefulla vattenområden.

Strandskyddet i sig utgör inte ett absolut hinder mot vindkraftsetableringar och vid identifiering av potentiella vindbruksområden har strandskyddsområden inte tagits bort. Bedömningar ska göras i varje enskild vindkraftsprövning huruvida

anläggningen i fråga är förenlig med strandskyddets syften och om det finns särskilda skäl för att kunna medge dispens. Vindbruksplanen anger att vindkraftverk generellt inte bör placeras inom strandskyddsområden, samt att eventuella väg- och kabeldragningar bör förläggas utanför strandskyddsområden där så är möjligt.

Vindkraftverket, dess fundament samt kabelfiering och vägbyggen i samband med etablering av vindkraftverk, kan leda till fragmentering av landskapet, skapa barriäreffekter och påverka vatten och dess närmiljö, exempelvis genom habitatförluster, förändringar i flödesmönster,

Att förankra och grundlägga fundament och tillfartsvägar i moss- och sankmarker kan ställa högre krav på utförandet, då grundläggningen troligen behöver göras djupare och mer omfattande. Riskerna vid ett eventuellt läckage kan i dessa områden också öka, eftersom eventuella miljöfarliga ämnen kan spridas snabbare och över ett större område genom rörligt vatten. Anläggningen av framförallt tillfartsvägar kan påverka vattnets flödesmönster, vilket behöver studeras mer i detalj i respektive vindkraftsprövning.

Myllrande våtmarker

”Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.”

I Vaggeryds kommun finns ett stort antal våtmarker, varav flera har ett mycket stort

naturvärde. Store Mosse är en av länets tre myrmarker som ingår i Sveriges nationella myrskyddsplan. Myrskyddsplanens syfte är att uppfylla miljö kvalitetsmålet och ge myrarna ett värdefullt skydd. Våtmarker är generellt värdefulla för fåglar och fladdermöss, vilket gör att de bör undantas från vindkraftsetableringar.

Våtmarker har inte undantagits från potentiella vindbruksområden men vindbruksplanen anger att det i varje enskilt vindkrafts ärende ska säkerställas att förutsättningarna för att nå miljö kvalitetsmålet ”Myllrande våtmarker” inte försämras.

Levande skogar

”Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas.”

Vaggeryds kommun, vars totala vatten- och landareal är cirka 85 815 ha, utgörs till stor del av produktiv skogsmark. Skogsbruket i Vaggeryds kommun är framförallt inriktad på barrskog. Lövbestånd förekommer övervägande i anslutning till odlingsmarker och bebyggelse. Enligt Länsstyrelsens planeringsunderlag har det identifierats förekomst av skyddsvärda träd såsom jätteträd över stora delar av kommunen.

Vindbruksplanens ställningstagande är generellt att storskaliga produktionsskogar kan vara lämpliga för exploatering av

vindkraftverk. Detta p.g.a. att det förekommer vidsträckta obebyggda områden där vindkraftens intressen jämförelsevis med andra områden inte i lika stor utsträckning riskerar att hamna i konflikt med exempelvis boende. Dock sammanfaller stora vidsträckta skogsområden i Vaggeryds kommun bl.a. med högriskområden för fåglar, s.k. stort opåverkat område⁴ och ostörda (buller) områden.

Till de av länsstyrelsen schematiskt utpekade ostörda områdena har det vid identifieringen av potentiella vindbruksområden, trots att områdena ifråga generellt bedöms som extra känsliga för vindkraft, inte tagits någon hänsyn.

Avseende det stora opåverkade området enligt kommunens översiktsplan, 2012 bedömer kommunen att området generellt ska ses som mycket känsligt för vindkraft och står fast vid ställningstagandet i sin gällande översiktsplan om att området har ett högt bevarandevärde. Kommunen finner vidare att önskan om bevarandet av ett stort sammanhängande, av vägar, industrier eller annan ljudalstrande verksamhet opåverkat område, i sin tur är svårt att förena med vindkraft. Potentiella vindbruksområden har därför inte pekats ut inom det stora opåverkade området. Kommunens ställningstagande är att etablering av vindkraft inte bör tillåtas inom det stora opåverkade området enligt avgränsningen i gällande översiktsplan från 2012.

⁴ 3 kap. 2 § MB

De i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena berör inga skogsområden som för närvarande har pekats ut som naturreservat eller Natura 2000-områden.

Skyddsvärda träd har inte undantagits vid utpekandet av potentiella vindbruksområden i kommunen, heller inte naturminnen eller biotopskydd. I vindbruksplanen anges att detaljlokaliseringen av vindkraftverk bl.a. måste ske med hänsyn till biotopskyddsområden och naturminnen samt att etablering av vindkraftverk generellt inte är önskvärt inom dessa områden. Kommunen bedömer att en samordning, under förutsättning av en noggrann detaljlokalisering, kan vara möjligt i vissa fall.

Ett rikt odlingslandskap

”Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.”

Förekomsten av kultur- och odlingslandskap som i Bratteborgsområdet är sällsynta i Vaggeryds kommun. Enligt huvudalternativet anges därför att etablering av vindkraftverk inte är önskvärt inom kommunens kultur- och odlingslandskap. En generell bedömning är att såväl det storskaliga som det mer mosaikartade odlingslandskapet i Vaggeryds kommun, av landskapsbildsmässiga skäl, är mindre

lämpad för etablering av vindkraftverk än kommunens storskaliga skogsområden.

Potentiella vindbruksområden har inte pekats ut inom riksintresseområden för kulturmiljövård. Men kulturmiljövärden kan påverkas visuellt, även om vindkraftsanläggningar placeras utanför intresseområdena.

Vindbruksplanen anger att det är av särskild vikt att visuella effekter detaljstuderas för varje enskilt verk med hjälp av bildmontage/filmanimering från olika blickpunkter. En viktig utgångspunkt är vid detta hur/var människor vistas och färdas i området.

Placering av vindkraftverk i närheten av fornlämningar kan kräva tillstånd enligt kulturmiljölagen. Vid planering för vindkraftverk bör därför kontakt tas med länsstyrelsen kulturmiljöenhet.

I sin skrift ”Vindkraft i slättlandskapet” beskriver Jordbruksverket att och hur den biologiska mångfalden kan gynnas genom anläggning av kreatoper⁵ i anslutning till vindkraftverk. Detta är inget vindbruksplanen gott närmare in på.

God bebyggd miljö

”Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en lokal och global god miljö. Natur- och kulturvärden ska tas tillvara och utvecklas.

⁵ Kreatop = konstruerad naturvårdsbiotop i liten skala.

Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktig god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.”

En långsiktig god och hållbar samhällsutveckling kan generellt bedömas att främjas om andelen förnyelsebar energi ökar och förbrukningen av fossila bränslen minskar. Sett till vindkraft måste dock en rad aspekter beaktas för att styra etableringen av vindkraft till de bäst lämpade platserna såväl sett till människors livsmiljö som sett till natur- och kulturvärden.

Vaggeryds kommun har cirka 13 750 invånare. Boende i kommunen har överlag tillgång till en god boendemiljö med närhet till skog och vatten. Det finns flera större områden som erbjuder ostörd rekreation.

Eftersom etablering av vindkraftverk ger upphov till ljudemission har vid utpekandet av potentiella vindbruksområden följande respektavstånd använts:

Minst 4 gånger den totala vindkraftverks höjden till bostadsbebyggelse och minst 700 meter till såväl bostads- som övrig bebyggelse, minst 2 000 meter till tätorterna Vaggeryd och Skillingaryd, 1 500 meter till Hok, Klevshult, Bondstorp och Yxenhaga, minst 1 500 meter till övriga områden som är detaljplanlagda för bostäder samt minst 1 000 meter till kyrkor. Buffring med 1 500 meter sker dessutom till åars och sjöars stränder i sin helhet som i kommunens översiktsplan pekats ut som LIS-områden.

Vidare anges att Naturvårdsverkets rekommendationer och rättspraxis om att 40 dB(A) ekvivalent ljudnivå Leq vid bostäder utomhus inte ska överskridas. I praktiken innebär det att ett lämpligt minstaavstånd till byggnader kan variera beroende på markbeskaffenhet, typ och antal verk. Praxis i domstol avseende högsta tillåtna ljudnivå vid bostäder och fritidshus måste beaktas i varje enskilt vindkraftsärende.

Ett rikt växt- och djurliv

”Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd.”

I Vaggeryds kommun finns en nationalpark, riksintresseområden för naturvård, riksintresseområden för kulturmiljövård, Natura 2000-områden, naturreservat samt högriskområden för fåglar, generella biotopskyddsområden, naturminnen,

strandskyddsområden, värdefulla vatten, särskilt skyddsvärda träd m.m.⁶

Vid identifiering av vindbruksplanens 32 potentiella vindbruksområden har flertalet av ovan nämnda områden undantagits. Vindbruksplanen anger dessutom att lämpliga respektavstånd kan bli aktuella och att dessa ska bedömas utifrån det skyddade områdets specifika bevarandevärden i varje enskilt vindkraftsärende.

Generella biotopskyddsområden, naturminnen och särskilt skyddsvärda träd tar vindbruksplanen dock inte hänsyn till. Eftersom dessa oftast utgör mindre avgränsade ytor bedöms att en samordning, under förutsättning av en noggrann detaljlokalisering, kan vara möjligt. Vindbruksplanens ställningstagande är att konsekvenserna för dessa värden ska utredas i varje enskilt vindkraftsärende.

Flera av de potentiella vindbruksområdena berörs av områden som av länsstyrelsen och Vaggeryds ornitologiska förening pekats ut som högriskområden för fåglar. Kända fladdermuslokaler tar planen heller ingen hänsyn till. Fragmentering av arters habitat samt skapande av barriäreffekter riskeras vid etablering av vindkraftverk. Etableringar bör utformas för att i största möjliga mån undvika detta. Viktiga spridningskorridorer för flora och fauna bör säkerställas i utredning innan exploatering.

Vindbruksplanen poängterar att aktuella rön och rekommendationer från expertiska implementeras avseende fågelfauna och fladdermöss i samtliga områden som i framtiden är aktuella för etablering av vindkraft. Vidare görs ställningstagandet att vindkraftsverk inte ska komma till stånd inom flyttstråk, häcknings- eller födosöksområden av särskilt hotade arter. Särskild inventering och lokaliseringsprövning avseende fågelliv och fladdermöss kan därmed bli avgörande i samtliga utpekade vindbruksområden i framtida beslut ifall vindkraftsetableringar får komma till stånd eller ej. Vidare anger vindbruksplanen att respektavstånd till fåglars jakt/fodosöks-, rast- eller häckningsområden kan bli aktuella inom de utpekade vindbruksområdena.

I Vaggeryds kommun finns flera områden som av länsstyrelsen i en schematisk GIS-studie bedömts som ostörda områden i avseende på bullerpåverkan. Dessa sammanfaller med flera av de i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena.

Det kan antas att det inom dessa områden återfinns tysta områden enligt Naturvårdsverkets definitioner.⁷ Det kan därför i sin tur ifrågasättas huruvida etablering av ljudalstrande anläggningar som vindkraftverk går att förena med de ostörda områdena. Frågan bör från fall till fall belysas i varje enskilt vindkraftsärende.

⁶ Hur de potentiella vindbruksområdena tagits fram se vindbruksplanens sida 7-11.

⁷ Ljudkvalitet i natur- och kulturmiljöer, God ljudmiljö, mer än bara frihet från buller, rapport 5709, Naturvårdsverket, maj 2007.

Avseende det stora opåverkade området, som redovisas i kommunens gällande översiktsplan, står kommunen fast vid sitt tidigare ställningstagande om att området har ett högt bevarandevärde samt att bevarandet av områdets karaktär är svårt att förena med exploatering av vindkraft. Potentiella vindbruksområden har därför inte pekats ut inom det stora opåverkade området.

Under förutsättning att;

- hänsyn tas till växt- och djurlivet vid val av plats för vindkraftsanläggningar och
- etableringen av vindkraftverk innebär en minskad användning av fossila bränslen;

görs bedömningen att planens kumulativa effekter leder till en positiv påverkan på den biologiska mångfalden.

På vilket sätt påverkar vindkraften miljö kvalitetsnormer och riktvärden?

Slutsatser om i vilken utsträckning ett genomförande av Vaggeryds vindbruksplan påverkar miljö kvalitetsnormer (MKN) enligt 5 kap. miljöbalken kan endast uppskattas.

Generellt kan antas att etablering av vindkraftverk har en positiv påverkan på MKN för utomhusluft (SFS 2016:831) och även

indirekt på MKN för vattenförekomster (SFS 2004:660). Detta under antagandet att etablering av vindkraftverk innebär en minskad användning av fossila bränslen.

Anläggningsarbeten av vindkraftverkens fundament såsom kabel- och vägdragningar kan å andra sidan innebära viss påverkan på lokala vattenförekomster. Bedömning görs att MKN för vattenförekomster inte kommer att överskridas om hänsyn till vattenmiljöer tas vid planering, projektering och anläggningsarbeten. En mer detaljerad utredning av påverkan på vattenförekomster ska dock göras i de fall de framtida vindkraftsanläggningarna ligger i anslutning till vattenförekomster. Vindbruksplanen poängterar vidare att hänsyn bör tas till samtliga yt- och grundvattenförekomster, oavsett om dessa nämns särskilt i VISS⁸ eller är skyddade fiskevårdsområden.

MKN för fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) är inte aktuella i Vaggeryds kommun.

MKN för omgivningsbuller (2004:675) avser större kommuner än Vaggeryds kommun, d.v.s. kommuner med över 100 000 invånare. Men det kan i detta sammanhang nämnas att vindbruksplanen i enlighet med det som är rättspraxis i svensk domstol idag anger att ekvivalent ljudnivå 40 dB(A) inte får överstigas vid bostäder utomhus.

⁸ VattenInformationSystemSverige, se <http://viss.lansstyrelsen.se/>

Vilka är de sociala och ekonomiska konsekvenserna?

Med Vaggeryds vindbruksplan som beslutsunderlag bedöms hanteringen av inkommande vindkraftsärenden kunna ske effektivare. Avvägning mellan motstående intressen underlättas och risken för intressekonflikter orsakat av ”felplacerade” vindkraftverk minskas. Sammantaget innebär detta en minskad risk för överklaganden, minskad tidsåtgång och därmed minskad kostnad för handläggning av inkommande ärenden.

Vindbruksplanen bedöms som ett bra verktyg för att tillgodose allmänna intressen. Detta dels eftersom planen grundar sig på ett omfattande analysarbete över de i kommunen förekommande intressen och bevarandevärden och dels för att rekommendationer och ställningstaganden har samråtts med allmänheten under planens samråds- och utställningstid.

För etablering av vindkraftverk krävs höga investeringskostnader. Ett generellt antagande kan göras att i huvudsak större vindkraftsaktörer kommer ha nödvändiga medel för investering i vindkraftsprojekt i Vaggeryds kommun.

Vindkraften kan komma att utgöra en extra inkomstkälla till markägare som i regel erhåller ekonomisk kompensation vid byggnation av vindkraftverk. En ytterligare positiv effekt är ifall boende i Vaggeryds kommun erbjuds möjlighet till delägarskap i framtida vindkraftverk samt i

fall principen för s.k. bygdepeng implementeras.

Det går dock trots noggranna analysarbeten i vindbruksplanen ej att bortse ifrån att vindkraftsanläggningar har en visuell påverkan på omgivande landskap och att de beroende på markens och vegetationens beskaffenhet kan upplevas som störande för boende på relativt långa avstånd. Enskilda intressen och verksamheter kan påverkas negativt, varför ett samrådsförfarande där berörda har möjlighet att lämna synpunkter måste genomföras i varje enskilt ärende.

I Huvudalternativets scenario tas hänsyn till bland annat turism och landskapsbildningen, vilket kommer att minska risken för eller i alla fall mildra eventuella negativa konsekvenserna som vindkraftverk beroende på sin detaljlokalisering kan ha på dessa värden – såväl rent fysiskt i områdena som visuellt utanför områdena.

Totalförsvarets intressen har inte tagits i beräkning i huvudalternativet men kommer att tas med vid prövning i varje enskilt ärende.

I huvudalternativet antas att fler vindkraftverk tas i bruk vilket kommer att ge en märkbar minskad användning av fossila bränslen. Detta leder också till, som tidigare nämnts, att ett flertal av Sveriges miljökvalitetsmål främjas. I ett större perspektiv kan därför sägas att exploatering av vindkraftverk gynnar våra ekosystem och därmed så kallade ekosystemtjänster. Ekosystemtjänster är naturliga processer som bidrar till människans välbefinnande

och fortlevnad. Exempel kopplade till vindkraftens positiva miljöeffekter är frisk luft och rent vatten.

Miljökonsekvenser för Alternativ II: Nollalternativet

För nollalternativet är flera utvecklingsalternativ tänkbara. I efterföljande avsnitt kommer **scenario a** att beskrivas.

Uppfylls vindbruksplanens syfte?

Vindkraftsaktörer söker sig till platserna med bäst vindenergi. Anmälningsspliktiga ärenden hanteras som ett bygglovsärende. För vindkraftsanläggningar som anses medföra en betydande miljöpåverkan måste en MKB upprättas. På så vis kommer placeringsalternativ på alltför olämpliga platser sällas bort.

Nationella och regionala intressen kan antas bli tillgodosedda. Men övriga allmänna och enskilda intressen riskerar att hamna i skymundan då det finns en överhängande risk att ekonomiska och politiska intressen blir styrande och helhetsbilden går förlo-rad.

I jämförelse med huvudalternativet bedöms risken för uppkomst av intressekonflikter som betydligt större då inget politiskt förankrat beslutsunderlag finns.

Beaktas hushållningsbestämmelserna enligt MB 3 och 4 kap?

Trots avsaknad av en samlad information över förekomsten av motstående markanvändningsintressen, kulturhistoriskt intressanta platser och naturområdets bevarandevärden m.m. kommer hänsyn till hushållningsbestämmelserna ske i prövningsprocesserna enligt PBL och MB. Men risken för att avsaknaden av helhetsbilden leder till sämre beslut avseende verkens detaljlokalisering är i jämförelse till huvudalternativet större.

Då vindbruksplaneringen sker utan helhetssyn kan verk tänkas bli jämt spridda över kommunen istället för att koncentreras till de i planen utpekade potentiella vindbruksområdena. Risken för att hushållningsbestämmelserna enligt 3 och 4 kap. MB inte uppfylls är större för nollalternativet än för huvudalternativet. Nollalternativet bedöms inte som önskvärt.

Hur hanteras frågor avseende påverkan på landskapsbilden?

Visuella effekter detaljstuderas i samband med anmälnings- eller tillståndprocessen för varje enskilt verk med hjälp av bildmontage/filmanimering från olika blickpunkter.

Då vindbruksplaneringen sker utan helhetssyn kan verk tänkas bli jämt spridda över kommunen istället för att koncentreras till de i planen utpekade områdena.

En spridd utbyggnad, med många enstaka verk jämt spridda över kommunens yta, bedöms som en större visuell påverkan på landskapsbilden jämfört med samma antal verk koncentrerade till ett fåtal områden.

På vilket sätt påverkas de för vindkraften aktuella miljökvalitetsmålen?

Vid antagandet att avsaknaden av vindkraftsplanen leder till att ekonomiska och politiska intressen hamnar i fokus på bekostnad av andra markanvändningsintressen, bevarandevärda kultur- och naturmiljöer och allmänhetens intressen riskerar miljökvalitetsmålen lokalt sett att påverkas i negativ mening.

En avsaknad av den helhetsbild som huvudalternativet tillhandahåller riskerar att leda till ett jämförelsevis ”kortare steg” i närmandet mot Sveriges 16 nationella miljökvalitetsmål.

Antagandet att handläggningen av vindkraftsärenden i nollalternativets scenario leder till mindre genomtänkta och långsiktigt mindre hållbara placeringar av vindkraftsverk är endast en hypotes. Det kan även vara så att kommunen även i nollalternativet värnar om t.ex. natursköna områden som anses vara värdefulla för turistnäringen. Hur vindkraftsfrågor enligt nollalternativet skulle handläggas i Vaggeryds kommun kan därför inte förutsägas.

Generellt kan dock antas att nollalternativet saknar den planering och utredning som i huvudalternativet gjorts för att hitta

de ur miljösynpunkt ”minst känsliga” placeringsalternativen för vindkraft i kommunen.

Vilka är de sociala och ekonomiska konsekvenserna?

Risken för att intressekonflikter uppstår mellan vindkraftsintressen och motstående intressen bedöms som stor vid avsaknad av ett kommuntäckande beslutsunderlag som vindbruksplanen utgör.

Nollalternativet anses medföra en risk för att vindkraftverk kommer att etableras i områden/på platser där som direkt följd rekreations- och friluftsvärden minskar. En negativ social effekt som i sin tur kan bli kännbar för turistnäringen.

Miljökonsekvenser för Alternativ III: Sidoalternativet

Uppfylls vindbruksplanens syfte?

Potentiella vindbruksområden identifieras enligt de bestämmelser som måste följas enligt lag. Allmänna och enskilda intressen beaktas endast i den utsträckning som lagen föreskriver.

Planen utgör ett beslutsunderlag som är enkelt att följa, då den ger tydliga direktiv om vilka områden som anses ha potential

för vindkraftverk och var etablering av vindkraftverk inte är möjligt.

Vindbruksplanens syfte enligt huvudalternativet tillgodoses inte, eftersom värden utanför lagligt skyddade områden inte beaktas.

Beaktas hushållningsbestämmelserna enligt MB 3 och 4 kap?

Scenariot enligt sidoalternativet bedöms leda till en högre produktion av förnyelsebar energi i jämförelse med huvudalternativet, eftersom fler områden är identifierade som potentiella områden, vilket i sin tur har kumulativa effekter som gynnar utvecklingen av ett långsiktigt hållbart samhälle. Men risken för att avsaknaden av helhetsbilden leder till sämre beslut avseende verkens detaljlokalisering är i jämförelse till huvudalternativet större.

Eftersom fler och större arealer pekas ut som potentiella vindbruksområden och vindbruksplaneringen sker utan helhetssyn kan vindkraftverk jämfört med huvudalternativet tänkas bli mer spridda över kommunen. Risken för att hushållningsbestämmelserna enligt 3 och 4 kap. MB inte uppfylls är därför större för sidoalternativet än för huvudalternativet. Sidoalternativet bedöms inte som önskvärt.

Hur hanteras frågor avseende påverkan på landskapsbilden?

Visuella effekter detaljstuderas i samband med anmälnings- eller tillståndprocessen för varje enskilt verk med hjälp av

bildmontage/filmanimering från olika blickpunkter.

Fler områden har pekats ut som potentiella vindbruksområden än i huvudalternativet. Detta leder till en jämförelsevis mer spridd utbyggnad, där vindkraftverken i större utsträckning är spridda över kommunens yta – med en jämförelsevis totalt sett större visuell påverkan på landskapsbilden som följd.

På vilket sätt påverkas de för vindkraften aktuella miljökvalitetsmålen?

För sidoalternativet görs avseende påverkan på, för vindkraften aktuella, miljökvalitetsmål globalt sett samma bedömning som för huvudalternativet: Mindre förbrukning av fossila bränsle innebär mindre utsläpp av förorenande ämnen samt en minskad klimatpåverkan och i sin tur större miljövinster ur ett globalt perspektiv.

Lokalt sett bedöms dock risken för att miljökvalitetsmålen Levande skogar, Levande sjöar och vattendrag, Ett rikt odlingslandskap, God bebyggd miljö samt Ett rikt växt- och djurliv kommer att påverkas negativt vara större för sidoalternativet än för huvudalternativet. Detta eftersom fler potentiella vindbruksområden pekas ut och sidoalternativet inte föregåtts av samma kartanalys som gjorts för huvudalternativet.

Vidare kan nämnas att antalet områden, sett till hela kommunen, som påverkas av

ljudemission från vindkraftverk kan förväntas bli större jämfört med huvudalternativet. Vindkraftverk kan nämligen enligt sidoalternativet sammantaget placeras på fler och större arealer i stället för att koncentreras till färre områden.

Vilka är de sociala och ekonomiska konsekvenserna?

Sidoalternativet anses, precis som nollalternativet, medföra en risk för att vindkraftverk kommer att etableras på ett sätt så att en rad olika bevarandevärden som uppmärksammas i huvudalternativet går förlorade. Rekreations- och friluftsvärden i kommunen lär minska som en direkt följd av en ej genomtänkt detaljlokalisering av vindkraftsanläggningar. En negativ social effekt som i sin tur kan bli kännbar inom turistnäringen.

Då ingen hänsyn tas till allmänna eller enskilda intressen kan det antas att andelen överklaganden på föreslagna vindkraftverk ökar och att bygglovs- och tillståndsprocessen på så vis försvåras.

Slutsats

Vid ett jämförande av konsekvenser för huvudalternativet, nollalternativet och sidoalternativet bedöms huvudalternativet för vindbruksplanen vara det alternativ som är mest önskvärt ur miljösynpunkt såväl som med hänsyn till sociala och ekonomiska aspekter.

I sammanhanget bör poängteras att etablering av vindkraft i allmänhet medger många möjliga utvecklingsscenarier och att en detaljerad framtidsprognos över hur utvecklingen kommer te sig inte är möjlig. Så är även fallet för de tre alternativen som valts för Vaggeryds kommun. Scenariotekniken visar dock att vindbruksplanens huvudalternativ jämförelsevis medför fler fördelar i strävan mot en långsiktig samhällsplanering.

Uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan

Enligt MB 6 kap. 18 § har kommunen ett ekonomiskt ansvar för uppföljning och eventuella åtgärder av planer och program som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Så är även fallet för vindbruksplanen för Vaggeryds kommun.

Historiskt sett har förändringar i lagstiftningen skett avseende vindkraftsfrågor. Även i framtiden kan det antas att förutsättningarna för vindkraft kommer att förändras på grund av till exempel teknikens utveckling och nya lagar. Därför är en långsiktig och till vindbruksplanen återkopplande uppföljning av vindkraftens utveckling i kommunen önskvärd.

Uppföljningen av vindbruksplanen sammanfaller med ordinarie översyn av kommunens översiktsplan och ska liksom den aktualitetsförklaras varje mandatperiod.

Icke-teknisk sammanfattning

Vindbruksplanen för Vaggeryds kommun är ett tematiskt tillägg till kommunens översiktsplan och därmed ett led i kommunens översiktliga planering. Vindbruksplanen lyfter på ett tydligt sätt fram vilka områden kommunen finner lämpade för en framtida vindkraftsexploatering.

Ianspråktagande av mark för etablering av vindkraftsanläggningar kan medföra risker för negativ miljöpåverkan på exempelvis den biologiska mångfalden, rekreationsområden eller kulturmiljön.

För att förebygga en negativ miljöpåverkan redovisar vindbruksplanen en helhetsbild över de specifika aspekter som bör beaktas inför etablering av vindkraftsanläggningar i Vaggeryds kommun. Planen kommer på så vis att underlätta ärendehantering för framtida vindkraftsärenden i kommunen.

Enligt MB 6 kap. ska en miljökonsekvensbeskrivning upprättas som beskriver den betydande miljöpåverkan som kan antas uppkomma med avseende på bland annat biologisk mångfald, befolkning, människors hälsa, djur- och växtliv, klimatfaktorer, landskap, bebyggelse, forn- och kulturlämningar.

Miljökonsekvensbeskrivningen ska främst fokusera på påtagliga miljökonsekvenser.

På grund av storleken bedöms etablering av tillståndspliktiga vindkraftsanläggningar generellt ha en påtaglig påverkan på landskapsbilden. Även påverkan på ett verks omedelbara närmiljö kan bedömas som påtaglig ifall verket exempelvis berör ett biotopskyddsområde.⁹

Eftersom vindbruksplanen är av övergripande karaktär, och konsekvenser avseende vindkraftverkens detaljlokalisering bättre kan identifieras i samband med tillståndsansökan av framtida vindkraftverk, behandlas miljökonsekvenserna i vindbruksplanens miljökonsekvensbeskrivning övergripande.

Tre alternativa utvecklingsscenarier, huvudalternativet, nollalternativet och sidoalternativet, beskrivs med hjälp av följande frågeställningar:

- Uppfylls vindbruksplanens syfte?
- Beaktas hushållningsbestämmelserna enligt Miljöbalkens 3 och 4 kap.?
- Hur hanteras frågor avseende påverkan på landskapsbilden?
- På vilket sätt påverkas de för vindbruksplanen relevanta nationella miljökvalitetsmålen?
- På vilket sätt påverkas för vindbruksplanen relevanta miljökvalitetsnormer?

⁹ Biotopskyddsområde är en form av områdesskydd.

- Vilka är de sociala och ekonomiska konsekvenserna?

Den framtida utvecklingen avseende hur stort intresset för nyttjande av vindenergi i Vaggeryds kommun kommer att vara, hur inkommande vindkraftsärenden kommer att hanteras och hur lokalisering och utformning av vindkraftsanläggningar kommer att ske kan inte förutspås.

Med hjälp av den scenarioteknik som använts i denna miljökonsekvensbeskrivning tydliggörs dock vindbruksplanens betydelse som beslutsunderlag, och då framförallt genom en process i linje med miljökonsekvensbeskrivningens huvudalternativ. Det starkaste argumentet för detta är att helhetsbilden med de andra alternativen annars riskerar att gå förlorad och lokaliseringen av vindkraftverk i så fall kan hamna i konflikt med till vindkraften motstående intressen.

Källor

Tryckta källor:

Boverkets rekommendationer avseende säkerhetsavstånd, Boverket.
 Energimyndigheten (ER 2007:45).
 Energimyndigheten (ES2014:02), Vindkraftsstatistik 2013.
 Kulturminnesvårdsprogram för Vaggeryds kommun, antaget KF 1990-04-23.
 Landskapsanalys Vaggeryds kommun, 2014.
 Landskapskaraktisering nr 2009.49, Länsstyrelsen, 2009.
 Miljöbalken, MB, 1998:808.
 Kalkning av sjöar och vattendrag, Naturvårdsverkets handbok, 2010:2.
 Planering och prövning av vindkraftsanläggningar, Boverket, 2009.
 Planeringsunderlag för utbyggnad av stora vindkraftsanläggningar på land, Skåne i utveckling 2006:6, Länsstyrelsen i Skåne län, 2006.
 Plan- och bygglagen, PBL, 2010:900.
 Odlingslandskapets biologiska mångfald i Jönköpings län 2010. Länsstyrelsen meddelande nr 2011:18.
 Ostörda områden - Var finns de? En GIS-modell för identifiering av bullerfria områden.
 Regeringens proposition 2013/14:141, En svensk strategi för biologisk mångfald och ekosystemtjänster.
 Satellitbildsbaserad analys av skogslandskapets gröna infrastruktur 1985-2014 - med tjäder som modellart. Länsstyrelsen meddelande nr 216:04.

Vaggeryds kommun, Kulturhistorisk utredning, Jönköpings Läns museum, rapport nr 29.
 Val av plats för vindkraftsetableringar, rapport 5513, Naturvårdsverket, 2005.
 Vindkraft i teori och praktik, Wizelius T., 2007 och 2009.
 Översiktsplan 2012, Vaggeryds kommun, 2012.

Internetkällor:

Boverket: www.boverket.se
 Turistinformation: www.turistmal.se
 Jordbruksverket: www.sjv.se/tuva
 Klimatrådet: www.lansstyrelsen.se
 Luftfartsverket: www.lfv.se
 Länsstyrelsen: www.lst.se
 Vindlov.se: www.vindlov.se
 Naturvårdsverket: www.naturvardsverket.se och www.miljomal.se
 Riksantikvarieämbetet: www.fmis.raa.se
 Skogsstyrelsen: www.skogsstyrelsen.se
 Svenska Kraftnät: www.svk.se
 Trafikverket: www.trafikverket.se
 Vaggeryds kommun: www.vaggeryd.se
 VattenInformationsSystem för Sverige: www.viss.lansstyrelsen.se

Foto:

Eva Djupfors,
 Vatten och Samhällsteknik AB

Vindbruksplan Vaggeryds kommun

Tematiskt tillägg till Vaggeryds kommuns översiktsplan

Antagandehandling KS 2019-03-27, § xxx, KF 2019-04-03, § xxx

Dnr KS/2017/164

2019-04-01

Medverkan

Vindbruksplan för Vaggeryds kommun har, på uppdrag av kommunstyrelsen, upprättats i samarbete av kommunens Samhällsbyggnadsavdelning och Vatten och Samhällsteknik AB genom Eva Djupfors.

Följande personer har ingått i kommunens arbetsgrupp: Torbjörn Åkerblad, Dörte Schuldt, Hanna Grönlund, Madeleine Larsson, Ivar Pettersson och Lina Larsson.

Förord

Vaggeryds kommuns vindbruksplan är ett tematiskt tillägg till kommunens översiktsplan som antogs 2012-10-29, och vann laga kraft 2014-04-28. Vindbruksplanen är inte juridiskt bindande men avsedd att ligga till grund för beslut om etablering av vindkraft i kommunen.

Vaggeryds kommun ställer sig allmänt positiv till alternativa energikällor såsom vindkraft, vilket framgår bl.a. av följande ställningstagande i kommunens gällande översiktsplan 2012: *”Kommunen anser att utbyggnaden av vindkraft är högst angeläget och något positivt, förutsatt att lokaliseringen av vindkraftverken sker på ett lämpligt sätt. Om man bygger vindkraft i kommunen måste man även ta hänsyn till vilken ny riskbild detta innebär.”*

Även i kommunens miljöprogram, antagen av kommunfullmäktige 2014-09-29 § 84, framgår tydliga målsättningar om att kommunen ska verka för att bidra till Jönköping läns regionala miljömål om att bli ett plusenergilän år 2050. Framtagandet av föreliggande vindbruksplan är ett första steg i att verka för av kommunen tidigare fastställda mål.

Vaggeryds kommun har sedan tidigare en kommuntäckande landskapsanalys *Landskapsanalys Vaggeryds kommun*, antagen av kommunstyrelsen 2014-05-07, som ligger till grund för landskapsbildsmässiga ställningstaganden i vindbruksplanen.

Syftet med arbetet med vindbruksplanen har varit att ta fram ett kommunövergripande planeringsunderlag i form av en *översiktlig känslighetsanalys* för vindkraft i Vaggeryds kommun. Analysen som bland annat gjorts mot bakgrund av den nationella vindkarteringen (Energimyndigheten, 2011) och i avvägning mellan i kommunen förekommande markanvändningsintressen, natur- och kulturvärden, estetiska samt landskapsbildsmässiga värden har mynnat i utpekandet av *potentiella vindbruksområden*.

Bedömningen om en specifik plats, oavsett om den ligger inom eller utanför ett i denna plan utpekat potentiellt vindbruksområde, är lämplig för vindkraft måste bl.a. föregås av mer djupgående

artinventeringar och ljudberäkningar än vad som rymts inom föreliggande vindbruksplan.

De utpekade potentiella vindbruksområdena är avsedda att gälla för medelstora och stora vindkraftsanläggningar, d.v.s. anmälningspliktiga och tillståndspliktiga vindkraftärenden. Miniverk och gårdswerk har inte behandlats vid utpekandet av potentiella vindbruksområden.

De i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på totalförsvarets riksintressen samt områden av betydelse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap. 9 § första och andra stycket miljöbalken. Ett flertal av det i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena berör såväl öppet redovisade riksintressen samt riksintressen som omfattas av sekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400).

Områden som berör *Stoppområde höga objekt - Hagshults övningsflygplats* betecknas med bokstäver och övriga potentiella vindbruksområden med siffror. Inom de potentiella vindbruksområdena A, B, C, D, E, F, G, H, I och J hamnar vindkraft med all sannolikhet i konflikt med totalförsvarets intressen. Men även inom eller i anslutning till med siffror betecknade potentiella vindbruksområden kan det finnas militära, för allmänheten ej kända, intresseområden. Oavsett var är det därför att rekommendera att samråd sker med Försvarsmakten i varje enskilt vindkraftärende innan vindkraftsexploatören i fråga lagt ned allt för mycket resurser för att utreda ett områdes lämplighet.

Vidare kan nämnas att Vaggeryds kommun dels berörs av utredningskorridor för höghastighetsbanan, Malmö - Jönköping - Göteborg/Stockholm och dels av planerat järnvägsprojekt ”Y:et” på sträckan Värnamo - Vaggeryd - Jönköping/Nässjö. Dessa projekt kan komma att påverka möjligheten till var placering av vindkraftverk är möjligt, vilket, precis som de militära intressena, måste prövas i varje enskilt ärende.

Eftersom exempelvis Försvarsmaktens intressen eller upptäckten av skyddade växt- och djurarter kan påverka genomförbarheten av vindkraftsprojekt även inom de i vindbruksplanen utpekade *potentiella vindbruksområden*, ska vindbruksplanen endast ses som ett vägledande dokument för kommunens framtida ställningstaganden i vindkraftärenden.

Resonemang och ställningstaganden i vindbruksplanen baseras på dagens, 2019-03-20, tekniska ståndpunkt, forskningsrön och regelverk. Därför kan vindbruksplanen behöva uppdateras i takt med såväl teknikens utveckling samt ifall ny lagstiftning kommer till.

Vindbruksplanen är inte juridiskt bindande och varje enskilt vindkraftärende kommer att prövas enligt gällande lagstiftning i bl.a. miljöbalken (MB 1998:808), och plan- och bygglagen (PBL 2010:900). I varje enskilt vindkraftärende kommer Vaggeryds kommun använda vindbruksplanens känslighetsanalys som utgångspunkt för sin tillstyrkan eller avstyrkan.

Vindbruksplanen har ställts ut för samråd samt varit på utställning i två omgångar. Under samrådstiden och utställningstiderna har det getts tillfälle för myndigheter, kommuner, privatpersoner, företag, föreningar och politiska partier att skriftligen lämna synpunkter.

Inkomna synpunkter har bemöts i en *Samrådsredogörelse*, se KS beslut 2018-03-07 § 041, i *Yttranden och svar efter Vaggeryds Vindbruksplans första utställning*, se KS beslut 2018-10-03 § 214 samt i *Särskilt utlåtande efter förnyad utställning av Vaggeryds Vindbruksplan*, se KS beslut 2019-04-03, § xx.

Såväl yttranden under samrådet som under den första utställningen har föranlett justeringar av vindbruksplanen. Justeringarna efter den förnyade utställningstiden har varit av redaktionell karaktär.

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	6
Sammanfattning av bedömningsgrunder och kartanalysen	7
Inledning	12
Bakgrund	12
<i>Statistik och utbyggnadsmål</i>	12
<i>Bakgrund Vaggeryds kommun</i>	13
Riksintresse för vindbruk	15
Vindbruksplanens syfte	15
Planeringsprocessen	15
Innehåll och avgränsning	15
Arbetsmetod	16
Miljökonsekvenser	17
Socioekonomiska konsekvenser	17
Vindkraftens lokala nytta	18
Vindkraftteknikens utveckling	19
Val av plats för vindkraft	20
<i>Förhållningssätt till vindkraft och dess visuella påverkan</i>	20
Förutsättningar	21
Landskapsbildens förutsättningar	21
Vanligt förekommande landskap i Vaggeryds kommun	24
Förutsättningar för vindbruk	26
<i>Vindförutsättningar</i>	26
<i>Tekniska förutsättningar</i>	28
<i>Samhällsbyggnadsintressen</i>	29
<i>Respektavstånd till infrastruktur</i>	29
<i>Bebyggelse</i>	32
<i>Mellankommunala intressen</i>	34
<i>Totalförsvarets intressen</i>	35
<i>Civila luftfarten</i>	36
<i>Kulturmiljöintressen</i>	37
<i>Turism och friluftsliv</i>	39
<i>Naturmiljöintressen</i>	40
Potentiella vindbruksområden	54
<i>Inbördes klassning av de potentiella vindbruksområdena</i>	55
Områdesbeskrivningar, område 1-22 samt A-J	56
Prövning av vindkraftverk	120
Bedömning av planeringsinsatsens effekt	123
Ordförklaringar	128
Referenser	129

Sammanfattning

Sedan den första generationens vindkraftverk uppfördes på 1980-talet har en snabb utveckling mot allt effektivare och högre verk skett. Förutom vindkraftverkens visuella påverkan styrs lokalisering av vindkraftverk av en rad olika aspekter. Dels av markens lämplighet utifrån befintliga markanvändningsintressen såsom kultur- och naturvärden och dels av platsens vindenergi.

Sett till vindpotentialen bedöms hela kommunens yta som lönsam för etablering av vindkraftverk. Utpekandet av potentiella vindbruksområden har skett med hänsynstagande till markanvändningsintressen samt med hänsyn till bland annat landskapsbilden och den befintliga bebyggelsen. Dock riskerar de i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena att medföra påtaglig skada på totalförsvarets riksintressen samt områden av betydelse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap. 9 § första och andra stycket miljöbalken. Ett flertal av det i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena berör såväl öppet redovisade riksintressen samt riksintressen som omfattas av sekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400).

Arbetet har resulterat i sammanlagt 32 potentiella vindbruksområden, som har betecknats med siffror 1-22 samt bokstäver A-J. Att etablera vindkraftverk inom resterande områden bedömer Vaggeryds kommun i dagsläget inte som önskvärt. Se även sammanfattning av bedömningsgrunder i tabell på sida 7-11.

Hur många verk som får plats inom dessa sammanlagt 32 områden beror på ett flertal faktorer. Varje område måste därför detaljstuderas för att en rimlig beräkning ska kunna göras. Beroende på hur stor verkens rotordiameter är, kan olika antal verk få plats på en yta. Ytterligare förutsättningar som styr hur många verk, med en viss rotordiameter, som får plats inom ett område är bland annat:

- tillgänglighet,
- formen på området,
- terrängen och
- verkens placering i förhållande till varandra med tanke på läbildning.

Storleken på de 32 utpekade områdena är totalt cirka 7 903 ha vilket i teorin ger en möjlig etablering av cirka 220 verk med en rotordiameter på 120 meter, om verken antas stå på en rektangulär yta som kan utnyttjas maximalt.

I vindbruksplanens sista kapitel redovisas ett resonemang kring vilken årlig vinning av vindenergi som teoretiskt kan uppnås inom de i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena. Resultatet grundar sig på en teoretisk beräkningsmodell. I praktiken är förutsättningarna för varje utpekat potentiellt vindbruksområde unika, varför beräkningsmodellen endast ska ses som en grov och teoretisk uppskattning.

Sammanfattning av bedömningsgrunder och kartanalysen

Nedanstående tabell sammanfattar förutsättningar för framtagandet av de potentiella vindbruksområdena i vindbruksplanen, kommunens ställningstaganden och hur de olika markanvändningsintressena har hanterats i kartanalysen:

Riksintresse vindbruk, sida 15:	I Jönköpings län finns sju riksintresseområden för vindbruk. Inget av dessa områden berör Vaggeryds kommun. Tidigare två riksintresseområden som redovisas i kommunens gällande översiktsplan är strukna.
Vindförutsättningar, sida 26 ff:	För att få ut tillräckligt mycket vindenergi har det bedömts att vindhastigheten bör vara minst 7 meter per sekund i medelvind vid navhöjd inom de potentiella vindbruksområdena. Områden som i 2011 års vindkartering har lägre medelvind än 7 meter per sekund på 140 meters höjd ovan mark har därför ej pekats ut som potentiella vindbruksområden.
Anslutning till elnät, sida 28 f:	Hänsyn har inte tagits till befintliga elnät vid utpekandet av potentiella vindbruksområden. Befintliga elnät (dock ej distributionsnät) och nätområden redovisas i kartbilden sida 28 samt i de områdesvisa beskrivningarna sida 56 ff. Anslutningsmöjligheter till elnäten måste utredas av vindkraftsexploatören i varje enskilt vindkraftärende.
Respektavstånd till infrastruktur, sida 29 ff:	Lämpliga respektavstånd kan variera beroende på verkens höjd och måste därför prövas i varje enskilt vindkraftärende. Av redovisningstekniska skäl har vid utpekandet av potentiella vindbruksområden ingen hänsyn tagits till kraftnät, vägar och järnvägar.
Samhällsbyggnadsintressen, bebyggelse, sida 29 ff:	Vid identifiering av områdesavgränsingarna för de potentiella vindbruksområdena har följande respektavstånd implementerats: Minst 700 meter till såväl bostads- som övrig bebyggelse, minst 2 000 meter till tätorterna Vaggeryd och Skillingaryd, 1 500 meter till Hok, Klevshult, Bondstorp och Yxenhaga, minst 1 500 meter till övriga områden som är detaljplanlagda för bostäder samt minst 1 000 meter till kyrkor. Buffring med 1 500 meter till åars och sjöars stränder i sin helhet, som i kommunens översiktsplan pekats ut som LIS-områden (<i>Landsbygdsutveckling i strandnära läge, se sida 25</i>). Bortsett från ovan angivna respektavstånd är kommunens ställningstagande att ett respektavstånd på minst 4 gånger den totala vindkraftverkshöjden bör uppfyllas till bostäder.
Mellankommunala intressen, sida 34:	Kommunens ställningstagande är att samråd ska ske med grannkommuner då vindkraftverk planeras inom ett avstånd på två kilometer, samt bör ske för planerade verk inom ett avstånd på tre kilometer till kommungränsen.
Totalförsvarets intressen, sida 35 f:	Vid identifiering av områdesavgränsingarna för de potentiella vindbruksområdena har ingen hänsyn tagits till Försvarsmaktens intresseområden. Det är Försvarsmakten som får bedöma om vindkraftsetablering riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen för totalförsvarets militära del. Att samråd ska ske med Försvarsmakten i varje enskilt vindkraftärende, oavsett var ett vindkraftverk planeras i Vaggeryds kommun redovisas sida 35 samt i de områdesvisa beskrivningarna sida 56 ff. Frågan måste prövas i varje enskilt vindkraftärende.

Civila luftfarten, sida 36 f:	Vid identifiering av områdesavgränsingarna för de potentiella vindbruksområdena har s.k. Hinderbegränsat område kring Jönköpings Airport AB undantagits. Hela kommunens yta ingår i s.k. MSA-yta för Jönköpings Airport . Samråd ska ske med Jönköpings Airport AB, LFV och P&T Flyginformation i varje enskilt vindkraftärende i Vaggeryds kommun.
Kulturmiljöintressen, sida 37 f:	Vid identifiering av områdesavgränsingarna för de potentiella vindbruksområdena har områden som är riksintresse för kulturmiljövården undantagits. Kommunens ställningstagande är att kulturmiljöer av riksintresse generellt bör betraktas som särskilt känsliga för vindkraftverk och att det i varje enskilt vindkraftsärende ska prövas ifall skyddsavstånd ska hållas mellan det planerade vindkraftverket och riksintresset i fråga. Vid identifiering av områdesavgränsingarna för de potentiella vindbruksområdena har även kulturmiljöer som pekats ut i kommunens översiktsplan, ÖP 2012, undantagits. Vaggeryds kommun anser att dessa kulturmiljöer generellt bör betraktas som känsliga för vindkraftverk och att det i varje enskilt vindkraftsärende ska prövas ifall skyddsavstånd ska hållas mellan det planerade vindkraftverket och kulturmiljön i fråga. Vid identifiering av områdesavgränsingarna för de potentiella vindbruksområdena har inget hänsyn tagits till förekomsten av fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar enligt Riksantikvarieämbetets (RAÄ) kartdatabas, heller ej till enligt Skogsstyrelsen kända bebyggelselämningar. Förekomsten av kända objekt redovisas i kartbilden sida 37 samt i de områdesvisa beskrivningarna sida 56 ff. Vaggeryds kommun finner att storskaliga vindkraftsetableringar inte är önskvärda inom fornlämningsområden, men bedömer att en samordning i form av en noggrann detaljlokalisering i de flesta vindkraftärenden torde vara möjlig.
Turism och friluftsliv, sida 39:	Vid identifiering av områdesavgränsingarna för de potentiella vindbruksområdena har Store Mosse som är riksintresse för friluftslivet undantagits. Kommunens ställningstagande är att Store Mosse generellt bör betraktas som särskilt känsligt för vindkraftverk och att det i varje enskilt vindkraftsärende ska prövas ifall skyddsavstånd ska hållas mellan det planerade vindkraftverket och riksintresset i fråga. Vid identifiering av områdesavgränsingarna för de potentiella vindbruksområdena har bl.a. hänsyn tagits till följande målpunkter för turism och friluftsliv: Ett respektavstånd på 1 000 meter till Store Mosse nationalpark, skidbacke, 1 000 meter till hembygdspark/gård, kommunal badplats, golfbana, campingplats, vildmarksbyn och medeltidsbyn. Kommunens ställningstagande är att dessa målpunkter för turism och friluftslivet generellt bör betraktas som känsliga för vindkraftverk. För befintliga vandringsleder är kommunens ställningstagande att dessa kan vara förenliga med vindkraft och vid behov flyttas i sitt läge. Eventuellt flytt av leder ska ske i samråd med kommunens Kultur- och fritidsnämnd. Vid identifiering av områdesavgränsingarna för de potentiella vindbruksområdena har hänsyn tagits till det stora opåverkade området enligt kommunens översiktsplan, 2012. Kommunens ställningstagande är att området har ett stort bevarandevärde för turism och friluftslivet som är svårt att förena med vindkraft. Se även sida 49.

Turism och friluftsliv, fortsättning, sida 39:	Potentiella vindbruksområden har därför inte pekats ut inom det stora opåverkade området. Kommunens ställningstagande är att etablering av vindkraft inte bör tillåtas inom det stora opåverkade området enligt avgränsningen i gällande översiktsplan 2012.
Naturmiljöintressen, sida 40 ff:	Vid identifiering av områdesavgränsningarna för de potentiella vindbruksområdena har Nationalparken Store Mosse , sida 40, undantagits och ett respektavstånd på 1 000 meter hållits. Kommunens anser att etablering av vindkraftverk inte bör tillåtas inom nationalparken. Kommunens ställningstagande är att det i varje enskilt vindkraftärende ska prövas ifall skyddsavstånd ska hållas utöver 1 000 meter mellan det planerade vindkraftverket och nationalparken.
	Vid identifiering av områdesavgränsningarna för de potentiella vindbruksområdena har riksintresseområden för naturvård , sida 41, undantagits. Kommunens anser att etablering av vindkraftverk inte bör tillåtas inom riksintresse för naturvård. Kommunens ställningstagande är dessutom att det i varje enskilt vindkraftärende ska prövas ifall skyddsavstånd ska hållas mellan det planerade vindkraftverket och riksintresset i fråga.
	Vid identifiering av områdesavgränsningarna för de potentiella vindbruksområdena har Natura 2000-områden , sida 42, undantagits och ett respektavstånd på 500 meter (SCI/SAC, art- och habitatdirektivet) respektive 750 meter (SPA fågeldirektivet) hållits. Natura 2000-området vid Store Mosse föreslås av länsstyrelsen att utökats och har därför buffrats med motsvarande yta. Naturreseptatet Hatten kommer eventuellt att bli Natura 2000-område på sikt, vilket har beaktats under arbetets gång. Kommunens ställningstagande är att vindkraftverk inte bör tillåtas inom Natura 2000-områden och att det i varje enskilt vindkraftärende ska prövas ifall skyddsavstånd utöver de 500 respektive 750 meter ska hållas mellan det planerade vindkraftverket och Natura 2000-området i fråga.
	Vid identifiering av områdesavgränsningarna för de potentiella vindbruksområdena har naturreseptat , sida 43, undantagits. Vaggeryds kommun anser att etablering av vindkraftverk inom naturreseptat inte bör tillåtas. Kommunens ställningstagande är vidare att det i varje enskilt vindkraftärende ska prövas ifall skyddsavstånd ska hållas mellan det planerade vindkraftverket och naturreseptatet i fråga.
	Vid identifiering av områdesavgränsningarna för de potentiella vindbruksområdena har inget hänsyn tagits till av Skogsstyrelsen utpekade naturområden med särskilda bevarandevärden , sida 44. Kommunens ställningstagande är att etablering av vindkraftverk generellt inte är önskvärt inom dessa områden, men bedömer att en samordning, under förutsättning av en noggrann detaljlokalisering, kan vara möjligt i vissa fall. Konsekvenserna för naturområden med särskilda värden ska utredas i varje enskilt vindkraftärende.
	Vid identifiering av områdesavgränsningarna för de potentiella vindbruksområdena har inget hänsyn tagits till ängs- och hagmarker samt odlingslandskap , sida 45, som pekats ut i länsstyrelsens planeringsunderlag. Kommunens ställningstagande är att vindkraftverk inte bör placeras så att en ytterligare uppsplittring av ängs- och hagmarker sker samt att konsekvenser för ängs- och hagmarker samt odlingslandskap ska utredas i varje enskilt vindkraftärende.

Naturmiljöintressen, fortsättning, sida 45 ff:

Vid identifiering av områdesavgränsningarna för de potentiella vindbruksområdena har inget hänsyn tagits till **jordbruks- och skogsmark**, sida 45. Öppen jordbruksmark är relativt sällsynt i Vaggeryds kommun och där den förekommer (förutom vid Bratteborgsområdet, Hagshult och Tofteryd) snarare av småskalig mosaikartad karaktär. Vaggeryds kommun anser därför att öppen jordbruksbygd av landskapsbildsmässiga skäl är mindre lämpad än storskaliga skogsområden.

Kommunens ställningstagande är att det i varje enskilt vindkraftärende ska ske en noga övervägning ifall det är möjligt att förena jordbruksintresset med uppförandet av planerat vindkraftverk.

Vid identifiering av områdesavgränsningarna för de potentiella vindbruksområdena har inget hänsyn tagits till **skyddsvärda träd**. Förekomsten av skyddsvärda träd redovisas i kartbilden sida 46 samt i de områdesvisa beskrivningarna sida 56 ff. Kommunens ställningstagande är att stort hänsyn bör tas till särskilt skyddsvärda träd, men bedömer att en samordning, under förutsättning av en noggrann detaljlokalisering, kan vara möjligt i de flesta fallen.

Vid identifiering av områdesavgränsningarna för de potentiella vindbruksområdena har inget hänsyn tagits till **fågelliv och fladdermöss**, sida 47 f. Kommunens ställningstagande är att vindkraftverk inte ska komma till stand inom flyttstråk, häcknings- eller födosöksområden av särskilt hotade arter. Särskild inventering och lokaliseringsprövning avseende fågelliv och fladdermöss kan bli avgörande i samtliga utpekade vindbruksområden i framtida beslut ifall vindkraftsetableringar får komma till stand eller ej.

Vid identifiering av områdesavgränsningarna för de potentiella vindbruksområdena har hänsyn tagits till det **stora opåverkade området enligt kommunens översiktsplan, 2012**. Kommunen bedömer att området i fråga, sida 49, generellt ska ses som mycket känsligt för vindkraft och står fast vid ställningstagandet i gällande översiktsplan om att området har ett högt bevarandevärde. Kommunen finner vidare att önskan om bevarandet av ett stort sammanhängande, av vägar, industrier eller annan ljudalstrande verksamhet opåverkat område, i sin tur är svårt att förena med vindkraft. Potentiella vindbruksområden har därför inte pekats ut inom det stora opåverkade området. Kommunens ställningstagande är att etablering av vindkraft inte bör tillåtas inom det stora opåverkade området enligt avgränsningen i gällande översiktsplan från 2012. Till **ostörda (buller) områden som är ett schematiskt utpekande enligt länsstyrelsens analys** har det vid identifieringen av potentiella vindbruksområden inte tagits hänsyn till. Potentiella vindbruksområden som sammanfaller med av länsstyrelsen utpekade ostörda områden bedöms dock av Vaggeryds kommun generellt som extra känsliga för vindkraft.

Vid identifiering av områdesavgränsningarna för de potentiella vindbruksområdena har hänsyn tagits till **värdefulla vatten**, sida 50, som redovisas i kommunens översiktsplan. Ett respektavstånd på 1 000 meter har hållits till Rasjön, Mossjön, Bosarydssjön, Lagan mellan Karlsforsdammen och Fågelforsdammen och Häråns nedre del.

Kommunens ställningstagande är att vindkraftverk inte bör tillåtas inom ett avstånd på minst 1000 meter till respektive strandkant.

Naturmiljöintressen, fortsättning, sida 50:	Vid identifiering av områdesavgränsingarna för de potentiella vindbruksområdena har vattenskyddsområden, sida 50, undantagits. Vaggeryds kommun anser att vindkraftverk inte bör tillåtas varken inom befintliga vattenskyddsområden, brunnsområden eller inom utredningsområden för vattenskyddsområden.
	I Vaggeryds kommun förekommer ett stort antal våtmarker, sida 50, som redovisas i en nationell inventering. Kommunens anser att det i varje enskilt vindkraftärende ska säkerställas att förutsättningarna för att nå miljö kvalitetsmålet <i>Myllrande våtmarker</i> inte försämras.
	Vid identifiering av områdesavgränsingarna för de potentiella vindbruksområdena har inget hänsyn tagits till vattenförekomster. Inom Vaggeryds kommun listas 56 s.k. vattenförekomster (2019-03-25) dessa redovisas sida 51. Kommunen anser att samråd avseende eventuell påverkan på vattenförekomster måste ske med länsstyrelsen i varje enskilt vindkraftärende. Hänsyn bör tas till samtliga yt- och grundvattenförekomster, oavsett ifall dessa nämns särskilt i VISS eller är skyddade som fiskevårdsområde.
	Vid identifiering av områdesavgränsingarna för de potentiella vindbruksområdena har inget hänsyn tagits till kalkning, sida 52, som för nuvarande till stor del sker med hjälp av helikopterflygningar. Kommunens ställningstagande är att frågan ska hanteras i varje enskilt vindkraftärende. Vaggeryds kommun anser att anmälnings- respektive tillståndsgörandet inte ska genomföras utan att frågan om kalkning har utretts på ett tillfredsställande sätt.
	Vid identifiering av områdesavgränsingarna för de potentiella vindbruksområdena har inget hänsyn tagits till strandskyddsområden, sida 53. Strandskyddet i sig utgör inte ett absolut hinder mot vindkraftsetableringar. En bedömning måste dock göras i varje enskilt fall huruvida anläggningen är förenlig med strandskyddets syften och om det finns särskilda skäl för att medge dispens. Vaggeryds kommun anser att vindkraftverk generellt inte bör placeras inom strandskyddsområden, samt att eventuella väg- och kabeldragningar bör förläggas utanför strandskyddsområden där så är möjligt.

Inledning

Bakgrund¹

Sedan de första vindkraftverken byggdes i början av 80-talet har antalet vindkraftverk i Sverige ökat markant.

År 2005 var vindkraftens elproduktion i Sverige cirka 1 TWh, vilket motsvarade mindre än 0,5 % av den totala elproduktionen i landet. Tio år senare uppgick den totala elproduktionen från vindkraften i Sverige till 16 TWh vilket motsvarande 10 procent av Sveriges elproduktion 2015.

Sett till första generationens vindkraftverk har den tekniska utvecklingen lett till allt mer effektiva verk, och samtidigt även allt högre verk. Dagens verk kan som jämförelse tas i bruk vid svagare vind och orsakar i regel mindre ljudstörningar.

Sedan de första vindkraftverken byggdes har utbyggnadstrenden påverkats såväl av skatteregler som av regeringens nationella planeringsmål. Under 2013 minskade utbyggnadstakten för svensk vindkraft för första gången någonsin. Sedan 2009 har det inte byggts så få vindkraftverk i Sverige som under 2013. Samtidigt har utbyggnaden varit betydande på sina ställen.

Marknaden för stora turbiner var fortsatt stark under 2016, medan antalet små vindkraftverk (<1,5 MW) som installerades var försumbart, vilket var ett trendbrott. Det finns även en trend mot att stor-driftsfördelar är utslagsgivande i konkurrensen om investeringar. Stora parker med mycket goda vindförutsättningar är det som dominerade utbyggnaden under 2016.

I syfte att främja vindkraftsutbyggnaden finns sedan 2004 i Sverige mark- och vattenområden som är utpekade som riksintresse för vindbruk. Den senaste uppdateringen av dessa riksintresseområden genomfördes under åren 2010-2013. Idag finns 310 riksintresseområden för vindbruk, varav 281 områden på land och 29 till havs och i insjöar.

Den totala ytan för vindbrukets riksintresseområden är 7 868 km² och utgör drygt 1,5 procent av Sveriges yta inklusive svenskt vatten.

Enligt 2013 års utpekande finns i Jönköpings län nu sju riksintresseområden. Inget av dessa områden ligger i Vaggeryds kommun.

Statistik och utbyggnadsmål².

Nationellt mål - Sverige

Sveriges ambitioner om att bygga ut förnybar energi utgår ifrån de energipolitiska målen till 2020 som finns inom EU. Enligt ett av dessa ska Sverige 2020 uppnå minst 49 % förnybar energi. Riksdagen höjde ambitionen genom ett nationellt mål om minst 50 % förnybar energi till 2020. Under 2012 passerade Sverige målgränsen 51 % förnybar energi i systemet. Sedan de energipolitiska målen för 2020 togs har regeringen (Prop. 2017/18:228) föreslagit en ambitionshöjning om att Sverige ska uppnå 100 % förnybar elproduktion 2040.

Produktionen av olika energislag fördelade sig i Sverige 2016 enligt följande:

Energislag	cirka TWh	Andel
Vattenkraft	62	40 %
Kärnkraft	61	40 %
Kraftvärme	9	6 %
Industriell kraftvärme	6	4 %
Vindkraft	16	10 %
Övrig värmekraft	0,02	
Summa	154	100 %

Statistiken uppdateras kontinuerligt på Energimyndighetens hemsida www.energimyndigheten.se och på Svenska Kraftnätets hemsida www.svk.se.

Riksdagen har sedan 2002 antagit en planeringsram för vindkraft enligt vilket 30 TWh (varav 10 TWh havsbaserade verk) ska produceras år 2020. Ska planeringsramen nås krävs år 2020 en installation av cirka två gånger den i dagsläget (2016) installerade effekten. Planeringsramen om 30 TWh vindkraft är att betrakta som ett politiskt ställningstagande och ett stöd i planeringen för kommuner, länsstyrelser och myndigheter.

¹ Källa: Energimyndigheten, www.energimyndigheten.se

² Källa: Statistiska centralbyrån, SCB, www.scb.se

Utbyggnaden av vindkraft i Sverige drivs främst av incitamenten inom elcertifikatsystemet, som har ett gemensamt mål med Norge om ytterligare 28,4 TWh förnybar elproduktion till 2020 jämfört med 2012. Sverige har dessutom som mål att öka den förnybara elproduktionen med ytterligare 18 TWh till 2030³. På grund av de låga priserna på elcertifikat begränsas utbyggnaden numera till de absolut lönsammaste och mest vindutsatta platserna i Sverige.

Regionala mål - Jönköpings län

Sedan 2011 samverkar länets kommuner, regionen, flera myndigheter, högskolan i Jönköping och ett stort antal företag i *Klimatrådet*. Ett av rådets gemensamma mål är att åstadkomma en energiomställning. Genom samverkan önskar man att länet på ett kraftfullt och effektivt sätt ska bidra till det nationella klimatmålet och att Jönköpings län år 2050 ska vara ett plusenergilän till gagn för medborgare och näringslivet i Jönköpings län. Visionen innebär att 9 TWh el ska produceras i Jönköpings län genom förnybar energi 2050.

Genomförda vindkraftsprojekt i länet

I Energimyndighetens nationella Vindkraftstateistik 2017 (ER 2018:13) framgår att den sammanlagda installerade effekten vindkraft var 275 MW i Jönköpings län 2017. Produktionen vindkraftsel var under 2017 i länet 783 GWh vilket motsvarar 8,7 % av målet 2050 vid en antagen kapacitetsfaktor 32,5 %.

På webbsidan www.vindbrukskollen.se kan man följa såväl antalet, art och läge av projekterade och befintliga vindkraftverk i Jönköpings län och övriga Sverige.

Lokala mål - Vaggeryds kommun

I Vaggeryd kommunens miljöprogram, som antogs 2014-09-29 § 84, nämns att kommunen ska sträva för en minskad klimatpåverkan.

Ett övergripande mål är att öka förnybar energi som produceras och används i Vaggeryds kommun samt att bli fossilbränslefri.

Som detaljerade mål anges att bidra till etappmålet i länets klimat- och energistrategi genom att:

- utsläppen av växthusgaser i Jönköpings län år 2020 ska vara 30% lägre än år 1990.
- det år 2020 finns solcells- och vindkraftsanläggningar som, tillsammans med el från kraftvärme, gör att Jönköpings län till minst 50% är självförsörjande på el.
- all energi för uppvärmning av bostäder och lokaler är fossilbränslefri år 2020.
- nästan alla tätorter har utbyggd fjärrvärme eller närvärme med enbart förnybar energi år 2020.

Bland annat anges följande åtgärdsförslag:

- verka för ökad andel vindkraft med lokalt ägande.
- utreda möjligheten att producera förnyelsebar energi.

Bakgrund Vaggeryds kommun

Enligt den nationella vindkarteringen från 2011 är vindförhållandena i Vaggeryds kommun ur ett vindkraftsperspektiv mycket goda endast på enstaka platser på en höjd av 110 meter ovan mark. På en höjd av 140 meter ovan mark uppnås en medelvind på 7,0-8,0 m/s, inom stora delar av kommunen. Ur ett ekonomiskt perspektiv kan därför, sett till vindenergin, i princip hela kommunens yta bedömas som intressant för etablering av vindkraftverk med en navhöjd ≥ 140 meter.

Förutom lämpligheten ur vindenergisynpunkt förekommer en rad andra förutsättningar och markanvändningsintressen som på vissa platser och områden påverkat bedömningen vid utpekandet av potentiella områden för vindkraftsetablering. Vilka dessa intressen är beskrivs mer ingående i efterföljande kapitel.

Tidigare ställningstaganden i kommunen

Vaggeryds kommun ställer sig allmänt positiv till alternativa energikällor såsom vindkraften, vilket framgår bl.a. av följande ställningstagande i kommunens gällande översiktsplan 2012: *"Kommunen anser att utbyggnaden av vindkraft är högst angeläget och något positivt, förutsatt att lokaliseringen av vindkraftverken sker på ett lämpligt sätt. Om man bygger vindkraft i kommunen måste man även ta hänsyn till vilken ny riskbild detta innebär."*

³ Källa: Energimyndigheten, www.energimyndigheten.se, 20170703.

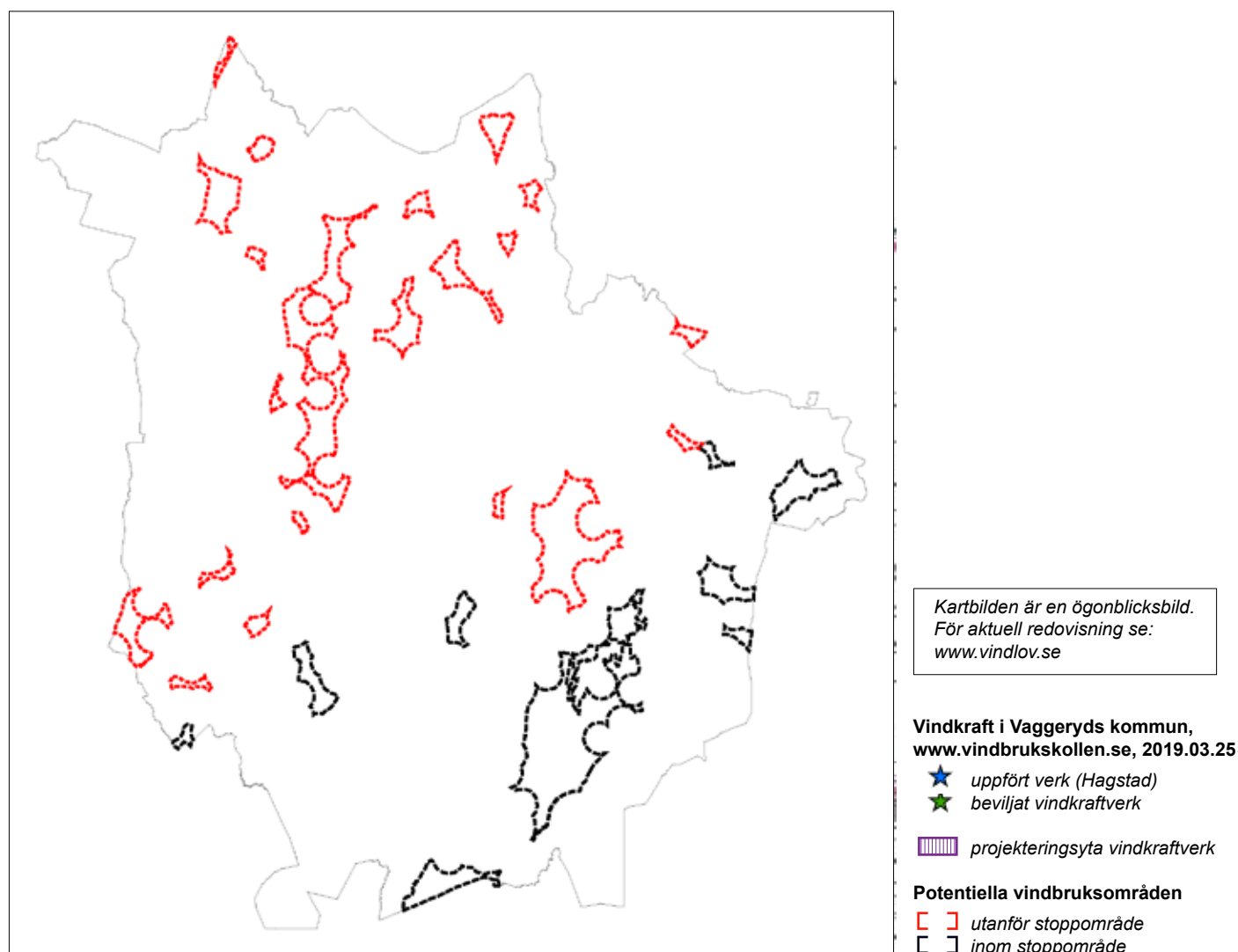
Sedan översiktsplanen antogs har Energimyndigheten gjort en översyn av riksintresseområden för vindbruk, vilket resulterat i att de två riksintresseområdena för vindbruk som tidigare pekats ut inom Vaggeryds kommun inte längre finns med.

Resonemang och ställningstagande i denna vindbruksplan baseras på dagens, 2019-03-20, tekniska ståndpunkt, forskningsrön och regelverk.

Vindkraftärenden i Vaggeryds kommun

Kommunen har vid utpekandet av de potentiella vindbruksområdena inte tagit hänsyn till pågående vindkraftärenden. Därför kan nedan pågående projekteringsytor skilja sig i sin geografiska utbredning från de i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena.

I Vaggeryds kommun finns för närvarande fyra beviljade och ett uppfört vindkraftverk. På vindbrukskollen, www.vindbrukskollen.se, uppdateras pågående vindkraftärenden kontinuerligt.

Riksintresse för vindbruk

Energimyndigheten har den 16 december 2013 beslutat om justeringen av 2008 års riksintresseområden för vindbruk, på land och till havs. De nya riksintresseområdena berör för hela Sverige sammanlagt ca 3 800 km² landarea och ca 4 100 km² vatten. I Jönköpings län finns numera sju riksintresseområden. Inget av dessa riksintresseområden ligger inom Vaggeryds kommun. Tidigare två riksintresseområden som legat i Vaggeryds kommun och redovisas i kommunens gällande översiktsplan, 2012 är strukna.

Följande kriterier har bl.a. legat till grund vid utpekandet av riksintressets områden på land:

- vindförutsättningar om minst 7,2 m/s årsmedelvind 100 meter ovan mark,
- områdesstorlek på land 5 km² eller större, förutom i elområde 4 där områdesstorleken är 3 km² eller större,
- avstånd till bebyggelse minst 800 meter,
- områden berör ej Natura 2000-områden, nationalparker, natur- eller kulturresevat,
- riksintresseområden från 2008 där projektering pågår kvarstår trots ett avstånd på endast 400 meter till närmsta bebyggelse.

Vindbruksplanens syfte

Vindbruksplanens syfte är att utgöra ett underlag till en strukturerad utbyggnad av vindkraft i Vaggeryds kommun. Planen ska fungera som ett underlag och stöd vid bemötandet av vindkraftsfrågor i kommunen.

Förutom att vägleda kommunen till ett helhetsgrepp när det gäller vindkraftsfrågor ska vindbruksplanens riktlinjer och allmänna förhållningssätt vid prövning av vindkraftverk förenkla och underlätta handläggningen av vindkraftärenden.

Genom vindbruksplanen har kommunen, efter antagandet av vindbruksplanen i kommunfullmäktige, tagit ställning till frågor avseende lokaliseringen av vindkraft i kommunen och ger tydliga signaler över vilka områden som efter en första översiktlig bedömning anses minst känsliga för etablering av vindkraftverk.

Vindbruksplanen är ej juridiskt bindande, men Vaggeryds kommun kommer att ta ställning vid varje enskilt vindkraftärende, med känslighetsanalysen i vindbruksplanen som utgångspunkt för tillstyrkan eller avstyrkan av ärendet i fråga.

Planeringsprocessen

Vindbruksplanen har tagits fram enligt plan- och bygglagens regler för översiktliga planeringsunderlag. Planläggningsprocessen innebär att planförslaget ska kommuniceras med såväl allmänheten som berörda myndigheter två gånger. Förfarandet är till för att ge alla berörda parter möjlighet att lämna synpunkter på planförslaget och därigenom vara delaktiga och påverka planprocessen.

Samråd och utställning av planförslaget är ett viktigt planeringsinstrument, dels för att fånga upp allmänhetens lokalkännedom och dels för att bemöta eventuella frågor angående planförslaget.

Inkomna synpunkter under samrådet och under utställningen bemöts i vardera en sammanställning och vindbruksplanen antas slutligen efter justering/komplettering av handlingarna efter utställningen.

Om ingen överklagar antagandebeslutet enligt kommunallagen, 10 kap. 1 §, vinner antagandebeslutet laga kraft tre veckor efter anslag.

Innehåll och avgränsning

Vindbruksplanen är kommunomfattande och har tagits fram med fokus på större landbaserade vindkraftsanläggningar.

Vindkraftsanläggningar som varken är anmälnings- eller prövningspliktiga enligt miljöbalken eller bygglovspliktiga enligt plan- och bygglagen har inte behandlats vid utpekandet av potentiella vindbruksområden. Generellt kan antas att dessa verk, eftersom de är avsevärt mindre, jämförelsevis endast har en begränsad påverkan på sin omgivning. För dessa verk kan bygglov erhållas även i områden som i denna plan inte pekats ut som potentiella vindbruksområden. Så kallade gårdsverk eller miniverk kan tillåtas i anslutning till lantbrukens byggnader.

Arbetsmetod

Vindbruksplan för Vaggeryds kommun har tagits fram av Vatten och Samhällsteknik AB i samarbete med Vaggeryds kommunledningskontor.

Ställningstaganden och rekommendationer i vindbruksplanen är resultatet av en avvägning mellan vindkraftens intressen och andra markresursintressen i kommunen. Exempel på i kommunen förekommande intressen är samhällsbyggnads-, friluft-, naturresurs-, försvars- och luftfartsintressen. Avvägningar av de olika intresseområdena har gjorts mot bakgrund av de nationella miljökvalitetsmålen och rättsfall i Miljööverdomstolen (MÖD). Kommunens intentioner är att bidra till de uppsatta miljömålen samt att sträva efter en god hushållning med mark- och vattenområden. I ett första arbetssteg har med hjälp av uteslutningsmetoden potentiella vindbruksområden identifierats. Respektavstånd för att minska risken för eventuellt störande effekter från vindkraftverken har använts med Boverkets och länsstyrelsen allmänna rekommendationer som utgångspunkt.

Följande är respektavstånden som legat till grund i denna vindbruksplan:

Minst 700 meter till såväl bostads- som övrig bebyggelse, minst 2 000 meter till tätorterna Vaggeryd och Skillingaryd, 1 500 meter till Hok, Klevshult, Bondstorp och Yxenhaga, minst 1 500 meter till övriga områden som är detaljplanelagda för bostäder samt minst 1 000 meter till kyrkor. Buffring med 1 500 meter sker dessutom till åars och sjöars stränder i sin helhet, som i kommunens översiktsplan pekats ut som LIS-områden (*Landsbygdsutveckling i strandnära läge, se sida 25*).

Bortsett från ovan angivna respektavstånd är kommunens ställningstagande att ett respektavstånd på minst 4 gånger den totala vindkraftverkshöjden bör uppfyllas till bostäder.

Vilka de övriga respektavstånden är och vad de grundar sig på beskrivs mer ingående i kapitel *föresättningar sida 21 ff*.

Markområden som berörts av skyddsavstånd till befintlig bebyggelse, detaljplanelagda områden, sådana områden som av kommunen anses som värdefulla

för framtida samhällsbyggnadsintressen eller som bedöms ha stora natur- och kulturvärden har inte pekats ut som potentiella vindbruksområden för medelstora och stora vindkraftsanläggningar.

Förekomsten av andra markanvändningsintressen i kommunen, landskapsbildens tålighet samt kommunens ställningstagande om att sträva efter en strukturerad och effektiv utbyggnad av vindkraft har varit avgörande faktorer vid utpekandet av potentiella vindbruksområden.

En effektiv utbyggnad syftar till att prioritera etableringen av vindkraftverk i grupp. Sett till landskapets totala ytmässiga påverkan i förhållande till installerad effekt är en strukturerad och samlad exploatering av vindkraft att föredra istället för en spridd etablering av enskilda verk. Vindbruksplanen pekar därför inte ut potentiella vindbruksområden som är mindre än 30 ha stora.

Inför utpekandet av potentiella områden för vindkraftverk har en översiktlig analys av förutsättningar för vindkraften genomförts. Förutsättningarna har kartlagts genom fältstudier, kartanalyser och avvägning mot vindkraftens motstående intressen.

Redovisning av resultatet av ovan beskrivet analysarbete sker i kartutsnitt samt en kommuntäckande översiktlig kartbilaga. Lämpliga skyddsavstånd ska exempelvis bedömas utifrån riksintressens bevarandevärden i varje enskilt vindkraftärende. De generella ställningstaganden avseende olika områdens känslighet för vindkraft som redovisas i planen grundar sig på Boverkets rekommendationer i *Vindkraftshandboken, Planering och prövning av vindkraftverk på land och i kustnära vattenområden*, 2009, som utarbetats i samverkan med Energimyndigheten, Lantmäteriverket, Naturvårdsverket och Riksantikvarieämbetet.

För att uppnå en tidig förankring hos kommunala politiker, intresseorganisationer och allmänheten har samråds- och utställningsskedet av planförslaget tillmätts särskild betydelse under arbetets gång. Även mellankommunala frågor har beaktats och påverkat resultatet och slutsatser i vindbruksplanen.

Vindbruksplanen fungerar enbart som ett översiktligt planeringsunderlag därför ska en särskild lokaliseringsprövning ske i varje enskilt vindkraftärende. Lokaliseringsprövningen ska ge vid handen om en specifik plats kan anses vara lämplig för etablering av vindkraftverk. Respekt- eller skyddsavstånd kan komma att bli aktuella för andra intressen än de som omnämns i vindbruksplanen.

Olika förutsättningar styr hur många verk med en viss rotordiameter som får plats inom ett visst område. Dessa förutsättningar är t.ex. närheten till vägar, behov av nya vägar, formen på området, terrängen och verkens placering i förhållande till varandra med tanke på läbildning. Vidare påverkar verkens rotordiameter antalet verk som kan få plats på en viss yta. Som tidigare nämnt kan generellt antas att verkens inbördes avstånd behöver motsvara 4-6 gånger rotordiametern. Se även kapitel *Bedömning av planeringsinsatsens effekt*, sida 124.

Miljökonsekvenser

Enligt 6 kap. MB ska en miljöbedömning göras för de planer vars genomförande innebär påtagliga miljökonsekvenser. Översiktsplaner kan generellt antas medföra en betydande miljöpåverkan. Så är även fallet för Vaggeryds kommuns vindbruksplan.

Miljöbedömningen innebär att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) tas fram, vars syfte är att identifiera och integrera miljöaspekterna i planen och beskriva samt bedöma vilka miljökonsekvenser ett genomförande av planen medför.

Arbetet med MKB:n har pågått parallellt med vindbruksplanen. MKB:n ingår i handlingarna och kommer tillsammans med vindbruksplanen vara beslutsunderlag för vindbruksplanens antagande.

Socioekonomiska konsekvenser

Med en ökad etablering av vindkraft har behovet av mer kunskap om vindkraftens socioekonomiska konsekvenser ökat. Förutom miljövinster globalt sett har vindkraft en potential att ge ekonomiska vinster till samhällen i sin lokala omgivning, det behövs olika typer av kunskap inom olika områden för att hitta så bra lösningar som möjligt.

Angränsande fastigheter till en vindkraftsetablering kan påverkas av en vindkraftsetablering.

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), har gjort en kunskapssammanställning *Socioekonomiska konsekvenser av vindkraftsetablering och tillämpningen av vindbonus*, rapport 2016:4.

En slutsats från SLUs rapport är att många av de socioekonomiska konsekvenserna inte är undersökta. Det saknas i dagsläget en modell för att redovisa en socioekonomisk konsekvensbeskrivning vid planering av vindkraft. En sådan modell skulle kunna vara ett värdefullt redskap med syftet att skapa mervärden för de lokalsamhällen där vindkraftsetableringar sker, men också för att identifiera eventuella konfliktområden och finna lösningar på dem.

Vaggeryds kommun anser att socioekonomiska konsekvenser bör utredas i varje vindkraftärende och välkomnar om det i framtiden kommer att skapas en praxis kring detta.

Vindkraftens lokala nytta

Bortsett från den visuella påverkan påverkas även angränsande markägarintressen i avseendet hur marken i anslutning till vindkraftverk kan nyttjas.

Exempelvis bildar varje vindkraftverk ett vindupptagningsområde, i regel inom en radie på 4-6 gånger rotordiametern, inom vilket inga ytterligare verk kan etableras. Även möjligheten till exploatering för bostadsändamål blir begränsat inom en viss radie till en vindkraftsetablering, bl.a. med tanke på ljudemission. Detta innebär att även ägare till grannfastigheter, beroende på verkens placering i förhållande till fastighetsgränser, kan påverkas i sin möjlighet att nyttja sin mark.

I syfte att kompensera markägare för upplåtelse av sin mark för exploatering för vindkraft skrivs i regel arrendekontrakt mellan markägaren och vindkraftsexploatören. Det finns inga lagliga krav på hur ett arrendekontrakt ska utformas i detalj. I sin studie *Ersättning vid vindkraftsutbyggnad* har Ludvig Lidegran 2010 summerat hur arrendekontrakt brukar skrivas. Studien visar att olika arrendeavtal för vindkraft principiellt har lika innehåll, men formuleringarna och beloppen varierar:

Varje vindläge är unikt och måste bedömas därefter. Arrendetiden sätts oftast till cirka 30 år och markägaren får vanligtvis dels en årlig fast summa samt en årlig procentuell ersättning som baseras på bl.a. vindkraftverkets elproduktion. Om en vindkraftsanläggning omfattar flera närliggande fastigheter fördelas ersättningen utifrån hur stor andel respektive fastighet utgör av anläggningens vindupptagningsområde. Detta innebär att även ägare till grannfastigheter har möjlighet att erhålla en viss årlig ersättning.

Det finns dessutom en rad goda exempel där vindkraftsbolag har betalat ut s.k. bygdepeng, exempelvis till byalag, idrottsföreningar m.m. Bygdepeng är en frivillig ersättning till intressenter i närområdet till vindkraftverk. Vaggeryds kommun anser att frivilliga överenskommelser om bygdepeng är ett bra verktyg för vindkraftsbolag att lokalt skapa goda relationer. På så vis kan en lokal nytta uppnås utöver markägaravtalen.

Vaggeryds kommun ser positivt på arrendekontrakt som beaktar grannfastigheters intressen genom ersättning. Vaggeryds kommun bedömer att arrendekontrakt som beaktar grannfastigheter är en möjlighet för vindkraftsexploatörer att uppnå en större acceptans i respektive vindkraftsprojekt.

Vindkraftteknikens utveckling

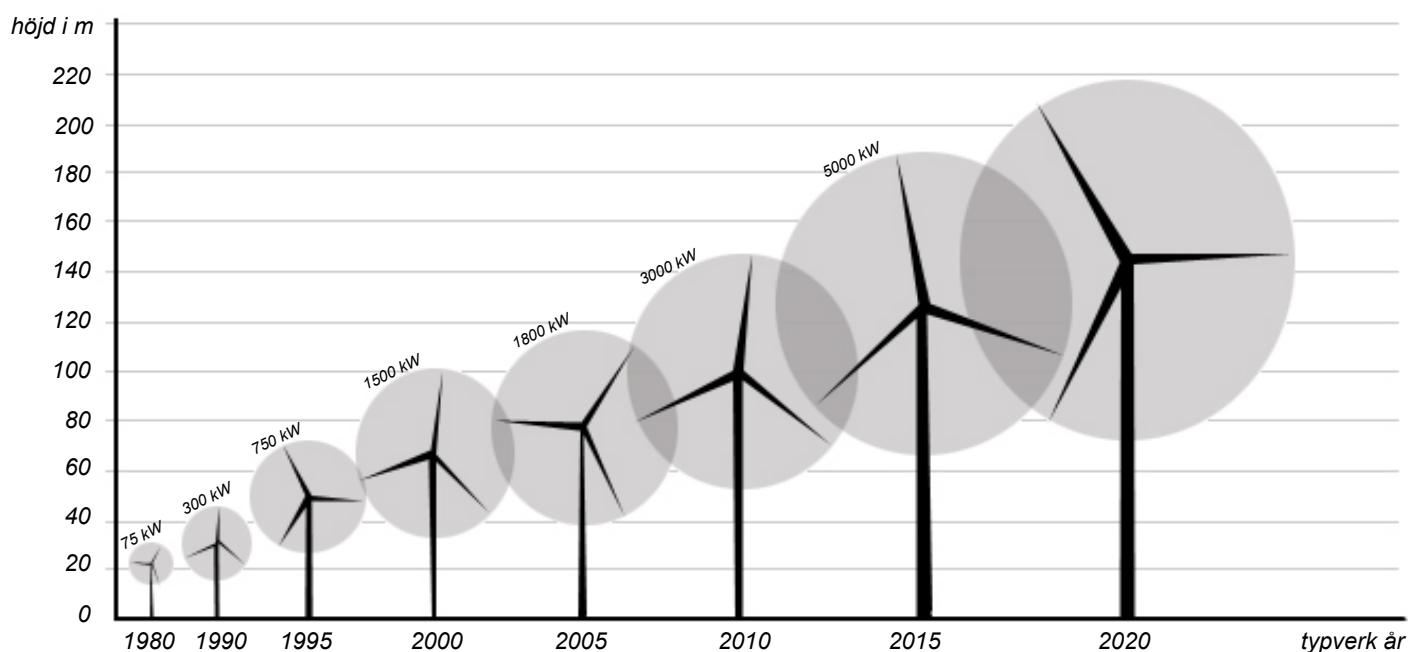
Den första generationens verk uppfördes i Sverige på 1980-talet. Dessa verk var cirka 37 meter höga och hade en effekt på 100-250 kW. Den andra generationens verk som började uppföras i början av 2000-talet, har en tornhöjd på cirka 80 meter och en effekt på cirka 800 kW. Den tredje generationens verk har en tornhöjd på 100 meter och en effekt på 2 MW. I dagsläget är verk med en tornhöjd på 150 meter med en effekt på 2 - 2,5 MW vanligt förekommande. Tillståndspliktiga verk som planeras idag har i regel en totalhöjd på 210 - 220 meter med en effekt på upp till 4 MW.

Ett ytterligare exempel för utvecklingen av teknologin är vertikalaxlade verk som skiljer sig i utseende från de traditionella horisontalaxlade vindkraftverken. Se foto på efterföljande sida. Några av fördelarna med vertikalaxlade verk är avsaknaden av en växellåda, generatorns placering i marknivå och i jämförelse enklare konstruktioner med lägre underhållskostnader till följd.

Utvecklingen över tiden visar att framstegen inom vindkraftsteknologin har gått och även fortsättningsvis förväntas gå mycket raskt. Detta kan komma att uttrycka sig i form av vindkraftverk med helt nya förutsättningar som skiljer sig från dagens verk.

Vertikalaxlat vindkraftverk. Bild: E.ON.

Vindkraftens utvecklingstrend i Sverige 1980 - 2015. Källa; Modifierad från www.vindkraftskurs.se, 2009.

Dock kan antas att vindkraftteknologins utveckling såväl i Sverige som övriga Europa även i framtiden är starkt beroende av politiska satsningar inom energisektorn. I detta sammanhang kan poängteras att resonemang och ställningstagande i denna vindbruksplan grundar sig mot bakgrund av dagens kunskapsläge och egenskaper av typverk som i dagsläget är vanligast. Vinkraftsplanen bör därför ses som ett levande dokument som uppdateras och vid behov revideras i takt med den tekniska utvecklingen.

Val av plats för vindkraft

Miljödepartementet behandlar i *Slutbetänkande av Vindkraftsutredning* (SOU 1999:75) allmängiltiga riktlinjer för lokalisering och utformning av vindkraftverk relaterat till landskapets egenskaper. I betänkandet nämns landskapets övergripande skala, dess komplexitet, topografi, förekomsten av rumsliga strukturer som vegetation och bebyggelse som avgörande faktorer för hur verken bör placeras i terrängen. Generellt kan antas att olika landskapstyper har olika tålighet för visuella ingrepp som uppförandet av vindkraftverk innebär. Eftersom vindkraftverk, beroende på terrängform och väderlek, kan synas på mycket långa avstånd är verkens placering i grupp att föredra före enstaka verk. På så sätt påverkas, sett i relation till verkens elproduktion, färre områden visuellt.

Oavsett landskapets skala bör placering av verk följa befintliga större riktningssvisande element, som exempelvis vegetationsridåer eller stenmurar, i landskapet. Kommunen finner att lokaliseringen av vindkraftverk bör ske på så vis att riktningar och rumssammanhang i landskapet understryks/stärks.

Exempel på aspekter som bör belysas vid detaljlokaliseringen, det vill säga då den exakta placeringen för vindkraftverket/n fastställs är:

- varifrån verket/n kommer att synas och vilka siktstråk som påverkas,
- ifall verket/n kommer att underordna sig eller dominera landskapets befintliga strukturer,
- om och hur verket/n påverkar landskapets historiska dimension,
- ifall viktiga landmärken konkurreras ut.

Generellt kan även antas att landskapets skala har betydelse för områdets visuella tålighet för vindkraft. Skalskillnader av element i landskapet upplevs nämligen i relation till andra objekt. Placeras exempelvis ett vindkraftverk i omedelbar närhet till ett landmärke eller ett landskapselement med estetiska värden, riskerar dessa att konkurreras ut. Förutom att landskapets skala har betydelse för hur starkt människan uppfattar vindkraftverkens påverkan på landskapsbilden, kan betraktarens perspektiv över landskapet förvrängas, då blicken automatiskt dras till de roterande rotorbladen.

Förhållningssätt till vindkraft och dess visuella påverkan

Landskap är dynamiska och i ständig förändring. De har påverkats och formats av människors levnadssätt över en lång tidsrymd, i vissa fall till och med sedan förhistorisk tid. Så är stengårdsgårdar och odlingsrösen exempel på landskapselement med symbolvärde för människors hårda arbete inom lantbruket.

Människor nyttjar och rör sig i landskapet på olika sätt, varför de även har olika förhållningssätt till förändringar som påverkar landskapsbilden. Vindkraftverk kan betraktas som ett positivt symbolvärde för modern teknik i strävan efter ett långsiktigt hållbart samhälle eftersom klimatproblemen idag är en ständig pågående debatt. Likväl kan vindkraftverk upplevas som ett betydande intrång i människors närmiljö, med påverkan på friluftslivet, djurlivet och önskad ljudemission och skuggbildningar.

Betraktarens attityd till vindkraft kan följaktligen i stor utsträckning bero på dess förståelse och inställning till miljöfrågor. Men även verkens placering, utformning och landskapstypen är avgörande faktorer för acceptansen av vindkraftsetableringar.

Ej fungerande verk kan antas förlora sitt symbolvärde och upplevs i regel som ett negativt inslag i landskapsbilden.

Jämfört med exempelvis samhällens eller lantbrukets utveckling som i regel sker stegvis sker etableringen av vindkraftverk ”över en natt” och tillför landskapet en ny ”skala”. Förändringen för närboende blir därför påtaglig i större utsträckning vid uppförande av vindkraftverk än långsamma förändringar. Sett ur

ett större landskapsperspektiv kan vindkraftverk anses som reversibla då själva verken åter kan plockas ned igen.

Förutom vindkraftverkens positiva miljöeffekter kan dessa teoretiskt även innebära en extra inkomstkälla för det allt mindre lönsamma lantbruket. Främjandet av lantbrukssektorn kan i sin tur i förlängningen innebära en positiv bieffekt för kulturlandskapet. Såväl enstaka vindkraftverk som verk i grupp kan påverka upplevelsevärde av storskaliga monotona landskap.

Vindkraftverk ökar inte endast landskapets komplexitet utan kan även verka rumsavgränsande och riktningvisande. De flesta verken blir, eftersom de i många fall syns på långa avstånd, till ett landmärke som ökar människans orienterbarhet. I detta sammanhang ska dock tilläggas att upplevelsen av landskapsbilden är ytterst individuellt och att visuella kvaliteter inte låter sig beskrivas rent objektivt. Därför är samråd, där berörda parter får yttra sina åsikter, redan i ett tidigt planeringsstadium av stor betydelse.

Under lokaliseringsprövningen av vindkraftverk i Vaggeryds kommun bör verkens visuella påverkan visas med hjälp av fotomontage eller filmanimering sett från olika blickpunkter.

Det är önskvärt att den visuella påverkan på omgivningarna undersöks även för verk som inte är prövningspliktiga enligt miljöbalken.

Vid fotomontage och val av vyer bör stor vikt läggas vid hur landskapet används. Finns ett vardagslandskap, d.v.s. särskilda riktningar som boende eller

besökare av ett visst område rör sig längs? I vilket syfte rör sig människor i området? Finns ett friluftsoch rekreationsområde som är särskilt bevarandevärd? Ur ett rekreationsperspektiv kan antas att det är lika viktigt att skydda utblickar från rekreationsområden som bevarandet av ostördheten av själva området i fråga.

Bilderna nedan visar en ur ett landskapsbildsperspektiv ej önskvärd placering av vindkraftverk. Vindkraftverken dominerar över kyrktornet som över lång tid varit ett "naturligt" landmärke.

Förutsättningar

Landskapsbildens förutsättningar

Tidigare beskriven arbetsmetod av kartanalysen hjälper till att skydda mätbara värden, såsom hotade arter, samhällsbyggnadsintressen etc., medan landskapsanalysen fångar upp subjektiva värden såsom, upplevelsen av vyer och landskapsavsnitt.

På uppdrag av kommunstyrelsen 2012-10-10 § 168 har det tagits fram en kommuntäckande landskapsanalys för Vaggeryds kommun. Analysens syfte har varit att beskriva landskapstyper och karaktärsområden i Vaggeryds kommun med fokus på bedömning av landskapets känslighet för etablering av vindkraft. Utgångspunkten för kommunens landskapsanalys som godkändes KS 2014-05-07 har varit länsstyrelsens rapport *Landskapskaraktärisering* nr 2009.49. Precis som i andra delar av Sverige är landskapsbilden i Vaggeryds kommun resultatet av naturgeografiska förutsättningar och människans verkan under flera tusen år.

Nedan: Exempel på fotomontage.

Översiktligt låter sig Vaggeryds kommun beskrivas som ett storskaligt skogslandskap som avbryts av mosaiklandskap med vattendrag, sjöar, mossar, odlingslandskap och bebyggelseområden. Följande landskapstyper har identifierats i kommunen:

- mosaiklandskap (småskaligt jordbruksbygd),
- zonerade landskap (små - storskaligt) och
- enhetliga landskap (storskaligt skogslandskap och relativt storskaliga odlingsfält i Bratteborgs-området).

Övergången mellan de olika landskapstyperna är flytande, varför ingen skarp gränsdragning mellan dem är möjlig. I detta sammanhang kan även nämnas att landskapstyperna skiljer sig åt i olika regioner. Efterföljande skildring av landskapet i Vaggeryds kommun är därför beskrivet i relativa termer; sett till de naturgeografiska förutsättningarna i Vaggeryds kommun. De generella ställningstagandena är vägledande och endast avsedda att lyfta fram möjliga placeringsmönster. Aspekter som bör tas ställning till inför etablering av vindkraftverk är områdenas sällsynthet, komplexitet och skala.

Det kan även nämnas att den tekniska utvecklingen går mycket fort, vilket innebär att vi i dagsläget inte vet hur morgondagens verk kommer att se ut. Påverkan på landskapsbilden, som för ett visst område i dagsläget bedöms som godtagbart sett till en viss vindkraftstyp, kan tänkas att bedömas som oacceptabelt sett till utseendet av framtida verk.

Tore Wizelius ställer i sin bok *Vindkraft i teori och praktik* (2015) vindkraftverkens visuella påverkan i relation till vilket avstånd betraktaren befinner sig på i förhållande till vindkraftverket i fråga:

En vedertagen uppfattning är att vindkraftverk dominerar landskapet inom ett avstånd på tio gånger verkets navhöjd. Ett vindkraftverk kan vid fri sikt och klart väder synas upp till ett avstånd på 400 gånger navhöjden. I praktiken smälter vindkraftverk väl in i landskapet på fem kilometers avstånd.

För vindkraftverk med en totalhöjd 150 meter definierar Wizelius följande:

- Närzon 0 - 4,5 km; vindkraftverket blir ett dominerande element.
- Mellanzon 4,5 - 10 km; synligheten varierar beroende på landskapets karaktär.

- Fjärrzon 10 - 16 km; syns tydligt i öppna landskap, dominerar ej.
- Yttre zon > 14 - 16 km; små företeelser vid horisonten, i vissa väderleksförhållanden svåra att urskilja.

Mosaiklandskap

Mosaiklandskapet är precis som namnet antyder sammansatt av olika markslag och landskapselement och kan liknas vid ett lapptäcke.

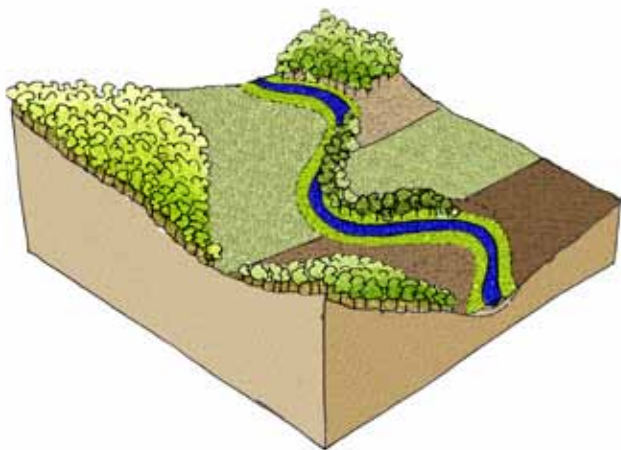
Mosaiklandskapet i Vaggeryds kommun kännetecknas av ett relativt småbrutet kulturlandskap som är rikt på element från forna brukningstider. Landskapselement i form av stengärdesgårdar, odlingsrösen, fasta fornlämningar, hamlade träd och naturbetesmarker, tillför landskapet en historisk dimension och vittnar om människans levnadssätt och arbete över en lång tidsrymd.

Mosaiklandskapets skala är överlag förhållandevis liten och utblickarna relativt korta, vilket ökar platskänslan, ger platsen en stark identitet och ökar upplevelsevärden. Mosaiklandskapet i Vaggeryds kommun kan beskrivas som ett mosaikartad skogslandskap som kantas av barr-, bland- eller lövskogar och förekommer framförallt i anslutning till mindre bebyggelseenheter och ensamgårdar.

Generellt är kommunens bedömning att mosaikartade landskap är bevarandevärda och inte lämpade för storskaliga vindkraftverk. Miniverk, gårdsverk eller i enstaka fall 1 - 3 medelstora verk kan dock tänkas rymmas efter en noggrann avvägning och analys av verkens detaljlokalisering och påverkan på landskapsbilden.

Zonerade landskap

Det zonerade landskapet utgörs i jämförelse med mosaiklandskapet av ett storskaligare odlingslandskap med längre siktstråk. Tydliga rumskapande och riktningsvisande element som dalgångar/sluttningar, åsar, vattendrag, träd- och buskridåer, stenmurar eller vägdragningar bildar avgränsningar i det för övrigt relativt storskaliga landskapet.

Det zonerade landskapet utgörs i Vaggeryds kommun framförallt av övergången mellan öppna och slutna landskapsavsnitt.

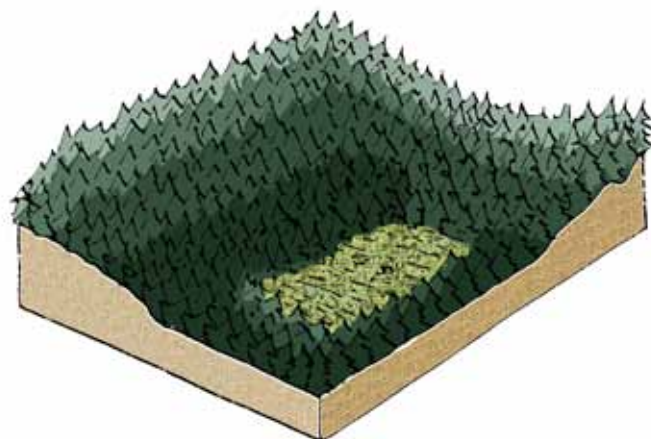
I jämförelse med mosaiklandskapet finns likheter avseende upplevelsevärden och visuella kvaliteter. Dock är det zonerade landskapet storskaligare. Odlingslandskapets skala är sannolikt relaterad till dess bördighet.

Under förutsättning att lokaliseringen av nya landskapselement sker med stöd av och hänsynstagande till befintliga strukturer, bedöms det zonerade landskapet som relativt tåligt för förändringar av landskapsbilden. Särskilt bör dock befintliga siktstråk och landmärken beaktas, som vid större ingrepp i landskapsbilden kan konkurreras ut.

Generellt är kommunens bedömning att miniverk, gårdsverk och enstaka eller mindre grupper av medelstora verk kan tänkas rymmas efter en noggrann avvägning och analys av verkens detaljlokalisering och påverkan på landskapsbilden.

Enhetliga landskap

Med enhetliga landskap avses storskaliga områden som innehåller ett fåtal landskapselement och där en viss karaktär dominerar, t.ex. orörda skogslandskap, produktionsskog eller storskaliga jordbruk. Här finns liksom i mosaiklandskapet spår från gångna brukningstider, dock är dessa inte lika tydliga, eftersom rationella odlingsmetoder i regel satt sin prägel på landskapsbilden.

I Vaggeryds kommun är storskaliga skogsområden med förekomst av mossar dominerande. Enhetliga landskap i form av en jordbruksbygd förekommer i Vaggeryds kommun endast på enstaka platser. Sammanhållna områden med jordbruksmark finns väster om Byarum i Bratteborgsområdet, i Hagshult och Tofteryd och norr om Taglarp. På grund av att öppen jordbruksmark är så pass sällsynt i Vaggeryds kommun bedöms dessa marker som värdefulla och bevarandevärda.

De vidsträckta storskaliga skogsområdena i Vaggeryds kommun bedöms ur ett landskapsbildsperspektiv generellt som tåliga för ingrepp i landskapet, som etableringen av större vindkraftsanläggningar innebär.

Däremot är kommunens ställningstagande att man generellt bör vara restriktiv med etablering av större anläggningar i det öppna jordbrukslandskapet. Gårdsverk och enstaka grupper av medelstora verk kan dock tänkas rymmas efter en noggrann avvägning och analys av verkens detaljlokalisering och påverkan på landskapsbilden.

Vanligt förekommande landskap i Vaggeryds kommun

De tidigare beskrivna landkapstyperna kan bestå av olika markanvändningsslag och vegetationstyper. Exempelvis kan myrmarker, som förekommer i skogsområdena likväl bilda storskaliga landskapsrum som ingår i ett mosaikartad och relativt småskaligt landskap. Även lövskogsbestånd kan ingå som landskapselement i såväl storskaliga landskap, zonerade landskap, mosaiklandskap som småskaliga landskap.

I efterföljande avsnitt följer exempel på landskaps- och vegetationstyper som är vanligt förekommande i Vaggeryds kommun.

Skogsmarker

Övervägande del av Vaggeryds kommuns arealer utgörs av skogsareal. I Vaggeryds kommun är huvudparten av skogsområdena produktionsskogar där tall planterats i torrare, magrare områden medan gran dominerar på rikare marker. Skogsmarkens karaktärer kan skilja sig avsevärt beroende på markslag, träarter och skogliga skötselåtgärder. Beroende på skogens ålder och vilka skötselåtgärder som vidtagits kan skogen inge allt från ett vildvuxet mångfacetterat och naturligt intryck till intrycket av en pelarsal med parkkaraktär. Lövskogsbestånd koncentrerar sig framförallt kring bebyggelse eller utgörs av lövbryn i anslutning till vatten, hag- eller skogsmarker.

Kulturhistoriska lämningar som avslöjar forna brukningstider, exempelvis stenrosen eller stenmurar är vanligt förekommande i skogsområdena i Vaggeryds kommun. En stor andel av skogsmarkerna i anslutning till bebyggelse utgörs nämligen av tidigare in- och utägomarker som planterats för skogsbruk eller växt igen till följd av avsaknaden av betesbruk.

Tåligheten för förändringar av landskapsbilden t.ex. i form av vindkraftverk bedöms särskilt i storskaliga produktionsskogsområden som god. Detta eftersom besökaren av ett skogslandskap kan befinna sig relativt nära ett vindkraftverk utan att bli varse det. Dock bör vid verkens placering stor hänsyn tas till upplevelsen av etableringen för betraktaren utanför skogsområdet i fråga.

I naturskogsområden eller lövskogsområden som inte är lika vanligt förekommande och som i regel har såväl höga biologiska som rekreativa värden föreslås en större restriktion mot byggnationer i allmänhet.

Hur vindkraftverk upplevs inom ett visst landskapsavsnitt måste bedömas i varje enskilt fall och med hjälp av fotomontage sett från olika vyer. Generellt kan konstateras att verk som ställs upp på höjder kommer att synas på mycket långa avstånd.

Sett till landskapets skala och komplexitet bedöms generellt att enhetliga storskaliga landskap lämpar sig bättre än komplexa småbrutna landskap. Skälen till det är kontrastverkan mellan omgivningarna och att de i regel mycket höga vindkraftverken står i direkt samband med landskapets skala. Verk inom storskaliga skogsområden bedöms således ur landskapsbildssynpunkt som bäst lämpade för etablering av vindkraft i Vaggeryds kommun.

Vid verkens detaljlokalisering bör hänsyn tas till att även tillfartsvägar och ledningsdragningar kan innebära intrång i skogliga naturvärden.

Mossar

Mossarna som är en del av ovan beskrivna skogsmarksområden är mycket vanligt förekommande i Vaggeryds kommun. Det är med dagens teknik idag möjligt att anlägga fundament i mossmark.

Kulturlandskap

Med kulturlandskap avses i Vaggeryds kommun öppna landskapsavsnitt, såsom odlingslandskapet vid Bratteborgs gård eller de småskaligare fälten längs med vägen mellan Hagshult och Tofteryd. Det öppna kulturlandskapet förekommer i olika skalor d.v.s. såväl storskaliga jordbruksområden som mosaikartade småskaligare kulturlandskap med odlingsfält, betesmark, lövridåer och skogsdungar om vartannat.

Sjö- och ålandskap

Landskap i anslutning till sjöar eller åar hyser i många fall stora boendekvaliteter och värden för turism och friluftsliv. Boendekvaliteter och värden för turism är i regel starkt kopplade till sjöområdenas höga naturvärden.

Även kulturhistoriska lämningar är relativt vanligt förekommande i anslutning till sjöar och åar, eftersom fiske vid sidan av jakten varit befolkningens viktigaste näringsfångst under förhistorisk och historisk tid.

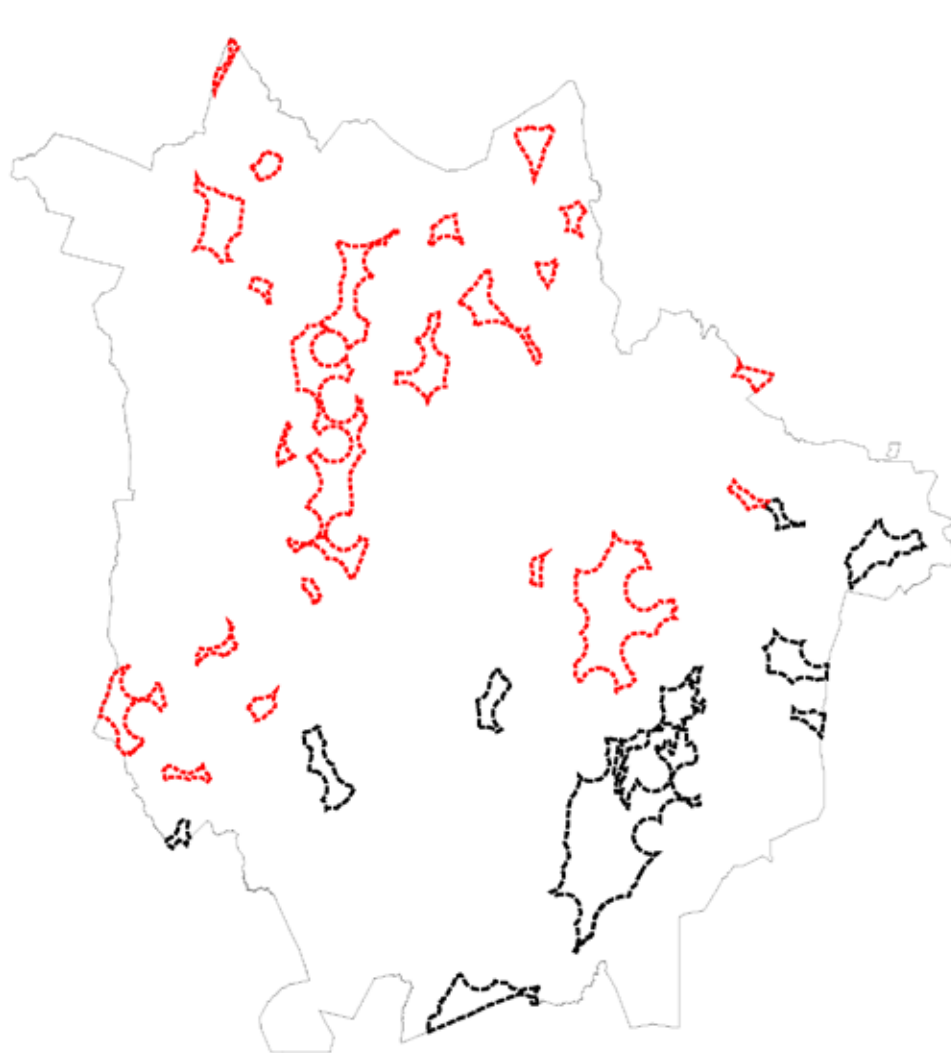
I Vaggeryds kommun finns ett stort antal sjöar. Sjöarna bedöms som särskilt viktiga för utvecklingen av turism, friluftslivet och attraktiva boendemiljöer. Generellt anses att exploatering av större infrastrukturåläggningar, t.ex. i form av större vägar, luftburna kraftledningar och vindkraftverk minskar sjö- och ålandskapets positiva upplevelsevärden. Kommunens ställningstagande är därför att ett respektavstånd om minst 1 500 meter bör hållas till åars och sjöars stränder i sin helhet, som i kommunens tillägg till ÖP över Landsbygdsutveckling i strandnära lägen pekats ut som LIS-områden:

- Hokaån
- Norresjö och Södresjö

- Fängen och Sandsjön
- Eckersholm Dammen
- Långsjön
- Vederydssjön
- Rasjön
- Långasjön - Åker
- Linnesjön - Skillingaryd, Klevshult
- Bråtagölen

Även Kärringasjön och Skogshyltasjöns stränder har i kartanalysen buffrats med 1 500 meter då de anses vara viktiga tätortsnära rekreationsområden för framtiden.

Den visuella påverkan sett från befintliga rekreationsområden och särskilt vackra landskapsavsnitt såsom ålandskapets dalgångar och badplatser bör beaktas särskilt innan etablering av vindkraftverk kan bli aktuellt, lämpligen med hjälp av fotomontage eller filmanimation.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen, LIS. Vatten kring vilka LIS-områden pekats ut i kommunens ÖP

● gällande

● strukits efter LST gransknings yttrande, p.g.a. att området ses som tätortsnära rekreationsområden för framtiden.

Potentiella vindbruksområden

□ utanför stoppområde
□ inom stoppområde

Förutsättningar för vindbruk

Följande kapitel behandlar förutsättningar, möjligheter och eventuella begränsningar för exploatering av markområden för vindkraft. Avgörande för ett områdes lämplighet för en vindkraftsetablering är förutom landskapsbildens tålighet (se föregående kapitel) bl.a. anslutningsmöjligheter till elnät och vindenergin. Vindenergin bedöms sett över hela Vaggeryds kommun som varierande.

Endast vindområden som enligt Energimyndighetens nationella analys (2011) uppfyller en minsta medelvindhastighet på 7,0 m/s 140 meter över mark har pekats ut i denna vindbruksplan som potentiella vindbruksområden.

Ytterligare aspekter som kan vara styrande för val av lokalisering av vindkraftverk är natur- och kulturmiljöintressen, luftfarten, militära intresseområden samt skyddsavstånd till bebyggelse och infrastruktur.

Efterföljande avsnitt behandlar olika markanspråk och naturmiljöintressen i kommunen, vilka kan påverka förutsättningar för vindkraftsetableringar var för sig. Det redovisas generella ställningstaganden avseende motstående intressen och områdesvisa rekommendationer som legat till grund för det fortsatta analysarbetet. På så vis ges en överblick för vindkraftsintressenter över vilka andra markintresseområden som bör tas hänsyn till och vägas in vid planering för vindkraft. Trots generella ställningstaganden måste i varje enskilt vindkraftärende en prövning göras avseende vilket av intressena på en specifik plats som bör väga tyngst. Det ska göras mot bakgrund av att vindbruksplanen är ett strategiskt och översiktligt planeringsinstrument, för vilket detaljstudier på varje enskild plats inte är genomförbara.

Översikt över förutsättningar och markanvändningsintressen som behandlas i efterföljande avsnitt:

- vindförutsättningar
- tekniska förutsättningar
- respektavstånd till infrastruktur
- samhällsbyggnadsintressen
- mellankommunala intressen
- totalförsvarets intressen
- civila luftfarten

- kulturmiljöintressen
- turism och friluftsliv
- naturmiljöintressen

Vindförutsättningar

En av många olika faktorer i vindkraftsexploatörens bedömning huruvida ett vindkraftsprojekt på en viss plats kan förväntas bli lönsamt är förstås vindförutsättningarna. Vid framtagande av de potentiella vindbruksområdena har det antagits att områden med en medelvind med minst 7 m/s, gärna mer, är intressanta ur ett ekonomiskt perspektiv. Dagens vindkraftverk kan producera el vid vindstyrkor mellan 3-25 m/s. Den maximala effekten uppnås dock i regel vid 12-14 m/s. Eftersom en fördubbling av vindhastigheten innebär en upp till åtta gånger större effekt, är skillnaden sett till effekten mycket stor mellan olika ”vindlägen”.

En av faktorerna som påverkar vindkraftverkets effektivitet är vindens turbulens. Generellt gäller att en ”skrovlig” markbeskaffenhet i form av vegetation och kuperad terräng i större utsträckning leder till oregelbundna vindrörelser och därmed en sämre energiutvinning vid samma medelvindhastighet.

I södra Sverige är den förhärskande vindriktningen sydvästlig. Sannolikt är områden i ”motsatt riktning” (i det fall det handlar sig om långsträckta större strukturer i landskapet) jämförelsevis av större intresse för vindkraftsetableringar än områden som har en sydvästlig utsträckning. Anledningen till det är att vindkraftverk som placeras i grupp kräver ett visst inbördes avstånd till varandra.

Förutsättningar för vindkraft avseende vindförhållandena i Vaggeryds kommun har bedömts enligt den rikstäckande vindkarteringen från 2011, som utförts av Uppsala universitet. Vindkarteringen har, på uppdrag av Energimyndigheten, tagits fram för hela Sverige. Vindkarteringen redovisar medelvindar på sju för vindkraft intressanta höjder, 80, 90, 100, 110, 120, 130 och 140 meter ovan mark, och har en rumslig upplösning på 0,25 kvadratkilometer.

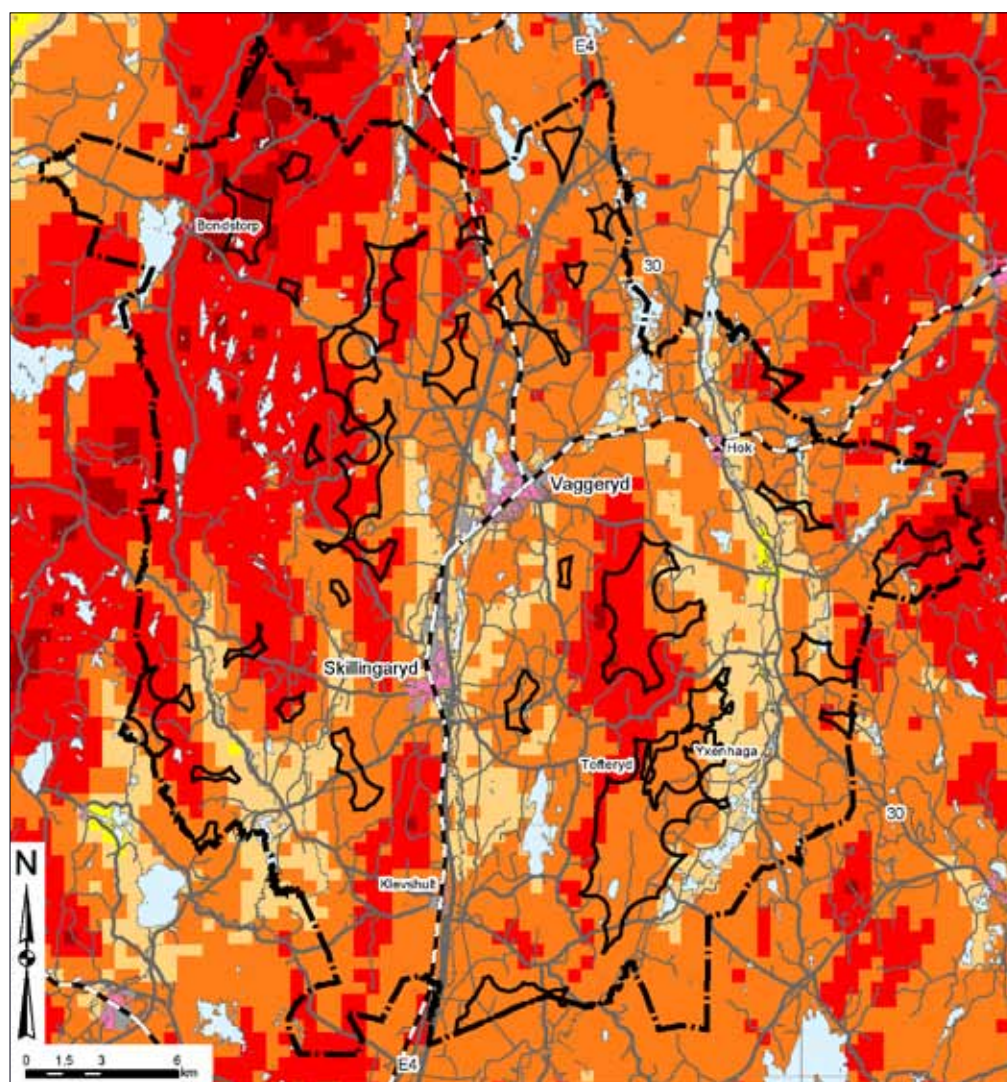
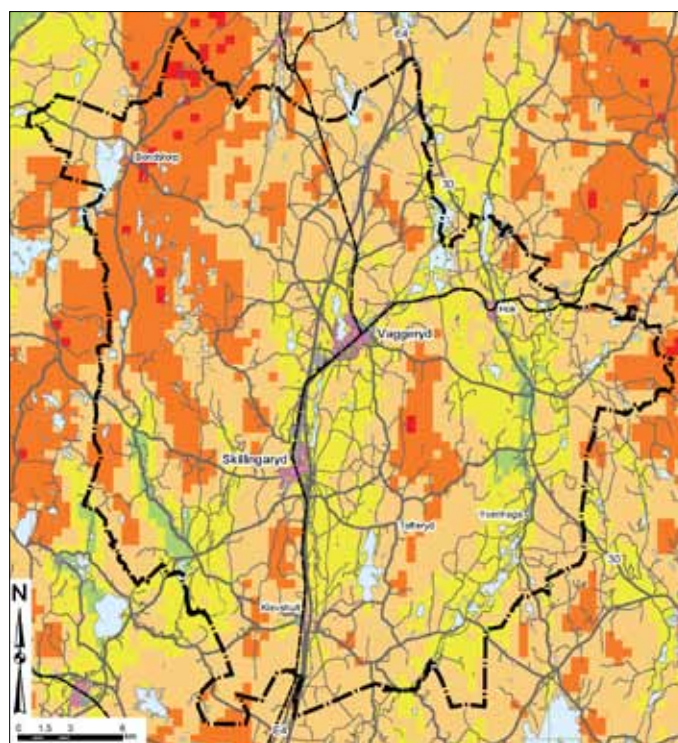
Vindkarteringen är en modellberäkning av vindhastigheten och kartläggning av vindförhållandena per kvadratkilometer⁴. Karteringen redovisar således

⁴ Källa: Energimyndigheten, www.energimyndigheten.se

inte hur mycket energi ett vindkraftverk kan alstra på en viss plats! Noggrannare vindmätningar krävs i regel för att bestämma vindtillgången inför etablering av vindkraftverk. Det ligger i exploatörens intresse att bekosta en kompletterande vindkartering innan vindkraftsanläggningen i fråga etableras.

På större delen av kommunens yta uppnås enligt den nationella vindkarteringen från 2011 en medelvindhastighet över 7 m/s på 140 meter höjd över mark. På 110 meters höjd över marken uppnås däremot en medelvindhastighet över 7,0 m/s på tydligt färre och mindre områden.

Kartbilden nedan visar att det inom alla i kommunen utpekade potentiella vindbruksområdena teoretiskt finns en minsta vindhastighet om 7,0 m/s på 140 meter ovan mark.

Ovan: Medelvind 110 meter ovan mark. Till vänster: Medelvind 140 meter ovan mark.

Medelvind enligt nationella vindkarteringen 2011

- 5,5 - 6,0 m/s
- 6,0 - 6,5 m/s
- 6,5 - 7,0 m/s
- 7,0 - 7,5 m/s
- 7,5 - 8,0 m/s
- 8,0 - 8,5 m/s

□ □ Potentiella vindbruksområden

Tekniska förutsättningar

Anslutning till elnätet

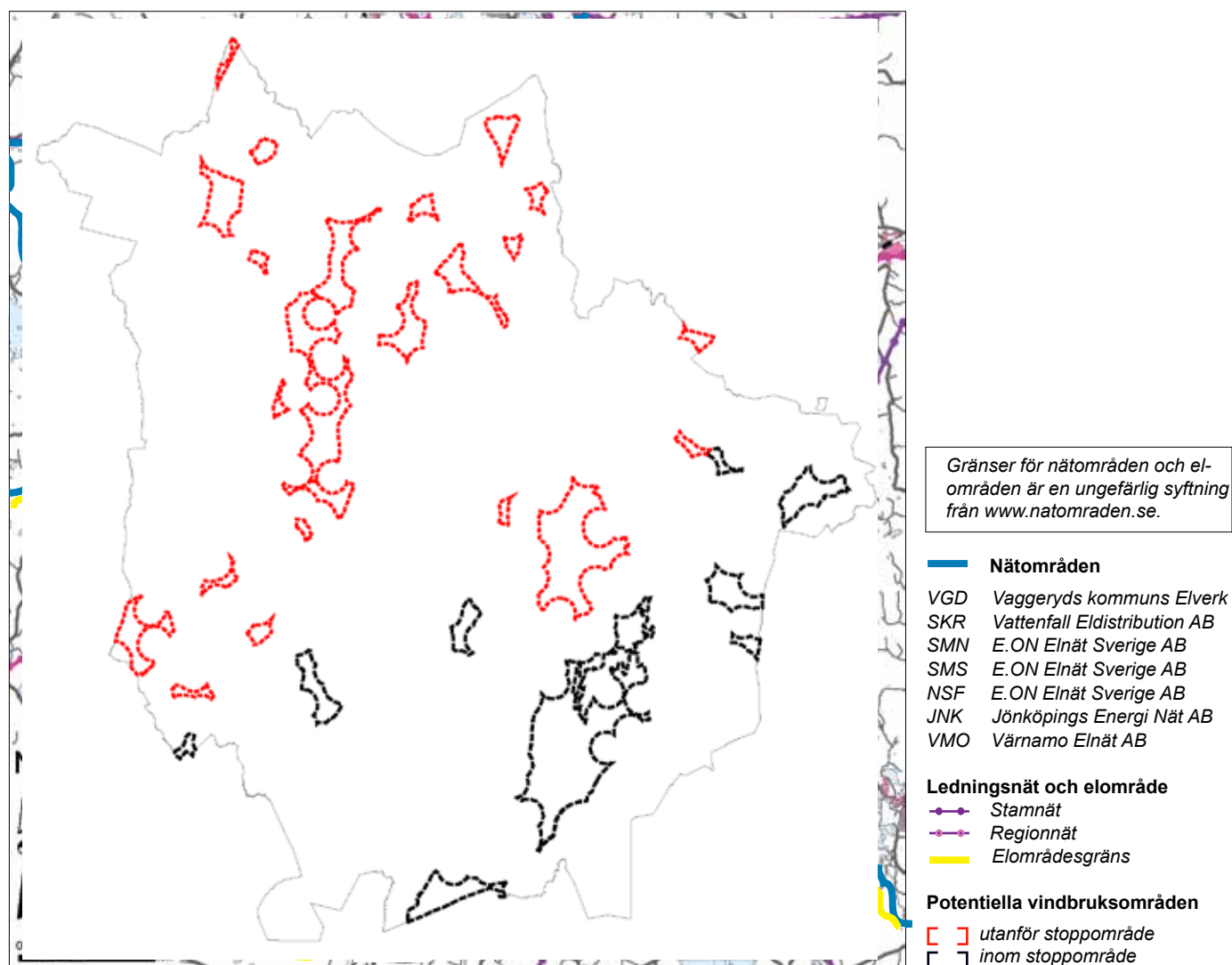
En viktig förutsättning för genomförbarheten av ett vindkraftsprojekt är möjligheten till anslutning av vindkraftverket till det befintliga elnätet. Något som måste utredas av vindkraftsexploatören i varje enskilt vindkraftfärendet. Enligt ellagen är den lokala nätoperatören skyldig att ansluta nya vindkraftverk till sitt nät om det är tekniskt möjligt.

Hur mycket vindkraft som kan anslutas till ett elnät beror på faktorer som elnätets spänning, ledningarnas dimensioner och förutsättningar i aktuell transformatorstation. Även avståndet mellan vindkraftverket och anslutningspunkten till elnätet kan vara avgörande, eftersom kostnader för kablfiering beroende av markbeskaffenhet, spänningsnivå och vilken kringutrustning som krävs, kan bli mycket höga.

Exploatören ska stå för de kostnader som anslutningen till elnätet innebär. Svenska Kraftnät förvaltar och driver Sveriges stamnät med 220-400 kV-ledningar som ägs av staten. Nätägare till de regionala näten är Vattenfall Eldistribution AB och E.ON Elnät Sverige AB. Distributionsnätet ägs av det Vaggeryds Elverk som är kommunägd och Jönköpings Energi AB.

Ledningarnas sträckning i kartbilden är endast schematiska och kan förändras vid behov. Distributionsnätet, som av redovisningstekniska skäl inte visas i kartbilden, överför elen till användarna och går i princip fram till varje enskild bostad.

För att kunna ansluta vindkraftverk till elnäten kan transformatorer krävas vilka bekostas av vindkraftsexploatören. Beroende av verkets typ kan transformatorn monteras i tornet eller på marken intill verket.

Flera mindre verk kan anslutas till en gemensam transformator, medan verk på 500 kW och uppåt brukar ha egna. Enligt en tumregel för hur mycket vindkraft som kan anslutas till kraftledningar kan vindkraftverk med en samlad effekt upp till 3,5 MW anslutas till en 10 kV-ledning, vindkraftverk upp till 15 MW till en 20 kV-ledning och vindkraftverk upp till 60 MW till en 40 kV-ledning.

Det finns inte några garantier att de ovan angivna teoretiska anslutningsmöjligheterna är genomförbara i praktiken. De angivna tumreglerna förutsätter nämligen optimala förhållanden. För att kontrollera att en anslutning till elnätet är möjlig i praktiken bör nätägaren kontaktas redan i ett tidigt planeringsstadium.

Ledningsrättsinnehavare inom respektive koncessionsområde ska alltid kontaktas då vindkraftverk planeras. I vissa fall krävs en förstärkning av ledningsnätet på grund av att kapaciteten av det befintliga elnätet inte räcker till. Vid stora anläggningar kan det vara befogat med utbyggnad av nya nät, och frågan om elnätets dragning bör tas upp i samband med lokaliseringsprövningen av anläggningen för att ge en helhetsbild av anläggningens effekter och åtgärdsbehov.

Enligt dagens lagstiftning är det vindkraftsexploateraren som ska bekosta de investeringar som krävs för att förstärka elnätet. Denna kostnad kan bli för hög om projektet i fråga ska bli lönsamt. Ellagens tredje kapitel, 7-8 § anger ansvarsfördelningen då en ny produktionsanläggning ska anslutas till ledningsnätet.

För tekniska krav för vindkraftverk större än 1,5 MW se SvKFS 2005:2 *Affärsverket svenska kraftnäts föreskrifter och allmänna råd om driftsäkerhetsteknisk utformning av produktionsanläggningar*. Ytterligare information om hur vindkraftverk ska anslutas till elnätet finns på Svenska Kraftnäts AB:s hemsida www.svk.se.

Post- och telestyrelsen (PTS) har ett sektorsansvar för post- och telekommunikation och verkar för robusta elektroniska kommunikationer, en ökad krishantering och för att minska risken för störningar.

Vindkraftsexploaterare ska samråda med radiolänkooperatörer samt med Post- och telestyrelsen som kan bidra med information om vilka de berörda radiolänkooperatörerna är.

Vaggeryds kommun anser att anslutning bör ske via markkabel som i första hand bör förläggas längs befintliga vägar för att minska ingreppen i landskapet.

Samhällsbyggnadsintressen

Vid val av plats för exploatering av vindkraftverk ska hänsyn tas till samhällsbyggnadsintressen. Lämpligt avstånd till respektive samhällsbyggnadsintresse kan variera. Till exempel bör skyddsavstånd hållas till eventuella vägreservat och områden som i framtiden kan tänkas bli aktuella för planläggning för bostäder.

Respektavstånd till infrastruktur

I följande avsnitt redovisas rekommendationer över respekt- och skyddsavstånd som bör hållas mot kraftnät, allmänna vägar och järnvägar. Det bör poängteras att här nämnda avstånd enbart är riktlinjer. I det enskilda fallet kan det beroende på förutsättningarna i området, bli aktuellt med både kortare och längre avstånd. En bedömning måste alltid genomföras för det enskilda fallet. Inom ramen för denna vindbruksplan är det av redovisningstekniska skäl inte möjligt att ta hänsyn till alla infrastrukturobjekt. De respektavstånd som ska användas vid etablering av vindkraftverk redovisas därför inte i kartmaterialet. Dessutom kan de rekommenderade avstånden komma att ändras t.ex. i takt med ny teknik, förändringar i lagstiftning och p.g.a. politiska beslut.

Det är lämpligt att vindkraftsutbyggnad i första hand sker i områden som är tillgängliga via eller ligger inom ett rimligt avstånd till det befintliga vägnätet. Se även Trafikverkets råd om samhällsplanering www.trafikverket.se. Beträffande transporter i byggskedet ska samråd ske med Trafikverket och dess vägtransportledare för att hitta lämpligaste transportväg med hänsyn till trafiksäkerheten.

Luftburna kraftnät

Lämpliga respektavstånd mot kraftledningsnätet ska hållas och nätägaren ska informeras i ett tidigt planeringsstadium i varje enskilt ärende.

För att upprätthålla en god flygsäkerhet vid besiktningsflyg rekommenderar Transportstyrelsen att vindkraftverk med en total höjd < 50 meter placeras minst 100 meter från luftburen ledning. Vindkraftverk med en totalhöjd > 50 meter bör placeras minst 200 meter från ledningen. Avståndet beräknas med utgångspunkt från rotorns periferi, d.v.s. yttersta vingspetsen. För verk med en rotordiameter > 100 meter bör avståndet mellan torn och ledning därför vara större än 250 meter. Behöver en tillfartsväg anläggas som korsar en kraftledning gäller särskilda regler varför nätägaren ska kontaktas för godkännande.

För vindkraftverk med en kapacitet större än 1,5 MW ska samråd hållas med Svenska Kraftnät via registra@svk.se / Svenska Kraftnät, Box 1200, 172 24 Sundbyberg. För dessa verk gäller SvKFS 2005:2 *Affärsverket svenska kraftnäts föreskrifter och allmänna råd om driftsäkerhetsteknisk utformning av produktionsanläggningar*.

Allmänna och enskilda vägar

Riksförbundet för enskilda vägar och Lantbrukarnas Riksförbund, LRF, har tagit fram en checklista som underlättar både väghållarens och vindkraftsexploatörens planering och agerande när enskild väg berörs vid utbyggnad av vindkraft, se www.revriks.se. Generellt gäller att ett avstånd om minst verkets totala höjd, d.v.s. tornhöjden plus halva rotorbladsdiametern, dock minst 50 meter ska hållas oavsett vägtyp.

Om nya väganslutningar krävs, eller om ombyggnader av befintliga väganslutningar krävs, ska tillstånd i enlighet med 39 § väglagen sökas hos Trafikverket. Kostnader för eventuella förstärkningsarbeten samt kostnader för att åtgärda skador som kan uppkomma på och vid enskild och allmän väg vid transport av vindkraftverken bekostas av vindkraftsexploatören. En transportplan med bl.a. en beskrivning över vilka vägar som kommer att användas vid transporten av vindkraftverken behöver tas fram i varje enskilt vindkraftärende. Samråd med Trafikverket ska ske tidigt i planeringsskedet för att fastställa vad transportplanen ska innehålla.

Om ett vindkraftverk kommer att anslutas till elnätet via markkabel som hamnar inom vägområde ska

ledningsägaren enligt väglagen 44 § söka tillstånd hos väghållningsmyndigheten. Ansökan om att förlägga ny ledning ska göras hos Trafikverket senast fyra veckor innan arbetet avses att påbörjas.

Avseende vägar är kommunens ställningstagande att även aspekter som trafikmängd och hastighet, samt sammanhang och siktstråk som verken avses att uppföras i, kan komma att påverka val av plats.

Riskavstånd avseende iskast

Iskast till följd av nedisning bedöms som den mest påtagliga risken för egendoms- eller personskador orsakade av vindkraftverk.

I varje enskilt fall måste en bedömning göras om en särskild riskanalys behövs. Bedömningen bör grunda sig på avståndet till närmsta byggnad, vandringsled, friluftsområde m.m. samt hur ofta människor kan förväntas vistas i vindkraftverkets närområde. Enligt Elforsk rapport 04:13 *Svenska erfarenheter av vindkraft i kallt klimat: Nedisning, iskast och avisning* rekommenderas att riskavståndet kalkyleras med ekvationen $d = (D + H) \times 1,5$ där d är riskavstånd [m], D rotordiameter [m] och H navhöjd [m].

Vaggeryds kommun anser att detaljlokaliseringen av vindkraftverk alltid ska ske med hänsyn till Elforsks ovan nämnda rekommendationer, samt att tekniska åtgärder ska användas för att minimera risken för iskast. Dels kan tekniska lösningar förebygga nedisning av rotorbladen och dels kan tekniska lösningar ge en möjlighet till att avisa bladen. Tekniska lösningar som förhindrar iskast minskar inte enbart risken för egendoms- eller personskador utan minskar även produktionsbortfall och oönskade ljud effekter vid isbildning på rotorbladen p.g.a. kall väderlek.

Risk för olyckor

Förutom respektavstånden till infrastrukturanläggningar ska naturligtvis även risker för olyckor i samband med såväl etableringen som under driften beaktas. Exempel på tänkbara risker är personolyckor under byggnationsfasen, vid inspektioner eller reparationer, person- eller sakskador p.g.a. iskast, nedfallande delar eller brand. Även risken för läckage av olja eller andra miljö- och hälsofarliga ämnen måste beaktas och i möjligaste mån förebyggas.

Underlag för att kunna bedöma risken för olyckor och skador p.g.a. ras eller översvämningar på en viss plats ska tas för varje planerad vindkraftsetablering. Det ska uteslutas att etablering av vindkraftverk sker på olämpliga platser sett till eventuell risk för oljeläckage, ras eller översvämning. Härvid ska även hänsyn tas till klimatförändringarna.

Järnvägar

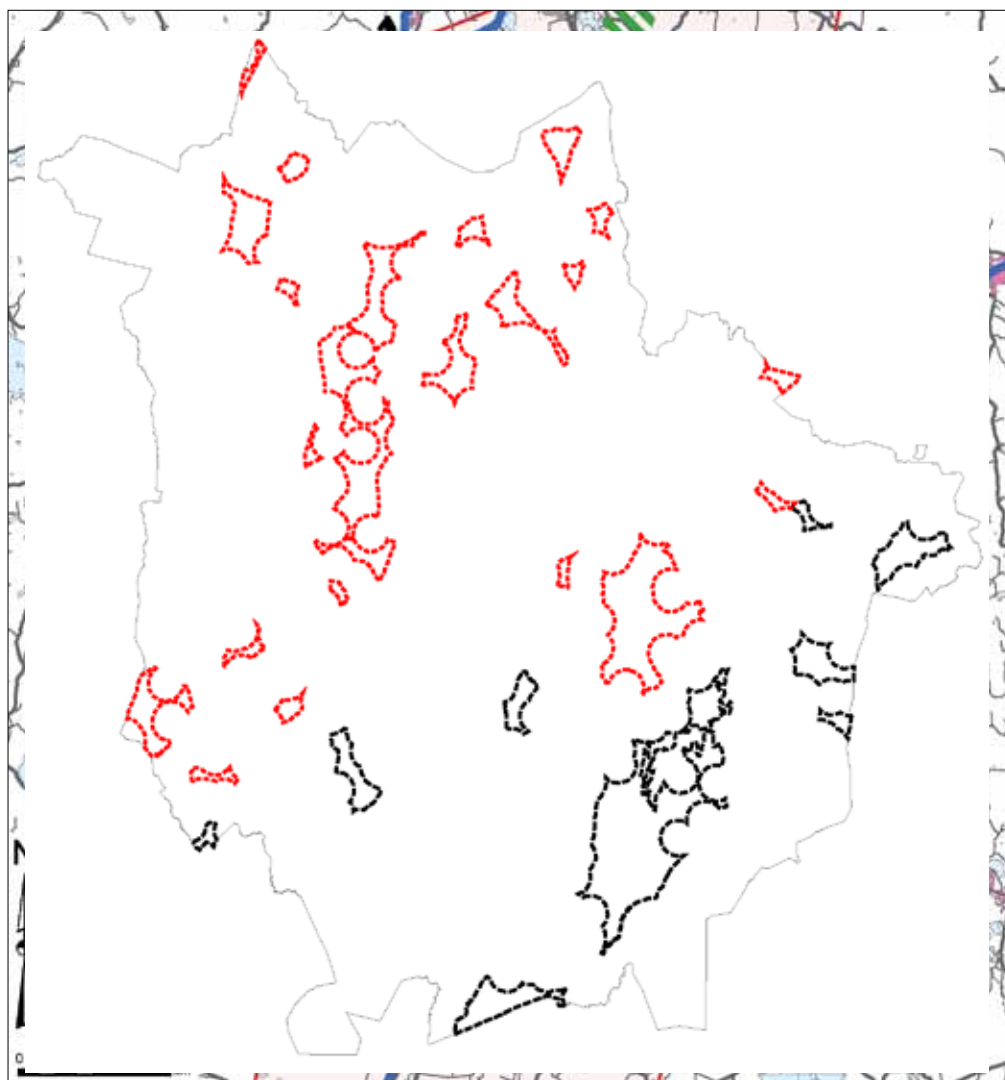
Järnvägsträckningen Nässjö/Jönköping - Halmstad går genom kommunen i nord-sydlig riktning. Avståndet mellan spårmitte och ett vindkraftverk bör vara minst vindkraftverkets totalhöjd (tornhöjd + rotorbladslängd) plus 20 meter. Avståndet bör dock alltid vara minst 50 meter och hänsyn bör tas till risken för iskast, där is eller hårt packad snö slungas från rotorbladen.

Stor del av Vaggeryds kommun berörs av utredningskorridor för höghastighetsbanan, Malmö – Jönköping – Gö-

teborg/Stockholm. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd för vindkraftverk kan ges inom utredningskorridoren för höghastighetsbanan fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett. Järnvägssträckan mellan Jönköping/Nässjö och Värnamo pekas i förslag till *Nationell plan för transportsystemet 2018-2029* ut som en namngiven investering under planperioden.

Totalt avsätts 1,5 miljarder till att elektrifiera, höja hastigheten och planera för en nysträckning mellan Byarum och Tenhult. Nysträckningen ersätter järnvägssträckan i Tabergsdalen, vilket är av stor vikt att beakta inom ramen för vindbruksplanen. Den exakta sträckningen är ännu inte planerad, utan ska beskrivas i en förprojektering och en kommande järnvägsplan.

Region Jönköpings län har tillsammans med Jönköpings, Vaggeryds och Värnamos kommuner avsatt

Ovan: Höghastighetsbanans utredningskorridor

Framtida järnvägsprojekt

- Befintlig järnvägssträckning
- /// Ny sträckning Byarum-Tenhult
- - - Utredningskorridor för höghastighetsbana

Potentiella vindbruksområden

- utanför stoppområde
- inom stoppområde

500 miljoner kronor till sam- och medfinansiering av upprustningen av Y:et som är samlingsnamnet för mindre järnvägsprojekt på sträckan Värnamo – Vaggeryd – Jönköping/Nässjö. I förslag till regional plan för transportsystemet ligger cirka hälften av denna summa under perioden 2018-2023.

Bebyggelse

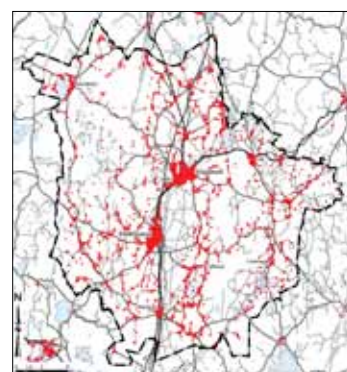
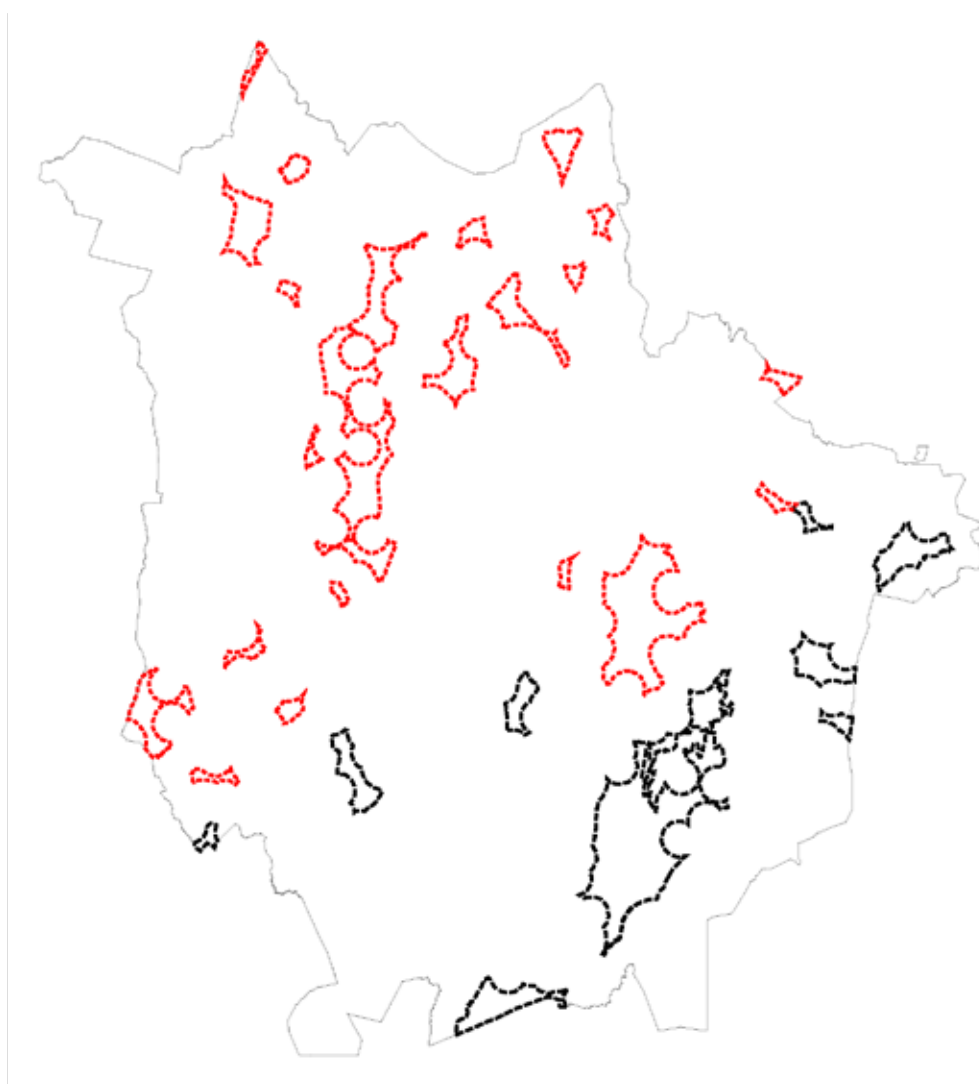
Vindbruksplanen ska ses som ett vägledande planeringsunderlag men är ej juridiskt bindande. Utepekade potentiella vindbruksområden innebär således inte per automatik ett hinder för att bevilja bygglov för nya bostäder.

Eftersom den framtida utvecklingen av bebyggelse/bostäder i kommunen är svårt att förutspå och nya bebyggelseområden kan tänkas pekats ut i framtiden ska vindbruksplanen ses som ett levande dokument

och kan vid behov komma att ändras. Möjligheten till bosättning på landsbygden ska beaktas vid den enskilda tillståndsprövningen, särskilt i de områden som inte pekats ut som potentiella vindbruksområden.

De redovisade områdesgränserna ska inte ses som statiskt, eftersom kommunens ställningstagande är att ett minimiavstånd på 4 gånger den totala verkshöjden bör hållas till bostäder. Ställningstagandet motiveras med att större verk upplevs dominera över landskapsbilden på större avstånd.

Så definierar Tor Wizelius i *Vindkraftshandboken* (2015) ett avstånd på 0 - 4,5 km som så kallad närzon inom vilken vindkraftverk med en totalhöjd om 150 meter generellt kan antas bli ett dominerande element i landskapet.

Ovan: Kartbilden visar spridningen av bebyggelsen. Det är tydligt att bebyggelsen koncentrerar sig till den centrala delen av kommunen i ett nord-sydligt stråk, och att bebyggelsestrukturen för övrigt är spridd.

Respektavstånd till bebyggelse

Ett respektavstånd på minst 4 ggr. den totala vindkraftverkshöjden till bostadsbebyggelse, dock minst 700 meter till såväl bostads- som övrig bebyggelse, minst 2 000 meter till tätorterna Vaggeryd och Skillingaryd. 1 500 meter Hok, Klevshult, Bondstorp och Yxenhaga, minst 1500 meter till övriga områden som är detaljplanlagda för bostäder samt minst 1 000 meter till kyrkor. 1 500 meter till åars och sjöars stränder i sin helhet, som i kommunens översiktplan har utpekats som LIS-områden, se kartbild sida 25.

Ljudstörningar

Vindkraftverk alstrar dels aerodynamiska ljud som uppstår på grund av luftens friktion mot vingarna samt mekaniska ljud från växeln och generatoren. Det aerodynamiska ljudet är ett svischande ljud som ofta maskeras av det naturliga vindbruset från träd och buskar. Det mekaniska ljudet maskeras dock inte och upplevs i regel som mer störande. Tack vare teknikens utveckling har mekaniska ljud minskat avsevärt de senaste åren. Ljud från vindkraftverket avtar med avståndet från verket. Ljudutbredningen står även i relation till lufttemperaturen, luftfuktigheten, vindförhållanden och terrängens beskaffenhet, den s.k. markråhetsklassen. Markråhetsklassen beskriver omgivningens förmåga att absorbera ljud, d.v.s. möjligheten att dämpa ljud. Ljud absorberas till exempel bättre i områden med tät vegetation än i vattenområden. I dagsläget finns ingen praxis kring rekommenderade respektavstånd till bostäder med hänsyn till så kallat lågfrekvent buller från vindkraftverk. Folkhälsomyndigheten har gett ut Allmänna råd med riktvärden för buller inomhus inklusive lågfrekvent buller (FoHMFS 2014:13). Riktvärdena för buller inomhus bör tillsammans med riktvärden för buller utomhus vara vägledande vid etablering av nya vindkraftverk för att undvika störningar för närboende.

Som ett generellt mått i planeringssammanhang anges enligt Boverket 500 meter som minsta respektavstånd mellan bostäder och vindkraftverk, samt att Naturvårdsverkets rekommenderade riktvärden för externt industribuller motsvarande 40 dB(A) ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder varaktigt ej får överskridas. De i Vaggeryds vindbruksplan utpekade potentiella vindbruksområdena har buffrats med ett minsta respektavstånd på 700 meter till bostadshus och andra byggnader. Detta avstånd kan i jämförelse till andra vindkraftsprojekt i länet antas klara det rekommenderade riktvärdet om 40 dB(A).

Bullerberäkningar ska avse verk i full gång, och inte nervarvade eller strypta verk. För beräkning av förväntad ljudutbredning ska beräkningsmodeller användas enligt praxis, exempelvis nordiska beräkningsmodellen Nord2000, vilket innebär att beräkningarna utförs för medvind 8 m/s på 10 meters höjd.

Solreflexer, hindermarkering och skuggbildning

Vid soligt väder bildas periodiska reflexer och skuggor. Skuggbildningar och solreflexer från vindkraftverk upplevs i regel som särskilt störande av de människor som under längre tid eller upprepade gånger utsätts för dessa. Därför bör skuggbildningar från vindkraftverk särskilt uppmärksammas i förhållande till bostäder och arbetsplatser samt andra miljöer där människor vistas återkommande och under längre stunder.

Genom ytbehandling av rotorbladen kan solreflexer förhindras. Periodiska skuggbildningar kan däremot inte förebyggas och kan beroende av solståndet uppträda på mycket långa avstånd från vindkraftverk. Med hjälp av dagens teknik är det möjligt att tillfälligt stänga av de verk som riskerar att störa sin omgivning.

Enligt *Vindkraftshandboken*, Boverket (2009), är risken för skuggstörningar störst då vindkraftverken placeras sydost-sydväst om störningskänslig bebyggelse.

Boverkets rekommendationer för den maximalt tillåtna skuggeffekten baseras på tyska beräkningsmetoder där man, eftersom väderleken ej går att exakt förutspå, skiljer mellan den teoretiska och den faktiska skuggtiden. För att lokaliseringen av ett verk ska godkännas får den teoretiska skuggtiden inte vara längre än 30 timmar per kalenderår. Den faktiska skuggtiden bör inte överstiga 8 timmar per år och 30 minuter om dagen.

Störningar

Ifall boende efter i drift tagande av vindkraftverk upplever störningar i form av buller, svischande ljud, blinkning från verkets hindermarkering, solreflexer eller skuggbildning, så ska de berörda i första hand vända sig till vindkraftsanläggningens verksamhetsutövare. Om problemet inte åtgärdas går det att vända sig till tillsynsmyndigheten som i regel för anmälningspliktiga verk är kommunen och för tillståndspliktiga verk länsstyrelsen.

Mellankommunala intressen

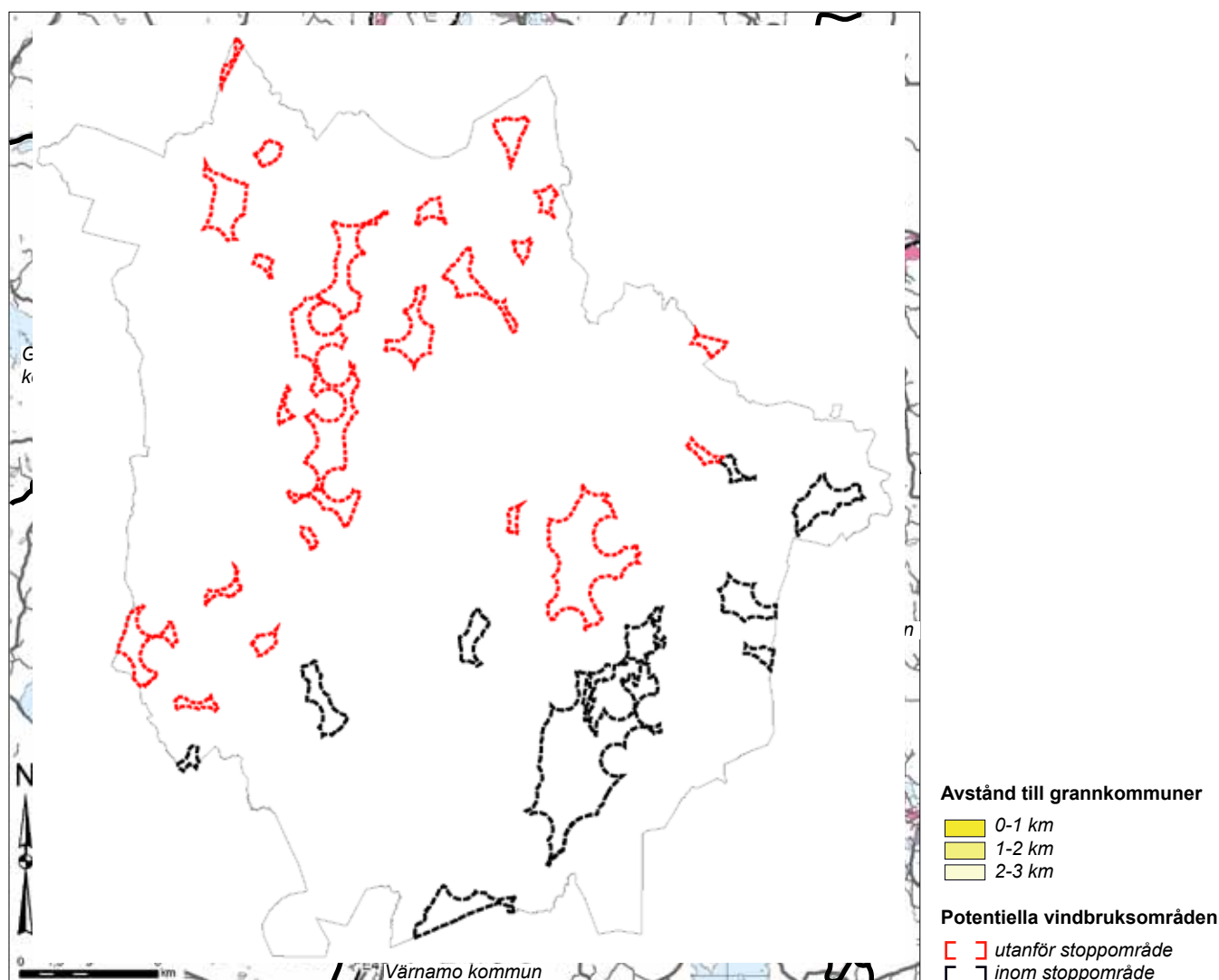
Eftersom en etablering av vindkraftverk nära kommungränsen kan komma att påverka intressen i respektive grannkommun är en samordning med angränsande kommuner viktig. En ytterligare aspekt är att ostrategiskt lokaliserade vindkraftverk riskerar att påverka utbyggnadsmöjligheter av verk i angränsande eller närbelägna områden. Områden med goda vindförutsättningar riskerar därför att nyttjas ineffektivt om samråd ej skett med berörd/a grannkommun/er.

Den visuella påverkan på landskapsbilden är till stor del beroende av omgivningars terrängförhållanden. Därför kan ingen skarp gränsdragning göras avseende vilka områden, inom ett visst avstånd till kommungränsen, som bör hanteras som mellankommunala intressen.

Den visuella påverkan minskar generellt då avståndet ökar. Markerade områden i efterföljande kartbild motsvarar ett avstånd på 0-1 km, 1-2 km och 2-3 km till kommungränsen.

Vaggeryds kommuns ställningstagande är att samråd ska ske med grannkommuner då vindkraftverk planeras inom ett avstånd på två kilometer, samt bör ske för planerade verk inom ett avstånd på tre kilometer till kommungränsen.

Angränsande kommuner är Jönköping, Nässjö, Säv-
sjö, Värnamo, Gnosjö och Gislaveds kommuner.

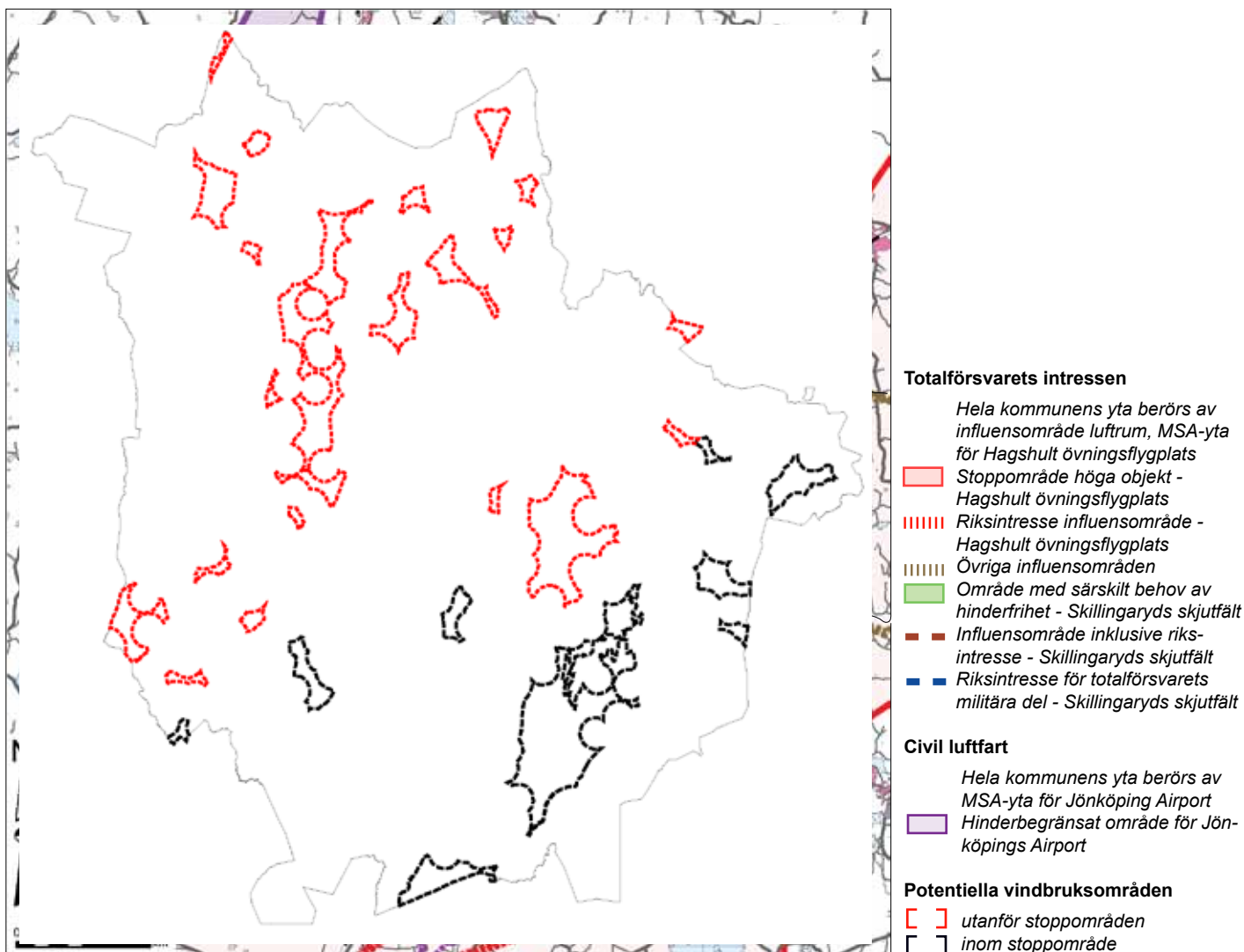
Totalförsvarets intressen

Försvarmakten bevakar och redovisar riksintresseområden samt områden av betydelse för totalförsvarets militära del (MB 3 kap. 9 §). Riksintressen för totalförsvaret ska ges företräde vid konflikt med andra riksintressen (MB 3 kap. 10 §). Försvarmaktens nyttjande av anläggningar utgör dels riksintressen som kan redovisas öppet och dels riksintressen som omfattas av sekretess (enligt 15 kap. 2 § *offentlighets- och sekretesslagen*, SFS 2009:400).

Hela Sveriges yta utgör *influensområde för höga objekt*. Det innebär att samtliga höga objekt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse samt högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse (enligt LFVs definition för höga objekt) skall remitteras till Försvarmakten. Detta då höga objekt alltid riskerar att medföra skada på riksintresse för totalförsvarets militära del som omfattas av sekretess.

- *Skillingaryds skjutfält* medför omgivningspåverkan dels genom buller, dels vad gäller behov av hinderfrihet. Detta redovisas genom influensområdet som har ett särskilt behov av hinderfrihet. Inom influensområdet med särskilt behov av hinderfrihet genomför Försvarmakten en enskild bedömning avseende varje enskilt högt objekt.

- *Hagshults övningsflygplats* medför omgivningspåverkan dels avseende buller, dels avseende behov av hinderfrihet genom influensområdena, stoppområde och MSA-yta. Inom stoppområdet medför samtliga höga objekt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse samt högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse (enligt LFVs definition för höga objekt) påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del. Försvarmakten accepterar inte höga objekt utanför vad stoppområdet medger. Även inom MSA-ytan finns det höjdbegränsningar avseende höga objekt.

Objekt som är högre än vad höjdbegränsningarna medger utgör påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del. Försvarsmakten accepterar inte höga objekt utanför vad MSA-ytan medger.

- Riksintresse för övriga influensområden där funktionen eller anläggningen, som konstituerar riksintresset, omfattas av sekretess. Inom dessa influensområden skall samtliga plan- och lovärenden remitteras till Försvarsmakten.

Vaggeryds kommun är medveten om att försvarsintresset väger tungt och att riksintresset för försvarets militära del enligt miljöbalken har företräde före andra intressen. Potentiella vindbruksområden pekas ändå ut i föreliggande vindbruksplan inom totalförsvarets intresseområden.

Syftet med utpekandet är att ha en planberedskap för utbyggnad av vindkraftverk ifall förutsättningarna förändras i framtiden. Vaggeryds kommun har därför valt att inte generellt utesluta att det kan finnas vissa lägen där vindkraftverk kan uppföras i framtiden även inom Försvarsmaktens intresseområden. I dagsläget är det dock inom de svartmarkerade potentiella vindbruksområdena, dvs de områden som ligger inom *Stoppområde höga objekt - Hagshult övningsflygplats*, osannolikt att vindkraftverk kan uppföras. Även inom övriga kommunen kan det finnas risk för att vindkraft kan medföra påtaglig skada på riksintressen samt områden av betydelse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap. 9 § första och andra stycket miljöbalken. Om så är fallet får Försvarsmakten avgöra i varje enskilt vindkraftärende.

Civila luftfarten

Jönköping Airport AB ägs av Jönköpings kommun. Flygplatsen hanterar linjeflyg, charterflyg, allmänflyg, taxiflyg och driver en fraktterminal i egen regi. Flygplatsen som är av riksintresse har en kapacitet för 700 000 passagerare per år. År 2018 hade flygplatsen 100 434 passagerare och år 3 571 ton fraktvolymer.

Enligt luftfartsavdelningen inom Transportstyrelsen ökar inskränkningar och risker inom flygsektorn med antalet master, vindkraftverk och höga byggnader. Förutom att utgöra fysiska hinder kan

vindkraftverk även ha en störande verkan på navigeringshjälpmedel och på så vis medföra allvarliga säkerhetsrisker och inskränkningar för luftfarten.

I norr berörs Vaggeryd kommun av *Hinderbegränsat område för Jönköping Airport*. Flygplatsens MSA-yta (Minimum Sector Altitude) sträcker sig cirka 55 km söder om Jönköping Airport och kan innebära begränsningar avseende möjligheten för uppförande av höga objekt. Vaggeryds kommun har valt att inte peka ut några potentiella vindbruksområden inom Hinderbegränsat område för Jönköping Airport. Mindre verk är dock teoretiskt möjliga att bygga, vilket bland annat beror på markens nivå (meter över havet).

I samråd med LFV, P&T Flyginformation avgörs lokaliseringens genomförbarhet i varje enskilt fall. För bedömningen krävs exakta koordinatangivelser i koordinatsystemet RT90 eller SWEREF99 och höjdsystemet RH70. Bedömningen sker enligt *Svensk standard (SS 447 10 12) avseende skyddsavstånd för luftfartsradiosystem mot aktiva och passiva störningar från anläggningar för elektrisk kraftöverföring*. För vindkraftärenden inom Vaggeryds kommun gäller att samråd ska ske med såväl Transportstyrelsens luftfartsavdelning, LFV samt Jönköping Airport AB.

Med hänsyn till säkerheten för luftfarten finns särskilda bestämmelser för hindermarkering av vindkraftverk, se Luftfartsverkets hemsida www.lfv.se. Enligt *Transportstyrelsens författningssamling* (TFS 2010:155) ska vindkraftverk med en totalhöjd under 150 meter hindermarkeras med rött blinkande ljus, medan verk med en totalhöjd över 150 meter ska hindermarkeras med vitt blixtrande eller roterande högintensivt ljus. Verkens storlek och hindermarkering kan sammantaget innebära en stor visuell påverkan på omgivningarna. Vid val av plats för eventuella framtida vindkraftverk i Vaggeryds kommun bör därför hänsyn tas till upplevelsen av verkens hindermarkering.

Kulturmiljöintressen

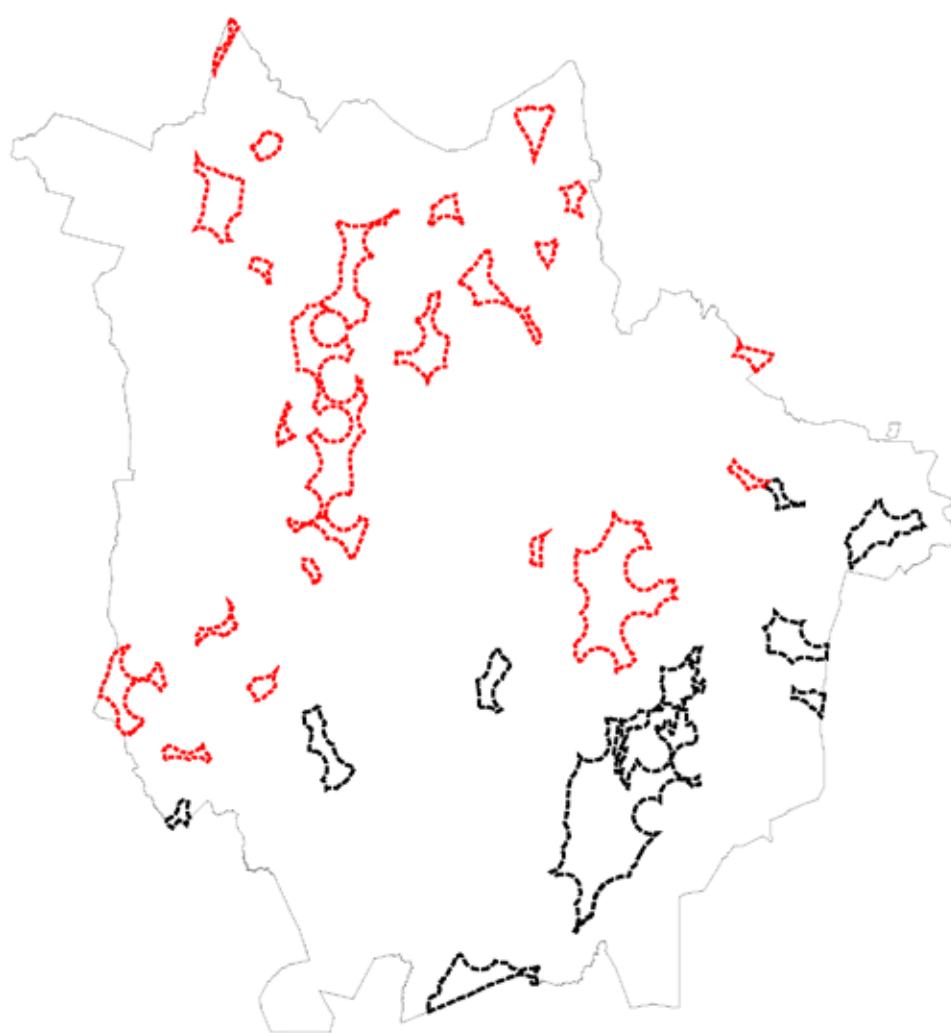
Områden eller platser som har pekats ut som bevarandevärda på grund av sin kulturmiljö återspeglar vanligen människors arbets- och levnadssätt under gångna tider. Där människor bosatt sig har landskapsbilden påverkats under lång tid. Kulturmiljöer bör därför inte endast ses som vårt gemensamma kulturarv från historisk tid, utan även som en del av vår vardagliga livsmiljö, som sätter dagens samhälle i ett tidsperspektiv.

Kulturmiljöer riskerar att gå förlorade dels på grund av en bristande förståelse för kulturmiljöers värden för kommande generationer, men även på grund av ekonomiska aspekter, som till exempel rationaliseringen inom lantbruket.

Det finns exempelvis en viss risk att vindkraftverk, vilka i regel syns på långa avstånd, kan konkurrera

med kulturhistoriska landmärken som till exempel kyrkor. Därför har vid framtagandet av förslag till potentiella vindbruksområden ett generellt skyddsavstånd på 1 000 meter använts till kyrktorn. Vidare bedömer Vaggeryds kommun att inga verk bör placeras i siktlinje mot en kyrka. Se exempel på fotomontage sida 21.

Vid all slags av exploatering är det viktigt att hänsyn tas till områden, objekt och byggnader som är av kulturhistoriskt värde. Eventuella konsekvenser för kulturmiljön ska utredas i varje enskilt vindkraftärende. I regel krävs det för alla anmälnings- och tillståndsärenden att en arkeologisk utredning utförs. Vaggeryds kommun anser att det i vissa fall bör hållas skyddsavstånd till kulturmiljöintressen. Lämpligt avstånd mellan kulturmiljöer och vindkraftverk ska bedömas i varje enskilt fall.

Kända kulturhistoriska objekt. För mer detaljerade information se *Kulturhistorisk utredning för Vaggeryds kommun, Jönköpings Läns Museum*, rapport nr 29 och *Kulturminnesvårdsprogram för Vaggeryds kommun*, 1990-04-23.

Riksintresse för kulturmiljövård

- 1 Ekeryd, Skjutebo (även Jkp kn)
- 2 Ödestugu kyrkby (Jkp kn)
- 3 Pålskog
- 4 Båråmo
- 5 Skillingarydslägren
- 6 Hubbestad
- 7 Fryebo
- 8 Häradsö
- 9 Nydala kloster (Värnamo kn)

Övriga kulturmiljöer

- Av kommunen utpekade kulturmiljöer
- Byggnadsminnen
- Fornlämning enligt RAÄ
- Övrig kulturhistorisk lämning enligt RAÄ

Potentiella vindbruksområden

- utanför stoppområden
- inom stoppområde

Riksintresse för kulturmiljövård (3 kap. 6 § MB)

Inom Vaggeryds kommun har sju riksintresseområden för kulturmiljövård pekats ut enligt 3 kap. 6 § MB, se kartbilden på föregående sida. För detaljerad information om respektive riksintresseområde hänvisas till länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se.

Inga potentiella vindbruksområden har pekats ut som sammanfaller med riksintresse för kulturmiljövård. Kommunens ställningstagande är att kulturmiljöer av riksintresse generellt bör betraktas som särskilt känsliga för vindkraftverk och att det i varje enskilt vindkraftsärende ska prövas ifall skyddsavstånd ska hållas mellan det planerade vindkraftverket och riksintresset i fråga.

Kulturminnen och av kommunen utpekade kulturmiljöer

I Vaggeryds kommun finns ett 40-tal kulturmiljöer och cirka 170 kulturminnen som särskilt pekats ut i kommunens översiktsplan.

Kommunens bedömning är att vindkraftens påverkan på landskapsbilden kan hamna i konflikt med upplevelsen av kulturmiljöer. Potentiella vindbruksområden pekas därför inte ut inom de i översiktsplanen nämnda kulturmiljöerna. Vaggeryds kommun anser att dessa kulturmiljöer generellt bör betraktas som känsliga för vindkraftverk och att det i varje enskilt vindkraftsärende ska prövas ifall skyddsavstånd ska hållas mellan det planerade vindkraftverket och kulturmiljön i fråga.

Byggnadsminnen

För närvarande finns det följande tre byggnadsminnen i Vaggeryds kommun:

- Ståha-stugan
- Kvarnaberg f.d. vagnshjulsmakeri och
- Skillingarydslägren

Fornlämningsområden - Arkeologi

Vid etablering av vindkraftverk inom och i anslutning till fornlämningsområden ska samråd ske med länsstyrelsen. Dessutom krävs en särskild tillståndsansökan enligt 2 kap. kulturmiljölagen, (KML 1988:950).

Länsstyrelsen i Jönköpings län kräver i princip alltid att en arkeologisk utredning utförs innan tillåtligheten kan prövas för ett vindkraftsprojekt. Så kallade frivilligutredningar beaktas inte utan beställningen ska gå via länsstyrelsen.

I anslutning till exempelvis förhistoriska gravar finns det ofta dolda fornlämningar under mark. Fornlämningar ska därför inte ses som enskilda begränsade objekt, utan ska sättas i sitt sammanhang i landskapet. I 2 kap. 2 § KML anges att det till en fast fornlämning hör ett så stort fornlämningsområde som behövs för att bevara fornlämningen och ge den ett tillräckligt utrymme med hänsyn till dess art och betydelse.

Inom de utpekade potentiella vindbruksområdena finns ett flertal så kallade övriga kulturhistoriska lämningar, t.ex. torpruiner och rester efter kolmilor. Dessa ska i möjligaste mån visas hänsyn till, men utgör sällan hinder för en vindkraftsetablering. Länsstyrelsen får lämna tillstånd till att ta bort en fornlämning om fornlämningen medför hinder som inte står i rimlig proportion till fornlämningens betydelse.

I detta dokument finns det inte möjlighet att i detalj presentera samtliga kända fornlämningar/övriga kulturhistoriska lämningar i kommunen. Kartbilden på föregående sida ger dock en uppfattning om att fornlämningar m.m. är tämligen vanligt förekommande i Vaggeryds kommun. För mer detaljerad information över kända fornlämningar/övriga kulturhistoriska lämningar hänvisas till Riksantikvarieämbetets Fornminnesinformationssystem FMIS www.fmis.raa.se och Skogsstyrelsens kartservice www.skogsstyrelsen.se. Kompletterande inventeringar kan komma att krävas i vissa områden.

Vaggeryds kommun finner att storskaliga vindkraftsetableringar inte är önskvärda inom fornlämningsområden, men bedömer generellt att en samordning i form av en noggrann detaljlokalisering i de flesta vindkraftärenden torde vara möjlig.

Turism och friluftsliv

Riksintresse för friluftsliv (3 kap. 6 § MB)

Store mosse nationalpark har klassats som riksintresse för friluftsliv. Riksintresseområdet har p.g.a. sina höga naturvärden samt värden för turism och friluftslivet undantagits i kartanalysen. Kommunens ställningstagande är att Store Mosse generellt bör betraktas som särskilt känsligt för vindkraftverk och att det i varje enskilt vindkraftsämne ska prövas ifall skyddsavstånd ska hållas mellan det planerade vindkraftverket och riksintresset i fråga.

Målpunkter för turism och friluftsliv

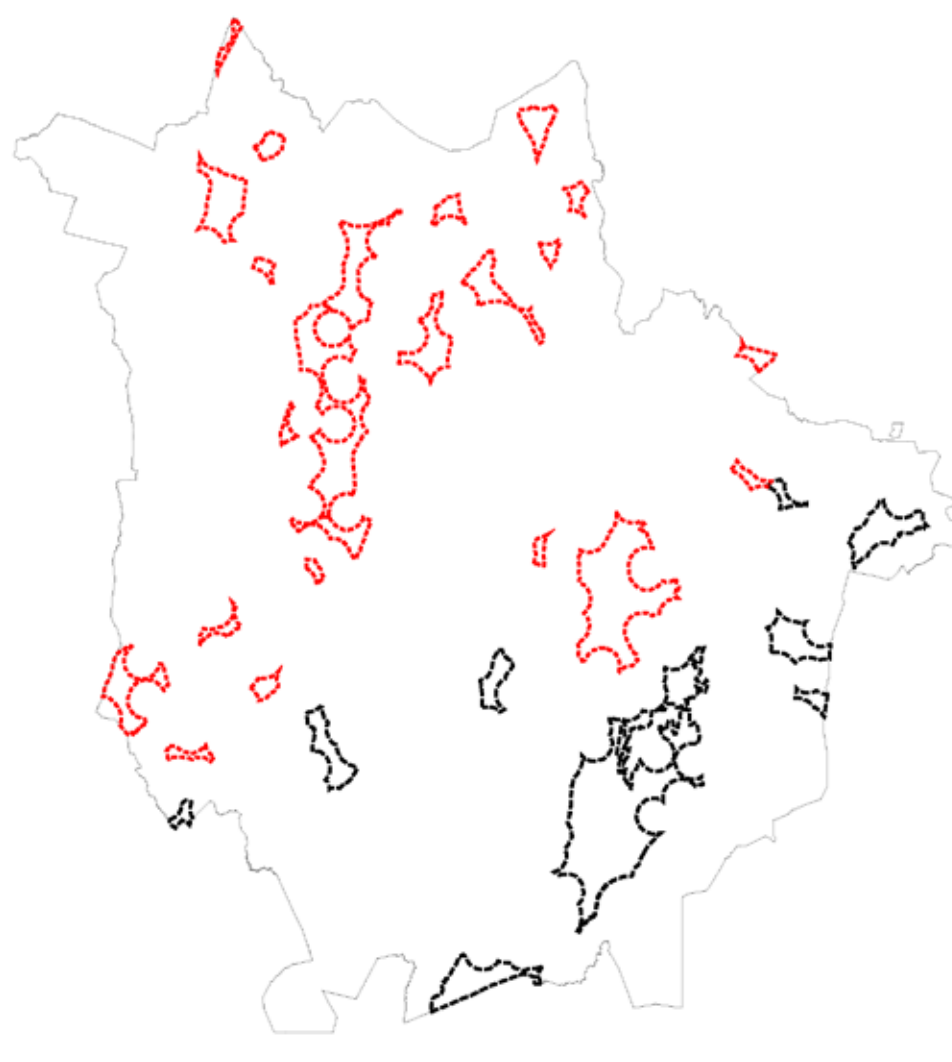
Förutom området som pekats ut som riksintresse för friluftslivet bedöms även riksintressen och värdekärnor för kultur och natur samt naturreservaten som mycket värdefulla rekreationsområden. Vid identifiering av områdesavgränsningarna för de potentiella vindbruksområdena har bl.a. hänsyn tagits till följande

de målpunkter för turism och friluftsliv:

- Skidbacken i Kyllås, 1 000 m
- Braskabo hembygdsgård, Åkers hembygdsgård, Byarums hembygdsgård, Skillingaryd hembygdspark, Svenarums hembygdsgård, 1 000 m
- Kommunala badplatser, 1 000 m
- Hook golfbana, Götaströms golfbana, 1 000 m
- Hoks Naturcamping, Vaggeryd, 1 000 m
- Medeltidsby vid Basseberg, 1 000 m
- Vildmarksby vid Kyllesjön, 1 000 m
- Store Mosse Nationalpark, 1 000 m

Inom det stora opåverkade område enligt kommunens översiktsplan, 2012 pekats det inte ut några potentiella vindbruksområden. Områdets värden för turism och friluftslivet bedöms ligga i dess vildmarkskaraktär vars bevarande är svårt att förena med vindkraft. Befintliga vandringsleder/skidspår har

däremot varken undantagits eller buffrats. Kommunens bedömning är att detaljlokalisering av vindkraftverk dels kan ske med hänsyn till vandringsleder/skidspår och dels att dessa i viss mån kan tänkas få en annan sträckning om så krävs. Eventuell flytt av leder ska ske i samråd med Kultur- och fritidsnämnden.

Utflyktsmål

- Skidbacken Kyllås
- Kommunala badplatser
- Golfbana
- Campingplatser
- Hembygdspark
- Medeltidsby/rollspel
- Vildmarksby

Riksintresse friluftsliv

- Store Mosse nationalpark

Vandringsleder

- Franciskusleden
- Högländsleden
- Munkaleden-Högländsleden
- Munkaleden
- Järnbärraleden

Potentiella vindbruksområden

- utanför stoppområden
- inom stoppområde

Naturmiljöintressen

Med antagandet att etableringen av vindkraftverk innebär en minskning av användningen av fossila bränslen och kärnkraft har vindkraft både direkt och indirekt positiva effekter på 13 av de 16 nationella miljökvalitetsmålen (Wizelius, 2007). Ur ett lokalt perspektiv kan etableringen av vindkraftverk dock innebära en negativ inverkan på sin närmiljö.

Vindkraftverkens direkta fysiska påverkan på miljön, utgörs oftast av mycket breda tillfartsvägar under byggnationstiden, dess betongfundament och kablar som grävs ned för att ansluta verket till elnätet.

Då vindkraftverket tas i bruk utgörs den lokala miljöpåverkan dessutom av det visuella ingreppet i landskapet liksom alstringen av ljud från rotorbladen och navet. Även påverkan på växt- och djurlivet kan förekomma. Exempelvis kan rovfåglars population påverkas negativt om vindkraftverk placeras i viktiga födosöks- eller häckningsområden (Boverket, 2008). I vissa fall kan därför krav på att en dispensansökan, enligt artskyddsförordningen 2007:845, lämnas till länsstyrelsen bli aktuellt.

I följande avsnitt ges en överblick över förekomsten av bevarandebärande intressen avseende olika naturmiljöintressen i kommunen. För att etableringen av vindkraft inte ska hamna i konflikt med särskilt skyddsvärda naturmiljöer bör redan i ett tidigt planeringsskede samordning ske med intressen som redovisas i efterföljande kapitel.

De områden som i denna vindbruksplan har pekats ut som intressanta för vindkraft angränsar i vissa fall till naturmiljöintressen. I samtliga områden bör en noggrann avvägning ske huruvida vindkraftverk kan tänkas påverka de värden som avses att skyddas. Detaljerad information om de olika bevarandevärdena finns att tillgå på Länsstyrelsen i Jönköpings läns hemsida, www.lansstyrelsen.se.

Nationalpark

Nationalparken Store Mosse har ett statligt skydd och är av riksintresse för naturvård och friluftslivet, samt Natura 2000-område.

Store Mosse är ett vidsträckt myrlandskap som ligger i gränslandet mellan Vaggeryd, Gnosjö och Värnamo kommun. Nationalparkens avgränsning stämmer i stort överens med avgränsningen för Natura 2000-området.

Sedan 1982 har Store Mosse klassats som nationalpark. Store Mosse finns även omnämnt i Naturvårdsverkets nationella myrskyddsplan. Bevarandesyftet för mossen är att värna området i dess naturliga tillstånd eller i väsentligen oförändrat skick för att tillvarata ornitologiska, botaniska och andra vetenskapliga värden samt natur- och kulturlandskapets värden.

Kommunens anser att etablering av vindkraftverk inte bör tillåtas inom nationalparken. Kommunens ställningstagande är att det i varje enskilt vindkraftverk ska prövas ifall skyddsavstånd ska hållas utöver 1 000 meter mellan det planerade vindkraftverket och nationalparken.

Friluftsliv i Nationalparken Store Mosse.

Riksintresse för naturvård (3 kap. 6 § MB)

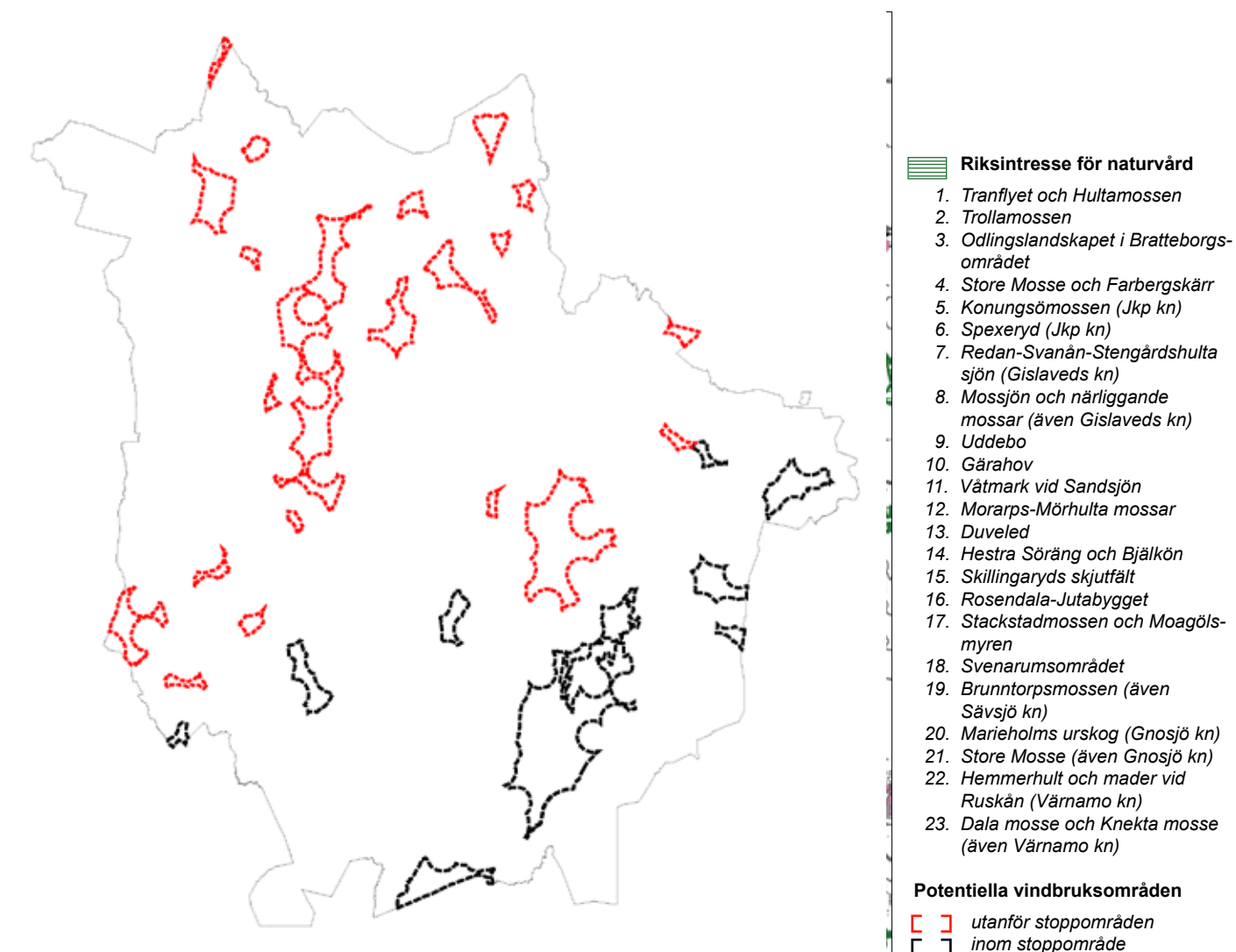
Områden som klassats som riksintresse för naturvård ska enligt 3 kap. miljöbalken skyddas mot åtgärder som påtagligt skadar natur- eller kulturmiljön. I ett samarbete med länsstyrelsen avgör Naturvårdsverket vilka områden som är av riksintresse för naturvård.

I Vaggeryds kommun innehåller flera av riksintressena mossar och sammanfaller helt eller till viss del med ytor som klassats som s.k. SPA områden enligt fågel- och habitatdirektivet. Se vidare under Natura 2000-områden.

Storskaliga anläggningar riskerar att medföra påtaglig skada på bevarandevärden, bland annat genom att ta stora områden i anspråk och i regel kräva kringåtgärder såsom utbyggnad av tillfartsvägar, kraftledningar med mera.

Mot bakgrund av riksintressenas nationella betydelse anser kommunen att etablering av vindkraftverk generellt inte bör tillåtas inom riksintresseområden för naturvård. Därför har inga potentiella vindbruksområden pekats ut inom dessa riksintresseområden.

Kommunens ställningstagande är dessutom att det i varje enskilt vindkraftärende ska prövas ifall skyddsavstånd ska hållas mellan det planerade vindkraftverket och riksintresset i fråga.

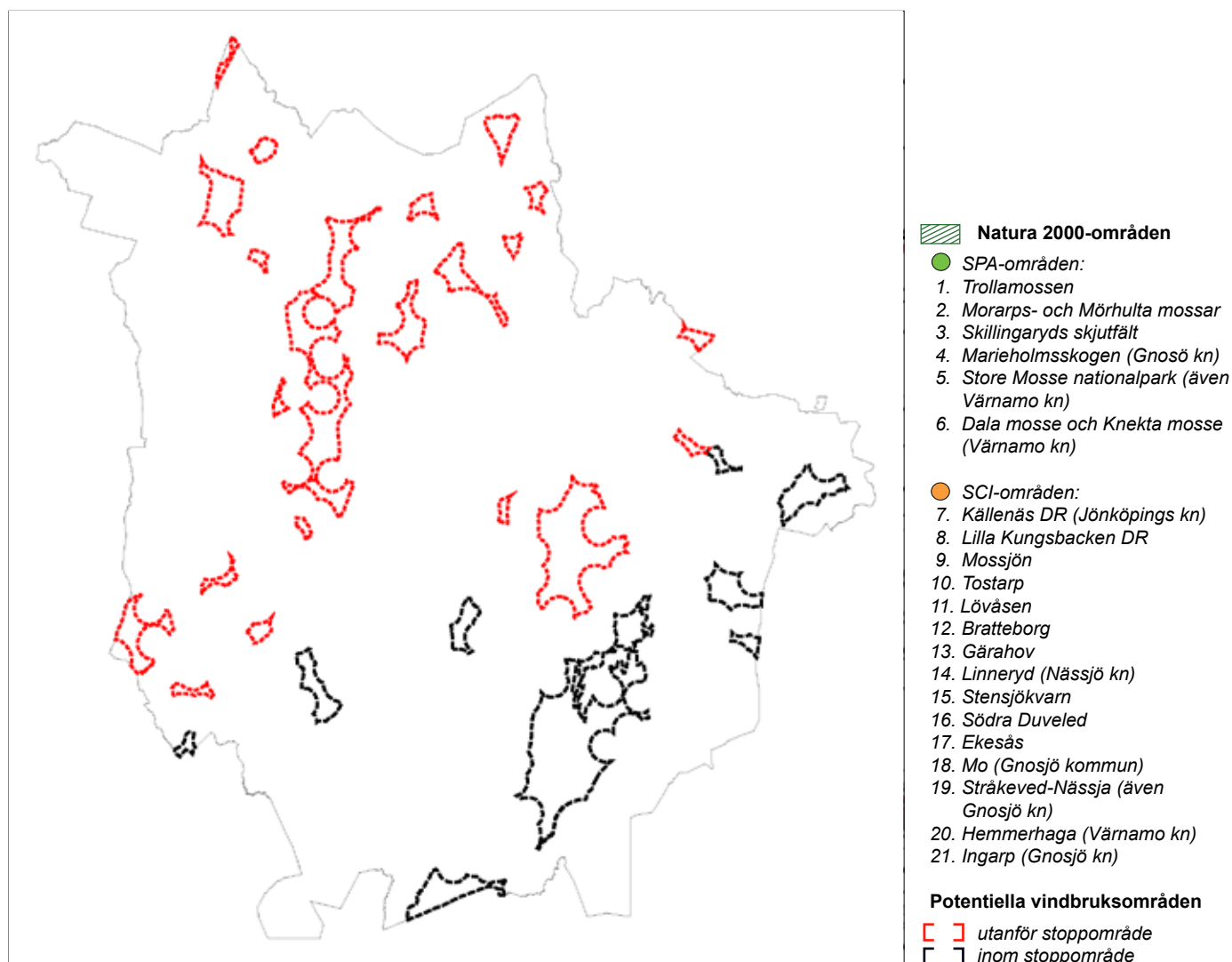
Natura 2000-område

Natura 2000-områden bildas inom alla medlemsländer i den Europeiska Unionen. Enligt 7 kap. 27-29 §§ miljöbalken är syftet att värna om värdefulla naturtyper likväl som att skydda utrotningshotade arters habitat. Bestämmelserna för Natura 2000-områden grundar sig på EG:s art- och habitatdirektiv (SCI/SAC) och fågeldirektiv (SPA), vilka Sverige är skyldiga att tillämpa. Natura 2000-områden har riksintressestatus.

Det finns 16 Natura 2000-områden som delvis eller med hela sin yta ligger inom Vaggeryds kommun. Bevarandeplaner över respektive områden samt information över vilka bevarandevärdena är finns att tillgå på länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se. Vindkraftsetableringar kan med stor sannolikhet medföra betydande påverkan på områdenas bevarandevärden.

Därför har Natura 2000-områden vid identifiering av områdesavgränsningarna för de potentiella vindbruksområdena undantagits och ett respektavstånd på 500 meter (SCI/SAC, art och habitatdirektivet) respektive 750 meter (SPA fågeldirektivet) hållits. Natura 2000-området vid Store Mosse föreslås av länsstyrelsen att utökats och har därför buffrats för berört område. Naturreservatet Hatten kommer eventuellt att bli Natura 2000-område på sikt, vilket har beaktats under arbetets gång.

Kommunens ställningstagande är att vindkraftverk inte bör tillåtas inom Natura 2000-områden och att det i varje enskilt vindkraftärende ska prövas ifall skyddsavstånd utöver de 500 respektive 750 meter ska hållas mellan det planerade vindkraftverket och Natura 2000-området i fråga.

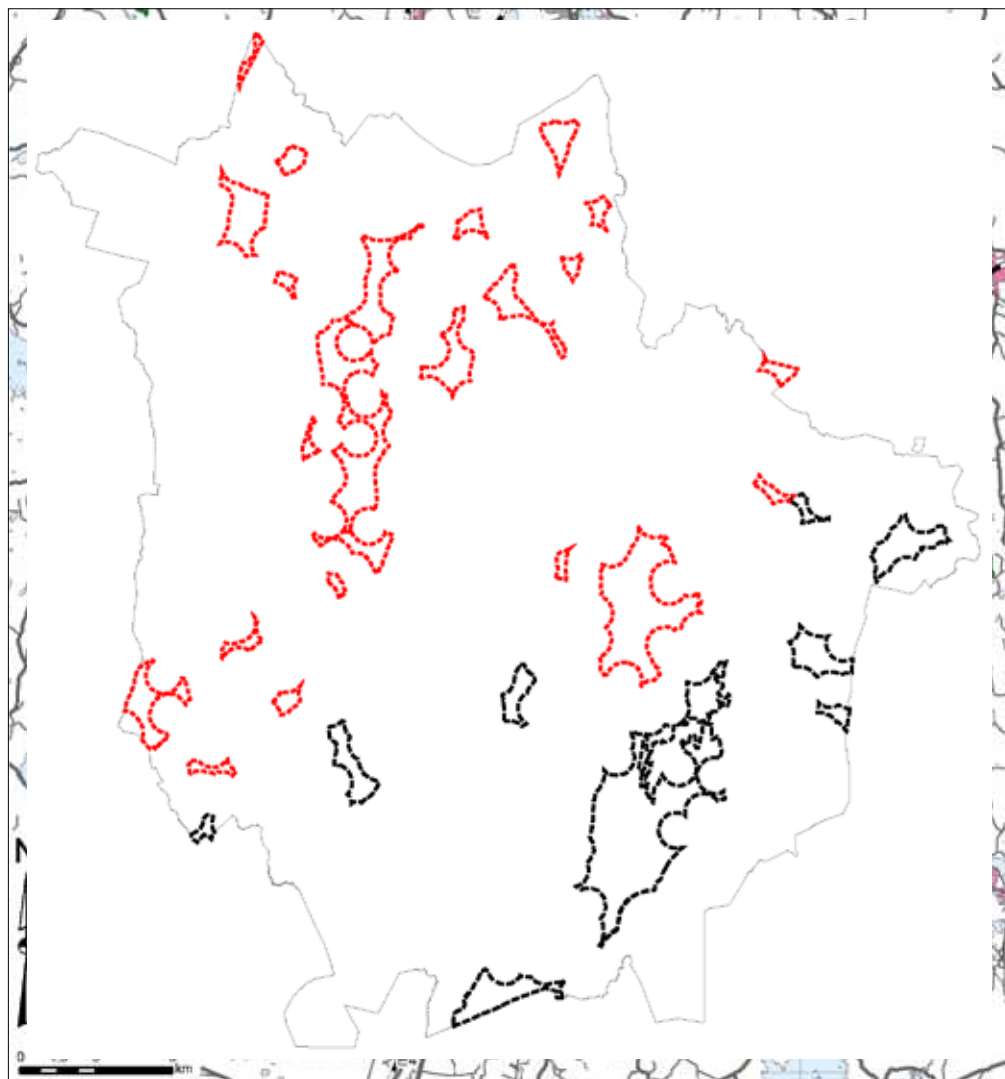

Naturresevat

Naturresevatens syfte är att bevara värdefulla naturmiljöer både för att tillgodose det rörliga fri-luftslivets intressen som att bevara den biologiska mångfalden. Enligt miljöbalken 7 kap. 4-8 §§ kan länsstyrelserna och kommunerna bilda resevaten.

I Vaggeryds kommun finns det i dagsläget sju naturresevat. Naturresevat har i regel inte enbart bevarandevärden för växt- och djurlivet utan har även ett socialt och rekreativt värde för såväl kommuninvånare som turister.

Därför anser Vaggeryds kommun att etablering av vindkraftverk inom eller i direkt anslutning till naturresevat inte bör tillåtas. Kommunens ställningstagande är att det i varje enskilt vindkraftärende ska prövas ifall skyddsavstånd ska hållas mellan det planerade vindkraftverket och naturresevatet i fråga.

Naturresevat

1. Källenas (Jönköpings kn)
2. Fabergskärret (Jönköpings kn)
3. Lilla Kungsbackens domänresevat
4. Tjurhults mosse
5. Sandsebo (Gislaveds kn)
6. Gärhovs storäng
7. Lyngemadssjön (även Jönköpings kn)
8. Östermoskogen
9. Stensjökvarnskogen
10. Västermarken (Sävsjö kn)
11. Hatten (Sävsjö kn)
12. Skillingaryds skjutfält
13. Marieholmsskogen (Gnosjö kn)
14. Uppebo (Gnosjö kn)
15. Långö mosse och Svansjön (även Gnosjö kn)
16. Brokullen (även Gnosjö kommun)
17. Mässeberg

Potentiella vindbruksområden

- utanför stoppområden
 inom stoppområde

Naturområden med särskilda bevarandevärden

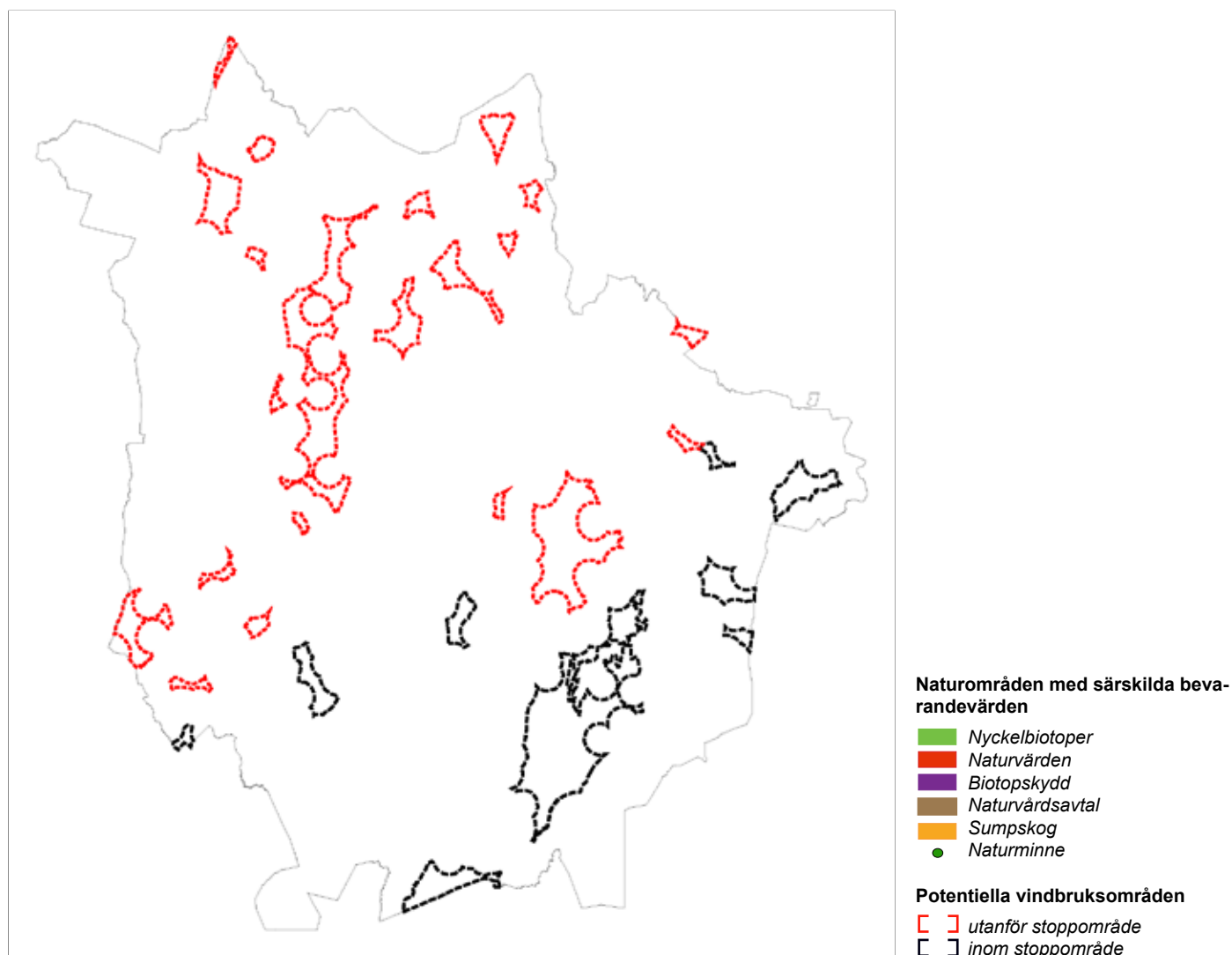
I kommunen förekommer ett antal biotopskydd, vars syfte enligt 7 kap. 11 § MB är att skydda livsmiljöer av särskilt skyddsvärda arter.

Medan länsstyrelsen beslutar om biotopskydd i det öppna jordbrukslandskapet är det Skogsstyrelsen som ansvarar för skyddet av biotoper i skogsmark. Som exempel på biotoper i skogsmark kan brandfält, ravinskogar, äldre naturskogsartade lövskogsbestånd, sumpskogar/alkärr, gamla hassellundar och urskogsartade barrskogsbestånd nämnas.

Landskapselement som alléer, stenmurar, åkerholmar, småvatten, odlingsrösen och källor med omgivande våtmarker i jordbruksmark omfattas av det så kallade generella biotopskyddet.

Kartbilden nedan redovisar naturområden med olika bevarandevärden. De i kartbilden utpekade naturvärdena överlappar varandra. För att få en klar bild över respektive områdesgränser måste kartan studeras i större skala.

Områdena har inte undantagits i kartanalysen eftersom skyddsområdena i regel begränsar sig till relativt små ytor. Kommunens ställningstagande är att etablering av vindkraftverk generellt inte är önskvärt inom dessa områden, men bedömer att en samordning, under förutsättning av en noggrann detaljlokalisering, kan vara möjligt i vissa fall. Konsekvenserna för naturområden med särskilda värden ska utredas i varje enskilt vindkraftärende.

Ängs- och hagmarker samt odlingslandskap

De naturliga ängsmarkerna som finns kvar idag är en mycket liten del av de ängsområden som fanns för cirka 100 år sedan. Ängarna är numera små och utspridda vilket gör att slåtteranpassade växter riskerar att dö ut eftersom de har svårt att sprida sig mellan områdena. Därför bör en noggrann avvägning ske i de fall etableringen av vindkraftverk riskerar att medföra en ytterligare uppsplittring av ängs- och hagmarker. Länsstyrelsen i Jönköpings län genomförde 1987-1992 och 2000-2004 omfattande ängs- och betesmarksinventeringar, TUVÅ. Vid en jämförelse av de två inventeringarna har värdefull ängsmark i Jönköpings län sett till sin areal minskat med 50 procent. Den främsta orsaken till minskningen är igenväxning.

I ett fortsatt arbete har Länsstyrelsen i Jönköping län lagt till information om hotade arter och skyddsvärda träd och tagit fram ett förslag till 38 värdetrakter

i länet som berör ängsmark, betesmark och skogsbe-
ten i länet. Fem av dessa berör Vaggeryds kommun. Värdetrakternas avgränsning är schematiska och har därför inte undantagits vid utpekandet av de potentiella vindbruksområdena. Kommunens ställnings-
tagande är att vindkraftverk inte bör placeras så att en ytterligare uppsplittring av ängs- och hagmarker sker samt att konsekvenser för ängs- och hagmarker samt odlingslandskap ska utredas i varje enskilt vindkraftärende.

Jordbruks- och skogsmark

Enligt 3 kap. miljöbalken ska jordbruks- och skogsmark skyddas i den omfattning som krävs för livsmedelsproduktion, virkesproduktion och biologisk produktion. Vaggeryds kommun kännetecknas till stor del av vidsträckta skogsmarker. Parallellt med E4:ans sträckning, löper ett stråk av bergsarten syenit som är lättvittrad och genererar bördiga jordar.

Öppen jordbruksmark är relativt sällsynt i Vaggeryds kommun och där den förekommer (förutom vid Bratteborgsområdet, Hags-
hult och Tofteryd) snarare av småskalig mosaikartad karaktär. En generell bedömning för Vaggeryds kommun är att öppen jordbruksbygd av landskapsbildmässiga skäl är mindre lämpad än storskaliga skogsområden.

Kommunens ställnings-
tagande är att det i varje enskilt vindkraftärende ska ske en noga övervägning ifall det är möjligt att för-
ena jordbruksintresset med uppförandet av planerat vindkraftverk.

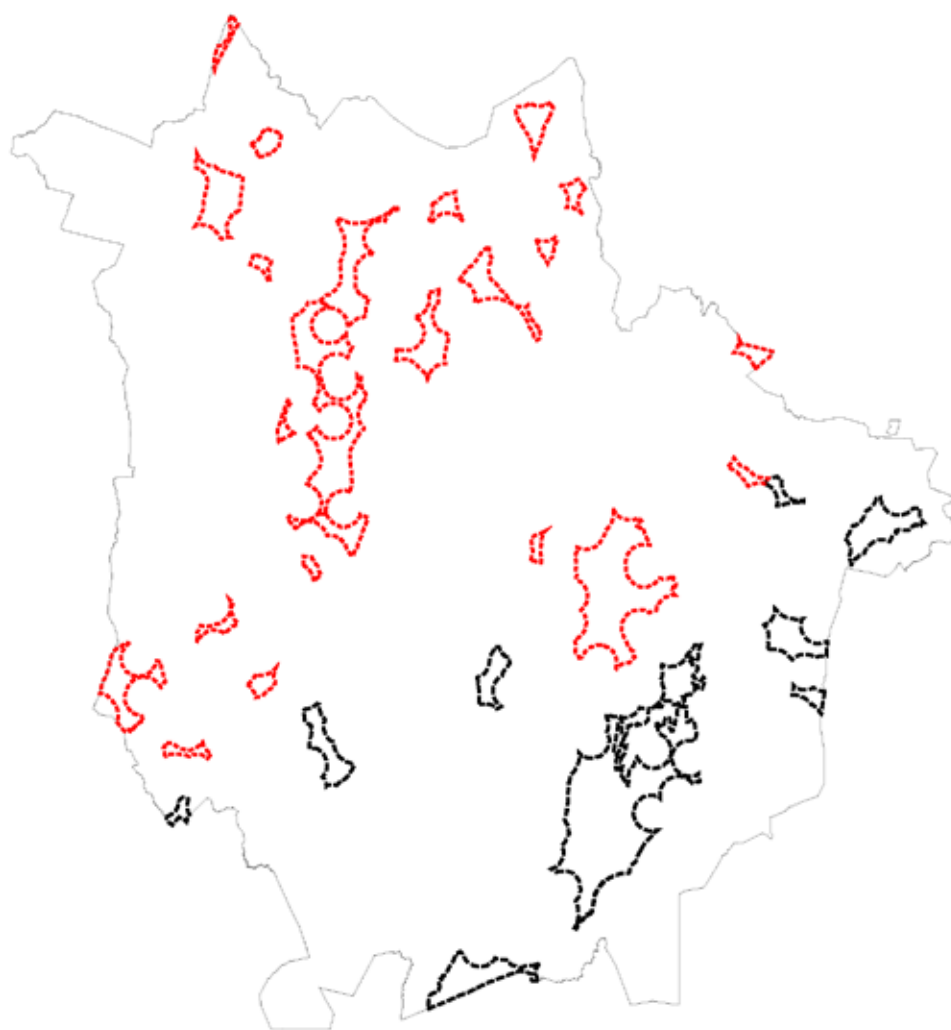
Värdetrakter i odlingslandskapet

- Kategori 3
- Kategori 6
- Kategori 8

För mer info se LST meddelande nr 2011:18.

Potentiella vindbruksområden

- utanför stoppområde
- inom stoppområde

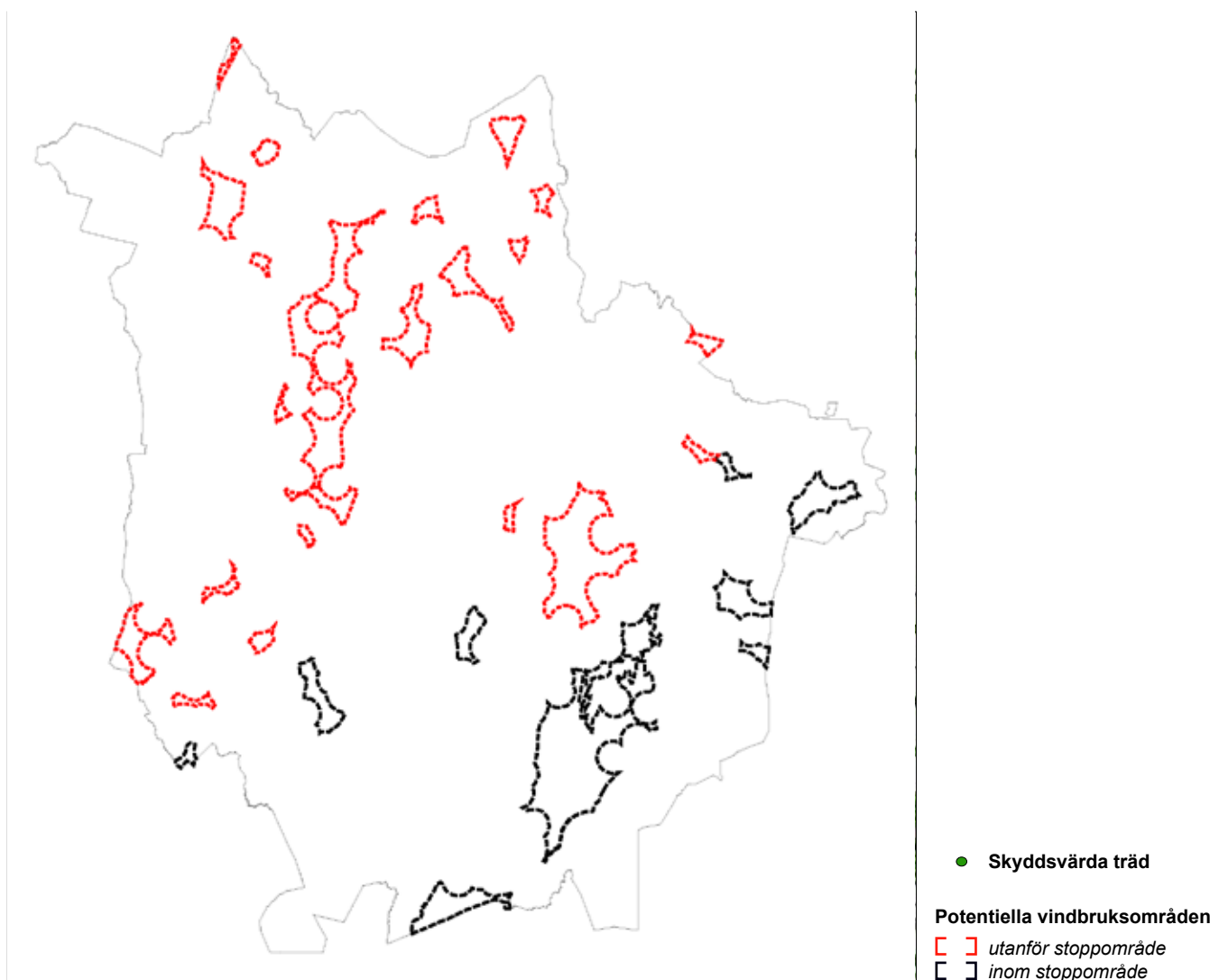
Skyddsvärda träd

I Sverige finns det ännu en betydande del av skyddsvärda träd och jätteträdbestånd som i regel är knutna till odlingslandskapet. Största hotet mot skyddsvärda träd är igenväxningen av odlingsmark och avverkning på grund av exploatering av mark.

Sedan 2004 har det inventerats skyddsvärda träd i Jönköpings län. Mot bakgrund av inventeringarna har Länsstyrelsen i Jönköping tagit fram en strategi för skyddsvärda träd. Målet med strategin är att den ska kunna fungera som faktaunderlag för aktörer i länet som exempelvis kommuner, föreningar och Skogsstyrelsen. I samband med framtagandet av strategin har tätheten av förekomsten av skyddsvärda träd analyserats och s.k. värdetrakter för jätteträd och värdetrakter för hamlade träd pekats ut.

Enligt 2013 års täthetsanalys berörs Vaggeryds kommun inte av någon värdetrakt. Det kan delvis bero på att inventeringarna i kommunen ej varit färdiga vid tidpunkten för strategins framtagande.

Efterföljande kartbild visar skyddsvärda träd i kommunen. Skyddsvärda träd har inte undantagits vid utpekandet av potentiella vindbruksområden i kommunen. Kommunens ställningstagande är att stort hänsyn bör tas till särskilt skyddsvärda träd, men bedömer att en samordning, under förutsättning av en noggrann detaljlokalisering, kan vara möjligt i de flesta fallen.

Fågelliv

Det finns ett antal studier gjorda avseende vindkraftens påverkan på fåglar. Slutsatserna från dessa, bl.a. hur allvarligt man bör se på kollisionen, skiljer sig främst utifrån vilka platser och arter som studerats. Det framstår dock tydligt att lokalisering av vindkraftverk med respektavstånd till s.k. högriskområden är den i särklass viktigaste faktorn för att undvika påtagligt negativa effekter på fågellivet.

De flesta fågelarterna flyttar i huvudsak vid relativt lugna väderförhållanden och vid god sikt på högre höjd än vindkraftverk, vilket innebär låg kollisionrisk. Bland fåglar som flyttar på lägre höjd, främst över hav, förefaller vissa arter ha lättare än andra att ändra sina flygrutter och undvika verken.

Stora kollisionrisker uppstår framförallt under speciella väderförhållanden såsom dimma. Merparten tättingar flyttar nattetid, då verken är svåra att upptäcka. Vid dimma kan de dessutom möjligen attraheras av ljuskällor som finns på/ vid vindkraftverken, vilket ökar risken för kollision.

Termikflygande fåglar, exempelvis rovfåglar och tranor, nyttjar åsar, branter och sluttningar där vinden pressas uppåt för att få höjd. De kan därmed inte antas ändra sina beteenden och därför bör vindkraftverk inte tillåtas inom kända flygrutter för dessa fåglar. Detsamma bör gälla för svanar och gäss, som inte heller kan antas ändra invanda flyttleder. Rovfåglar utsätts även för kollisionrisker under jakt och spelflykt.

Vid sidan av kollisionsproblematiken är habitatförlusterna, som uppkommer vid en etablering av vindkraft, de främsta negativa effekterna för fåglar. Detta blir särskilt uppenbart om värdefull natur tas i anspråk. Störnings- och undanträngandeeffekter har dock även konstaterats för såväl häckande som rastande fåglar i mer ”triviala” biotoper som i t.ex. jordbrukslandskap.

Vid en storskalig utbyggnad av vindkraft utgör sannolikt habitatförlusterna det främsta hotet, särskilt på populationsnivå. Inom Vaggeryds kommun förekommer ett antal områden som skyddas enligt fågeldirektivet, s.k. SPA områden, (special protected areas). Se tidigare kartbild över

Natura 2000-områden, sida 42. Vid framtagandet av de potentiella vindbruksområdena har en generell buffring på 750 meter gjorts till SPA-områden.

Vindkraftsprojektet Palsbo fick avslag p.g.a. konflikt med fågellivet. Artinventeringen som genomfördes 2010-2011 i samband med utredningsområdet för Palsbo vindkraftspark styrker kommunens översiktliga bedömning om att i kartbilden, sida 48, markerat *högriskområde för fåglar* är känslig för vindkraftsetablering.

Vaggeryds kommun stämmer vid varje inventeringstillfälle, inom ramen för pågående vindkraftärenden, med länsstyrelsen av att rådande praxis/metod följs. Vaggeryds kommun välkomnar information från Sveriges Ornitologiska förening, SOF, m.fl. och tycker det är önskvärt om artinventeringar kan ske i samråd eller samarbete med lokala föreningar.

Fladdermöss

I regel kan antas att fladdermöss flyger på lägre höjder än standardverkens rotorblad. Fladdermössen kan dock lockas att jaga just i höjd med rotorbladen, eftersom rotorn avger värme som lockar till sig insekter. En ytterligare orsak till insektssamlar kring ett vindkraftverks rotor är det så kallade fenomenet ”hilltopping”, ett beteende enligt vilket insekter söker sig till uppstickande objekt i landskapet inför parning. Fladdermöss riskerar alltså att kollidera med vindkraftverkens rotorblad vid sitt födosök. Enligt Boverkets rekommendationer ska områden, där förekomst av fladdermöss kan misstänkas, undersökas närmare.

I områden med ihåliga äldre träd betesmarker och/ eller vattenmiljöer är förekomsten av fladdermuskolonier troligt. Generellt bedöms att gynnsamma platser för fladdermöss sammanfaller med naturmiljöintressen som Naturreservat eller Natura 2000-områden. Vindbruksplanen pekar inte ut några potentiella vindbruksområden inom varken Naturreservat eller Natura 2000-områden.

Exploatering av verk inom områden där följderna för fladdermöss är tveksamma ska noggrannare undersökningar ske innan lokalisering av vindkraftverk kan bli aktuell. Kommunen finner det skäligt att frågan om fladdermöss behandlas i vindkraftsprojek-

tens MKB samt att det ska ställas krav på att fladdermusinventeringar ska utföras av expertis.

Högriskområden

Exempel på högriskområden för fladdermöss är:

- områden vid slättsjöar,
- strandängar och
- åsar, bergsbranter/ sluttningar.

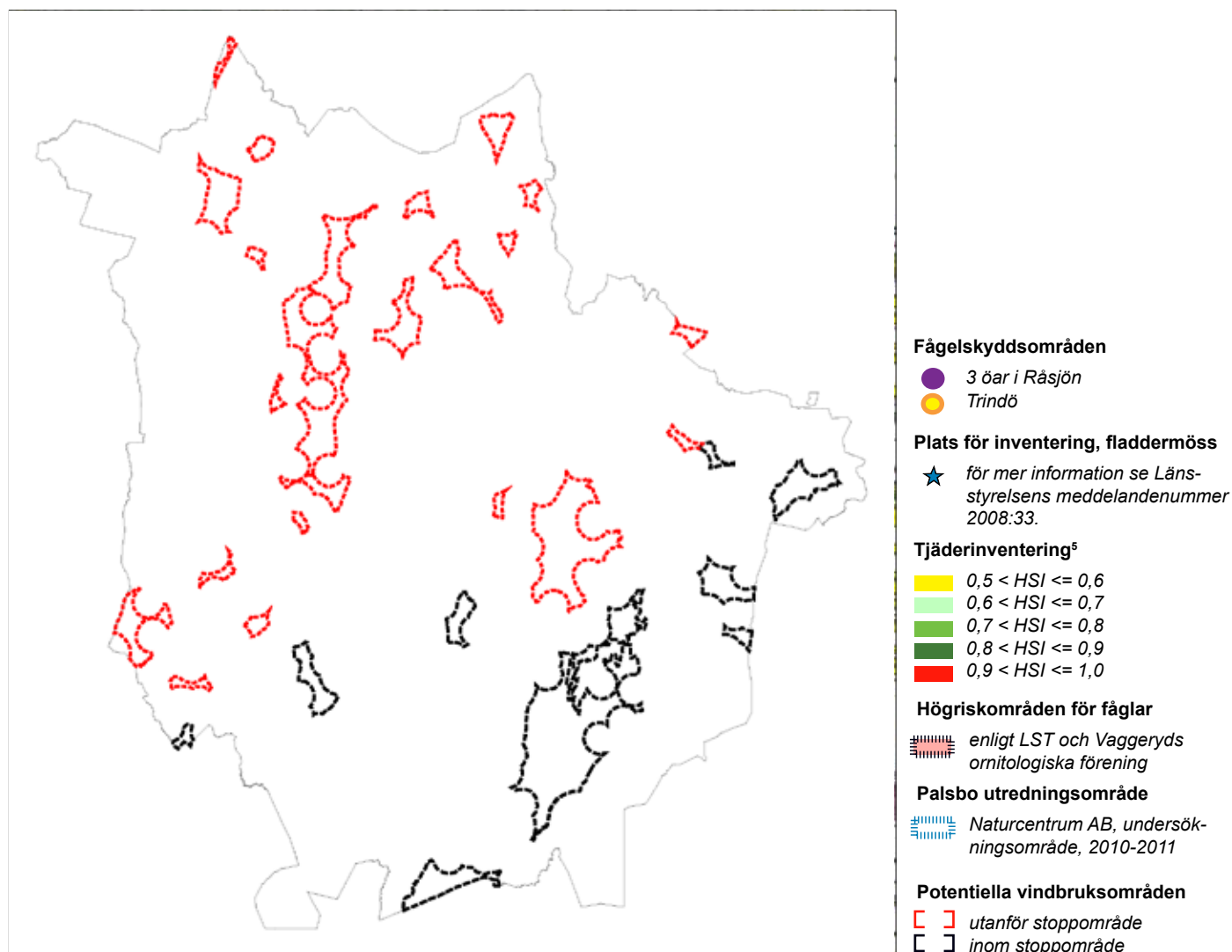
Exempel på s.k. högriskområden för fåglar är:

- kända flyttstråk,
- orörda skogsområden,
- vattenområden och betade strandängar,
- områden mellan häckningsplatser och födosöksområden och
- rasbranter, sluttningar och åsar som kan utgöra ledlinjer eller där exempelvis rovfåglar antas nyttja uppvindar, s.k. termik.

var sannolikheten är stor att befintliga fågel- och fladdermushabitat kan tänkas påverkas negativt av vindkraftverk. Särskild inventering och lokaliseringsprövning kommer att krävas inom samtliga av de utpekade potentiella vindbruksområdena avseende fåglar och fladdermöss. Vaggeryds kommun stämmer vid varje inventeringstillfälle, inom ramen för pågående vindkraftärenden, med länsstyrelsen av att rådande praxis/ metod följs.

Kommunens ställningstagande är att vindkraftverk inte ska komma till stånd inom flyttstråk, häcknings- eller födosöksområden av särskilt hotade arter. Särskild inventering och lokaliseringsprövning avseende fågelliv och fladdermöss kan bli avgörande i samtliga utpekade vindbruksområden i framtida beslut ifall vindkraftsetableringar får komma till stånd eller ej.

Kartbilden nedan ger endast en fingervisning över

⁵ HSI = Habitat Suitability Index, jämförelsetal över tjäderlämpliga marker, se även länsstyrelsen meddelandennummer 2016:04.

Stora opåverkade områden

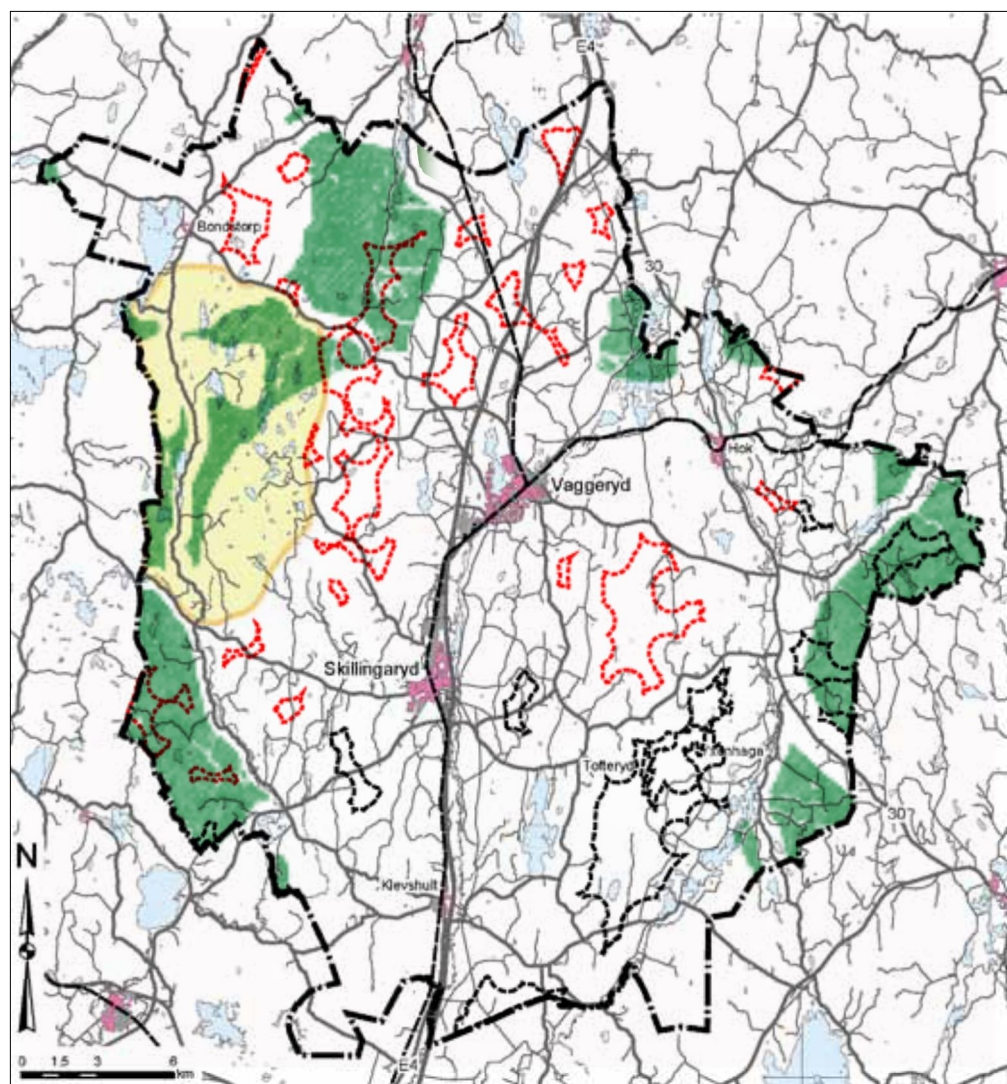
Områden som ej är påverkade av olika verksamheter och buller blir mer och mer sällsynta. Även i Vaggeryds kommun och i Jönköpings län finns få områden som kan anses vara tysta och opåverkade av buller från verksamheter eller stora vägar. I kommunens översiktsplan, ÖP 2012, har det pekats ut ett sådant område mellan Nyholm och Bondstorp. Området är ett skogsområde som är glesbefolkat och där det finns få ljudalstrande verksamheter. Området sammanfaller till stor del med ett ungefärligt "högriskområde" för fåglar. Se kartbild sida 48 fågelliv. Vaggeryds kommun anser att området generellt ska ses som mycket känsligt för vindkraft och står fast vid ställningstagandet i gällande översiktsplan om att området har ett högt bevarandevärde. Vaggeryds kommun finner vidare att önskan om bevarandet av ett stort sammanhängande, av vägar, industrier eller annan ljudalstrande verksamhet opåverkat område, i sin tur är svårt att förena med vindkraft. Potentiella

vindbruksområden har därför inte pekats ut inom det stora opåverkade området. Kommunens ställningstagande är att etablering av vindkraft inte bör tillåtas inom det stora opåverkade området enligt avgränsningen som redovisas i gällande översiktsplan 2012.

Ostörda områden

Länsstyrelsen har tagit fram en GIS-model med vilken ostörda/bullerfria områden identifierats i Jönköpings län. I jämförelse med verkligheten ger modellen en förenklad bild då man inte tagit hänsyn till höjdskillnader i terrängen och vid beräkningarna utgått från en viss luftfuktighet och att det är vindstilla. Hänsyn har dock tagits till vegetationens inverkan på spridning av buller. 35 dB(A) har antagits vara den lägsta nivå där buller kan orsaka en påverkan. Endast av människan skapade ljudkällor som t.ex. vägar och industrier m.m. har behandlats som buller. Tillfälliga bullerkällor som vägarbeten eller skogsmaskiner har inte beaktats. För mer information se länsstyrelsens meddelande nr 2015:01.

Potentiella vindbruksområden som sammanfaller med av länsstyrelsen utpekade ostörda områden bedöms av Vaggeryds kommun generellt som extra känsliga för vindkraft.

Ostörda områden (buller)

■ enligt Länsstyrelse
Meddelande nr 2015:01

Stora opåverkade områden (utpekade av kommunen)

■ Stora opåverkade områden

Potentiella vindbruksområden

□ utanför stoppområde
□ inom stoppområde

Värdefulla vatten

Enligt den nationella strategin för genomförande av skydd enligt miljökvalitetsmålet *levande sjöar* och vattendrag har fem värdefulla vattenområden pekats ut i Vaggeryds kommun. Syftet är att skydda vattenanknutna natur- och kulturmiljöer.

Kommunens ställningstagande är att vindkraftverk inte bör tillåtas inom ett avstånd på 1 000 meter till strandkant av nedan redovisade värdefulla vatten.

Vattenskyddsområden

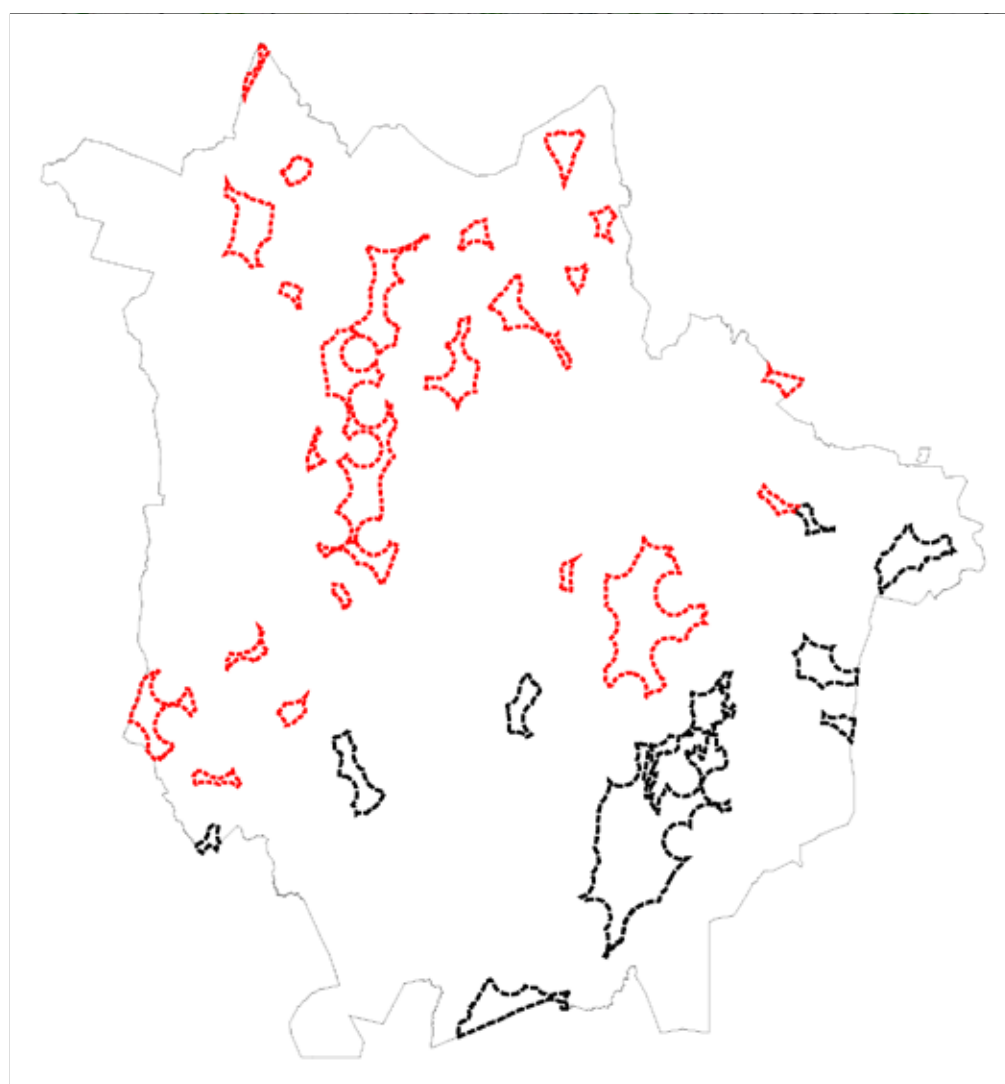
Vaggeryds kommun anser att schaktningsarbeten och etablering av vindkraftverk inte bör tillåtas inom kommunens befintliga vattenskyddsområden, brunnsområden eller inom utredningsområden för vattenskyddsområden. Ifall en framtida planerad lokalisering för vindkraft berör eller riskerar att påverka ett infiltrationsområde för dricksvatten negativt får undersökas i varje enskilt vindkraftfärendet.

Våtmarker

Naturvårdsverket har i en nationell inventering över våtmarker delat in våtmarker i fyra naturvärdesklasser. Kartbilden nedan redovisar de våtmarker med mycket högt naturvärde (klass1), högt naturvärde (klass2) och visst naturvärde (klass3).

Myrar är en typ av våtmarker. Enligt miljökvalitetsmålet *Myllrande våtmarker* har regeringen beslutat att myrarna med de högsta naturvärdena ska ha ett långsiktigt skydd senast 2010.

Objekten med högst naturvärde finns samlade i Naturvårdsverkets *Myrskyddsplan för Sverige*, 2006. För Vaggeryds kommun nämns Trollamosen, Mosshult, Uddebogöl, Dala och Knekta mosse, Stackstadsmossen och Moagölsmyren, Morarps- och Mörhultamossen samt Store Mosse. Store Mosse är dessutom en av länets tre ramsarområden och skyddad enligt Ramsarkonventionen.

Vaggeryds kommun anser att det i varje enskilt vindkraftfärendet ska säkerställas att förutsättningarna för att nå miljökvalitetsmålet *Myllrande våtmarker* inte försämras.

Värdefulla vatten

1. Rasjön
2. Mossjön
3. Bosarydssjön
4. Lagan mellan Karlsforsdammen och Fågelforsdammen
5. Häråns nedre del

Våtmarksinventering (NV)

- mycket högt naturvärde, klass 1
- högt naturvärde, klass 2
- visst naturvärde, klass 3

Potentiella vindbruksområden

- utanför stoppområde
- inom stoppområde

Vattenförekomster

EU:s vattendirektiv har införts i miljöbalken och i enlighet med detta har Vattenmyndigheten beslutat om miljö kvalitetsnormer för i princip alla vattenresurser. Miljö kvalitetsnormer formuleras för den status som bedöms kunna uppnås och vidmakthållas i vattenresursen.

I Vaggeryds kommun finns ett flertal vattenförekomster. I nättjänsten VISS (VattenInformationSystem Sverige), www.viss.lst.se, finns information om alla vattenförekomster, se efterföljande tabell med vattenförekomsterna i Vaggeryds kommun.

Förutsatt att försiktighetsmått vidtas vid såväl val av plats för vindkraftverkens fundament, kablföring och anläggande av tillfartsvägar bedöms vattenfö-

rekomsters status generellt inte påverkas av vindkraftsetableringar.

Om det blir aktuellt med nya vägtrummor, byte av vägtrumma eller ledningar som passerar vattendrag, så kan en anmälan om vattenverksamhet krävas. Anmälan görs till länsstyrelsen.

Kommunen anser att samråd avseende eventuell påverkan på vattenförekomster måste ske med länsstyrelsen i varje enskilt vindkraftfärend. Kommunens ställningstagande är att hänsyn bör tas till samtliga yt- och grundvattenförekomster, oavsett ifall dessa nämns särskilt i VISS eller är skyddade som fiskevårdsområde.

Namn	ID	VISS EU_CD	Vattenkategori	Huvudavrinningsområde	Kommuner
Barnarp	WA12578440	SE639614-140286	Grundvatten	Motala ström, Lagan	Jönköping, Vaggeryd
Bodaån väster	WA83028846	SE636376-141532	Vattendrag	Lagan	Sävsjö, Vaggeryd
Bodaån öster	WA64927712	SE636842-141671	Vattendrag	Lagan	Sävsjö, Vaggeryd
Bondstorp	WA65628707	SE638356-434434	Grundvatten	Nissan	Vaggeryd
Duveldebäck	WA63019892	SE636965-446318	Vattendrag	Lagan	Vaggeryd
Eckern	WA42904590	SE638942-140187	Sjö	Lagan	Jönköping, Vaggeryd
Ekebergsbacken	WA24165783	SE638505-139801	Vattendrag	Lagan	Vaggeryd
Fängen	WA69186801	SE638168-140554	Sjö	Lagan	Jönköping, Vaggeryd
Getamadsmossen	WA37648083	SE639005-138740	Grundvatten	Nissan	Jönköping, Vaggeryd
Gnyltån ovan Hjortsjön	WA21710740	SE638358-139999	Vattendrag	Lagan	Vaggeryd
Hagafors	WA85842579	SE636954-460587	Grundvatten	Lagan	Vaggeryd
Hagaforsån	WA86004788	SE637549-141588	Vattendrag	Lagan	Nässjö, Vaggeryd
Hemmershult-Hok	WA30526415	SE636248-140714	Grundvatten	Lagan	Vaggeryd, Värnamo
Hjortsjön	WA32022334	SE637578-139974	Sjö	Lagan	Vaggeryd
Hjortsjöån	WA47385039	SE637550-139973	Vattendrag	Lagan	Vaggeryd
Hokasjön	WA80863843	SE638030-140802	Sjö	Lagan	Jönköping, Vaggeryd
Hokaån: Härån - Hokasjön	WA20819094	SE637666-140895	Vattendrag	Lagan	Vaggeryd
Hoks herrgård	WA65655981	SE637697-456413	Grundvatten	Lagan	Vaggeryd
Härån: Ruskån - Hokaån	WA98043420	SE636197-140875	Vattendrag	Lagan	Vaggeryd, Värnamo
Hästgångsån	WA62510992	SE638561-141289	Vattendrag	Lagan	Jönköping, Nässjö, Vaggeryd
Klevshult-Skillingaryds skjutfält	WA72919612	SE636631-139891	Grundvatten	Lagan	Vaggeryd
Lagan: Fängen - Eckern	WA89058738	SE638809-140480	Vattendrag	Lagan	Jönköping, Vaggeryd
Lagan: Härån - Lillån	WA93202015	SE635455-139668	Vattendrag	Lagan	Vaggeryd, Värnamo
Lagan: Lillån - Stödstopaån	WA28257720	SE636712-139785	Vattendrag	Lagan	Vaggeryd
Lagan: Stödstopaån - Sandsjön	WA53942057	SE637687-140237	Vattendrag	Lagan	Vaggeryd
Lillån: Lagan - Linnesjön	WA61982226	SE636226-139911	Vattendrag	Lagan	Vaggeryd
Linnesjön	WA65168549	SE636340-140067	Sjö	Lagan	Vaggeryd
Malmbacksåsån	WA95851354	SE638159-141595	Vattendrag	Lagan	Nässjö, Vaggeryd
Modalaån	WA70263624	SE636733-138428	Vattendrag	Lagan	Gnosjö, Vaggeryd
Mossjön	WA90331926	SE638085-138862	Sjö	Lagan	Vaggeryd
Nissans källflöde	WA12870597	SE640186-138999	Vattendrag	Nissan	Jönköping, Vaggeryd
Radan: Stengårdshultasjön - Rasjön	WA88816639	SE638271-138410	Vattendrag	Nissan	Gislaved, Vaggeryd
Rasjön	WA18924577	SE638409-138549	Sjö	Nissan	Gislaved, Vaggeryd
Sandsjön	WA52469158	SE637990-140480	Sjö	Lagan	Jönköping, Vaggeryd
Sjöset-Trismålen	WA42691761	SE636630-141424	Grundvatten	Lagan	Sävsjö, Vaggeryd
Skogshytan-Boarp	WA69319236	SE637655-139649	Grundvatten	Lagan	Vaggeryd
Storån: Flaten - Långasjön	WA78108823	SE635896-138911	Vattendrag	Lagan	Gnosjö, Vaggeryd
Stödstopaån nedre	WA36673564	SE637183-447253	Vattendrag	Lagan	Vaggeryd
Stödstopaån övre	WA53947753	SE638079-139483	Vattendrag	Lagan	Vaggeryd
Svansjön	WA79947652	SE638857-138100	Grundvatten	Nissan	Gislaved, Jönköping, Vaggeryd
Svanån: Radan - Gettrabosjön	WA78784216	SE639042-138349	Vattendrag	Nissan	Gislaved, Jönköping, Vaggeryd
Svensjö	WA32316677	SE639186-138423	Grundvatten	Nissan	Jönköping, Vaggeryd
Tranhult-Kåperyd	WA63726309	SE639248-139603	Grundvatten	Motala ström	Jönköping, Vaggeryd
Vaggeryd-Taberg	WA26502178	SE638548-140120	Grundvatten	Motala ström, Lagan	Jönköping, Vaggeryd
Vedabäcken	WA71140039	SE637165-140844	Vattendrag	Lagan	Vaggeryd
Vederydsjön	WA89649912	SE639243-139625	Sjö	Motala ström	Jönköping, Vaggeryd
Vederydsån	WA70510028	SE638719-139368	Vattendrag	Motala ström	Jönköping, Vaggeryd
Värnamo-Ekeryd	WA88135799	SE636264-139799	Grundvatten	Motala ström, Lagan	Gnosjö, Jönköping, Vaggeryd, Värnamo
Väster om L. Fälthemmet	WA17192271	SE637733-140870	Grundvatten	Lagan	Vaggeryd
Väster om Österskog	WA42898309	SE637982-140850	Grundvatten	Lagan	Vaggeryd
Västerån ovan Älgabäcken	WA30745111	SE637386-138773	Vattendrag	Lagan	Vaggeryd
Västerån: Långasjön - Älgabäcken	WA91960834	SE636580-138977	Vattendrag	Lagan	Gnosjö, Vaggeryd
Åker	WA74113747	SE636341-139041	Grundvatten	Lagan	Gnosjö, Vaggeryd
Åker-Äddebo	WA82753703	SE636498-139220	Grundvatten	Lagan	Vaggeryd
Ålaryd	WA40837923	SE636840-138818	Grundvatten	Lagan	Vaggeryd
Älgabäcken: Västerån - Gärdesjön	WA22909243	SE637257-138539	Vattendrag	Lagan	Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd
Österån: Långasjön - Kogöl	WA92736729	SE637259-139208	Vattendrag	Lagan	Gnosjö, Vaggeryd

Vattenförekomster enligt VISS-informationssystem. www.viss.lst.se, 2019-03-25.

Kalkning

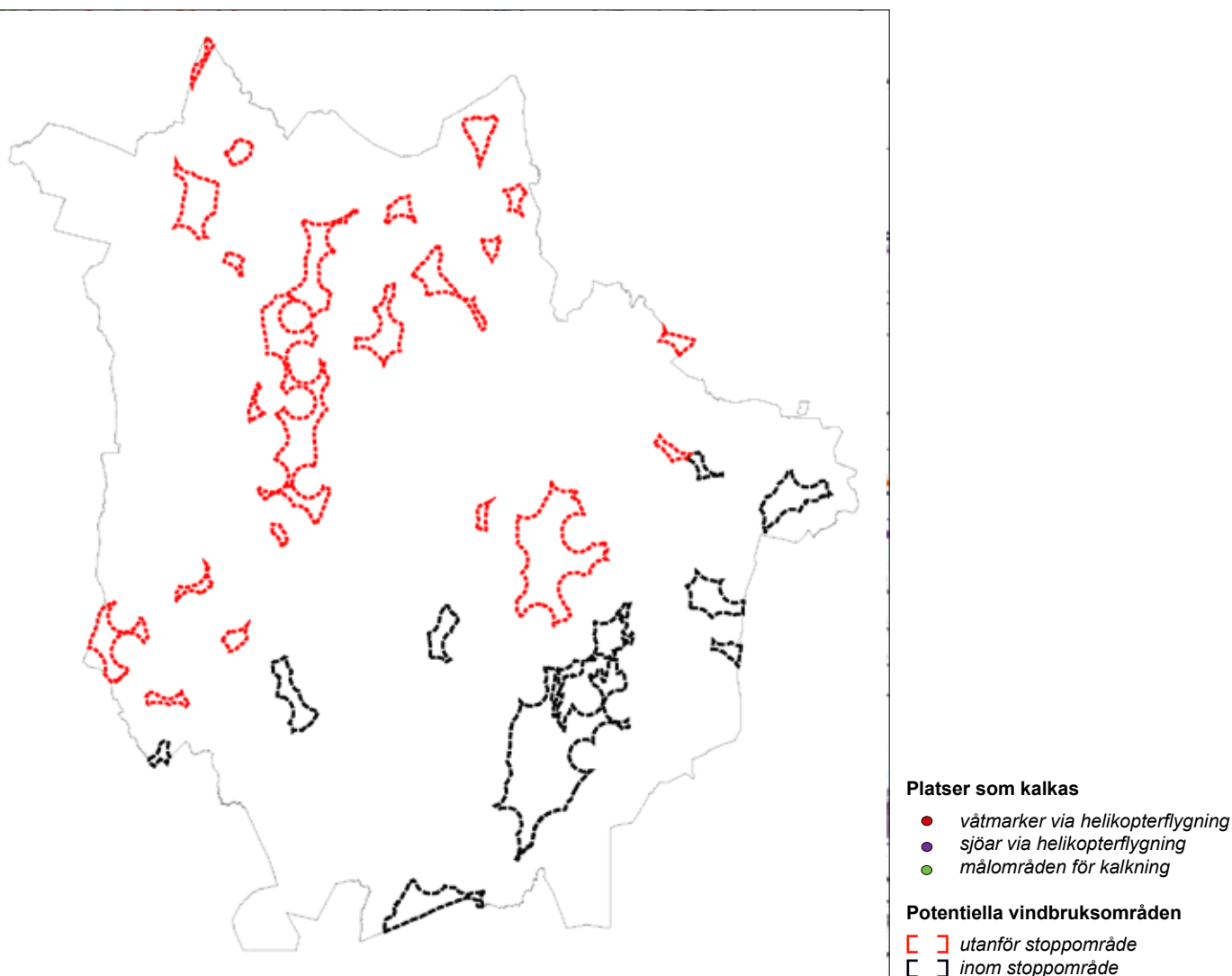
Många av kommunens vattendrag är försurade. Mest försurade är Västerån och Österån. I kommunens mellersta del utmed Lagan är försurningssituationen ett mindre problem, vilket beror på att berggrunden, och därmed markens buffringskapacitet, skiljer sig åt i de olika områdena i kommunen.

I syfte att motverka effekterna av försurande nedfall i kommunens vatten kalkas ett antal vattenmiljöer i Vaggeryds kommun. Kartbilden nedan visar områden som enligt länsstyrelsens kartunderlag för närvarande kalkas. I de försurade områdena har kalkning haft, och har fortfarande, stor betydelse för den biologiska mångfalden och möjligheterna till markens och vattenområdets nyttjande; exempelvis för fiske.

Enligt Vattenmyndighetens bedömning kommer de försurade vattenförekomsterna i Vaggeryds kommun troligen även efter 2021 vara i behov av fortsatt kalkning.

Vindkraftverk i närheten av områden som är i behov av helikopterkalkning innebär en säkerhetsrisk, vilket i sin tur kan medföra en betydande ökad kostnad för flygningarna och därmed för kalkningsprogrammet. Om det råder optimala väderförhållanden, och vindkraftverket i fråga under flygningstillfället kan vridas och stängas av, kan helikopterkalkning som närmast ske med ett avstånd på 300 meter till vindkraftverket. Kartbilden nedan visar att antalet kalkade sjöar, vattendrag och våtmarker är omfattande i Vaggeryds kommun.

Vindkraftsexploatören ska därför i ett tidigt skede utreda dels huruvida lokaliseringen av vindkraftverk är möjligt med tanke på kalkningsobjekten eller ej och dels vilka ekonomiska konsekvenser en eventuell alternativ flygrutt har. Vaggeryds kommun anser att anmälnings- respektive tillståndsärenden inte ska genomföras utan att frågan om kalkning har utretts på ett tillfredsställande sätt.

Strandskydd

För strandområden längs sjöar, vattendrag och kusten råder strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken. Strandskyddet har inrättats dels för att värna om naturmiljön (för flora och fauna) och dels för att säkerställa människors möjlighet att nå stränder för bad och rekreation.

Det generella strandskyddet gäller 100 meter från strandkanten både i vatten och på land.

Strandskyddet i sig utgör inte ett absolut hinder mot vindkraftsetableringar. En bedömning måste dock göras i varje enskilt fall huruvida anläggningen är förenlig med strandskyddets syften och om det finns särskilda skäl för att medge dispens.

Vaggeryds kommun anser att vindkraftverk generellt inte bör placeras inom strandskyddsområden, samt att eventuella väg- och kabeldragningar bör förläggas utanför strandskyddsområden där så är möjligt.

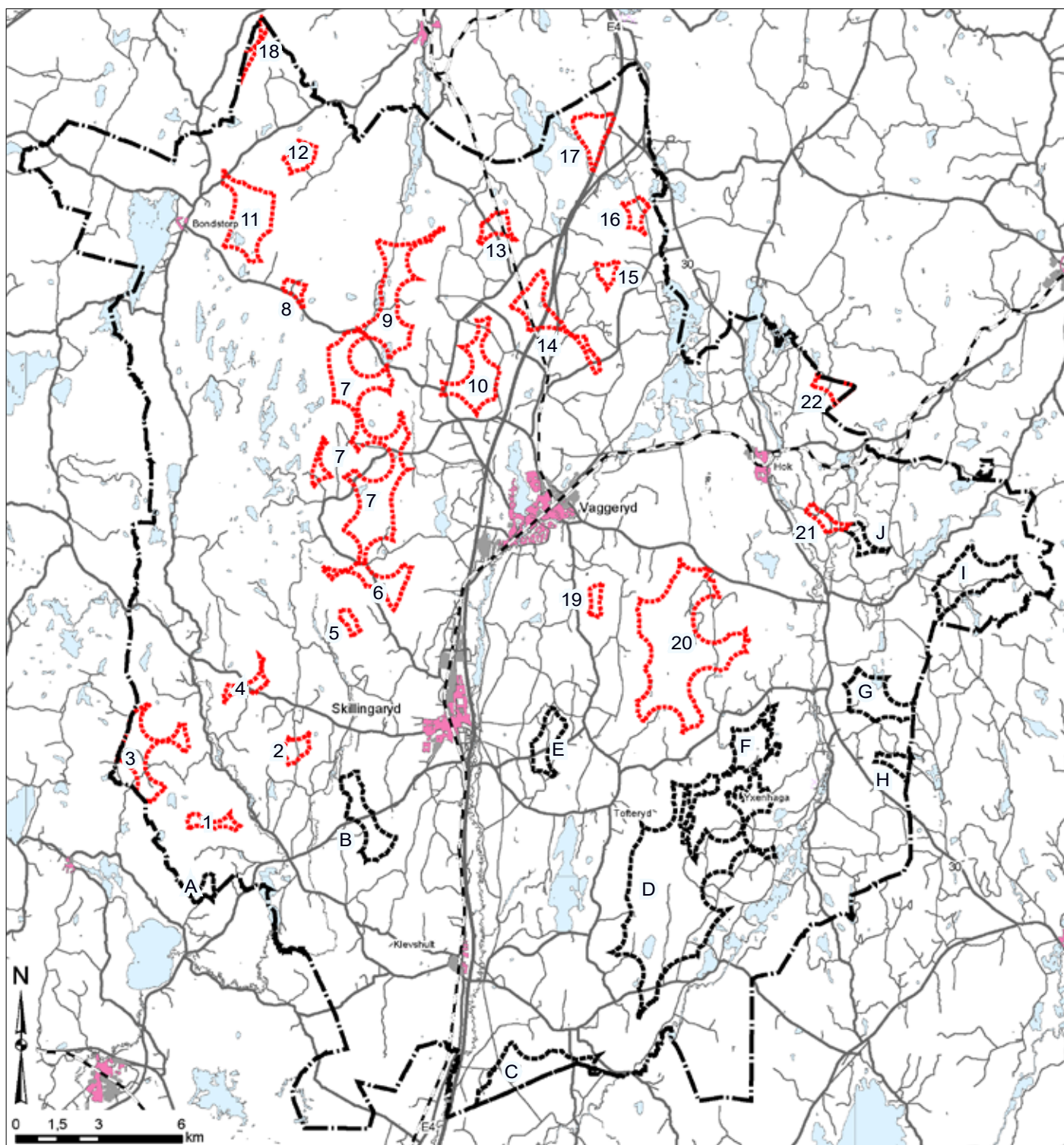
Vederydssjöns utlopp.

Potentiella vindbruksområden

Potentiella vindbruksområden som berör *Stopp-område höga objekt - Hagshults övningsflygplats* är i kartbilden nedan markerade i svart och har betecknats med bokstäver.

Försvarmaktens riksintresse har företräde framför vindkraftens intressen varför etablering av vindkraftverk inom dessa områden troligen inte kommer att vara möjligt.

Inbördes klassning av de potentiella vindbruksområdena

Med vindbruksplanens översiktliga karaktär som bakgrund är det svårt att göra en rättvis inbördes klassning av de potentiella vindbruksområdena sinsemellan. För att ge en fingervisning vilka områden kommunen i detta översiktliga planeringsskedet bedömer som mer eller mindre känsliga för vindkraft har områdena poängsatts schematiskt.

Områdena har poängsatts schablonmässigt för följande aspekter:

- storlek
- form i förhållande till förhärskande vindriktning
- vindstyrka
- avstånd till region-/stamnät
- riksintresse för kulturmiljövården
- av kommunen utpekade kulturmiljöer
- utflyktsmål, turism
- riksintresse naturvård
- natura 2000-område
- naturreservat
- högriskområde fåglar
- tjäderinventering
- ostört område enligt länsstyrelsen
- helikopterkalkning

Följande aspekter har inte poängsatts:

- värdefulla träd (punkt)
- objekt RAÄ (punkt)
- landsbygdsutvecklingsområden i strandnära lägen
- utredningskorridor höghastighetsbana
- Försvarets intresseområden

Bland annat har förekomst av naturmiljö- och kulturmiljöintressen, målpunkter för friluftslivet, högriskområden för fåglar, ostörda områden, värdefulla vatten och vatten som ingår i kommunens kalkningsplan schablonmässigt poängsatts. De potentiella vindområdena som sammantaget har erhållit flest poäng bedöms därmed som känsligare för vindkraft än de områden som erhållit färre poäng.

Områdenas storlek och form i förhållande till förhärskande vindriktning och vindstyrka har också tagits med i bedömningen. Visserligen kan dessa tre aspekter inte klassas som till vindkraften ”motstående intressen” men kommunen anser generellt att exploatering av vindkraftverk bör styras till större sammanhängande områden med goda vindförhållanden.

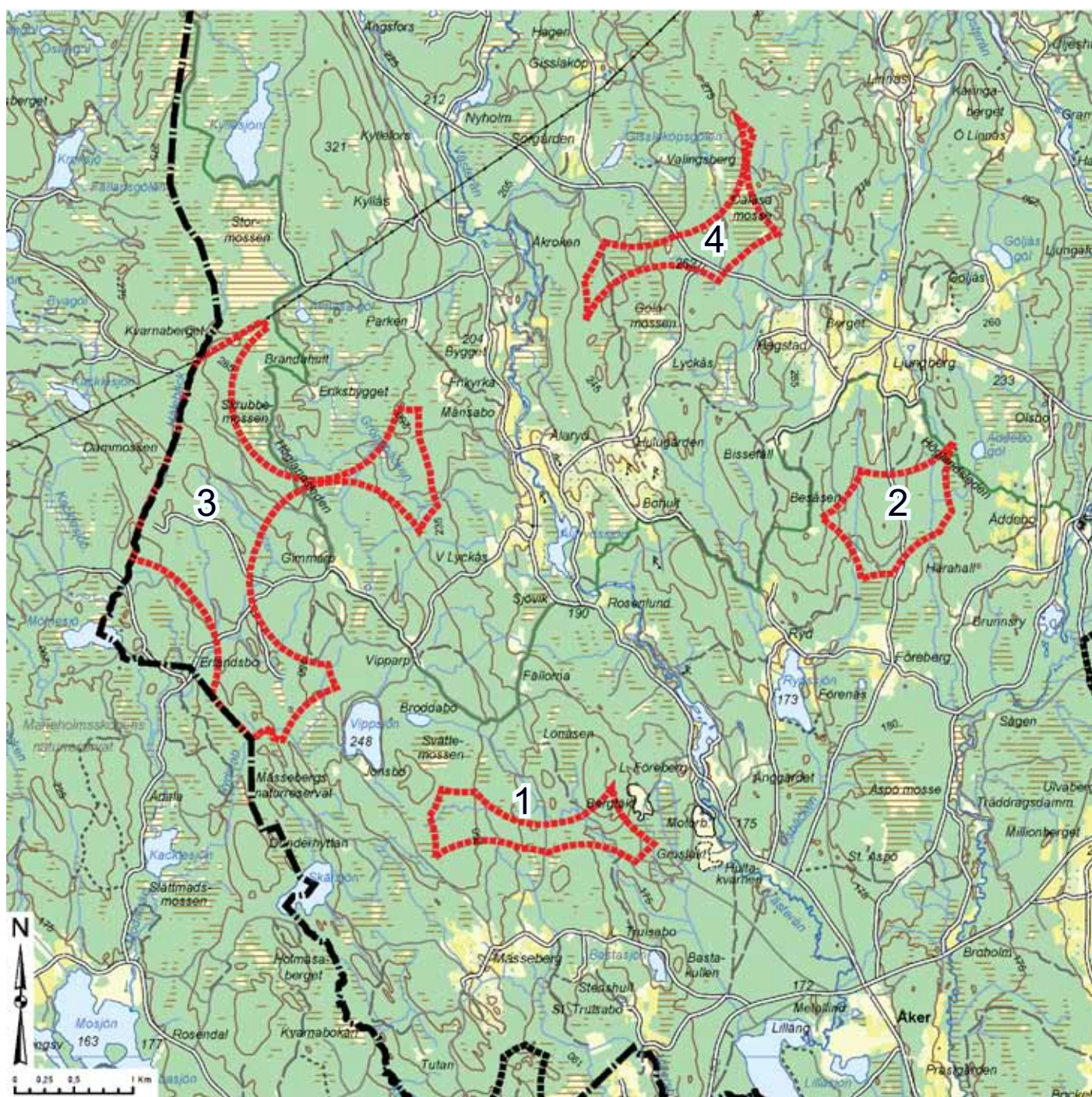
Poängsystemet kan även i övrigt ifrågasättas och är i viss mån missvisande. Så har varje område som ligger inom ett visst avstånd till exempelvis ett naturreservat erhållit en poäng, oavsett vilka bevarandebestånd naturreservatet i fråga har. Vidare har de i vindbruksplanen utpekade högriskområden för fåglar bedömts ha samma känslighet. Vad en framtida artinventering i det enskilda vindkraftföretaget kommer fram till är dock i dagsläget okänt.

Trafikverkets utredningskorridor och Försvarmaktens intresseområden har inte tagits med i utvärderingen. Därför kan potentiella vindbruksområden inom Försvarmaktens intresseområden i utvärderingen erhålla en relativ ”liten känslighet” för vindkraftverk, trots att den faktiska etableringen av vindkraftverk troligen ter sig svårt.

Maximalt möjliga poäng är enligt den valda modellen 21,5 poäng. Efter genomgång av de utpekade potentiella vindbruksområdena bedöms områdena 5 och 9 med 12 respektive 13 poäng som troligen mest känsliga och områdena J och 10 med 4 respektive 5,5 poäng som troligen minst känslig för etablering av vindkraftverk.

pång	område
4	J
5,5	10
6	17
7	11
7	B
7	E
8	3
8	18
8	C
8,5	4
8,5	14
8,5	22
8,5	F
9	2
9	12
9	13
9	19
9	G
9	I
9,5	7
9,5	15
10	21
10,5	16
10,5	D
11	6
11	20
11,5	1
11,5	8
12	5
13	9

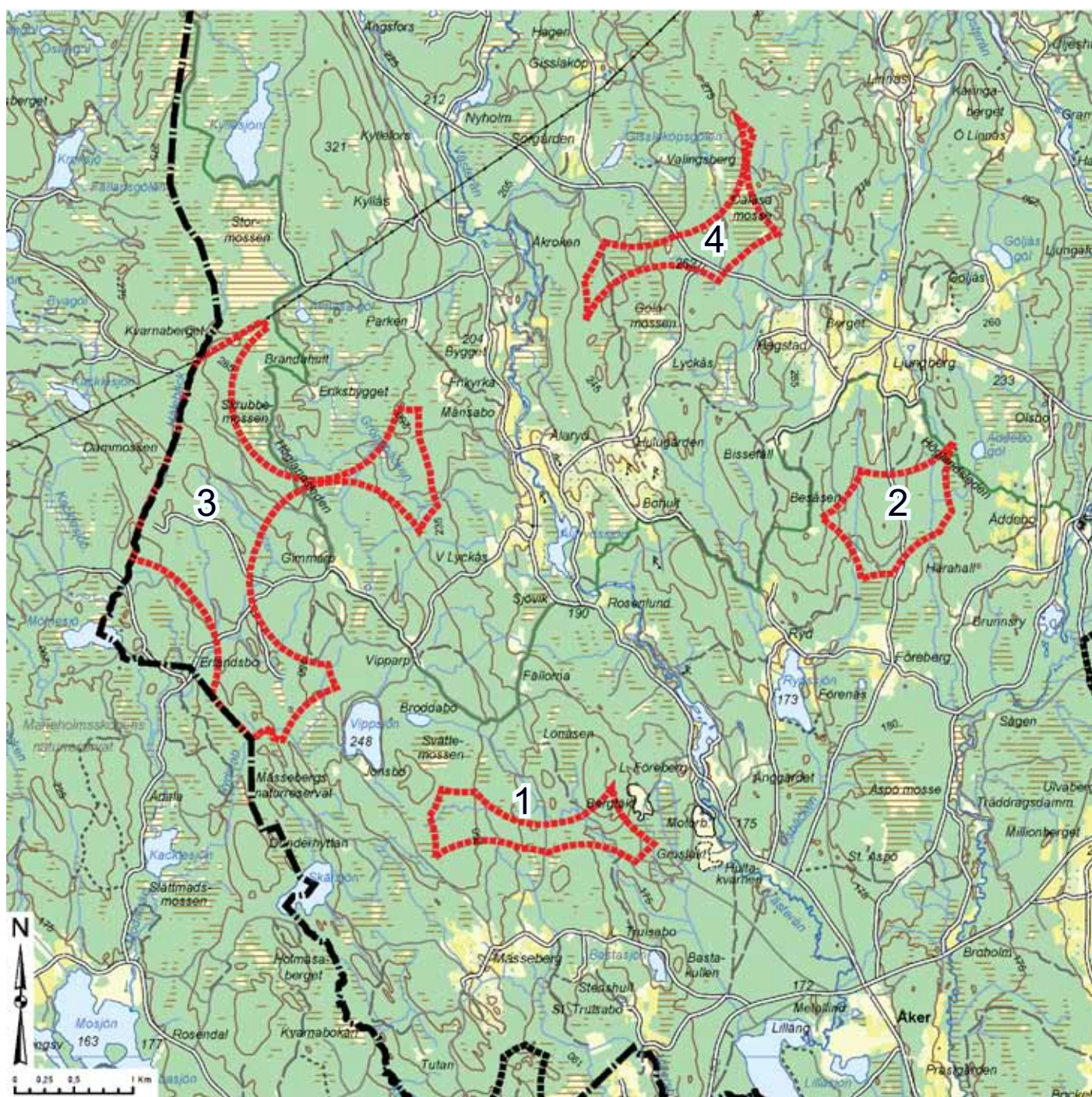
Område 1

Översiktlig beskrivning 1:

Områdets area	56 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD, Vaggeryds Energi AB. Området ligger inom ett avstånd på cirka 4 - 5 km till befintligt region-nät.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark 6,5 m/s i öster till 8,0 m/s i väster enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	Cirka 200 - 250 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av mossmark.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Mässeberg.
Mellankommunala intressen	Inom cirka 1 - 2 km till Gnosjö kommungräns.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk.
Särskilda värden	Cirka 1,2 km väster om området ligger Marieholms urskog som är klas-sat till riksintresse för naturvård, Natura 2000-område (SPA) och Natur-reservat. Cirka 1 km väster om området ligger Mässebergs naturreser-vat. Större respektavstånd till Marieholms urskog och/eller Mässebergs naturreservat kan visa sig krävas i fall exploatering av vindkraft blir aktuellt i område 1 i framtiden. Sumpskogsparti förekommer.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till heli-kopterkalkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Fåglar och fladdermöss	Angränsar i väster till området som enligt länsstyrelsens tjäderinvente-ring bedömts som $0,7 < \text{HSI} \leq 0,8$. Boende i området har observerat rödlistade arter i området.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom 3 km radie till Stoppområde höga objekt - Hags-hult övningsflygplats. Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vind-bruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.
Övrigt	Fastighetsägare i närområdet motsätter sig etablering av vindkraftverk i område 1.

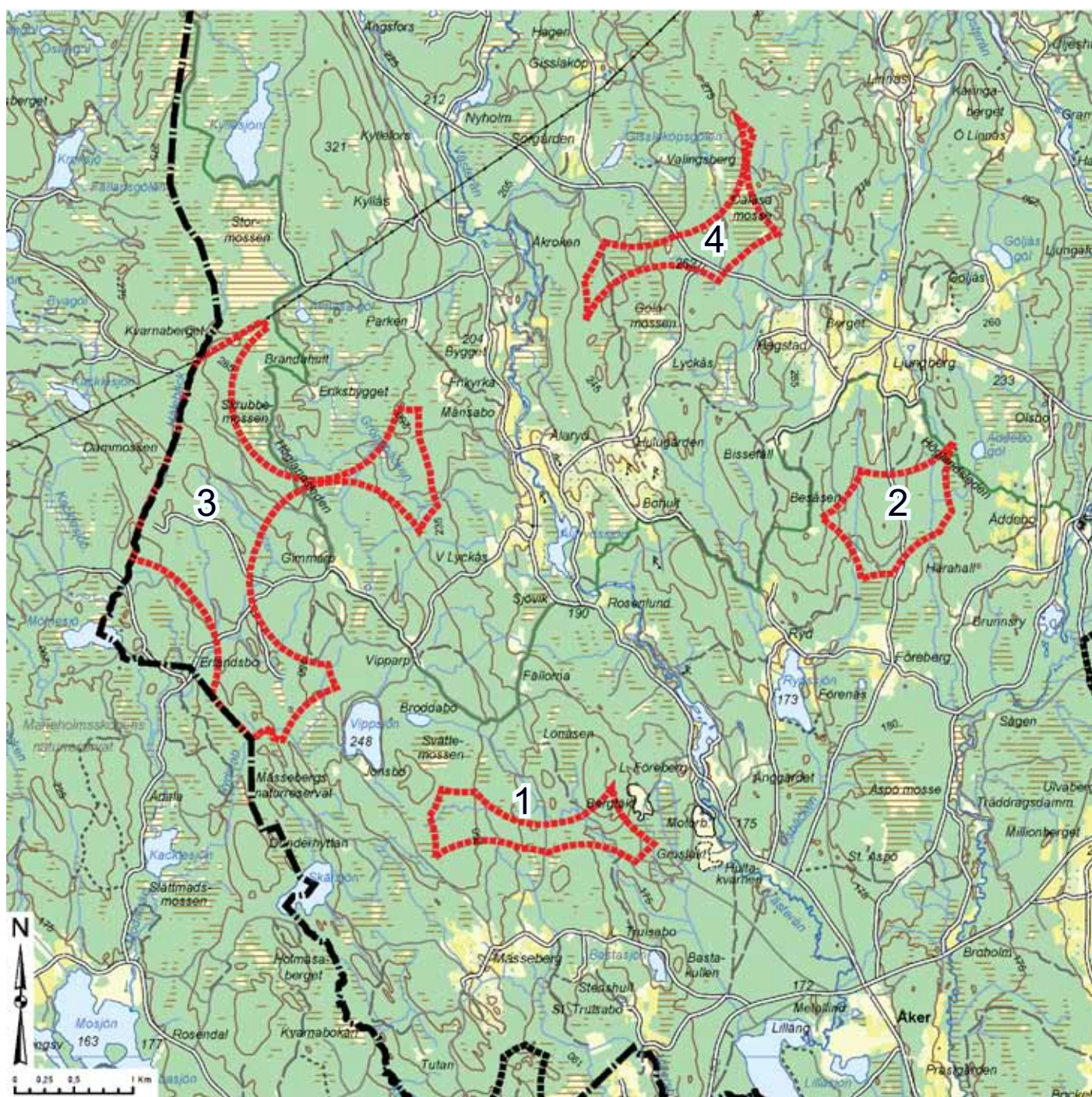
Område 2

Översiktlig beskrivning 2:

Områdets area	66 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD, Vaggeryds kommuns elverk.
Vindförhållandena	Området ligger inom ett avstånd på cirka 3,5 km till befintligt regionnät. 140 meter ovan mark 7,0 - 8,0 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Pågående vindkraftsprojekt	Ligger inom projekteringsområde för Vaggeryds vindkraftspark.
Terräng	Tydlig höjd centralt i området. Cirka 265 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av mossmark.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Ljungberg, Föreberg, Äddebo och Ålaryd.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	Förekomst av särskilt bevarandevärda naturvärden enligt länsstyrelsens planeringsunderlag i områdets västra del. Sumpskogsparti förekommer. Eventuell påverkan på bildningen av grundvatten som nyttjas av Åkers-Ryd med omnejd ska undersökas ifall vindkraftverk planeras inom eller i anslutning till område 2.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Såväl inom som i anslutning till området finns övriga kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag. Fornlämningar ska enligt Kulturmiljölagen ges ett tillräckligt stort utrymme med hänsyn till dess art och betydelse för att både kunna bevaras och upplevas.
Turism och friluftsliv	Höglandsleden passerar väster och norr om området samt löper igenom områdets nordöstra spets.
Fåglar och fladdermöss	Tjäderinventering, $0,8 < \text{HSI} \leq 0,9$ i områdets östra del. Stort hänsynstagande till tjäder/skogshöns krävs enligt Skillingarys-/Vaggeryds ornitologiska förening. Se även kapitel fågelliv. Fladdermöss har observerats av boende i närområdet.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom 3 km radie till Stoppområde höga objekt - Hags-hult övningsflygplats. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del. Området ligger inom Influensområde luft- rum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport.

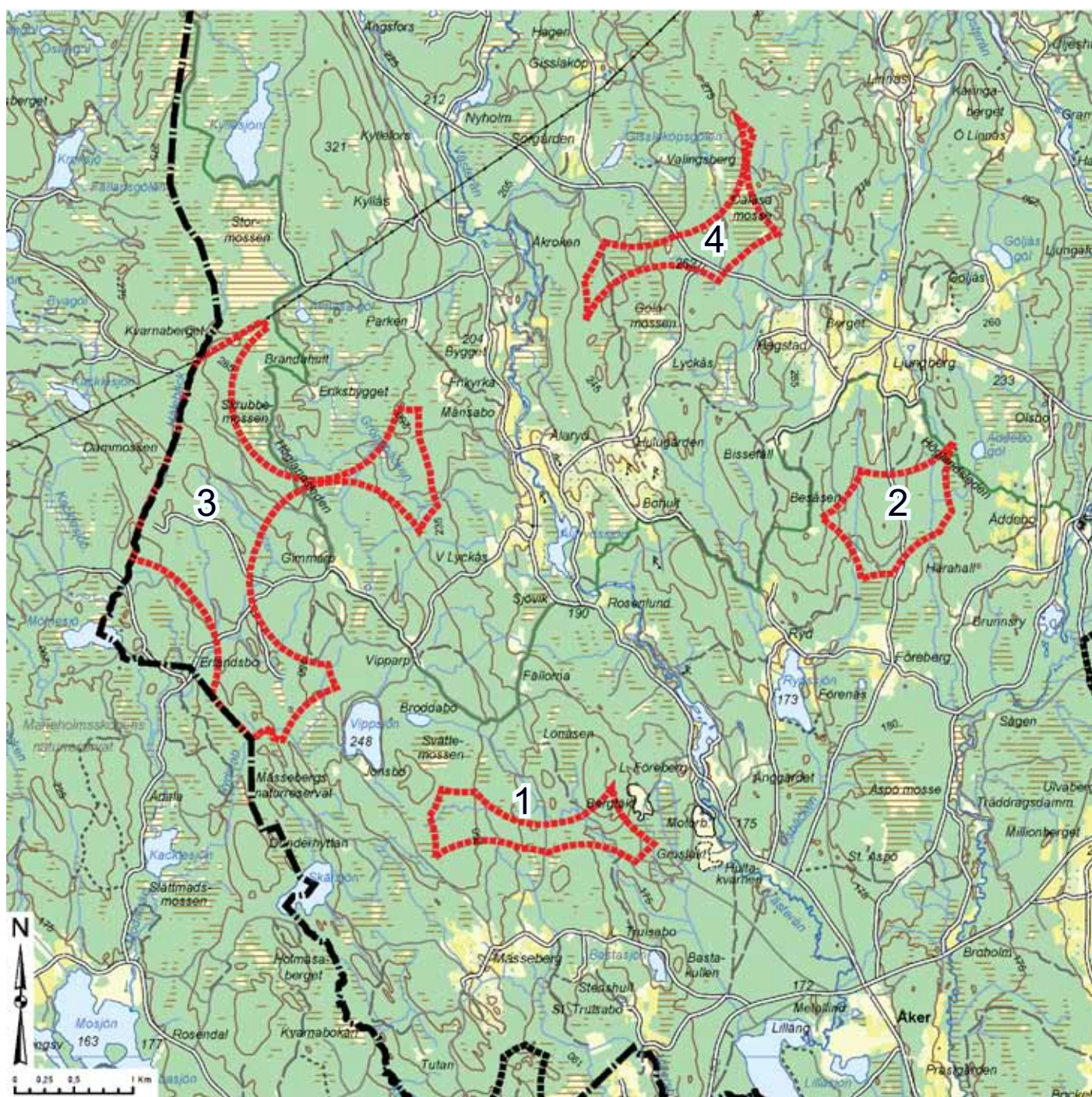
Område 3

Översiktlig beskrivning 3:

Områdets area	272 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD, Vaggeryds kommuns elverk. Befintligt regionnät tangerar området i norr.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark 7,0 - 8,0 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	235 - 285 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Mosjön och Flahult i Gnosjö kommun, Mässeberg, Basseberg, Ålaryd, Gimmarp, Eriksbygget och Kyllås.
Mellankommunala intressen	Området gränsar till Gnosjö kommun. Marieholms urskog.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk.
Särskilda värden	Förekomst av särskilt bevarandevärda naturvärden enligt länsstyrelsens planeringsunderlag. Kyllesjön och Stormossen norr om området. Marieholms urskog som är klassat till riksintresse för naturvård, Natura 2000-område (SPA) och Naturreservat ligger i Gnosjö kommun 750 meter sydväst om området. Sumpskogsparti förekommer. Mässebergs naturreservat angränsar till områdets södra spets. Större respektavstånd till Marieholms urskog och/eller Mässebergs naturreservat kan visa sig krävas i fall exploatering av vindkraft blir aktuellt i område 3 i framtiden.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet. Bl.a. kalkas Kyllesjön och Vippsjön.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Såväl inom som i anslutning till området finns <i>övriga</i> kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag.
Turism och friluftsliv	Höglandsleden löper igenom området. Skidbacken vid Kyllås riktar sig mot öster och bedöms inte påverkas visuellt. Vildmarksbyn vid Kyllesjön. Marieholms urskog. Mässebergs naturreservat.
Fåglar och fladdermöss	Området berörs av 2 områden som markerats vid länsstyrelsens tjäderinventering med $0,8 < \text{HSI} \leq 0,9$ samt angränsar till ett sådant område i Gnosjö kommun. Stort hänsynstagande till tjäder/skogshöns krävs enligt Skillingarys-/Vaggeryds ornitologiska förening. Se även kapitel fågelliv. Känd fladdermuslokal inom en kilometers avstånd norr om området.
Ostörda områden	Ingår i område som klassats som ostört område, se Länsstyrelse meddelande nr 2015:01.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influenzområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

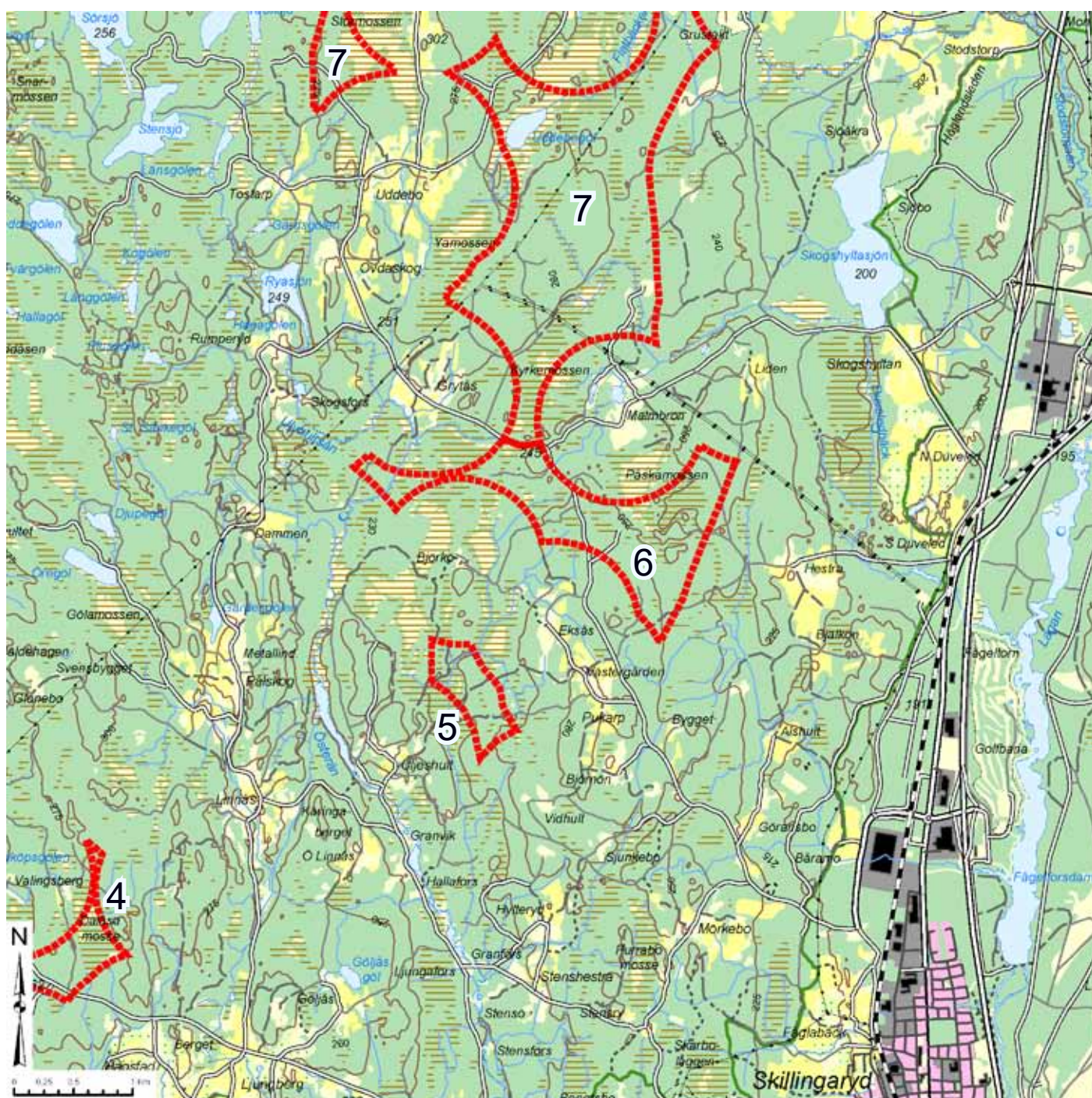
Område 4

Översiktlig beskrivning 4:

Områdets area	56 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD, Vaggeryds kommuns elverk. Avstånd till befintligt regionnät cirka 0,25 - 1,5 km.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark 7,0 - 8,0 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Pågående vindkraftsprojekt	Ligger delvis inom projekteringsområde för Vaggeryds vindkraftspark.
Terräng	Cirka på 275 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av mossmark.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Ljungberg, Gisslaköp, Kyllås, Linnås, Valingsberg och Ålaryd.
Mellankommunala intressen	Området ligger i sin sydvästra spets inom 3 km till Gnosjö kommungräns
Markanvändningsintressen	Skogsbruk.
Särskilda värden	Våtmarker som klassats som högt och visst naturvärde i Naturvårdsverkets nationella våtmarksinventering.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Nordost om området ligger Riksintressområde för kulturmiljövård - Pålskog. I området finns känd <i>övrig</i> kulturhistorisk lämning enligt RAÄ kartunderlag.
Turism och friluftsliv	Skidbacken vid Kyllås och vildmarksbyn vid Kyllås ligger inom ett avstånd på 1,5 - 3 km.
Fåglar och fladdermöss	Till viss del tjäderinventering med $0,8 < \text{HSI} \leq 0,9$. Stort hänsynstagande till tjäder/skogshöns krävs enligt Skillingarys-/Vaggeryds ornitologiska förening. Det kan antas att området är ett högriskområde för fåglar och fladdermöss. Vindkraftsprojekt i närheten till område 4 har tidigare fått avslag just på grund av fågellivet. Ornitologiska föreningen meddelar att område 4 bör utgå.
Ostörda områden	Området angränsar i norr till s.k. stort opåverkat område som pekats ut i kommunens översiktsplan.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

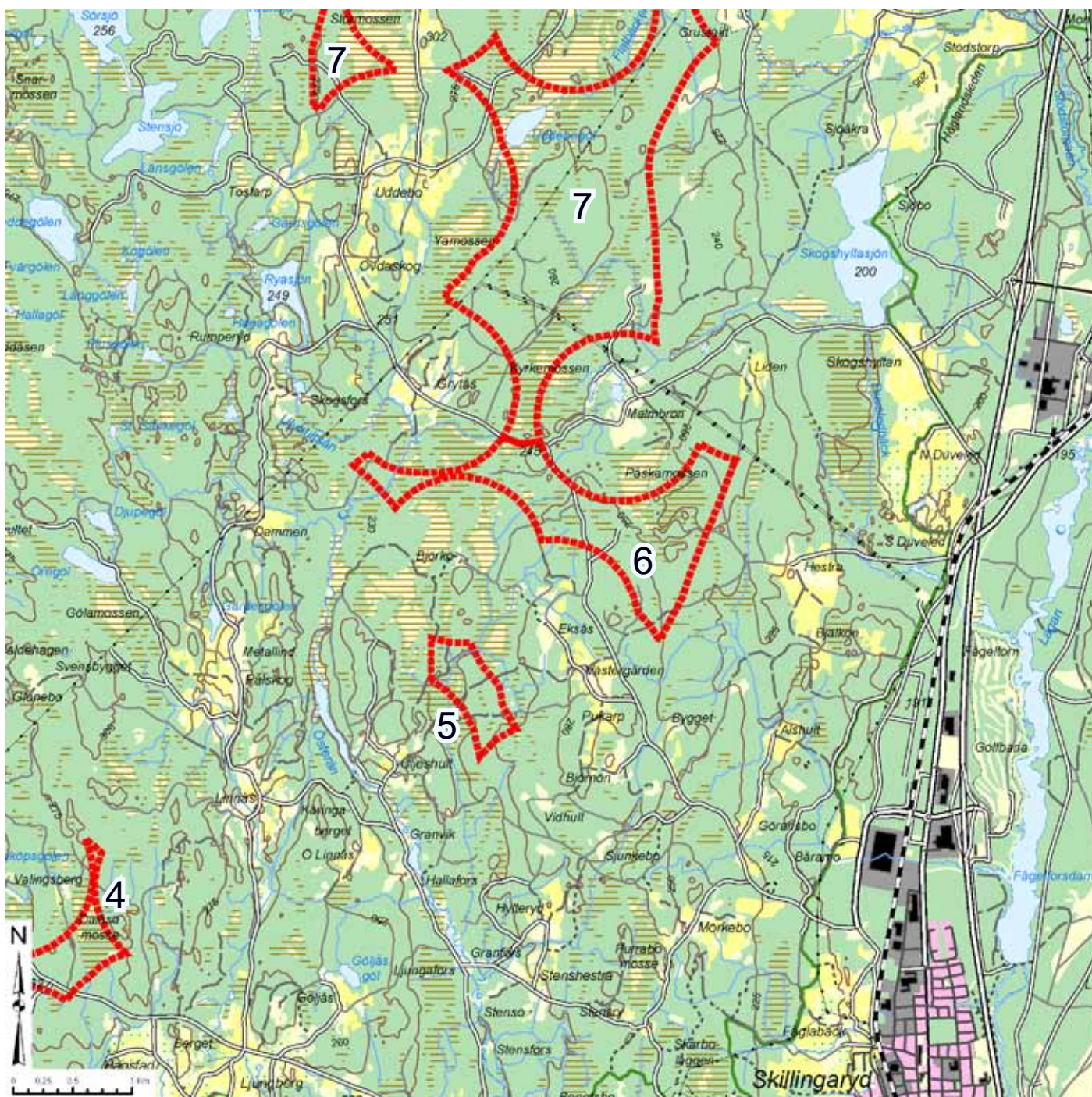
Område 5

Översiktlig beskrivning 5:

Områdets area	34 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD, Vaggeryds Energi AB. Befintligt regionnät löper cirka 2 km norr om området.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark 7,0 - 7,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk. Området är inte orienterat tvärs den förhärskande vindriktningen.
Pågående vindkraftsprojekt	Ligger inom projekteringsområde för Vaggeryds vindkraftspark.
Terräng	Cirka på 250 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av mossar.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Pukarp, Pålskog, Hestra, Hulteryd, Linnås och Grytås.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	Berörs av värdeetrakt i odlingslandskapet, kategori 8, för vidare information se Länsstyrelse meddelande nr 2011:18. Sumpskogsparti förekommer.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom området finns en <i>övrig</i> kulturhistorisk lämning enligt RAÄ kartunderlag. Området ligger inom en kilometers avstånd väster om Baramo - riksintresse för kulturmiljövården. Väster om området ligger Pålskog även det klassat som riksintresse för kulturmiljövården.
Turism och friluftsliv	Baramo, Hästra Söräng och Bjälön, Duvuled.
Fåglar och fladdermöss	Tjäderinventering med $0,7 < \text{HSI} \leq 0,8$. Stort hänsynstagande till tjäder/skogshöns krävs enligt Skillingarys-/Vaggeryds ornitologiska förening. Se även kapitel fågelliv.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

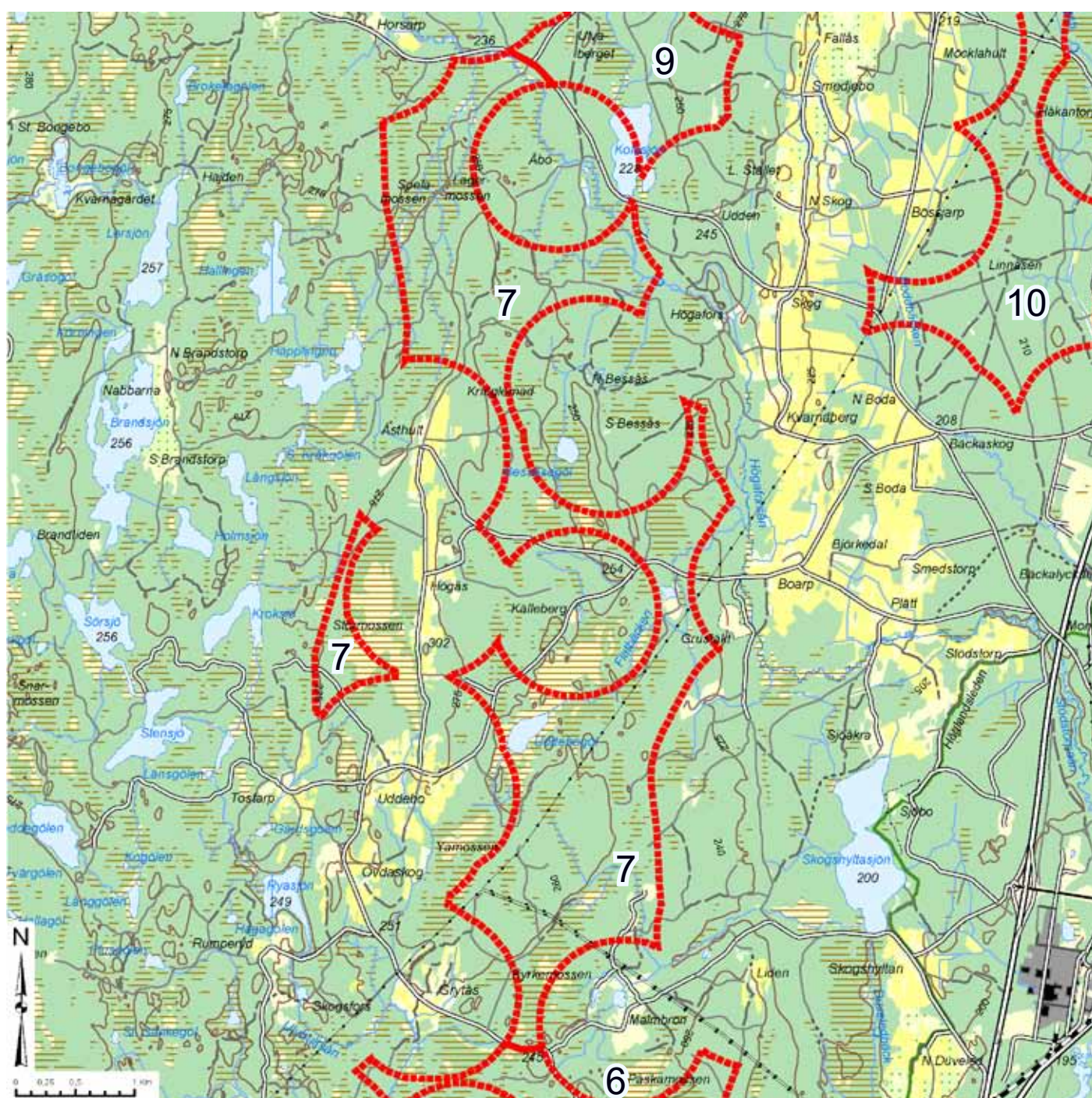
Område 6

Översiktlig beskrivning 6:

Områdets area	155 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD, Vaggeryds kommuns elverk. Befintligt regionnät inom ett avstånd på 0,1 - 1 km.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark 7,0 - 8,0 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Pågående vindkraftsprojekt	Ligger delvis inom projekteringsområde för Vaggeryds vindkraftspark.
Terräng	Cirka på 250 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av mossar.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Pukarp, Grytås, Hestra, Dammen, Odvaskog, Malmbron och Skogshyltan.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	Riksintresse för naturvård, Hestra Söräng och Bjälkönen 1 km öster om området. (SCI/SAC) Natura 2000-område Södra Duvuled, 1,5 km öster om området. Inom området förekommer särskilt bevarandevärda naturvärden enligt länsstyrelsens planeringsunderlag. Berörs av värdetrakt i odlingslandskapet, för vidare information se Länsstyrelse meddelande nr 2011:18. Våtmark som beskrivs i Naturvårdverkets våtmarkinventering. Sumpskogsparti.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Området angränsar i söder till Riksintresse för kulturmiljövård - Båramo. Inom och i anslutning till området förekommer det kända fornlämnings/övrig kulturhistorisk enligt RAÄ kartunderlag.
Fåglar och fladdermöss	Tjäderinventering med $0,8 < \text{HSI} \leq 1,0$. Stort hänsynstagande till tjäder/skogshöns krävs enligt Skillingarys-/Vaggeryds ornitologiska förening. Se även kapitel fågelliv. En del av området bedöms vara högriskområde för fåglar och fladdermöss.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området angränsar i sydost till Influensområde inklusive riksintresse Skillingaryds skjutfält. Området ligger inom Influensområde lufttrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

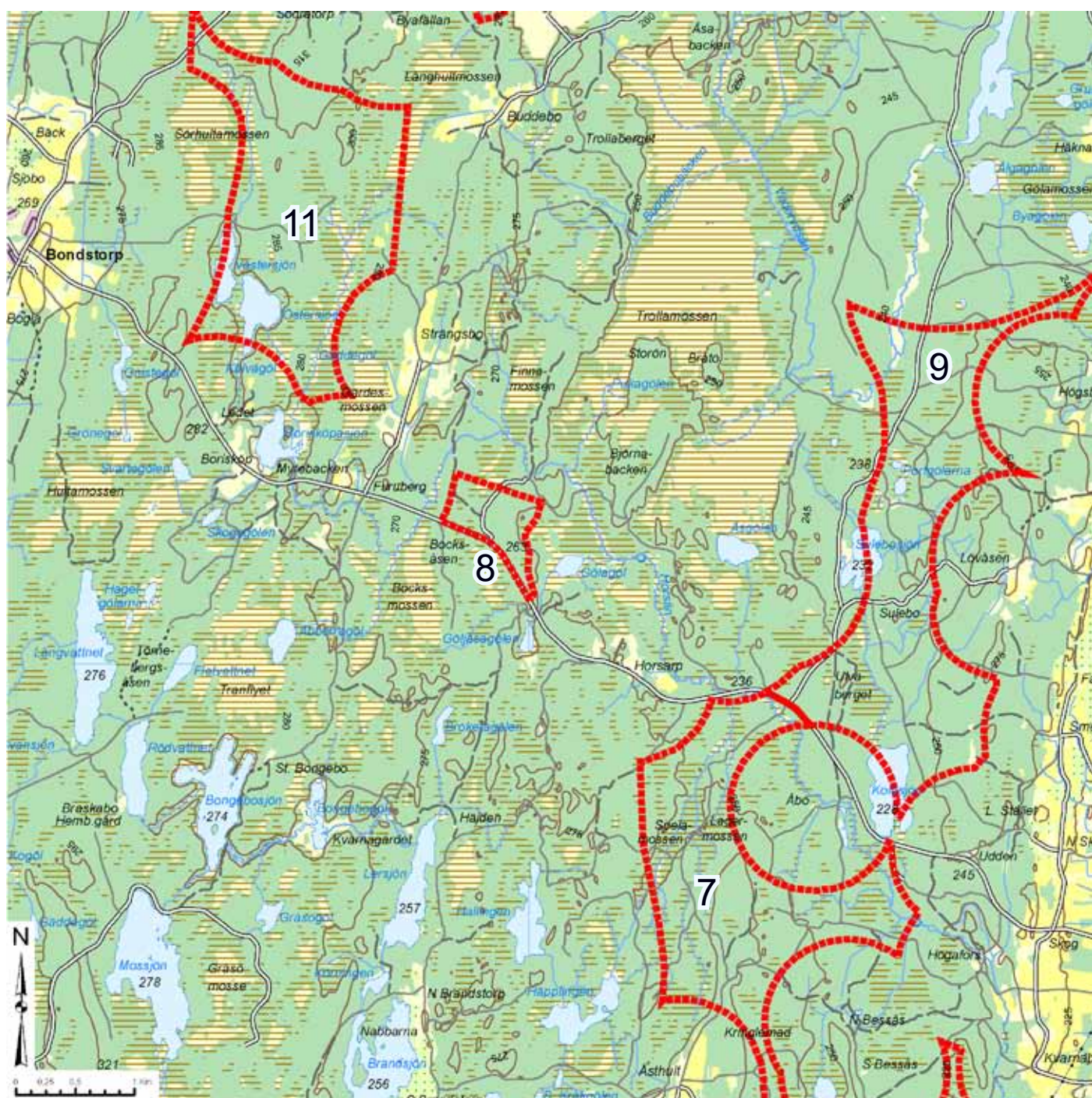
Område 7

Översiktlig beskrivning 7:

Områdets area	831 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD, Vaggeryds kommuns elverk. Befintligt regionnät löper genom området.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark 7,0 - 8,0 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Pågående vindkraftsprojekt	Ligger till stor del inom projektområde för Vaggeryds vindkraftspark.
Terräng	Cirka på 225 - 275 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av mossar och gölar.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från odlingslandskapet öster om området - Skogshyltan, Boarp, Kvarnaberg, Skog, och Smedjebo samt från Horsarp, Åsthult, Högåås, Uddebo, Odvaskog och Grytås i väster.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Området berörs i sin helhet av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	Område 7 angränsar till s.k. stort opåverkat område. Uddebo - riksintresse för naturvård ligger inom ett avstånd av 1 km. Norr om området finns Trollamossen som är riksintresse för naturvård, (SPA) Natura 2000-område samt ingår i Naturvårdsverkets nationella myrskyddsplan. Även Uddebogöl som ligger inom området ingår i myrskyddsplanen. Sjölandskap väster om området samt Skogshyltasjön öster om området. Skogshyltasjön har av länsstyrelsen i annat sammanhang bedömts som ett viktigt område för tätortsnära rekreation för framtiden. Förekomst av våtmarker som beskrivs i Naturvårdsverkets våtmarkinventering. Sumpskogsparti förekommer. Förekomst av naturområden med särskilda bevarandevärden. Berörs av värdetrakt i odlingslandskapet, för vidare information se Länsstyrelse meddelande nr 2011:18.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom och i anslutning till området finns kända fornlämningar/övriga kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag.
Fåglar och fladdermöss	Tjäderinventering, $0,8 < HSI \leq 0,9$, se kapitel fågelliv. Berörs till stor del av högriskområde för förekomst av skyddade fågelarter.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Området ligger till viss del inom ett avstånd på tre km till influensområde inklusive riksintresse - Skillingaryds skjutfält samt område med särskilt behov av hinderfrihet - Skillingaryds skjutfält. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

Område 8

Översiktlig beskrivning 8:

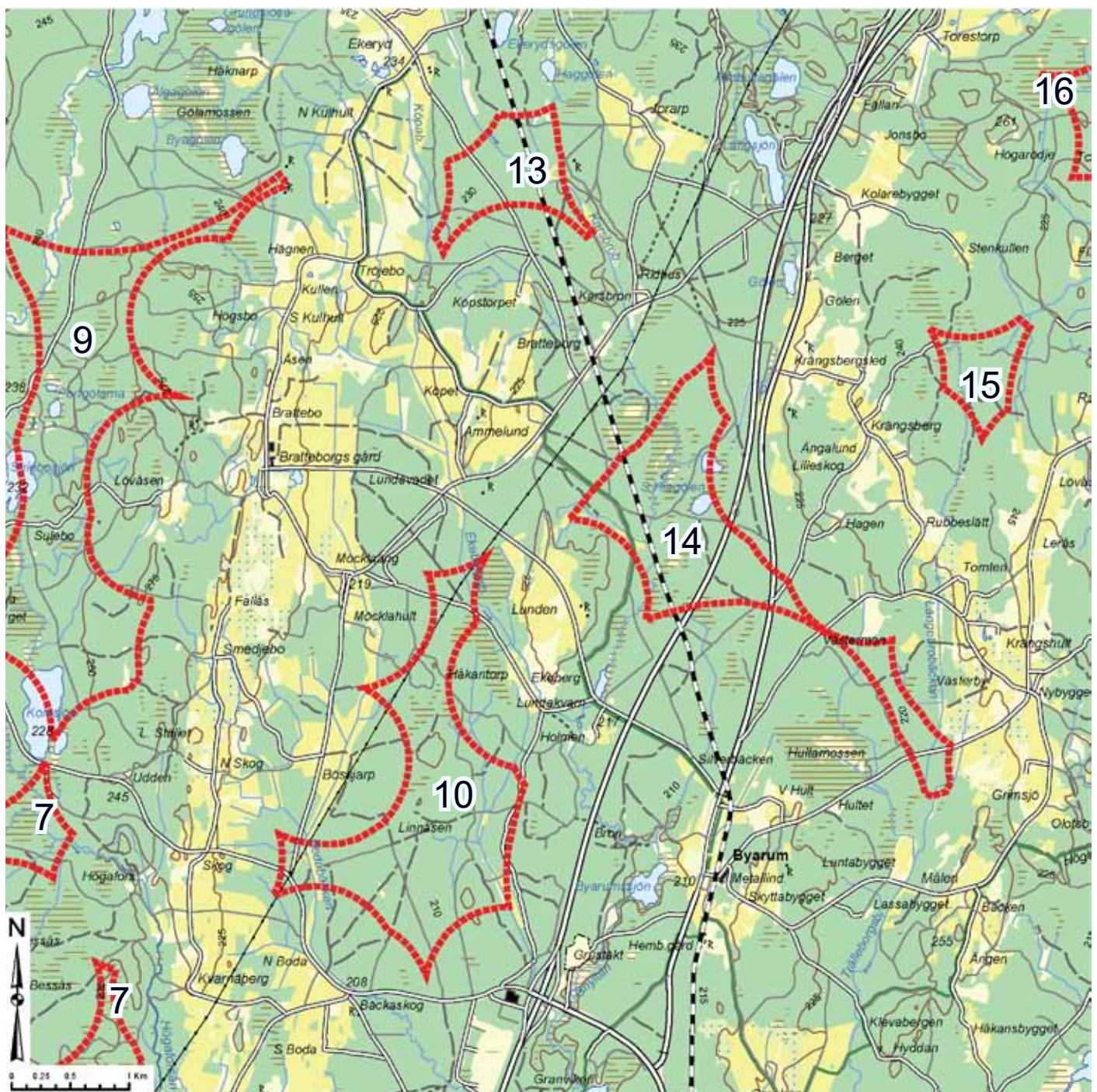
Områdets area	39 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD, Vaggeryds kommuns elverk.
Vindförhållandena	Området ligger cirka 6 km nordväst om befintligt regionnät. 140 meter ovan mark 7,5 - 8,0 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	Cirka på 265 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från vägen mellan Horsarp och Bondstorp samt från Palsbo, Åsthult, Grälebo och från odlingslandskapet vid Bratteborg.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Området berörs i sin helhet av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	Följande riksintresse för naturvård angränsar eller ligger inom 1 km från området Trollamossen samt Tranflyet och Hultamossen. Trollamossen är även klassat som (SPA) Natura 2000-område och finns upptagen i Naturvårdsverkets nationella myrskyddsplan samt beskrivs i Naturvårdsverkets våtmarkinventering. Angränsar till naturområden med särskilda bevarandevärden.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom och i anslutning till området finns övriga kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag.
Fåglar och fladdermöss	Området ingår i sin helhet i högriskområde för förekomst av skyddade fågelarter. Angränsar i norr till område som enligt Tjäderinventering, klassats med $0,9 < HSI \leq 1,0$.
Ostört område	Området angränsar till s.k. stort opåverkat område som pekats ut i kommunens översiktsplan, samt till av länsstyrelsen utpekade s.k. ostört område.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

Översiktlig beskrivning 9:

Områdets area	380 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD, Vaggeryds kommuns elverk. Befintligt regionnät löper cirka 3 km öster om området. Befintligt stamnät löper cirka 1,5 km norr om området.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark 7,0 - 8,0 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	Cirka på 240 - 255 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med förekomst av sjöar, gölar, mossar och sankmark.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Horsarp och från odlingslandskapet vid Ekeryd, Bratteborgs gård, och Skog öster om området.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	Trollamossen och odlingslandskapet i Bratteborgsområdet är riksintresse för naturvård och ligger väster resp. öster om området. Trollamossen är även Natura 2000-område (SPA) och finns upptagen i Naturvårdsverkets nationella myrskyddsplan. Våtmark som beskrivs i Naturvårdsverkets våtmarkinventering. Sumpskogsparti förekommer. I områdets södra del förekommer särskilt bevarandevärt träd.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom och i anslutning till området finns kända fornlämningar/övriga kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag. Riksintresse för kulturmiljövård - Ekeryd - Skjutebo ligger norr om området. Området angränsar i öster till kulturmiljö som särskilt pekats ut i kommunens översiktsplan.
Fåglar och fladdermöss	Högriskområde för förekomst av skyddade fågelarter. Tjäderinventering, $0,8 < \text{HSI} \leq 0,9$ vid Ulvaberget. Se kapitel fågelliv.
Ostört område	Ingår i område som klassats som ostört område, se Länsstyrelse meddelande nr 2015:01.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influenzområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

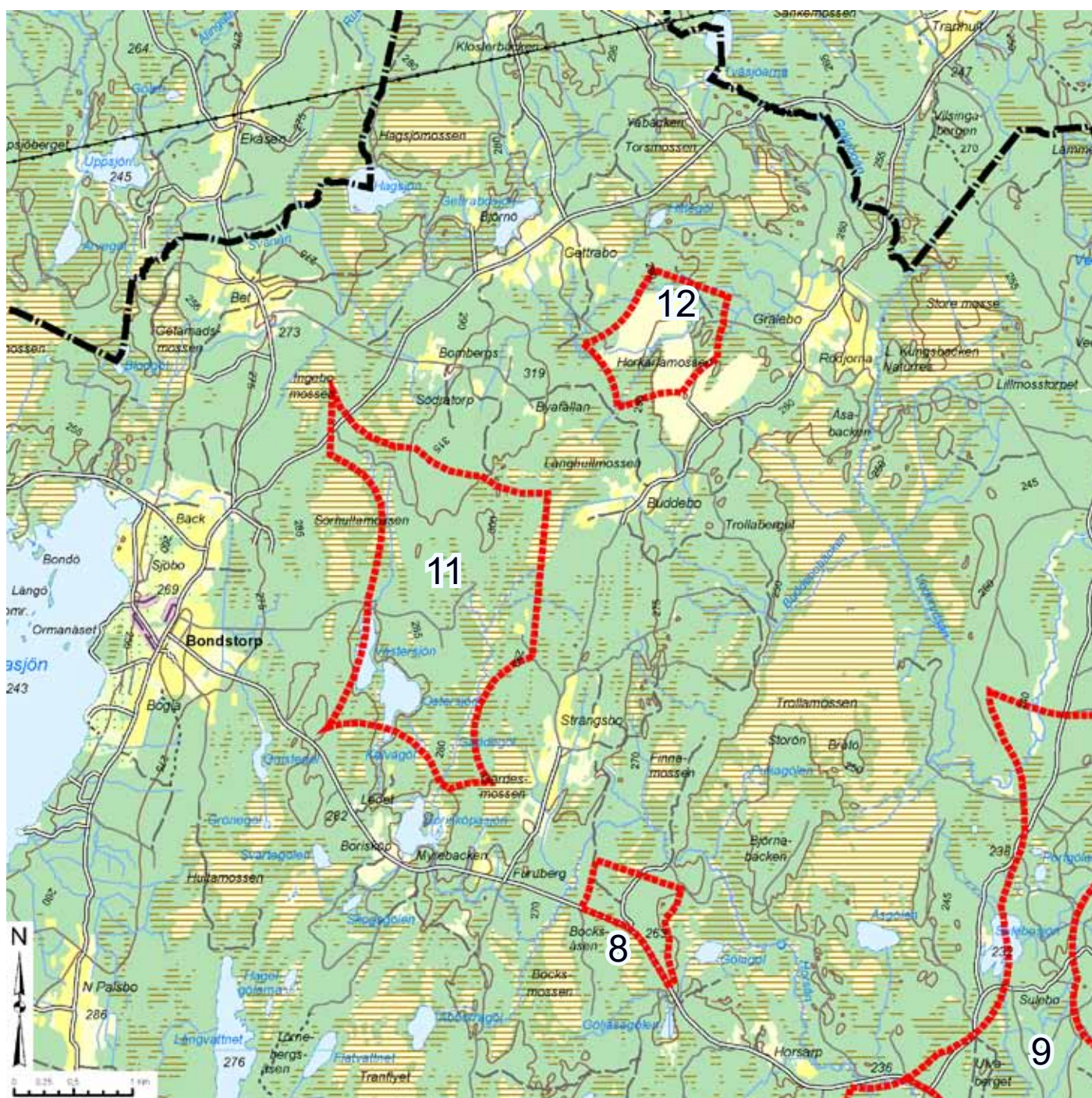
Område 10

Översiktlig beskrivning 10:

Områdets area	265 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD, Vaggeryds kommuns elverk. Befintligt regionnät löper genom området.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark övervägande 7,0 - 7,5 m/s, i norr 7,5 - 8,0 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	Cirka på 210 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från odlingslandskapet vid Bratteborgs gård, Smedjebo och Kvarnaberg väster om området, samt från Ammelund, Byarum och Lunden.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	Odlingslandskapet i Bratteborgsområdet är riksintresse för naturvård och ligger nordväst om området. Del av riksintresser är även klassat till Natura 2000-område. Förekomst av skyddsvärda träd. Sumpskogsparti förekommer. Berörs av värdetrakt i odlingslandskapet, för vidare information se Länsstyrelse meddelande nr 2011:18. Kontakt avseende eventuell påverkan på s.k. brunnsområde ska tas med kommunens tekniska kontor.
Kalkning	Området ligger 1,5 km öster om ett av kalkningsplanens målområden. Etablering av vindkraftverk borde i detta område vara väl förenligt med helikopterkalkningen. Frågan ska dock alltid tas upp i varje enskilt vindkraftärende.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom och i anslutning till området finns kända fornlämningar/övriga kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag.
Fåglar och fladdermöss	Tjäderinventering, $0,8 < HSI \leq 0,9$ i områdets västra del. Området ligger öster om högriskområde för förekomst av skyddade fågelarter. Stort hänsynstagande till tjäder/skogshöns krävs enligt Skillingarys-/Vaggeryds ornitologiska förening. Se även kapitel fågelliv.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Områdets södra spets ligger inom 3 km till område med särskilt behov av hinderfrihet - Skillingaryds skjutfält. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

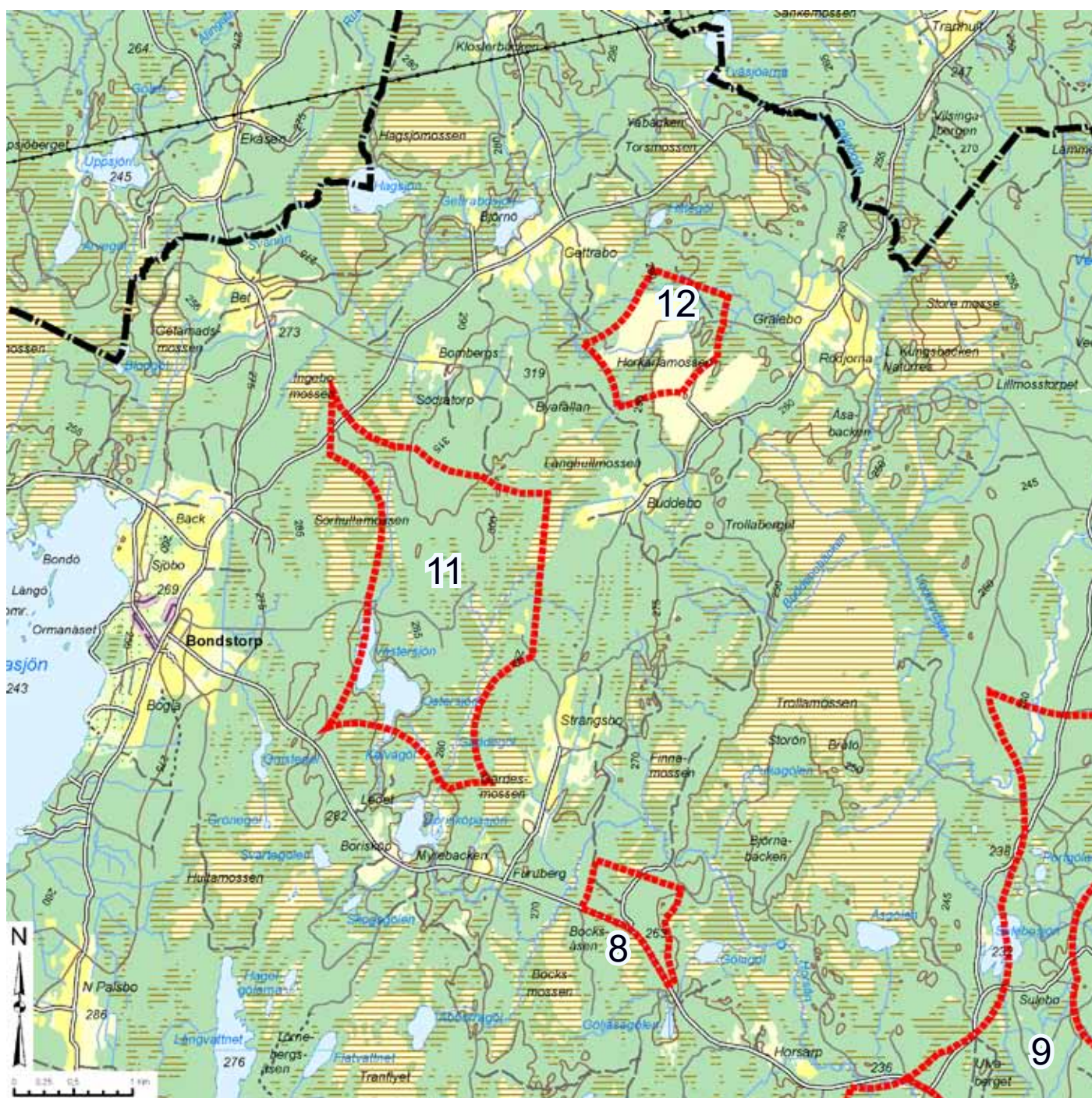
Område 11

Översiktlig beskrivning 11:

Områdets area	335 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD, Vaggeryds kommuns elverk. Området ligger 3 km söder om befintligt stamnät.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark 7,5 - 8,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	Cirka på 275 - 300 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av sjöar och mossmarker.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Bondstorp.
Markanvändningsintressen Mellankommunala intressen	Skogsbruk. Ligger inom 1 - 3 km från kommungränsen till Jönköpings och Gislaveds kommuner. Ligger i förlängning till MSA-yta Jönköping Airport.
Särskilda värden	Transflyet och Hultamossen samt Trollamossen är riksintresse för naturvård och ligger söder resp. öster om området. Trollamossen är även klassat som (SPA) Natura 2000-område och finns upptagen i Naturvårdsverkets nationella myrskyddsplan. Berörs av naturområden med särskilda bevarandevärden. Våtmark som beskrivs i Naturvårdsverkets våtmarkinventering. Sumpskogsparti förekommer. Västersjön och Östersjön i områdets södra del. Rasjön väster om området har i kommunens översiktsplan pekats ut som LIS-område.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom området finns <i>övrig</i> kulturhistorisk lämning enligt RAÄ kartunderlag.
Turism och friluftsliv	Kommunal badplats i Bondstorp vid Rasjön.
Fåglar och fladdermöss	Angränsar i väster till tjäderinventering, $0,9 < HSI \leq 1,0$ i områdets. Se kapitel fågelliv. Området ligger i sin helhet inom högriskområde för förekomst av skyddade fågelarter.
Ostört område	Angränsar i öster till område som klassats som ostört område, se Länsstyrelse meddelande nr 2015:01.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

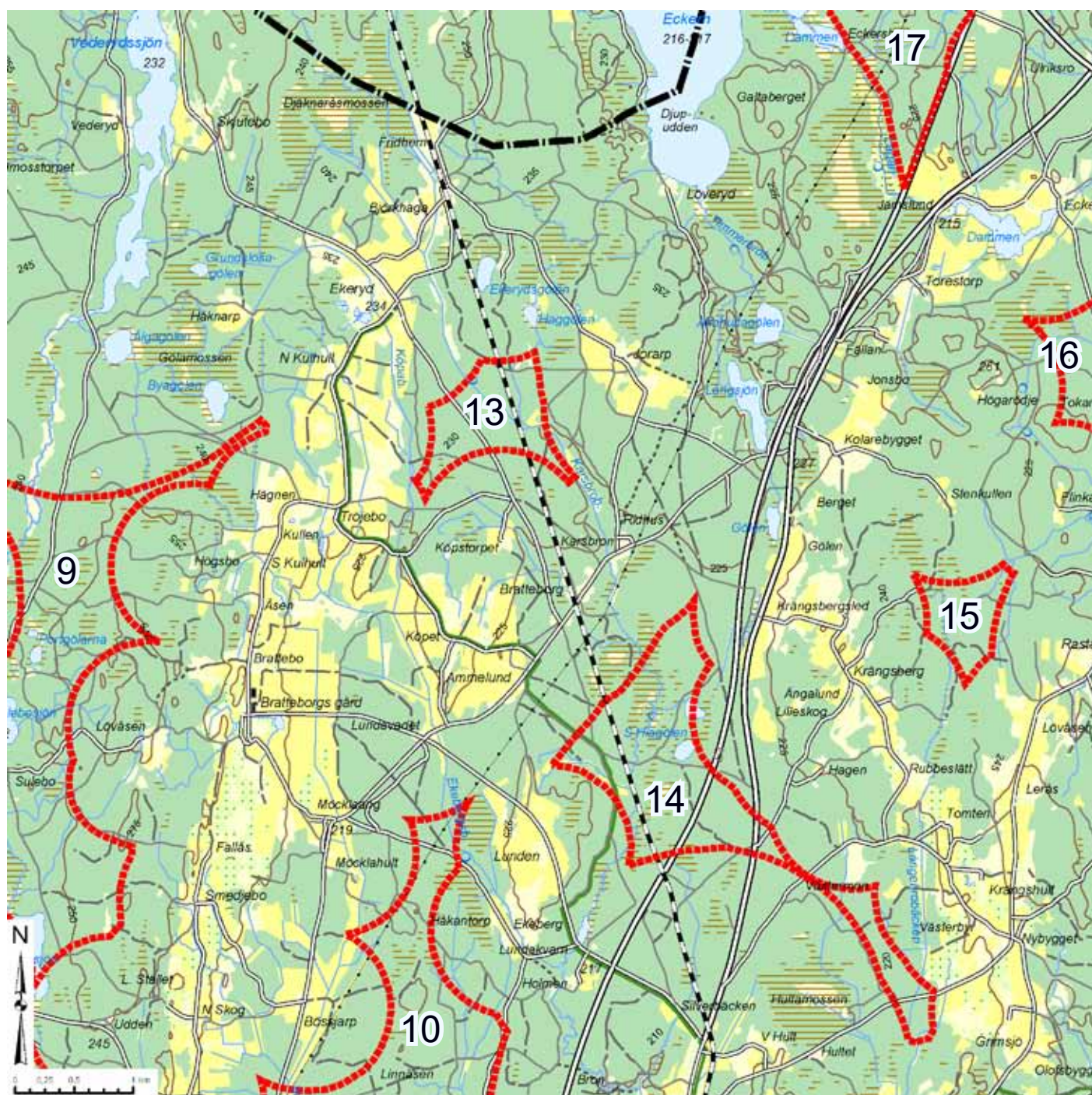
Område 12

Översiktlig beskrivning 12:

Områdets area	82 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD, Vaggeryds kommuns elverk. Området ligger 2 km söder om befintligt stamnät.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark 7,5 - 8,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	Cirka på 280 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Dels skogsmark dels öppet landskap kring Horkarlamossen.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Grälebo, Buddebo, Bombergs, Strängsbo, Bondstorp, Bet, Gettrabo samt Ekåsen och Transhult i Jönköpings kommun.
Mellankommunala intressen	Ligger inom 1 - 2 km till Jönköpings kommun.
Markanvändningsintressen	Ligger i förlängning till MSA-yta Jönköping Airport. Skogsbruk. Berörs till stor del av verksamhet för torvtäckt. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	Centralt i området förekommer särskilt skyddsvärda träd. Sydost om området finns riksintresseområde för naturvård - Trollamossen, Natura 2000-området - Trollamossen (SPA) och Lilla Kungsbacken (SCI/SAC) som även är Domänreservatet. Trollamossen finns upptagen i Naturvårdsverkets nationella myrskyddsplan.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom och i anslutning till området finns ingen känd fornlämning/övrig kulturhistorisk lämning enligt RAÄ kartunderlag.
Fåglar och fladdermöss	Området ligger i sin helhet inom högriskområde för förekomst av skyddade fågelarter.
Ostört område	Angränsar i öster till område som klassats som ostört område, se Länsstyrelse meddelande nr 2015:01.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Angränsar till hinderbegränsat område för Jönköping Airport. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

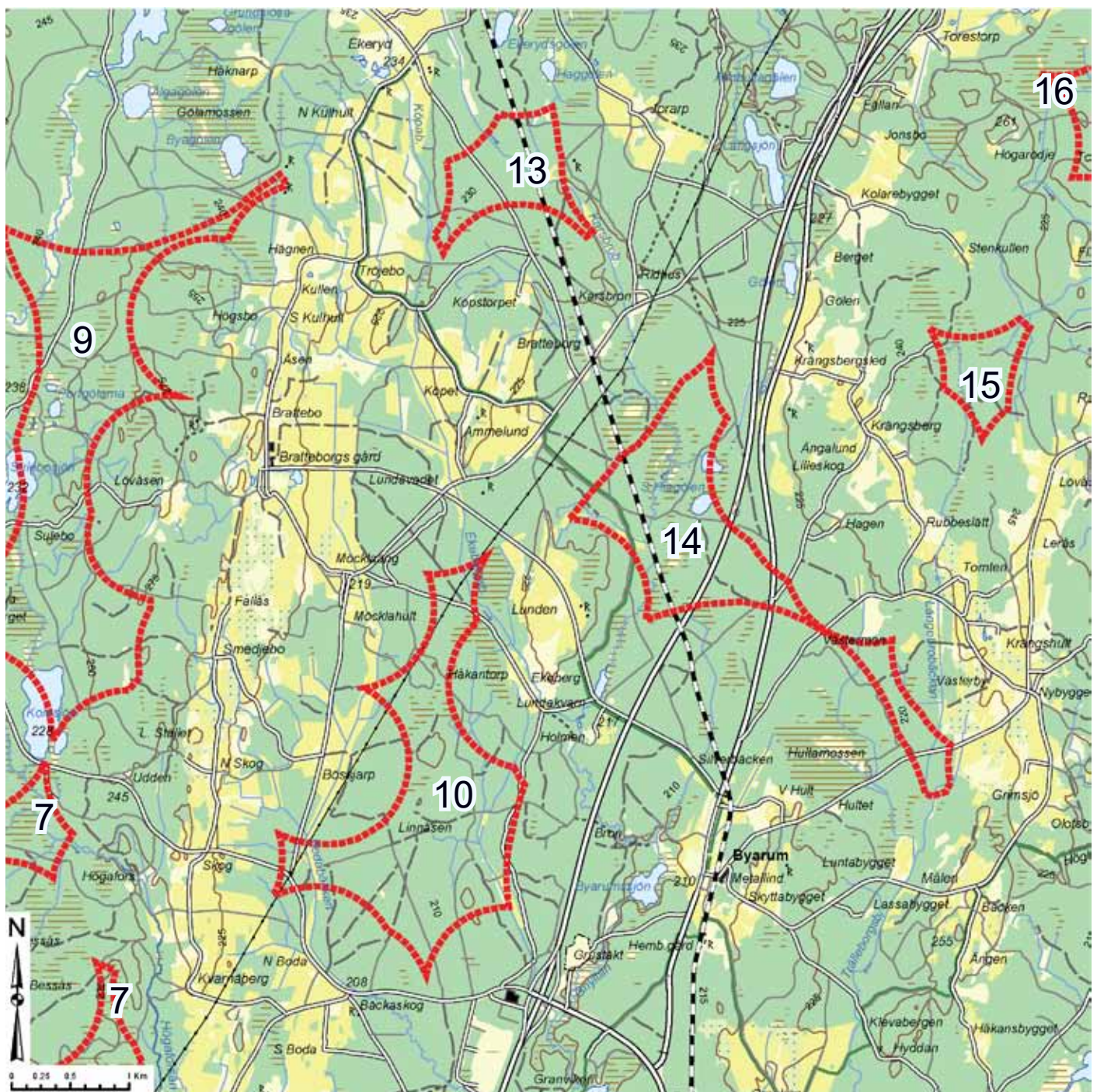
Område 13

Översiktlig beskrivning 13:

Områdets area	75 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD, Vaggeryds kommuns elverk. Området ligger 1 km väster om befintligt regionnät.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark 7,0 - 8,0 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	Cirka på 230 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Tröjebo, Lunden, Jorarp, Ekeryd och odlingslandskapet kring Bratteborg.
Mellankommunala intressen	Ligger inom 2 km till Jönköpings kommun.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk, järnväg. Möjlighet för placering av större verk är begränsat med hänsyn till respektavstånd till järnvägen. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	Angränsar i väster till odlingslandskapet i Bratteborgsområdet som är riksintresse för naturvård. Berörs av värdestrakt i odlingslandskapet, för vidare information se Länsstyrelse meddelande nr 2011:18.
Kalkning	Etablering av vindkraftverk borde i detta område vara väl förenligt med helikopterkalkningen. Frågan ska dock alltid tas upp i varje enskilt vindkraftärende.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom och i anslutning till området finns kända fornlämningar/övriga kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag. Angränsar i söder till område som i kommunens översiktsplan pekats ut som kommunalt kulturområde. Nordväst om området finns Riksintresse för kulturmiljövård - Ekeryd, Skjutebo.
Fåglar och fladdermöss	Väster om området ligger högriskområde för skyddsvärda fågelarter.
Ostört område	Väster om området finns ostört område, se Länsstyrelse meddelande nr 2015:01.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

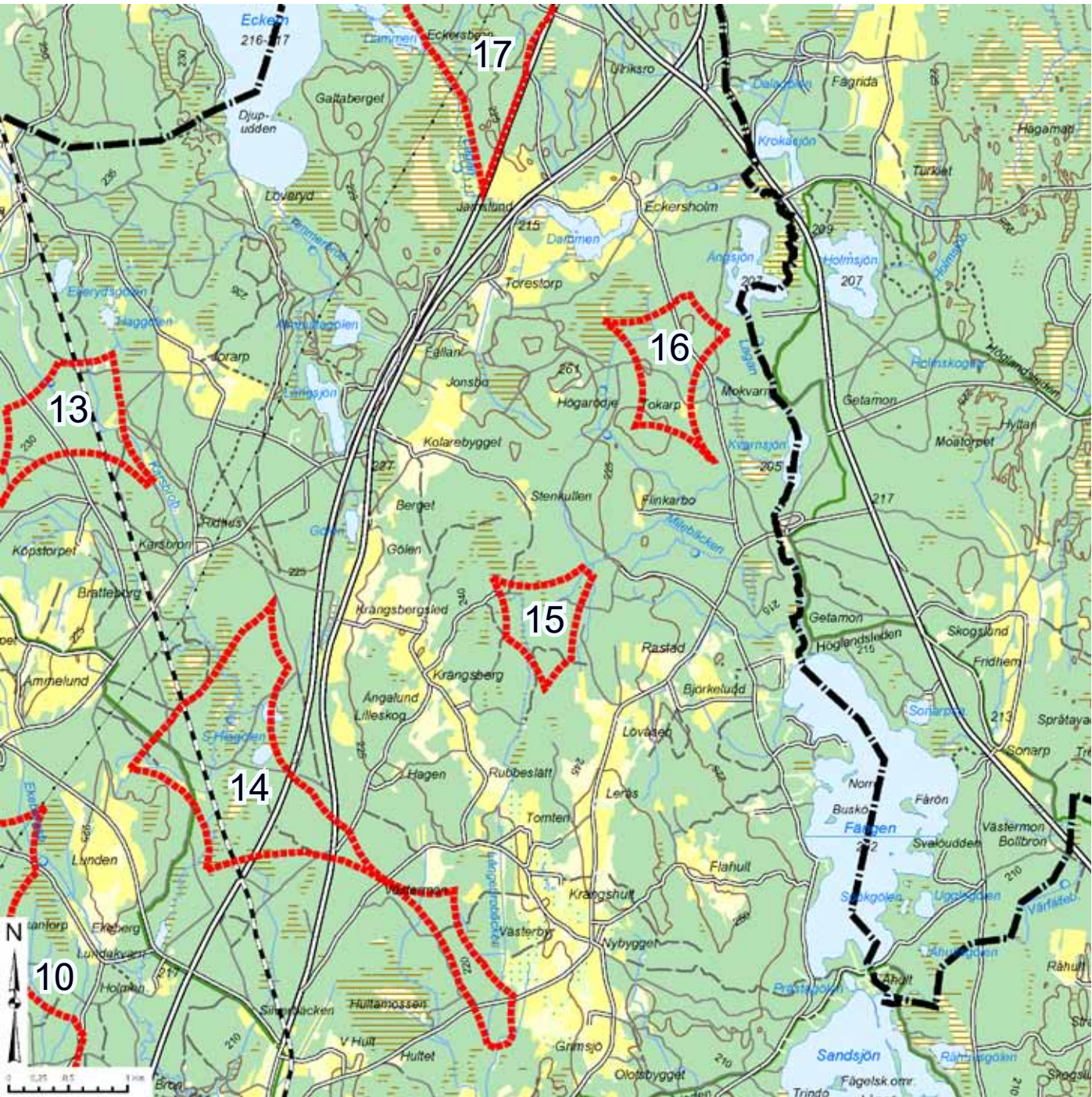
Område 14

Översiktlig beskrivning 14:

Områdets area	214 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD, Vaggeryds kommuns elverk. Området ligger 0,5 km söder om befintligt regionnät.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark i huvudsak 7,0 - 7,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk. Sydöstra delen av området är inte orienterat tvärs den förhärskande vindriktningen.
Terräng	Cirka på 220 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av mossar och våtmarker.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från odlingsmarkerna vid Ammelund, Backen, Jorarp, Lunden, Byarum och odlingslandskapet vid Grimsjö, Krängshult - Krängsberg.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk, järnväg, motorled. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett. Området berörs dessutom av planerad järnvägssträckning Byarum-Tenhult.
Mellankommunala intressen	Områdets sydligaste spets ligger inom 3 km till Jönköpings kommungräns.
Särskilda värden	Angränsar i väster till särskilt skyddsvärda träd. Berörs av värdestrakt i odlingslandskapet, för vidare information se Länsstyrelse meddelande nr 2011:18. Sumpskogsparti förekommer. Väster och söder om området finns Riksintresse för naturvård, Odlingslandskapet i Bratteborg respektive Gärhov. Sistnämnda är även klassat som (SCI/SAC) Natura 2000-område och Naturreservat.
Kalkning	Etablering av vindkraftverk borde i detta område vara väl förenligt med helikopterkalkningen. Frågan ska dock alltid tas upp i varje enskilt vindkraftfärend.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom området finns <i>övriga</i> kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag.
Turism och friluftsliv	Franciskusleden passerar genom områdets västra del.
Fåglar och fladdermöss	I områdets norra del anger tjäderinventering, $0,8 < \text{HSI} \leq 0,9$. Se kapitel fågelliv. Stort hänsynstagande till tjäder/skogshöns krävs enligt Skillingarys-/Vaggeryds ornitologiska förening. Se även kapitel fågelliv.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

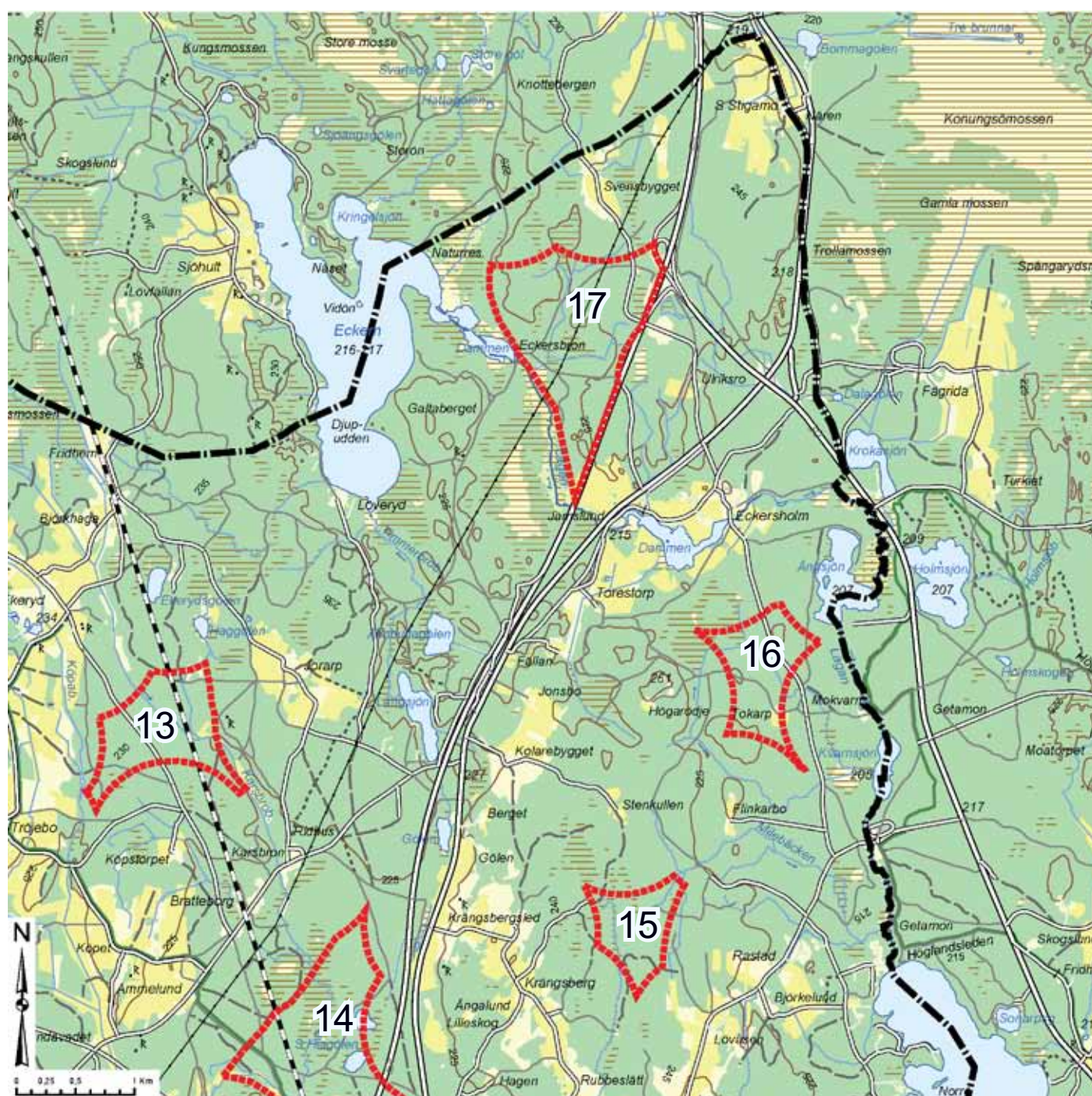
Område 15

Översiktlig beskrivning 15:

Områdets area	43 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD, Vaggeryds Energi AB. Området ligger 2,5 km öster om befintligt regionnät.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark i huvudsak 7,0 - 7,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	Cirka på 240 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från odlingsmarkerna vid Krängshult - Krängsberg, Kolarebygget, Torestorp och Rastad.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett. Området berörs dessutom av planerad järnvägssträckning Byarum-Tenhult.
Mellankommunala intressen	Områdets ligger inom 1 - 3 km till Jönköpings kommungräns.
Särskilda värden	Sumpskogsparti förekommer.
Kalkning	Etablering av vindkraft borde i detta område vara väl förenligt med helikopterkalkningen. Frågan ska dock alltid tas upp i varje enskilt vindkraftärende.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom området finns inga kända fornlämningar/övriga kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

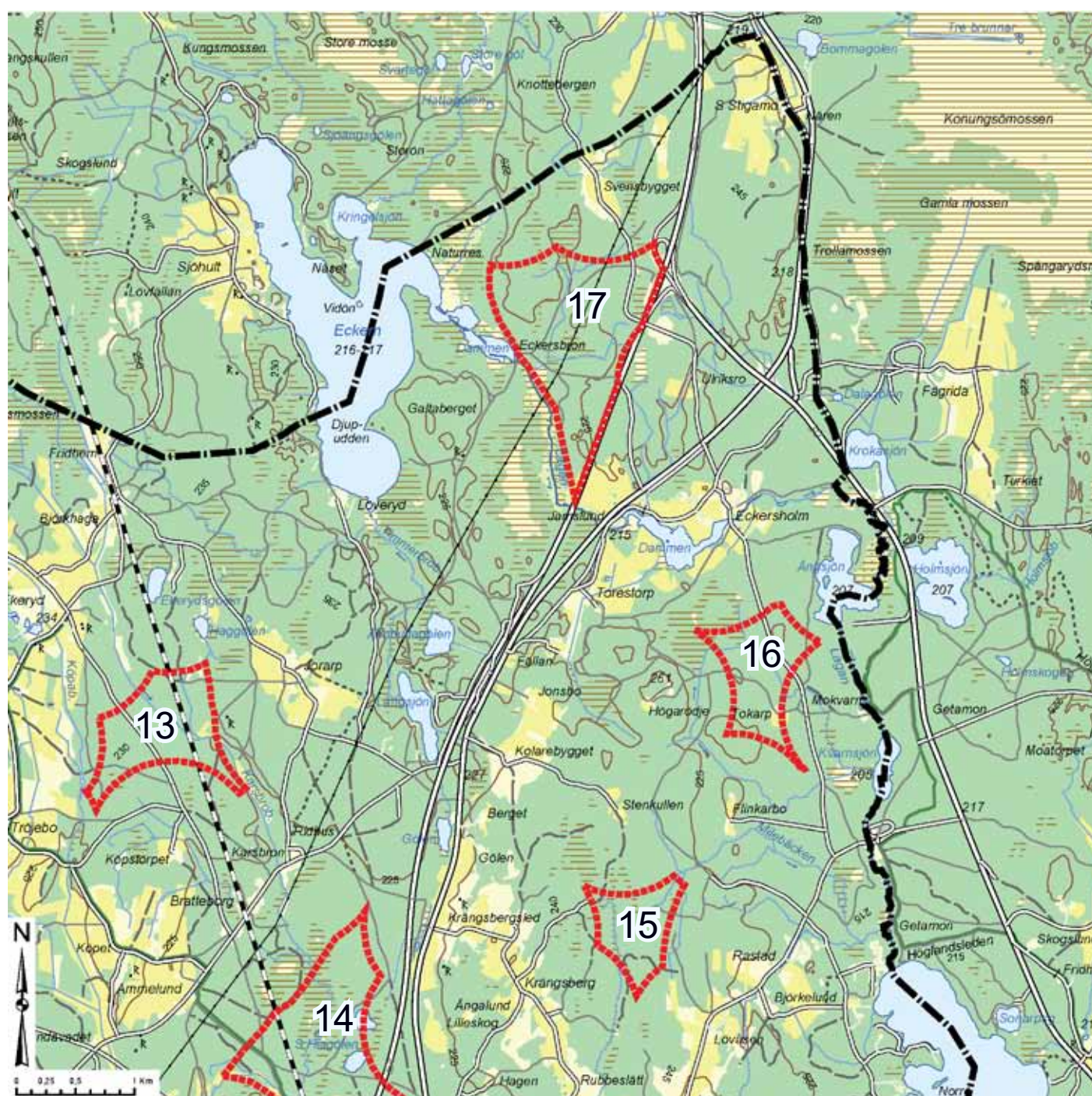
Område 16

Översiktlig beskrivning 16:

Områdets area	59 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD, Vaggeryds Energi AB. Området ligger 2,5 km öster om befintligt regionnät.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark i huvudsak 7,0 - 7,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	Cirka på 225 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från odlingsmarkerna vid Ekersholm, Torestorp, Kolarebygget, Rastad och Finkabo.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett. Området berörs dessutom av planerad järnvägssträckning Byarum-Tenhult.
Mellankommunala intressen	Området ligger inom 1 km till Jönköpings kommungräns.
Särskilda värden	Angränsar i norr till nyckelbiotop. Inom och i angränsning till området förekommer särskilt skyddsvärda träd. Sumpskogsparti förekommer. Ängsjön nordost om området och Dammen nordväst om området. Nordväst om området i Jönköpings kommun, ligger Konungsömossen som är riksintresse för naturvård.
Kalkning	Etablering av vindkraft borde i detta område vara väl förenligt med helikopterkalkningen. Frågan ska dock alltid tas upp i varje enskilt vindkraftärende.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom och i anslutning till området finns kända fornlämningar/övriga kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag.
Fåglar och fladdermöss	Angränsar i öster till högriskområde för fåglar - sträckled.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Öster om området ligger ett övrigt influensområde. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

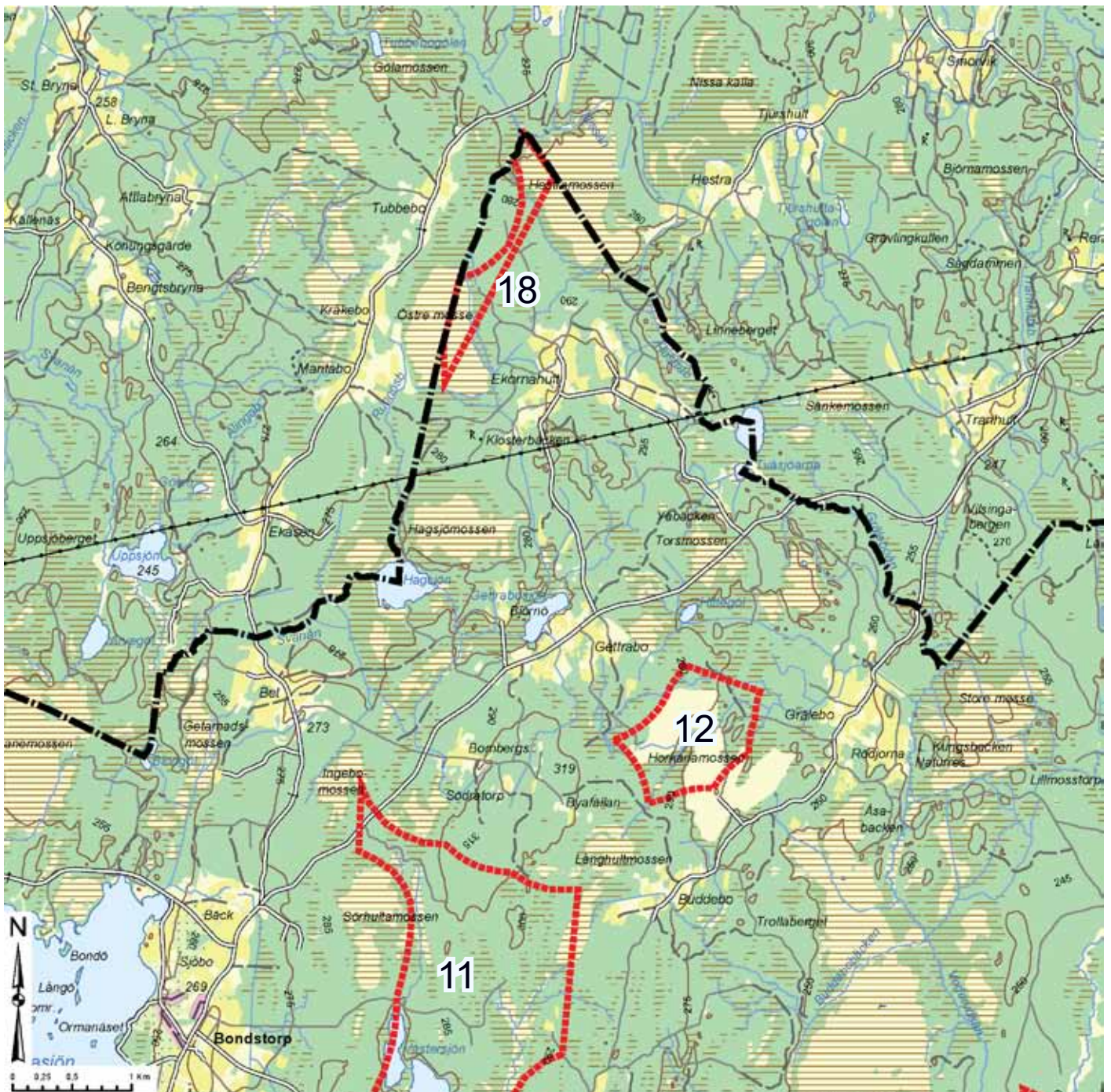
Område 17

Översiktlig beskrivning 17:

Områdets area	152 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD, Vaggeryds kommuns elverk. JNK Jönköpings Energi Nät AB. Befintligt regionnät löper genom området.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark i huvudsak 7,0 - 7,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	Cirka på 225 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av mossar och öppnare odlingsmarker längs med Lagan.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från odlingsmarkerna vid Ekersholm, Torestorp och Kolarebygget samt från Sjöholt, Svensbygget och Stigamo.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Motorled. Kraftledning. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett. Området berörs dessutom av planerad järnvägssträckning Byarum-Tenhult.
Mellankommunala intressen	Området ligger inom ett avstånd på 1-2 km till Jönköpings kommungräns.
Särskilda värden	Sjön Eckern väster om området. Odlingslandskapet Eckersholm - Torestorp. Eckersholm/Dammen som pekats ut som LIS-område i kommunens översiktsplan ligger söder om E:4/söder om området. Store Mosse och Farbergskärr - riksintresse för naturvård och Tjurhultsmosse naturreservat angränsar båda till västra delen av området. Norr om området i Jönköpings kommun finns framtida naturreservatet Farbergskärret. Öster om området i Jönköpings kommun finns Konungssömossen som är riksintresse för naturvård. Store Mosse ingår i Naturvårdsverkets nationella myrskyddsplan. Våtmark som beskrivs i Naturvårdsverkets våtmarkinventering. Sumpskogsparti förekommer. I angränsning till området finns särskilt skyddsvärda träd.
Kalkning	Etablering av vindkraft borde i detta område vara väl förenligt med helikopterkalkningen. Frågan ska dock alltid tas upp i varje enskilt vindkraftärende.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas Fåglar och fladdermöss	Inom och i anslutning till området finns känd fornlämning/övrig kulturhistorisk lämning enligt RAÄ kartunderlag. För ett litet område anger Tjäderinventering, $0,8 < HSI \leq 0,9$. Stort hänsynstagande till tjäder/skogshöns krävs enligt Skillingarys-/Vaggeryds ornitologiska förening. Se även kapitel fågelliv.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

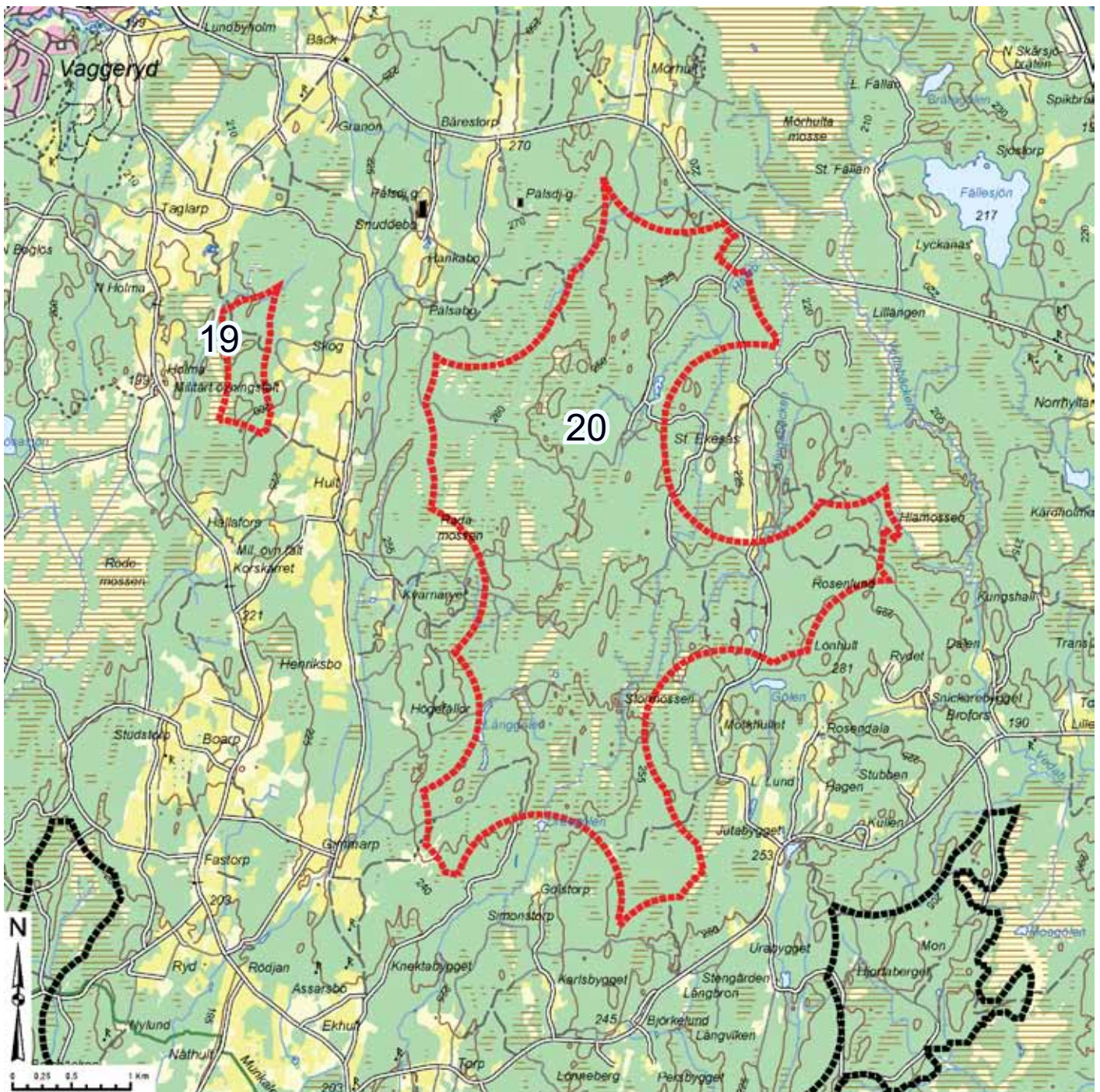
Område 18

Översiktlig beskrivning 18:

Områdets area	37 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	JNK Jönköpings Energi Nät AB. Befintligt stamnät löper cirka 0,7 km söder om området.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark i huvudsak 7,5 - 8,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	Cirka på 280 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark, mossmarker i söder och norr.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Ekornaholm och Maritabo, Tuddebo och Hestra i Jönköpings kommun.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett. Våtmark som beskrivs i Naturvårdverkets våtmarkinventering.
Mellankommunala intressen	Området angränsar till Jönköpings kommun. Området angränsar till hinderbegränsat område för Jönköping Airport.
Särskilda värden	Sumpskogsparti förekommer. Östra mosse och Hestra mosse.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom och i anslutning till området finns kända fornlämningar enligt RAÄ kartunderlag.
Fåglar och fladdermöss	Området ska klassas som högriskområde för förekomst av skyddade fågelarter enligt Skillingaryd-/Vaggeryds ornitologiska förening.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Angränsar till hinderbegränsat område för Jönköping Airport. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

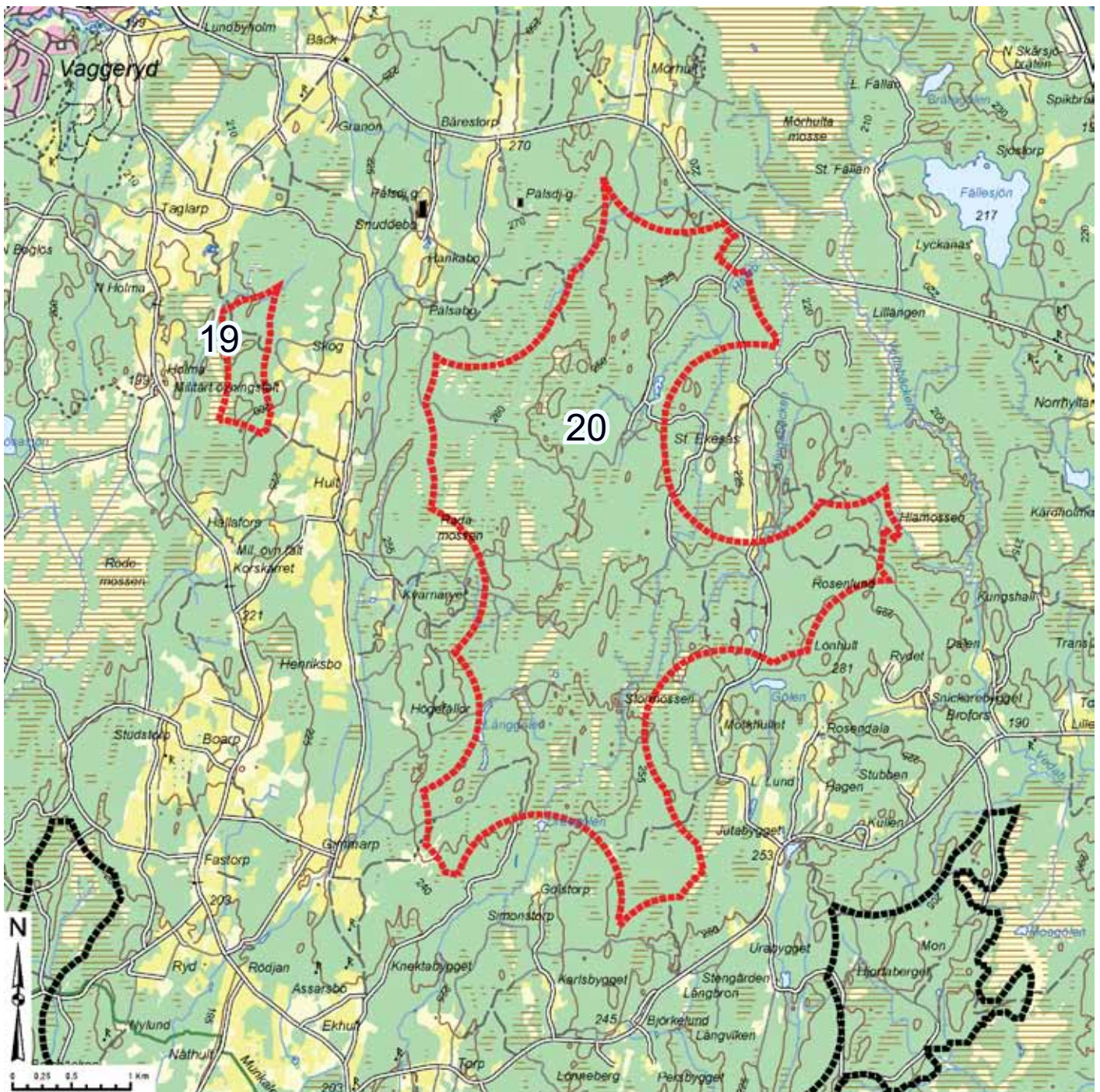
Område 19

Översiktlig beskrivning 19:

Områdets area	40 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD Vaggeryds Energi AB. SKR Vattenfall Eldistribution AB. Befintligt stamnät löper cirka 4 km öster om området.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark i huvudsak 7,0 - 7,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Pågående vindkraftsprojekt	Ligger inom projekteringsområde för Boarps vindkraftspark.
Terräng	Cirka på 200 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från odlingsmarkerna vid Skog, Boarp, Hult, Henriksbo, Bårestorp samt Bäck och Taglarp.
Markanvändningsintressen	Totalförsvarets intressen. Skogsbruk. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	Skillingarydsfältet väster om området är klassat som riksintresse för naturvård, Naturreservat och Natura 2000-område (SPA). Inom och i angränsning till området förekommer särskilt skyddsvärda träd.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom området finns kända fornlämningar och <i>övriga</i> kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag.
Fåglar och fladdermöss	Skillingarydsfältet klassat som Natura 2000-område (SPA). Stort hänsynstagande till tjäder/skogshöns krävs enligt Skillingarys-/Vaggeryds ornitologiska förening. Se även kapitel fågelliv.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom område med särskilt behov av hinderfrihet - Skillingaryds skjutfält samt inom Influensområde inklusive riksintresse - Skillingaryds skjutfält. Området berör även Riksintresse för totalförsvarets militära del - Skillingaryds skjutfält. Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

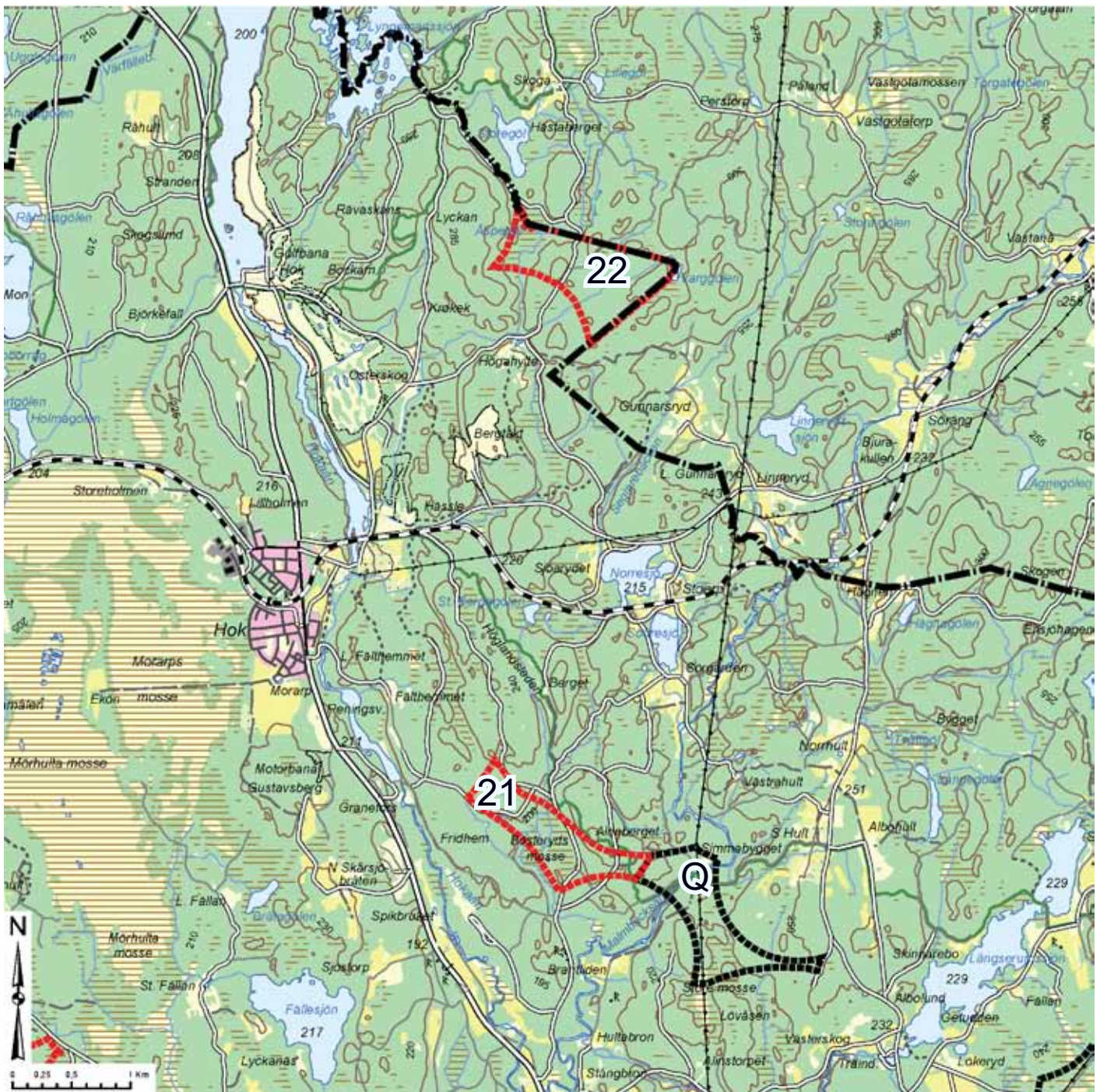
Område 20

Översiktlig beskrivning 20:

Områdets area	1 115 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD Vaggeryds kommuns elverk. SKR Vattenfall Eldistribution AB. SMN E.ON Elnät Sverige AB. Befintligt stamnät löper cirka 4,5 km öster om området.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark i huvudsak 7,0 - 7,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Pågående vindkraftprojekt	Boarp, fått avslag; Miljöprövningsdelegationen gick i linje med Försvarsmakten som satte sig emot en etablering i detta område.
Terräng	Cirka på 225 - 260 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av mossar och gölar.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från odlingsmarkerna vid Skog, Hult, Henriksbo, Boarp, Gimmarp, Ekhult samt Mörhult, St. Ekesås, Brofors och Jutabygget.
Markanvändningsintressen	Totalförsvarets intressen. Skogsbruk. Berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett. Morarps - Mörhulta mossar och Rosendala - Jutabygget öster om området är riksintressen för naturvård och finns upptagna i Naturvårdsverkets nationella myrskyddsplan. Ekesås öster om området är Natura 2000-område (SCI/SAC). Inom och i angränsning till området förekommer naturområden med särskilda bevarandevärden såsom biotopskyddsområden. Inom det östra kulturområdet som pekats ut i kommunens översiktsplan finns särskilt skyddsvärda träd. Våtmark som beskrivs i Naturvårdverkets våtmarkinventering. Sumpskogsparti förekommer.
Särskilda värden	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kalkning	Inom och i anslutning till området finns känd fornlämning/övriga kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag. Väster om området samt i nära anslutning till områdets östra sida finns kulturmiljöer som särskilt pekats ut i kommunens översiktsplan.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Tjäderinventering, $0,8 < HSI \leq 1,0$. Se kapitel fågelliv. Västra delen av området berörs av högriskområde för skyddsvärda fågelarter. Väster om området finns äldre data från en fladdermusinventering, se länsstyrelsens meddelandenr 2008:33.
Fåglar och fladdermöss	Området ligger inom Influenzområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Området ligger till stor del inom 3 km avstånd till Stoppområde Hagshult - övningsflygplats och område markerat som övrigt influensområde. Området ligger till viss del inom område med särskilt behov av hinderfrihet - Skillingaryds skjutfält samt berör Influenzområde inklusive riksintresse - Skillingaryds skjutfält. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	

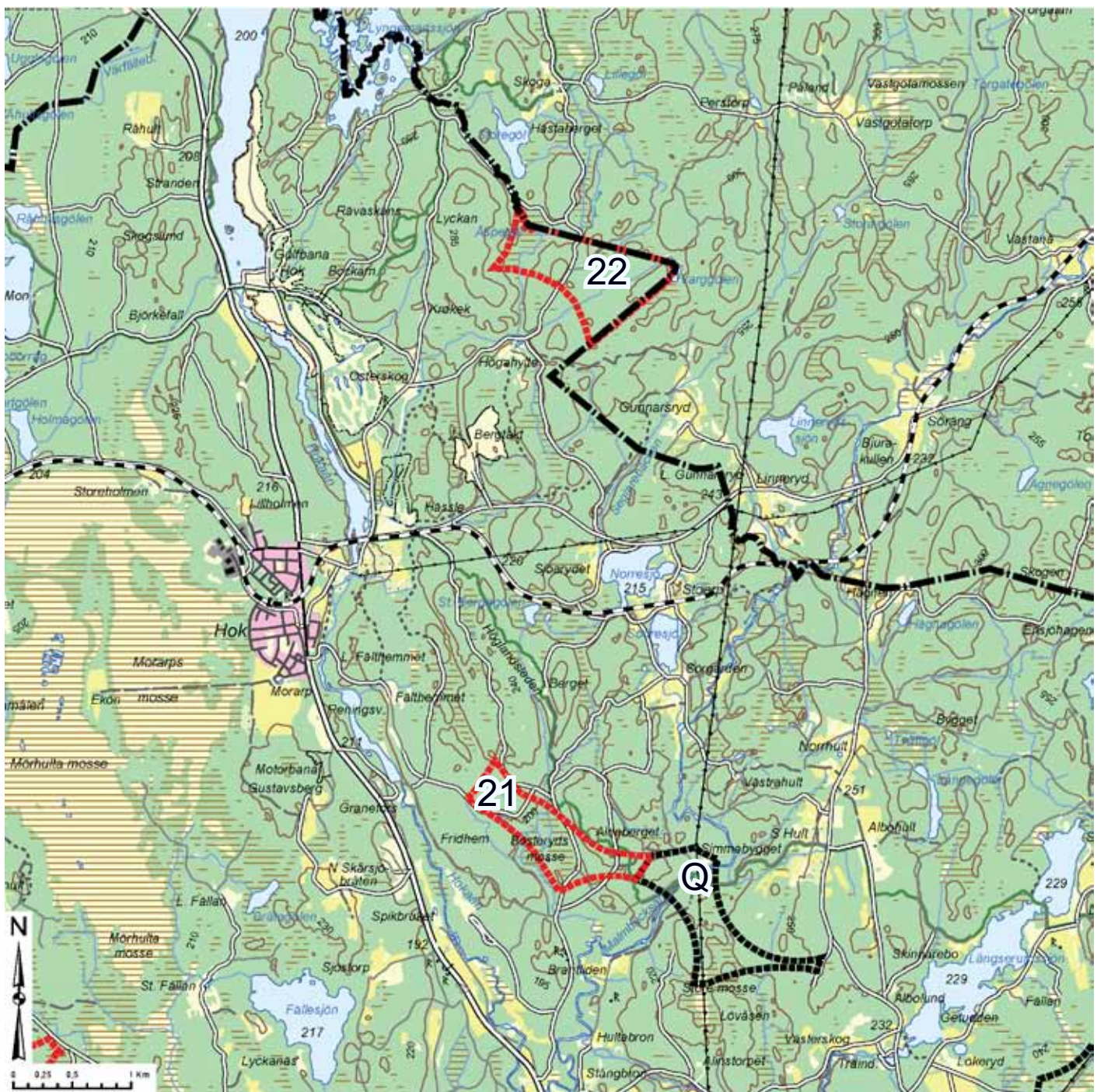
Område 21

Översiktlig beskrivning 21:

Områdets area	54 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	SMN E.ON Elnät Sverige AB. Befintligt stamnät löper cirka 0,25 km öster om området.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark i huvudsak 6,5 - 7,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk. Området är inte orienterat tvärs den förhärskande vindriktningen.
Terräng	Cirka på 200 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av mossmark.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Hok, Albohult, N Skärsjöbråten, Svenarum och Norrhult.
Mellankommunala intressen	Området ligger till stor del inom ett avstånd på 3 km till Nässjö kommun.
Markanvändningsintressen	I huvudsak skogsbruk. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	Svenarumsområdet - riksintresse för naturvård ansluter söder om området. Morarps - Mörhulta mossar väster om området finns upptagna i Naturvårdsverkets nationella myrskyddsplan och är riksintresse för naturvård samt Natura 2000-område (SPA). Våtmark som beskrivs i Naturvårdsverkets våtmarkinventering. Inom området förekommer nyckelbiotop, Bösteryds mosse. Bråtagölen, Hokaån, Norre- och Södresjön väster, norr och nordväst om området har pekats ut som LIS-områden i kommunens översiktsplan. Sumpskogsparti förekommer.
Kalkning	I områdets norra kant finns särskilt skyddsvärt träd. Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom och i anslutning till området finns kända fornlämningar/övriga kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag.
Turism och friluftsliv	Höglandsleden löper genom området.
Fåglar och fladdermöss	Stort hänsynstagande till tjäder/skogshöns krävs enligt Skillingarys-/Vaggeryds ornitologiska förening. Se även kapitel fågelliv.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Området angränsar till Stoppområde höga objekt - Hagshult övningsflygplats. Området ligger till stor del inom ett avstånd på 3 km till ett s.k. övrigt influensområde. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

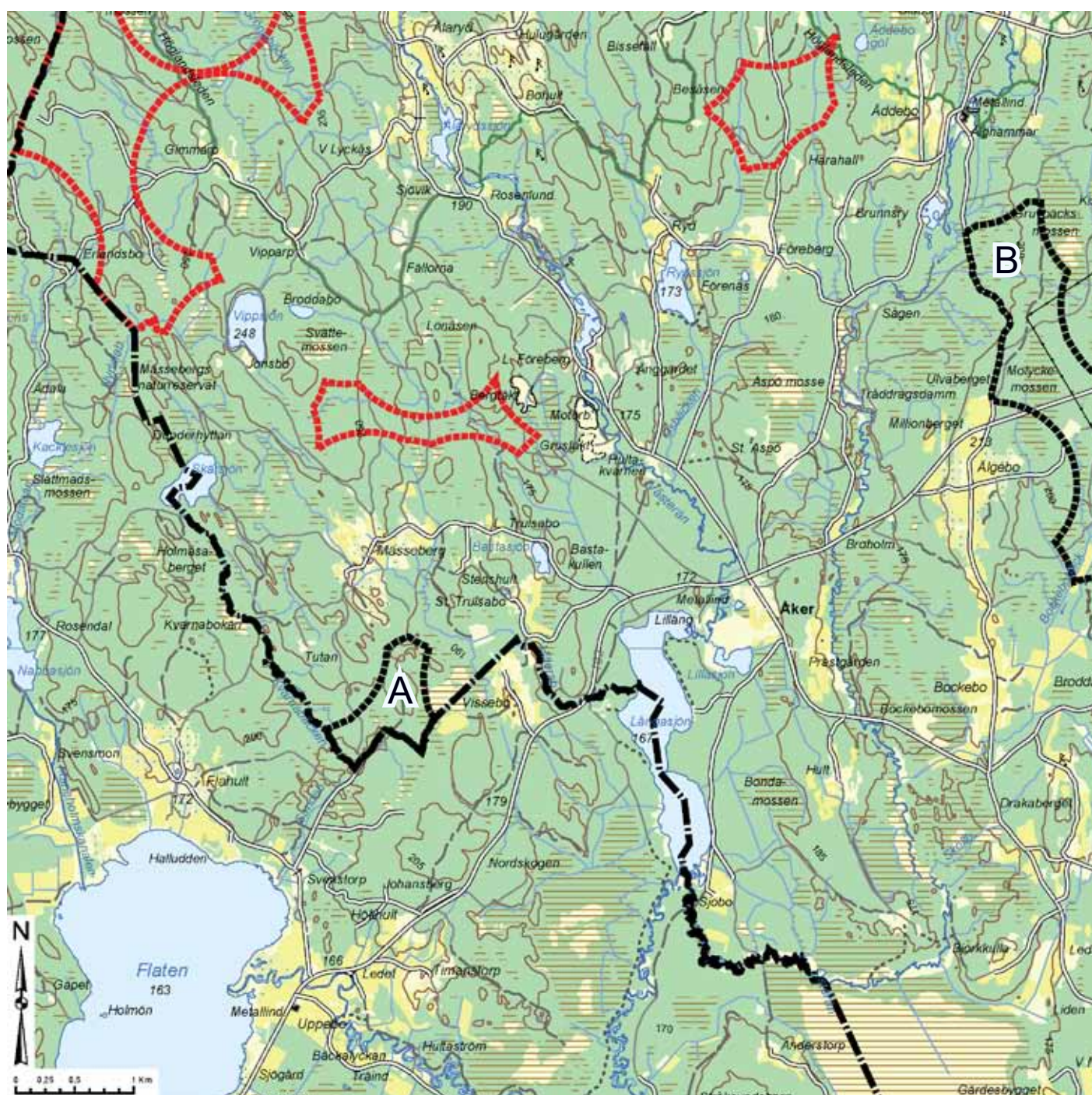
Område 22

Översiktlig beskrivning 22:

Områdets area	69 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	SMN E.ON Elnät Sverige AB. Befintligt stamnät löper cirka 1 km öster om området. Befintligt regionnät löper cirka 2 km söder om området.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark i huvudsak 7,0 - 8,0 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk. Området är inte orienterat tvärs den förhärskande vindriktningen.
Terräng	Cirka på 225 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av mossmark.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Hok sydväst om området, Perstorp och Skoga i Jönköpings kommun och Gunnarsryd, Linneryd, Västanå och Västgötatorp i Nässjö kommun.
Mellankommunala intressen Markanvändningsintressen	Området angränsar till Jönköpings och Nässjö kommuner. Skogsbruk. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	Inom och i anslutning till området förekommer naturområden med särskilda bevarandevärden såsom nyckelbiotoper. Hokaån, Norre- och Södersjö som pekats ut som LIS-område i kommunens översiktsplan. Nordväst om området finns Naturreservatet Lyngemadssjön. Sydost om området i Nässjö kommun finns Natura 2000-området (SCI/SAC) - Linneryd. Sumpskogsparti förekommer.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas Turism och friluftsliv	Inom och i anslutning till området finns ingen känd fornlämning/övrig kulturhistorisk lämning enligt RAÄ kartunderlag. Hoks herrgård och golfbana. Vandringsleder väster och norr om området. Hokaån.
Ostörda områden	Angränsar i nordväst till av länsstyrelsen utpekade ostört område, se Länsstyrelse meddelande nr 2015:01.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Området ligger inom 3 km till Stoppområde höga objekt - Hagshult övningsflygplats. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

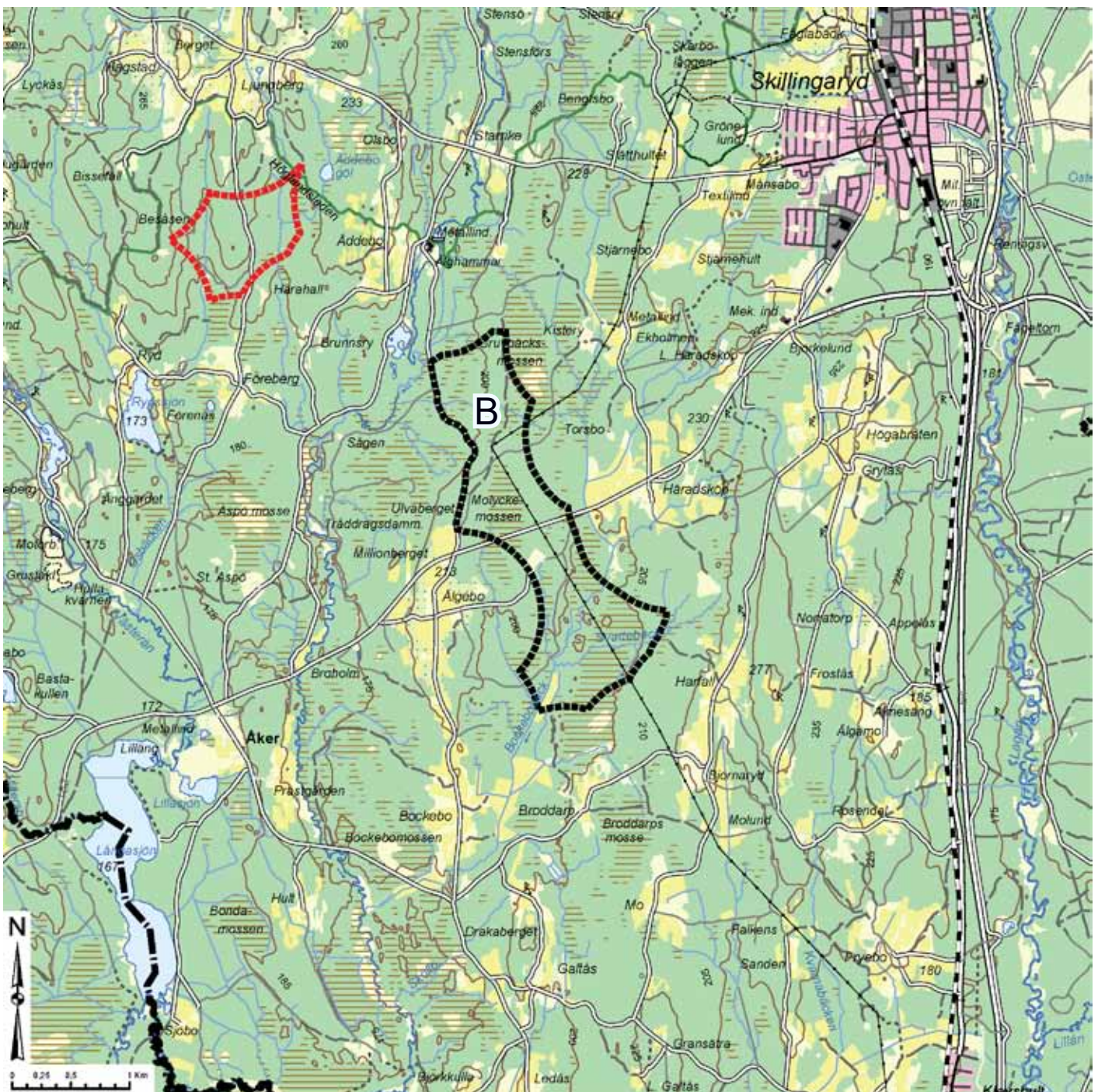
Område A

Översiktlig beskrivning A:

Områdets area	46 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD Vaggeryds Energi AB.
Vindförhållanden	140 meter ovan mark 7,0 - 7,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	Cirka på 200 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Åker, Ledet, Mässeberg, Vissebo och Flahult.
Mellankommunala intressen	Området angränsar Gnosjö kommun.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk.
Särskilda värden	Inom området förekommer enligt länsstyrelsens planeringsunderlag naturområden med särskilda bevarandevärden. Sumpskogsparti förekommer.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Strax norr om området finns <i>övriga</i> kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag.
Ostört område	Ingår i av länsstyrelsen utpekade ostört område.
Fåglar och fladdermöss	Länsstyrelsens tjäderanalys anger förekomst av område med $0,9 > HSI \geq 1,0$ inom det potentiella vindbruksområdet.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Området ligger inom 3 km till Stoppområde höga objekt - Hagshult övningsflygplats. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.
Övrigt	Fastighetsägare i närområdet motsätter sig etablering av vindkraftverk i område A.

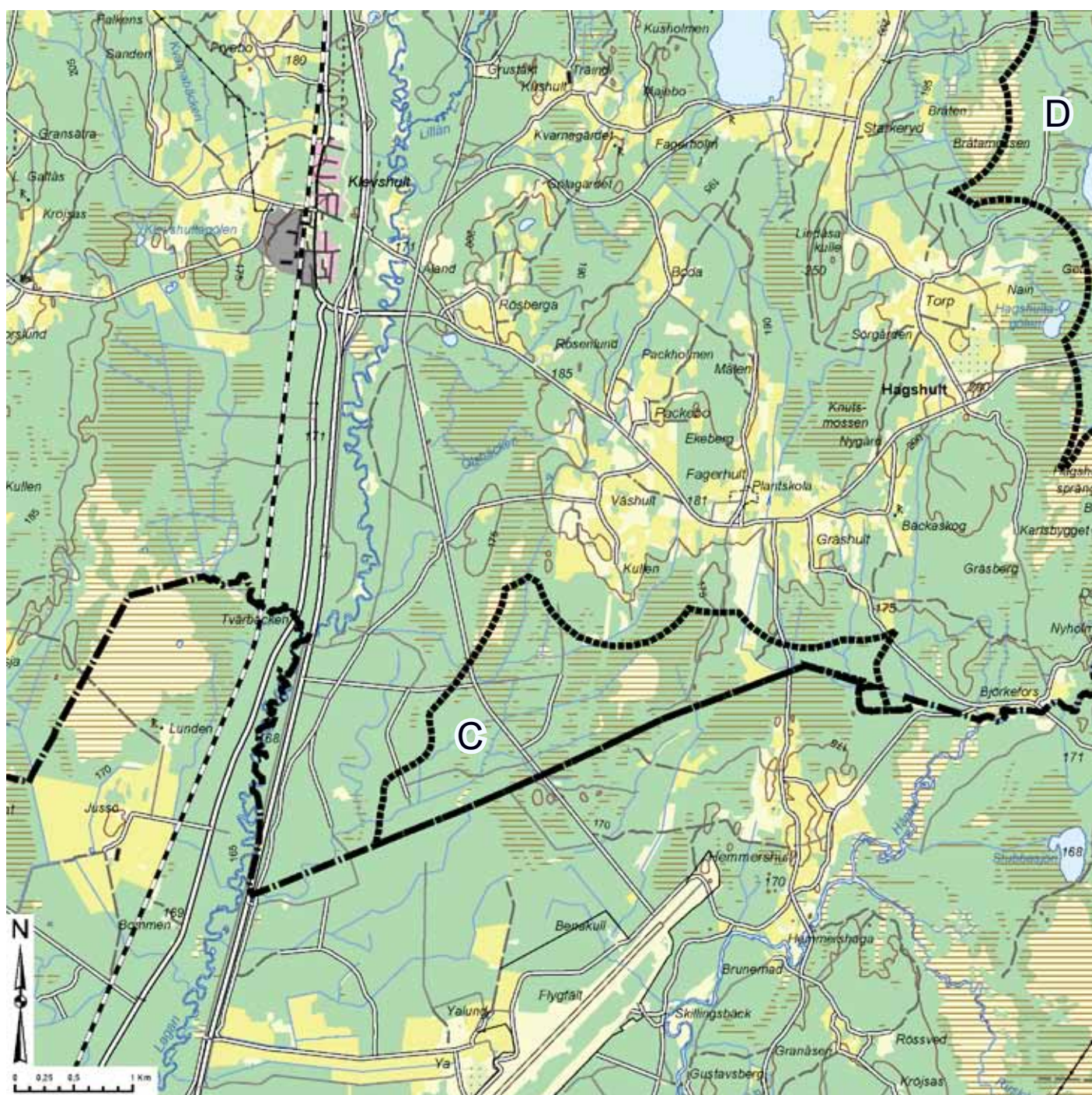
Område B

Översiktlig beskrivning B:

Områdets area	226 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	VGD Vaggeryds Energi AB.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark 7,0 - 7,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk. Området är inte orienterat tvärs den förhärskande vindriktningen.
Terräng	Cirka på 200 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av mossmark.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Skillingaryd, Föreberg, Äddebo, Häradsköp, Björnaryd, Älgebo, Åker, Ryd och Grytås.
Mellankommunala intressen	Området ligger till viss del inom 3 km till Gnosjö kommun.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Regionnät löper genom området.
Särskilda värden	I anslutning till området förekommer område med särskilda bevarandevärden. Våtmark som beskrivs i Naturvårdverkets våtmarkinventering. Sumpskogsparti förekommer.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom området finns ingen känd fornlämning/övrig kulturhistorisk lämning enligt RAÄ kartunderlag. Väster och öster om området finns av kommunen utpekade kulturmiljöer.
Fåglar och fladdermöss	Länsstyrelsens tjäderanalys anger förekomst av område med $0,9 > HSI \geq 1,0$ inom det potentiella vindbruksområdet.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Området ligger inom Stoppområde höga objekt - Hagshult övningsflygplats. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

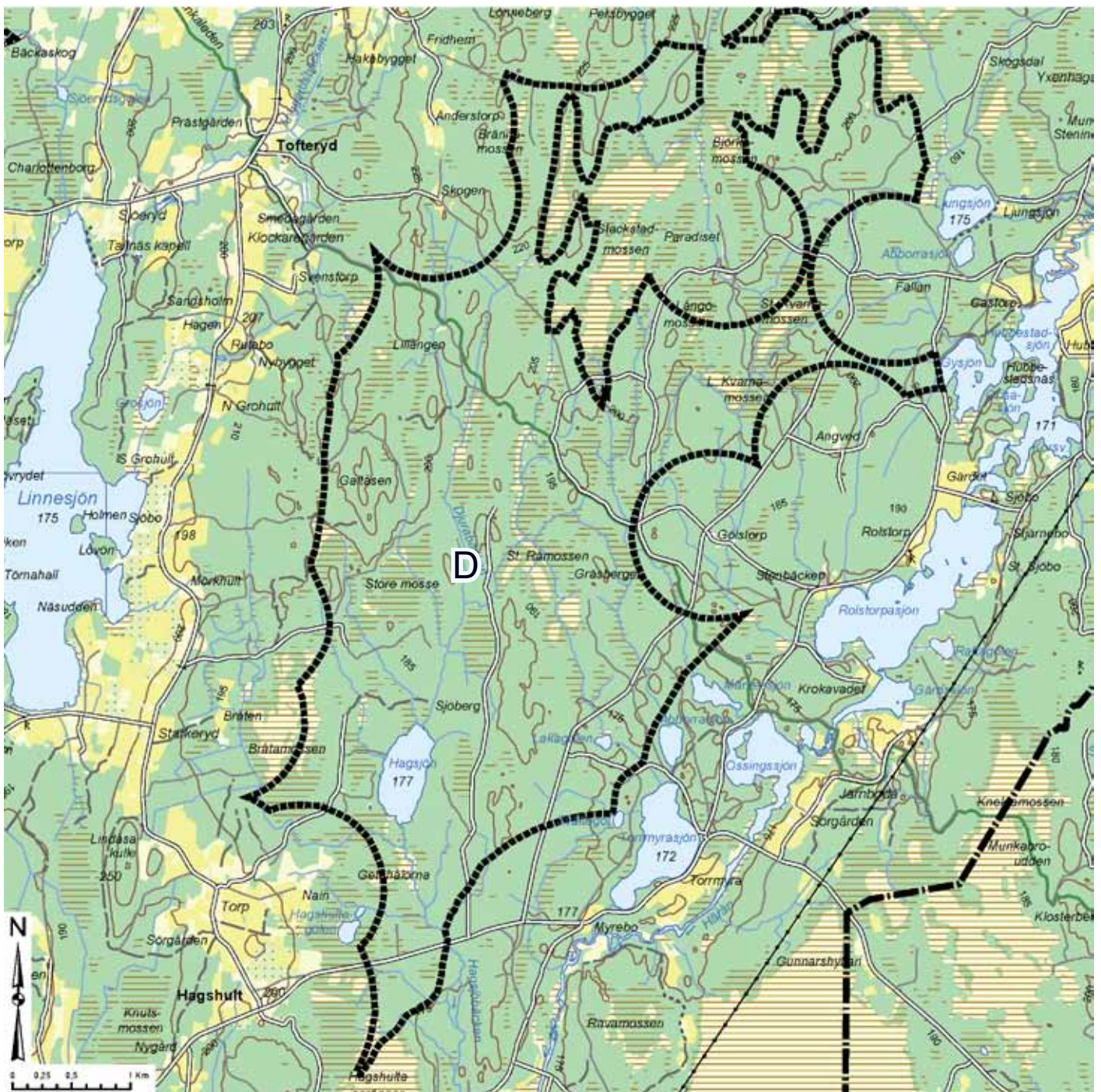
Område C

Översiktlig beskrivning C:

Områdets area	344 ha
Elområde	3 och 4
Koncessionsområde	VGD Vaggeryds kommuns elverk. SMS E.ON Elnät Sverige AB.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark 7,0 - 7,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	Cirka på 170 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av stora mossmarksområden.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Gräshult, Fagerhult, Våshult, Klevshult, Rösberga, Torslund, Södra Nässja samt Jussö, Hemmershult och Lönshult i Värnamo kommun.
Mellankommunala intressen	Området angränsar till Värnamo kommun och ligger inom 1-3 km till Gnosjö kommun.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	Värdefullt vatten Lagan mellan Karlsforsdammen och Fågelforsdammen går genom området. Sumpskogsparti. Natura 2000-området (SPA) - Store Mosse nationalpark ligger väster om området. Söder om området finns Natura 2000-området (SCI/SAC) - Hemmerhaga. Store Mosse ingår i Naturvårdsverkets nationella myrskyddsplan. Våtmark som beskrivs i Naturvårdsverkets våtmarkinventering.
Kalkning	Etablering av vindkraft borde i detta område vara väl förenligt med helikopterkalkningen. Frågan ska dock alltid tas upp i varje enskilt vindkraftärende.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Enligt RAÄ förekommer det känd fornlämning inom och i anslutning till området.
Fågelliv och fladdermöss	Länsstyrelsens tjäderanalys anger förekomst av område med $0,9 > \text{HSI} \geq 1,0$ inom det potentiella vindbruksområdet.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde lufrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Området ligger inom Stoppområde höga objekt - Hagshult övningsflygplats. Området berörs av Riksintresse influensområde - Hagshult övningsflygplats. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

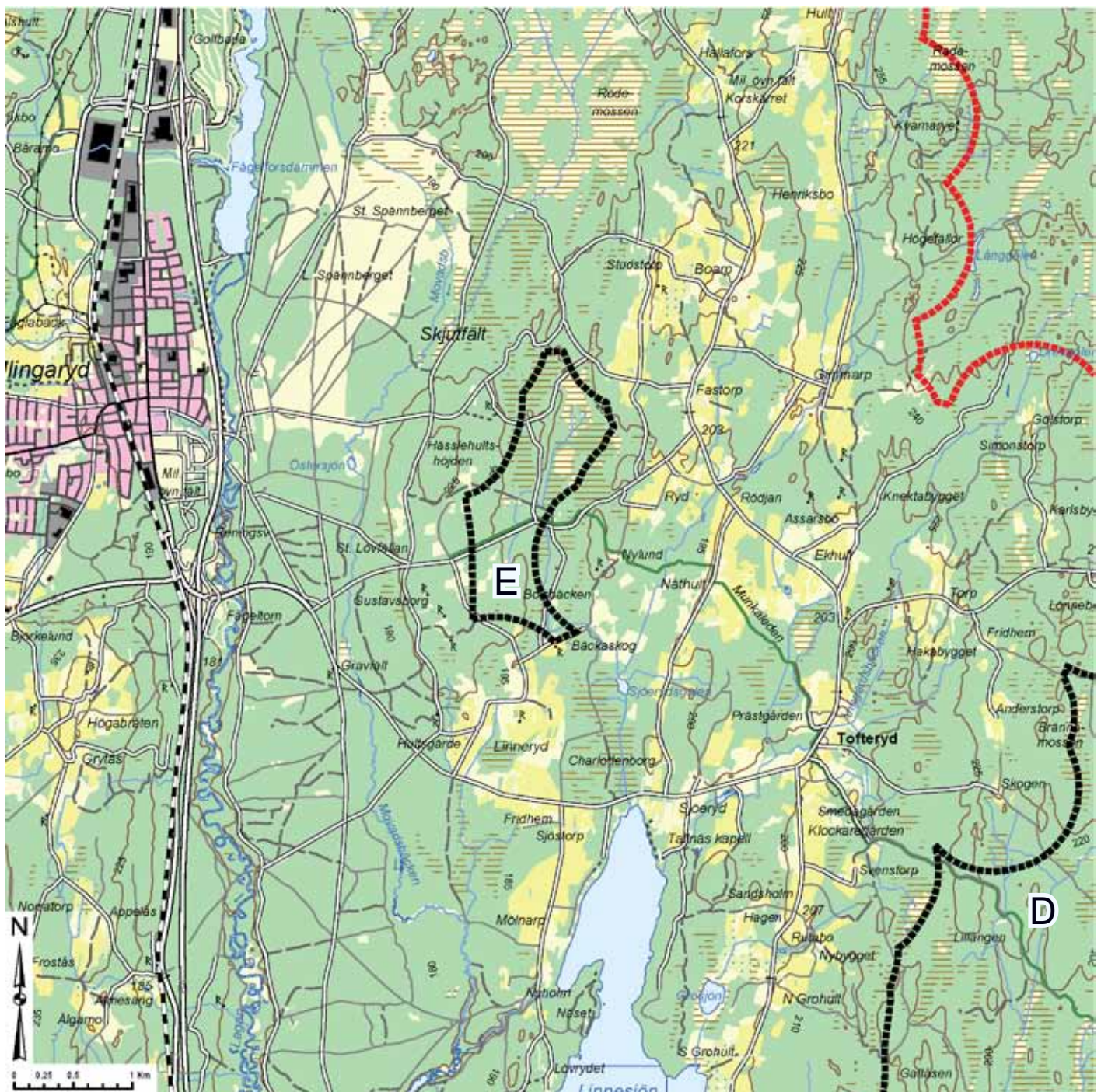
Område D

Översiktlig beskrivning D:

Områdets area	1825 ha
Elområde	3 och 4
Koncessionsområde	SKR Vattenfall Eldistribution AB. SMS E.ON Elnät Sverige AB.
Vindförhållanden	140 meter ovan mark 6,5 - 8,0 m/s, i huvudsak 7,0 - 7,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	Cirka på 175 - 225 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av mossmark och vattenområden.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Mörkhult, Rutabo, Gastorp, Torp, Starkeryd, Tofteryd, Hubbestad, Gärdet, Järnboda, Torrmyra och Hagshult.
Mellankommunala intressen	Området ligger till viss del inom 1-3 km till Värnamo kommun.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	I områdets norra ände ansluter riksintresse för naturvård - Stackstad-mossen och Moagölsmyren. Söder om området i Värnamo kommun finns Dala mosse och Knekta mosse som är riksintresse för naturvård, (SPA) Natura 2000-område samt som, precis som Stackstadsmossen, finns upptagna i Naturvårdsverkets nationella myrskyddsplan. Inom och i anslutning till området förekommer biotopskydd och andranaturområden med särskilda bevarandevärden. Våtmark som beskrivs i Naturvårdsverkets våtmarkinventering. Sumpskogsparti förekommer.
Kalkning	I anslutning till området finns särskilt skyddsvärda träd. Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom och i anslutning till området finns kända fornlämningar enligt RAÄ kartunderlag.
Fågelliv och fladdermöss	Länsstyrelsens tjäderanalys anger förekomst av område med $0,9 > \text{HSI} \geq 1,0$ inom det potentiella vindbruksområdet. Berörs till viss del av högriskområde för förekomst av skyddsvärd fågelart.
Turism och friluftsliv	Munkaleden löper genom området.
Totalförsvarets intressen	Området ligger inom Influensområde lufttrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport.
samt Jönköping Airport	Området ligger inom Stoppområde höga objekt - Hagshult övningsflygplats. Området berörs av Riksintresse influensområde - Hagshult övningsflygplats. Området berörs av s.k. övrigt influensområde. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

Område E

Översiktlig beskrivning E:

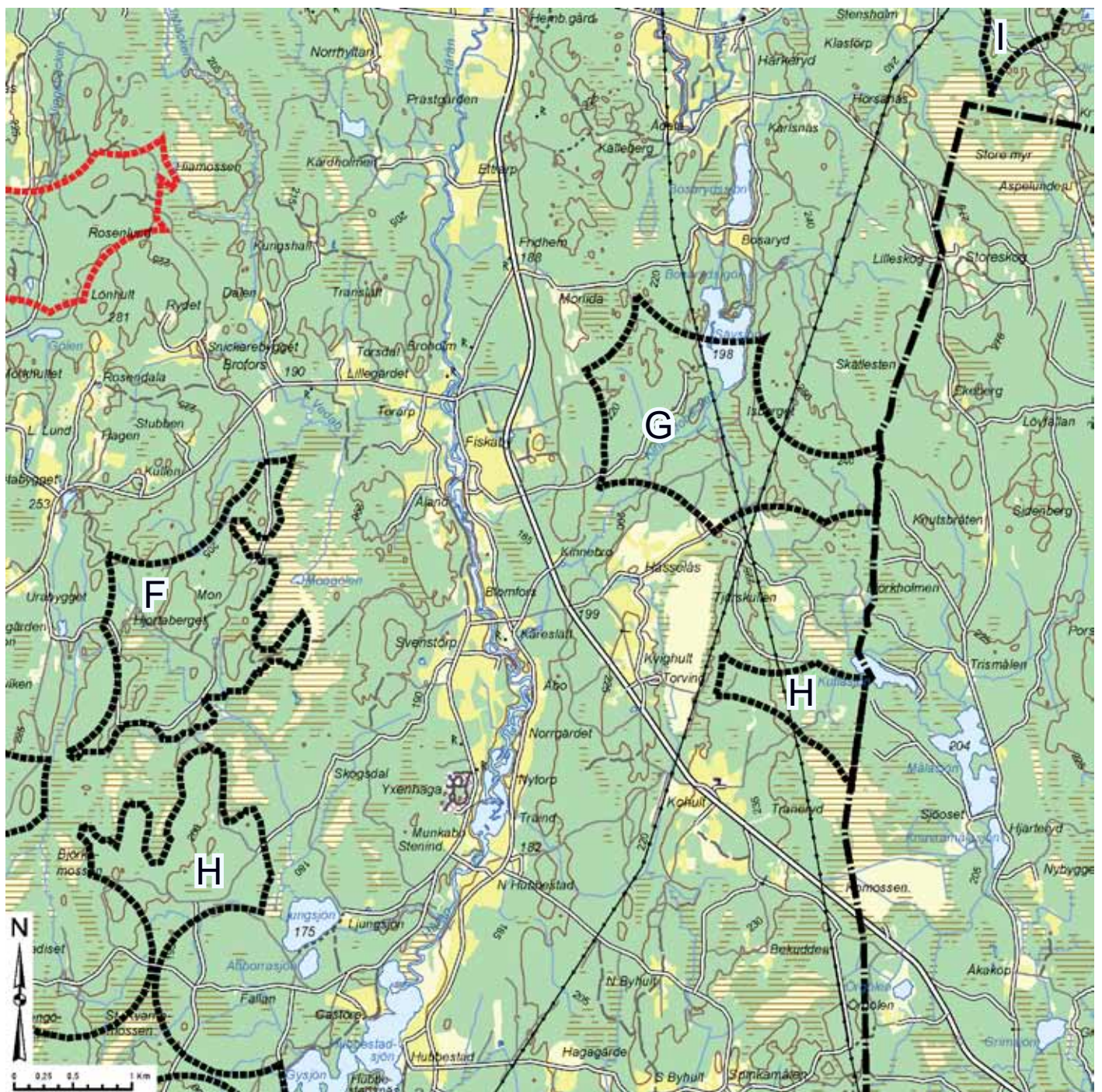
Områdets area	145 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	SKR Vattenfall Eldistribution AB.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark i huvudsak 7,0 - 7,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	Cirka på 200 - 205 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark. Mossmark i norr.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Skillingaryd, Gimmarp, Höga-bråten, Sjöeryd, Boarp, Ryd, Ekhult, Nåthult, Tofteryd och Linneryd.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	Skillingaryds skjutfält som är riksintresse för naturvård, Natura 2000-område (SPA) samt naturreservat ligger nordost om detta område. Området ligger inom värdetrakt för odlingslandskapet, kategori 3. Våtmark som beskrivs i Naturvårdverkets våtmarkinventering. Sumpskogsparti.
Kalkning	Etablering av vindkraft är i detta område väl förenligt med helikopter-kalkningen. Frågan ska dock alltid tas upp i varje enskilt vindkraftärende.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom och i anslutning till området finns kända fornlämningar/övriga kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag.
Turism och friluftsliv	Genom området löper vandringsled - Munkaleden.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Området ligger inom Stoppområde höga objekt - Hagshult övningsflygplats. Området ligger inom område med särskilt behov av hinderfrihet - Skillingaryds skjutfält. Området ligger till stor del inom Influensområde inklusive riksintresse för totalförsvarets militära del - Skillingaryds skjutfält. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

Översiktlig beskrivning F:

Områdets area	213 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	SMN E.ON Elnät Sverige AB.
Vindförhållanden	140 meter ovan mark 6,5 - 7,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	Cirka på 205 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av mossmark.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Jutabygget, Brofors, Fiskaby, Svenstorp, Torarp, Torp och Norra Hubbestad.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	Området angränsar till riksintresseområde för naturvård - Stackamossen och Moagölsmyren. Våtmark som beskrivs i Naturvårdverkets våtmarkinventering. Sumpskogsparti förekommer.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom och i anslutning till området finns <i>övriga</i> kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Området ligger inom Stoppområde höga objekt - Hagshult övningsflygplats. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

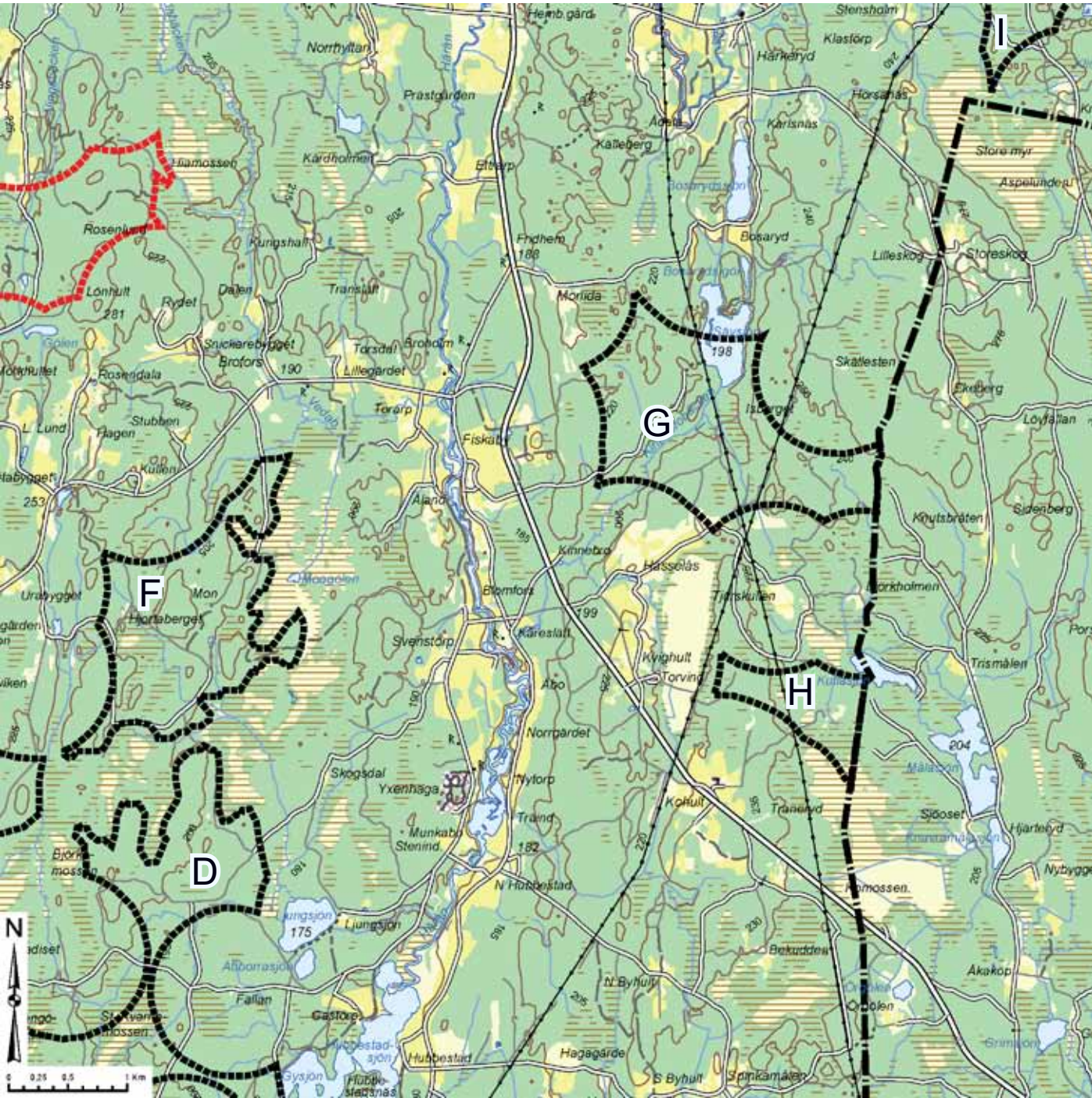
Område G

Översiktlig beskrivning G:

Områdets area	250 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	SMN E.ON Elnät Sverige AB.
Vindförhållanden	140 meter ovan mark 6,5 - 7,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	Cirka på 220 - 240 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av mossmark och vatten.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Ådala, Bosaryd, Svenstorp, Fridhem, Åbo, Kvighult, Torarp och Hässelås.
Mellankommunala intressen	Området angränsar till Sävsjö kommun.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Stamnät leder genom området. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	Riksintresse för naturvård - Svenarumsområdet väster om området. Naturområde med särskilda bevarandevärden finns inom området enligt länsstyrelsens planeringsunderlag. Sumpskogsparti förekommer. Till området angränsar särskilt bevarandevärda träd.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	I anslutning till området finns <i>övriga</i> kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag.
Ostört område	Ingår i av länsstyrelsen utpekade ostört område, se Länsstyrelse meddelandenr 2015:01.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Området ligger inom Stoppområde höga objekt - Hagshult övningsflygplats. Området berörs av övrigt influensområde. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

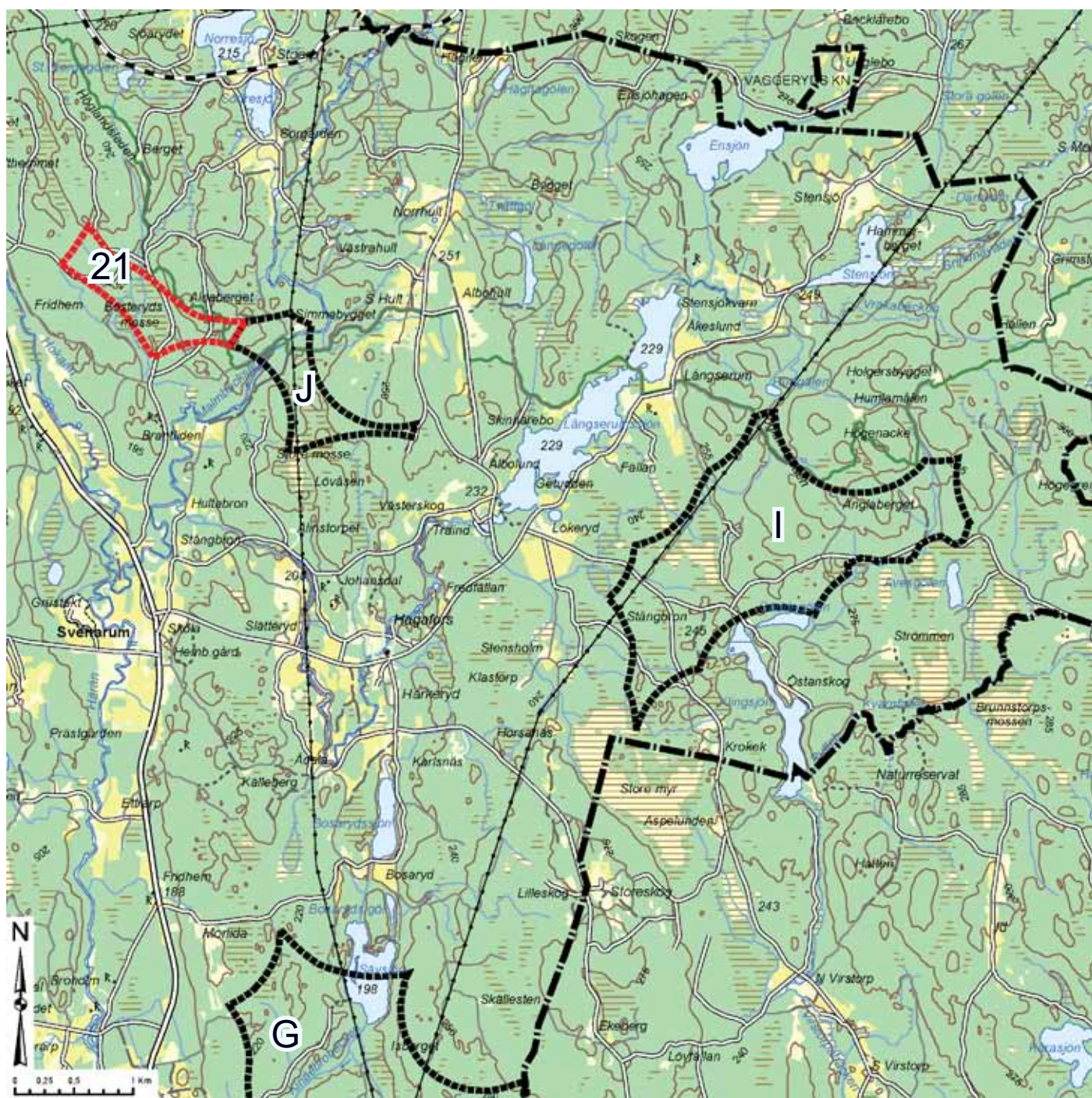
Område H

Översiktlig beskrivning H:

Områdets area	61 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	SMN E.ON Elnät Sverige AB.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark i huvudsak 7,0 - 8,0 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	Cirka på 225 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av mossmark.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Hässelås, Kvighult, N Hubbestad och Kohult.
Mellankommunala intressen	Området angränsar till Sävsjö kommun.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Stamnät leder genom området. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	Sumpskogsparti och särskilt skyddsvärda träd finns inom området. Riksintresse för naturvård - Svenarumsområdet väster om området. Våtmark som beskrivs i Naturvårdverkets våtmarkinventering.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom och i anslutning till området finns <i>övriga</i> kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag.
Ostört område	Ingår i av länsstyrelsen utpekade ostört område, se Länsstyrelse meddelande nr 2015:01.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influenzområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Området ligger inom Stoppområde höga objekt - Hagshult övningsflygplats. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

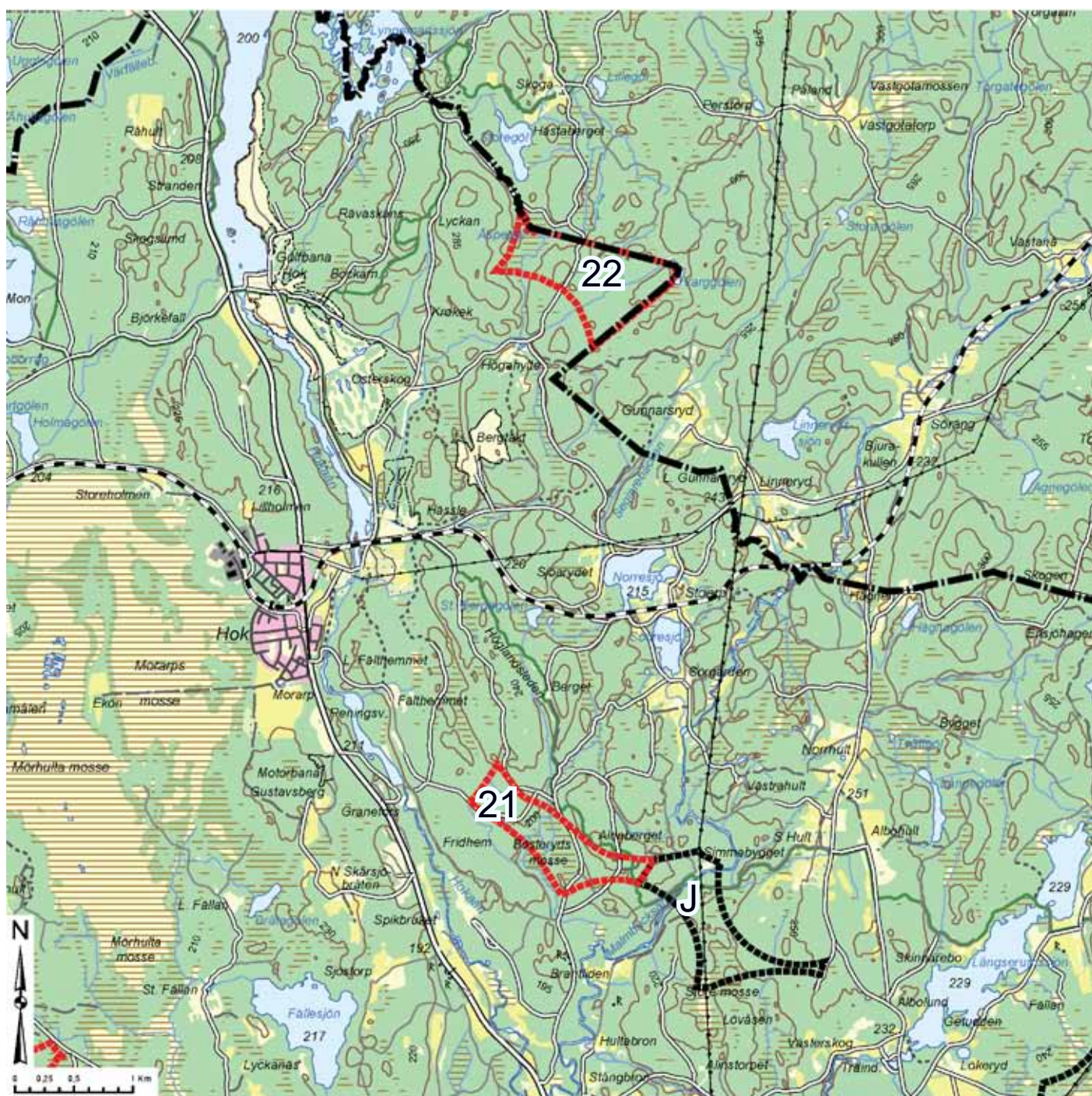
Område I

Översiktlig beskrivning I:

Områdets area	309 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	SMN E.ON Elnät Sverige AB.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark i huvudsak 7,0 - 8,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk.
Terräng	Cirka på 240 - 315 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av mossmark.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Hagafors, Stensjö, Lökeryd, Långserum, Ådala, Bosaryd och Storeskog.
Mellankommunala intressen	Området ligger inom 1-3 km till Sävsjö och Nässjö kommuner.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Stamnät leder genom området. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	Riksintresse för naturvård - Brunntorpmossen ansluter till området. Naturreseervaten Hatten och Västermarken finns söder respektive sydost om området i Sävsjö kommun. Inom och i anslutning till området förekommer naturområden med särskilda bevarandevärden. Sumpskogsparti. Inom och i anslutning till området finns särskilt bevarandevärda träd. Våtmark som beskrivs i Naturvårdverkets våtmarkinventering.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	Inom och i anslutning till området finns <i>övriga</i> kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag.
Turism och friluftsliv	I områdets norra kant löper vandringsled - Höglandsleden.
Ostört område	Ingår i av länsstyrelsen utpekade ostört område, se Länsstyrelse meddelandenr 2015:01.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influenzområde luftrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Området ligger inom Stoppområde höga objekt - Hagshult övningsflygplats. Området ligger inom övrigt influensområde. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

Område J

Översiktlig beskrivning J:

Områdets area	55 ha
Elområde	3
Koncessionsområde	SMN E.ON Elnät Sverige AB.
Vindförhållandena	140 meter ovan mark i huvudsak 6,5 - 7,5 m/s enligt 2011 års nationella vindkartering. Ny vindmätning rekommenderas alltid inför etablering av vindkraftverk. Området är inte orienterat tvärs den förhärskande vindriktningen.
Terräng	Cirka på 220 m.ö.h.
Landskapets karaktär	Skogsmark med inslag av mossmark.
Visuell påverkan	Vindkraftverk blir troligen synliga från Norrhult, Södra Hult, Brantliden, Hok, Sörgården, Lökeröd, Albohult och Svenarum.
Mellankommunala intressen	Området ligger inom 2-3 km till Nässjö och Sävsjö kommuner.
Markanvändningsintressen	Skogsbruk. Stamnät leder genom området. Området berörs av utredningskorridor för höghastighetsbana, samråd med Trafikverket måste ske i ett tidigt skede. Trafikverket anser inte att bygglov/tillstånd kan ges inom utredningskorridoren fram tills dess en precisering av riksintresset för den nya järnvägen skett.
Särskilda värden	Riksintresseområde för naturvård - Svenarumsområdet sydväst om området. Malmbäcksån. Sumpskogsparti förekommer.
Kalkning	Troligt att planering av vindkraftverk måste ske med hänsyn till helikopteralkning av våtmarker och sjöar i närområdet.
Kulturmiljöer samt objekt enligt RAÄ kartdatabas	I området finns <i>övriga</i> kulturhistoriska lämningar enligt RAÄ kartunderlag.
Turism och friluftsliv	Genom området löper vandringsled - Höglandsleden.
Totalförsvarets intressen samt Jönköping Airport	Området ligger inom Influensområde lufttrum, MSA-yta för Hagshult övningsflygplats samt MSA-yta för Jönköping Airport. Området ligger inom Stoppområde höga objekt - Hagshult övningsflygplats. Etablering av vindkraftverk inom alla i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområdena riskerar att medföra påtaglig skada på riksintressen samt områdena av betydelse för totalförsvarets militära del.

Prövning av vindkraftverk⁶

Som nämnts inledningsvis har vindbruksplanen tagits fram med fokus på s.k. medelstora och stora anläggningar. Miniverk och gårdsverk har inte behandlats vid utpekandet av potentiella vindbruksområden. Generellt kan antas att påverkan på omgivningen jämförelsevis är mindre för miniverk och gårdsverk varför Vaggeryds kommun generellt anser att dessa kan uppföras även i områden som i denna plan inte pekats ut som potentiella vindbruksområden.

I efterföljande avsnitt redovisas hur prövning av vindkraftverk hanteras beroende på verkens storlek och antal. Lagstiftning och förordningar som bl.a. berörs är plan- och bygglagen (PBL), plan- och byggförordningen (PBF) och miljöbalken (MB).

Efterföljande information finns på www.vindlov.se. Under fliken lagar och regler redovisas en förteckning över vilka lagar, förordningar och föreskrifter utöver ovan nämnda kan bli aktuella att ta hänsyn till inför etablering av vindkraftverk.

Kommunens ställningstagande är att grannar och markägare inom ett avstånd på 1,5 km till planerade vindkraftverk bör höras.

Miniverk

- ett verk, totalhöjd max 20 meter över markytan,
- rotordiameter max 3 meter,
- anmälan enligt PBF,
- bygglov enligt PBL i vissa fall.

Prövningsprocessen

En anmälan krävs enligt plan- och byggförordningen (PBF 2011:338). Bygglov krävs enligt plan- och bygglagen (PBL 2010:900) om verket monteras på en byggnad eller om avståndet till fastighetsgräns är mindre än kraftverkets höjd över marken.

Normalt krävs inte bygglov för ett vindkraftverk som motsvarar definitionen av ett miniverk. Detta innebär dock inte att denna typ av vindkraftverk kan byggas var som helst. Exploatören måste ta reda på om anläggningen p.g.a. buller, skuggning etc.

kan upplevas störande av grannar. Exploatören bör kontakta de närmsta grannarna om dessa kan tänkas påverkas av det planerade miniverket och ska ta reda på om det finns andra hänsyn som behöver tas, t.ex. till eventuella fornlämningar och naturvärden. Det är lämpligt att kontakta kommunen och länsstyrelsen för information.

Gårdsverk

- ett verk, totalhöjd på 20-50 meter,
- rotordiameter större än 3 meter,
- bygglov enligt PBL.

Prövningsprocessen

Det krävs bygglov enligt plan- och bygglagen (PBL 2010:900). För vindkraftverk som kräver bygglov skall även en bygganmälan göras.

Anmälan ska innehålla underlag för att kommunen ska kunna granska om vindkraftverken uppfyller de tekniska egenskapskraven som anges i 8 kap. plan- och bygglagen. Vindkraftverk klassas som byggnadsverk och omfattas av bestämmelserna i 8 kap.

Medelstora anläggningar

Miljöprövningsförordningen (2016:1188)

21 kap. 15 §, **anmälningsplikt C** och verksamhetskod 40.100 gäller för verksamhet med:

- ett verk, totalhöjd högre än 50 meter,
- två eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), eller
- ett verk som står tillsammans med ett annat verk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten med det andra verket påbörjades,
- bygglov enligt PBL,
- anmälan enligt MB.

Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt (2016:1188) 21 kap. 13 eller 14 §.

Prövningsprocessen

Anmälningspliktiga vindkraftverk anmäls hos kommunen och kommunen ska i lämplig omfattning handlägga anmälan tillsammans med ett bygglovsä-

rende. Kommunens nämnd ska omedelbart efter erhållen anmälan skicka ett exemplar av handlingarna till länsstyrelsen. Medför verksamheten betydande miljöpåverkan ska kommunen förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd.

Till skillnad från andra anmälningspliktiga verksamheter anges i 25 a § Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:889) vad en anmälan för etablering av vindkraftverk ska innehålla, förutom det som gäller all miljöfarlig verksamhet. I förordningen anges särskilt att handläggningen av anmälan som avser vindkraftverk bör samordnas med handläggningen av bygglov för samma anläggning.

En anmälan som avser en verksamhet med vindkraft ska, utöver det som anges i 25 §, innehålla:

- ett kartunderlag som visar verksamhetens lokalisering,
- en teknisk specifikation som för varje vindkraftverk innehåller uppgift om höjden inklusive rotorblad, navhöjden och rotordiametern samt övriga tekniska uppgifter av betydelse,
- en beskrivning av vindförhållandena på platsen och det förväntade energiutbytet av verksamheten,
- en beskrivning av hur verksamheten påverkar natur- och kulturmiljöer, särskilt områden som är reglerade i 3, 4 och 7 kap. miljöbalken,
- en uppgift om huruvida det eller de vindkraftverk som omfattas av anmälan ska stå tillsammans med redan uppförda vindkraftverk,
- en redogörelse för förekomsten av vindkraftverk inom två kilometer från varje vindkraftverk som omfattas av anmälan,
- en redogörelse för de vägar som behövs för uppförande och drift av anläggningen och verksamheten,
- en landskapsanalys som med ett fotomontage eller på annat sätt visar hur anläggningen syns i landskapet,
- en beräkning av bullret från anläggningen vid berörda byggnader, och
- en beräkning av skuggning och reflexer från anläggningen vid berörda byggnader.

Förekomsten av redan befintliga verk i närområdet kan bl.a. ha betydelse för ifall den planerade anläggningen ska bedömas vara tillståndspliktig samt om olägenheter från andra vindkraftverk bör vägas in vid bedömningen.

Exploatören har möjlighet att söka frivilligt tillstånd hos länsstyrelsen för en anmälningspliktig verksamhet, oavsett om den förväntade miljöpåverkan är betydande eller inte (9 kap. 6 b § miljöbalken).

Stora anläggningar

Miljöprövningsförordningen (2016:1188) 13 §, **tillståndsplikt B** och verksamhetskod 40.90 gäller för verksamhet med:

- två eller fler verk som står tillsammans (gruppstation) och vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 150 meter,
- ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i första punkten, eller
- ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med ett annat sådant vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades.

Miljöprövningsförordningen (2016:1188) 14 §, **tillståndsplikt B** och verksamhetskod 40.95 gäller för verksamhet med:

- sju eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation) och vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 120 meter,
- ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i första punkten, eller
- ett eller fler vindkraftverk som vart och ett inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med så många andra vindkraftverk att gruppstationen sammanlagt består av minst sju vindkraftverk eller verksamheten med de andra vindkraftverken påbörjades.

Tillståndsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 40.90.

Prövningsprocessen

Tillståndsprövningen av landbaserade vindkraftverk behandlas av länsstyrelsen med beslut från länsstyrelsens miljöprövningsdelegation. Till tillståndsansökan ska det tas fram en miljökonsekvensbeskrivning.

Beslutet kan överklagas och det görs i så fall till miljödomstolen. Vid tillstånd från länsstyrelsen krävs inget bygglov från kommunen men bygganmälan kvarstår.

Den kommunala tillstyrkan

Tillstånd till en anläggning för vindkraft får endast ges om kommunen där anläggningen avses att uppföras har tillstyrkt det. Detta gäller dock inte om regeringen har tillåtit verksamheten enligt 17 kapitlet miljöbalken (MB). Den kommunala tillstyrkan framgår av 16 kap. 4 § MB. Bestämmelsen trädde i kraft 1 augusti 2009.

Bestämmelsen innebär att prövningsmyndigheten vid en prövning av en ansökan om tillstånd för att uppföra en vindkraftsanläggning, endast får ge ett tillstånd om kommunen har tillstyrkt det. Detta gäller även anmälningspliktiga vindkraftverk där sökande frivilligt ansökt om tillstånd. Regeringen kan, trots att kommunen inte tillstyrkt en anläggning, tillåta verksamheten med stöd av 17 kap. 6 § miljöbalken, om det från nationell synpunkt är synnerligen angeläget att verksamheten kommer till stånd.

Bestämmelsen om kommunal tillstyrkan har sedan den infördes skapat oklarheter kring vad som ska tillstyrkas och hur regeln ska tillämpas. Regeln om kommunal tillstyrkan har därigenom inneburit en osäkerhetsfaktor i tillståndsprocessen inte bara för vindkraftsföretagen utan även för kommuner och prövningsmyndigheter i deras handläggning.

För att underlätta kommunernas bedömningar och uppnå mer enhetliga rutiner har Energimyndigheten och Naturvårdsverket, i samarbete med Sveriges Kommuner och Landsting och Nätverket för vindbruk, tagit fram en vägledning för kommunal tillstyrkan. I vägledningen ges rekommendationer för hur

bestämmelsen bör tillämpas och olika aktörers roller och ansvar tydliggörs.

För mer information se Energimyndighetens *Vägledning om kommunal tillstyrkan vid tillståndsprövning av vindkraftverk*, ER 2015:05.

På Regeringskansliet bereds för närvarande ett förslag från Energimyndigheten och Naturvårdsverket om att ta bort *kommunal tillstyrkan* för vindkrafttävlingen. Ett eventuellt beslut i fråga finns i skrivandets stund inte.

Övergångsregler

Från och med den 1 augusti 2009 har nya regler börjat gälla för att underlätta tillståndsprocessen för vindkraftverk och undvika dubbelprövningar.

Plan och bygglagen, PBL

Äldre bestämmelser enligt PBL gäller fortfarande vid prövning av överklagade beslut som har meddelats före den 1 augusti 2009.

Miljöbalken, MB

Äldre bestämmelser enligt MB gäller för prövningen och handläggningen av mål och ärenden som inlett före den 1 augusti 2009.

Förordningen 1998:899 om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

En verksamhet som enligt de äldre bestämmelserna är anmälningspliktig får fortsätta att bedrivas enligt de äldre bestämmelserna trots att motsvarande verksamheter anmälda fr.o.m. den 1 augusti 2009 klassas som tillståndspliktiga i och med den nya förordningen.

Bedömning av planeringsinsatsens effekt

För att ställa Vaggeryd kommuns planeringsinsatser i relation till nationella och regionala miljömål avseende produktionen av förnybar energi redovisas nedan en teoretisk beräkning av hur mycket TWh teoretiskt sett kan installeras inom de i vindbruksplanen markerade potentiella vindbruksområdena.

Faktorer som typ av verk, markbeskaffenheten, vindriktningar, vindstyrka, anslutningsmöjligheter till nätet, förekomst av fasta fornlämningar och så vidare påverkar naturligtvis antalet möjliga verk inom ett visst område. En maximal utbyggnad av de i vindbruksplanen utpekade ytorna kan således inte anses som sannolikt.

I efterföljande kapitel har därför beräkningar för en teoretisk utbyggnad av 100%, 50% och 30% genomförts. Samtliga beräkningar ska ses som ytterst schematiska!

Beräkning av teoretiskt möjligt antal verk

Enligt Boverkets Vindkraftshandbok (2009) krävs på land 4 - 6 rotordiametrar avstånd mellan vindkraftverk, för att verken inte skall "skugga" vindenergin för varandra. I beräkningarna utgås det från ett typverk med 136 meters tornhöjd och 120 meters rotordiameter samt en medeleffekt på 3,0 MW.

Under antagandet att det krävs ett avstånd på 5 rotordiametrar mellan vindkraftverken, (samt att ytan i fråga är en kvadrat) så krävs en yta på; $(5 \times 120 \text{ m}) \times (5 \times 120 \text{ m}) = 360\,000 \text{ m}^2 = 36 \text{ ha}$ för ett vindkraftverk. Detta motsvarar Energimyndighetens beräkningsmetod, då cirka 0,3 – 0,4 km² angetts som ytbehov för ett vindkraftverk av "normal storlek".

Områdenas sammanlagda yta motsvarar cirka 7 903 ha. Under ovan beskrivna antaganden av en maximal exploatering av verk med ett inbördes avstånd på 600 meter ryms inom 7 903 ha teoretiskt;
 $7\,903 \text{ ha} / 36 \text{ ha} = 220 \text{ verk}$.

Vid en teoretisk utbyggnad av 50% respektive 30% ryms 110 respektive 66 verk.

Beräkning av effekten enligt exempel från Energimyndigheten

Enligt Energimyndighetens beräkningsmetod utgås från ett vindkraftverk som vid en vindstyrka på 12 - 14 m/s avger en effekt på 3,0 MW = märkeffekt. Vidare anges att ett vindkraftverk årligen i genomsnitt producerar lika mycket energi som om det gick på märkeffekt 2 000 - 2 500 timmar om året, (årets timmar = 8 760).

Ovan angivna parametrar innebär att ett vindkraftverk levererar cirka;
 $E_{el} = 3,0 \text{ MW} \times 2\,300 \text{ h} = 6\,900 \text{ MWh}$ elektrisk energi.

Relaterat till Vaggeryd kommun innebär detta scenario följande:

Installerad effekt:

Teoretisk utbyggnad med 100%: $220 \times 3,0 \text{ MW} = 660 \text{ MW}$

Teoretisk utbyggnad med 50%: $110 \times 3,0 \text{ MW} = 330 \text{ MW}$

Teoretisk utbyggnad med 30%: $66 \times 3,0 \text{ MW} = 198 \text{ MW}$

Energi (effekt gånger tid):

Teoretisk utbyggnad med 100%: $220 \times 6\,900 \text{ MWh} = 1\,518\,000 \text{ MWh el/år}$, $1\,518 \text{ GWh el/år}$

Teoretisk utbyggnad med 50%: $110 \times 6\,900 \text{ MWh} = 759\,000 \text{ MWh el/år}$, 759 GWh el/år

Teoretisk utbyggnad med 30%: $66 \times 6\,900 \text{ MWh} = 455\,400 \text{ MWh el/år}$, 455 GWh el/år

Beräkning av effekten enligt Betz lag

Eftersom det för Vaggeryds kommun inte är känt hur många timmar om året som det råder en vindstyrka på 12 - 14 m/s, föreslås en jämförelse av beräkningen av installerad effekt enligt Betz lag.

Enligt den nationella vindkarteringen (2011), Uppsala Universitet, Hans Bergström, är medelvindhastigheten för de i Vaggeryds kommun utpekade vindbruksområdena på 140 m ovan mark övervägande cirka 7,0 - 8,0 m/s, således avsevärd lägre än verkens märkeffekt.

Med hjälp av Betz lag kan den effekt beräknas som luftströmmen innehåller då den möter vindkraftverkets rotoror vid en vindhastighet på 7,5 m/s:

$$P = \frac{\rho \pi r^2}{2} v^3$$

P = vindhastigheten effekt

ρ = luftens densitet = $1,29 \text{ kg/m}^3$

π = 3,14

r = radie av luftströmmen då den möter rotorradien = vindkraftverkets rotorradie = 60 m

v = hastigheten då luften möter rotorradien = 7,0 - 8,0 m/s (i efterföljande beräkning används $v = 7,5 \text{ m/s}$)

Med ovan angivna parametrar erhålls följande effekt för luftströmmen som når ett vindkraftverks rotorradie.

$$P = (((1,29 \text{ kg/m}^3) \times 3,14 \times (60 \text{ m} \times 60 \text{ m})) / 2) \times (7,5 \text{ m/s} \times 7,5 \text{ m/s} \times 7,5 \text{ m/s})$$

$$P = 3075924 \text{ W} = \mathbf{3,076 \text{ MW}}$$

Vid optimala förhållanden kan en rotor utnyttja upp till 59% av den tillströmmande energin (Betz lag). I praktiken nås dock på grund av aerodynamiska och mekaniska förluster endast en verkningsgrad mellan 35% - 45%.

Därmed uppnår ett verk teoretiskt en effekt mellan

$$P_{\text{som avges}} = 0,35 \times 3,076 \text{ MW} = \mathbf{1,08 \text{ MW}} \text{ (35\% verkningsgrad)}$$

och

$$P_{\text{som avges}} = 0,59 \times 3,076 \text{ MW} = \mathbf{1,8 \text{ MW}} \text{ (59\% verkningsgrad)}$$

För att erhålla hur mycket energi ett vindkraftverk vid 7,5 m/s producerar per år krävs vetskap om antal timmar som verket i fråga "arbetar". Att räkna med 100% av årets timmar = 8 760, är inte trovärdigt, detta eftersom verken från och till inte tillåts snurra exempelvis på grund av följande:

- service
- i väntan på reparationsarbeten
- vid tillfällig skugg- eller bullerpåverkan
- vid risk för iskastning
- extremt höga/låga vindhastigheter

I efterföljande beräkning har vi utgått från ett scenario där vindkraftverken snurrar 5 256 av årets 8 760 timmar, vilket motsvarar 60% av ett år. (Beräkning för 100% d.v.s. 8 760 timmar anges som jämförelse i kursiv stil)

5 256 timmar per år, verken snurrar 60% av året:

Därmed uppnås en effekt mellan

$E_{\text{Energi}} = 1,08 \text{ MW} \times 5\,256 \text{ h/a} = 5\,676,48 \text{ MWh el/år}$ och verk (vid en verkningsgrad på 35%)
och

$E_{\text{Energi}} = 1,80 \text{ MW} \times 5\,256 \text{ h/a} = 9\,460,8 \text{ MWh el/år}$ och verk (vid en verkningsgrad på 59%).

8 760 timmar per år, verken snurrar 100% av året:

Därmed uppnås en effekt mellan

$E_{\text{Energi}} = 1,08 \text{ MW} \times 8\,760 \text{ h/a} = 9\,460,8 \text{ MWh el/år}$ och verk (vid en verkningsgrad på 35%)
och

$E_{\text{Energi}} = 1,80 \text{ MW} \times 8\,760 \text{ h/a} = 15\,768 \text{ MWh el/år}$ och verk (vid en verkningsgrad på 59%).

Tillämpas ovan angivna scenario på de i vindbruksplanen utpekade områdena så erhålls vid en utbyggnation av 100%, 50% respektive 30% av ytorna följande:

Vid en verkningsgrad på 35% samt utbyggnad med 100% $P = 220 \times 1,08 \text{ MW} = 237,6 \text{ MW}$
och 5 256 timmars brukningstid/år = 1 248 826 MWh el/år = 1 249 GWh el/år.
(och 8 760 timmars brukningstid/år = 2 081 376 MWh el/år).

Vid en verkningsgrad på 35% samt utbyggnad med 50% $P = 110 \times 1,08 \text{ MW} = 118,8 \text{ MW}$
och 5 256 timmars brukningstid/år = 624 413 MWh el/år = 624 GWh el/år.
(och 8 760 timmars brukningstid/år = 1 040 688 MWh el/år).

Vid en verkningsgrad på 35% samt utbyggnad med 30% $P = 66 \times 1,08 \text{ MW} = 71,28 \text{ MW}$
och 5 256 timmars brukningstid/år = 374 647 MWh el/år = 375 GWh el/år.
(och 8 760 timmars brukningstid/år = 624 412 MWh el/år).

Vid en verkningsgrad på 59% samt utbyggnad med 100% $P = 220 \times 1,80 \text{ MW} = 459 \text{ MW}$ och 5 256 timmars brukningstid/år = 2 081 376 MWh el/år = 2 081 GWh el/år.
(och 8 760 timmars brukningstid/år = 3 468 960 MWh el/år).

Vid en verkningsgrad på 59% samt utbyggnad med 50% $P = 110 \times 1,80 \text{ MW} = 198 \text{ MW}$ och 5 256 timmars brukningstid/år = 1 040 688 MWh el/år = 1041 GWh el/år.
(och 8 760 timmars brukningstid/år = 1 734 480 MWh el/år).

Vid en verkningsgrad på 59% samt utbyggnad med 30% $P = 66 \times 1,80 \text{ MW} = 118,8 \text{ MW}$ och 5 256 timmars brukningstid/år = 624 413 MWh el/år = 624 GWh el/år.
(och 8 760 timmars brukningstid/år = 1 040 688 MWh el/år).

Slutsats

Resultatet av beräkningarna kan endast ses som ett schematiskt scenario. Detta eftersom scenariot grundar sig på antagande avseende flertalet av parametrarna. Exempel på parametrar som leder till olika resultat är:

- exploateringsgrad:
 - avstånd mellan verken
 - huvudvindriktning / terräng = mönster i vilket verken läggs ut
 - typ av verk
 - befintliga intressen att ta hänsyn till, exempelvis kulturlämningar, nyckelbiotoper
 - tekniska förutsättningar, t.ex. nätanslutning
- verkets typ:
 - verkningsgrad
 - rotordiameter
 - totalhöjd
- vindförhållanden:
 - medelvind 7,5 m/s enligt nationella vindkarteringen från 2011, noggrannare mätningar ger noggrannare resultat
 - uppskattning av antal timmar som verket är igång

Ytterligare vindmätningar och beräkning med hjälp av en vindeffektkurva skulle leda till resultat som bättre överensstämmer med verkligheten. Ovan angivna beräkningsmodeller kan dock ses som en fingervisning och grov uppskattning om hur mycket installerad effekt de i vindbruksplanen utpekade potentiella vindkraftsområdena möjliggör.

Jämförelse av de två beräkningsmodellerna:

Enligt Energimyndighetens modell:

2 300 timmar märkeffekt på 12 - 14 m/s per år, typ av verk 3,0 MW

Teoretisk utbyggnad med 100%: 1 518 GWh el/år

Teoretisk utbyggnad med 50%: 759 GWh el/år

Teoretisk utbyggnad med 30%: 455 GWh el/år

Beräkning enligt Betz lag:

5 256 timmars brukningstid/år

typ av verk; 136 meter tornhöjd, 120 meter rotordiameter verkningsgrad 35% respektive 59%

Vid en verkningsgrad på 35%:

Teoretisk utbyggnad med 100%: 1 249 GWh el/år

Teoretisk utbyggnad med 50%: 624 GWh el/år

Teoretisk utbyggnad med 30%: 375 GWh el/år (= 0,375 TWh)

Vid en verkningsgrad på 59%:

Teoretisk utbyggnad med 100%: 2 081 GWh el/år

Teoretisk utbyggnad med 50%: 1 041 GWh el/år

Teoretisk utbyggnad med 30%: 624 GWh el/år

Det finns inga allmängiltiga resonemang hur det nationella planeringsmålet om 30 TWh år 2020 bör fördelas mellan Sveriges kommuner.

Den långsiktiga visionen är att Jönköpings län ska vara ett plusenergilän år 2050. Visionen innebär att 9 TWh el ska produceras i Jönköpings län genom förnybar energi 2050. 2013 producerades drygt 3 TWh förnybar energi i Jönköpings län, vilket är cirka 25 procent av den totala energiproduktionen i länet år 2013.

Förutsatt att beräkningarna utgår från:

- den sammanlagda ytan av de i samrådsunderlaget utpekade potentiella vindområdena (7 903 ha),
- en exploateringsgrad/teoretisk utbyggnad på 30% och 36 ha ytåtgång per verk,
- typverk med en tornhöjd på 136 meter och 120 meter rotordiameter,
- en verkningsgrad på 35%,
- 5 256 timmars brukningstid/år och
- medelvindhastighet 7,5 m/s.

...resulterar kommunens planeringsinsats enligt i vindbruksplanen utpekade potentiella vindbruksområden vid en utbyggnad i 375 GWh el/år = 0,375 TWh.

0,375 TWh motsvarar cirka:

- 4,16 % av det regionala produktionsmålet om 9 TWh för förnyelsebar energi,
- 1,88 % av det nationella planeringsmålet/planeringsramen om 20 TWh för vindkraft på land
- varmvatten, uppvärmning och hushållsel för cirka 15 000 villor/radhus per år, (25 MWh direktverkande el/år och villor/radhus). Jämför med kommunens invånarantal 13 749 enligt SCB, 2017-06-30.

Ordförklaringar

Betz lag - anger enligt Albert Betz, en övre teoretisk gräns, nämligen 59 procent av verkets maximala verkningsgrad, för hur stor del av energiinnehållet som kan utvinnas från den luftmängd som passerar ett vindkraftverk.

Brunnsområde - område inom vilket normalt sett endast vattenverksamhet får förekomma.

dB(A) - ett mått på styrkan av ljud. Decibel (dB) har en logaritmisk skala. Ljudet mäts i dBA (decibel A) som är en vägd summa av ljudets olika frekvenser. Minsta skillnad i ljudnivå som människans öra kan uppfatta är 2-3 dB(A).

GWh - gigawattimme

ha - hektar = 10 000 kvadratmeter

KF - kommunfullmäktige

Koncessionsområde - Område inom vilket respektive nätbolag har ensamrätt. Ett koncessionsområde kan vara indelat i flera nätområden.

KWh - kilowattimme

LFV - Luftfartsverket

LIS-områden - Kommuner har möjlighet att peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen i sina översiktsplaner.

Ljudemission - ljud som ett vindkraftverk skickar ut.

Ljudimmission - ljud som uppmäts på ett visst avstånd från verket.

LST - Länsstyrelsen

MSA-yta - Minimum Sector Altitude - yta, för instrumentflygplatser. Den första delen av en inflygning till en instrumentflygplats benämns Initial Approach, lägsta flyghöjd bestäms här av MSA-ytan.

MWh - megawattimme

Märkeffekt - effekt då vindkraftverket producerar sin maximala effekt.

Märkvinden - vindhastighet då kraftverket producerar sin maximala effekt, märkeffekten.

MÖD - miljööverdomstolen.

Natura 2000-områden - ett nätverk av skyddade områden i hela EU. I Sverige finns drygt 4 000 Natura 2000-områden på en sammanlagd yta av mer än sex miljoner hektar.

NV - Naturvårdsverket

Planeringsram för vindkraft - Energipolitiskt mål. Riksdagen har antagit en planeringsram till år 2020 om 30 TWh årlig produktion av vindel, varav 20 TWh på land och 10 TWh till havs.

Potentiella vindbruksområden - områden som i kommunens vindbruksplan pekats ut som eventuellt möjliga etableringsområden för vindkraftverk. Bedömning av områdenas lämplighet för vindkraft måste dock prövas i varje enskilt vindkraftärende. Utpekandet i vindbruksplanen ska enbart ses som en första känslighetsanalys.

RAÄ - Riksantikvarieämbetet. Riksantikvarieämbetet är den myndighet som gör så att kulturarvet bevaras, används och utvecklas.

Rotordiameter - dubbla längden av en vindkraftsvinge.

SCI/SAC - Natura 2000-områden som avsatts enligt art- och habitatdirektivet kallas SCI/SAC-områden.

SLU - Sveriges Lantbruksuniversitet

SPA - Natura 2000-områden som avsatts enligt Fågeldirektivet kallas SPA-områden.

Tematiskt tillägg till kommunens översiktsplan - Kommunen kan ändra/fördjupa sin översiktsplan genom ett kommuntäckande tillägg till översiktsplanen för att tillgodose ett allmänt intresse.

TWh - terawattimme

Tornhöjd - vindkraftverkets navhöjd ovan mark.

Totalhöjd - vindkraftverkets torn-/navhöjd plus rotordiameterens halva längd.

Wh - energienhet som definieras som den energi som en effekt (energiomvandling per tidsenhet) på en watt omvandlar under loppet av en timme och motsvarar 3 600 wattsekunder (3 600 joule).

kWh = 1 kilowattimme = 1 000 wattimmar = 3 600 000 joule

MWh = 1 megawattimme = 1 000 kilowattimmar

GWh = 1 gigawattimme = 1 000 megawattimmar

TWh = 1 terawattimme = 1 000 gigawattimmar

ÖP - översiktsplan. En översiktsplan omfattar hela kommunen och är ett kommunövergripande strategiskt planeringsinstrument som ger vägledning för hur mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras.

Referenser

Tryckta källor

Elforsk, u.d., Svenska erfarenheter av vindkraft i kallt klimat - nedisning, iskast och avisning, rapport 04:13.

Energimyndigheten (ER 2007:45).

Energimyndigheten (ES2014:02), Vindkraftstatestik 2013.

Energi proposition (2001/02:143), Riksdagen, 2002.

Förordningen (2016:1188) 13-15 §§.

Ersättning vid vindkraftsutbyggnad, Fastighetsvetenskap, Lunds Tekniska Högskola, Ludvig Lidegran, 2010.

Kommunal tillstyrkan av vindkraft, hur fungerar det idag?, rapport 6769, Naturvårdsverket, 2017.

Kommunal tillstyrkan av vindkraft, redovisning av regeringsuppdrag i regleringsbrevet för 2016, Naturvårdsverket och Energimyndigheten, 2017

Kulturminnesvårdsprogram för Vaggeryds kommun, antaget KF 1990-04-23.

Landskapsanalys Vaggeryds kommun, 2014.

Landskapskaraktisering nr 2009:49, Länsstyrelsen, 2009.

Miljöbalken, MB, 1998:808

Miljöprogram, Vaggeryds kommun, 2015.

Myrskyddsplan för Sverige, Huvudrapport över revidering, 2006, rapport 5667, Naturvårdsverket, 2007.

Kalkning av sjöar och vattendrag, Naturvårdsverkets handbok, 2010:2

Planering och prövning av vindkraftsanläggningar, Boverket, 2009.

Planeringsunderlag för utbyggnad av stora vindkraftsanläggningar på land, Skåne i utveckling 2006:6, Länsstyrelsen i Skåne län, 2006.

Plan- och bygglagen, PBL, 2010:900.

Odlingslandskapets biologiska mångfald i Jönköpings län 2010. Länsstyrelsen meddelande nr 2011:18.

Ostörda områden - Var finns de? En GIS-modell för identifiering av bullerfria områden.
Satellitbildsbaserad analys av skogslandskapets gröna infrastruktur 1985-2014 - med tjäder som modellart. Länsstyrelsen meddelandenr 2016:04.
Vaggeryds kommun, Kulturhistorisk utredning, Jönköpings Läns museum, rapport nr 29.
Val av plats för vindkraftsetableringar, rapport 5513, Naturvårdsverket, 2005.
Vindforsks årsrapport, Vindforsk, 2007.
Vindkraft i teori och praktik, Wizelius T., 2007.
Vindkraftshandboken, Boverket, 2009.
Vägledning om kommunal tillstyrkan vid tillståndsprövning av vindkraftverk, ER 2015:05, Energimyndigheten, 2015.
Översiktsplan 2012, Vaggeryds kommun, 2012.
Socioekonomiska konsekvenser av vindkraftsetablering och tillämpningen av vindbonus, SLU, Jesper Persson, rapport 2016:4, 2017.
Slutbetänkande av vindkraftsutredning, SOU 1999:75, Miljödepartementet, 1999.

Internetkällor

Boverket: www.boverket.se
Energimyndigheten: www.energimyndigheten.se
Turistinformation: www.turistmal.se
Jordbruksverket: www.sjv.se/tuva
Luftfartsverket: www.lfv.se
Länsstyrelsen: www.lansstyrelsen.se/Jonkoping
Vindlov.se: www.vindlov.se
Naturvårdsverket: www.naturvardsverket.se och www.miljomal.se
Riksantikvarieämbetet: www.fmis.raa.se
Skogsstyrelsen: www.skogsstyrelsen.se
Svenska Kraftnät: www.svk.se
Trafikverket: www.trafikverket.se
Vaggeryds kommun: www.vaggeryd.se
VattenInformationsSystem för Sverige: www.viss.lansstyrelsen.se
Uppsala universitet: www.vindkraftskurs.se

Foton:

Där inget annat anges: Eva Djupfors, Vatten och Samhällsteknik AB

Kommunledningskontoret

Dnr KS 2017/164

Till Kommunstyrelsen

Beslut om antagande, Vindbruksplan Vaggeryds kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att:

Kommunstyrelsen antar föreliggande granskningsyttrande som sin egen.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta vindbruksplanen med följande ändringar:

En översyn av samtliga i vindbruksplanen tagna ställningstaganden, i syfte att ytterligare förtydliga att vindbruksplanen är en översiktlig och schematisk känslighetsanalys som inte kan ersätta en mer detaljerad lämplighetsanalys i det enskilda vindkraftsärendet.

Vindbruksplanens ställningstaganden bör således inte formuleras med ska / ska inte utan snarare bör /bör inte.

Samt ytterligare redaktionella ändringar såsom exempelvis:

- uppdatering av inledande text över ärendets gång,
- uppdatering av kartbilden sida 14,
- ev. uppdatering av vindkraftsstatistik,
- ev. uppdatering av tabell över vattenförekomster sida 51,
- kompletterande information över brunnsområden i berört/da områdesbeskrivning/ar.

Sammanfattning av ärendet

Vindbruksplanen har ställts ut för samråd under tiden 3 juli 2017 t.o.m.

6 september 2017. Under samrådstiden har det getts tillfälle för myndigheter, kommuner, privatpersoner, företag, föreningar och politiska partier att skriftligen lämna synpunkter. Inkomna synpunkter under samrådet har redovisats och bemötts i en samrådsredogörelse.

Vindbruksplanen har sedan samrådet justerats, kompletterats och ställts ut under tiden 19 mars 2018 t.o.m. 14 maj 2018. Även under utställningstiden har berörda myndigheter och allmänheten haft möjlighet att lämna synpunkter.

På uppdrag av kommunstyrelsens arbetsutskott, 2018-06-13, § 166 återremitterades därför ärendet till kommunledningskontoret för att på nytt belysa och redovisa vilka konsekvenser respektive buffringsavstånd för 700 meter, 1 000 meter respektive 1 500 meter har.

Kommunstyrelsen beslutande 2018-10-03 §214 att

- Skrivningen i vindbruksplanen om 35 dB(A) ersätts åter med 40 dB(A).
- Kommunstyrelsen beslutar att efter justering av text och kartmaterial i enlighet med

kommunens särskilda utlåtande i kombination med de justeringar som scenario 1b innebär ställa ut vindbruksplanen på nytt enligt scenario 1b.

Vindbruksplanen ställdes ut för om granskning under perioden 2018-11-19 t.o.m. 2019-01-21. Inkomna synpunkter redovisas och bemöts i Granskningsyttrande efter förnyad utställning av Vaggeryds kommuns Vindbruksplan.

Ärende

Beslutsunderlag

- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse daterad 2019-03-05
- Granskningsyttrande efter förnyad utställning av Vaggeryds kommuns Vindbruksplan

Beslutet ska skickas till

Kommunledningskontoret

Handläggare

Torbjörn Åkerblad, Chef över kanslienheten

16

Ny översiktsplan Vaggeryds kommun

KS 2019/069

§84

Ny översiktsplan Vaggeryds kommun (KS 2019/069)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att:

- Vaggeryds kommuns översiktsplan, antagen 2012, är till delar inaktuell. En ny Översiktsplan för Vaggeryds kommun ska tas fram.
- Planeringsmålen i Översiktsplan 2012 ska fortsättningsvis vara gällande och vägledande för kommunens beslut om mark- och vattenanvändning och bebyggelseutveckling fram till att ny Översiktsplan vunnit laga kraft.
- Kommunledningskontoret får i uppdrag att ta fram och verkställa en handlingsplan/projektplan för ny Översiktsplanen och dess innehåll.

Protokollsanteckning

Kenth Williamsson (S) får en anteckning till protokollet om att börja med en fördjupad översiktsplan enligt bilaga.

Sammanfattning

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska kommunfullmäktige minst en gång under mandattiden ta ställning till översiktsplanens aktualitet. Nuvarande översiktsplan (ÖP) antogs av kommunfullmäktige 2012 (Laga Kraft 2014).

Av översiktsplanen ska det enligt PBL 3 kap. 5 § plan- och bygglagen framgå följande.

1. Grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden,
2. kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras,
3. hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och följa gällande miljö-kvalitetsnormer,
4. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen,
5. hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder,
6. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken och
7. kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning,

Kommunstyrelsen (KS)

Mötesdatum

2019-04-03

ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra.

Planarkitekt Hanna Grönlund föredrar ärendet.

Yrkanden

Ordförande Gert Jonsson (M) föreslår att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag med ändringen att första meningen i första punkten får följande formulering:
Vaggeryds kommuns översiktsplan, antagen 2012, är till delar inaktuell.

Kenth Williamsson (S) vill ha en protokollsanteckning gällande en fördjupad översiktsplan.

Propositionsordning

Ordförande frågar om kommunstyrelsen kan bifalla arbetsutskottets förslag med sitt ändringsförslag och finner det bifallet.

Expedieras till

Kommunledningskontoret

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen 2019-03-20, § 52
- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-03-12
- 2019 ÖP Sammanfattande redogörelse och Aktualitetsprövning Översiktsplan 2012
- Länsstyrelsens Redogörelse av statliga och mellankommunala intressen(10128270)

KS 2019-04-03, § 84 Ny översiktsplan för Vaggeryds kommun

Protokollsanteckning: Att börja med en fördjupad översiktsplan för skjutfältet samt markområde för kommande järnväg.

För Socialdemokraterna

Kenth Williamsson/Gruppledare

§52

Ny Översiktsplan Vaggeryds kommun (KS 2019/069)

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta att:

- Vaggeryds kommuns översiktsplan, antagen 2012, är inaktuell. En ny Översiktsplan för Vaggeryds kommun ska tas fram.
- Planeringsmålen i Översiktsplan 2012 ska fortsättningsvis vara gällande och vägledande för kommunens beslut om mark- och vattenanvändning och bebyggelseutveckling fram till att ny Översiktsplan vunnit Laga kraft.
- Kommunledningskontoret får i uppdrag att ta fram och verkställa en handlingsplan/projekt-plan för ny Översiktsplanen och dess innehåll.

Sammanfattning

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska kommunfullmäktige minst en gång under mandattiden ta ställning till översiktsplanens aktualitet. Nuvarande översiktsplan (ÖP) antogs av kommunfullmäktige 2012 (Laga Kraft 2014).

Av översiktsplanen ska det enligt PBL 3 kap. 5 § plan- och bygglagen framgå följande.

1. Grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden,
2. kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras,
3. hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och följa gällande miljö-kvalitetsnormer,
4. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen,
5. hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder,
6. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken och
7. kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra.

Planarkitekt Hanna Grönlund föredrar ärendet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum

2019-03-20

Expedieras till

Kommunledningskontoret

Beslutsunderlag

- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-03-12
- 2019 ÖP Sammanfattande redogörelse och Aktualitetsprövning Översiktsplan 2012
- Länsstyrelsens Redogörelse av statliga och mellankommunala intressen(10128270)

Kommunledningskontoret

Dnr KS 2019/069

Till Kommunstyrelsen

Ny Översiktsplan Vaggeryds kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå Kommunfullmäktige besluta att:

- Vaggeryds kommuns översiktsplan, antagen 2012, är inaktuell. En ny Översiktsplan för Vaggeryds kommun ska tas fram.
- Planeringsmålen i Översiktsplan 2012 ska fortsättningsvis vara gällande och vägledande för kommunens beslut om mark- och vattenanvändning och bebyggelseutveckling fram till att ny Översiktsplan vunnit Laga kraft.
- Kommunledningskontoret får i uppdrag att ta fram och verkställa en handlingsplan/ projektplan för ny Översiktsplanen och dess innehåll.

Sammanfattning av ärendet

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska kommunfullmäktige minst en gång under mandattiden ta ställning till översiktsplanens aktualitet. Nuvarande översiktsplan (ÖP) antogs av kommunfullmäktige 2012 (Laga Kraft 2014).

Av översiktsplanen ska det enligt PBL 3 kap. 5 § plan- och bygglagen framgå följande.

1. Grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden,
2. kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras,
3. hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och följa gällande miljö-kvalitetsnormer,
4. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen,
5. hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder,
6. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken och
7. kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra.

Ärende

Bakgrund

Sedan Vaggeryds kommuns kommunomfattande översiktsplan antogs år 2012 har det tillkommit nya planeringsunderlag och skett ett flertal förändringar i lagstiftningen som har betydelse för översiktsplaneringen. Med anledning av dessa nya planeringsunderlag och

förändringar i lagstiftningen är det motiverat att påbörja arbetet med en ny översiktsplan.

Beslutsunderlag

Länsstyrelsen yttrande gällande sammanfattande redogörelse 2019-02-22

Underlag till aktualitetsprövning av kommunens översiktsplan 2019-03-05

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-03-06

Agenda 2030

Den 14 juni 2018 beslutade regeringen om Sveriges handlingsplan för Agenda 2030. Handlingsplanen innehåller politiska åtgärder för åren 2018–2020 och lyfter fram sex tvärssektoriella fokusområden. Fokusområdet Hållbara samhällen innehåller åtgärder som är särskilt relevanta för fysisk planering. Åtgärderna är formulerade så att fokusområdet hänger ihop med alla Agenda 2030-mål. Landsbygdens livskraft, hållbara städer och minskad segregation ska främjas genom åtgärder som till exempel samordning av fysisk planering på olika nivåer, satsningar i den nationella transportplanen, Boverkets uppdrag att stärka arkitektur och gestaltad livsmiljö och satsning på områden med socioekonomiska utmaningar.

I handlingsplanen beskrivs även sådant som redan beslutats som till exempel regeringens strategi för levande städer, stadsmiljöavtalen för kollektivtrafik och cykeltrafik, stöd för stadsgrönka och ekosystemtjänster, investeringsstöd för bostäder, strategiarbete för kulturmiljöfrågor och klimatanpassning.

Genom att utgå från mål 11 och Sveriges handlingsplans fokusområde Hållbara samhällen får man med sig de viktigaste aspekterna i Agenda 2030 som kan knytas till översiktsplaneringen.

De nya övergripande målen för mandatperioden kommer att ha anknytning till såväl Agenda 2030 som till kommunens vision och värdegrund vilken är förlängd till 2030.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunledningskontoret bedömer att extra ekonomiska medel behövs för arbetsresurser, kommunikation, medborgardialog samt digitala verktyg för kommunikation och presentation.

Kommunledningskontoret bedömer att en särskild resurs med kompetens för hantering av riksintresset Skillingaryds skjutfält kommer erfordras.

Beslutet ska skickas till

Kommunledningskontoret

Handläggare

Hanna Grönlund, Planarkitekt

Torbjörn Åkerblad, chef över kanslienheten.

Underlag till Sammanfattande redogörelse inför aktualitetsprövning av Vaggeryds kommuns översiktsplan

Inledning

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska varje kommun ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen. Översiktsplanen ska ange:

- Inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön
- Ge vägledning för hur mark- och vattenområden ska användas
- Hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras

Kommunen ska varje mandatperiod ta ställning till planens aktualitet. Det är fullmäktige som fattar beslut om översiktsplanen. Eftersom Vaggeryds kommuns översiktsplan antogs i oktober 2012 (Laga Kraft 2014) ska kommunfullmäktige ta ställning till översiktsplanens aktualitet under innevarande mandatperiod. Kommunens antagna översiktsplan omnämns i detta dokument som "Översiktsplan 2012". Detta för att skilja på antagna plandokument och det material som utgör del av denna aktualitetsprövning.

Generellt om översiktsplanering

Syfte med översiktsplanen

Översiktsplanens syfte är att visa kommunens långsiktiga avsikter gällande kommunens utveckling, användning och bevarande gällande mark och vatten. Planen ska visa hur kommunen har tänkt sig att mark och vatten på sikt ska användas inom olika områden och vara ett dokument som beskriver kommunens uppfattning från allmän synpunkt beträffande utvecklingen av bebyggelsen i en vid bemärkelse. Översiktsplanen är ett samordningsinstrument för beslutsfattare inom kommunen men även information till utomstående myndigheter och enskilda om kommunens principiella inställning i sådana frågor som behandlas i planen. Översiktsplanen utgör ett underlag för kommande planering till exempel detaljplaner och bygglov samt andra och andra myndighetsbeslut, till exempel miljötillstånd.

Innehållet i en översiktsplan ska ses som vägledning och riktlinjer och är inte rättsligt bindande. Översiktsplanen ger inga juridiska rättigheter eller skyldigheter för staten, kommunen eller den enskilda medborgaren. Översiktsplanen utgör däremot ett viktigt underlag för framtida planering och planläggning.

Översiktsplanens innehåll

Det obligatoriska innehållet i översiktsplanen regleras i 3 kapitlet PBL. Av översiktsplanen ska framgå:

1. grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden,
2. kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras,
3. hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och följa gällande miljökvalitetsnormer,
4. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen,
5. hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder, och
6. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 § första stycket miljöbalken.

Översiktsplan 2012

Framtagande av Översiktsplan 2012

Arbetet med Översiktsplan 2012 påbörjades 2010 då kommunen bjöd in till samråd för den nya översiktsplanen. Under hösten 2010 tillkommer en ny politisk ledning och planen reviderades 2011 efter den nya politiska styrgruppens ställningstaganden. 2012 presenterades en granskningshandling på ny remiss vilken sedan reviderades och antogs. Översiktsplan 2012 antogs i kommunfullmäktige 2012 och vann Laga Kraft 2014 efter att den genomgått en överklagningsprocess.

Dokument som utgör kommunens översiktsplan

Vaggeryds kommuns översiktsplan består av följande dokument:

Kommunomfattande översiktsplan, Översiktsplan 2012 för

- Vaggeryds kommun (antagen 2012, laga kraft 2014-04-28)
- Grönplan för Vaggeryds tätort (2008)
- Grönplan för Skillingaryds tätort (2005)
- Landsbygdsutveckling i strandnära lägen i Vaggeryds kommun (2015)
- Vindbruksplan för Vaggeryds kommun (pågående process, ej antagen)

Aktualitetsprövning

Bakgrund och syfte

Aktualitetsprövningen handlar om att kommunen tar ställning till i vilken utsträckning som planens intentioner fortfarande är aktuella med hänsyn till nya förutsättningar. Innehållet i planen ändras inte genom fullmäktiges beslut. Om beslutet innebär att delar eller hela planen inte längre är aktuell är det dock angeläget att skyndsamt inleda ett arbete med framtagande av en ny plan.

Översiktsplanens aktualitet har stor betydelse framförallt därför att avvägningarna i planen av olika allmänna intressen är vägledande för sådana beslut som angår mark- och vattenanvändning. Om det är osäkert i vilken mån planen är aktuell finns risk för att planen förlorar sin vägledande funktion. Det ligger därför i kommunens eget intresse att regelbundet pröva planens aktualitet. Även för kommuninvånare, intresseorganisationer med flera är det angeläget att få klarlagt om planen fortfarande är ett uttryck för de övergripande politiska målen i kommunen. Sakägare och andra enskilda intressenter har intresse av att veta om planen speglar den aktuella politiska inställningen till bebyggelseutvecklingen i kommunens olika delar eller om planens ställningstaganden kan komma att ändras. Länsstyrelsen och andra statliga myndigheter har också intresse av att regelbundet få besked i dessa avseenden.

Det är viktigt att kommunen genomför en översyn av planen för att följa upp genomförandet av de förslag som planen anger, hur den fungerar som vägledning och om den uppfyller de krav som anges i plan- och bygglagen, särskilt 3 kap 5 §. Vaggeryds kommuns översiktsplan antogs sent under mandatperioden 2010- 2014. Aktualitetsförklaringen för mandatperiod 2014-2018 gjordes 2018-01-29 §018.

Kommunfullmäktige beslutade att:

- Vaggeryds kommuns översiktsplan, antagen 2012, är aktuell. Planeringsmålen i översiktsplanen ska även fortsättningsvis vara vägledande för kommunens beslut om mark- och vattenanvändning och bebyggelseutveckling.
- En handlingsplan upprättas som ser över vilka delar av Översiktsplanen som ska ersättas.
- Kommunledningskontoret får i uppdrag att ta fram förutsättningar för en fördjupad översiktsplan/policy för område 7 skjutfältet.

Beslutsunderlag – nya förutsättningar

Vaggeryds kommun begärde den 18 december 2018 en sammanfattande redogörelse inför ny aktualitetsprövning av Vaggeryds kommuns översiktsplan.

Länsstyrelsens ställningstagande

Med anledning av att det sedan översiktsplanens antagande tillkommit nytt planeringsunderlag och skett förändringar i lagstiftningen inom flera områden som har betydelse för översiktsplaneringen, anser Länsstyrelsen att det är motiverat att påbörja arbetet med en ny översiktsplan. Därtill anser Länsstyrelsen att nuvarande översiktsplan inte redovisat riksintresset Skillingaryds skjutfält på ett godtagbart sätt. Vid framtagande av en ny översiktsplan behöver kommunen redovisa hur riksintresset tillgodoses.

Sedan Vaggeryds kommuns kommunomfattande översiktsplan antogs år 2012 har det tillkommit nya planeringsunderlag och skett ett flertal förändringar i lagstiftningen som har betydelse för översiktsplaneringen.

Lagstiftning:

- Ny lag om kommunens bostadsförsörjningsansvar som påverkar den översiktliga planeringen, infördes 2014.
- Ändringar i plan- och bygglag samt miljöbalk gällande buller med syfte att skapa en mer samordnad prövning av bullerfrågan, infördes 2015.
- Ny förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader infördes 2015 med förändringar 2017.
- Tillägg i plan- och bygglagen om att kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt hur sådana risker kan minska eller upphöra, ska framgå av översiktsplanen, infördes 2018.
- Förändringar i miljöbalkens 6 kapitel vad gäller miljökonsekvensbeskrivning, trädde i kraft 1 januari 2018.
- Förändringar i miljöbalkens 5 kapitel som innebär dels att miljökvalitetsnormerna ges en större tyngd än tidigare och dels en möjlighet att ompröva miljökvalitetsnormer för vatten och undantag, gäller från 1 januari 2019.

Uppdateringar riksintressen:

- Uppdatering av områden av riksintresse för vindbruk, beslutades 2013 (behandlas i pågående arbete med vindbruksplan).
- Uppdatering av riksintresse för friluftsliv, beslutades 2017.
- Förnyad redovisning av riksintressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap 9§ miljöbalken, beslutades av försvarsmakten december 2018.

Mål och planeringsunderlag:

- 10 nya mål för friluftspolitiken, beslutades av regeringen 2012.
- Nya klimatmål antogs av riksdagen 2017.
- Ny nationell bredbandsstrategi, antagen 2017.
- Ny nationell livsmedelsstrategi, antagen av riksdagen 2017 och regional livsmedelsstrategi beslutad av regionfullmäktige i Jönköpings län 2018.
- Nya etappmål inom miljömålet God bebyggd miljö framtagna under 2018.
- Ny regional vattenförsörjningsplan, framtagna av Länsstyrelsen i Jönköpings län, antagen 2015.
- Ett nytt åtgärdsprogram för vatten togs fram 2016.

- Länsstyrelsen har tagit fram en samlad åtgärdsplan för vatten, 2017.
- Ny jämställdhetsstrategi för Jönköpings län 2018-2020 framtagen av Länsstyrelsen i Jönköpings län.
- Ny strategi för integrationsarbetet i Jönköpings län 2015-2020 framtagen av Länsstyrelsen i Jönköpings län.
- Grön handlingsplan framtagen av Länsstyrelsen i Jönköpings län, innehållande bland annat kunskapsunderlag avseende klimatanpassning, friluftsliv och grön infrastruktur.
- Nytt planeringsunderlag Jordbruksmarkens framtid, framtaget av LRF, Jönköpings kommun, Jordbruksverket, Länsstyrelsen i Jönköpings län och Jönköpings läns museum.
- Ny regional utvecklingsstrategi (RUS) för Jönköpings län, antagen av regionstyrelsen 2013, en uppdaterad version är nu ute på remiss.
- Ny regional transportplan för Jönköpings län 2018-2029, fastställd av regionfullmäktige augusti 2018.
- Agenda 2030 antogs 2015 av världens stats- och regeringschefer. Regeringen beslutade 2018 om Sveriges handlingsplan för Agenda 2030.

Kommunala underlag

Sedan översiktsplan 2012 antogs har kommunen tagit fram följande underlag, mål, strategier och riktlinjer som anses relevanta för översiktsplaneringen:

- LIS-plan (2013)
- Landskapsanalys (2013)
- Boendeutvecklingsprogram 2020 (2015-2016) -Vaggeryds kommuns miljöprogram (2014-2017)
- Revidering av kommunens miljöprogram del 2 (2018-2021)

Kommande beslutade uppdrag

- Vindbruksplan för Vaggeryds kommun
- Dagvattenstrategi för Vaggeryds kommun
- Grönstrukturplan för Vaggeryds kommun
- Fördjupning av översiktsplan för Byarum
- Fördjupning av översiktsplan för Bondstorp

Sammanfattning

Den regionala tillväxten i länet och i Vaggeryds kommun är påtaglig. Bebyggelseutvecklingen i Vaggeryds kommun har, framförallt de senaste två åren, inneburit en stor förändring och de markresurser för bostadsbyggande som funnits har snabbt minskat. Detta ställer krav på nya bebyggelseområden för framför allt bostäder i olika former och i olika upplåtelseformer. I Kommunens nuvarande Boendeutvecklingsprogram baserades nya bostäder på gällande översiktsplan och befintliga detaljplaner, utbyggnadstakten och kommunens mål var/är 50 bostäder per år och 14 000 invånare 2025. Utgår kommunen efter den utvecklingstakt som är idag tror kommunen att de når detta befolkningsmål redan 2019/2020.

Kommunen har en utmaning i att nu ta ställning till den snabbt växande bebyggelseutvecklingen samtidigt som det är önskvärt och viktigt att kommunens identitet och karaktär kvarstår, ekosystemens funktion bibehålls och att nationella samt regionala mål tas i beaktning.

Med anledning av kommunens utveckling och ovannämnda nya statliga, regionala och kommunala planeringsunderlag ser tjänstemännen i Vaggeryds kommun ett behov av att utvärdera och arbeta med dessa på ett strukturerat sätt. En ny översiktsplan för Vaggeryds kommun ska tydliggöra hur Vaggeryds kommun kan bemöta den nya kunskapen och ovannämnda underlagen med sin egen vision och vilja för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Vaggeryds kommun

Kommunledningskontoret
Hanna Grönlund
Planarkitekt

Karin von Zweigbergk
Samhällsbyggnadsenheten
010-2236333

Vaggeryds kommun
kommunstyrelsen@vaggeryd.se

Sammanfattande redogörelse av statliga och mellankommunala intressen avseende Vaggeryds kommuns översiktsplan

Bakgrund

Vaggeryds kommun inkom den 18 december 2018 med en begäran om sammanfattande redogörelse inför aktualitetsprövning av Vaggeryds kommuns översiktsplan. Kommunen har den 15 januari 2019 inkommit med underlag till denna sammanfattande redogörelse.

Vaggeryds kommuns översiktsplan består av följande dokument:

- Kommunomfattande översiktsplan, Översiktsplan 2012 för Vaggeryds kommun (antagen 2012, laga kraft 2014-04-28)
- Grönplan för Vaggeryds tätort (2008)
- Grönplan för Skillingaryds tätort (2005)
- Landsbygdsutveckling i strandnära lägen i Vaggeryds kommun (2015)
- Vindbruksplan för Vaggeryds kommun (pågående process, ej antagen)

Länsstyrelsens ställningstagande

Med anledning av att det sedan översiktsplanens antagande tillkommit nytt planeringsunderlag och skett förändringar i lagstiftningen inom flera områden som har betydelse för översiktsplaneringen, anser Länsstyrelsen att det är motiverat att påbörja arbetet med en ny översiktsplan. Därtill anser Länsstyrelsen att nuvarande översiktsplan inte redovisat riksintresset Skillingaryds skjutfält på ett godtagbart sätt. Vid framtagande av en ny översiktsplan behöver kommunen redovisa hur riksintresset tillgodoses.

Motivering

Länsstyrelsen konstaterar också att det sedan Vaggeryds kommuns kommunomfattande översiktsplan antogs år 2012 har tillkommit nytt planeringsunderlag och att det har skett förändringar i lagstiftningen som har betydelse för översiktsplaneringen.

Lagstiftning:

- Ny lag om kommunens bostadsförsörjningsansvar som påverkar den översiktliga planeringen, infördes 2014.
- Ändringar i plan- och bygglag samt miljöbalk gällande buller med syfte att skapa en mer samordnad prövning av bullerfrågan, infördes 2015.
- Ny förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader infördes 2015 med förändringar 2017.
- Tillägg i plan- och bygglagen om att kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt hur sådana risker kan minska eller upphöra, ska framgå av översiktsplanen, infördes 2018.
- Förändringar i miljöbalkens 6 kapitel vad gäller miljökonsekvensbeskrivning, trädde i kraft 1 januari 2018.
- Förändringar i miljöbalkens 5 kapitel som innebär dels att miljökvalitetsnormerna ges en större tyngd än tidigare och dels en möjlighet att ompröva miljökvalitetsnormer för vatten och undantag, gäller från 1 januari 2019.

Uppdateringar riksintressen:

- Uppdatering av områden av riksintresse för vindbruk, beslutades 2013 (behandlas i pågående arbete med vindbruksplan).
- Uppdatering av riksintresse för friluftsliv, beslutades 2017.
- Förnyad redovisning av riksintressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap 9§ miljöbalken, beslutades av försvarsmakten december 2018.

Mål och planeringsunderlag:

- 10 nya mål för friluftspolitiken, beslutades av regeringen 2012.
- Nya klimatmål antogs av riksdagen 2017.
- Ny nationell bredbandsstrategi, antagen 2017.
- Ny nationell livsmedelsstrategi, antagen av riksdagen 2017 och regional livsmedelsstrategi beslutad av regionfullmäktige i Jönköpings län 2018.
- Nya etappmål inom miljömålet God bebyggd miljö framtagna under 2018.

- Ny regional vattenförsörjningsplan, framtagen av Länsstyrelsen i Jönköpings län, antagen 2015.
- Ett nytt åtgärdsprogram för vatten togs fram 2016.
- Länsstyrelsen har tagit fram en samlad åtgärdsplan för vatten, 2017.
- Ny jämställdhetsstrategi för Jönköpings län 2018-2020 framtagen av Länsstyrelsen i Jönköpings län.
- Ny strategi för integrationsarbetet i Jönköpings län 2015-2020 framtagen av Länsstyrelsen i Jönköpings län.
- Grön handlingsplan framtagen av Länsstyrelsen i Jönköpings län, innehållande bland annat kunskapsunderlag avseende klimatanpassning, friluftsliv och grön infrastruktur.
- Nytt planeringsunderlag Jordbruksmarkens framtid, framtaget av LRF, Jönköpings kommun, Jordbruksverket, Länsstyrelsen i Jönköpings län och Jönköpings läns museum.
- Ny regional utvecklingsstrategi (RUS) för Jönköpings län, antagen av regionstyrelsen 2013, en uppdaterad version är nu ute på remiss.
- Ny regional transportplan för Jönköpings län 2018-2029, fastställd av regionfullmäktige augusti 2018.
- Agenda 2030 antogs 2015 av världens stats- och regeringschefer. Regeringen beslutade 2018 om Sveriges handlingsplan för Agenda 2030.

Av översiktsplanen ska det enligt 3 kap. 5 § plan- och bygglagen framgå hur redovisade riksintressen ska tillgodoses. I samband med beslut i Kommunfullmäktige 2012-10-29 ändrades de textdelar i nuvarande översiktsplan som behandlar riksintresset för Totalförsvarets militära del Skillingaryds skjutfält. Det gäller de delar som anger kommunens bedömning av möjlig bebyggelseutveckling samt de riktlinjer som tagits fram i dialog med Försvarsmakten. Därmed anser Länsstyrelsen att den nuvarande översiktsplanen inte behandlar riksintresset på ett godtagbart sätt.

Lagstiftning och formalia kring ställningstagandet till översiktsplanens aktualitet

AKTUALITETSPRÖVNING

Kommunfullmäktige ska enligt 3 kap 27 § plan- och bygglagen (2010:900) minst en gång under mandattiden pröva om översiktsplanen är aktuell i förhållande till kraven i 3 kap 5 § plan- och bygglagen. Fördjupningar av översiktsplanen ska omfattas av aktualitetsprövningen. Innehållet i planen kan inte ändras genom beslutet. Om kommunfullmäktige finner att översiktsplanen är inaktuell, är det naturligt att kommunen tar ställning till att inleda en översyn av planen eller delar av den.

Efter att aktualitetsprövningen är genomförd ska kommunfullmäktiges beslut enligt 2 kap. 7 § plan- och byggförordningen (2011:338) skickas till Boverket och Länsstyrelsen samt till Regionen.

Som ett underlag för kommunfullmäktiges ställningstagande ska Länsstyrelsen enligt 3 kap 28 § plan- och bygglagen minst en gång under mandattiden redovisa sina synpunkter i fråga om sådana statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Synpunkterna ska redovisas i en sammanfattande redogörelse till kommunen. Av redogörelsen ska det framgå hur synpunkterna förhåller sig till översiktsplanen.

ÖVERSIKTSPLANENS INNEHÅLL

Av översiktsplanen ska det enligt 3 kap. 5 § plan- och bygglagen framgå följande.

1. Grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden,
2. kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras,
3. hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och följa gällande miljökvalitetsnormer,
4. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen,
5. hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder,
6. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken och
7. kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra.

Länsstyrelsens rekommendationer för vidare arbete med översiktsplanen

För att underlätta för länets kommuner som arbetar med en ny översiktsplan liksom för Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse för en enskild kommuns översiktsplan har Länsstyrelsen tagit fram rapporten *"En aktuell översiktsplan – Vägledning för översiktsplanering med sammanfattande redogörelse av statliga och mellankommunala intressen, Jönköpings län 2019, Meddelande nr 2019:01"*, se bilaga. Rapporten innehåller en genomgång av statliga och mellankommunala intressen samt hur de bör behandlas i översiktsplanen. Den innehåller också vägledning om planprocessen, vilka nationella och regionala mål, planer och program som kan vara relevanta i översiktsplanearbetet samt rådgivning om allmänna intressen.

Följande synpunkter får ses som komplement till den generella länsövergripande rapporten och det underlag som kommunen tagit fram

inför aktualitetsprövningen. Synpunkterna utgår från den nuvarande översiktsplanens innehåll och utformning.

RIKSINTRESSEN

Kommunen bör i en framtida översiktsplaneprocess ta fram planeringsunderlag för att säkerställa att åtgärder kan genomföras utan att medföra påtaglig skada på riksintressen för kulturmiljö. Ett sådant underlag kan även hantera intressekonflikter mellan olika riksintresseanspråk. Områdesbestämmelser eller miljöbedömning kan vara arbetsformer som kan användas för att förtydliga eller klargöra förutsättningarna för förändringar inom eller i anslutning till ett riksintresseområde för kulturmiljövården.

En kommande översiktsplan behöver behandla hur utpekade LIS-områden förhåller sig till riksintressen och hur dessa tillgodoses. I det nuvarande tillägget till översiktsplanen ligger LIS-området Bråtagölen inom riksintresse för naturmiljö.

Den nuvarande översiktsplanen har inte behandlat riksintresset för Totalförsvarets militära del, Skillingaryds skjutfält på ett godtagbart sätt. I ett framtida arbete med en ny översiktsplan behöver kommunen redovisa hur riksintresset tillgodoses.

I övrigt se det som står om riksintressen i den bilagda rapporten *En aktuell översiktsplan*.

MILJÖKVALITETSNORMER

I ett kommande översiktsplanearbete ska hänsyn tas till de förändringar i miljöbalken som trädde i kraft den 1 januari 2019, vilka innebär att miljökvalitetsnormerna för vatten ges en större tyngd än tidigare. I övrigt se de rekommendationer som ges under Miljökvalitetsnormer i den bilagda rapporten *En aktuell översiktsplan*.

LANDSBYGDsutVECKLING I STRANDNÄRA LÄGEN

Sedan det tematiska tillägget antogs har det tillkommit nytt underlag vad gäller bland annat grön infrastruktur och jordbruksmark vilket kan ha betydelse för utpekandet av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS-områden). Med anledning av detta kan kommunen behöva se över de utpekade LIS-områdena samt de kriterier som angivits för utpekande av LIS i nuvarande översiktsplan.

MELLANKOMMUNALA FRÅGOR

Exempel på frågor som kan vara viktiga att behandla i ett framtida översiktsplanearbete är pendlingen till och från kommunen samt bostadsförsörjningsfrågan bland annat med anledningen av närheten till Jönköping men även Värnamo.

HÄLSA OCH SÄKERHET

Den nuvarande översiktsplanen saknar en översiktlig beskrivning av situationen med förorenad mark. I kommande översiktsplanearbete bör det

göras en analys av problemens typiska art, omfattning och geografiska spridning inom kommunen.

I nuvarande översiktsplan framgår det inte tydligt några riktlinjer för bebyggelse som planeras intill transportleder för farligt gods eller störande verksamheter. Detta bör utvecklas i den fortsatta översiktsplaneringen.

Med anledning av det tillägg som gjorts i plan- och bygglagen som innebär att kommunens syn på klimatrelaterade risker ska framgå av översiktsplanen (se ovan), bör beskrivningen av dessa risker och de riktlinjer som görs fördjupas. De åtgärder som föreslås i nuvarande översiktsplan som handlar risker, översvämningar och skydd är i rätt riktning utifrån tillägget i lagstiftningen. I vidare översiktsplanearbete rekommenderas att ta ett helhetsgrepp på problematiken med skyfall.

I kommande översiktsplanearbete bör även bebyggelsens påverkan på lokal temperaturhöjning vid värmeböljor beaktas.

För förtydligande se det som står om hälsa och säkerhet i den bilagda rapporten *En aktuell översiktsplan*.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef Emma Willaredt med samhällsplanerare Karin von Zweigbergk som föredragande.

17

Lokalöversyn Socialnämnden - redovisning

KS 2017/012

§85

Lokalöversyn Socialnämnden (KS 2017/012)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna redovisningen av Socialnämndens lokalöversyn och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

I Strategisk plan och budget 2018-2020 antagen av kommunfullmäktige 2017-06-26 § 96 fick socialförvaltningen i uppdrag att tillsammans med fastighetsenheten genomföra en översyn av lokaler och bostäder inom socialförvaltningens verksamheter. Detta för att socialförvaltningen har många lokaler och nya tillkommer. Det beskrivs i planen vikten av att en beskrivning tas fram så att en helhet kan fångas för att kunna värdera om vi har ett effektivt utnyttjande av våra lokaler. I samband med att arbetet med lokalöversynen har genomförts har också förändringar planerats, vilket beskrivs i socialförvaltningens lokalöversyn. Uppdraget i budgeten ska värdera om nämnden har ett effektivt utnyttjande av sina lokaler och boenden. I utredningen, som behandlades i socialnämnden 2018-06-28 pekar socialnämnden på ett antal förändringar och tendenser i efterfrågan.

1. Lokal för daglig verksamhet inom funktionshinderomsorgen "Fabriken" har sagts upp och en ny fastighet har köpts av kommunens fastighetsenhet i Skillingaryd.
2. En minskning av ansökningar till särskilda boenden har medfört att delar av "Sörgården" har överlämnats tidigare än hyreskontraktets formella avtalsuppsägning för att kunna nyttjas för annat ändamål i kommunen.
3. Verksamheten för ensamkommande barn har minskat kraftigt varvid "Talludden" i Vaggeryd inte längre behövs utifrån socialförvaltningens uppdrag. Lokalen har lämnats till fastighetsenheten.
4. Jupiter har sedan 2011 varit blandboende för äldre och personer med funktionsvariationer. Socialförvaltningen skriver att allt fler lägenheter finns att tillgå i kommunen i form av trygghetsboende varvid Jupiters lägenheter framåt är lämpliga att använda till att utöka beståndet för personer med funktionsvariationer. Socialnämnden skriver också i sin tjänsteskrivelse att en mindre ombyggnation på Jupiter kan frigöra lägenheter för personer som är i behandling inom öppenvård för vuxna.

Kommunstyrelsen (KS)

Mötesdatum

2019-04-03

I övrigt innehåller underlaget i utredningen en förteckning över förhyrda fastigheter/lokaler. I förteckningen framgår hyresvärd, verksamhet, adress, fastighetsbeteckning, uppsägning, Dnr, Kostnad 2018 exklusive kapitaltjänstkostnader i de kommunägda lokalerna, m2, kommentar samt plan för 2019.

De verksamhetsförändringar som redovisas och som i de flesta fall (i skrivande stund) har genomförts påverkar effektiviteten på ett eller annat sätt. Vilka förutsättningar som är viktiga för att kunna bedriva effektiva boenden och verksamheter inom socialnämndens ansvarsområde framgår emellertid inte i handlingarna.

Mejeriet är en av kommunens största satsningar på många år. Översynen innehåller inga resonemang kring Mejeriet.

Expedieras till

Kommundirektör

Socialnämnden

Förvaltningschef, Socialförvaltningen

Ekonomichef

Förvaltningschef, Teknisk förvaltning

Fastighetschef, Teknisk förvaltning

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen 2019-03-20, § 57
- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-03-05
- Socialnämndens beslut 2018-06-28 § 54, Lokalöversyn socialnämnden

§57

Lokalöversyn Socialnämnden (KS 2017/012)

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner redovisningen av Socialnämndens lokalöversyn och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

I Strategisk plan och budget 2018-2020 antagen av kommunfullmäktige 2017-06-26 § 96 fick socialförvaltningen i uppdrag att tillsammans med fastighetsenheten genomföra en översyn av lokaler och bostäder inom socialförvaltningens verksamheter. Detta för att socialförvaltningen har många lokaler och nya tillkommer. Det beskrivs i planen vikten av att en beskrivning tas fram så att en helhet kan fångas för att kunna värdera om vi har ett effektivt utnyttjande av våra lokaler. I samband med att arbetet med lokalöversynen har genomförts har också förändringar planerats, vilket beskrivs i socialförvaltningens lokalöversyn. Uppdraget i budgeten ska värdera om nämnden har ett effektivt utnyttjande av sina lokaler och boenden. I utredningen, som behandlades i socialnämnden 2018-06-28 pekar socialnämnden på ett antal förändringar och tendenser i efterfrågan.

1. Lokal för daglig verksamhet inom funktionshinderomsorgen "Fabriken" har sagts upp och en ny fastighet har köpts av kommunens fastighetsenhet i Skillingaryd.
2. En minskning av ansökningar till särskilda boenden har medfört att delar av "Sörgården" har överlämnats tidigare än hyreskontraktets formella avtalsuppsägning för att kunna nyttjas för annat ändamål i kommunen.
3. Verksamheten för ensamkommande barn har minskat kraftigt varvid "Talludden" i Vaggeryd inte längre behövs utifrån socialförvaltningens uppdrag. Lokalen har lämnats till fastighetsenheten.
4. Jupiter har sedan 2011 varit blandboende för äldre och personer med funktionsvariationer. Socialförvaltningen skriver att allt fler lägenheter finns att tillgå i kommunen i form av trygghetsboende varvid Jupiters lägenheter framåt är lämpliga att använda till att utöka beståndet för personer med funktionsvariationer. Socialnämnden skriver också i sin tjänsteskrivelse att en mindre ombyggnation på Jupiter kan frigöra lägenheter för personer som är i behandling inom öppenvård för vuxna.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2019-03-20

I övrigt innehåller underlaget i utredningen en förteckning över förhyrda fastigheter/lokaler. I förteckningen framgår hyresvärd, verksamhet, adress, fastighetsbeteckning, uppsägning, Dnr, Kostnad 2018 exklusive kapitaltjänstkostnader i de kommunägda lokalerna, m2, kommentar samt plan för 2019.

De verksamhetsförändringar som redovisas och som i de flesta fall (i skrivande stund) har genomförts påverkar effektiviteten på ett eller annat sätt. Vilka förutsättningar som är viktiga för att kunna bedriva effektiva boenden och verksamheter inom socialnämndens ansvarsområde framgår emellertid inte i handlingarna.

Mejeriet är en av kommunens största satsningar på många år. Översynen innehåller inga resonemang kring Mejeriet.

Ekonomichef Jörgen Hansson föredrar ärendet.

Expedieras till

Kommundirektör

Socialnämnden

Förvaltningschef, Socialförvaltningen

Ekonomichef

Förvaltningschef, Teknisk förvaltning

Fastighetschef, Teknisk förvaltning

Beslutsunderlag

- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-03-05
- Socialnämndens beslut 2018-06-28 § 54, Lokalöversyn socialnämnden

Kommunledning

Dnr KS 2017/012

Till Kommunstyrelsen

Lokalöversyn Socialnämnden (SN 2018/109)

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen beslutar att lägga Socialnämndens lokalöversyn (SN 2018/109) till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

I Strategisk plan och budget 2018-2020 antagen av kommunfullmäktige 2017-06-26 § 96 fick socialförvaltningen i uppdrag att tillsammans med fastighetsenheten genomföra en översyn av lokaler och bostäder inom socialförvaltningens verksamheter. Detta för att socialförvaltningen har många lokaler och nya tillkommer. Det beskrivs i planen vikten av att en beskrivning tas fram så att en helhet kan fångas för att kunna värdera om vi har ett effektivt utnyttjande av våra lokaler. I samband med att arbetet med lokalöversynen har genomförts har också förändringar planerats, vilket beskrivs i socialförvaltningens lokalöversyn. Uppdraget i budgeten ska värdera om nämnden har ett effektivt utnyttjande av sina lokaler och boenden. I utredningen, som behandlades i socialnämnden 2018-06-28 pekar socialnämnden på ett antal förändringar och tendenser i efterfrågan.

1. Lokal för daglig verksamhet inom funktionshinderomsorgen "Fabriken" har sagts upp och en ny fastighet har köpts av kommunens fastighetsenhet i Skillingaryd.
2. En minskning av ansökningar till särskilda boenden har medfört att delar av "Sörgården" har överlämnats tidigare än hyreskontraktets formella avtalsuppsägning för att kunna nyttjas för annat ändamål i kommunen.
3. Verksamheten för ensamkommande barn har minskat kraftigt varvid "Talludden" i Vaggeryd inte längre behövs utifrån socialförvaltningens uppdrag. Lokalen har lämnats till fastighetsenheten.
4. Jupiter har sedan 2011 varit blandboende för äldre och personer med funktionsvariationer. Socialförvaltningen skriver att allt fler lägenheter finns att tillgå i kommunen i form av trygghetsboende varvid Jupiters lägenheter framåt är lämpliga att använda till att utöka beståndet för personer med funktionsvariationer. Socialnämnden skriver också i sin tjänsteskrivelse att en mindre ombyggnation på Jupiter kan frigöra lägenheter för personer som är i behandling inom öppenvård för vuxna.

I övrigt innehåller underlaget i utredningen en förteckning över förhyrda fastigheter/lokaler. I förteckningen framgår hyresvärd, verksamhet, adress, fastighetsbeteckning, uppsägning, Dnr,

Kostnad 2018 exklusive kapitaltjänstkostnader i de kommunägda lokalerna, m2, kommentar samt plan för 2019.

De verksamhetsförändringar som redovisas och som i de flesta fall (i skrivande stund) har genomförts påverkar effektiviteten på ett eller annat sätt. Vilka förutsättningar som är viktiga för att kunna bedriva effektiva boenden och verksamheter inom socialnämndens ansvarsområde framgår emellertid inte i handlingarna.

Mejeriet är en av kommunens största satsningar på många år. Översynen innehåller inga resonemang kring Mejeriet.

Ärende

.

Beslutet ska skickas till

Kommundirektör

Socialnämnden

Förvaltningschef, Socialförvaltningen

Ekonomichef

Förvaltningschef, Teknisk förvaltning

Fastighetschef, Teknisk förvaltning

Handläggare

Jörgen Hansson

Ekonomichef

Socialnämnden

Mötesdatum

2018-06-28

§54

Lokalöversyn socialnämnden (SN 2018/109)

Beslut

Socialnämnden ställer sig bakom förvaltningens lokalöversyn samt att de planeringar som förordas ska genomföras fram till och under 2019. Följande ska genomföras:

1. Förvaltningen får i uppdrag att kompletta lokalöversynen med antal brukare/boende per fastighet samt kvadratmeterkostnad.
2. Tillgodose behovet av lägenheter i kommunal regi för målgruppen som är i behov av behandling för sitt missbruk. Detta tillsammans med fastighetsenheten.
3. Omvandla del av Jupiter från blandboende för äldre och personer med funktionsvariationer till att enbart tillgodose lägenheter för de med funktionsvariationer.
4. Lämna lokalen "Fabriken" för att ta ny lokal i anspråk

Reservationer

Ann-Christin Holmgren (L) och Erica Kibowa Gunnarsson reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning

I strategisk plan och budget 2018-2020 antagen av kommunfullmäktige 2017-06-26 § 96 fick socialförvaltningen i uppdrag att tillsammans med fastighetsenheten genomföra en översyn av lokaler och bostäder inom socialförvaltningens verksamheter. Detta för att socialförvaltningen har många lokaler och nya tillkommer. Det beskrivs i planen vikten av att en beskrivning tas fram så att en helhet kan fångas för att kunna värdera om vi har ett effektivt utnyttjande av våra lokaler. I februari 2018 var beslutat att återrapportera uppdraget till KF. Detta har av olika skäl fördröjts varvid lokalöversyn först nu levereras. I samband med att arbetet med lokalöversynen har genomförts har också förändringar planerats. Lokal för daglig verksamhet s.k. Fabriken har sagts upp och ny fastighet har köpts av kommunens fastighetsenhet. Denna kommer att tas i anspråk av socialförvaltningen 1 december 2018.

En minskning av ansökningar till särskilda boenden har medfört att delar av Sörgården har överlämnats tidigare än hyreskontraktets formella avtalsuppsägning för att kunna nyttjas av fastighetsenheten till annat ändamål för ett effektivt resursutnyttjande. Verksamheten för ensamkommande barn har också minskat kraftigt varvid Talludden inte längre finns behov av att använda för socialförvaltningen. Denna har likaså överlämnats från socialförvaltningen till

Justerandes signatur

180709
Lotta Darnberg
180813
Kommunstyrelsen

Utdragsbestyrkande

Mötesdatum

Socialnämnden

2018-06-28

fastighetsenheten före avtalstidens slut för att kunna hyras ut för annat ändamål.

Jupiter har sedan 2011 varit blandboende för äldre och personer med funktionsvariationer. Allt fler lägenheter i kommunen finns att tillgå i form av trygghetsboende varvid Jupiters lägenheter framåt är lämpligt att socialnämnden utökar beståndet av lägenheter för personer med funktionsvariationer. En mindre ombyggnation på Jupiter kan också frigöra lägenheter för personer som är i behandling inom öppenvård för vuxna.

Yrkanden

Inger Strandlund (S) yrkar att förvaltningen får i uppdrag att kompletta lokalöversynen med antal brukare/boende per fastighet samt kvadratmeterkostnad.

Ann-Christin Holmgren (L) ställer sig bakom arbetsutskottets förslag förutom punkt nr 2 som innebär omvandling om Jupiter från blandboende för äldre och personer med funktionsvariationer till att enbart tillgodose lägenheter för de med funktionsvariationer. Holmgren föreslår att den delen återremitteras till förvaltningen för att en risk- och konsekvensbeskrivning genomförs innan beslut tas.

Peter Fransson (S) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Socialnämnden kan anta Inger Strandlunds tilläggsyrkande och finner att socialnämnden antar Inger Strandlunds (S) tilläggsyrkande.

Ordföranden frågar om socialnämnden kan anta arbetsutskottets förslag gällande punkt 1 och 3 och med Inger Strandlunds tilläggsyrkande och finner det antaget.

Vidare ställer ordföranden frågan om punkt 2 ska avgöras vid dagens sammanträde eller återremitteras till förvaltningen och finner att frågan ska avgöras vid dagens sammanträde.

Ordföranden frågar om socialnämnden kan anta punkt 2 och finner att socialnämnden beslutar anta även punkt 2.

Votering

Votering begärs.

Ja röstar den som bifaller arbetsutskottets förslag gällande punkt 2.

Nej röstar den som bifaller Ann-Christin Holmgrens (L) förslag.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Mötesdatum

2018-06-28

Socialnämnden

Ja röstar: Ann-Katrin Löfstedt (M), Inger Strandlund (S), Gunilla Otterberg (M), Ulla-Carin Djerf (MP), Pelle Philip (C), Anette Pettersson (S), Peter Fransson (S), Bengt Sandahl (S), Sofia Isaksson (KD), Lennart Karlsson (-).

Nej röstar: Ann--Christin Holmgren (L), Erica Kibowa Gunnarsson (V) och Emma Evaldsson (KD)

Socialnämnden beslutar med 10 ja-röster för arbetsutskottets förslag gällande punkt nr 2 mot 3 nej-röster för Ann-Christin Holmgrens (L) förslag.

Beslutsunderlag

- Uppdaterad lista över socialnämndens lokaler
- Lokalöversyn socialnämnden

Justerandes signatur

AK

Utdragsbestyrkande

Socialnämndens förhyrda fastigheter/lokaler

I de kommunägda lokalerna tillkommer avskrivning/ränta som inte är medräknade i nedanstående tabell

Hyresvärd	Verksamhet	Adress	Fastighets beteckning	Avtalsperiod	Uppsägning	Dnr	Kostnad 2018	Kvm	Kommentar	Plan 2019
Vaggenyds Kommun	Socialförvaltningen F d IFO-lokaler	Bangårdsg 2	Planen 2	2014-01-01-2016-12-31	9 m, före avtalsidens utgång för längs 36 m	2012/139	310 916	636	nr 1635-01-13-02	
	Socialförvaltningen F d VoO lokaler	Bangårdsg 2	Planen 2	2014-01-01 - 2016-12-31	9 m, före avtalsidens utgång för längs 36 m		202 771	415	nr 1635-01-14-02	
	Familj och ungdomsteam FUT	Ljungbergsg 2	Planen 3	2018-06-01 - 2023-12-31	9 m, före avtalsidens utgång för längs 36 m	2018/144	75000	131	1631-01-02-02	
	Familjecentral	Sveavägen 4	Oden 12	2016-07-01 - 2036-06-30	9 m, före avtalsidens utgång	2016/168	48 304	25	Nr 1678-01-04-03 Kuratorsrum	
	HVB Boende									
	Berget	Bergsgatan 10	Blåsippan 10 och	2016-01-01 - 2020-12-31	9 m, före avtalsidens utgång för längs 36 m	2006/074	589 813	725	Avvecklat under 2017	
	Skogsvägen	Skogsvägen 33	Uret 1	2016-01-01 - 2020-12-31	9 m, före avtalsidens utgång för längs 36 m	2016/162	193 214	240	1676-01-01-03	Överlämnas till fastighetsenheten 1/1 -19
	Talludden	Lundavägen 23	Jonstorps Udde	2014-10-01 - 2019-09-30	9 m, före avtalsidens utgång för längs 36 m	2014/221	1 690 943	1280	1690-01-01-01	Överlämnat till fastighetsenheten juni 2018
	Särskilda boenden									
	Sörgården	Åkersvägen 9		2006-01-01 - 2010-12-31	9 m, före avtalsidens utgång för längs 36 m	2006/074	2 237 200	5403	1629-01-01-02 Drift	Delar av Sörgården överlämnas till fastighetsenheten 2019
	Furugården	Ekgatan 4		2006-01-01 - 2010-12-31	9 m, före avtalsidens utgång för längs 36 m	2006/074	1 752 381 3 146 577	3636	1675-01-02-02 Drift 1675-01-01-02 Drift	
	Aktivitetshus äldre Kontor och allmänna Jupiter	Skolgatan 2 - 8	Jupiter	2006-01-31-2010-12-31	9 m, före avtalsidens utgång för längs 36 m	2006/074	219 284	457	Nr 1630-01-31-02	
	Dag verksamhet						Drift kontor o övriga allm, lok.			
	Stjärnan	Skolgatan	Jupiter 2	2011-01-01-2015-12-31	9 m, före avtalsidens utgång för längs 36 m	2011/037	87 829	81	nr 1630-01-33-01	
	Källeiden	Skolgatan	Jupiter 2	2011-01-01-2015-12-31	9 m, före avtalsidens utgång för längs 36 m	2011/038	87 829	81	nr 1630-01-32-01	
	Numera stjärnan									
	Bostad med särskild service, LSS									
	Ringvägen	Ringvägen 20	Oden 17	2009-01-01-2013-12-31	9 m, före avtalsidens utgång för längs 36 m	2009/054	169 331	351	nr 1687-01-01-01	
		Gruppboend								
	Korttidsboende									
	Korttidsvistelse									
	Skogsvägens korttids	Skogsv 31	Götastrand 1:6	2014-04-01 - 2017-09-30	9 m, före avtalsidens utgång för längs 36 m	2015/040	241 712	500	Nr 1691-01-01-01	

Page 399 of 472

Page 400 of 472

18

Biblioteksplan 2018-2022

KS 2018/123

Kommunstyrelsen (KS)

Mötesdatum

2019-04-03

§86

Biblioteksplan 2018-2022 (KS 2018/123)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att anta förslaget till ny biblioteksplan 2019-2022.

Sammanfattning

Enligt bibliotekslagen § 17, ska kommuner och landsting anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Nuvarande biblioteksplan gäller 2015-2019. Kultur- och fritidsnämnden har nu översänt förslag till biblioteksplan för 2019-2022 för kommunfullmäktiges antagande.

Kommundirektör Annika Hedvall redogör för ärendet.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen 2019-03-20, § 59
- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-03-05
- Reviderad biblioteksplan 2019-02-26
- Bilaga till biblioteksplan, Verksamhet i förhållande till resurser_
- Kultur- och fritidsnämndens beslut 2018-08-29 § 124 Biblioteksplan 2018-2022

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2019-03-20

§59

Biblioteksplan 2019-2022 (KS 2018/123)

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige att anta förslaget till ny biblioteksplan 2019-2022.

Sammanfattning

Enligt bibliotekslagen § 17, ska kommuner och landsting anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Nuvarande biblioteksplan gäller 2015-2019. Kultur- och fritidsnämnden har nu översänt förslag till biblioteksplan för 2019-2022 för kommunfullmäktiges antagande.

Beslutsunderlag

- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-03-05
- Reviderad biblioteksplan 2019-02-26
- Bilaga till biblioteksplan, Verksamhet i förhållande till resurser_
- Kultur- och fritidsnämndens beslut 2018-08-29 § 124 Biblioteksplan 2018-2022

Kommunledningskontoret

Dnr KS 2018/123

Till Kommunstyrelsen

Biblioteksplan 2019-2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta förslaget till ny biblioteksplan 2019-2022.

Sammanfattning av ärendet

Enligt bibliotekslagen § 17, ska kommuner och landsting anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Nuvarande biblioteksplan gäller 2015-2019. Kultur- och fritidsnämnden har nu översänt förslag till biblioteksplan för 2019-2022 för kommunfullmäktiges antagande.

Ärende

1. Bakgrund

Enligt bibliotekslagen § 17, ska kommuner och landsting anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Nuvarande biblioteksplan gäller 2015-2019.

Då en kommunal biblioteksplan ska omfatta alla kommunens biblioteksverksamheter, bör den vara ett gemensamt dokument för både folkbibliotek och skolbibliotek. Frågan har lyfts med BUN-förvaltningen och har tagits upp i gruppen för skolbibliotekarier och IT-pedagoger.

Skolbiblioteksplanen och planen för folkbiblioteken kommer att bli en gemensam plan och inte bara innehålla en gemensam del om samarbete. Därför bör biblioteksplanen, förutom behandling i de båda facknämnderna, också antas på ett övergripande plan av kommunfullmäktige. Kultur- och fritidsnämnden har nu översänt förslag till biblioteksplan för 2018-2022 för kommunfullmäktiges antagande.

2. Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser föreligger ärendegången.

3. Politiska mål och beslut kopplade till ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut 2018-04-17 § 110

Kommunstyrelsens beslut 2018-05-09 § 124

4. Agenda 2030

Beslutet har ingen koppling till Agenda 2030.

5. Samråd

Samråd är inte aktuellt i ärendet.

6. Uppföljning och utvärdering

Efter godkännande av beslut kommer ärendet hanteras av kommunstyrelsen.

7. Förvaltningens helhetsbedömning

Helhetsbedömningen är att föreslå antagande av ny biblioteksplan 2019-2022.

8. Handlingar

Kultur- och fritidsnämndens beslut 2018-08-29 § 124

Reviderad biblioteksplan 2019-02-26

Verksamhet i förhållande till resurser

Handläggare

Andreas Lindberg

Planarkitekt

Torbjörn Åkerblad

Kanslichef

VAGGERYDS
KOMMUN

Biblioteksplan

2019-2022

Inför Kultur och Fritidsnämnd 20180307
Ansvarig förvaltning: Kultur och fritidsförvaltningen
Ansvarig tjänsteman: Lo Claesson

Arbetsmaterial version 20180301
inkl. skolbiblioteksplan 20180327

Innehåll

Innehåll.....	2
Sammanfattning	3
Inledning	5
Ändamålsenlig verksamhet	6
Prioriterade grupper	7
Folkbibliotek	7
Vaggeryds kommun vision, värdegrund och övergripande mål	8
Kommunövergripande vision och värdegrund.....	8
Politisk styrning kring mål, medel och kvalitet	8
Bibliotekets förändrade roll	9
Folkbibliotekens uppgifter	10
Medverkan till demokratiutveckling och fri åsiktsbildning	10
Digitalisering och digital delaktighet	10
Främjande av litteratur	11
Prioriterade grupper	13
Personer med funktionsvariationer.	13
Samverkan mellan kommunbibliotek och skolbibliotek.....	14
Handlingsplan	16
Skolbiblioteksplan.....	19
Bakgrund.....	19
Syfte	19
Mål	19
Vision för kommunens skolbibliotek.....	20
Styrdokument	20
Läroplan för förskolan, reviderad 2010	20
Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Lgr 11)	20
Läroplan för grundsärskolan 2011	21
Tillgång till skolbibliotek enligt skolverket	22
Samverkan mellan kommunbibliotek och skolbibliotek.....	22
Skolbibliotekariens roll i vår verksamhet	22
Referenslista skolbiblioteksplan	23

Sammanfattning

Bibliotekslagen är en ramlag för de kommunala bibliotekens verksamhet, med undantag för skolbiblioteken, som lyder under Skollagen.

I Vaggeryds kommun bedrivs biblioteksverksamhet vid det kombinerade gymnasie- och kommunbiblioteket i Vaggeryd, Fenix Kultur- och Kunskapscentrum samt vid kommunalsbiblioteken i Skillingaryd, Hok och Hagshult. Biblioteken siktar högt och vill bedriva en verksamhet med hög kvalitet i framkant.

Biblioteksplanen för Vaggeryds kommun i sin helhet inkluderar biblioteksplan för folkbiblioteken och för skolbiblioteken samt för samarbetet mellan dessa två bibliotekstyper och är avsedd att gälla 2019-2022.

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska. Dessutom ska folkbiblioteken ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning.

Under senare år har verksamheten vid biblioteken genomgått stora förändringar. Att besöka ett folkbibliotek handlar inte längre enbart om att låna en bok utan även om att ta del av andra aktiviteter såsom IT-handledning, allmän samhällsinformation och program av olika slag för alla åldrar. Folkbiblioteken är centrala för både det formella och det informella lärandet, för språk- och läsutveckling, för kunskap och information samt för digital delaktighet.

För fem år sedan gjordes den första e-strategin för Vaggeryds bibliotek. Sedan dess har det hänt mycket i såväl biblioteken som den digitala världen. Den största förändringen i biblioteket är Makerspace som numera finns på biblioteket och som är ett fysiskt rum med digitala möjligheter. Det digitala biblioteket är numera inte endast webbplats eller sociala medier, utan har även flyttat in på biblioteket. En mer detaljerad e-strategi kommer att utarbetas separat, men kopplas till biblioteksplanen.

När det gäller läsfrämjande, tar biblioteken i Vaggeryds kommun sin utgångspunkt i Läs- och litteraturfrämjandeplan för folkbiblioteken i Jönköpings län och Regionbibliotek Region Jönköpings län 2018 – 2020. I det läsfrämjande arbetet prioriterar biblioteken arbetet med barn och unga. I mån av resurser riktas det läsfrämjande arbetet även till övriga invånare. En läsfrämjandeplan, i form av en handlingsplan, som innefattar både barn, unga och vuxna kommer att utarbetas.

Kommunbibliotek och skolbibliotek arbetar tillsammans för barn och unga och syftet är att främja barn och ungas språkutveckling och stimulera till läsning.

Inledning

Alla kommuner är skyldiga att upprätta planer för sin biblioteksverksamhet. I Vaggeryds kommun bedrivs biblioteksverksamhet vid det kombinerade gymnasie- och kommunbiblioteket¹ i Vaggeryd, Fenix Kultur- och Kunskapscentrum, kommunalsbiblioteken i Skillingaryd, Hok och Hagshult samt vid skolbiblioteken i kommunens övriga skolor.

Biblioteksplanens syfte är att ge en inriktning av verksamheten på lång sikt. Planen ska också vara utgångspunkten för årliga handlings- eller verksamhetsplaner. Biblioteksplanen för biblioteken i Vaggeryds kommun kommer också att generera handlingsplaner och strategier inom olika områden, såsom t.ex. läsfrämjandeplaner och en e-strategi.

Handlingsplanen, som är kopplad till kommunfullmäktiges mål, revideras vid årsskiftet 2019/2020.

¹ Kommunbibliotek benämns ibland ”folkbibliotek”. I Biblioteksplanen används begreppet ”kommunbibliotek”, utom då lagtext eller annan text citeras.

Ändamålsenlig verksamhet

Både kommunbiblioteken och skolbiblioteken siktar högt och vill bedriva en verksamhet med hög kvalitet i framkant. Nivån på verksamheten är dock beroende av de resurser biblioteken tilldelas.

Bemanningsläget vid folkbiblioteken är hårt ansträngt efter en besparing på en tjänst vid Skillingaryds bibliotek. Biblioteket där har fått en tillfällig förstärkning genom statens satsning Stärkta bibliotek med en barnbibliotekarie, som ska arbeta för att utveckla barnverksamheten och göra biblioteket attraktivt för barn, unga och familjer. Denna satsning finansieras dock under högst tre år och måste sökas om varje år.

Den verksamhet som kommunbiblioteken i övrigt strävar att åstadkomma kan genomföras förhållande till den resursfördelning biblioteken får.

Biblioteksplan för Vaggeryds kommun inkluderar biblioteksplan för kommunbiblioteken och för skolbiblioteken samt för samarbetet mellan dessa två bibliotekstyper och är avsedd att gälla 2019-2022.

Nationell bibliotekslag 2013:801

Bibliotekslagen är en ramlag för de kommunala bibliotekens verksamhet, med undantag för skolbiblioteken, som lyder under Skollagen.²

All kommunal biblioteksverksamhet ska dock upprätta biblioteksplaner för sin verksamhet.

1 § I denna lag finns bestämmelser om det allmänna biblioteksväsendet. Det allmänna biblioteksväsendet består av all offentligt finansierad biblioteksverksamhet och utgörs av:

- folkbibliotek,
- skolbibliotek,
- regional biblioteksverksamhet,
- högskolebibliotek,
- lånecentraler, och
- övrig offentligt finansierad biblioteksverksamhet.

Ändamål

2 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.

Ansvarsfördelning

3 § Bibliotekshuvudmän är kommunerna, landstingen, staten och, i fråga om vissa skolor, enskilda.

- För folkbibliotek ansvarar kommunerna.
- För skolbibliotek ansvarar kommuner, landsting, staten eller enskilda huvudmän i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. skollagen (2010:800).
- För regional biblioteksverksamhet ansvarar landstingen och de kommuner som inte ingår i ett landsting.
- För högskolebibliotek vid universitet och högskolor som omfattas av högskolelagen (1992:1434) ansvarar staten.
- För lånecentraler ansvarar staten.

- För övrig offentligt finansierad biblioteksverksamhet ansvarar den som enligt särskilda bestämmelser är huvudman för verksamheten.

Prioriterade grupper

4 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, bland annat genom att utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information.

5 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska, bland annat genom att erbjuda litteratur på

- de nationella minoritetsspråken,
- andra språk än de nationella minoritetsspråken och svenska, och
- lättläst svenska.

Folkbibliotek

6 § Varje kommun ska ha folkbibliotek. Folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov.

Folkbibliotekens utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet.

7 § Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur.

Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.

8 § Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.

9 § På folkbiblioteken ska allmänheten avgiftsfritt få låna eller på annat sätt få tillgång till litteratur under en viss tid oavsett publiceringsform.

Första stycket hindrar inte att folkbiblioteken tar ut

- ersättning för kostnader för porto, fotokopiering och andra liknande tjänster, och
- avgift för de fall låntagare inte inom avtalad tid lämnar tillbaka det som de har lånat.

Skolbibliotek

10 § Enligt 2 kap. 36 § skollagen (2010:800) ska eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ha tillgång till skolbibliotek.

Vaggeryds kommun vision, värdegrund och övergripande mål

Kommunövergripande vision och värdegrund

Vaggeryds kommuns vision och värdegrund:

Här ger vi plats för att göra skillnad

En plats för möjligheter formad med tanke och omtanke.
Där lusten är vår drivkraft och där glädjen smittar.

En plats med stark tradition för gränslöst skapande.
Där gemensam vilja och kunskap får livet att lyfta
och idéer att bli verklighet.

En plats i rörelse som bygger på mångfald och hållbarhet.
Där allt är nära och alla har betydelse.

Politisk styrning kring mål, medel och kvalitet

Kommunfullmäktige tar varje mandatperiod fram övergripande mål för den kommunala verksamheten. Av Kommunfullmäktiges 10 övergripande mål 2015-2018 prioriterar Kultur- och Fritidsnämnden särskilt 3-4 st varje år för att skapa inriktningsmål att arbeta med under året.

Nämndens inriktningsmål godkänns av Kommunfullmäktige. I rambudget och programbudget fördelas även ekonomiska medel till verksamheten.

Kommunfullmäktiges tio övergripande mål 2015-2018:

01. a) Kommunen skall vara en god och attraktiv kommun att leva, bo och verka i. Det är viktigt att hela kommunen får möjlighet att utvecklas. b) Verksamheten på Skillingaryds skjutfält ska inte påverka bostadsutvecklingen utanför skjutfältets gränser.
02. a) Kommunens verksamheter ska vara lättillgängliga och ha ett positivt problemlösande förhållningssätt. b) Jämställdhet och ett barn- och ungdomsperspektiv beaktas i den kommunala planeringen.
03. Kommunen ska arbeta för att fler företag etablerar sig i kommunen. Såväl traditionella industriföretag som tjänsteföretag.
04. Miljöfrågorna ska vara en naturlig del i alla kommunens verksamheter. Bl.a. genom minskade utsläpp av växthusgaser från energianvändning i byggnader och transporter ska den kommunala verksamheten bli klimatneutral.
05. Det ska vara ett gott förhållningssätt mellan personal, arbetsledning och politiken
06. Politiken ska präglas av ekonomisk styrka och budgetföljsamhet.
07. Kommunens elever ska lämna skolan med godkända betyg.
08. Kommunen ska vara en aktiv part i den regionala utvecklingen.
09. Vaggeryds kommun ska stärka sin position som en god kulturkommun och verka för ett rikt och varierat föreningsliv i hela kommunen.
10. Mångfalden i de kommunala verksamheterna kan utvecklas genom att alternativa driftsformer prövas.

De politiska målen bryts ner till verksamhetsmål och indikatorer för att kunna följa utvecklingen av resultatet. Kvalitetsresultat kopplas till måluppföljningen genom exempelvis KKiK (Kommunens kvalitet i korthet), SKL Öppna jämförelser, SCB medborgarundersökning och egna mätningar. Det ekonomiska resultatet kopplas till måluppfyllelsen och följs upp genom delår och helårs redovisning, samt ekonomisk uppföljning även tertial redovisning.

Bibliotekets förändrade roll

Att biblioteken ska verka för det demokratiska samhällets utveckling uttrycker en målsättning om allas delaktighet i samhällslivet som främjas genom de medel som nämns, dvs. kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Grunden för det allmänna stöd till biblioteksväsendet står att finna i övertygelsen om att bibliotekens verksamhet bidrar till en önskvärd samhällsutveckling i stort och att demokratin fördjupas genom att välinformerade individer får bättre möjligheter till insyn, inflytande och deltagande i den demokratiska processen. Demokratin befästs och fördjupas genom att individer får ökad kunskap och goda förutsättningar för ett fritt åsiktsutbyte och diskussioner om gemensamma angelägenheter.³

Under senare år har verksamheten vid biblioteken genomgått stora förändringar. Att besöka ett folkbibliotek handlar inte längre enbart om att låna en bok utan även om att ta del av andra aktiviteter såsom IT-handledning, allmän samhällsinformation och program av olika slag för alla åldrar. Denna typ av aktiviteter ökar vid folkbiblioteken. Svensk Biblioteksforening gjorde 2016 en rapport, Riksrapport 2016 – aktuell utveckling inom det svenska biblioteksväsendet⁴, som bl.a. försöker förklara vad som gör vissa folkbibliotek attraktiva och framgångsrika.

De övergripande slutsatserna är följande:

- Efterfrågan på bibliotekstjänster kan till stor del förklaras av driftskostnaden för biblioteken i kommunerna. Det finns ett starkt samband mellan de resurser biblioteksverksamheten får och utlåningen per invånare; barnboksutlåningen per barn; och antalet biblioteksbesök per invånare.
- Utlåningen av böcker påverkas även av bibliotekens nyförvärv av litteratur. Bibliotek som har fler nyförvärv per invånare har också en högre utlåning per invånare.
- Resultaten visar även på ett positivt samband mellan antalet biblioteksenheter och utlåningen. Kommuner med fler biblioteksenheter har högre utlåning per invånare.

³ Prop. 2012/13:147 s. 12

⁴ <http://www.biblioteksforeningen.se/rapporter/riksrapport-2016-aktuell-utveckling-inom-det-svenska-biblioteksvasendet/> (2018-02-23)

Folkbibliotekens uppgifter

Medverkan till demokratiutveckling och fri åsiktsbildning

Biblioteken i Vaggeryds kommun tillgängliggör information utan censur eller andra aktiva inskränkningar, vilket innebär en öppenhet för olika perspektiv och för olika sätt att se på världen. Det innebär också att sätta frågor i sammanhang, att göra urval och att med utgångspunkt i bibliotekets medier ge perspektiv på dåtid, samtid och framtid.

Biblioteken i Vaggeryds kommun behandlar alla människor jämlikt och inkluderande oavsett bakgrund, etnicitet, sexuell läggning eller religiös och politisk uppfattning.

Folkbiblioteken är centrala för både det formella och det informella lärandet, för språk- och läsutveckling, för kunskap och information samt för digital delaktighet.

Den digitala utvecklingen går framåt i en rasande fart, men den digitala klyftan krymper fortfarande långsamt. Därför är det viktigt att nå dem som sällan eller aldrig använder internet. Här är folkbiblioteken en viktig aktör. Fler och fler samhällstjänster blir i dag digitala och andra alternativ erbjuds inte alltid. Fortfarande har vi, enligt IIS undersökning Svenskarna och internet 2017⁵, ungefär 500 000 svenskar som inte använder internet över huvud taget. Lågutbildade, arbetslösa och sjukskrivna känner sig mindre delaktiga i informationssamhället än personer med högre utbildning. De grupperna upplever det även som svårare att exempelvis söka efter information på internet. Ur ett demokratiskt perspektiv är det problematiskt att en stor del av befolkningen inte använder digital teknik.

Vision:

Biblioteksverksamheten ska vara en central resurs i kommunens strategiska arbete för att höja medborgarnas utbildningsnivå och digitala kompetens samt bidra till att stärka deras utveckling till aktiva, demokratiska samhällsmedborgare.

Digitalisering och digital delaktighet

Enligt Bibliotekslagen ska folkbiblioteken verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet. Den digitala delaktigheten samt förmågan att bedöma och kritisk granska information och att veta hur digital information skapas och sprids blir därmed en uppgift för biblioteken.

Att verka för att öka kunskapen kring informationsteknik kräver också ständig kompetenshöjning inom området för bibliotekspersonalen.

Regeringen har gett Kungl. biblioteket i uppdrag att under 2018-2020 nationellt samordna och finansiera en satsning på de regionala biblioteksverksamheterna som kompetens- och utvecklingsnoder. Satsningen innebär i sin tur att de regionala biblioteksverksamheterna samordnar en utbildning av landets folkbibliotekarier för en digital kunskaphöjning.

⁵ https://www.iis.se/docs/Svenskarna_och_internet_2017.pdf (2018-02-23)

Den digitala klyftan i Sverige krymper långsamt. Att uppmuntra fler till att våga och vilja använda internet är en demokratisk angelägenhet. De som saknar digital kompetens är ofta äldre, nyanlända eller lågutbildade, men det finns också välutbildade och höginkomsttagare som inte är digitalt delaktiga. På många bibliotek i landet

Vision:

Biblioteket är en självklar del i kommuninvånarnas digitala värld vad gäller att tillgodogöra sig kunskap om samt nyttja digitala tjänster inom såväl webb som ny teknik.

anordnas
utbildningsinsatser
att öka invånarnas
kompetens.
erbjuder ofta
service där
hjälp med
ärenden på

**Övergripande mål för demokratiutveckling och fri
åsiktsbildning och digital delaktighet:**

*Biblioteken erbjuder invånarna stöd i att utveckla sin
digitala kompetens.*

av olika slag för
digitala
Biblioteken
personlig
invånare får
vardagliga
internet.

E-strategi

Syftet med e-strategin är att biblioteket ska inte bara följa utan driva kunskapen om ny teknik framåt och verka som demokratiskt verktyg för medborgarna med tillgång till ny teknik, kunskap om den och tillgängliggöra den för alla.

För fem år sedan gjordes den första e-strategin för Vaggeryds bibliotek med målet att 2017 skulle 50 % av bibliotekens besök vara virtuella och att 50 % av årsarbetstiden ägnas åt det digitala biblioteket. Sedan dess har det förstås hänt mycket i såväl biblioteken som den digitala världen. Den största förändringen i biblioteket är Makerspace som numera finns på biblioteket och som är ett fysiskt rum med digitala möjligheter. Det digitala biblioteket är numera inte endast webbplats eller sociala medier, utan har även flyttat in på biblioteket.

I korthet innebär e-strategin:

- Biblioteket ska ligga i framkant vad gäller att kunna ha ett brett digitalt utbud.
- Biblioteket ska ha en modern och användarvänlig webbplats.
- Biblioteket ska ha en strategi och ett syfte med de sociala forum som biblioteken väljer att synas på.
- Makerspace är en idéverkstad där människor kan mötas, utveckla och skapa tillsammans med andra. Skapandet sker i gränslandet mellan teknik, konst och slöjd. Det digitala samhället sammankopplas med det traditionella.

En mer detaljerad e-strategi kommer att utarbetas separat, men kopplas till biblioteksplanen. Inriktningen för e-strategin finns i Biblioteksplanen.

Främjande av litteratur

En av bibliotekens grundläggande uppgifter är att verka läsfrämjande, vilket också lyfts fram i Bibliotekslagen.

Läsfrämjande innebär att

- göra läsare av läskunniga.
- öppna vägar till litteraturen för den som inte läser.
- öka tillgången till en mångfald av litteratur på olika språk och i olika format för läsare i alla åldrar.
- ge fler möjlighet till en konstnärlig upplevelse genom litteratur.
- ta bort hinder för läsning, bredda en repertoar och stärka läsarens självtillit och läsaridentitet.

I det läsfrämjande arbetet prioriterar biblioteken arbetet med barn och unga. I mån av resurser riktas det läsfrämjande arbetet även till övriga invånare.

Biblioteken i Vaggeryds kommun tar sin utgångspunkt i Läs- och litteraturfrämjandeplan för folkbiblioteken i Jönköpings län och Regionbibliotek Region Jönköpings län 2018 –2020.

Litteraturfrämjande innebär enligt planen att synliggöra litteratur och litterära upphovspersoner samt att stärka och gynna litteraturen som konstform. Som personal vid biblioteken i Jönköpings län ska vi:

- lära oss genom att reflektera och ha kunskapsutbyte.
- ta del av forskningsresultat kring läsfrämjande.
- pröva, följa upp, utvärdera och utveckla läs- och litteraturfrämjande metoder.
- föra samtal om mediernas kvalitet, hantering och förmedling.
- utveckla samarbetsformerna och dialogerna med aktörer som möter barn och ungdomar.
- utveckla samarbetsformerna och dialogerna med kommunala och regionala verksamheter, folkbildning, föreningsliv och enskilda aktörer.
- arbeta gränsöverskridande med nya metoder för skapande och berättande.

Vision:

Vaggeryds kommun ska betraktas som en kommun av läsare.

- utveckla biblioteksarenan till föränderliga, intelligenta och tillgängliga miljöer som inspirerar till berättelser och läsning.
- arbeta med både digitala och fysiska biblioteksmiljöer, där användaren inspireras till nyfikenhet, lärande och interaktivitet.
- använda vår professionella kompetens i mötet med alla människor.
- lära oss vad det digitala läsandet och skapandet innebär ur olika perspektiv.
- utveckla det digitala läs- och litteraturfrämjandet genom olika verktyg och arbetsformer.

Vision:

Alla kommuninvånare ska känna sig välkomna och hemma på biblioteket.

En
form av en
innefattar
vuxna

Övergripande mål:

Alla ska kunna läsa och ta del av information utifrån de förutsättningar var och en har.

läsfrämjandeplan, i
handlingsplan, som
både barn, unga och
kommer att utarbetas.

Prioriterade

grupper

Personer med funktionsvariationer.

Alla ska ha lika möjligheter att ta del av bibliotekets litteratur och att ta del av information som förmedlas via biblioteken. Därför ska biblioteken utifrån vars och ens behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information.

Övergripande mål för barn och unga:

Utveckla det läsfrämjande arbetet mot barn och unga

Övergripande mål för läsfrämjande mot andra grupper än barn och unga:

Utveckla det läsfrämjande arbetet riktat mot vuxna.

Personer med
modersmål än

annat
svenska

Enligt bibliotekslagen ska de nationella minoriteterna och personer med annat modersmål än svenska erbjudas litteratur på andra språk än svenska och lättläst svenska.

Övergripande mål för personer med annat modersmål än svenska:

Biblioteken ska sträva efter att tillgodose de behov som finns på litteratur och information på andra språk än svenska.

Egen anledning att komma till biblioteket

Barn och

Enligt folkbibliotekens uppmärksamhet ungdomar för språkutveckling läsning. Tidigt språkutveckling arbete lägger utbildnings- hos kommuninvånarna.

Övergripande mål för barn och unga:

Barn och unga som deltar i aktiviteter kopplade till läs- och språkstimulerande aktiviteter ska öka.

unga

bibliotekslagen ska ägna särskild åtgärd åt barn och att främja deras och stimulera till stöd till och läsfrämjande grunden till en god och kunskapsnivå

Språket är en grundläggande rättighet. Det är en avgörande faktor för kommunikation med andra människor, för att vi ska kunna informera oss och vara delaktiga i samhället, kunna ta del av litteratur och kultur i alla former.

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.⁶

Små barn och deras föräldrar

Det är viktigt att nå barnen tidigt, genom deras föräldrar, för att utveckla barnens språk och grundlägga barnens lust att läsa. Att läsa tillsammans kan också förstärka anknytningen mellan barnet och dess föräldrar.

⁶ Skolverket, kursplan för grundskolan, svenska.

Kommunbiblioteken i Vaggeryds kommun samverkar med Familjecentralen, förskolor och skolbiblioteken för att nå alla barn med ett läs- och språkfrämjande arbete.

Barns medievanor

Barns medievanor förändras i snabb takt. Det är därför viktigt att biblioteken omvärldsbevakar, tar till sig kunskaper om hur tekniken kan användas och stimulera till språkutveckling och berättande.

Ett inspirerande bibliotek för barn och unga.

Kommunbibliotek och skolbibliotek arbetar tillsammans för barn och unga och syftet är att främja barn och ungas språkutveckling och stimulera till läsning.

- Biblioteken ska erbjuda brett utbud av barn- och ungdomslitteratur, som präglas av mångfald, i olika format och på olika plattformar.
- Biblioteken ska erbjuda ett kvalitativt programutbud av aktiviteter riktade mot barn och unga.
- Miljön ska utformas på så vis att barn och unga uppfattar dem som både inbjudande och spännande.

Samverkan mellan kommunbibliotek och skolbibliotek.

- Samverkan ska finnas på alla nivåer.
- Vid ett besök på biblioteket i förskoleklass får alla elever ett lånekort på kommunbiblioteket. Lånekortet kan användas både privat och i skolans verksamheter.
- Att samverkan och samarbete sker och utvecklas är nödvändig för högre måluppfyllelse. Det kan ske i projektform eller genom olika besök i varandras verksamheter. Vårt gemensamma mål är att ge eleverna kunskap och erfarenhet av vad biblioteken kan erbjuda.
- Samverka vid författarbesök, föreläsningar och utställningar i kommunen.
- Kommunbiblioteket och skolbibliotekarien bjuder årligen in varje årskurs till kommunbiblioteket för olika aktiviteter.

Eftersom barn och unga är en prioriterad och vår viktigaste målgrupp, strävar vi att göra allt som står under rubriken Barn och unga. Kvalitén på arbetet och antal tillfällen som de olika aktiviteterna sker, är naturligtvis avhängiga de resurser vi har till förfogande.

Handlingsplan

I Biblioteksplanen ingår också en handlingsplan för verksamheten för att uppfylla Kommunfullmäktiges vision, värdegrund och övergripande mål. Den bygger på Kommunfullmäktiges mål 2015-2019, vilka är aktuella då planen skrivs. Handlingsplanen revideras vid årsskiftet 2019/2020, då nya mål för kommunfullmäktige är tagna.

1. Kommunen skall vara en god och attraktiv kommun att leva, bo och verka i Det är viktigt att hela kommunen får möjlighet att utvecklas.

Folkbiblioteken är viktiga mötesplatser som bidrar till att stärka ortens attraktivitet, människors förståelse för varandra och känslan av samhörighet.

Biblioteket som mötesplats utgör med sina samlingar, sina IT-resurser och den samlade kompetensen hos personalen en viktig informations- och kunskapsresurs i det livslånga lärandet för medborgarna i kommunen.

På biblioteken finns utrymme för medskapande, socialt läsande och lärande, utbyte av erfarenheter och kunskaper. Biblioteken skulle kunna bidra till att ett rikt och kvalitativt kulturliv ökar kommunens attraktionskraft.

Biblioteken främjar en likvärdig tillgång till litteratur, information och kultur för alla invånare. Minst dubbelbemanning krävs på biblioteken i samband med programverksamhet.

Övergripande mål för biblioteken:

Biblioteken ska vara attraktiva mötesplatser, som erbjuder en god lärmiljö, som inspirerar till läsning, kulturella aktiviteter och eget skapande.

2. Kommunens verksamheter ska vara lättillgängliga och ha ett positivt problemlösande förhållningssätt. Jämställdhet och ett barn och ungdomsperspektiv beaktas i den kommunala planeringen

Det är viktigt att bibliotekens öppettider motsvarar invånarnas behov. Meröppet-lösningar ökar tillgängligheten, men ersätter inte den personliga servicen som är viktig för många grupper, särskilt de grupper som är prioriterade grupper enligt Bibliotekslagen: personer med någon form av funktionsnedsättning, nationella minoriteter och personer med annat modersmål än svenska samt barn och ungdomar.

Övergripande mål för biblioteken:

Öppettiderna ska i möjligaste mån synkroniseras med medborgarnas behov av personlig service.

3. Kommunen ska arbeta för att fler företag etablerar sig i kommunen, såväl traditionella industriföretag som tjänsteföretag

Genom att biblioteket i Vaggeryd erbjuder ett makerspace och många aktiviteter med syfte att inspirera till intresse för teknik och eget skapande i samverkan med olika andra aktörer, kan detta ha betydelse för medborgares intresse att starta eget företag.

Övergripande mål för biblioteken:

Aktiviteter i makerspace ska bidra till att stimulera och inspirera personer med idéer att starta eget.

4. Miljöfrågorna ska vara en naturlig del i alla kommunens verksamheter bl.a. genom minskade utsläpp av växthusgaser från energianvändning i byggnader och transporter ska den kommunala verksamheten bli klimatneutral

Genom stationär bemanning vid biblioteket i Skillingaryd, kan resandet mellan biblioteken minska. Transporter och leveranser av material kan också begränsas. I de fall där det är möjligt, väljer biblioteket naturligtvis mest miljövänliga alternativ. Plast ska i möjligaste mål undvikas.

Övergripande mål för biblioteken:

Miljöfrågor ska vara en naturlig del i bibliotekens verksamhet.

Detta kan vi göra:

- ha kortare möten och överläggningar genom Skype eller annat liknande kommunikationsverktyg.
- använda kollektiva transporter eller samåkning när det är möjligt.
- boktransporter och ev. övriga regelbundna leveranser sker veckovis.
- användandet av plastpåsar fasas ut.
- biblioteken i Vaggeryd och Skillingaryd visar miljöinformation i Miljöhörna/hylla.

5. Det ska vara ett gott förhållningssätt mellan personal, arbetsledning och politiken

För att en god arbetsmiljö ska uppnås, måste stressrelaterade faktorer elimineras.

Detta kan vi göra:

- Biblioteken ska uppnå ett positivt resultat när det gäller ett gott förhållningssätt och arbetsmiljö.
- Biblioteken skall vara ett föredöme för gott förhållningssätt och arbetsmiljö

7. Kommunens elever ska lämna skolan med godkända betyg

Genom ett strukturerat samarbete med familjecentral och skolbiblioteken stöder biblioteken barn och ungdomar i deras läsinlärning och läs- och språkutveckling. Kvalitén på denna verksamhet är relaterad till personalresurser.

Detta kan vi göra:

- Ett regelbundet samarbete sker mellan kommunbibliotekets personal och skolbibliotekarierna. (Se också skolbiblioteksdelen av denna plan)

9. Vaggeryds kommun ska stärka sin position som en god kulturkommun och verka för ett rikt och varierat föreningsliv i hela kommunen

Biblioteken anordnar ett brett utbud av kulturprogram för olika åldrar och på flera platser i kommunen, men för att anordna dessa, krävs resurser för planering, marknadsföring och genomförande. För att anordna fler program och av professionella utövare, krävs utökade resurser, både för personal och arvoden och omkostnader för medverkande.

Skolbiblioteksplan

Upprättad 2015 och reviderad 2018. Barn- och utbildningsförvaltningen, Vaggeryds kommun

Bakgrund

I skollagen finns ingen definition av begreppet skolbibliotek, men i förarbetena till lagen förklaras att man vanligen brukar avse

”en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja lärandet”.

Skolinspektionen har förtydligat att skolbibliotekets innehåll ska vara anpassat till elevernas behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

Det finns även bestämmelser om skolbibliotek i bibliotekslagen. Där framgår att skolbiblioteket ska

”ägnat särskild uppmärksamhet åt funktionshindrade samt invandrare och andra minoriteter bland annat genom att erbjuda litteratur på andra språk än svenska och i former särskild anpassade till dessa gruppers behov”. Vidare framgår att skolbibliotek ska ”ägnat särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar genom att erbjuda böcker, informationsteknik och andra medier anpassade till deras behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning”

I september 2015 fick Skolverket i uppdrag av regeringen att lämna förslag till förstärkningar och tydliggöranden i styrdokumentet. Syftet var att stärka barns och elevers digitala kompetens och innovativa förmåga. Skolverket lämnade sitt förslag till regeringen i juni 2016 och regeringen fattade beslut den 9 mars 2017.

Läroplanerna har förändrats i sin första och andra del, bland annat den del som heter ”Skolans uppdrag” och under rubriken ”Rektorns ansvar”. Förändringarna träder i kraft 1 juli 2018.

Syfte

Barn- och utbildningsnämndens skolbiblioteksplan är ett övergripande dokument för kommunens förskolor, förskoleklass, grundskolor, fritidshem, särskola och gymnasieskola. Planens syfte är att garantera barn och elevers tillgänglighet till likvärdiga skolbibliotek med en tilltalande och inspirerande miljö samt utgöra en grund för varje skolbiblioteks handlingsplan.

Mål

- Skolbiblioteken bidrar till ökad måluppfyllelse hos eleverna.
- Skolbiblioteken är ett verktyg för skolutveckling.
- Skolbiblioteken är en naturlig del av skolans verksamhet och en pedagogisk resurs i alla ämnen och för alla elever.
- Skolbiblioteken främjar elevernas läslust och bidrar till att utveckla elevernas läsning och läsförståelse.
- Skolbiblioteken förmedlar och främjar ett vidgat textbegrepp och är drivande i den pedagogiska utvecklingen kring medie- och informationskunnighet. (MIK)
- Skolbiblioteken är bemannade så att pedagogisk verksamhet kan bedrivas.
- Skolbibliotekets personal samverkar med kommunbibliotek, skolläsnings och övrig pedagogisk personal kring elevers lärande och ger stöd till elever i deras litteratur- och medieanvändning.
- Skolbiblioteket är en resurs för entreprenöriellt lärande bl a genom makerspace.
- Skolbiblioteken är ett rum för lärande, inspiration, möten och skapande.

Eleverna arbetar med digitala texter, medier och verktyg. (Jochumsen, Rasmussen och Skot-Hansen, Folkebibliotekerna i vidensamfundet, 2010)

Vision för kommunens skolbibliotek

Vi utformar kommunens skolbibliotek till:

- att bli en pedagogisk resurs i barn och elevers lärande.
- att vara en mötesplats för skapande och inspiration.
- att guida eleverna i böckernas värld och inspirera till läsglädje.
- att arbeta med MIK i våra bibliotek.

Styrdokument

Följande citat ligger som grund för framtagandet av skolbiblioteksplanen:

Skollagen (2010)

Enligt skollagen ska alla elever ha tillgång till ett skolbibliotek, kap 2, 36 §.

”Eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan,

sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska

ha tillgång till skolbibliotek”.

Eleverna ska av skolbiblioteket få stöd i sitt lärande. Skolbiblioteket betraktas både som en materiell resurs och som en funktion som bidrar till kunskapsutvecklingen.

Bibliotekslagen (1996)

8 § Folk- och skolbiblioteken skall ägna särskild uppmärksamhet åt funktionshindrade samt invandrare och andra minoriteter, bl.a. genom att erbjuda litteratur på andra språk än svenska och i former särskilt anpassade till dessa gruppers behov.

9 § Folk- och skolbiblioteken skall ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar genom att erbjuda böcker, informationsteknik och andra medier anpassade till deras behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning. 7

Läroplan för förskolan, reviderad 2010

Förskolan ska sträva efter att varje barn

- utvecklar sin förmåga att lyssna, reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar och försöker förstå andras perspektiv
- utvecklar intresse för skriftspråket samt förståelse för symboler och deras kommunikativa funktioner
- utvecklar intresse för bilder, texter och olika medier samt sin förmåga att använda sig av, tolka och samtala om dessa

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Lgr 11)

”Eleverna ska kunna orientera sig i en komplex verklighet, med ett stort informationsflöde och snabb förändringstakt. Studiefärdigheter och metoder att tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktiga. Det är också nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ.” (Lgr 11, s.9)

”Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga” (Lgr 11, s.9)

”En viktig uppgift för skolan är att ge överblick och sammanhang. Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt vilja till att pröva egna idéer och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra.

Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar ett förhållningssätt som främjar entreprenörskap” (Lgr 11.s.9)

”Det är skolans ansvar att varje elev kan söka sig till saklitteratur, skönlitteratur och övrigt kulturutbud som en källa till kunskap, självinsikt och glädje.” (Lgr 11, s 10)

”Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola:

- kan använda det svenska språket i tal och skrift på ett rikt och nyanserat sätt,
- kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra,
- kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden,
- kan använda modern teknik som ett verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande” (Lgr 11 s.13 f)

Läroplanen har förändrats i sin första och andra del, bland annat den del som heter ”Skolans uppdrag” och under rubriken ”Rektorns ansvar”.

Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskolan 2011 (Gy11)

”Eleverna ska kunna orientera sig i en komplex verklighet med ett stort informationsflöde och snabb förändringstakt. Deras förmåga att finna, tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktig. Eleverna ska träna sig att tänka kritiskt, att granska fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ. På så vis närmar sig eleverna ett vetenskapligt sätt att tänka och arbeta” (Gy11, s. 7)

”Det är skolans ansvar att varje elev”:

- kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga
- kan söka sig till saklitteratur, skönlitteratur och övrigt kulturutbud som en källa till kunskap, självinsikt och glädje
- har förmåga att kritiskt granska och bedöma det han eller hon ser, hör och läser för att kunna diskutera och ta ställning i olika livsfrågor och värderingsfrågor
- kan använda bok- och bibliotekskunskap och moderna teknik som ett verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande.” (Gy 11, s. 9 f)

Läroplanen har förändrats i sin första och andra del, bland annat den del som heter ”Skolans uppdrag” och under rubriken ”Rektorns ansvar”.

Läroplan för grundsärskolan 2011

”Utbildning och fostran är i djupare mening en fråga om att överföra och utveckla ett kulturarv – värden, traditioner, språk, kunskaper – från en generation till nästa.” (Lgr Sä, s. 9)

”Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga”. (Lgr Sä, s.9)

”Skolan verkar i en omgivning med många kunskapskällor. Strävan ska vara att skapa de bästa samlade betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling”. (Lgr Sä, s. 10)

Läroplan för gymnasiesärskolan 2013

”För att kunna orientera sig i en komplex verklighet med stort informationsflöde och snabb förändringstakt behöver eleverna utveckla förmågan att finna, tillägna sig och använda ny kunskap. Eleverna ska träna sig att tänka kritiskt, att granska fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ.” (Lgr GySä, s.7)

Språk- och kunskapsutvecklingsplan samt IT-plan

Ur Barn- och utbildningsnämndens plan kring språk- och kunskapsutveckling (2013) samt IT-plan (2013) fastslås att skolans primära mål är att vara språk- och kunskapsutvecklande. Detta är särskilt viktigt när det handlar om att undervisa flerspråkiga elever. De behöver få många tillfällen att integrera och att använda språket i alla undervisning, för att ha möjlighet att erövra skolspråket med dess specifika ämnesspråk. Det är även viktigt att undervisningen är både språkligt och tankemässigt utmanande för flerspråkiga elever, samtidigt som de behöver stöttning på vägen. (Skolverket 2012)

Läroplanerna för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Reviderad 2017 med digitalisering)

Tillgång till skolbibliotek enligt skolverket

Enligt förarbetena till skollagen måste tillgången till skolbibliotek kunna anordnas på olika sätt beroende på de lokala förhållandena vid varje skola. Det är skolans huvudman som avgör hur elevernas tillgång till skolbibliotek ska lösas. Organisation av skolbiblioteksverksamhet ska vara flexibel men ska vara organiserad så att eleverna får tillgång till skolbibliotek på det sätt som avses i skollagen.

Skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens. Att så sker är rektors ansvar-

Skolinspektionens krav på skolbibliotek

Skolinspektionen bedömer att följande krav ska vara uppfyllda för att eleverna ska anses ha tillgång till skolbibliotek. Myndigheten kommer därför att utgå från dessa krav vid tillsyn:

- Eleverna har tillgång till ett skolbibliotek i den egna skolenhetens lokaler eller i rimligt avstånd från skolan som gör det möjligt att kontinuerligt använda biblioteket som en del av elevernas utbildning för att bidra till att nå målen för denna.
- Biblioteket omfattar böcker, facklitteratur och skönlitteratur, informationsteknik och andra medier.
- Biblioteket är anpassat till elevernas behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

Samverkan mellan kommunbibliotek och skolbibliotek.

Samverkan ska finnas på alla nivåer.

Vid ett besök på biblioteket i förskoleklass får alla elever ett lånekort på kommunbiblioteket. Lånekortet kan användas både privat och i skolans verksamheter.

Att samverkan och samarbete sker och utvecklas är nödvändig för högre måluppfyllelse. Det kan ske i projektform eller genom olika besök i varandras verksamheter. Vårt gemensamma mål är att ge eleverna kunskap och erfarenhet av vad biblioteken kan erbjuda.

Samverka vid författarbesök, föreläsningar och utställningar i kommunen.

Kommunbiblioteket och skolbibliotekarien bjuder årligen in varje årskurs till kommunbiblioteket för olika aktiviteter.

Skolbibliotekariens roll i vår verksamhet

- Erbjuder ett mångfacetterat och brett bestånd av böcker och olika medier, anpassat efter skolans elever och läroplanens mål, i en lokal specifikt anpassad för skolbibliotekets verksamhet.
- Skapa förutsättningar för att eleverna upplever en kontinuitet i sin biblioteksupplevelse från förskolan till gymnasiet.
- Erbjuder alla elever möjligheter att utveckla sin informationskompetens och sin förmåga att tillägna sig kunskaper på egen hand.
- Att arbeta läsfrämjande med elever för ökad läsförståelse och läsglädje.

- Att arbeta fram en årlig handlingsplan, för de skolbibliotek som skolbibliotekarien är ansvarig för, tillsammans med pedagoger och skolläring.
- I samverkan med skolans personal ansvara för inköp av litteratur och andra medier.
- Utveckla samarbetet mellan pedagoger, kommunbibliotek och skolläring i pedagogiska frågor som leder till ökad måloppfyllelse för eleverna.
- Driva skolutveckling inom informationssökning och källkritik.
- Medverka vid olika föräldrasammankomster och informera om skolbibliotekets och skolbibliotekariens roll i verksamheten.
- Medverka aktivt i utformningen av undervisningen tillsammans med arbetslagen.
- Handleda elever och grupper i individuella och kollektiva läroprocesser.

Referenslista skolbiblioteksplan

Bestämmelsen om skolbibliotek: 2 kap. 36 § skollagen (2010:800)

Bibliotekslagens hänvisning till skollagen: 10 § bibliotekslagen (2013:801)

Bibliotekslagen om skolbibliotek: 8-9 § bibliotekslagen

Skolverket (rev2010), Läroplan för förskolan Lpfö 98

Skolverket (2011), Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. Västerås, Edita

Skolverket (2011), Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskolan 2011, Västerås, Edita

Skolverket (2011), Läroplan för grundsärskolan 2011, Stockholm, Skolverket

Hämtad från: <http://www.skolverket.se/laroplaner-amnen-och-kurser/grundskoleutbildning/grundsarskola/laroplan> den 9 december 2014

Verksamhet, kopplad till resurstilldelning

Främjande av litteratur

Med de resurser på 2019 års nivå kan vi då vi särskilt prioriterar barn:

- ta emot barn enskilt och i grupp för berättar/sagostund och boktips.
- skapa inspirerande biblioteksmiljöer.
- anordna inspirerande biblioteksprogram såsom författarbesök, bokcirklar m.m.
- ha en fortgående dialog kring medieutbudet med kollegor och biblioteksanvändare.
- ha en fortgående dialog kring medieutbudet med kollegor och biblioteksanvändare.
- försöka locka nya läsargrupper att använda bibliotekets medier.

Med utökade resurser skulle vi också kunna rikta oss mer till ungdomar och vuxna:

- utveckla former för läsfrämjande mot vuxna gällande både skönlitterära och faktatexter.
- främja kommuninvånarnas eget skapande och berättande.
- skapa inspirerande flexibla, digitala och fysiska biblioteksmiljöer

Prioriterade grupper

Personer med funktionsvariationer

Med resurser på 2019 års nivå kan vi:

- informera om de möjligheter som finns för anpassningar av litteratur och information.
- se till att bibliotekens digitala närvaro är tillgänglighetsanpassad.

Med utökade resurser skulle vi kunna

- gå ut och informera uppsökande om möjligheter och rättigheter för personer med funktionsvariationer.
- ordna särskilt anpassade programaktiviteter.

Personer med annat modersmål än svenska

Med resurser på 2019 års nivå kan vi:

- ha ett grundbestånd av barnböcker på de språk, som det finns ett stort behov av i kommunen.
- låna in litteratur på andra språk än svenska, i den mån det är möjligt, utom på engelska, som vi köper in.
- ha en hylla som visar de nationella minoritetsspråken.

Med utökade resurser kan vi:

- köpa in ett utökat bestånd av böcker på andra språk än svenska.
- arbeta mer aktivt med information på olika språk.
- ha programverksamhet på olika språk
- utveckla lässtimulerande aktiviteter på olika språk.

Resurser, kopplade till Handlingsplan efter kommunfullmäktiges mål 2015-2019

1. Kommunen skall vara en god och attraktiv kommun att leva, bo och verka i Det är viktigt att hela kommunen får möjlighet att utvecklas.

Med resurser på 2019 års nivå kan vi:

- byta ut och komplettera möbler och inventarier inom befintlig ram.
- möjliggöra användargenererade aktiviteter
- med fortsatta investeringsmedel för teknikutveckling kan vi uppgradera föråldrad teknik

Med utökade resurser kan vi:

- utrusta biblioteken med senaste teknik inom området.
- se över möbler och andra inventarier så att de skapar ett gott helhetsintryck.
- skapa scenografiliknande inspirationsmiljöer i biblioteken.
- ha ett återkommande, professionellt programutbud.

2. Kommunens verksamheter ska vara lättillgängliga och ha ett positivt problemlösande förhållningssätt. Jämställdhet och ett barn och ungdomsperspektiv beaktas i den kommunala planeringen

Med de resurser och den bemanning som biblioteken har efter 2018 års besparing, kan vi inte ha öppet för personlig service i samma utsträckning som tidigare.

Med utökade resurser, kan bemannat öppethållande öka.

3. Kommunen ska arbeta för att fler företag etablerar sig i kommunen, såväl traditionella industriföretag som tjänsteföretag

Med resurser på 2019 års nivå kan vi:

- erbjuda visningar av makerspace.
- utveckla samarbetet med Remida och skolorna.
- öka utbudet av digitala verktyg i framkant, förutsatt att vi får fortsatta medel för teknikinvesteringar.

Med utökade resurser kan vi:

- öka antalet workshops med olika verktyg och tekniker.
- öka antalet bokade visningar.
- bredda allmänhetens användande av makerspace.
- utveckla samarbetet med Remida och skolor när det gäller aktiviteter relaterade till makerspace.
- utveckla kontakterna med Vaggeryds Näringslivsråd.

9. Vaggeryds kommun ska stärka sin position som en god kulturkommun och verka för ett rikt och varierat föreningsliv i hela kommunen

Detta kan vi göra med resurser på 2019 års nivå:

- anordna 2 program per år med extern, professionell medverkan per år.
- Anordna minst två barnteaterföreställningar per år.
- anordna lovverksamhet för barn och unga.

- Samarbeta med föreningar och studieförbund för att öka kulturutbudet

Med utökade resurser kan vi:

- anordna ett högre antal professionella programpunkter
- anordna fler egna aktiviteter
- anordna aktiviteter och program med större regelbundenhet
- anordna aktiviteter och program på fler platser inom kommunen

Kultur- och fritidsnämnden

Mötesdatum

2018-08-29

§124

Bibliotek - Biblioteksplan 2018-2022 (KFN 2017/101)

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar enligt beredningens förslag och godkänner den reviderade biblioteksplanen och överlämnar planen till kommunfullmäktige för slutligt ställningstagande.

Nämnden tackar biblioteket för ett välgenomfört förslag.

Sammanfattning

Förslaget till Biblioteksplan 2018-2022 har godkänts av Kultur- och Fritidsnämnden enligt beslut 2018-03-07. Planen var lagd på tre olika nivåer, beroende på vilka resurser som tilldelas biblioteken. Den har sedan behandlats i kommunstyrelsen som återremitterat den till kultur och fritidsförvaltningen med medskick att biblioteksplanen bör ligga på endast en nivå.

Bibliotekschefen Lo Claesson redovisar, 2018-08-15, ändringar i den reviderade biblioteksplanen.

Beslutsunderlag

Förvaltningen redovisar biblioteksplanen.

Nämnden för dialog kring ärendet och tackar biblioteket för ett välutfört arbete.

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut beredningens förslag och finner det antaget av nämnden.

Beslutsunderlag

- §133 KFB Bibliotek - Återremiss av biblioteksplan
- Reviderad biblioteksplan

Expedieras till

Bibliotek

Kommunfullmäktige

Justerandes signatur

2018-09-13

Utdragsbestyrkande

19

Kulturplan för Vaggeryds kommun

KS 2019/046

Kommunstyrelsen (KS)

Mötesdatum

2019-04-03

§87

Kulturplan för Vaggeryds kommun (KS 2019/046)

Beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att anta förslaget till kulturplan för Vaggeryds kommun.

Reservationer

Kenth Williamsson (S), Kenneth Åberg (S), Nexhat Shabani (S) och Anna Karin Slunge (S) reserverar sig mot kommunstyrelsens förslag till förmån för Kenth Williamssons förslag.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden har enligt protokoll 2018-12-19 § 208, godkänt förslag till kulturplan för Vaggeryds kommun och har nu översänt förslag för kommunfullmäktiges antagande.

Yrkanden

Kenth Williamsson (S) föreslår att följande mål läggs till i handlingsplanen:

Ökat samarbete med Smålands Musik och Teater

Utveckla biblioteksverksamheten

Öka tillgängligheten för deltagande i kulturskolans verksamheter

Thomas Axelsson (KD) föreslår att kommunstyrelsen beslutar att bifalla arbetsutskottets förslag.

Propositionsordning

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut, arbetsutskottets förslag och Kenth Williamssons förslag, och ställer förslagen mot varandra och finner att arbetsutskottets förslag antas.

Votering

Omröstning begärs. Följande beslutsgång godkänns.

Ja-röst för arbetsutskottets förslag

Nej-röst för Kenth Williamssons förslag

Omröstningsresultat enligt bilaga till protokollet, omröstning 2.

Kommunstyrelsen (KS)

Mötesdatum

2019-04-03

Kommunstyrelsen beslutar, med 9 Ja-röster mot 4 Nej-röster, att bifalla arbetsutskottets förslag.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen 2019-03-20, § 60
- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-03-07
- Förslag till Kulturplan Vaggeryds kommun
- Kultur- och fritidsnämndens beslut 2018-12-19, § 208

Kommunstyrelsen (KS)

Mötesdatum
2019-04-03

Voteringslista: §87

Ärende: Kulturplan för Vaggeryds kommun, KS 2019/046

Voteringslist(or)

Omröstning 2

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Gert Jonsson (M), ordförande	X		
Thomas Axelsson (KD), ledamot	X		
Magnus Thelin (L), ledamot	X		
Allan Ragnarsson (M), ledamot	X		
Jörgen Johansson (C), ledamot	X		
Kristin Stark (MP), ledamot	X		
Kenneth Åberg (S), ledamot		X	
Anna Karin Slunge (S), ledamot		X	
Jan-Erik Aronsson (SD), ledamot	X		
Jan-Olof Svedberg (SD), ledamot	X		
Nexhat Shabani (S), ersättare		X	
Kenth Williamsson (S), 2:e vice ordförande		X	
Ulf Abrahamsson (C), vice ordförande	X		
Resultat	9	4	0

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2019-03-20

§60

Kulturplan Vaggeryds kommun (KS 2019/046)

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige att anta förslaget till kulturplan Vaggeryds kommun.

Reservationer

Kenth Williamsson (S) och Kenneth Åberg (S) reserverar sig mot arbetsutskottets förslag till förmån för Kenth Williamssons förslag.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden har enligt protokoll 2018-12-19 § 208, godkänt förslag till kulturplan för Vaggeryds kommun och har nu översänt förslag för kommunfullmäktiges antagande.

Yrkanden

Kenth Williamsson (S) föreslår att ärendet remitteras till partigrupperna för yttrande.

Ulf Abrahamsson (C) föreslår att arbetsutskottet beslutar att bifalla kommunledningskontorets förslag.

Propositionsordning

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut, kommunledningskontorets förslag och Kenth Williamssons förslag.

Ordförande ställer först frågan om ärendet ska remitteras till partigrupperna eller om det ska avgöras vid dagens sammanträde och finner att arbetsutskottet beslutar att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
(KSAU)

Mötesdatum
2019-03-20

Votering

Omröstning begärs. Följande beslutsgång godkänns.

Ja-röst för att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde

Nej-röst för att ärendet ska remitteras till partigrupperna

Omröstningsresultat enligt bilaga till protokollet, omröstning 2.

Arbetsutskottet beslutar, med 3 Ja-röster mot 2 Nej-röster, att ärendet ska avgöras vid dagens sammanträde.

Härefter frågar ordförande om arbetsutskottet kan bifalla kommunledningskontorets förslag och finner det bifallet.

Beslutsunderlag

- Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2019-03-07
- Förslag till Kulturplan Vaggeryds kommun
- Kultur- och fritidsnämndens beslut 2018-12-19, § 208

Kommunledningskontoret

Dnr KS 2019/046

Till Kommunstyrelsen

Kulturplan Vaggeryds kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta förslaget till kulturplan Vaggeryds kommun

Sammanfattning av ärendet

Kultur- och fritidsnämnden har enligt protokoll 2018-12-19 § 208, godkänt förslag till kulturplan för Vaggeryds kommun och har nu översänt förslag för kommunfullmäktiges antagande.

Ärende

1. Bakgrund

Kultur- och fritidsnämnden har enligt protokoll 2018-12-19 § 208, godkänt förslag till kulturplan för Vaggeryds kommun och har nu översänt förslag för kommunfullmäktiges antagande.

2. Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser föreligger ärendegången.

3. Politiska mål och beslut kopplade till ärendet

Kultur- och fritidsnämndens beslut 2018-12-19 § 208.

4. Agenda 2030

Beslutet har ingen koppling till Agenda 2030.

5. Samråd

Samråd är inte aktuellt i ärendet.

6. Uppföljning och utvärdering

Efter godkännande av beslut kommer ärendet hanteras vidare av kommunstyrelsen.

7. Förvaltningens helhetsbedömning

Helhetsbedömningen är att föreslå antagande av kulturplan Vaggeryds kommun.

8. Handlingar

Kultur- och fritidsnämndens beslut 2018-12-19 § 208

Förslag till kulturplan Vaggeryds kommun

Handläggare

Andreas Lindberg
Planarkitekt

Torbjörn Åkerblad
Kanslichef

**VAGGERYDS
KOMMUN**

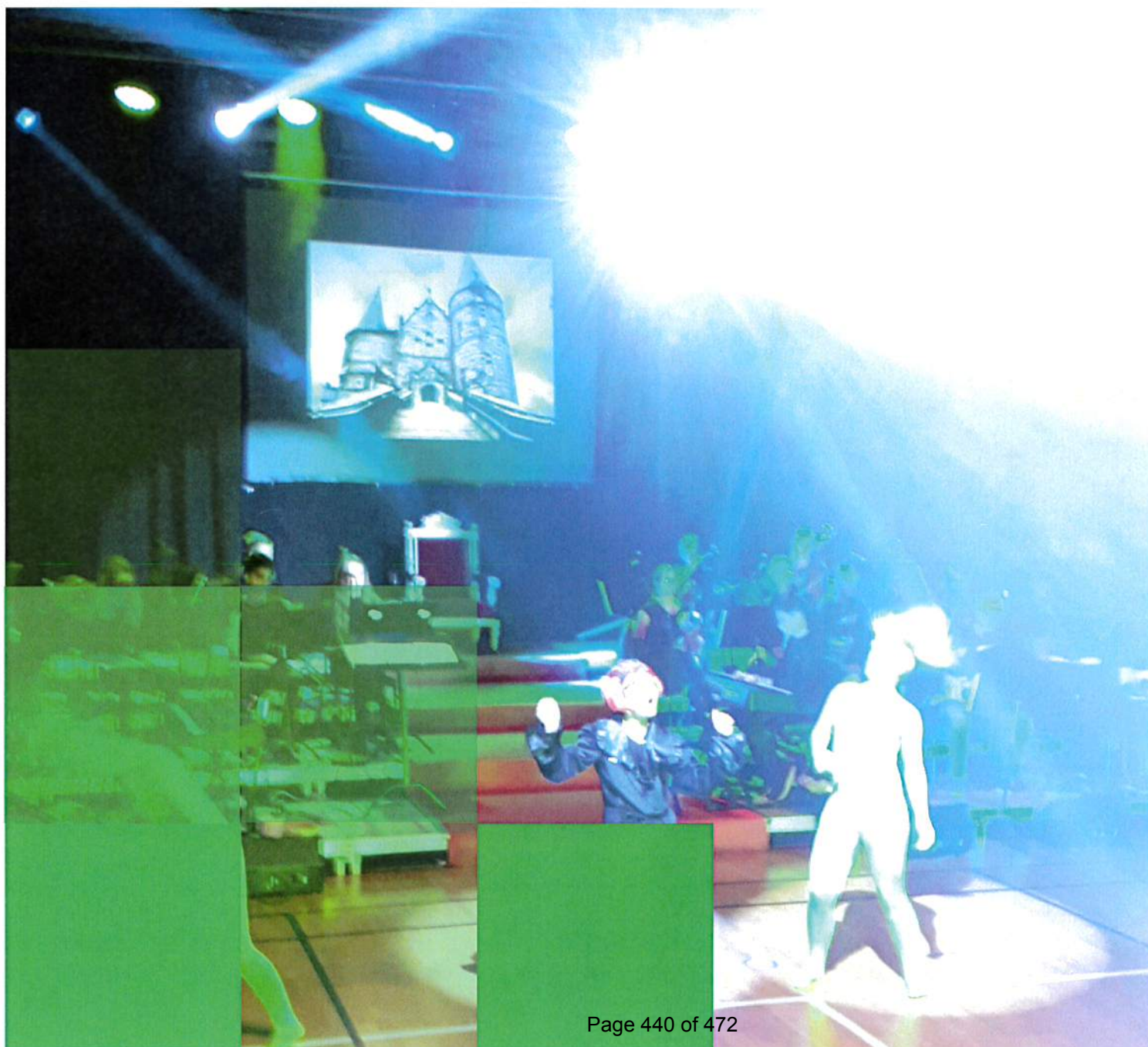
Kulturplan Vaggeryds kommun

Antagen av kommunfullmäktige ****

Godkänd av kultur- och fritidsnämnden § 208, 2018-12-19

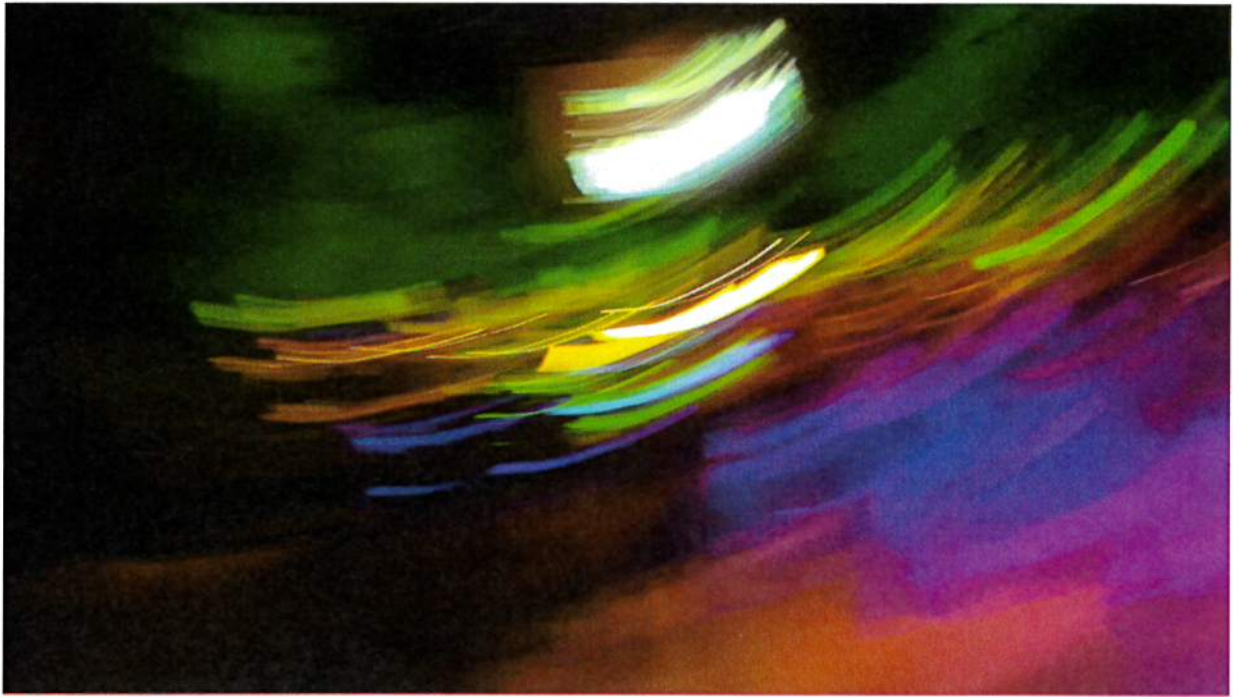
Ansvarig förvaltning: Kultur- och fritidsförvaltningen

Ansvarig tjänsteman: Beata Vilkhed

Innehåll

Innehåll.....	2
Inledning.....	3
Varför ska vi ha en kulturplan?.....	4
Vaggeryds kommuns vision, värdegrund och övergripande mål.....	5
Kultur- och fritidsnämndens reglemente.....	6
Nationella kulturpolitiska mål.....	8
Regionala kulturpolitiska mål och prioriteringar.....	8
Samverkan region och GGVV.....	9
Samverkan nämnder i Vaggeryds kommun.....	10
Nutida stöd av nationella, regionala och lokala kulturpolitiska mål.....	11
En bra kulturkommun.....	13
Lokala kulturpolitiska mål 2018-2020.....	13
Lokala kulturpolitiska prioriteringar 2018-2020.....	14
Handlingsplan 2018-2020.....	15
Referens.....	16

Inledning

Vaggeryds kommuns kulturplan bygger på nationella-, regionala- och lokala kulturpolitiskamål utifrån kommunfullmäktiges mål att kommunen ska vara en aktiv part i den regionala utvecklingen, ska stärka sin position som en god kulturkommun och verka för ett rikt och varierat föreningsliv i hela kommunen.

För att nå de nationella och regionala målen kommer Vaggeryds kommun att bidra med ett antal politiska mål och prioriteringar baserade på Kulturtinget 2016 och 2018, den Regionala kulturplanen för 2018-2020 samt Vaggeryds kommuns vision och värdegrund.

Kultur- och fritidsnämnden styr den kommunala kultur- och fritidsverksamheten bl.a. med stöd av kultur- och fritidsnämndens reglemente, bibliotekslagen, kulturmiljölagen, museilagen och barnkonventionen.

Kulturplanen har tagits fram genom dialog på lokal nivå i kommunen. Många goda krafter har samlats för att utveckla kulturlivet i Vaggeryds kommun. Kulturaktörer såsom föreningar, institutioner, organisationer och privatpersoner som på olika sätt arbetar med eller är intresserade av kultur har varit delaktiga i att påverka hur kulturen inom kommunen ska gestalta sig och utvecklas i framtiden.

Varför ska vi ha en kulturplan?

En kulturplan är ett verktyg som beskriver vad som behöver utvecklas och satsas på. För att kunna vara delaktig och samverka med regionen behövs en tydlig linje med angivande av fokusområden och prioriteringar. Syftet är att ännu fler ska kunna ta del av konst och kultur inom kommunen.

Vaggeryds kommuns vision, värdegrund och övergripande mål

Kommunens vision och värdegrund antogs av kommunfullmäktige 25 februari 2013 § 20.

Här ger vi plats för att göra skillnad

En plats för möjligheter formad med tanke och omtanke.
Där lusten är vår drivkraft och där glädjen smittar.

En plats med stark tradition för gränslöst skapande.
Där gemensam vilja och kunskap får livet att lyfta
och idéer att bli verklighet.

En plats i rörelse som bygger på mångfald och hållbarhet.
Där allt är nära och alla har betydelse.

Politisk styrning kring mål, medel och kvalitet

Kommunfullmäktige tar varje mandatperiod fram övergripande mål för den kommunala verksamheten. Av kommunfullmäktiges övergripande mål för år 2015-2018 prioriterar kultur- och fritidsnämnden särskilt ett visst antal varje år för att skapa inriktningsmål att arbeta med under året.

Nämndens inriktningsmål godkänns av kommunfullmäktige. I rambudget och programbudget fördelas även ekonomiska medel till verksamheten.

Kultur- och fritidsnämndens prioriterade delar av kommunfullmäktiges övergripande mål 2015-2018:

01. a) Kommunen ska vara en god och attraktiv kommun att leva, bo och verka i. Det är viktigt att hela kommunen får möjlighet att utvecklas. b) Verksamheten på Skillingaryds skjutfält ska inte påverka bostadsutvecklingen utanför skjutfältets gränser.
02. a) Kommunens verksamheter ska vara lättillgängliga och ha ett positivt problemlösande förhållningssätt. b) Jämställdhet och ett barn- och ungdomsperspektiv beaktas i den kommunala planeringen.
03. Kommunen ska arbeta för att fler företag etablerar sig i kommunen. Såväl traditionella industriföretag som tjänsteföretag.
04. Miljöfrågorna ska vara en naturlig del i alla kommunens verksamheter. Bl.a. genom minskade utsläpp av växthusgaser från energianvändning i byggnader och transporter ska den kommunala verksamheten bli klimatneutral.
05. Det ska vara ett gott förhållningssätt mellan personal, arbetsledning och politiken
06. Politiken ska präglas av ekonomisk styrka och budgetföljsamhet.
07. Kommunens elever ska lämna skolan med godkända betyg.
08. Kommunen ska vara en aktiv part i den regionala utvecklingen.

09. Vaggeryds kommun ska stärka sin position som en god kulturkommun och verka för ett rikt och varierat föreningsliv i hela kommunen.
10. Mångfalden i de kommunala verksamheterna kan utvecklas genom att alternativa driftsformer prövas.

De politiska målen bryts ner till verksamhetsmål och indikatorer för att kunna följa utvecklingen av resultatet. Det ekonomiska resultatet kopplas till måluppfyllelsen och följs upp genom delårs- och helårs-redovisning, samt ekonomisk uppföljning.

Kultur- och fritidsnämndens reglemente

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden, ansvarsområden och befogenheter framgår av kultur- och fritidsnämndens reglemente som antogs av kommunfullmäktige den 3 maj 2016.

Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden inom kultur

- för kommunens folkbiblioteksverksamhet och dess utveckling
- för främjandet av kommunens kulturliv, innefattande konst, museiverksamhet, musikliv etc.
- för kommunens kontakter med Miliseum och Stiftelsen Regementsheden
- för främjandet av bildnings- och studieförbundens verksamhet.
- för bevarandefrågor avseende fastigheter, byggnader, miljöer och andra minnesmärken av kulturhistoriskt värde
- för utsmyckning av offentliga platser och byggnader samt remissinstans vid utformning av det offentliga rummet
- beslutanderätt för namnsättning av nya gator, kvarter, torg och andra allmänna platser samt remissinstans vid ändringar av befintliga gatu- och kvartersnamn
- för kommunala utmärkelser vad avser kulturpristagare, byggnadsvårdspris, idrottsprestationer och musikstipendium.
- för kommunens kulturskolverksamhet och dess utveckling
- för kommunalt driven ungdoms- och fritidsverksamhet
- nämnden ska ständigt söka utveckla sin verksamhet och här nyttja möjligheten till samverkan, företrädesvis inom de organisationer eller sammanslutningar som kommunen är medlem i. I nämndens uppgift ingår också att ha en omvärldsbevakning och att i tillämpliga fall utnyttja möjligheterna till stöd och bidrag för utveckling av verksamheten.

Kultur- och fritidsnämndens befogenheter inom kultur

Vid utövning av de befogenheter som tillkommer kultur- och fritidsnämnden enligt lag eller annan författning åligger det nämnden särskilt att.

- främja kultur- fritids- friluftsliv- och musiklivet inom kommunen
- barn- och ungdomar får en del av kultur-, fritids-, friluftsliv- och musikupplevelser
- utse kulturpristagare
- verka för en bred och god bildningsverksamhet, genom att aktivt på olika sätt stödja bildnings- och studieförbundens verksamhet

- svara för en kvalitativt och kvantitativt god biblioteksverksamhet inom kommunen
- svara för uthyrning av kommunens idrottsanläggningar, fritidslokaler och övriga anläggningar för fritidsverksamhet och rekreation
- hålla kontakt med, och lämna service till föreningar och organisationer
- verka för bevarandet av en god byggnadskultur
- handlägga frågor rörande anslag och andra stödåtgärder till enskilda organisationer och föreningar för fritids-, kultur- och ungdomsverksamhet och i samband därmed fördela bidrag inom ramen för de anslag som kommunfullmäktige gett nämnden
- på uppmaning av kommunfullmäktige eller annan myndighet avge de yttranden i ärenden som berör nämndens verksamhetsområden
- lämna råd och upplysningar i frågor som rör nämndens verksamhet
- med uppmärksamhet följa utvecklingen inom nämndens verksamhetsområde i övrigt
- tillse att handläggningen av ärenden inom nämndens verksamhetsområde sker så enkelt som möjligt

Nationella kulturpolitiska mål

Målen för kulturpolitiken är att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund, att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet och att kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.¹

För att uppnå de kulturpolitiska målen ska kulturpolitiken:

1. främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor,
2. främja kvalitet och konstnärlig förnyelse,
3. främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas,
4. främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan,
5. särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

Regionala kulturpolitiska mål och prioriteringar

De kulturpolitiska målen och prioriteringarna förhåller sig till den regionala utvecklingsstrategin. Den regionala kulturplanen och den regionala utvecklingsstrategin verkar tillsammans för att nå gemensamma målsättningar.²

Kulturen ska vara vital och närvarande i hela länet.

De kulturverksamheter som huvudsakligen har regional finansiering har ett särskilt ansvar att bedriva verksamhet riktad till hela länet samt samverka med civilsamhället.

Möjligheter för alla att delta och ta del av kulturliv och kulturupplevelser.

Ett ökat deltagande i kulturlivet bidrar till invånarnas välmående och länets utveckling. Möjligheten till upplevelse av och deltagande i kultur ska göras tillgängligt för länets invånare. Kulturen ska bidra till att ge människor god livskvalitet, utifrån den enskildes förutsättningar.

Ett välutvecklat konst- och kulturliv präglad av hög kvalitet inom både bredd och spets.

Det konstnärliga uttryckets frihet ska värnas och stödjas även när det utmanar och provocerar

¹ <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/kultur/mal-for-kultur/>

² <https://utveckling.rjl.se/strategier--handlingsplaner/regional-kulturplan-2018-2020/>

rådande normer. I samverkan mellan starka kulturinstitutioner, utvecklingsverksamheter och det ideella kulturlivet läggs en bra grund för en hållbar och långsiktig samhällsstruktur.

Regionala kulturpolitiska prioriteringar

Den regionala kulturplanen tar fasta på sex kulturpolitiska prioriteringar med åtta olika fokusområden under perioden 2018-2020.³

1. Kulturell infrastruktur, stöd till professionella kulturskapare
 - Konstnärligt skapande
 - Det fria professionella kulturlivet
2. CIVILSAMHÄLLET och det ideella kulturlivet
3. Barn och ungas kultur
 - Kulturskola
4. Tillgängligt kulturliv
 - Kultur och hälsa
 - Digitalisering
5. Internationellt samarbete
 - Integration genom kultur
 - Regionsamverkan Sydsverige
6. Samverkan och dialog
 - Nationella minoriteter och nationella minoritetsspråk

Samverkan region och GGVV

De behov och önskemål som efterfrågas prioriteras utifrån nationella-, regionala mål och prioriteringar i samverkan med region och GGVV (Gnosjö, Gislaved, Vaggeryd, Värnamo) kommunerna.

Samverkansmodell

Vaggeryds kommun ska delta i arbetet att utveckla en interkommunal samverkansmodell för kulturen i GGVV kommunerna.

Summering: Samverkan kan handla om gemensamma strategier utifrån den regionala kulturplanen, samordning av kulturutbud. Att kommuner eller landsting/regioner delar på vissa nyckelfunktioner och specialister till att samordna verksamheter.

³ <https://utveckling.rjl.se/strategier--handlingsplaner/regional-kulturplan-2018-2020/>

Samverkan nämnder i Vaggeryds kommun

För att optimalt nå de nationella, regionala och lokala kulturpolitiska målen bör en samverkan tillämpas inom kommunens nämnder och förvaltningar som bedriver kulturverksamheter.

Summering: Samverkan mellan nämnder når kommunfullmäktiges mål att Vaggeryds kommun ska stärka sin position som en god kulturkommun och verka för ett rikt och varierat föreningsliv i hela kommunen. Samt att mångfalden i de kommunala verksamheterna kan utvecklas genom att alternativa driftsformer prövas.

Nutida stöd av nationella, regionala och lokala kulturpolitiska mål

Vaggeryds kommun stödjer idag de nationella målen genom kultur- och fritidsnämndens olika verksamhetsområden såsom bibliotek, kulturskola och den öppna ungdomsverksamheten genom bidrag till föreningslivet⁴, allmän kulturverksamhet och genom årligt kommunalt bidrag till driften av det nationella museet Miliseum⁵.

Vaggeryds kommun stödjer på följande sätt de nationella målen

Nationella mål	Lokalt kulturpolitiskt stöd
1. främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor,	• Miliseum • Bibliotek • Kulturskola • Öppna ungdomsverksamhet • Studieförbund • Bidrag evenemang • Teater
2. främja kvalitet och konstnärlig förnyelse	• Bibliotek • Kulturskola • Öppna ungdomsverksamhet • Det fria kulturlivet
3. främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas,	• Miliseum • Kulturarvsbidrag, Hembygdsrådet • Bibliotek
4. främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan	• Bibliotek – Erasmus projekt • Öppna ungdomsverksamheten
5. särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.	• Bibliotek • Kulturskola • Öppna ungdomsverksamhet • Studieförbund • Kulturföreningar

⁴ <http://www.vaggeryd.se/foreningsbidrag>

⁵ <https://www.miliseum.com>

Vaggeryds kommun stödjer på följande sätt de prioriterade regionala målen

Prioriterade regionala mål	Lokalt kulturpolitiskt stöd
1. Kulturell infrastruktur (stödja professionella kulturutövare, konstnärer, musiker osv.) Villkor för konstnärligt skapande • Det fria professionella kulturlivet • CIVILSAMHÄLLET OCH DET IDEELLA KULTURLIVET	• Kulturhelg vartannat år, samt inköp av konst genom konstutskottet • Kulturskola • CIVILSAMHÄLLET OCH DET IDEELLA KULTURLIVET i form av föreningsstöd
2. Fokus på barn och ungas kultur • Kulturskola	• Fokus på barn och ungdomar • Kulturskolan • Bibliotek • Öppna ungdomsverksamhet • Föreningsbidrag • Verksamhetsbidrag till studieförbunden
3. Tillgängligt kulturliv • Kultur och hälsa • Digitalisering	• Tillgängligt kulturliv • Kultur- och hälsa: Avsatta medel till Kultur under rehabilitering och SUND SMART STARK SENIOR • Digitalisering: Föreningsportal, ansökningar digitalt, dialog och information genom sociala medier
4. Interregionalt, internationellt och interkulturellt samarbete • Integration genom kultur • Regionsamverkan Sydsverige	• Integration genom kultur: Integrationsbidrag till föreningar
5. Samverkan och dialog • Nationella minoriteter och nationella minoritetsspråk	• Bibliotek – Alla språk finns representerade på biblioteket

En bra kulturkommun

Vaggeryds kommun ska vara en bra kulturkommun. Framgångsfaktorer för en bra kulturkommun är bl.a. kompetens, samverkan och kulturpolitiskt självförtroende.

Lokala kulturpolitiska mål 2018-2020

Fyra lokala kulturpolitiska mål för 2018-2020 bygger på att stödja de nationella- och regionala kulturpolitiska målen. Summeringarna nedan beskriver de lokala kulturpolitiska målens stöd för att nå de nationella och regionala målen.

- Vaggeryds kommun ska vara en god kulturkommun i samverkan med region, föreningar och civilsamhället med fokus på barn och ungdomar.

Summering: Genom fokus på barn och ungdomar och genom att främja ungdomskulturen uppmärksammas barns och ungas rätt till kultur. Det i sin tur främjar allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor. Vaggeryds kommun bidrar till att kulturen är vital och närvarande i hela länet.

- Kommunen ska bidra och stödja med profession, samordning och omvärldsbevakning i samverkan med regionen och GGVV (Gnosjö, Gislaved, Vaggeryd, Värnamo) kommunerna.

Summering: Genom samverkan, profession, samordning och omvärldsbevakning ges alla möjlighet till att få ta del och delta i kulturlivet. Det främjar kvalitet och konstnärlig förnyelse och bidrar även till internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan. Vaggeryds kommun bidrar till att kulturen blir mer vital och närvarande i hela länet, ger en ökad möjlighet för alla att delta och ta del av kulturliv och kulturupplevelser och samverkar till ett utvecklat konst- och kulturliv och kulturupplevelser.

- Kommunen ska främja det fria kulturlivet, ungdomskultur och fortsätta att stödja föreningarnas verksamhet i samverkan med externa parter.

Summering: Genom att främja det fria kulturlivet, ungdomskulturen och stödja föreningars verksamhet ökar Vaggeryds kommun målsättningen att nå nationella och regionala mål och Vaggeryds kommuns vision om att vara en plats för att göra skillnad.

- Kommunen ska stödja kulturarvet och den lokala kulturhistorien för kommande generationer.

Summering: Genom stöd till kulturarv och lokal kulturhistoria främjas ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas enligt nationella mål för främjandet av kulturarv.

Lokala kulturpolitiska prioriteringar 2018-2020

Kommunen ska bedriva en kulturverksamhet som bygger på samverkan utifrån de behov och önskemål som kommunens invånare, kulturliv och kulturaktörer efterfrågar.

De kulturpolitiska prioriteringar som kommunen ska fokusera på under 2018-2020 stödjer följande regionala kulturpolitiska prioriteringar:

- Barn och ungas kultur
- CIVILSAMHÄLLET och det ideella kulturlivet
- Tillgängligt kulturliv
- Kulturell infrastruktur, stöd till kulturskapare

Uttalade behov inom ramen för de kulturpolitiska prioriteringarna

De behov som har identifierats utifrån dialoger på kulturting 2016 och kulturting 2018 är följande:

• Meröppetplatser	• Digitalt stöd
• Kultur/föreningshus/lokaler med utställnings- och hantverkslokaler	• Samverkan med SMOT (Smålands Musik och Teater)
• Kulturscener/lokaler	• Den lokala Kulturhelgen
• Kammarmusik/smälare genrer	• Informationskvällar
• Digitala föreställningar	

Uttalade fokusområden inom ramen för de kulturpolitiska prioriteringarna

Fokusområden som identifierats utifrån dialoger på kulturting 2016 och kulturting 2018 är följande:

• Bild och skapande	• Utställningslokaler
• Barn och unga	• Teater och spel
• Dans, film och teater	• Kulturarv
• Skolsamverkan	• Kultur och hälsa
• Integration	• Rullande kulturliv

Handlingsplan 2018-2020

Handlingsplanens syfte är att realisera de lokala mål och prioriteringar som kulturplanen innehåller.

Kultur- och fritidsnämnden tar ställning till prioriteringar och fokusområden årsvis som ska utvecklas och utvärderas utifrån kulturplanens mål och ambitioner.

Påbörjade mål och prioriteringar 2018 – Ej färdigställda

- Flytt av Bissefällarnsamlingen
- Kulturutredning – Hus med historia
- Revidering av föreningsbidrag kulturföreningar
- Konstarkiv

Påbörjade prioriteringar som tillgodoser efterfrågade behov

- Föreningsportal
- Bidrags och bokningssystem genom SKL (Sveriges kommuner och landsting) projekt ⁶

Kultur- och fritidsnämndens mål för 2019

- Tydliggöra den lokala ambitionen kring kulturen i kommunen.

Summering: Den lokala kulturplanen tydliggör den lokala ambitionen kring kulturen i kommunen och förtydligar de lokala kulturpolitiska målen och prioriteringar.

- Tillgängliggöra och skapa mervärde kring Bissefällarnsamlingen.⁷

Summering: Genom att tillgängliggöra och skapa mervärde kring Bissefällarnsamlingen stödjer kommunen det lokala kulturpolitiska målet stöd av **kulturarv** och den lokala politiska prioriteringen **tillgängligt kulturliv**.

- Ökad dialog och samarbete med föreningslivet.

Summering: Ökad dialog och samarbete med föreningslivet stödjer det kulturpolitiska målet att stödja föreningars verksamheter i samverkan med externa parter.

Samverkan nämnder i Vaggeryds kommun 2019

Nämnder som bedriver kulturverksamhet inom kommunen ges möjlighet att komplettera kulturplanen utifrån sina nationella, regionala och lokala mål för att optimera och öka kulturen inom kommunen.

⁶ <https://skl.se/naringslivarbetedigitalisering/digitalisering/skolakulturfritiddigitalisering/bokningsochbidragslosning.8692.html>

⁷ <http://www.vaggeryd.se/uppleva-och-gora/kultur/bissefallarn-utställning.html>

Referens

Lagar och styrdokument

- Kommunallagen
- Förvaltningslagen
- Offentlighetsprincipen
- GDPR - Dataskyddsförordningen
- Bibliotekslagen
- Barnkonventionen
- Kulturmiljölagen
- Museilagen

Styrdokument

- Kultur- och fritidsnämndens reglemente
- Delegationsordning
- Biblioteksplan 2018-2022
- Kulturplan för Vaggeryds kommun 2018-2020
- Bidragsnormer för föreningsstöd
- Policy för lös konst

Inkomna yttrande

Bondstorps Hembygdsförening yttrande 2018-08-20

Kultur- och fritidsnämnden

Mötesdatum
2018-12-19

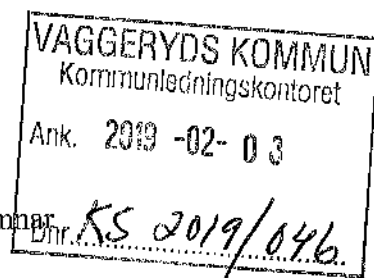
29 (34)

§208

Kulturplan för Vaggeryds kommun (KFN 2017/049)

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden godkänner kulturplanen i sin helhet och överlämnar kulturplanen till kommunfullmäktige för godkännande.

Sammanfattning

Kulturplanen för Vaggeryds kommun har varit ute på remiss och det är dags för nämnden att ta ställning till planen för att överlämnas till kommunfullmäktige för godkännande.

Ett tillägg till tidigare utkast av kulturplan har tillförts gällande avsnitt samverkar mellan nämnder i Vaggeryds kommun som bedriver kulturverksamhet.

Beslutsgång

Förvaltningen redovisar tillfört avsnitt i kulturplanen.
Nämnden för dialog kring ärendet.

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut beredningens förslag och finner det antaget av nämnden.

Expedieras till

Kommunfullmäktige

Beslutsunderlag

- Kultur- och fritidsnämndens berednings protokoll 220, 2018-12-05
- Kulturplan för Vaggeryds kommun 2018-2020, utkast 2018-12-19

Justerandes sign

2019-02-07

Utdragsbestyrkande

20

Redovisning av motioner och
medborgarförslag som inte är slutbehandlade

KS 2019/088

Redovisning av motioner och medborgarförslag som inte är slutbehandlade, april 2019

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning ska vid april- och oktober-sammanträdet redovisas de motioner och medborgarförslag, vilkas beredning då inte fullföljts.

Redovisning:

1. Motion – Körkortsutbildning på Fenix

Av fullmäktigeledamöterna Allan Ragnarsson (M), Jenny Larsen (KD) och Thore Ohlsson (FP) väckt motion daterad 2013-10-27 med förslag att kostnadsfri körkortsutbildning införs på Fenix.
(Dnr 2013/225)

Motionen kommer att behandlas på kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 22 maj 2019.

2. Medborgarförslag – Utöva tillsyn och lös in strandområden i Vaggeryds samhälle

Ett medborgarförslag har inlämnats den 26 april 2015 med förslag att Vaggeryds kommun ska utöva tillsyn och lösa in sådana markområden i Vaggeryds samhälle, som enligt gällande regelverk ska vara allmänrättsligt tillgängliga.
(Dnr 2015/145)

Medborgarförslaget kommer att behandlas på kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 22 maj 2019.

3. Medborgarförslag – Vindkraftsplan

Ett medborgarförslag har inlämnats daterad 2016-01-19 med förslag att kommunfullmäktige beslutar:

- Att tydligt redovisa kommunens ställningstagande i vindkraftsfrågan genom en plan som också beskriver de olika projekten.
- Redovisa var vindkraftsbolagen geografiskt planerar de vindkraftsparker som kommunen har vetskap om.
- Öppet redovisa kommunens syn på det regelverk som idag styr vindkraftsprojekten.
- Att sedan i förlängningen också ta fram en korrekt vindkraftplan, som också beskriver utbyggnaden ur ett samhällsperspektiv, dvs., nytta, livslängd, resp. projekts energitillförsel gentemot kommunens nuvarande elkonsumtion m.m.

(Dnr 2016/020)

Medborgarförslaget kommer att behandlas efter att vindbruksplanen hanterats i kommunfullmäktige.

4. Motion – Bostadsområde söder om Byarum

Av fullmäktigeledamoten Lennart Karlsson (V) väckt motion 2016-04-22 med förslag att man så fort som möjligt startar arbetet med en detaljplan för ett bostadsområde söder om Byarum i höjd med Byarums Hembygdsgård.

(Dnr 2016/096)

Motionen kommer att behandlas på kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 22 maj 2019.

5. Medborgarförslag – Instifta ett tillgänglighetspris

Ett medborgarförslag har inlämnats daterad 11 januari 2017 med förslag att Vaggeryds kommun instiftar ett Tillgänglighetspris för att uppmuntra de som ökar tillgängligheten för de handikappade medborgarna och andra som t.ex. är rörelsehindrade.
(Dnr 2017/021)

Ett förslag på pris har presenterats för kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige återremitterade 2018-05-28 förslaget till kommunstyrelsen för att bereda hur nomineringsarbetet ska samordnas. Kommunledningskontoret avvaktar tillsättning av ett tillgänglighetsråd.

6. Motion – Landsbygdsutveckling i Bondstorp

Av fullmäktigeledamoten Klas Gustavsson (V) väckt motion 2017-08-28 med förslag att kommunledningskontoret får i uppdrag att planera för nybyggnation i Bondstorp.
(Dnr 2017/205)

Motionen kommer att behandlas på kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 22 maj 2019.

7. Medborgarförslag – Bygg väg från Västra strand i Vaggeryd till södra motorvägsavfarten i Vaggeryd

Ett medborgarförslag har inlämnats 2017-07-31 med förslag att det byggs en väg från Västra strandområdet i Vaggeryd till södra motorvägsavfarten i Vaggeryd. Detta för att inte all trafik till och från området ska behöva ske via Bondstorpsvägen och Götafors skola om man inte åker "Bondstorpsvägen" runt travbanan.
(Dnr 2017/187)

Kommunfullmäktige återremitterade medborgarförslaget 2018-05-28 till kommunstyrelsen för att titta på olika alternativ till vägsträckningen. Medborgarförslaget kommer att behandlas på kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 22 maj 2019.

8. Medborgarförslag – Bygg ett plank runt ställverket vid campingen i Vaggeryd och plantera klängväxter

Ett medborgarförslag har inlämnats 2017-08-17 med förslag att kommunen bygger ett plank runt ställverket vid campingen i Vaggeryd och planterar klängväxter. På ena sidan om ställverket kan man jämna marken och upplåta två ställplatser för husbilar.
(Dnr 2017/190)

Medborgarförslaget kommer att behandlas på kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 22 maj 2019.

9. Motion – Kanotled genom Waggeryd

Av fullmäktigeledamoten Lennart Karlsson (-) väckt motion 2018-01-29 med förslag gällande kanotled genom Waggeryd.
(Dnr 2018/039)

Motionen har remitterats till kultur- och fritidsnämnden och tekniska utskottet, som inkommit med yttrande till kommunledningskontoret.

Motionen kommer att behandlas på kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 22 maj 2019.

10. Motion – Underlätta för unga att tillfälligt låna idrotts- och fritidsutrustning

Av fullmäktigeledamoten Ewa Magnusson (L) väckt motion 2018-01-29 med förslag att underlätta för unga att tillfälligt låna idrotts- och fritidsutrustning.
(Dnr 2018/040)

Kommunstyrelsen beslutade 2018-10-03 att återremittera ärendet till kultur- och fritidsnämnden med uppdrag att efter en dialog med föreningar komma tillbaka med ett förslag om hur det ska gå till att förverkliga motionens intention samt ge ett svar på att-satsen i motionen.

11. Motion – Offentliga ärendens arbetsgång på kommunens hemsida

Av fullmäktigeledamöterna Magnus Thelin (L), Atcha Adinda (L) och Ewa Magnusson (L) väckt motion 2017-12-04 med förslag att :

Kommunfullmäktige ser till att medborgarna kan följa offentliga ärendens arbetsgång från förslag till verkställighet på kommunens hemsida.

Den enskilde medborgaren får följa en helhet där alla steg i processen går att se och att ansvariga politiker och tjänstemän för ärendet i varje fas redovisas/specificeras. Det bör också redovisas var i processen ärendet ligger just nu och vem som är ansvarig samt när ärendet påbörjas och avslutas i varje fas.

Icke sekretessärenden utan endast offentliga ärenden.
(Dnr 2017/317)

Motionen har remitterats till kommunledningskontoret för yttrande. Det pågår ett omfattande arbete kring att offentliggöra handlingar på kommunens hemsida.

Motionen kommer att behandlas på kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde den 12 juni 2019.

12. Motion – Grusning av boulebanan i Hok

Fullmäktigeledamoten Klas Gustavsson (-) har lämnat in en motion 2018-05-08 med förslag att Vaggeryds kommun grusar boulebanan i Hok.

(Dnr 2018/143)

Motionen har remitterats till kultur- och fritidsnämnden för yttrande. Kultur- och fritidsnämnden har återremitterat ärendet till kommunstyrelsens tjänstemannaberedning för utredning av ansvarsfrågan för boulebanan.

13. Motion – Utveckling av friluftsområdet Movalla

Fullmäktigeledamoten Tommy Ottosson (S) har lämnat in en motion daterad 2018-05-30 med förslag att cykelbanan söder om Movalla görs i ordning så att fler, inte minst yngre kan använda den. Att kommunen arbetar för att ytterligare utveckla detta grönområde.
(Dnr 2018/205)

Motionen har remitterats till kommunledningskontoret för yttrande, som sedan har överlämnat det till kultur- och fritidsnämnden för inhämtande av synpunkter för att besvara motionen.

14. Medborgarförslag – Förbud mot tiggeri i kommunen

Ett medborgarförslag har inlämnats 2018-08-24 med förslag att förbjuda tiggeri i Vaggeryds kommun.
(Dnr 2018/215)

Medborgarförslag behandlas vid dagens sammanträde.

15. Motion – Tillgängligheten Skillingaryds Centrum

Fullmäktigeledamoten Lennart Karlsson (EMP) har lämnat in en motion daterad 2018-10-29 med förslag att kommunfullmäktige beslutar att ge tekniska nämnden i uppdrag att undersöka möjligheten och behovet av en ny undergång och dess placering, avsedd för motorfordon i Skillingaryd. Detta för att underlätta förbindelsen östra och västra Skillingaryd och dess centrum.
(Dnr 2018/275)

Motionen har remitterats till tekniska nämnden för yttrande.

16. Motion – Porrfilter i skolan

Fullmäktigeledamoten Klas Gustavsson (EMP) har lämnat in en motion 2018-11-13 med förslag att Vaggeryds kommun inför webbfiltrering i skolan gällande porr, våld och illegal nedladdning av upphovsrättskyddat material.

(Dnr 2018/289)

Motionen har remitterats till barn- och utbildningsnämnden för yttrande, som inkommit med yttrande.

Motionen kommer att behandlas på kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 12 juni 2019.

17. Motion – Kolonilotter i Skillingaryd

Fullmäktigeledamoten Klas Gustavsson (EMP) har lämnat in en motion 2019-01-28 med förslag att:

- Vaggeryds kommun upprättar kolonilotter i Skillingaryd för uthyrning till privatpersoner och kommunal verksamhet. Kolonilotterna ska samordnas i föreningsform.
- Vaggeryds kommun utreder möjligheten till att koloniföreningen kan utnyttjas av kommunens sociala verksamheter. Placering och utformning av kolonilotterna ska då beaktas med hänsyn till aktuella verksamheter och brukare.

(Dnr 2019/036)

Motionen har remitterats till kommunledningskontoret och tekniska nämnden för yttrande.

18. Medborgarförslag – Container på återvinningscentralen i Vaggeryd för överblivna fönster och dörrar från renoveringar

Ett medborgarförslag har inlämnats 2019-01-16 med förslag att det ställs upp en container på återvinningscentralen i Vaggeryd där man kan lämna och hämta överblivna fönster och dörrar. Förslaget gör att det som slängs minskar och att åter-användningen ökar.

(Dnr 2019/022)

Medborgarförslaget har remitterats till Kommunalförbundet Samverkan Återvinning och Miljö (SÅM) för yttrande.

19. Motion – Ställplats för husbil och husvagn i Bondstorp

Fullmäktigeledamoten Klas Gustavsson (EMP) har lämnat in en motion daterad 2019-02-19 med förslag att Vaggeryds kommun skapar en ställplats för husbilar och husvagnar i Bondstorp (Dnr 2019/054)

Motionen har remitterats till kommunledningskontoret för yttrande. Den kommer att behandlas på kommunstyrelsens arbetsutskott 12 juni 2019.

20. Motion – Närvaro/yttranderätt för politiska motionärer

Fullmäktigeledamoten Klas Gustavsson (EMP) har lämnat in en motion daterad 2019-02-19 med förslag att:
Vaggeryds kommun ger politiska motionärer rätt att närvara och yttra sig vid de utskott och nämndmöten som behandlar deras motioner.
(Dnr 2019/055)

Motionen har remitterats till kommunledningskontoret för yttrande.

21. Medborgarförslag – Stängsel runt järnvägen i Hoks tätort

Ett medborgarförslag har inlämnats 2019-01-31 med förslag att stängsel sätts upp runt järnvägen i Hoks tätort.
(Dnr 2019/041)

Medborgarförslaget har överlämnats till tekniska nämnden för beredning och besvarande, som sedan ska delges kommunfullmäktige.

22. Medborgarförslag – Gratis tillgång för Pensionärer till kommunens badhus på vissa tider under veckans alla dagar då badhuset är öppet

Ett medborgarförslag har inlämnats 2019-02-15 med förslag om gratis tillgång för pensionärer till kommunens badhus på vissa tider under veckans alla dagar då badhuset är öppet.

(Dnr 2019/050)

Medborgarförslaget har överlämnats till kultur- och fritidsnämnden för beredning och besvarande, som sedan ska delges kommunfullmäktige.

23. Motion – Politiskt mål för Stigamo

Fullmäktigeledamoten Klas Gustavsson (EMP) har lämnat in en motion daterad 2019-03-21 med förslag att Vaggeryds kommun antar ett politiskt mål gällande Stigamoprojektet. Målet ska vara att Stigamoprojektet ska ge minst 10% vinst beräknat på den totala kostnaden. Exempel: 500 miljoner i investeringskostnad = minst 50 miljoner i överskott.

(Dnr 2019/095)

Motionen har remitterats till kommunledningskontoret för yttrande.

24. Medborgarförslag – Riv huset på Källediden närmast järnvägen och bygg lekplats på planen

Ett medborgarförslag har inlämnats 2019-02-26 med förslag att det fallfärdiga huset på Källediden närmast järnvägen rivs. Bygg lekplats och/eller parkering på planen och gör miljön lite trevligare.

(Dnr 2019/064)

Medborgarförslaget har överlämnats till tekniska nämnden för beredning och besvarande, som sedan ska delges kommunfullmäktige.

25. Medborgarförslag – Utred nyttan av de avspärningar som finns i Hoks södra del efter ombyggnaden till en utfart rondellen Jönköping-Vrigstad

Ett medborgarförslag har inlämnats 2019-03-19 med förslag att tillsätta en utredning för att fastställa om de avspärningar som finns i Hoks södra del är till nytta efter ombyggnaden till en utfart rondellen på vägen Jönköping-Vrigstad. Utred om inte hela området borde vara ett max 30 km område istället.

(Dnr 2019/090)

Medborgarförslaget har överlämnats till tekniska nämnden för beredning och besvarande, som sedan ska delges kommunfullmäktige.

21

Valärenden

KS 2019/006

Från: Åhlin Patrik
Skickat: den 9 april 2019 16:10
Till: Rose-Marie Moberg
Ämne: Gällande ersättarplatsen i VSBO för Patrick Åhlin(SD)

Sverigedemokraterna.

Skickat från Här med vill jag Patrick Åhlin(SD) avsäga mej min ersättare plats i VSBO då jag har blivit invald i Hyresgästföreningen som styrelseledamot. Då det kan uppstå jäv. Tilltänkt och tillfrågad person är Ingvar Larsson(SD)

Skickat från min iPadmin iPad

22

Delgivningar

KS 2019/004

Delgivningar

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige lägger delgivningarna till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Följande handlingar delges kommunfullmäktige:

- Tekniska nämndens beslut 2019-04-09 § 048, Medborgarförslag – Stängsel runt järnvägen i Hoks tätort

Medborgarförslag - Stängsel runt järnvägen i Hoks tätort

Tekniska nämndens beslut

Tekniska nämnden avslår medborgarförslaget eftersom anläggningen har statligt ansvar.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag har inlämnats 2019-01-31 med förslag att stängsel sätts upp runt järnvägen i Hoks tätort.

Kommunfullmäktige överlämnar medborgarförslaget till tekniska nämnden för beredning och besvarande, som sedan ska delges kommunfullmäktige.

Svar på medborgarförslag

Järnvägen i Hok är statligt ansvar genom Trafikverket. Verksamheten i Brokyrkan uppkom långt efter järnvägen fanns inom området. Detta ställer krav på verksamhetsutövaren att bedriva sin verksamhet säkert utifrån omgivningens risker. Järnvägslagen förbjuder att uppehålla sig eller korsa spårområdet.

Trafikverket förväntas genomföra större investeringar på banan inom några år då avsikten är att elektrifiera. Detta kommer att medföra att säkerheten också kommer att förbättras. Enligt Trafikverket har det inte rapporterats från lokförare att det förekommer spårspring i Hoks samhälle.

Kommunen kommer att fortsätta att påverka Trafikverket för att säkrar sina anläggningar säkerhetsmässigt t.ex. plankorsningar och stängsling för att undvika spårspring.

Beslutsgång

Ordförande frågar om tekniska nämnden kan bifalla förslaget om att avslå medborgarförslaget då anläggningen har statligt ansvar, och finner det bifallet.

Protokollet ska skickas till

Ordförande Svenarums SAU

Fullmäktige

Teknisk chef

Gatu- och parkchef

Diarium